

॥ श्री ॥

अध्यात्मप्रकरण

संग्रहः

श्री हुकममुनीजी महाराजकृत
केटलाक ग्रंथानो संग्रह करीने

जिनधर्मि सज्जनोने सार

कर्त्तानी भावाधो

शा. हीराचंद वजेचंदे

उपावी प्रसिद करयो.

अमदावादमां

सामानो हवेली मध्ये अमदावाद युनाइटेड प्रिंटिंग अने

बनार एजन्सि कंपनी "लिमिटेड"वा प्रेसमां

रणछोडलाल गंगारामे छाप्यो.

संवत् १९३९ सने १८८०.

प्रस्तावना.

हाल थोडा वरसथी जिन धर्मनां पुस्तको अपाववा संबंधी तजवीज थवालागी जोवामां आवेबे. प्रथमतो ज्यारे तिर्थकर विचरता हता अने केवली समुदाय साधुना विहार चालु हता,त्यारे तमाम प्रकारनी देश-ना माहोमेथी देवामां आवती हती;डेवट बेला तिर्थकर श्री महाविर स्वामीना निर्वाण पछी केटलाक वरस सुधी पुस्तको थयां जणातां नथी. ज्यारे माणसनी बुद्धिमंद थती चाली, अने ते समयना आचार्योना विचारमां आव्युं के पुस्तको वगर आगल उपर धर्मनी वातनो आधार रहेशे नहीं, ते उपरथी पुस्तको लखवानुं चाल्युं. अने ते ताड पत्र आदि वस्तुउ उपर घणी ज महेनतथी लखवामां आवतां;तेम टकवामां पण ते पुस्तको घणा कालसुधी चालतां;तेमांना कोइ पुस्तको अद्यापिसुधी पण हशे. हाल केटलाक वरसोथी अपवानी कला प्रसिद्ध थएली,पण तेनो लाभ लेवामां जिन धर्मवाला एकदम आगल पडेला जोवामां आवता नथी. तेनु कारण के तेउ धर्म पुस्तको अत्यंत मानमां गणेबे,अने ते पुस्तको ज्यांहां त्यांहां जेवी तेवी जगानेमां अथडाय तथा बीजी केटलीक आशातना लागे तेथी ज्ञाननी विराधना थाय अने ज्ञानावणीं कर्म बंधाय ए-वा हेतुथी पुस्तको छपावता नोहोता.पण घणा लाभमां

थोमी खोट गणवामां आवती नथी. तेम समजी आ पुस्तक में ठपाव्युंते, एटले धर्म पुस्तकथी धर्मनो बोध थवाथी सुलभ बोधीजीवने अति गुण प्रगट थशे, ते कांइ उछो लाभ नथी, एम माहारी अल्पबुद्धि प्रमाणे हूं समजुछु—

धर्म वस्तु समजवी बहू कठणबे; तेम ते वस्तु सम-जावनारा पण विरला छे. आ पुस्तकमां समावेला के-टलाक ग्रंथो महारा वांचवामां आवेला ते उपरथी महारां समजवामां आव्युं के, आ ग्रंथो आत्मारथी पुरुषोने बहू गुणकारीबे तथा ते ठपायतो तेमां घणाने बहू लाभ थाय. केमके आ ग्रंथोमां व्यवहार तथा निश्चय बन्ने बतावीने आत्म धर्म दरशाव्युंते. प्रथम व्यवहारनी पुष्टी करीछे अने ठेवट धर्म शुंते ते बताव्युंते. कर्त्ता पुरुष विद्यमान होवाथी तेमना मोहोथी केटलोक काल धर्म सांजलवामां आव्युं. तेमनुं ज्ञान अगाध जोइने आ पुस्तक ठपाववाने मने उत्कंठा थइ, तेथी तेमनी आज्ञा लेइने आ पुस्तक में ठपाव्युंते. कदापि आ ग्रंथोमां कांइ अशुद्ध भासन थाय तो बहू श्रुत आत्मारथी स्वउपयोगि गीतार्थ पासे सुधारी लेजो. तेमज ठापतां कांइ भुल चुक थइ होय तो ते वांचनारा सजनो सुधारीने वांचजो अने मने क्षमा करजो एवी माहारी विनंतीबे.

संवत् १९३६ ना फागण वदी १

हि. व.

अनुक्रमणिका.

पृष्ठ.

१ श्रीवास्तुकपुजा.

एमांव्यवहार वास्तुकमिथ्यातरुपदूरकरी तेनुस्वरुप बताव्युंछे.....	१
२ श्रीसम्यक्द्वार ग्रंथनी स्थुल अनुक्रमणिका.	
प्रथमद्वारमांव्यवहारनीपुष्ठीकरीछे.....	९
बीजाद्वारमां पांचमिथ्यातनुस्वरुपबताव्युंछे तेमां सातनिन्नवविगरेनुस्वरुप तथाजीवनीचउदखा एविगरेअनेकवार्तादर्शावीछे.....	१३
त्रीजाद्वारमांसमकितनाअनेकजेदवताव्याछे.....	३६
चोथाद्वारमांदेवतत्वउलखाव्योछे तेमांप्रतिमातथा पुजाविधीविगरेअनेकवार्तादर्शावीछे.	६८
पांचमाद्वारमांगुरुतत्वउलखाव्योछे तेमांसाधुनागु एतथाआचारविगरेअनेकप्रकारबताव्याछे.....	९०
छठ्ठाद्वारमांधर्मतत्वउलखाव्योछे तेमांजिवअजिव नाजेदतथातिर्थजात्राविगरेअनेकवस्तुबतावीछे. ११६	
सातमाअधिकारमां एतत्त्वनीसद्वहणानुं फलतथा आर्तरौद्रविगरेध्याननुस्वरुपबताव्युंछे तथावैरा ग्यनुस्वरुपकह्युंछे.	१३६

३ श्रीज्ञानविलास.

खटद्रव्यनीवार्ता तथादरेकद्रव्यने नय नक्षेपा पक्ष
प्रमाणकारक सप्तजंगी चउजंगी विगरेलागुक
री विस्तारेस्वरूपबताव्युंछे तथाखटदर्शननीचर
चाविगरेअनेकरीतेकरीने द्रव्यनुंस्वरूपगुलखा
व्युंछे एनेविशेजवीतथाअभवी तथाजवाजवीनुं
स्वरूप तथानयनाअठावीशभेददर्शाव्यांछे.....२५१

४ श्रीध्यानविलास.

आग्रंथमांचारध्याननुंस्वरूपबताव्युंछे तथापदस्त
प्रमुखचारध्यान एटलेआठध्यान चारभावना
विगरेदर्शाव्यांछे. २६६

५ श्रीअध्यात्मबनुवी.

बनुगाथायेकरीअध्यात्मस्वरूपदर्शाव्युंछे. ३०५

६ श्रीमिथ्यात्वविध्वंसन.

द्रव्यभावनिश्वेव्यवहारथी तथानास्तिकनाविवाद
मांजीवनुंस्थापन जीवनाआठस्वभाव तथानय
नाअठावीशभेदविगरेबताव्युंछे. ३१३

७ श्रीरागमाला.

रागनांपद ४७ छे.....३४५

८ चारअज्ञावप्रकरणलक्षण.

अज्ञावचारनुंस्वरूपदर्शाव्युंछे. ३६५

९ अमरतेजमुनिनीसद्भाय.

तेमांकर्मनी विचित्रगतीबतावीछे ३८१

१० तत्वसारोद्धार.

प्रथमरूपीतत्त्वनापांचजेद

अजिवतत्वबताव्योछे तेमांअजिवनाजेदविगरे

दर्शाव्युंछे ३८७

बीजोआश्रवतत्वबताव्योछे तेमांमिथ्यात्व,अत्र

तविगरेजेदबताव्याछे.....३९५

त्रीजोपुन्यतथापापवेतत्वभेगावताव्याछे ४०८

चोथोबंधतत्वबताव्योछे ४१७

अरूपीतत्त्वनाचारभेद

जिवतत्वतेमांजिवनाअनेकजेदतथातेने उपजवा

नांठिकाणांतथाआवखुविगरेघणीबाबतोबतावीछे४२२

संवरतत्वतेमांतेनाजुदाजुदाबोलविगतसाथेबता

व्याछेसंजमनाजेदतथाबारभावनाउवणीविगत

साथेदर्शावीछे ४४६

निर्जरातत्वतेमांबाह्यतथाअभ्यंतरतपविगतवार

बताव्याछेतथाघणाप्रकारनातपनीरीतीबतावीछे४४३

मोक्षतत्व ४८७

११ श्रीअनुभवप्रकाश.

तेमांशुद्धस्वभावबताव्योछे ५९९

૧૨ શ્રીઆત્મચિંતામણી.

મુદ્ધતથાઅશુદ્ધસ્વરૂપની ઝલ્લિયાણકરાવીનેશુદ્ધસ્વ
રૂપગ્રહીતથાનયનાબાવનન્નેદકહ્યાછે...૬૧૭

૧૩ શ્રીચિદાનંદવત્રીસી.

રાગનાપદમાંછે ૬૧૭

૧૪ શ્રીસિદ્ધનાપંદરભેદનીઢાલો.

તેમાંસિદ્ધનાપંદરન્નેદ વિગતસાથેબતાવી સ્ત્રિમોક્ષે
જવાવિગરેચરચાબતાવીછે ૭૦૯

૯મા પાનાની ૧૦મી લીટીમાં 'ફલ'ને ઠેકાણે 'કુલ' વાંચવું.

૪૨૨મા પાનાની ૧૫મી લીટીમાં'અજીવ'ને બદલે'અજિવ' વાંચવું.

श्रीवास्तुकपुजा.

श्रीगुरुभ्योनमः

श्री शांतीजीनेश्वर समरिये ॥ पंचमा चक्री जेह ॥ ती
र्थकर सोलमा नमुं॥शांतीकरण गुण गेह॥१॥ श्रीस्नात्र
पुजा जली ॥ करुं स्तवना सार ॥ वास्तुक पुजा घरत
णी ॥ करतां हरख अपार ॥२॥ प्रथम घर प्रवेशमां ॥
पुजा भणावो उदार ॥ अवर वास्तुक दुर करो ॥ जे मी
थ्या उपचार ॥३॥ पुजा पुजादीक प्रते ॥ जल कलसा
सुखकार॥पांच नरीनवराविए॥श्रीजीन अंगे धारा॥४॥
फल फुल नैवेद तेम ॥ वास दीप धुप जेह ॥ प्रनु आ
गल ते धोइए ॥ शांती होए संत तेह ॥५॥

अथः ढाल १ ली श्री अरीहंत पद ध्याइए॥ए देसी॥
शांतीजीनेश्वर पुजतां॥ होवे शांती अपाररे ॥ वास्तुक
घर मांहे कीजीए ॥ ए पुजा मनुहाररे ॥ शांतीजीनेश्वर
पुजीए॥१॥ वास्तुक दोय प्रकारनुं ॥ द्रव्य भाव ते जा
णोरे ॥ द्रव्य वास्तुक दोय भेदथी ॥ शुज अशुज कहा
णोरे ॥शांती० २॥ होमादीक घरमां करे ॥ ब्राह्मण भो
जन जासरे ॥ कोला प्रमुख वीदारतो॥मनुष घात होय
तासरे ॥ शांती० ३ ॥ श्रीफल प्रमुख होमता ॥ पंचेंद्री
ठरावी तासरे ॥ ए अपमंगलीक जाणीए ॥ जीहां जीव

हंसानी रासरे ॥शांती० ४॥ एह अशुच वास्तुक कही॥
 होवे पापनी रासरे ॥ आ नव परनव दुःख लहे॥ एम
 न करीए वासरे ॥शांती० ५॥ मंगलीकभणी कीजीए॥
 वास्तुक घरनुं जेहरे ॥ सरव मंगलमे मंगल कह्युं॥श्री
 जीन नाम छे एहरे ॥शांती० ६॥ घर मध्ये पधरावीए॥
 श्री जीन बीव सुखकाररे ॥ पीठ त्रण रची उपरे ॥ था
 पना कीजे मनुहाररे॥शांती० ७॥श्री शांतीजीन रायनी॥
 करवी नगती उदाररे ॥ पंच पंच वस्तु मीलावीए ॥
 आगल धरो मनुहाररे ॥ शांती० ८ ॥ पंच सनाथीआ
 कीजीए ॥ कलस पंच ते जरीएरे ॥ प्रतेके प्रतेके ते क
 रो ॥ एम शांती गुण वरीएरे ॥शांती० ९॥ अपमंगलीक
 होवे नही॥ माहामंगलीक ते कहीएरे॥ मुनी हुकम श्री
 शांतीजी ॥ रीद्धि सीद्धि सर्व लहीएरे ॥ शांती० १०॥

काव्यः श्री परम पुरषाय ॥ परमेश्वराय ॥ जन्म
 जरा मृत्यु नीवारणाय ॥ श्रीमतेजीनेंद्राय ॥ जलनीमे
 अजास्वाहाः

अथः बीजी पुजा ॥ दुहा ॥ श्रीजीन थापन ती
 हां करे॥चमर छत्र संयुक्त ॥ ते आगल पुजा करो॥
 जेम कह्युं छे सुत ॥१॥ पुजा करतां प्रभुतणी ॥ रिद्धि
 सिद्धि घर होय ॥ पुत्र परीवार वाधे घणो ॥ वास्तुक
 कीजे सोया॥२॥ ढाल २ जी॥ जेम जेम ए गिरि जे

टीएरे ॥ तेम तेम पाप पलाय सलुणा ए देशी ॥ स्नात्र
 जणावी प्रभु तणुरे ॥ पुजा रचो मनुहार सलुणा ॥ आं
 गी रचो नव नव पेरेरे ॥ दीपक झाक झमाल सलुणा ॥
 श्रीशांतीजीन पुजीएरे ॥ तेम तेम मंगलीक थायसलुणा ॥
 ए आंकणी ॥ १ ॥ गर्ज थकां मरगी हरेरे ॥ हेवो गुण छे
 जास सलुणा ॥ सर्व उपद्रव हरे सहीरे ॥ याधी व्याधी
 नही तास सलुणा ॥ श्री शांती ० २ ॥ द्रव्य वास्तुक पुजा
 वीशेरे ॥ पुजा भणावो एह सलुणा ॥ जथा शक्ती तुमे
 वावरोरे ॥ स्वामीवछल गुण गेह सलुणा ॥ श्रीशांती ३ ॥
 एम वास्तुक पुजा करोरे ॥ तजी अवर पक्ष सलुणा ॥
 अन्य मती कह्युं नवी करोरे ॥ समजी ज्ञान दक्ष सलु
 णा ॥ श्री शांती ० ४ ॥ द्रव्य वास्तुक एम जाखीयुरे ॥ मा
 हामंगलीकनुं घर सलुणा ॥ एणी वीधी वास्तुक कीजी
 एरे ॥ होवे वंछीत सर सलुणा ॥ श्री शांती ० ५ ॥ हवे भाव
 वास्तुक दाखवुरे ॥ आगमने अनुसार सलुणा ॥ समजी
 लेजो प्राणीआरे ॥ ज्ञानी वचन सुखकार सलुणा ॥ श्री
 शांती ० ६ ॥ जाव वास्तुक जे करेरे ॥ तेह लहे भव पार
 सलुणा ॥ संक्षेपे ते वरणवुरे ॥ ते सुणजो अधीकार स
 लुणा ॥ श्री शांती ० ७ ॥ जाव वास्तुक श्री शांतीजीरे ॥
 करी पाम्या सीव वास सलुणा ॥ मुनी हुकम वास्तुक
 करेरे ॥ अक्षय पद उलास सलुणा ॥ श्री शांती ० ८ ॥

काव्य प्रथम प्रमाणे ॥ पुजा बीजी संपूर्ण ॥

पुजा त्रिजी ॥ दुहा ॥ वास्तुक पुजा भावथी ॥ भावमांही
 ते सारा ॥ ते अधिकार ते वरणवुं ॥ समजी लेजो विचार ॥ १ ॥
 ढाल ३जी ॥ धनधन ते जग प्राणी आ मन मोहन मेरे ॥
 ए देशी ॥ वास वसो स्वजावमां मन मोहन मेरे ॥ तजी
 तुमे पर दुरा ॥ मन मोहन मेरे ॥ काल अनादी अनंतनी ॥
 मन मोहन मेरे ॥ मोहदशामां पुरा ॥ मन मोहन मेरे ॥ १ ॥
 तेहथी भवभ्रमण कर्युं ॥ मन ० ॥ चौगती संसारा ॥ मन ० ॥ ला
 ख चोरासी योनी विशे ॥ मन ० ॥ नाव्यो दुःखनो पारा ॥
 म ० २ ॥ असं व्यवहार नीगोदमे ॥ मन ० ॥ काल अनादी
 संत ॥ मन ० ॥ पुनरपी पुनरपी उपन्यो ॥ मन ० ॥ जोगव
 तो दुःख अनंत ॥ मन ० ३ ॥ कोइक कर्म विवर थकी ॥ म
 न ० ॥ अकाम निर्जरा जाण ॥ मन ० ॥ व्यवहार रासीमां
 आवियो ॥ मन ० ॥ थावरादी वखाण ॥ मन ० ४ ॥ बे ती चोरें
 द्नीमां जम्यो ॥ मन ० ॥ तेम असंजी विचार ॥ मन ० ॥ ज
 लचर थलचर खेचरा ॥ मन ० ॥ उरपरीभुज परीधारा ॥ म
 न ० ५ ॥ संजी पंचेंद्रीने विषे ॥ मन ० ॥ नरक त्रीजंच धार
 ॥ मन ० ॥ देव मनुष पण तेम थयो ॥ मन ० ॥ पण नही वा
 स्तु उदारा ॥ मन ० ६ ॥ जेह जेह वास्तु जीहां करयुं ॥ मन ० ॥
 ते ते पाप उपचार ॥ मन ० ॥ जीवहंसाथी सुख नही ॥ म
 न ० ॥ समजो सवी संसारा ॥ मन ० ७ ॥ ते कारण होम यज्ञ

तजो ॥मन०॥ तजो ब्रह्मज्ञो ज मुल ॥मन०॥ बीजे अंगे
जाखीयुं ॥मन०॥ सातमी नरकनुं सुल ॥मन०८॥ वास्तु
करो तुमे ज्ञानमां ॥मन०॥ स्व स्वभाव धार ॥मन०॥
जन्म मरण जेहथी टले ॥मन०॥ पामे सुख उदार ॥ म
न०९॥ श्री शांती बीब पधरावीने ॥मन०॥ वास्तुक करो
उदार ॥मन०॥ मुनी हुकम ए वास्तुथी ॥मन०॥ होवे मंग
लमाल ॥मन०॥ पुजा त्रीजी संपूर्ण काव्य प्रथम प्रमाणे ॥

पुजा चोथी ॥ दुहा ॥ एम जव जव हुं जम्यो ॥ अ
शुध वास्तुक कीध ॥ हवे सुध वास्तुक आदरुं ॥ सदगु
रु वचनथी लीध ॥१॥ ढाल ४ थी ॥ ए गिरीवर दर
सन जेह ॥ ए देशी ॥ सदगुरु मलीआरे ज्यारे ॥ पा
म्यो वंछीत हूं त्यारे ॥ उपदेश सुण्यो जब जास ॥ पा
म्यो हुं ज्ञान उलास ॥ सदगुरु मलीआरे ज्यारे ॥ पा
म्यो वंछीत हूं त्यारे ॥१॥ ए आंकणी ॥ जाण्यो जब शत्रु
जेह ॥ राग द्वेष मोह तेह ॥ अंतरमांथी ते खसीयुं ॥
तव बेरागे मन ते वसीयुं ॥सद० २॥ समकीत तव ते
पाम्यो ॥ मिथ्यात्व ते दुरे वाम्यो ॥ गुणठाणुं चोथुं ते
सार ॥ बीज चंद्रसम उदार ॥सद० ३॥ सुमती तव घ
रमां आवी ॥ कुमती तव दुरेरे जावी ॥ तव दीपक थयो
घरमांही ॥ दीठी वस्तु पोतानी त्यांही ॥सद० ४॥ ज्ञा
नादीक गुण ते दीठा ॥ मुज मन लागे ते मीठा ॥ अ

वरती नारी ते देखी॥ताकीदथी दूर उवेखी॥सद० ५॥
 सुधर्म बुद्धी तव आवे ॥ चोकडी दीय दूरे जावे ॥ पा
 पनो खजानो खुट्यो ॥ मोहनो परीबल लुट्यो॥सद०
 ६॥प्रदेश असंख्यनी रचना॥ निर्मल करवा थड जच
 ना॥संजम श्री वेगे आवी ॥ कारक समेत ते लावी ॥
 सद० ७ ॥ गुणठाणुं सातमुं तेह ॥ फरसतां दूवो गुण
 गेह ॥ छठे सातमे रमता ॥ हीचोलाकारे करता॥सद०
 ८॥ प्रमत अप्रमत जाण ॥ सिद्धांतमांही वखाणा॥ एम
 वास्तुक ज्यारे कीधी ॥ सदगुरु वचनथी लीधी ॥सद०
 ९॥ अपमंगलीक सरवे नाठां ॥ करमदल पण घाठां॥
 सरव मंगलिक मांही एह ॥ दसवीकालक जाखे तेह
 ॥सद० १०॥ ए वास्तुक पुजा कीजे ॥ मनवंछीत फल
 तो लीजे॥मुनी हूकम वास्तुक कीधुं॥ मनवंछीत कारज
 सीधुं॥सद० ११॥काव्य प्रथम प्रमाणे पुजा चौथी संपूर्ण
 पुजा पांचमी ॥दुहा॥ वास्तुकपुजा स्वग्रहे ॥ कर
 तां नवनीध थाय ॥ पर वास्तुक दूरे करो ॥ सहेज शी
 वपुर जाय ॥१॥ ढाल ५ मी ॥ सोना रुपाके सोगटे
 सांही खेलत बाजी ॥ए देशी ॥ वास्तुकपुजा घरतणी॥
 स्वस्वरुपमां लीजे ॥ असंख परदेशछे आतमा॥ तिहां
 कने कीजे ॥ स्वघर तो तेने कह्युं ॥ खेत्रथी जाण ॥ द्र
 व्यथी चेतन जाखीयो ॥ एम चित्तिमां आण ॥गा० १ ॥

कालथी अगुरुलघु कह्यो ॥ तुमे समजोनाइ ॥ छठांण
 वडीआ ताहां कने ॥ एम चीत्तमे लाइ ॥ जावथकी ते
 जाणीए ॥ ज्ञानादीक गुण ॥ सदगुरु हेते जाखीआ ॥ ए
 म वास्तुक सुण ॥ गा० २ ॥ वास्तुक पुजा तुमे करो ॥
 श्री सांतनुं नामा ॥ संतपणुं तुमे पांमशो ॥ भार्युं शास्त्रे
 ते तामा ॥ वास वसो तुमे ते विषे ॥ जे गुणनुं गेह ॥ अव्या
 बाध सुख तीहां कने ॥ पांमशो तुमे तेह ॥ ३ ॥ अवेदी अ
 छेदी सदा ॥ अभेदी कहीए ॥ अखेदी ए आत्मा ॥ एम स
 मजी लहिए ॥ असंख्य प्रदेश ते देखता निर्मल ते जा
 से ॥ सीद्धतणा ए साधरमी ॥ अक्षय सुख वासे ॥ ४ ॥ सं
 जावे तीहां कने ॥ नही रागने द्वेष ॥ ए जाव चीत्तमे धरो ॥ पे
 हेरो अक्षय वेश ॥ बाहाज्य द्रष्टि मत दियो ॥ दियो अंत
 रमांही ॥ तव पियो सुमता सुधा ॥ संतरस ज्यांही ॥ ५ ॥
 सरव जीव ते सारीखा ॥ सत्ता ए देखो ॥ राग द्वेष की
 नसे करो ॥ कोण परायो पेखो ॥ ज्ञानादिक गुण अनंतनो ॥
 स्वामी ते कहीए ॥ आतम सीद्ध ते सारीखा ॥ जेद तेहमां
 ना लहीए ॥ ६ ॥ विभाव सर्व दूरे करो ॥ दूखदाइ जा
 णी ॥ स्वभावमांही खेलीए ॥ शुद्ध जाव चीत्त आणी ॥
 ज्ञान दरसन चरण ते ॥ आत्मने कहीए ॥ अजेद ज्ञान ते
 आदरो ॥ केवळतिहां लहिए ॥ ७ ॥ जथा खाएक जाणीए ॥
 चारित्र तेह ॥ ते गुण तिहां प्रगटे ॥ अनंत विरज एह ॥

सलेशीकरण तिहां करो॥ प्रकृती बोतेर टाली॥ प्रकृती
तेरने टालतो॥ निजगुण अजुआली॥ ८॥ बंधन छेदी स
रवथी॥ शीवपंथे चालो॥ दोय जाग अवगाहना॥ ते वास
मां मालो॥ एक समे थीती तेहनी॥ शीवपुर ते पोचो॥
वास्तुक पुजा तिहां करो॥ अक्षय पद राचो॥ ९॥ एम वा
स्तुक जे करो॥ पछे वासमां वशीए॥ ते सुख पामे शास्व
तां शीवरमणी रशीये ॥ मुनी हुकम वास्तुकतणो॥ एम
करे उमेद ॥ जीनवाणी रुदीए धरी॥ टाली मननो खेद
॥ १०॥ काव्य प्रथम प्रमाणे पुजा पांचमी संपूर्ण ॥

॥ कलसा ॥ गायो गायो रे श्री शांतीजीनेश्वर गायो॥ सं
तस्वरूप देखी अनोपमा॥ वास्तुकपुजामे लायो रे॥ श्री शांती
जीनेश्वर गायो ॥ १ ॥ एम समजी जे वास्तुक करशो॥ तस
जव दुख ते जायो ॥ शांतीजीनेश्वर शांतीकारण ॥
वास्तुक पुजाए गायो रे ॥ श्री शां० २ ॥ संवत ओगणी
स सतावीस वरसे॥ फागणमास कहायो॥ सुद चोथने
गुरुवारि ॥ ए पुजा रचायो रे ॥ श्री शां० ३ ॥ अद्वावान सु
श्रावक ॥ नेमाज्ञाती कहायो ॥ मोदी गीरधरे पुजा र
चावी ॥ बहू द्रव्य खरचायो रे ॥ श्री शां० ४ ॥ गोधरपु
रे श्री शांतीजीनेश्वर ॥ परसाद सुंदर सोहायो ॥ सं
घ आग्रहथी रचना कीधी ॥ मुनी हुकम सुख पायो रे
॥ श्री शां० ५ ॥ इति श्री वास्तुक पुजा संपूर्ण.

श्रीसम्यक्द्वार.

श्रीगुरुभ्योनमः

॥ दुहा ॥ श्रीसंखेश्वरसाहेबा॥ प्रणमिपासजिणंद॥ तेहत
 णेपसायथी॥ करुं शुद्धप्रबंध ॥१॥ सदगुरुनेचरणेनमी॥
 समरीसरश्वतिसारा॥ ग्रंथरचूंव्यवहारमां॥ नामेसम्यकद्वार
 ॥२॥ नव्यजीवनाहितजणी॥ करुं ग्रंथरसाला॥ त्रणतल
 ओलखावसुं॥ संक्षेपेसुखसार ॥३॥ मूढमतिसमझेनहि॥
 तेमांनहिकोयदोष॥ कुगुरुआदिकनरमावियो॥ करेकर्मको
 पोष॥४॥ सुलजबोधिजीवहशे॥ तेसदहशेएह॥ तेहसुखले
 शेतुरत॥ टालिकर्मनेतेह ॥५॥ संप्रतिजेहनंफलछे॥ देवलो
 कनरलोकधार॥ अनुक्रमेफलतेलहे॥ परमपरमोक्षसार
 ॥६॥ करुं बालाबोधमया॥ सोरठजाषामोझार॥ बालजीवने
 कारणे॥ समझतांनहिवार ॥७॥

अत्रजाषालिरूप्यते ॥ हवेइहांसमकितनेवास्तेत्रणतल
 ओलखावेछेपरंतुव्यवहारनिओलखाणविनासमकितनि
 मालमपडेनहिं तेवास्तेप्रथमव्यवहारनिओलखाणकरा
 वेछे ते श्रीजिनमार्गनेविषेतोस्यादवादमतछे इहांतोव्यव
 हारनोपूष्ठथायछे त्यारेवादि एतर्ककरीजे श्रीजिनराजनो
 मार्गतोएकांतछेनहि तुमेतोएकांतव्यवहारनेपोषोछे श्री
 सुगडंगमधेतोकहूंछेजे॥ एकांतेहोइमिच्छाओ इतिवचना

त्वातेनुंकेमतेनोउत्तरजेतेंप्रश्नकर्युं तेस्वरुपणनिश्चेतोप्रणा
मनीधाराएछेबाइयथकितोव्यवहारजोयामांआवेछे श्रीम
हाविरस्वामीनेकेवलज्ञानउपन्युंत्यारेतोएकलाहतात्यार
पछी इंद्रादिकसुरमलीनेसमोवसरणादिकनिरचनाकरी
त्यारेइंद्रभूतिप्रमुखेजाण्युंकोइकइंद्रजालीयोआव्योछेएवुं
जाणीनेवादकरवागयो जगवानेएहनासंदेहकाढ्याएणे
चारित्रलीधूं तेसर्वव्यवहारहतोतोबनिआव्युं एकलाहो
ततोकुणजाणता तथाबलिजेसाधुतथाआवकनो प्रावर्तन
सर्वव्यवहारमेंदिसेछेकिमजेसाधू जेसाधुनामानोपेतवस्त्र
पात्रराखेछे अनेसूधपरंपरागतआचारेवर्तेछे तेहनेसाधु
करीनेवांदेतो समकितनिर्मलथाय जेतेहसाधुकरीजाणि
नेसाधूनेव्यवहारेवांदेछेजिमश्रीप्रश्नचंदराजरूपिकाउस
गकरीनेउच्चारह्याहतादूर्ध्यानध्यातांथकां श्रेणिकराजाए
तेहसाधूजाणिनेव्यवहारेवांद्याछे साधूकरीनेवांद्यापणमि
थ्यात्वकिधूंनथि तेवास्तेजिनसासननेविषेचतुरविधसंघ
निजक्तिबडूमानकरवूं तेव्यवहारनेजोइनेकरवूंजोव्यवहा
रनेमानेनहितोतिर्थनोउछेदथाय॥

यदुक्तं॥श्रीआवशकनिर्यूक्ति॥चौमल्लसमयंचजा॥व्यव
हारनयांणूंसारणिसवा॥तंजहा॥सामायरंजो॥सूझईसवो
वीसुधमणो॥१॥संविवहारोविवलि॥जिनशुद्धंपीगीहियं॥
सुवविहिए॥कोवईनसवांणूं॥ वंदइयकयाइंछउमल्ल॥२॥

निथयव्यवहारनो॥वणियसिहसासणं॥जीणीदांणं॥गयरपरीवात्रो॥मीथसंकादउजेयया॥३॥ जईजीणमईयंपवजहंतो॥ माववहारनयमयंमुयह॥विवहारपरीवाए॥तिच्छूछेओजउवसं॥४॥हवेचारगाथानोअर्थकाहिएछिये॥छउमथसमयंके० छदमस्थनोकाल॥चपुन्यजाके०जिहांसुधीछेएटलेजिहांसुधि छदमस्थपणुंछे केवलज्ञानउपन्यूनथित्यांसूधि॥व्यवहारनियाणूंसारणीसूवाके०॥सरवेकिरीयाजेव्यवहारनयअनूंसारणीकहिछे श्रीतीर्थंकरदेवे ततहसमीयरंतोके०॥तेआचरतोथको अंगीकारकरतोथको जिवसिद्धिहके०॥सिधिथाए कर्मरहितथाए सवोविके०॥ सर्वन्नव्यजीव विसूधमणोके०॥जेभव्यजिवकपटपणेरहितव्यवहारनयनिकिरीयाकरतोथकोकर्मरहितथाएएप्रथमगाथानोअर्थ॥१॥ एगाथामांहेविसूधमणोंएपदेकरीनेनिश्वेपणकह्यो हवेबिजीगाथामांहेनिश्वेथकिव्यवहारबलिष्टछेतेदेखाडेछे॥संव्यवहारोवीबलिके०॥समेक्यविवहारतेजेउनोउक्तं सूधव्यवहारछेतेबलिष्टछे तेसामाटेजे समसुधंग्रीगहिअंसूपवहिएज्यंके०॥ एतएशुधंआधाकर्मादिदोष दूष्टआहारामिदकगहियंके०॥पहवोसूरावहीयंके०॥स्तुर्तनिविधिकरीने एटलेछदमस्थे पोतानाजांणपणाथि सूधमांनजांणिनेवोहरे अनेनिश्वेथकितोकेवलआधाकर्मादिकसहितआहारछे तोहिपणकाई नसपणोके०॥

नेकोईजतिप्रमाणकरेपणनिषेधनकरे सर्वग्यके०॥केवल
 ज्ञानिपणआधाकरमादिक आहारछदमस्तेंसूधमांनजां
 णीनेआण्योहोयते आहारकेवलपणसूनकरे वंदिइंकया
 थनउमत्छंके० ॥ कदाचित्कोईदने चउमत्छंवंदियके०॥
 छदमस्तप्रतेवांदेकेवली एटलेसिष्यनेकेवलज्ञानउपन्युंछे
 अनेगूरुतोछदमस्तछे तोहिपणजिहांसुधिकेवलज्ञानउ
 न्युंजाण्युंनथित्यांसूधिसिष्यनोव्यवहारवंदणादिकनोहो
 यतेजालवे एगाथामांहेनिश्चेथकीव्यवहारनयबलवांनदे
 खाडयो एबिजीगाथानोअर्थकह्यो॥२॥हवेंत्रीजीगाथामां
 हेनिश्चेनयव्यवहारनयसहितजिनसासनतोहिपणएकन
 यत्यागकरेतोमिथ्यात्वथाय तेकहेछे नथिव्यवहारनउवां
 णियमेहसासण जिणंदाणंके०॥निश्चेव्यवहारसहितछे इ
 हके०॥इहलोकनेविषे जिणंदाणंके०॥ जिनेद्रनूसासनछे
 तेनिश्चेव्यवहारसहितछे॥एगयरपरीइओके०॥एकनय
 नोपरीत्यागकरेएटलेनिश्चेनयतथाव्यवहारनयएबेहूमधे
 थीएकनयनेमांनेतेहतोमीत्छं मांकादियोजेयेके०तेहनोमि
 थ्यात्वथाये संख्यादिकउपजे तेपणइहांमिथ्यात्वजछे ए
 त्रीजीगाथानोअर्थकह्यो॥३॥हवेचोथिगाथानोअर्थकहियेछि
 ये जोव्यवहारनयनेतजेतोतिर्थनोउछेदथाये॥जीणंइजण
 मयंपवजहके०जोजिनमतनेविषेपवजयके०परवरजाअं
 गीकारकरवि व्यवहारनयमयंमुईहिके०तोव्यवहारनयना

मतनेमुकसोमां व्यवहारपरीचाओके० जोव्यवहारनयनो
परीत्यागकरसे अनेमांनसोनहितो तच्छछेओजउवसं
के०॥तिर्थनोउछेदथाए।अवसके०।तेनिश्चेकरीनेजांणजो
एचोथीगाथानोअर्थकह्यो॥४॥ एविरीतेव्यवहारछेतेबली
पृछे वास्तेव्यवहारनेविसेषेकरीनेदेषाडयोछेअनेनिश्चे
तेतोकेवलगम्यछेव्यवहारछेतेप्रतक्षदीठामांआवेछेवास्ते
व्यवहारनोउपदेशविशेषेदेतांकोईदोषणनहि।इतिउत्तर
पूर्णः॥ इतिश्रीसमेक्यद्वारग्रंथोमुनिश्रीहूकमचंदजी विर
चित्तेप्रथमोध्यायसमाप्तः

हवे व्यवहार जे धणी आदरे तेधणिप्रथममिथ्या
तनोत्यागकरे ॥ शामाटेजे मिथ्यात्वथकि समकित होय
नहि मिथ्यात्वगये समकितथाय हवेइहां मिथ्यात्वनो
सरुपसंक्षेपथाकि देखाडेछे ॥ मिथ्यातना पांचभेदछे ॥

यदूक्तं ॥ अभिगहीया॥१॥ मणजिगहीया॥२॥अजी
निवेसिय ॥३॥ संसय ॥४॥ मणानोग ॥५॥ पण मित्छ
बार१२॥अविराइ॥मण१॥ करण॥५॥ नियमूछजियबहो
॥६॥ एगाथा ॥५१॥ चोथाकर्मग्रंथनी तेहनोअर्थ अजिग
हिअके०॥ अभिगृहितमिथ्यात्व ॥१॥ जेजीवकूगूरुकूदे
वकुधर्मनेसत्यकरीनेग्रह्या तेमूकेनहि तेहलोहवांणीयानो
दृष्टांत एअजिग्रहीतमिथ्यात्वनोपेहेलोनेद॥१॥अनजिग्र
हीयके०॥अनजिग्रहीतमिथ्यात्वजेकरे सर्वेदेवासर्वेगूरुस

त्यछे तथाखराखोटादेवगुरुनिखबरनथि तेहनेतोमिथ्या
 त एबिजोनेदमिथ्यातनो॥२॥ अजिनिवेसियके०॥अजि
 निवेसीकमिथ्यातकहिये अभिनिवेसीके०॥ खोटोहठक
 दाग्रहकहिये तेजीवएकवारअजाणतांजूठूंबोलेपछेतेहने
 थापवानेकाजे घणाउपायकरे पछेजाणिनेखोटिजूक्तिए
 करीनेजूठूंबोले तेअभिनिवेसिमिथ्यातकहिए तथापूर्वे
 श्रीमहाविरश्वामिनासासननेविषे जंमालीप्रमुखनिनव
 नेअजिनिविसमिथ्यातकहिए प्रथमतोअजाणतांजूठूंबो
 ल्या पछेतोजाणीनेकदाग्रहनेवसेकरीनेपोतानूवचनराख
 वानेकाजेजूठूंबोल्यातेनेअभिनिविसीमिथ्यातकहिएइहां
 आचोविसिमध्येहुंडाअवसरपणीनेजोरेकरीनेदसतोअछें
 रांथयांछे वर्तमानघणजीवबहूलकर्मीकृष्णपक्षादिसेछे
 सूकलपक्षीलघूकर्मी जिवथोडादिसेछे तेहथिइहांएकपू
 द्रलपरावर्तनमांहेमोक्षेजावूंहोय तेशुक्लपक्षीजीवकहिए
 जेकृष्णपक्षीजिवहोय तेहनेमत्तकदाग्रहघणोहोय तथा
 शुक्लपक्षीजीवहोय तेमध्येपणजारेकर्मीजिवहोय तेहनेम
 त्तकदाग्रहघणोहोय हठवादघणोहोय जेश्रीमहाविरश्व
 मिनासासनमध्ये सातनिनवथया तेश्रीठाणंगसूत्रना ७
 मेठांणेकिधूंचे तेअलावोलखिएछे ॥ समणभगवउ महा
 विर सतथमी सतपवयणननंपनंता तंजहा जहाबहूरी
 या॥१॥जीवपयसिया॥२॥अवतवा॥३॥समछइया॥४॥दो

करीया॥५॥तेरासीया॥६॥अवठियाए॥७॥ एएसणंसत्त
नंपवयण निहूगाणं सत्तधम्माअरीयाहोत्थ तंजहाजंमा
लीजमाला॥१॥सीतगूतोअसाढे॥३॥आसीमिति॥४॥गंगे
या॥५॥छलूए॥६॥गूठामाहेले॥७॥एएसिणंसत्तन पवयण
नीनगाणं सतउमत्तिनगरेहोथा॥सावथि॥१॥उसभरं॥२॥
सियबिया॥३॥महिला॥४॥ उलगातिरं ॥५॥ पुरमंसरंजी
॥६॥दसपूरनिनगाउपतिनगराइ॥हवेएहनोअर्थलिखीए
छीये श्रीमहाविरस्वांमिनेकेवलज्ञानउपन्यापछिचउदव
रसथयापछीबहूमतमतिजंमालीनांमानीनवथयो॥ बहूर
तके०॥बहूसमयेकारजपूरुंथाएबहूके०॥घणासमयकरीने
कारजपूरुंथायछे तेकिमतंजहा कूंभारमाटिलाविनेपांणी
सूंभेजविनेपछेघडोकरे तेघडोज्यारेपूरोघडे तारेघडोके
हिएएटलेघणेसमयेकार्यपूरुंथायतेहनेविषे॥ रतके०॥ आ
सकबहूसूसमीये॥सूरतआसक्त॥इतिबहूरतअनसमया॥प
दलोमात्तमव्यधपदहलोपसमासएहवंनांमे काढयोजमा
लिनांमानिनवथयो श्रीमहाविरस्वांमिजीतोकरेमांणैक
रेजेकारजकरवामांडचूंतेकारजकरचूंनहि॥एवचनउथापी
नेपोतानो मतपरुपवालाग्यो श्रीसावथी नगरीमांहिथ
यो इतिप्रथमनिन्हवथयो॥१॥बिजोनिनवाजिवपरदेशिक
मनिके०॥चरनप्रदेशीजीवनिप्ररुपणानोकरनारो तिषगू
प्तनांमाः॥श्रीजगवंतश्रीमहाविरस्वांमिनेकेवलज्ञानउप

न्यापछि सोलेवरसेथयोनिनवा॥२॥ श्रीमहाविरस्वांमिछ
तांउत्सूत्रनिपरुपणाकरताहूवा श्रीमहाविरस्वांमितो
असंख्यातपरदेशलोकाकास परदेशसमापतसंपूर्णनेजी
वकहेछे तेतोछेलापरदेशमांजीवमानेछे इतिद्वितीयनिन
वा॥२॥हवेत्रिजोनिनवआसाढजूतिआचार्यतेनासिष्य श्री
अवक्तनांमामतपरुपकथयो तेकेम श्रीमहावीरस्वांमिनि
स्वांणथयापछिवसेनेचउदेवरसेथयो२१४॥श्रीआचार्यपा
सेघणासिष्यजोगवहेछे श्रीसिद्धांतनाजोगवे प्रकारेछे
एकअगाढ बिजोअनागाढ हवेतेअगाढजोगहोयतेमध्ये
थीकारणेनिकलेतो तेजोगफरीवेहवोपडे तेजोगअगाढ
कहिए तेजोगमाहेकारणेनिकलेतो जेटलोअधुरोहोय
तेटलोजोगवहिनेपूर्णकरे तेजोगअनागाढ कहिए ॥
तेसिष्ये अगाढजोग वेहवामांडयो तेहिजदिवसे कोई
कर्मनेउदयेकरीने आचारजकालकरीने सुधर्मदेवलोके
नलनिगुलमविमाने उपन्या ॥ पछे अवधिज्ञाने करीने
जोयुं तारेएटलामांलामध्ये कोईजोगपुरोकरावें एहवो
आचारजदिठोनहि तारेसाधुनिअनुकंपाएकरीने तेहिज
पोतानासिरीरमध्येआविने देवतानिशक्तिएकरीनेकोईजा
णेनहि तेहिजरात्रेउठिनेवृत्तिकालगृहणलेइने जोगक्रि
याउदेस समउदेस अनुग्यानीतकरावे अनेसाधुनाव्यव
हारआचारनेप्रवर्तिछे॥गाथा॥आलियविहारसमिमूयो॥हू

तो गूतो बियो समणद्वमे ॥ पढम पई मणूर पे विरीयामो पाई वा
याओ ॥ १ ॥ इत्यादिक व्यवहार प्रवर्तताथ काजोग शिष्यने सं
पूर्ण कराव्यो पछे ते देवता साधू स्वमाविने ठेकाणे गयो ते वा
रे तो हिज शिष्यने शंका पडि जे वलि एम कोई के काल कर्यो
होय अने बीजो पण पोताना शरीर मांही पे ठो होय कोइ देव
ता आविने तो कूण जांणे जे साधू छे के देवता छे एवं विचारी
कोइ कोइ ने वां देनहि कोइ जो वां दि ए तो आपण ने दोषण ला
गे ते जो देवता होय तो अव्रत्ति अपच्छषाणी होय ते हने साधू
करी वां दि ए तो मिथ्या तथाय अने मृषा वाद पण लागे एट
ला वास्ते कोई साधू मां हो मां हि वां देनहि श्री अषाढाचार्यना
शिष्य अवत्कव्यनां मामत्त निपरुपणा कर ताथ का विचरे ह
वे ते काले गीतार्थ बहु श्रुत महापुरुष हता ते हने घणी चरचा
करी जे एकां देवता होए अने साधू नो वेष धरी ते साधू ने आ
चारे मुल गूण पंच महाव्रतना ७ आचार पालतो हांय ते
ने साधू करी ने वां दे तो मिथ्या तनथाय अने मृषा वाद पण ला
गे जे जिन सासन ने विषे तो बाइयथि व्यवहार बलिष्ठ छे इत्या
दिक बीजो पण घणी कजूक्ति ए करी समजाव्यो पण समजेन
हि तारे ते अषाढाचार्यना शिष्यने संघबहार कस्या तो एक
दाग्रह मुं के नहि एवा अवसरे श्री राजगृहिन गरी मां हे श्री
बलनद्राजाराज्य करे छे सूर्यवंशिने जैन धर्मि छे तिहांते
शिष्य आठ्या त्यारे तेने प्रतिबोधवाने काजे राजा एक डी

मगाव्यातेनेमारवामांढ्यातारेतेसाधुकेवालाग्याहेराजन
तुंश्रावकथइनेअमनेकेममारेछेतारेकेवालाग्याजेकुंणजांणे
जेतमेसाधुछो केचोरछो केदेवताछो अमेपण श्रावकछुंके
देवताछुंतेकुंणजांणे तारेतेप्रतिबोधपांम्या पछेथिवरसा
धुनेपगेलाग्यापोतानोमतकदाग्रहमूक्यो आलोइने पछे
शुधथयाएतृतीय अवतव्यनांमांश्रीआषाढाचार्यनाशि
ष्यनोअधिकारपूर्णम् ॥ इतितृतीयनिनव ॥ ३ ॥

हवे चोथानिन्हवनो अधिकारकहेछे ते श्रीमथु
रांनगरीने विपेथयो श्रीमत् महावीरस्वांमिना निर्वा
णपछी बसेंनेविसवर्षे श्रीआर्यमहागीरीना शिष्य को
डननामा तेनाशिष्य अश्वमित्रनामा एकज विद्यानुं
परवाद दसमूं पूरवनिपूणनांमा वस्तु नणतांथकां एवो
आलावो आव्यो जेपडिपुंन्यसमयनोरायासवे ॥ २ ॥
वित्छिजस्सतिएवंजाववमाणांअति॥एवंअतिताए ॥समये
सुवित्वव्यं॥एहनोअर्थः॥पडिपुन्यके०॥वर्तमानकालहोय
एटलेंवर्तमानकालसमयनाजेनारकिछेतेबिजेसमे॥वुछेद
के०॥विनाशथाएछे एटलेप्रथमसमयेवसष्टजेनारकिह
ता तेहिजनारकिबिजासमयनेविषेबिजेसमेविसिष्ठथाय
तेनेतेसमजणपडिनहीं मिथ्यात्वनाउदयथकिगुरुआदिकें
घणीपरेसमजाव्योतोएसमजेनहि तारेसंघबाहरकाढ्यो
तेनामतमांहीजे जीवपापकरेछे तेनाशपामेछे जेजीवपून्य

करेछेतेपणनाशपामेछेसमये२ तेअश्वमित्रविहारकरतोश्री
 राजग्रहीनगरीएआव्यो तिहांषडरस्याविद्वांसंतकछे
 तेदरबारनोचाकरछे मांडविनोदांणीछे एहनेप्रतिबोधवा
 नेकाजे पकडीने मारवालाग्यो तारेतेने कहेवालाग्यो
 जेहूंसाधूछूं तमोश्रावकछो तोमूनेकेममारोछो त्यारेदां
 णिबोल्यो जेसाधूहतातेतोनाशपाम्या हवेंतूमनेकोणजाणे
 छे जेसाधूछोकेचोरछो तारेतेप्रतिबोधपांम्यो गुरुनेआवि
 नेपगेलाग्योखमाविनेशुद्धथयो एचोथोनिनवकह्यो ॥४॥
 हवेपांचमोनिनवकहियेछे द्विक्रियावादिगंगनामाआचार्य
 श्रीमहाविरस्वांमिना निर्वाणथकिबसेनेअठ्याविसवरसे
 श्रीआचार्यमहागिरीनाशिष्य श्रीधनुंपूरपत्यतेहनाशिष्य
 गंगनामाएकदाउष्टनदि तीरेपूर्वतटे श्रीधनगुप्तआचार्य
 चोमासुरह्याछे पश्चिमतटनेविषे गंगनामाशिष्यचोमासुं
 रह्याछे तिहांथकिशर्दरुतुयेश्रीगुरुनेवांदवाआवतांमार्गने
 विषेनदिनतरतां माथेटालहतितेउपरतडकोघणोलाग्यो
 अनेपगेनदिनूपांणीटाढुघणुलाग्यु तेमांमिथ्यात्वनोउद
 यथयो तारेमनमांहेचितववालाग्यो जेएकसमेश्रीसिद्धां
 तमांहेबेहूकिरियानो उपयोगनिषेधकह्योछेतेस्वरुंछे जे
 हुंसाक्षात्एककालेबेहूकीरीयानो उपयोगअनुंजवूछूं आ
 तोनष्टवेदनाअनुंजवूछूं पछीगुरुआगलचेष्टाकरी तारेगु
 रुकेहेवालाग्या जेएकसमये एकजक्रियानो उपयोग

होय एकसमेदोमुपेखातोहोय नेबोलतोहोय पगेहिंदतो
 होयएटलेक्रियातोएकसमेघणीकरतोथकोपणएकजक्रि
 यानोउपयोगहोय समयनोकालसुक्षमछे एमघणुकह्युं
 पणमान्युंनहिं तारेंगुरुयेसंघबाहरकाढ्यो पछेतेगंगशि
 ष्यश्रीराजगृहिनगरीएआव्योतिहांमातंप्रस्तरप्रभावना
 नुंदेहेरुंछे तिहांमणिनागनांमेजक्षनुंदेहरुंछे तेपासेखोटि
 परुपणाकरतोदेखीनेतेजक्षकेहेवालाग्यो श्रीवर्द्धमानस्वां
 मीयेंएकसमेएकजक्रियानोउपयोगकह्योछेरेपापीष्टदुष्टतुं
 एकसमेबेक्रियानोउपयोगकेमकेहेछेएवाधणाककठणवच
 नेकरीनेकह्युं तेसांजलिनेंमनमांजयपामतोथकोगुरुपासें
 आव्योमिथ्यात्वमूक्युंगुरुनेखमाव्या इतिपांचमोनिनवक
 ह्यो॥५॥हवेछठोनिनवत्रिरासिकनोआधिकारकहेछे श्रीव
 र्द्धमानस्वामिनानिर्वाणथकि पांचसेनेंचुमालीसवर्षेअनि
 जकानगरीनेविषे बलश्रीनामाराजाराज्यकरेछे तिहांलो
 हपटसालनांमापरीव्राजक लोहपटबांध्युछे हस्तनेंविषे
 जंबूवृक्षनुंढालुंराखेछे लोकपूछेतारेएमकहे जेमारापेटमां
 विद्यारहितेऐंकरीनेंफाटेछे वास्तेलोहपटबांध्युं नेकोइ
 प्रतीवादिजंबूद्विपमांहिदिठोनहिं तेहजणाववानेकाजेजंबू
 वृक्षनुंढालुंछेतेलेइनेफरुंछुं तिहांतेकालेश्रीगुप्ताचार्यवि
 चरेछे तेहनाशिष्यरोहगुप्तानामागांमतरेछे तिहांथकीगु
 रुनेंवांदवाआवतांवाटे राजाचरचानेंकाजेपडहोवजडावे

छे कोइएपंडितहोयतेएपरीब्राजकनेसाथेचरचाकरे तिहां
 रोहगुप्तशिष्येझाल्यो पछेगुरुपासेआव्यो गुरुयेकहुंजे
 एसारुंकर्युंनहि आपणेवादकरवानुंशुंकामछे चलुंहवेतो
 सारुंथायतेमकरो पछेगुरुएज्ञानेकरीनेजाण्युंजेतेहपासे
 नकुलनीविद्या॥१॥ सरपनिविद्या॥२॥ उंदरनिविद्या
 ॥३॥ मृगनिविद्या॥४॥ सुयरनिविद्या॥५॥ कागनिविद्या
 ॥६॥ पंखिनीविद्या॥७॥ एसातविद्याछे एविद्यानेघातनी
 करनारी बीजीसातविद्यागुरुएआपी मोरविद्या॥१॥ न
 कुलनीविद्या॥२॥ बलाढीनीविद्या॥३॥ वाघनीविद्या॥४॥
 सिंहनीविद्या॥५॥ गुढनीविद्या॥६॥ बाजपंखीनीविद्या॥७॥
 एसातगुरुएआपी ॥ वलिआठमो पोतानोओघोमंत्रिने
 गुरुए आप्यो बीजाउपद्रव्य निवारवानेकाजे हवेजेरो
 हगुप्तहता तेगुरुनेकहिने राजसज्जामांहिआव्या त्यारे
 पटसालकपरीब्राजके जाण्युंजे एजैनिछे एहप्रतेजोसं
 स्कृतभाषाबोलीशुंतोतेबोलशेनहि तेवास्तेजैननाघरनी
 वातलहिनेवादकरुं जेउथापिसकेनहि हवेपटसालबो
 ल्यो जेसंसारमधे बेपदार्थनिरासिछे एकपून्य॥१॥ अथ
 वापाप॥२॥ रात्रिदिवस॥४॥ आकास॥५॥ धरती॥६॥
 जीव॥१॥ अजीव॥२॥ इत्यादिकबबेनिराशिछे त्यारेरोहगू
 ष्तबोल्हो जेसंसारमध्येरासित्रणनीछे कालत्रणछे अती
 ता॥१॥ अनागता॥२॥ वर्तमान॥३॥ स्वर्ग॥१॥ मृत्यु॥२॥

पाताल॥३॥ जीव॥१॥ अजीव॥२॥ नोजीव॥३॥ इत्यादि
करासीत्रणनीछे त्यारेपटसालकहे जेनोजीवतेशुंकहीए
त्यारेरोहगुप्तकहे॥ जेनोजीवक०॥ गरोलीनीपूछडीटुटी
पड्यापछीहालेछे एजीवपणनकहिये अजीवपणनकही
ए एनोजीवकहीए पछेसातविद्यामुकी तेउपरतेणेपण
सातविद्यामुकी विद्याघातीनेझीत्यो पछेतेनीपासेएकप
दवीविद्याहती तेमुकीनेविद्यानेप्रसादे जयपताकाकरी
ने गाजतेवाजते श्रीगुरुपासेआव्या सघलीवातकही
गुरुएपूछ्युं हेवल्हसारुंकर्युंजे वादनेजीत्यो पणजीवअ
जीवनेनोजिवकह्यो तेउत्सूत्रजाप्युं तेहजइनेराजसभा
मांहिखमावो पछेअहंकारनेविशे आत्मामांअग्निनिवेशि
मिथ्यात्वनेवसेकरीनेगुरुए किधुंतेमान्युंनहि पछे राजस
नामांगुरुसाथेवादकरतांहार्यो पणमानेनहि तारेगुरुए
कुंतिआवडनेहाटेथकि नोजीव मगाव्यो पणआव्योनहि
पछे गुरुएसंघबाहरकाढ्यो एणैवैशकमतपरुप्यो इति
त्रीराशिकनामाछठोनिनवकह्यो ॥६॥ हवेसातमोनिनव
गोष्टमालिनांमा तेहनोअधिकारकहेछे श्रीमहाविरस्वा
मिनानिर्वाणथकि पांचसेनेचोरासीवर्षे श्रीमालवदेशने
विषे दशपूरकहेतांसंप्रतिहमणा मंदोसरनेविषेथयो॥ ते
केम ॥ श्रीआर्यरक्षितआचार्य देशेउणादशपूरवधर श्रु
तकेवलि जुगप्रधानछे सोमदेवब्राह्मणनोपूत्ररुद्रसोमा

मातजेहनिपरमश्राविकाहोति तेमातापूत्रप्रते कहेहेपूत्र
 माहरोजोपुत्रहोयतो दृष्टिवादपूर्वज्ञणिने आवेतो हूंराजी
 थाउ एवचनेकरीने तेतलीपूत्रआचार्यपासेदिक्षालिधी
 श्रीवेरस्वामि पासेदेशेउणा दशपूरवन्नण्या तेश्रीआर्य
 रक्षितनाच्यारशिष्यमुख्यछेएकदूरबलिकापुफमित्रजुगप्र
 धान॥१॥ बिजाआश्रावधयमांनामासाधु ॥२॥ त्रिजाश्री
 फालुरक्षित ॥३॥ चोथाश्रीगोष्टमालि ॥४॥ फालुरक्षित
 श्रीआर्यरक्षितानालघूनाईछे अनेगोष्टमालीमामोछे सि
 दूरबलिकापूफ मित्रनामासाधूनवपूर्वसूधिन्नण्या दसमु
 पूर्वभणे पणविसरीजाय तारेश्रीआर्यरक्षिते जाण्युंहवे
 आजथकिदिवशेदिवशे घटति२बुधिथशे तेवास्तेश्रीआ
 चारंगादिकसिधांतनाजेअनुजोगके० ॥ वाख्यान टिका
 निर्युक्तियादिकजे सिधांतथकिजुदिकरीने पूस्तकपदेले
 खि एटले जेटिकानिर्युक्तियादिकतेआचारंगादिकथकि
 वेहेलांलिख्यांछेआचारंगादिकतो नवसेंनेएसिवर्षेलख्यां
 दिसेछे जेनिगम॥१॥संग्रे॥२॥व्यवहार॥३॥रजूसूत्र॥४॥
 शब्द॥५॥संजीरुढा॥६॥ एवंभूत॥७॥ एसातनुंवाख्यान
 सूत्रमाहे विस्तारेहतुंतेसूत्रमाहेगोपव्युं अनेनिर्युक्तिया
 दिकनेविषेविस्तारीने किधां तेसाक्षत्रणप्रकारे कहिछे
 तेएकप्रणीत॥१॥ अतिप्रणीत ॥२॥ प्रणीता ॥३॥ प्रणीत
 तेजेनिखेपासमजे नहिअगीतारथा॥१॥ अतिपरणीततेए

कनेसांजलिने एकांतद्वारे स्यादवादतुरत जांणेसमजे
 नहि जांणेजेहूंसमजणोछुं तेनेलोकांहेदाधारंगोकहेछे
 तेनेपरणीतशिष्यकहिए॥१॥हवेजेपरणीता शिष्यतेनिश्च
 व्यवहारउत्सर्ग अपवादमार्गसर्वसमजे॥३॥ पणबुधि
 नाथोडापणामाटे कलिकालेविस्तारीनेवास्यानकरीशके
 नहि तेवास्तेसिधांतमांहेगोपव्यापछे आर्यरक्षिते दूब
 लिकापूफमित्रने जोग्यउत्तमजुगप्रधानजांणिने आचा
 रजपदविथापिनेस्वर्गेपधारच्या पछेगोष्टमालीसांभलिखे
 दघणोपांम्योथको श्रीदसपूरनगरीनेविषे श्रीदूबलिका
 पूफमित्रथकिजूदेउपाश्रयेआविनेउतरेतिहांश्रीवृधनामा
 साधूनेपासे करमपरवादनामा आठमुंपूर्वसांजल्युंछे ते
 नेविषेकह्युंछेजे आत्मानेविषेकर्म रह्यांछे जिमदूधमांहे
 पाणीनाखीए तेपाणीनेदूधएकमेकथायछे बलिलोहने
 अग्नीमांहेतपावीए तारेलोढुंलालचोलमयथैजायछे ते
 मआत्मानेकर्मएकमेकप्रणमेछे तेगोष्टमालिकहेवालाग्यो
 जेआत्मानेविषेकर्मछे तेकंचूकनेन्याएरह्यां जिमपूरुषजां
 मोपेरे तेमएहवेआकारे कर्मरह्यांछे तेवंदासाधूएकह्युंजे
 एहवुसांजल्युंछे वलिप्रत्यास्यानपरवादनवमुंपूर्वसांजल
 ताथकांपचखाणनोअधिकारआव्यो जेसाधूदिक्षालेतारे॥
 करेमीभंतेसमायं सावजजोगंपचखामी ॥ जावजीवाए॥
 तेवीहं॥तीविहेण॥मुणेण॥वायाए॥काएणं॥नकरेमी॥ इति

पाठः॥इहांजावजीव॥एपदकेहवोनहि ॥एपदकेहतां ॥ सा
धूनेदोषलागेछे॥जेजीवुत्यांसुधी॥सावज्यजोगनुपछखांण
साधूनेछे॥मुवापछीपछखाणमोकलुं॥तारेआसंसाकेहतां॥
वंचानोदोषलागेछे॥ जेपरजवेजाइश॥ तारेभोगविशतेवा
स्तेजावजीवएवा पदेकेहवोनहि एवुसांभलिने श्रीवृष
साधूएमान्युंनहि पछेआविनेश्रीदुबलिकाजिनेकह्युं जेगो
ष्टमालीएविपरुपणाकरेछे करमआसरीतथापचखाणआ
सरी तेसांजालिनेदुबलिकापुफमित्रे कह्युंजे गोष्टमालि
उत्सूत्रनीपरुपणाकरेछे तेखोटुबोलेछे तारेसंघनेसंदे
हपड्यो श्रीदुबलीकाचार्यकहेछेएखरुके गोष्टमालिक
हेछेएखरुछे तारेसंघेसासनदेवीनेसमरीने श्रीश्रीमंधर
स्वामिपासेमोकली तेदेवित्यांजईने श्रीमधरस्वामिनेपू
छ्युंत्यारेश्रीमंधरस्वामिएकह्युंजेएगोष्टमाली सातमोनि
नवछेतेउत्सूत्रजांखेछे श्रीदुबलिकापूफमित्रतो जुगप्रधा
नछेसत्यवादिछे एवचनसांभलिने सासनदेवीएइहांआ
वीनेकह्युंपण जारेकरमीजीवहता तेकह्युंपणमान्युंनहि
जेएदेवीखोटुबोलेछे श्रीमंधरस्वामीपासे जइशकेनहि
अबंधकमतपरुपक गोष्टमालीसातमोनीनवसमाप्त॥७॥
एसातनीनवकह्या तेमध्येबीजोनीनव तीक्ष्णूतनामा च
रमप्रदेशेजीवमानतो॥१॥ त्रीजोनीनव आषाढाचार्यनो
शीष्य साधूछेकेदेवताछे एअवक्तव्यमत ॥२॥ चोथोनी

नवअश्वमीत्रनामा वर्तमानकालना नारकीदेवताउछेद
 पामेछे तेसमुछेदिकक्रिया॥३॥वादिऐगंगनामानीनवपांच
 मो एकसमेबेक्रियावादि॥४॥एच्यारेनीनवपाछावलापेहे
 लोनीनवजमाली बहूसतवादीघणोसमे कारजपूरुंथाय
 ॥१॥ हवेछठोनीनवरोहगुप्तनामा त्रीयरशीकमतवादी
 ॥२॥ सातमोनीनवगोष्टमाली अबंधककरमवादी॥३॥ए
 त्रणनीनववलानहि आठमोनीनवडीगंबरथयो सरवव
 स्तवादी तेआवसगनिरयुक्तिमध्येकहुंछे अनेबेतोश्रीम
 हावीरस्वामथिकी छसेनेनववरसेसेसमलथकी तेतोप्रसि
 द्धछे अनेबेतो श्रीमहावीरस्वामीथकांज निकल्याछे
 श्रीमहावीरस्वामी पछीथया कालानुजावेकरीने तयार
 पछी मतीकेवाणा ते प्रवचनप्रक्षामांहे दसमति कहीने
 बोलाव्याछे अनेश्रीआवसगनिरयुक्ति मध्येतो निन
 वकहीनेबोलाव्याछे जदपिनिनवनेमतीतेएकजछे पण
 निनवपदतेभारेछे अनेमतिपदहलवोछे जेआगमधरकेव
 लज्ञांती तथाचउदपूरवधरादिकअतिशेग्यांती आगम
 वालाहोयतेजाणे जेउत्सूत्रजाणीनेबोलेछे तेहनेनिनव
 कहीए अनेजेमूरखपणाथीतथायथाछंदापणाथकि पोता
 नीमतिकलपनायेकरांने उत्सूत्रपरुपणाकरे तेहनेवस्तु
 गतनिनवकहिए जेसाक्षातसिद्धांतमध्ये अक्षरदेखे अने
 मानेनहि अनेवलजितमरजादाविना अनेसूधश्रीगण

धरनीपरंपराविना नवीजपोतानीमति परुपणाये करीने
परुपे जेजाणीनेपरुपेते निनवकहिए पणआजनागीता
रथते पापथकिडरताथकाजाणेछेजे अमने तेवुज्ञाननथि
जेउत्सूत्रबोले जेजाणीने बोलेछेके अजाणेबोलेछेपण
मतकदाग्रहमुकतानथि तारेमतीकहि बोलाव्या अने
प्रवचनपरीक्षा धरमपरीक्षाछे नमवुंजावुंएअभिनीवेशि
कमिथ्यात्व कहिए ॥ एत्रिजोभेदमिथ्यात्वनो कह्यो ॥३॥

हवेचोथोजेद मिथ्यात्वनोकहीएछे एसंसेके०॥मिथ्यात
कहिए तेकेमजेवासीरोटली खीचडी वाशीशीरो लाबसि
ठोठडी कालपोतानीसूखडीलेवुं केरीकेरां इत्यादिकनो
बोलोलुंणपाड्यापछि त्रणदिवशउपरांतरहेतो बेरंद्री
जीवअसंख्यातउपजेनेमरे तेहमांनेनहि तेतोजीवअप
वेशनारुपमिथ्यात्वथाए अनेवलीएमजांणेजे एमांजीव
हशेकेनहिहोय एवोसंदेहहोयतेनेसंसइकमिथ्यात्वथाए
वलीउनुंपाणीकरघापछी शीयालेच्यारपोहरपछि हूमा
लेपांचपोहरथकिकाचुपाणी थाए अनेवली काचुदाहिं
काचीछासकाचुंदूधतेसंघातेविदलभले ॥ विदलतेमगचो
लाझालरअडदचण्या इत्यादिककठोलजेटलुंधानहोयते
विदलकहिएतेकाचीछासादिकमां भलतांअसंख्यातबेरं
द्विजीवउपजेछे तेपणमानेनहि अथवासंदेहराखे तेने
पुर्ववतमिथ्यातलागे एअधिकारअप्रवचनचुलणी तथा

प्रवचनसारोद्वारादिकग्रंथोनेविषेछे हवे कोईक कहेजे
 अमेतो ग्रंथमानतानथि कांएसिद्धांतमाहिहोयतोकहोते
 हनेकहिए जेसिद्धांतमाहेघणेठेकाणेअक्षरदिसेछे पणजे
 हनेमिथ्यात्वनोउदयहोय तेसिद्धांतनेमानेनहि तोएपण
 जव्यजीवनाउपगारनेअर्थे सिद्धांतनाअक्षर देखाडीयेछे
 जेत्रसजीवनी आठखाणश्रीदशवैकालिकसूत्रमध्येकही
 छे यदुकुंडं डया॥१॥पोडया॥ २ ॥उटाउवा॥ ३ ॥रासिया
 ॥४॥संसमि॥५॥समुछमा॥६॥अजिया॥७॥वारया॥ ८ ॥
 हवेएइंडियाइहजडजापक्षाताहकोकालादि एटलेएजीव
 इंडुजणेछेषछिसंपूरणशरीरपांषप्रमुखउपजेछे तेहजग
 र्भपंचंद्रीजीव तेपंखीतथागरोलिजेजीवने इंडजकहिए ए
 प्रथमखाण ॥१॥ पोताजायते ॥ इतिपोताजाके० ॥
 जेगर्जजणेतारे ॥ पोता कहेता०॥ चामडीनी चादर
 पछेढीकहिए तेसहीतगर्भजणे तेने पोताजाकहिए हा
 थिप्रमुषएबिजीखाण॥२॥ जराउडयाके०॥ जराउवेष्टि
 ताजायते इतिजराउजांमनुष तथागायत्रेसजाणवि ए
 त्रीजीखाण॥३॥ रसीयाइतिरसजायंतेजंतरज्यएहनोअर्थ
 रसियाके०॥ पाणीकहीए तेहथकीजेउपन्युं एटलेपाणी
 एरांध्युं धानजेटलुंहोय तथापाणीनोभाग जेहमारह्यो
 होय तेसुखडीनीलीहोयसीरालाबसीतथापूरी तेमांहेपा
 णिनोजागरहे तेवासीथाय बीजेदीनेबेरंद्रीजीव असं

स्थाताउपजे तथाउष्णकालेतो दालप्रमुखतेहीजदीने
 वीणसेसुखडीतथारांध्युधानज्यारेविणसे वरण गंध रस
 फरसबदलाए त्यारेजीवउपज्यानुंसदहवुं त्यारेइहांकोइ
 ककहेशेजे घीपणखोरुंदीसेछे तेमध्येतमेजीवसदहोछो
 तेनेउत्तरदेवो जेघृतकाचूंतावणनुंहोय तरततावीमूक्युंहो
 य पछीएकवेदीनमेवीणसे तेघृतमध्येजीवक्यारेकसदही
 ए तेघृतअल्पजाणवूं तिहांजघृतउष्णकर्युं अग्नीनेजोगे
 पछीतेघृतखोरुंदीसेतोएजीवनसदहीए तेहिजपुदगलनो
 स्वचावछोभगवतीमां। पुदगलतिविहापनंता तंजहा।पयो
 गसा॥१॥विशेसा॥२॥मीश्रसा॥३॥इत्यादिकापयोगसाके०
 जीवप्रयोगके०॥वेपारजीवनिमतनोजीवनेवेपारेकरीनेपू
 दगलनागंधादिकफरेतेप्रियोगसापुदगलकहीए जिमउ
 दारीकादिकव्यवहारतेनीपरे॥६॥हवेविशेसाके०।स्वचावे
 जेपुदगलनागंधरसादिकफरेतेपणविशेसापूदगलकहीए
 पणतेमध्येजीवसदहतानथीतेघृतपाकीतावणीनूंछे तेघणे
 दिवसेखोरुंथायछे एविश्रसापूदगलसंजवेछे परंपराए
 पणएहवूंसांजल्युंछे जगवतीप्रमुखसीद्धांतमांहे अक्षरप
 णदीसेछे एबीजोनेद॥२॥हवेमीश्रसाके०॥ जीवनेवेपारे
 पूदगलनेस्वचावे वरणगंधादिकफिरे तेमीश्रसापूदगल
 कहीए जेममूवूंकलेवरफूलेछे मोटुंवधेछे तेममीश्रसापू
 दगलकहीए एत्रीजोभेदपरीपूर्णम्॥३॥ रसियाएहपद

नीटीकामांहेकहयुंजे आलनालदधितिमनादिषू खाटवि
 त्तम्याकृतयोत्यतसूक्ष्माभतिति आलनालके०॥ कांजीक
 हीए मारुआडमध्ये कांजीतेअडदनांवडां अनेकाचूंदधि
 जेलुकरयेथकेएवेविदलकहीए तेमध्येवेरंद्रीजीवपडे तेके
 वापडे पेटमांहेसगबगीया एहवेआकारेअत्यंतसूक्ष्मजी
 व असंख्याताउपजे इतिरसचोथीखाण॥४॥ संसेइमां
 सरवेदाजाता संखेदजामकणउकादय संखेदके०॥ परसे
 वोसरीरनापरवापरसंगे माकणतथाजुलीख तेरंद्रीजीव
 उपजे संसइमां एहपांचमीखाण॥५॥ समुर्छिमासमूर्छना
 जाता इतिसमूर्छिनजा सलजपीपालीकामक्षिकासालू
 रादय समूर्छिमके०॥ पोतानीमेलेमाटीमांही तथाकादव
 मांहेउपजे तेसमूर्छिमकहीए सलजके०॥ दीवामांहीपतं
 गीयापडेछे तेहनेकहीए पिपलिकाके०॥ कीढीप्रमुख
 मंखीकाके०॥ मांखीप्रमुख सालुरके०॥ डेडकाप्रमुख त
 थासमूर्छिममनुष्यपंचंद्रि तेहचौदठेकाणेउपजेछे तेथ्रीप
 नवणासूत्रनेचोथेउपांगेतेहनाप्रथमपदनेविषेकहयुंछे ॥ तं
 जहा॥आलापकश्रायसै॥कंतमणूसाहूविहापनंता॥तंजहा
 समुर्छिमामणुसाया॥गजंवकंतियमणुसाया॥सेकंतसमूर्छिम
 मणुसा॥कहाणंजंतेसमूर्छिममणुसा॥ समूर्छितिगोयमाअ
 नोमणुसा॥खितेपण्यालियाए॥जोयणसतसहतेजु॥अढा
 ईजेसुदोसमूदेसू॥पनरसकमजोमीसु॥तिसाएअकमजोमी

सु॥पनतंत्रंतरदिवसु॥गभवकंतियसू॥ मणूसाणचेवा॥उ
 चारेसुवा॥१॥ पासवणेसुवा॥२॥ खेलेसुवा॥३॥ सि
 घाणंसुवा॥४॥ वंतेसूवा॥५॥ पितेसुवा॥६॥ पुसएसु
 वा॥७॥ सोणियेसुवा॥८॥ शुकेसुवा॥९॥ शुकपुगलपरी
 साडेसुवा॥१०॥विगयकलेवरेसुवा॥११॥ थिपुरीससंजोएसु
 वा॥१२॥नगरनिधमणेसुवा॥१३॥सेवेसुचेवा॥ अशुचेएसुधां
 णेसुवा॥१४॥इच्छणंसमूर्छिममणुसासमुच्छंति॥ अंगुलसअ
 संखिजइजागमेताए॥ऊगहणाय॥असणीमिछदधि॥सवा
 हिपजताहिअपजतगायतो॥मुहूताउयाचेवकालकरंति॥से
 तंसमूर्छिममणुंसा॥इतितद्वति॥अप्रतिमनुष्यानभिधिशुराह
 सेकितंमित्यादि॥अत्रापिसमूर्छिममनुष्यममनुष्यविसये॥प्र
 वचनबहुमानंतं॥सिष्याणांसाक्षातदगवते॥तदमुक्तमिति॥
 बहूमानोत्यादनार्थं॥मतर्गातमालापके॥पद्धतिकहिणंभंते॥
 इत्यादिसुगमनवरसवे॥सुचेवअसूईधांणेसुवी॥अन्यायपि
 यांनकानिचिन्मनूष्य ॥ संसगावसादमुचिन्नुतिनिस्थांना
 नितोषु॥सवेवितिउक्ता॥समूर्छिममनुंष्या॥हवेजेचौदठेका
 णे॥ समूर्छिममनुंष्यउपजेछे॥ तेहश्रीपनवणासुत्रनोपाठ
 तेनोअर्थलखिएछे॥सेकतंके०॥ अथकंके०॥ शुतकंके०॥
 तेहमनुंष्यबेहूप्रकारेछे एकगर्भजमनुंष्य॥१॥ बिजोस
 मूर्छिममनुंष्या॥२॥ सेकतं समूर्छिममनुंसाके०॥ अथस
 मूर्छिममनुष्यनुं स्वरुपपूछेछे॥केहेणंजंते॥ समूर्छिममनुं

प्यकेहणंभंतेके०॥हेभगवान्कुणकुणठेकांणेतमेकह्युंछे॥ते
 तूंसांभळा॥अंतोमणूंसषितेके०॥मनूष्यक्षेत्रनेअंतके०॥म
 ध्यपीस्तालिसलाखजोजनप्रमाणे मनूष्यक्षेत्रछे अढीद्वि
 पके०॥१॥ जंबूद्विपा॥२॥ धातकिखंड०॥ आधोपुखरद्विप
 तेअढीद्विपमांहेवसमुद्र एकलवणसमूद्र॥१॥ बिजोका
 लोदधि॥२॥ पनरसकमजोमीसुक०॥ पांचजरत॥ पांच
 एवर्त॥पांचमहाविदेह॥जंबूद्विपमध्येत्रणखेत्रछेधातकिखं
 डमध्येछक्षेत्रछेपूखरार्धमध्येपणछछे एवंपन्नरतिसएअक्र
 मजोमिएशुके०॥त्रिसअक्रमभोमीजूगलियानांक्षेत्रजाण
 वां तेकयांजंबूद्विपमध्येदक्षणादिसेएकहेमंत बिजोहरिव
 र्घ त्रिजोदेवकरु उत्तरदिसेएत्रणनांनांमउत्तरकरु॥१॥अ
 र्णकवास॥२॥ रमणीकवास॥३॥ एवंछक्षेत्रजंबूद्विपमध्ये
 धातकिखंडेबार पूखराअर्धेबार एनांएछनामजाणवां ए
 वंत्रिसखेत्रजुगलीयानांजांणवां छपनअंतरद्विवेसुके०॥
 छपनअंतरद्विपतेकिया जंबूधिपनेविषेलघूहेमवंत पर्वतथ
 किलवणसमुद्रमध्ये पुरवनीदिसेबेदाढायोनिकलिछे एक
 दाढउपरसातक्षेत्रएवंपूर्वेबेदाढायोनां॥१४॥क्षेत्र एमपश्चि
 मदिसे बेदाढानां॥१४॥ क्षेत्रछे एवंहेमंतनीदाढाऊपरअ
 ष्टाविसक्षेत्रथया इणिपेरेउत्तरदिसे सखरीपर्वतनीचारदा
 ढातेउपरअष्टाविसक्षेत्रजाणवां एवंछपनअंतरद्विपजाण
 वां गभीयके०॥ मोटामकतियेमणूसांणचैवके०॥ निश्चेक

रीनेजाणवा एटलेत्रिजं चपंचंद्रिनां छांणतथामुत्रादिकने
 विषे समूर्छिममनूष्यउपजेनहिं एटलेगायनामूत्रनोचोवि
 सपोरनोकालकह्योछे त्यारपछिबेरंद्रियादिकजीवउपजेप
 णसमूर्छिममनुष्यउपजेनहिं एमनिश्चेजाणवुं हवेगर्जज
 मनुष्यसंबंधिचउदस्थानकदेखाडेछे उचारसुवाके०॥ मनु
 ष्यसंबंधिविष्टानेविषेसमूर्छिममनुष्यउपजे॥वाके०॥बिजेप
 णथानकेजाणवानेकाजे॥वाशब्दजाणवो॥१॥पासवणेसूवा
 के०॥लघुनित्यनेविषे॥२॥वतसूवाके०॥ वमननेविषे॥३॥
 पतेसूवाके०॥ मुखेकरीनेपीतनाखेछेतेनेविषे॥४॥पूयेसूवा
 के०॥परुकहिएजेलोहीपाचतेनेविषे॥५॥श्रोणियेसुवाके०॥
 मनुष्यसंबंधिरुधिरनेविषे॥६॥शुकेसूवाके०॥ जेमनुष्यने
 तिर्येचनेविषे॥७॥शुकपूगलेपरीसाडेसूयाके०॥तिर्येचना
 पुदगलनेविषेके०॥छांटाकहिए परीसाडेसूवाके०॥ जुदा
 जुदापड्यातेनेविषे॥८॥विगीयेकलेवरसूवाके०॥ मनुष्य
 नेविगीयेके०॥ जीवगयापछिकलेवरमुवूंतेशरीरने विषे
 ॥ ९ ॥ थिपूरीससियोयेसूयाके०॥ स्त्रिपुरुषनेसंजोगने
 विषे॥१०॥बलखानेविषे॥११॥शलेखमनेविषे॥१२॥ नग
 रनिधमणेसूवाके०॥ नगरनिखालनेविषेजेमनुष्यसंबंधि
 लघुनित्यवाडिनित्यएठवांणि प्रमुखवहेतुरहे तेहनेविषे
 समूर्छिमउपजे ॥१३॥ सवेसुचेवअशुयेसुधाणेसुयाके०॥
 सर्वसघलामनुष्यसंबंधीअशुचीथानकनेविषे एटलेमनु

प्यनुंथूंक. तथापरशेवोतथाएठवांणी अथवाअनपाणीज
 मतांएठुंमुकेते अथवामुखेमुहपतिघणिवांधिराखे तेह
 मूहपतिथूंककरीने जीजीजाए तेहनेविषे समूर्छिममनु
 प्यअसंख्यातउपजे इत्यादिकसमूर्छिमउपजवानाथान
 कघणांछे तेसतगुरुसेवनाथकि मालमपडे एचौदस्थान
 कियाजीव ॥१४॥ अगुलसअसंखिजेजागमतिये ऊगा
 हणायेके०॥एकआंगुलनोअसंख्यातमोनागमात्र ऊगह
 णायेके०॥शरीरनूपरमाण एटलेएपदेकरीने असंख्यात
 जीवकहिए असंनियेके०॥असंनिया मिछुदधियेके०॥
 मिथ्याबिजहोए अप्रजाप्तोअंतोमूहताये केहतां अंतर
 मूहूर्तनूंआउखूंपूरुकरीनेकालकरे चयेअपचेयथाए पूर्व
 नीपरेनवाऊपजे केटलाएक थानकनेविषे जिवसदहता
 नथि तेहनेजिवे शुयजीवसनारुपमिथ्यात्वथाए कोइक
 जिवसंदेहकरे जेएहमध्ये ऊपजताहशेकेनहि उपज्यानो
 संसय संसयकके०॥तेहनेसंसइकमिथ्यात्वकहिए एहस
 मूर्छिममनुष्यनीखाणा॥६॥नभेदाजन्मयेपतिइतिउभेद
 जापतंगखंजारीउपरेप्रवादिय उभेदके०॥ भोमिफोडीने
 बाहेरनिकले एटलेबेरंद्रिआदिकत्रसजीवउपजेछे नोमि
 फोडिनेबाहेरप्रगटथाए तेहउभेदजानेदकहिए निमशु
 कातलावमध्येजिवउपजे पछेबाहरनिकलेछे तेपतंगखं
 जारी उपरप्लवादिकजिव विशेषजिवनानांमजाणवा

जद्यपिएहसमूर्छिमनिजातछे तोएजोमिफोडिने बाहर
निकले एजेदगृहिनेजुदोजेदकरयो जेमरसजापणजेद
जूदोकिधोछेतेमएपणभेदजाणवा एउजेदजजीवनी सात
मीखाण ॥ ७ ॥उत्पादीइतिउत्पादजाउत्पादेनवाइतिउ
त्पातिकादेवानारकिश्च उत्पातके०॥देवतानेउपजवानि
सभानुनाम उत्पातसजाकहिए त्यांदिवताआविने अंतर
मूहूर्तमांबत्रिसवर्षनोजुवान पुरुषउठिबेसे उत्पातसजा
मध्ये सज्यामांउपजे एटलावास्ते देवतानिउत्पातयोनि
कहिये नारकिपणकुंभिपाकमध्येआविने अंतरमूहूर्तमां
प्रगट थाए तेवास्तेनारकिपणउत्पातयोनि कहिए ए
आठमिउत्पातजाजीवनीखाण॥८॥ अंड्या॥१॥पोयाए
॥२॥एहबेहूखाणगर्जजपंचेंद्रियत्रिजंचनीजाणवि॥ २ ॥
जरागूजाएहगर्जजमनुष्य तिर्जचनिखाणजाणवि॥ ३ ॥
रसीयाइतिवासीवदलबोल्यादिकनेविषे पाणीनासंसर्ग
नेविषेथकिबेरंद्रियाजिवनीखाण॥ ४ ॥संसेइमा॥ १ ॥उ
जीया॥२॥इतिबेहुविगर्लीद्रिनीखाण॥ ५ ॥समूर्छिमएह
बेरंद्रितेरंद्रियचउरंद्रिपंचंद्रि असनीयासमूर्छिम मनुष्य
तिर्जचनिखाण॥ ६ ॥उथाइयाएहदेवतानारकिनिखाण
॥८॥एहआठखाणत्रसजीवनिजाणवि रसियाएहनेचोथि
खाणनेविषे जेठेकाणेजेजीवरह्योछे तेठेकाणेजिवमानता
नथितेहनेविषेजिवसनारुपमिथ्यात्वथाए जेहनेसंशयछे

तेहनेसंशङ्कमिथ्यात्वकहिए एहसंशङ्क मिथ्यात्वरूप
 चोथोनेद॥४॥ अथअणभोगरूपमिथ्यात्वनोपांचमोभेद
 कहिएछे जेअणभोगतेसमझणविनाप्रवर्तवुं तेजीवजी
 वादिकनुंस्वरूपजाणेनहि समझेपणनहि संज्ञापणनहि
 एकंद्रियादिकपंचंद्रियपर्यंतनेअणभोगीकमिथ्यात्वकहि
 एएपांचमोनेद॥५॥ एटलेपांचमिथ्यात्वकह्या बारअवरत
 के०॥बारअवरति॥१२॥ तेकेइबेमणा॥१॥करण॥ १५॥
 नीयमछजीववहोइके०॥एकमननिअवरत॥१॥पांचइंद्रिछ
 अवरता॥६॥छकायजाणवि॥इतिगाथानोअर्थसमाप्तः॥
 ॥ इतिमुनिश्रीहूकमचंदजि विरचिते द्वीतियोध्याय
 परीपूर्णम् ॥ २ ॥

एवमिथ्यात्वजाणिटालिनेसमकितनिप्राप्तिथाएते
 समकितना ३ नेदछे उपसम ॥१॥ क्षयउपसम ॥२॥
 क्षायक ॥३॥ तेमद्वेप्रथमजेजिवसमकितपांमेतेउपसमस
 कितपांमे तेनुंस्वरूपदेखाडेछे अनादिकालनोजिवमि
 थ्यात्वहूतो तेकाललब्धपांमिनेमार्गानुंसारीथाए तिहां
 अणकर्णकरे जथाप्रवर्तिकर्ण॥१॥अपूर्वकर्ण ॥२॥ अनी
 वर्तिकर्ण ॥३॥ प्रथमथकिजथाप्रवर्तिकर्णकरे तेनिविधि
 कहिएछे ॥ ज्ञानावर्णी ॥१॥ दर्शनावर्णी॥२॥वेदनि॥३॥
 अंतराय ॥ ४॥ एच्यारकर्मनित्रिसकोडाकोडीसागरोप
 मनिस्थितिछे तेमद्वेथि २९ उगणत्रिसकोडाकोडिए

कपल्योपमनोअसंख्यातमोभागअधिक एटलिस्थितिख
पावे तथामोहनिकर्मनिसितेरकोडाकोडीसागरोपमनि
स्थितिछे तेमद्वेथिउगणोत्तेरकोडाकोडीसागरोपम तथा
पल्योपमनोअसंख्यातमो जागअधिकएटलाखपावे त
थानामकर्म ॥६॥ गोत्रकर्म ॥७॥ एवेकर्मनिविसकोडाको
डिसागरोपमनिस्थितिछेतेमद्वेथकिओगणीसकोडाकोडि
सागरोपम तथापल्योपमनोअसंख्यातमोजागअधिक
एटलिस्थितिखपावे सेपथाकतिएककोडाकोडीसागरो
पममध्येथी एकपल्योपमनोअसंख्यातमोजागओछीएट
लिस्थिति आयूवर्जिनेसातेकर्मनिराखे एहवाजउदासि
प्रणाम संसारथिउदवेगतापामे संसारनेअनित्यजाण
तोथको संसारथिमहाभयभ्रांतथातोथकोएमप्रणांमनि
धारायेचढतोथको एकअंतरमूहूर्तमांहे सातेकर्मनिउत्
कृष्टिस्थितिजिमपूर्वकहितिमखपावे तेनेजथाप्रवर्तिकर्ण
कहिए तेजथाप्रवर्तिज्ञानविनाघणाजिवकरेछे एकजीव
अनंतिवारकरे अभव्यपणकरे माटेएकरणकिधांकांइसी
धिथईनहिंहवेएकणेरहेतोअंतरमूहूर्तरहेचढेतोअपूर्वकणें
जाए पढेतोपाछोठेकांणेश्रावे मार्गनेदृष्टांते जेमत्रणपूर्व
नेलाथइनेमार्गेचाल्याजायछे आगेजातांमहाअटविमां
पोहोतात्यांभयघणोजाण्यो त्यारेएकजणोपाछोवल्हो ए
कजणोत्यांउजोरह्योतेनेचोरेपकड्यो एकजणोहिमतकरी

नेआगलगयोतेवंचितपूरंगयो तेसूखपाम्यो एदृष्टांतेउ
 पनयजोदियेछे त्रणजिवसंसारीसंसाररुपअटविमांभम
 तांयथाप्रवर्त्तिकर्णस्थानकेपोत्था तेमध्येथिएकजिवपाछो
 वल्यो तेहनेरागद्वेषचोरेपकड्यो बिजोजिवत्यांरह्योतेमि
 ध्यात्वकर्मनेउदयेकरीने उत्सूत्रपरुपवालाग्यो अजिनि
 वेसिक मिथ्यात्वनाजोगथी कुदेवकुगुरुकुधर्मने अंगी
 कारकरीनेरह्यो मनथकिखोटुंजाणेपणकदाग्रहनालिधो
 तेमेलेनहि हवेत्रीजोजीवअपूर्वकर्णकरीने समकितपामे
 सुखिथाए इतिउपनयसंपू०॥ इतिप्रथमकर्णपूर्णः॥ १ ॥
 हवेबिजोअपूर्वकर्णनोस्वरुपदेखाडेछे ॥ अपूर्वके०॥ पूर्वे
 एवाभावकोइकालेआव्यानथि विसेषनिर्मलभावेहोय
 स्यामाटेजेजेजीवने समकितपामवूंहोय तेजिवनेएवाजा
 वहोयतेप्रथमयथाप्रवर्त्तिकर्णथकि अपूर्वकर्णसुधिजातां
 रस्तामेअसंख्यातियोकष्टियोछेपरंतुकमपेडीटिकामधेत्रि
 सगवेखिछे तेकष्टियूके०॥ पावडिर्यूंकहिए तेटलांअधवी
 सायनांठेकाणांछे इहांविचारघणोछे परंतुआग्रंथनेविसे
 विवहारनयनोपूठताविशेषछे माटेइहांवातवर्णविनथीवि
 सेषजोविहोयतो श्रीकमपेडीनीटिकाथकिजोजो हवेजे
 यथाप्रवर्त्तिकर्णनेविषेजेसातकर्मनिस्थितिएककोडाकोड
 सागरोपम तेमधेएकपल्योपमनोअसंख्यातमोजागओ
 छिरहिहति तेमधेथकिएकमूहूर्तखपावे तारेअपूर्वकर्णथा

य तारेअपूर्वनामविर्यउदेरे पछेइहांथकिऽपूर्वनामामोघ
रलेइनेअगाडिगंठीउपरजाए तिहांजईनेगांठीनेविदारे
गंठिजेदतिहांअनिवृती कर्णथाए तिहांपूर्वरहेलाकर्मते
मांथकि एकमूहूर्तस्थितिखपावे तिहांअनंतानुबंधि चो
कडीतथामिथ्यात्वमोहनी एपांचप्रकृतिउदीयेआविरुंधे
विपाकेतथापरदेसे अंतरमूहूर्तमात्रपंचप्रकृतिउपसमावे
तेमाटेएहनेउपसमसमकितकहिये तेउपरद्रष्टांतदेखा
डेछे जेमकोइखारीजोमिनादावानलनिपरेके० ॥ जेम
कोईकदावानलबलतो २ आवे एमकरतांआगेखारीजो
मिआवितेखारीजोमिनेविषे त्रखलाप्रमुखकांईछेनहिं जे
तेनेबाले तेमइहांखारीभोमसमानसमकितजोमिकहिये
अनेदावनलसमान मिथ्यात्वकहिये तेजेमदावानलनी
अग्नीखारीजोमीएआवतांरोकांणी॥आपसुंआपउपसमी
तेमइहांमिथ्यात्वपणसमकितभोमिकायेप्रवेशकरीसकेन
हितेपणआपसूआपउपसमे एदृष्टांतजाणवो॥१॥एमजीव
उपसमसमकितपामे तेउपसमसमकितमांहे शुचप्रणा
मेमिथ्यात्वमोहनीना त्रणपूजकरे एकसूधपूज॥१॥बीजो
अर्धसूधपूज॥२॥ त्रीजोअशुधपूज॥३॥उपसमसमकितने
अंते शुधपूजनोउदयथायतो क्षयोपसमसम्यक्तकहीएअ
र्धसूधपूजनोउदयथायतो मीश्रगूणठाणूत्रीजुंजाणवुं अ
शुधपूजनोउदयथायतो मिथ्यात्वकहीए जेमकोद्रवधां

ननात्रणपूजकरीए एकछोतरांकाढीनेपूजकरे बीजोपूज
खांडीनेएमनोएममूक्यो त्रीजोपूजअशूधके०॥ कोदराव
एखांडया श्रेमजलनोदृष्टांत एकजलानिरमलकर्यु बीजुं
थोडुंनिरमल त्रीजुंदूर्गधव्यापी एदृष्टांतेशुधजलते सम
कीतमोहनी अर्धशुधतेमीश्रमोहनी अशुधतेमिथ्यात्वमो
हनीजाणवी हवेउपसमसमकीतआदि देइने समकीत
नाघणानेदछे पणउपसमअधिकारसमाप्ता॥१॥ हवेक्षयो
पसमकहेछे तेक्षयोपसमविचित्रप्रकारनुंछे तेकर्मनाक्षयो
पसमनाघणानेदछे ज्ञानावर्णिकर्म॥२॥ दर्शनावर्णि॥२॥
मोहनी॥३॥ अंतराय॥४॥ एच्यारकर्मनोक्षयोपसमथाय
छे पणइहांमोहनीकर्मनोअधिकारछे जेदर्शनमोहनीकर्म
नाक्षयोपसमथकी जीवसमकीतपामे तेमाटेविचित्रपणुंछे
बहूविधजनागमेके०॥ जिननाआगमसिद्धांतनेविषे बहू
विधके०॥ घणाभेदकीधाछे एटलेचोथागुणठाणानुं सम
कीतजुदूं अनेपांचमागुणठाणानुंपण समकीतजुदूं तथा
छठासातमागुणठाणानुं समकीतजुदूजाणवूं जदपिसम
कीतनी रुचीजोतांतोएकजनेदछे तोहेपणकर्ममोक्षउप
समादिजेदेकरीने समकीतनाघणानेदथायछे तेकिया ए
कप्रकारेसमकीतते श्रीअरीहंतभगवाननावचनपररुची
जेअरीहंतभगवंतेकह्युं तेसत्यछे एवुंएकाश्रितते तत्वरु
चीकहीए एचोथागुणठाणाथीमांडीने संग्रहनयनेमते ए

कप्रकारेसमकीतकहीए हवेकेटलेप्रकारे समकीतकही
 एतेकहेछे एकद्रव्यसमकीत॥१॥ बीजुंभावसमकीत॥२॥
 जेद्रव्यसमकीत जेजीवादिनवपदार्थने सम्यक्प्रकारेजा
 णीजाणीनेसदहे तेद्रव्यसमकीतकहीए ॥यदूक्तं॥ जीवा
 इनवपयथे ॥ जोजाणेइतसहोइसमतं॥ भावेणसदहंतो ॥
 आयाणमाणेविसमतं॥१॥ जीवादिकनवतत्त्वनेजाणे तेने
 समकीतकहीए भावेणके०॥ जावेकरीनेसदहतोथकोजे
 जीव आयाणमाणेके०॥ नवतत्त्वनेनयनिक्षेपेकरीनेनजाण
 तो पणसमकीतछे एगाथाऽर्थः ॥ जेजावसमकीतते न
 वतत्त्वनाजेद नयनिक्षेपेकरीने सम्यक्प्रकारेजाणीनेसद
 हे॥ तेभावसमकीतकहीए॥२॥ वलिनिश्चेव्यवहारेकरीने
 बेप्रकारेसमकीतजाणवूं तेजीवनूज्ञान॥१॥दर्शन॥२॥ चा
 रित्र॥३॥तेमांशूभपरीणामतेनिश्चेसमकीतकहीएइत्यादि
 कसमकीतकेवलिंगम्यजाणवूं छदमस्थजाणीशकेनहीअ
 रुपीपणामाटेहवेवव्वहारसमकितते संवेगादिकनाआचा
 रेकरीआलखायतेवव्यहारसमकितकहियेतेनुंस्वरूपआ
 गलकहिशुं ॥२॥ वलीनिसर्गनेउपदेश एबेप्रकारेजाणवूं
 तेहनीसर्गके०॥ स्वभावकहिये गुरुनाउपदेस विनाजे
 जीवपोतानीमेलेउपदेशपामे॥तेनिसर्गसमकितकहिये ते
 उपर मार्गनो दृष्टांतजाणवो जेमकोइक मारगभूल्यो
 होय तेपोतानीमेलेजमार्गजाणे बिजोपूरुषकोइनाकीधा

धिमार्गजाणेतेमइहांगुरुनाउपदेशविनासमकितपांमेतेने
 निसर्गसमकितकहिये बिजोगुरुना उपदेशसमकितपा
 मे तेनेउपदेशसमकितकहिये वलित्रणप्रकारेसमाकित
 कह्युंछेएककारकसमकित ॥१॥ बिजुंरोचकसमकित॥२॥
 त्रिजुंदिपकसमकित॥३॥ कारकसमकितसिद्धांतमांहिजा
 वकह्योछे तेजावनेअनुंसारेक्रियाकरे जेमसर्वप्राण॥१॥
 सर्वभूत॥२॥सर्वजीवा॥३॥सर्वसत्त्वनहणे॥एटलेछकायनाजी
 वनेहणेनाहिहणावेनाहिहणतानेजलोजाणेनाहि॥मनवचन
 कायायेकरीने एहवानवकोटिनापछखांणपालनारसाधूने
 कारकसमकितहोयाजसुमतिपासाहितंमुंणतिइतिवचनात्
 ॥१॥ हवेबिजुंरोचकसमकितते जिवादिपदार्थजाणीनेनि
 रापराधनिरपेक्षपणेसंकल्पीने त्रसादिक जिवनेहणेन
 हि जथाजोगचोथे पांचमेगुंणठाणेरोचकसमकितकहियेए
 बिजुंसमकित॥२॥ हवे त्रिजुंदीपकसमकित पोतेमिथ्या
 दृष्टिथकोपरजीवनेजीवादिपदार्थनूस्वरूप सिद्धांतनेअनु
 सारेसमझावे समाकितादिगुणपमाडे तेहनाप्रतिबोध्या
 मोक्षपणजाय तेवारिवादिबोल्हो जेनेदिपकसमकितते
 नेशोगुणथाय तेनो उत्तरदेछे जेदिपकसमकितनोपणए
 टलोगुणछे जेउत्कृष्टिपुन्यप्रकृतिबांधेतोनवग्रेवीकसुधि
 नीबांधेशामाटेजेउत्सुत्रनिपरुपणानकरेपोतेमिथ्यादृष्टि
 होय पणपरनेमिथ्यात्वपमाडेनहि अनेनवनिनवादिदिक

पूर्वेएवि क्रियाअनुष्ठानआकरुं करेतोपणकुलविषियोदेव
 ताथाय एउत्सुत्रनिपरुपणाकरीनेपोतानाआत्माने तथा
 परनाआत्माने दूरगतियेघाले एउत्सूत्रनी परुपणानो
 करनारो महापापीजाणवो तेनीअपेक्षाये दिपकसमकि
 तवालोघणोजरुडोजाणवो पोतेमिथ्यात्वथको परनेमि
 थ्यात्वपमाडेनहि एतेजगुणेकरीनेनवग्रंविकेजाय ॥ य
 दुक्तं॥ जइलगमीत्छदिठि॥ गेविजाजावजंतीमो॥ कोसं
 पयमविअसदहंतो॥सूत्रतंमिछिदिधिअो॥१॥ जद्यपिहाद
 शांगीसदहे ॥ एकपदमात्रनसदहेतोसुत्रमांमिथ्यादृष्टि
 कह्यो॥ साधुमूलगुणेशुधहोयएटलेसाधुनीक्रियाशुद्धपा
 ले पणजोउत्सूत्रनिपरुपणानकरे तोनवग्रेविकेजाय ते
 श्रीजगवतिसूत्रमांकह्युंछेप्रथमसतकेबिजेउदेसे॥तंजहा॥
 अहंजंते॥अहंजयभवियदवदेवाणं॥१॥अविराहियसं जमा
 णं॥२॥विराहियसंजमाणं॥३॥अविराहीयसंजमासंजमाणं
 ॥४॥विराहियसंजमासंजमाणं॥५॥असणीणं॥६॥धतावसा
 णं॥७॥कंदप्पीयाणं॥८॥चरगपरीवायमाणं॥९॥किलविसि
 याणं॥१०॥तिरीछीयाणं॥११॥आजिवीयाणं॥१२॥अजी
 योगीयाणं॥१३॥सलिंगाणंदंसणवावणगाणं॥१४॥ एए
 सिणंदेवलोगेसु॥उववजमाणं॥ कसकहिउववाएगोय
 मा॥असंजणयभवियदवदेवाणं॥जुहणेणं॥ नवणवासिसू
 वोकोसेणं॥उवरीमगेविजयेसू॥ अविराहियसंजमाणंजे

दूणेणं॥सुहमेकप्पेउकोसेणं॥सवधसिद्धेविमाणे॥ विराहि
 यसंजमाणंजह०॥भवन०॥उकोसेणंसोहमेकप्पे॥ उकोसे
 णंअचुएकप्पे॥विराहियसंजमासंजमाणं॥ जहण०॥ भव
 णवासिसुउकोसेणं ॥ जाइसीयेसुअसणाणं ॥ जहणंभव
 णे०॥उकोसेणंवाणवंतरेसुयवसेसासवे॥जह०॥भवणवा
 सिसुउकोसेणं॥वोत्थिमितावसाणं॥जोइसीयेसुदपूयाणं॥
 सोहमेकप्पे॥ चरगपरीवायगाणं ॥ बेलेलोएकप्पेकिबि
 सियाएणं॥ लंतएकप्पे ॥ तेरीछियाणं ॥ सहसारेकप्पे॥
 अजियाणं॥अचुएकप्पे ॥ अजीयोगीयाणं॥अचुएकप्पे॥
 सलिंगिणंदंसणवावणंगाणं ॥ उवरीमगे॥विजयेसु॥१॥
 एहनोअर्थकहेछेलेशमात्र ॥ असंजयके०॥ चारीत्रप्रमाण
 कहितद्रव्यलिंगधारी॥अवियके०॥ देवगतिगमीनयोग्य
 द्रव्यदेवजेजीवमनुष्यनिगतिमाहिथकि कालकरीने दे
 वताथाए॥तेहनेद्रव्यदेवकहिए॥एटलेकोइभव्यजीवचक्र
 वर्तिप्रमुखनि पूजासतकारबहूमानसाधूनेकरता देखिने
 तेबहूमानादिकनेकाजे॥मिथ्यादृष्टिचारीत्रलेई संपूर्णस
 माचारीनेअनुसारेक्रियापाले तेउत्कृष्टोनवग्रेविकसूद्धि
 जाए पणउत्सूत्रनिपरुपणानकरेतोजाए एश्लोकनोच्चा
 वार्थजाणवो ॥ १॥अविराहियसंजमाणंके०॥ अखंडचारी
 त्रनापालनारसाधू जघन्यसुधर्मदेवलोकेजाए उत्कृष्टो
 सर्वार्थसिधेजाये॥ २ ॥विराहिके०॥ विराधकचारीत्रनोध

णीजघन्यभवनपति उत्कृष्टोसौधर्मदेवे॥ ३ ॥ अविराहि
यसंजमासंजमाणके॥ अखंडश्रावकनात्रतपालिने जघ
न्यसौधर्मदेवे उत्कृष्टोअचूक ॥ एकप्पेके॥ बारमुंदेव
लोक॥ ४ ॥ विराहियके॥ श्रावकव्रतधारीनेजघन्यभवन
पति॥ उत्कृष्टोजोतषी॥ ५ ॥ असणिके॥ असंनियोपंचं
द्रियकोइकअकांमनिर्जराएकरीने जघन्यभुवनपति॥ उत्
कृष्टोव्यंतर॥ ६ ॥ धतावसांणके॥ भुमीएपड्यांपांदडाना
खानारतपश्विजघन्यभुवनपति॥ उत्कृष्टोजोतषी ॥ ७ ॥
कंदपियाणंके॥ कंदर्पके॥ परहास्येतेहनेकरीनेनिर्जे॥
तेकंदर्पिककहिए ॥ एटलेजेव्यवहारथकिचारीत्रपाले ॥
पणपरनिहास्यमशकरीविषेशेकरे तेजघन्यभवनपति उ
त्कृष्टोसौधर्मदेव॥ ८ ॥ चरगपरीवयगाणंके॥ चरकत्रिदंडी
परीव्राजकके॥ कपिलशिष्याजघन्यभुवनपतिउत्कृष्टोब्रह्म
देवलोकपांचमुतेत्रसाजिवनिदयाविषेशेपालेछे॥ ९ ॥ कविसि
याणंके॥ किल्विषंपापंउत्सूत्ररुपंजेषांतेकुलविषिका॥ एटले
विवहारथकिचारित्रवंतज्ञानादिकना आवर्णवादनोबोल
नारो ॥ यदूक्तं॥ नाणसकेवल्लिणं॥ धम्मायरीयंससंघसा
हूणं॥ मायेअवणवाए॥ किथिसियिंनावणंकुणइ॥ १० ॥ जेज
घन्यभुवनपतिउत्कृष्टुलंतकदेवलोक ॥ १० ॥ तिरीच्छि
याणंके॥ त्रिजंचगायजेसप्रमुखे देसविरतिआदेदेइने
अकांमनिर्जरानाधणिजघन्यभुवनपति उत्कृष्टोसहसा

रआठमूंदेवलोक॥११॥ अजिवियाणंके० ॥ पाखंडीवेष
 धारीणं॥गोसालासिष्याणांमित्यने॥कोइकगोसालीयाने
 पणआजिवकारेछे तथापाखंडीवेषधारीने आजीवकाक
 हिये तेजघन्यभुवनपति उत्कृष्टुंअच्युतबारमुंदेवलोक॥
 ॥ १२ ॥ अजीयोगीयाणंके० ॥ अजीयोगकहिए
 ॥ विद्यामंत्रादीक ॥ यदूक्तं ॥ दूविहापलुयानियो
 गे ॥ दवेजावेयहोइनायवो ॥ दवंमिहोइजोगा ॥
 विजामंतायभावमिति ॥ १ ॥ जोगचर्णादितंत्रविद्यामं
 त्र ॥ विद्याअक्षरानुयोग ॥ एटलेंविवहारथकिचारीत्रपा
 ले पणमंत्रजंत्रादिकेप्रवर्ते तेअभीयोगीकाकहिये तेजघ
 न्यभुवनपति॥उत्कृष्टोबारमुंदेवलोक॥१३॥सलिंगीणंदंसणं
 वावगाणके०॥ सलिंगीणके०॥ साधुनोवेषधरनारा॥दंस
 णवावगाणंके० ॥ दर्शनसम्यक्तव्यापत्रंभ्रष्टं॥ जेखांते
 दर्शनव्यापनासम्यक्तरहितातेजघन्यभुवनपति ॥ उत्कृ
 ष्टुनवग्रेविकजाय॥१४॥ एटलेंदिपकसम्यक्तनोएहगुण ॥
 जेइंद्रियजघन्यसुखपांमे उत्सूत्रनिरुपणानकरे तेमाटे
 एहदिपकसम्यक्तनोगुणछे एत्रिजुंसम्यक्त॥३॥ एटलेक्ष
 यउपसमनाअनेकभेदकह्याहवेक्षायकसमकितनाजेदकहे
 छेएटलेअनुतांनबंधियोक्रोध॥१॥ माना॥२॥ माया ॥३॥
 लोच॥४॥ मिथ्यात्वमोहनि ॥५॥ समकितमोहनि ॥६॥
 मिश्रमोहनी॥७॥एसातेप्रकारतिक्षयकरीनेक्षपकश्रेणिमां

डे त्पारेक्षायकशमकितकहिये आगलकेदिकसातप्रकृति
 खपावे पेहेलांआवषुबांध्युंहोय पछिसातप्रकृतिखपावेते
 नेखंडश्रेणिक्षायककहिये एटलेउपशमत्तेसातप्रकृतिउप
 समावेतेनेउपसमकहिए ॥१॥ अनेक्षयोपशमतेजेसमकि
 तमोहनीरुपपूजनाउदयथायसमाकितपामेतेक्षयोपसमस
 मकितकहिए॥२॥ सातप्रकृतिखपावेतेनेक्षायकसमकित
 कहिए॥३॥एत्रणसमकितकह्यां वलिच्यारजेदेसमकित
 कहिए त्पारेसास्वादनसमकितमेलवीए तेजेमकोइकपु
 रुषखिरखांडनुंभोजनकरीतुरतवमेतेधणिनेशोसवादआ
 वे तेमजिवपणउपसमसमकितथकि पडेतोबीजेगुणठाणे
 आवे तेहनेसास्वादनसमकितकहिए तेहनोकालउत्कृ
 ष्टोषटआविलीनो जघन्यएकसमयनोजाणवो॥४॥ वली
 समकितपांचभेदेकहिये त्पारेवेदकसमकितमेलवीये तेवे
 दसमकितजेसमकितमोहनिक्षयकरवानोएकसमयबाकी
 रहेअने क्षायक समकित पांमवानो पेलोसमय तेवेदक
 समकितजाणवुं ॥५॥ हवेएसमकित रेहेवानि स्थीति
 नोकालकहेछे उपसमसमकितनोअंतर्मुहूर्तकाल॥१॥सा
 स्वादननोछआवलीकाल॥२॥ वेदकनोएकसमयनोकाल
 ॥३॥ क्षयोपसमनो छासठसागरोपम झाझेरानोकाल॥४॥
 क्षायकसमकीतनो एकसागरोपम झाझेरानोकाल॥५॥
 हवेसंसारनेविषे परब्रह्मणकरतां एकजीवने एवाजेसम

कीतनाभेद तेकेटलीकवारआवे ॥उपशम॥१॥ तथासा
 स्वादन॥२॥ एवेसमकित उत्कृष्टआवेतो पांचवारआवे
 क्षायक॥१॥ तथावेदक॥२॥ एवेसंसारमांएकवारआवे ह
 वेएहनोविरहकालकहेछे॥उपशम॥१॥ ॥सास्वादन॥२॥
 क्षायोपसमा॥३॥ एत्रणनोविरहकाल उत्कृष्टोअर्धपूदगल
 परावर्तनहोय जघन्यथीअंतरमूदूर्तजाणवूं क्षायकतथावे
 दक॥२॥ एवेसमकीतनो विरहकालहोयनहि शामाटेजे
 वेदकसमकीतनीरहेवानीस्थितीएकसमानीछेत्रनेसंसार
 मांजमतां एकजीवएकवार वेदकसमकीतपामे बीजीवार
 पामेनहीत्यारेकेनीसाथेविरहकालमेलवीएमाटेएहनेवि
 रहकालहोयनहि तथाक्षायकसमकीत आव्यापछीजाय
 नहि अनेआव्याविना विरहकालथायनहि एटलामाटेवे
 दकतथाक्षायक एबेनेविरहकालहोयनहि एटलेसमकीत
 ना स्वरुपनाचेदकीधा पणहेजव्यप्राणी जेनेजेवाप्रकार
 नोक्षयोपसमहोयओटलेजेवोक्षयोपसमतेभेदधिरजरापी
 ने अंगीकारकरवो हेजव्यप्राणियो पोतानाबुद्धि निरमल
 राखी शुद्धउपियोगेकरीने समकीतनीरुचि आचारप्रमा
 णेपालवी हवेजेसमकीतछे तेबीजाजीवने ओलस्यामांके
 मआवे तेनुंस्वरुपकहेछे जेलींगलक्षण इत्यादिकजोया
 थकी मालमपडेतेकेहेछे सदहणाचार॥४॥ लींगा॥३॥ वि
 नय०॥१०॥ शुद्धी॥३॥ दोषा॥५॥ प्रजाविका॥८॥ भूषण॥५॥

लक्षण॥५॥ जत्ना॥६॥ आगार॥६॥ जावना॥६॥ स्थान
क॥६॥ एवंसडसठबोल समकीतना॥हवेएनोऽर्थ संक्षेपे
देखाडेछे प्रथमच्यारसदहणाकहेछे जीवादिकनवप
दार्थनुं जथारथपणे नयनिक्षेपादिकेकरीनेअर्थ सम्यक्प्र
कारेधारवूं एवीजिवनेशुजप्रणति तेप्रथमसदहणाकही
॥ १ ॥हवेज्ञान क्रियाशुधवितरागजाषितकरवानीखप
विशेषेराखे कदापिकोईकालनेयोगे तथाशरीरनायोग
थकिकोइदोषणलागे तेनीआलोववानी खपकरे तेवा
साधूनीजक्तिबहूमानकरवूं तेबीजीसदहणा ॥२॥ उसन्ना
॥ १॥पासथा॥२॥कुशिलिया ॥३॥कुलिंगीया॥४॥सेसदा
॥५॥एपांचनीसंगतीतजवि॥एनुस्वरुपआगलकहीशुंएत्रि
जीसदहणा॥३॥कुदर्शनीयोगो सन्याशिप्रमुखनीसंगति
तजवि एचोथिसदहणा॥४॥

हवेसमकितना त्रण्यलिंगकहेछे जेसिद्धांतादिकजि
नागम तेसांजलवानोअजिलाख एप्रथमलिंग ॥ १ ॥
स्त्रीजरतारनासुख देवतादिकनासुख तेनीरीतीएधर्मसां
भलवानोराग एबीजोलिंग ॥२॥ देवगुरुनोविनयवियाव
चाबहूमानता ॥आलसमुकिनेविशेषेकरे एत्रिजोलिंग
॥३॥ जेमधुघेकरीने अग्नीनुं उनमानथाय॥तेमएहत्रण
लिंगेकरीनेअरुपिसमकितनुमानथाय॥

हवेदशप्रकारेविनयकहेछे॥यदुक्तं॥अरिहंतसिद्धचेइया॥

३॥ सुएया॥४॥ धम्मेया॥५॥ साहू॥६॥ वगोया॥ आयरीया॥७॥
 उवझाया॥८॥ पवयणा॥९॥ दंसणा॥१०॥ विणउ॥१॥ अरीहंत
 तेवर्तमानकाले विचरतालेवेएटलेमातानिकुक्षे आविने
 अवतरया त्यांथकिमोक्षजशे त्यांसुधिवर्तमानकाले वि
 चरताकहिए एअधिकार जगवतिसूत्रना बारमासतक
 नानवमाउदेसे पंचदेवनेअधिकारेकह्योछे तंजथा॥सेके
 णठेएंनंते॥एवंवुचतिदेवाधिदेवागोयमाजेइमा॥ अरीहंता
 भगवंता॥ऊपणणाणदंसणधराजिवसरवेदेशि॥ सेकेणठे
 एजीवदेवाधिदेवा एमांकह्युं जेहेजगवंतदेवाधिदेव ते
 केनेकहिए त्यारेजगवंतेकह्युं जेअरीहंतभगवंतनेदेवाधि
 देवकहिए एटले अरीहंतनेदेवाधिदेवएकजकहिए जेम
 पुणोसोने पंचोतेर तेएकजकहिए तेमअहिंपण जाण
 वुं हवेदेवाधिदेवानिस्थितीपूछेछे॥तंजथा ॥ भवियदवदे
 वाणं॥केवितियकालधीतिपन्नता॥ गोयमा ॥ जहणेणं ॥
 अंतोमूहूत्ता॥उकोसेणं॥ तिणिपलियोवमाईणरे ॥देवाणं॥
 पुछागोयमा ॥ जहणेणं ॥ संतवासंसताए ॥ उकोसेणं ॥
 चउरासितिपुवसयसहसाइं॥धर्मदेवाणं॥पुछागोयमा॥जह
 णेणं॥अंतमूहूत्ता॥उकोसेणंदेसुणापुवकोडिदेवाधिदेवाणं॥
 पुछागोयमाजहणेणं॥ बावतरीवासाए ॥ उकोसेणंचउरा
 सितिपुवसयसहसाई॥नावदेवाणं॥पुछागोयमाजहणेणं॥
 दसविशसहसाए ॥ उकोसेणंतेतिसंसागरोपमइतिजवि

यदवतिके०॥ जेमनुष्य ॥ तथातिर्जैचपंचंद्रिय ॥ एबेगति
मांहिथकि॥ जेदेवताथनारहोय तेनेद्रव्यदेवकहिए तेनि
स्थितिजघन्य अंतरमूहूर्त उत्कृष्टितिनपल्योपमनी
स्थिति एटलेमनुष्यतिर्जैचनु तिनपल्योपमनुं आवखुं
त्यांसुद्धिद्रव्यदेवकहिए नरदेवतेचक्रवर्ति कहिए तेआ
वखापर्यंतनरदेवकहिए धर्मदेवतेसाधुकहिए तेजघन्य
अंतरमूहूर्तउत्कृष्टो देशेउणुपर्वकोडनिस्थिति ज्यांथ
किचारीत्रलिधुं त्यांथकिधर्मदेवकहिए देवाधिदेवअरी
हंतनगवंतकहिए तेहनिस्थितिजघन्य ७२ वर्षनि उत्
कृष्टिचोरासिलाखपूर्वनि स्थिति एटलेआवखा पर्यंत
अरीहंतनगवंतकहिए त्यांसुधिपुजनिककहिए॥ एटलेको
इककेछेजे अरीहंतभगवंतनेकेवलज्ञान उपजे तथाचा
रीत्रलिधुंत्यारपछि पूजनिक कहिए॥ तेजुठुं ॥ जेदिवशे
मातानीकुक्षेअवतराउपन्या त्यांथकिपूजनिकअरीहंत
नगवंतविचरता कहिए वलिकोइवादीबोल्यो जेअरीहंत
नगवंत गृहस्थावस्तानेविषे होय त्यारेसाधुनिग्रंथपंच
महाव्रतनापालनारा वांदेनमस्कारकरे के नकरे एवादि
नुवचन एनोउत्तर ॥ जेवांदवूंनमस्कारकरवो तेनाप्रका
रबे एकद्रव्यथकि विजोनावथकि एबेप्रकारछे जेद्रव्यथ
कीवांदवुं तेपंचांगिप्रणाम तथाद्वादशवर्त्यादिकवांदवुं।१।
जेजावथकिवांदवुं तेमननाशूनप्रणामेकरीने तथानमोअ

रीहंताणं इत्यादिकनोकारगणवेकरीने वांदवूंतें भाववंदनक
 हिए ते ज्यां सुधिअरीहंत भगवंत गृस्थावस्तामां होय त्यां सु
 धिसाधु जगवंतने वांदे जेम गुरुशिष्यने नमो लोएसवसाहू
 णं इत्यादिकपदगणवेकरीने जगवंतने वांदे छे पण खमा
 श्रमण द्वादशवर्त्यादिक वंदणे करीने द्रव्यवंदन थिन थिवां
 दता तथा ते मजव्यवहार जाणवोनमोअरीहंताणं एहपदे
 अतितअनागतवर्तमानकालना सर्वे अरीहंत जगवंतने स
 दासाधु वांदे छे पण जे दिवसे मातानि कुक्षेत्राविने अरीहंत
 जगवंत अवतरया त्यां थि किच वनकल्याणकादिके करीने पू
 जनिक विशेष प्रकारे चोसठ इंद्रमालिने पूजे छे ते कारण मा
 टे मातानी कुक्षेत्रावतरया एटले मनुष्यपणामाटे श्रीअरी
 हंत जगवंत विचरता कहिए त्यां थि जथा जोगे विनय करवो
 घटे मोक्षने ऽर्थे ॥१॥ सिद्धकहेतां॥ आठकर्मने क्षय करीने
 मोक्षे पोहोच्या॥ ते सिद्ध कहिए ॥२॥ चेइय॥ श्रीअरीहंत
 भगवंत निप्रतिमा ॥३॥ श्रूतकहेतां॥ समायकादिक सिद्धां
 ता॥ तेहनो विनय करवो ॥४॥ धर्मके०॥ चारीत्रधर्मक्षांता
 दिक जाणवूं ॥५॥ ते धर्मनोअधि०॥२॥ साधुवर्गपंचमहा
 व्रतनापालनार॥६॥ आचार्य छत्रिसगुणे विराजमान॥७॥
 उपाध्याय पंचविसगुणे करीने सहित ॥८॥ प्रवचनके०॥
 संघ कहिए ॥९॥ दंसणके०॥ सम्यक्त कहिए ॥१०॥ एद
 शनो विनय करवो॥ ते विनय पंचप्रकारे जाणवो॥ जक्ति॥१॥

बहुमान ॥२॥ गुणस्तुति ॥३॥ श्रवणवादनोनाश ॥४॥
 आशातनापरीहार ॥५॥ भक्तितेबाह्यद्रव्येकरीने ॥ तेध
 नखरचवेकरीने ॥ पतिके ० ॥ सेवाकरेतेजक्तिरुपविनयक
 हिए ॥ जेमउदायनादिके ॥ श्रीश्रीहंतभगवंतनीवधाम
 णिनासाडिबारलाखसोनइयानुदानआप्युतेजक्ति ॥१॥
 बहुमानतेहृदयनेविषेघणोप्रेम ॥ तेबहुमानकहिए ॥२॥
 गुणस्तुतितेछतागुणनुप्रगटकरवूं ॥ जेमश्रीश्रीहंतनाजे
 गुणहता ॥ पणश्रीश्रीहंतनु कयां ठेकाणुं होए ॥ तेथी
 श्रीश्रीहंतभगवंतनिप्रतिमा तथादेहरांकराविनेश्रीहं
 तभगवंतनोगुणप्रगटकरवो ॥ श्रीश्रीहंतनिप्रतिमादेखि
 नेविजादेवनिमूर्तिज्ञांखिदीसेछे ॥ वलिसाधूमहापुरुषएक
 लाजताहोए त्यारेकोइकजाणेजेएमहापुरुषछे श्रनेघणा
 कजीवतोजाणेंनहि घणाश्रावकश्रावीकासाथेहोय त्यारे
 जाणेजेकोइकमोटापुरुषछे एमअनेकप्रकारेगुणीनागुण
 प्रगटकरवाएगुणस्तुतिरुपविनयजाणवोसहि ॥३॥ कोइ
 श्रावणवादेबोलतोहोयतोतेनुंनिवारणकरवूं तेआवणवा
 दनोनाशरुपविनय ॥४॥ असातनातेतांबूलमैथुनादिकवर्ज
 वूं तेअसातनापरीहाररुपविनयकहिए ॥५॥ एश्रीहंता
 दिकदशनोपांचप्रकारेविनयकरवो ॥१०॥

हवेशुद्धिके ० ॥ सम्यक्तनित्रप्यशुद्धि ॥ एकमननीशुद्धि
 ११ ॥ बीजीवचननीशुद्धि ॥२॥ त्रिजकियानीशुद्धि ॥३॥

जेजिनतथाजिननासिद्धांतादिक विनाबिजुंसर्वेजुठुएवूम
नमांचितववूं तेमनशुद्धि ॥ १ ॥ जेश्रीतिर्थकरनिचक्तिवि
नयेथाए ॥ बिजानिभाक्तिएशुंथाएएवूंमुखेकहेवूंतेवचनशु
द्धि ॥ २ ॥ जो छेद्योनेद्योशरीरदूखपामे तोपणाबिजादे
वनेननमेतेकायशुद्धि ॥ ३ ॥

पंचगयदोसके० सम्यकनांपांचशंकादिकदूषणटालवां
आठप्रज्ञावके० आठप्रज्ञावकपुरुषाजिनसासननादिपावना
रजाणवा॥ यदुक्तं॥ पावयणी॥ १॥ धम्मकहि॥ २॥ वाई॥ ३॥ ने
मितिउ॥ ४॥ तवसीया॥ ५॥ विद्या॥ ६॥ सिद्धांयं॥ ७॥ कइ॥ ८॥
अठेवप्रभावग्गभणीय॥ १॥ प्रवचनिके०॥ वर्तमानकालेजे
सिद्धांतादिकनो यथार्थऽर्थजाणवो॥ तेप्रवचनीप्रथमप्र
ज्ञावक॥ १॥ धर्मकथानंदिषेणनिपरे॥ बिजोप्रज्ञावक॥ २॥
वादकरीनेजथार्थपणेजीनसासनथाये॥ तेवादित्रीजोप्र
ज्ञावक॥ ३॥ जीनसासननेनिमितेनिमित्तकहे॥ तेभद्रबाहू
निपेरेनिमित्तकचोथोप्रभावक ॥ ४॥ क्षमासहिततपश्चीपं
चमोप्रज्ञावक॥ ५॥ विद्याके०॥ मंत्रनेजोगेजिनसासनने
दिपावे जेमवेरस्वामीछठाविद्यापुरुषप्रज्ञावक॥ ६॥ सि
द्धके०॥ अंजनादिकप्रयोगेकरीने॥ जिनसासनदिपावे ॥
कालकाचार्यनिपेरे तेसिद्धपुरुषप्रभावकसातमा॥ ७॥ क
इके०॥ कविश्वरजेनवनवाकाव्यकरीराजादिकरीझवे ध
र्मदिपावेतेआठमाकविप्रभावक ॥ ८॥ एआठप्रज्ञावकजा

एवाएमतिर्थजात्राकल्याणमहोत्वछ दिक्षामहोत्सवप्रमु
खकरीनेजिनसासनदिपावे तेपणप्रजावककहिए

जुषणके०॥सम्यक्तनां पांचजुषणजाणवांतेवंदनपचखाण
प्रमुखजैनक्रियाविषेडाह्यापणुं॥ तथाकुशलपणुं॥तेप्रथम
जुषण॥१॥ बहूश्रुतगीतार्थादिकनुंसेववूँतेतीर्थसेवारुपवि
जुभूषण॥२॥ जेगुरुदेवनिभक्तिकरेतेजाक्तिरुपत्रिजुभूषण
॥ ३॥ जेदेवतादिकनोचलाव्योचलेनहि एअचलरुपचो
थुंभूषण ॥ ४॥ तेथकिघणाजिवधर्मनिअनुमोदनाकरे ते
प्रजावनारुपपांचमुंजुषण ॥५॥

लक्षणके० ॥ सम्यक्तनां पांच लक्षण जेणेकरीस
म्यक्तओलखाय ते लक्षणकहिए जेमअग्नीनुं लक्षण
न्यायशास्त्रने मतेउष्णरुपर्शत्वं ॥ अग्नीत्वं धुम्रलिगत्वं
अग्नीनुं लक्षणते उष्णरुपर्श जाणवो नेअग्निनुंलींग
ते धुम्रजाणवो तेमसम्यक्तनुं लक्षण तेसमसंवेगादि
कपंचजाणवाने कहेछे उपशमजे पोताना वेरीउपर
पणप्रतिकुलपणुं चिंतवेनहि तेउपशमएवुंलक्षणकहिए
कोइकवादिकेहेछे श्रीजगवती सुत्रना सातमासतके ॥
नवमाउदेसानेविषेवारुणनामावर्णांगनटु॥ श्रीचेडामहा
राजनासेवककुणिकनिलडाइमधे॥ आशुरुतेजावमीसी
मीसीमांणेके०॥कोपकरीनेवेरीनेहण्योदिसेछे॥सम्यक्द
ष्टिश्रावकवारव्रतधारी छठनेपारणेकरतांपण समरुप

लक्षणतोजणातुंनथी जोअंतरंगउपशमहोततोपंचंद्रिय
मनुष्यने हणतानहि तेने सिद्धांतिकउत्तरदेछे जेतेंकह्युं
तेसाचूं पणसांजलजो वारुणनामावरणांगनटुआने अं
तरंग उपशमनहोततो एकअवतारीपणेसौधर्मदेवलो
केउपजतानहि जेपंचेंद्रियनो घातकरयोतेतो अनुता
नबंधि क्रोधादिकपणेनधिकरयो जोअनुतानबंधिक्रो
धादिकपणेकरयोहोततो एकाअवतारीपणे सौधर्म
देवलोके उपजतानहि एहकालेकरीने निश्चयअं
तरंगे उपसमरूपलक्षणछे जद्यपिसम्यक्तदृष्टि तथा
मिथ्याद्रष्टी एवेजणा सरस्वीक्रियाकरेतोपण सम्यक्त
द्रष्टी शुभफलपामे मिथ्याद्रष्टी अशुभफलपामे जु
आनेएठेकाणे वरुणांगनटुआ मनुष्यनोघातकरीने ए
कावतारी सौधर्मदेवलोकेपहोतो अनेतेहनोवयरी मनु
ष्यनोघातकरी नरकादिकनेविषेपहोतो इहांपरिणामनो
भेदजाणवो जेवो २ परिणामहोय तेवो २ कर्मनोबंधपडे
एसम्यक्तनुंजअंतरंगउपशमरूपलक्षणजाणवुं॥१॥ हवेबी
जुंलक्षणसंवेगरूप ॥संवेणं०॥ मोक्षनोअजिलाष इच्छा
कहीए।संवेगत्वनामकिक्षाअभिलाषत्वं ॥मिति वचनात् ॥
वलिश्रीउतराध्ययनसूत्रना आगणत्रीसमा अध्ययनने
विषे प्रथमएहपुछ्युं ॥ संवेगेणंनंते ॥ जीवेकिंजणईय इ
संवेगेणं ॥ अणुत्तर ॥ धम्मस ॥ धंजणायईअणुत्तराए ध

म्मसधाये ॥ संवेगहवामागच्छ ॥ इयनंताणं ॥ बंधिकोह
मानमायालोभे ॥ पवेईनवत्वकम्मनबंधई ॥ तपवइपंच
णमित्छत विसेहिकाउणंदंसणाराहरो ॥ जवेदंसणविमु
द्दाए ॥ अत्छेगइएतिणेवभवगाहणेणं सिद्धईबुद्धई दं
सणसोहिएअंविमुधाए तंचपुणो ॥ जवगहणंनईकम्मे
॥१॥ संवेगेणंके० ॥ संवेगमोक्षाभिलाषरुप ॥ सम्यक्तनुं
लक्षणते अंगीकारकरीनेजीवशुं ॥ किंजणइके० ॥ सोगु
णप्रगटकरे ॥ एप्रश्न ॥ एनोउत्तरदेछे ॥ संवेगेणंअणुत्तरं
॥ धम्मसद्वंजणअइके० ॥ जेनीउपमानहोय ॥ अणुत्तरंए
हविधर्मके० ॥ श्रुतधर्मतथाचारीत्रधर्मनेविषे श्रधातेधर्म
करवानेविषे अत्यंतअभिलाषउपजावे अणुतराएह ध
म्मसधाए संवेगहवामांगच्छइके० ॥ उत्कृष्टि सुतचारीत्र
धर्मनासंवेगहवके० ॥ सिघ्रआगच्छतीके० ॥ उत्कृष्टोसंवे
गमोक्षाभिलाषप्रतेपामे त्वारेउत्कृष्टिदर्शननि आरा
धनाकरे देवगुरुनीभक्तिअत्यंतकरे जेश्रीअरीहंतजगवं
तनी वधामणीलाव्यो तेनेसाढिबारलाखसोनइयाआ
प्या श्रीअरीहंतजीननेवणदिठेएटलुं धनखर्च्यु तोश्री
अरीहंतजिननेदिठेतोकेटलुकधन खर्च्युहशे जेमकोइक
देशमुलकजमाडे तेमध्येशाकमांहि १०१ एकसोजेएक
रुपीयानांमरचांनुं खरचथाय तोत्यांसुखडीनोशोसुमार
रह्यो तेमत्यांसाढिबारलाखसोनइया वधामणीआपीतो

बीजाधनखरच्यानिसिवातकहेवी. श्रीउदायन प्रमुखेतो
 श्रीश्रीहंतजगवंतनीदेशना सांजलीने तत्कालचारीत्र
 लीधुं श्रीश्रेणीकश्रीकृष्णवासूदेव प्रमुख पोतानाजोग
 कर्मनेउदये चारीत्रलेइनशक्या तोपणसंवेगगुण वधे
 थके चारीत्रना बहूमानताएकरीने जेकोईचारीत्रले तेनी
 घणीपेरे साज्यकरे इत्यादिकगुणआवेथके अनुतान
 बांधिक्रोधमानमायालोचनोक्षयकरे नवंचकमनबांधिके०
 पापानुबांधिकर्मनवां नबांधे तपचइयंछणंमिच्छ तविसो
 हिकाउणं दंसणाराहएजवंतिके०॥ संवेगप्रतयउसंवे
 गनीमितिउ ॥ मिथ्यात्वनिशुद्धिकरीने दर्शननोआरा
 धकथाए ॥ दंसण सोहिएयणंवसुथाई ॥ अछगइ
 एतेणेव ॥ जवगाहणेणं ॥ सीइझइबुइझइके० ॥ दर्शननी
 शुद्धिकरीनेविशुधाएके०॥ अत्यंतनिर्मलपणे केटलाकते
 हजजवनेविषे सिद्धबुद्धथइनेमोक्षेजाया॥ दंसणसोहिएय
 ण॥ विशुधाएचपुणोनयमहणंनाइकमइए॥ दरशनशुद्धि
 करीने त्रिजोभवउलंघेनहिं ॥ १॥ एहसम्यक्तनुंसर्वेगरुप
 बिजुंलक्षणजाणवूं ॥ २ ॥ त्रिजुंलक्षणसम्यक्तनुंनिरवेदप
 णु निर्वेदतेसंसारनेबांधिखांनारुपजाणे नीवेएणंजंतेजि
 वेकिंजणजईनीवेएणंदिवमाणुं ॥ सतेरीच्छिएसुकामेभोगे
 सुनिवेयमागछइसव्वविस ॥ एसुविरजई ॥ सवविसए॥
 सुविरजमाणे ॥ आरंजपरीचायकरेइ ॥ आरंजपरिचाय

करेमाणे ॥ संसारमगाबुछुदइसिद्धमगोपडीवनेपन्नवई॥
जिवनेनिर्वेदगुणतेदेवादिकजोगनोत्थागकरीने संसार
मार्गनाउदेवधकरीने सिद्धमार्गनेश्रंगीकारकरे एहसम्य
कनुंलक्षणत्रिजुंनिर्वेद ॥३॥ सम्यक्तनुंचोथुंलक्षण अनुकं
पाद्रव्यथकि आत्मानिपरनिमच्यारभेदथाय तेकेम॥
आत्मानिद्रव्यअनुकंपा ॥ १ ॥ पोतानाआत्मानिभावअनु
कंपा ॥२॥ परआत्मानिद्रव्यअनुकंपा॥३॥परआत्मानि
भावअनुकंपा ॥ ४ ॥ पोतानाआत्मानिक्रोधादिकेकरीने वि
षयादिकनेप्रयोगेकरीने आपघातेमरे तेद्रव्यअनुकंपापो
तानाआत्मानिनीनकरी॥एणपोतानाआत्मानिद्रव्यहिंसाकरी
वस्तुगतेतोक्रोधेकरीनेमरे तेणेपोतानाआत्मानिद्रव्यअ
नेभावअनुकंपानकरी केवल पोतानाआत्मानिद्रव्यभा
वभेदेहंसाकरी॥जेकोइकजीवव्रतपचखांणराखवानिकाजे
आपघातकरीने मरेतो व्यवहारनयनेमते द्रव्यहंसापो
तानाआत्मानिकहि निश्चेनयेतोपोतानाआत्मानिद्रव्य
जावे अनुकंपाजकरी वलीजेकोइलोकविरुद्धकामकरे ए
लोकनेविषे अपजसनिंदादिक तथाताडनादिकपणपामे
तेणेपोतानी द्रव्यअनुकंपानकरी जेजयपामिने लोक
विरुधादिककामनकरे तेणेपोतानीद्रव्यअनुकंपाकरी ए
द्रव्यअनुकंपानोप्रथमभेद ॥ १ ॥ पोतानिजावअनुकंपति
देवगुरुधर्मनिपरीक्षाकरीने साचोधर्मश्रंगीकारकरे खो

टोधर्मछांटे जेमशुकदेवपरीव्राजक शुदर्शनादिकनिपेरे
 वलिपोतानावृत्तपचखांण श्रीअरिहंतभगवंतनिआज्ञाए
 पाले तथाकष्टपडेपणमुकेनहिं तेनेपोतानाजावअनुकंपा
 कहिये एबिजोभेद २ हवेपरजिवनीद्रव्यअनुकंपाकहे
 छे जेछकायनाजिवना बाह्यप्राणउगारवा तेद्रव्यअनुकं
 पाकहीये॥३॥ जेसाधुमहापुरुषछे तेतोपोतानाआत्मास
 रीखा छकायनाजीवनेजाणछे तेनेउपगारवानिघणी
 जखपकरेछे तेनेद्रव्यपरदयाकहिये तथाभावपरदयाते
 जेपरजिवने समकितादिकधर्मपमाडिने मोक्षपोचाडुं एवा
 जेअद्यविसाय तेनेभावअनुकंपाकहिये॥४॥ एचोथुअनुकंपा
 लक्षणजाणवुं॥४॥ हवेश्रास्तालक्षणपांचमुं जेवर्तमानकाले
 पंचांगीजाव सम्यक्तप्रकारेसदहे जेश्रीहंतभगवंतेजाव
 प्रकाश्यो तेसर्वप्रमाणछे एवूमनवचनकायायेकरीनेसदह
 वंतेहनेअनुसारेप्रवर्तवुं एहपांचमुंलक्षण॥५॥ एटलेस
 मकितनापांचलक्षणकह्यां तथालिंगपणपूर्वकह्यांछे सि
 द्धांतनुसांजलवुं अतिशेरागेतेनेलिंगकहिए एलिंगलक्ष
 णनोजेदजाणवो ॥

छविहाजयणाके० ॥ अरीहंतभगवंतनी प्रतिमा मि
 थ्यात्वीएगृही होय तेने वंदनादिकनकरवुं एजतनाक
 हिए तेहनाछप्रकारछे तेकिया॥वंदन॥१॥ नमण ॥ २ ॥
 दान ॥३॥ अनुप्रदान ॥४॥ आलाप ॥५॥ संलाप ॥६॥ ए

नामेछजतनाजाणवि वंदनते बे हाथजोडवा तेवंदनक
हिए ते न करवुं ॥ १ ॥ नमणतेअन्यतिर्थादिकने ॥ धर्म
बुद्धिदेखिनेमस्तकननमाववुं ॥ तेनमण ॥ २ ॥ दानतेचक्ति
एकरीनेदानदेवूनही ॥ ३ ॥ वार२अन्यतीर्थादिकने धर्म
बुद्धिसुपात्रजाणीनेदानदेवुं तेअनुप्रदानकहिएते नकरवुं
॥ ४ ॥ अनुकंपादिकनेहेतुयेदानदेवुंनिषेधनथि ॥ ४ ॥ मि
थ्यादृष्टिनेकारणविनाअणबोलावेबोलाववुं तेएकवारबो
लाववुं तेआलापकहिए ॥ ५ ॥ वार२बोलाववुंतेसंलापक
हिए ॥ ६ ॥ एछजतनाकहि ॥

हवेछआगारकहिएछे जेजेसम्यक्तमांहेछआगारे
करीने सम्यक्तजागे नहि बाह्यमिथ्यात्वकरतांथकां
भागेनहिते ॥ रायान्नियोगेणं ॥ १ ॥ गणान्नियोगेणं
॥ २ ॥ बलान्नियोगेणं ॥ ३ ॥ देवाभियोगेणं ॥ ४ ॥ गुरु
नीगहेणं ॥ ५ ॥ वीतीकंतारेणं ॥ ६ ॥ राजानगरधणि ॥ १ ॥
गणतेनात्यप्रमुखलोकसमुह ॥ २ ॥ चोरादिकनोहठतेबल
॥ ३ ॥ मिथ्यादृष्टिदेव इत्यादिकनोअजिजोगेके० ॥ तेने
प्रयोगेकरीनेमिथ्यात्वनोआचारकरेतोसम्यक्तभागेनहि
मिथ्यादृष्टिमातापिताकुलाचार्यनेनिगहके० ॥ पराजवेक
रीनेव्रतिके० ॥ अजीवकाकंतरअटविरोगादिक ॥ दूखेपि
डाणोथकोमिथ्यात्वशेवे॥ गाथा॥ ॥ आगमनु॥ इतिआख्यो
मिथ्यामिति विज्ञेदक ॥ १४ ॥ अनाचारसेवेपणमनथकि

नसेवे एछआगारेसम्यक्तजागेनहि नगरनेरखोपाकाजे
कोटसरिखाआगारछजाणवा ॥६॥

हवेसम्यक्तनिछभावनाकेछे मूलभूत ॥ १ ॥ द्वा
रभूत ॥ २ ॥ प्रतिष्ठाभूत ॥ ३ ॥ निधिभूत ॥ ४ ॥
आहारभूत ॥ ५ ॥ भावभूत ॥ ६ ॥ चारीत्ररूपधर्म
स्याके० ॥ चारीत्रधर्मरूपवृक्षनुंमूलतेसम्यक्तछे ॥ १ ॥
धर्मरूपनगरनुंवारणासरिखुंसम्यक्तजाणवूं ॥ २ ॥ धर्मरु
पमंदिरनुंपायासरिखुंतेसम्यक्तजाणवूंतेप्रतिष्ठाभूततृती
य ॥ ३ ॥ जेमचक्रवर्तिनानिधानमांहे सर्वेजातनारत्नछूटां
होय तेसर्वेरत्ननिजातनिद्वानमांहेसमाय तेममूलगुण
उत्तरगुणरूपछुटारत्नसरिखागुण तेसम्यक्ततेनिद्विस
रीखुंमननेविषेजाववूं ॥ ४ ॥ जेमसर्ववस्तुनो आधारप्र
थविहोए तेमसर्वगुणनो आधारएकसम्यक्तछे आधा
रभूत ॥ ५ ॥ जेमअमृतादिकरसनोआधारतेकलसादिक
जाजनहोय तेशुतशिलादिकनोरसतेसम्यक्तमां रहेएम
एछजावनाएकरीनेनित्येसम्यक्तनिभावनाभावे ॥ ६ ॥

हवेआत्मानास्थानककहेछे प्रथमस्थानकजेआत्मा
छे शरिरथकिभिन्नअसंख्यातप्रदेशिज्ञानदर्शनचारीत्रवि
यर्मय ॥ आकारअनाकाररूपउपयोगमयएवोआत्मा
प्रतेशरीरजिन एवाअनंताआत्मा व्यक्तिजेदेताजिए सि
द्धसंसारीरूपएकजआत्मातेकारणमाटे श्रीठांणांगे॥ एगे

आया॥इतिवचनप्रमाणात्प्रथमस्थानक॥१॥विजुंस्थान
कनित्यके०॥आत्मानित्यछे॥द्रव्यार्थिकनये ॥ अतित
अनागत ॥ वर्तमानकालेअविनासीछे पर्यायार्थिकनये
तोदेवतामनुष्यादिकपर्यायनो अनित्यपणेअनित्यछे वि
जुंस्थानक॥२॥त्रिजुंस्थानकएआत्माकर्ताछेस्वकृतकर्म
णाके० ॥ पोतानासुखदूखरूपकर्मनोकर्ता एआत्माछे
॥ ३ ॥ तथापोतानाकरचाकर्मनोचोक्ताछेके० ॥ भोग
वनारोपणएजआत्माछे ॥ ४ ॥ पांचमुंस्थानकमुक्तिछे ते
आठकर्मरहितथायजिवत्यारेमुक्तिकहिए॥५॥बहूस्थानते
मुक्तिनुंसारतेज्ञानदर्शनचारित्रछे तेने आधारेआठकर्म
क्षयकरीनेमोक्षजाय॥६॥ एछस्थानकमुक्तिनांजाणवां.
हवेसमकितनापांचअतिचारकहेछेसंखाके०॥संशयतेबेप्र
कारे एकदेशशंका॥१॥विजिसर्वशंका॥२॥जेदेशशंकाते
श्रीअरिहंतभगवंतनिप्रतिमा मोक्षनुसाधनछेकेनथि ए
देशशंका॥सर्वशंकाते श्रीवित्तरागनोधर्मखरोहशेकेखोटो
हशे एसर्वशंका ॥१॥कंक्षाके०॥परमतनोअभिलाष
कंक्षाकहिए वितिगच्छाके०॥एकरुंछुंतेआगलफलह
शेकेनहिहोय अथवासाधुनुंमलिनगात्रदेखिने दूगंछा
करवि तेचिकच्छाकहिए अन्यंसंशाके०॥मिथ्यात्विनिप्र
संशाकरविनहि ॥४॥संस्तवके०॥मिथ्यात्विनोपरीचय
करवोनहि ॥५॥एपंचअतिचारसहितसम्यक्कजाणवूं ॥

हवे समकितनी दशरुचीकेहेछे ॥ त्यांपहेलीनिसर्गरु
 चिकेहेछे निश्चयव्यवहारनयेकरी जिवअर्जावनवतत्वजा
 णी आश्रवत्यागेसंवरलहे वितरागेकह्याजेजावा॥६॥ द्र
 व्यतेद्रव्यक्षेत्रकालनाभावशुंजाणे नामादिच्यारनिक्षेपा
 जाणेसदहे आपणिवुद्धिशुसदहे वीतरागनिजापाभावत
 हतछे एवीसदहणा तेनिसर्गरुचिकहिये ॥१॥ हवेउपदे
 शरुचिकहेछे जेएहिजनवतत्वछद्रव्यगुरुउपदेसशुंजाणी
 नेसदहे तेउपदेशरुचिकहिए॥२॥ हवेआज्ञारुचिकहेछे रा
 गद्वेषमोह जेनागयाहोय अज्ञानमिठ्युंहोयअनेजेअ
 रीहंतदेवे आज्ञाकहितेमांनेनेसदहे तेआज्ञारुचिकहिए
 ॥३॥ हवेसूत्ररुचिकहेछे जेसूत्रनानामनंदिसूत्रथिलखी
 एछेअहवात्तंसमासउ॥ दुविहंपन्नंतं॥ तंजहा॥ आवसयं
 चा॥ आवसया॥ वयरीतंचा॥ आवसयं॥ वयरीतंदुविह॥
 आवसयं॥ वइरीतं॥ आवस्सय ॥ वयरितं ॥ दूविहंपन्नंतं
 तंजहाकालीयं ॥ उकालीयं॥ सेउकालियं॥अणेगावहं॥
 पणतंतं ॥ दसवेयालियं ॥ कप्पिआ ॥ १ ॥ कप्पी
 यं ॥२॥ चूलकप्पसुयं ॥३॥ महाकप्पसूयं॥४॥ उवाइ
 यं॥५॥ रायप्पसेणियं ॥६॥ जिवाज्जिगमो॥७॥ प
 न्नवणा॥८॥ महापन्नवणा ९॥ पमायपमायं ॥१०॥ नंदि
 ॥११॥ अनुयोगद्वाराइं॥१२॥देविंदत्तओ॥१३॥तंदुलवे
 यालीयं॥१४॥चंदाविजयं॥१५॥सुयभति ॥१६॥ पोरसि

मंडलं॥१७॥मंडलप्पवेसो॥१८॥विद्याचरणविणत्थीओ
 ॥१९॥गणिविद्या॥२०॥ज्ञाणविभत्ति॥२१॥मरणविज्जती
 आयवीसोहि॥२३॥वियरायसुयं॥२४॥सलेहणासुयं
 ॥२५॥व्यवहारकप्पो॥२६॥चरणविसोहि॥२७॥आ
 उरपचखाणं॥२८॥महापचखाणं॥२९॥एवमाइशेकिं
 तंकालिअं॥तंजहा॥उत्तरअयणाइं॥१॥दस्याकल्पो॥२॥
 व्यवहारो॥३॥नीसिहं॥४॥महानीसिहं॥५॥इसिभा
 सियाइं॥६॥जंबुद्विपपन्नति॥७॥दिवसागरपन्नति॥८॥
 सुरपन्नतीचंदपन्नती॥९॥खुडीयावीमाणपवीज्जती॥१०॥मह
 लीयाविमाणपवीभत्ती॥११॥अंगचूलिया॥१२॥वंगचूलिया
 ॥१३॥व्यवहारचूलिया॥१४॥अरणोववाए॥१५॥वरणोववा
 ए॥१६॥गरुलोववाए॥१७॥धरणोववाए॥१८॥वैसमणो
 ववाए॥१९॥वेलंधरोववाए॥२०॥देविंदोववाए॥२१॥
 उठाणसूए॥२२॥समुठाणसूए॥२३॥नागपरीयावालिआ
 णं॥२४॥नीरयावलीओ॥२५॥कप्पियाओ॥२६॥कप्पव
 डींसियाओ॥२७॥पूप्फियाओ॥२८॥पुप्फिचूलीयाओ॥२९॥
 वयेहिदेसाओ॥३०॥एवमाइतत्थंअंगपवीवं दुवालसवीहं
 तंजहा आयारो॥१॥सुयगडो॥२॥ठाणं॥३॥समवाओ
 ॥४॥विवाहपन्नती॥५॥नायाधम्मकहाओ॥६॥उपासक
 दशाओ॥७॥अंतगडदशाओ॥८॥अणुतरोववाईदशाओ
 ॥९॥वीवागसूय॥१०॥पन्नावागरणाणं॥११॥दीठीवाओ

उच्चाईतथाठाणंगमध्ये चारसूत्रनानामछे तथाजोगवि
 धिमध्ये आठनामवधतानाजोगछे नंदीसूत्रेपणएवमाई
 एपाठथीउपदेशमाला प्रमुखसवीतीर्थकर विराजमान
 थकाजेथया जेवसूदेवहूंडप्रमुख तेसर्वमानवायोग्या॥ ह
 मणांवर्तमानकाले॥४५॥आग्यमछे तेनानामकहेछे अगी
 यारअंगः॥आचारंग॥ १ ॥सूयगडांग॥ २ ॥ठाणंग॥३॥
 सम्मवायांग॥४॥जगवती॥ ५ ॥ज्ञातार्धमकथा॥६॥ उपा
 सकदशा॥ ७ ॥ अंतगडदशा ॥ ८ ॥अनुतरोववाइदशा
 ॥९॥प्रणव्याकरण ॥ १० ॥विपाकसूत्र॥ ११ ॥एअगी
 यारअंगजाणवां बारमोअंगट्टिवाद जेमांहेचौदपूर्वहतां
 पणतेविछेदगयांछे बारउपांगनांनांम उववाई॥१॥ राय
 पसेणि॥२॥जिवाजिगम॥३॥पन्नवणा॥४॥जंबूद्विवपन्नति
 ॥ ५ ॥चंदपन्नति॥ ६ ॥सूरपन्नति॥ ७ ॥कप्पिया॥ ८ ॥क
 प्पवडंसिया॥ ९ ॥पुफिया॥ १० ॥पुफचुलीया॥११॥वन्नि
 दशाओ ॥ १२ ॥ एउपांगजाणवां अथछेदनांनामक
 हेछे व्यवहार॥१॥वृहत्कल्प॥ २ ॥दससुतस्कंध॥ ३॥ नि
 शीथ॥४॥महानिशीत्छ॥ ५ ॥जितकल्प॥ ६ ॥अथदसप
 यनांनाम चौसरण॥१॥संधारावयनो॥२॥तंडुलवेयाली
 यं॥३॥चंदाविजया॥ ४ ॥ गणविजया॥५॥देविदत्तुओ॥६॥
 विरकओ॥ ७॥ गछाचार ॥८॥योतीकरंड॥९॥ च्यारमूल
 सूत्रनांनाम आवस्यक॥ १ ॥दशवैकालिक॥ २ ॥उत्तराध्य

યન॥૩॥ઓઘનીર્યુક્તિ॥૪॥વેચુલીકાસુત્રનંદિ॥૧॥અનુજોગ
 દ્વાર॥૨॥એઆગમસર્વનાજોગછેઅનેબીજાનાજોગનીવિધિ
 નથીદિસ્તીજેએવાજોગમધ્યેઆઠ્યાછેતેમાટેઆગ્યમસૂત્રનિ
 ર્યુક્તિનાપ્યચુરણીટિકાએપંચાંગીનાંવચનમાનેઆગમસુણવા
 મળવાનિદ્દિહોયતેસૂત્રરુચિજાણવી॥૪॥ઈહાંશ્રીજગવતિ
 નંદિસૂત્રમધેગાથાછે જેસૂતથોસ્વલોપઠિમોવિયોનિજુતિ
 મિસીઓ॥તડયોયનીસ્વસેસો॥એસવિહિહોઈઅણુઝગો॥૧॥
 તથાઅનુયોગમધ્યે નિયૂક્તોઅનુગમકહોછે॥ સમવાયાં
 ગો॥સનિયૂતાણ॥ ઇત્યાદિકઘણીસીસ્વછે॥ તેમાટેપંચાંગી
 નીશ્રદ્ધારાસ્વે તેનેશ્રારાધનાછે॥ તેમાટેપંચાંગીનિશ્રદ્ધારા
 સ્વવી હવેબિજરુચિકહેછે ॥ જેજિવગુરુમુસ્વે ॥ એક
 પદનો અર્થસુણી અનેકપદસદહે તે બિજરુચિજાણવી
 ॥ ૫ ॥ હવેઅર્જીગમરુચિકહેછે જેજીવગુરુમુસ્વે સુત્ર
 સિદ્ધાંતઅર્થશુંજાણે અનેઅર્થશુંવિચારસુણવાની જાણવાનિ
 જેનેઘણીચાહનાહોય તેઅભિગમરુચિજાણવી ॥૬॥ હવે
 વિસ્તારરુચિકહેછે છદ્રવ્યજાણેછદ્રવ્યનાગુણપર્યાયચારે
 પ્રમાણ॥ સર્વનયજાણે॥ એનયપ્રમાણશુંછદ્રવ્યસદહે ॥
 તેવિસ્તારરુચિજાણવી॥૭॥હવેક્રિયારુચિકહેછે દર્શનજ્ઞા
 નચારીત્ર તપવિનયસુમતિગુપ્તિ બ્રહ્મક્રીયાસહિત આ
 ત્મધર્મશુંજેનેરુચિઘણીહોય તેક્રિયારુચિજાણવી॥૮॥ હવે
 સંક્ષેપરુચિકહેછે અર્થમાંજ્ઞાનમાંથોડોકહે ઘણોજાણેકુમ

તમાંનપડે જિનમતમાંપ્રતિતમાને તેસંક્ષેપરુચિજાણવી
 ॥૧॥ હવેધર્મરુચિકહેછે જેપંચાસ્તિકાયનોસ્વરુપજાણે
 શ્રુતજ્ઞાનનેસ્વજાવેઅંતરંગસત્તાસદહેતેધર્મરુચિજાણવી ॥
 ૧૦॥ એદસરુચિકહિં ઇત્યાદિકસમકિતનાઘણાબોલછે
 માટેસડસઠબોલેનિયમરહ્યોનહિવલીસમકિતનાબોલવી
 જાછેઆગલકેટલાએકકેવાશે॥ઇતિશ્રીસમકિતદ્વારગ્રંથો
 મુનિશ્રીહૂકમચંદાજિવિરચિત્તૃતીયોધ્યાયપરીપૂર્ણમ્॥૩॥

એટલેત્રિજાઅધિકારમાં સમકિતનુંસ્વરુપદેસ્વાડ્યું
 હવેચોથાઅધિકારેદેવતલશ્રોલસ્વાવેછે શામાટેજેશુદ્ધદે
 વા॥૧॥ શુદ્ધગુરુ॥૨॥ શુદ્ધધર્મ॥૩॥ એત્રણતલનીસદહણા
 હોય તેનેસમકિતકહિંએ માટેપ્રથમદેવતલશ્રોલસ્વાવેછે
 દેવતેઅરીહંતનેકહિંએ એટલેઅરીહંતકે०॥ આઠકર્મરુપ
 શત્રુનેહણ્યાતેઅરીહંતકહિંએત્યારેશિષ્યેપ્રશ્નકર્યું જેઅરી
 નામશત્રુનેહણેતેનેઅરીહંતકોછો ત્યારે રાજાપ્રમુખઘણા
 લોકશત્રુનેહણેછેતેનેઅરીહંતકહિંએએવુંપ્રશ્નકર્યુંહેશિષ્ય
 પ્રશ્નતેંભલુંકર્યું પરંતુતારીસરતસ્વજાતિવિજાતિમાંપુગી
 નહિ શામાટેજેતેશત્રુનેહણેછે તેકાંઈશત્રુનથીકેમજેશત્રુતો
 વિજાતીહોય પણસ્વજાતિહોયનહિ માટેએતોમૂર્ખછે જેસ્વ
 જાતિનોઘાતકરેછે અરીહંતપ્રમાત્માએવિજાતીનોઘાતક
 રચોછેત્યારેફરિશિષ્યવલિબોલ્યોહેસ્વામીસ્વજાતિવિજા
 તિનીવેંહેચણકરીપણઅમેસ્વજાતિવિજાતિજાણતાનથીમા

टेअमाराउपरकृपाकरीस्वजातिविजातिनुंस्वरूपओलखा
 वोत्यारेगुरुओलखावेछे जोशिष्यस्वजातिके॥जेपोतानि
 जातिके॥ जेनेविषेसरखागुणछे सरखालक्षणछेसरखो
 स्वभावछेतेनेस्वजातिकहिए अनेविजातिके॥ द्रव्यपण
 बीजो गुणलक्षणस्वभावपणबीजो तेनेविजातिकहिए
 इहांस्वजातीविजातीनीचोअंगीलगावीनेदेखाडेछे स्वजा
 तीनेहणेतेपहेलोभांगो॥१॥ स्वजातीविजातीनेहणे॥२॥
 विजातीस्वजातीनेहणे॥ ३॥ अनेविजातीविजातीनेहणे॥
 ४॥ एनोअर्थः॥हवेस्वजातीस्वजातीनेहणेके॥जेममोटोम
 छनानामछनेगले तेमछेमछजोतांतो ॥ स्वजातीछे पण
 शाथकिहणेछे जेक्षुधावेदनिछे जेपुदगलनाघरनीछे तेवि
 जातिनेऽर्थेस्वजातिनेहणेछे तेकेमजेकोइराजाबिजाराजा
 नुराज्यलेवाजाय त्याहांतेराजानेहणे तेदेशनालोभे
 राजानेहणेछे तोजूओएप्रतक्षमूर्खछे शामाटेजेदेश
 छेतेपुदगलनाभोगमांआवेछे अनेकर्मपोतानेभोगववांप
 डे अनेदेशतोविजातिछे अनेराजास्वजातिछे तेविजातिने
 ऽर्थेस्वजातिनोघातकरेछेतेस्वजातिनावेजेदछेएकद्रव्यस्व
 जाति एकजावस्वजाति तेद्रव्यस्वजातिके॥ राजानेह
 प्यातेद्रव्यस्वजातिकहिए अनेराजानिघातकरयाथीला
 ग्यांजेकर्म तेथकिपोतानोआत्मासंसारनेविषेपरीब्रह्मण
 करशे तेमाटेएनेजावस्वजातिनोहण्योकहिए एपेहेलोचां

गो ॥१॥ हवेस्वजातिविजातिनेहणे तेनोऽर्थकहेछे स्वजा
 तिके० ॥ पोतानोआत्माअनंतगूणेकरीनेसहितछे एजेट
 लाजीवछेतेसर्वेस्वजातिछेशामाटेश्रीऊत्तराध्ययनमांकह्युं
 छे जेछलक्षणसर्वजिवमांलाधे तेकिया ज्ञान ॥१॥ दर्श
 न ॥२॥ चारीत्र ॥३॥ विर्य ॥४॥ सुख ॥५॥ उपीयो
 ग ॥६॥ एछलक्षणहोए तेनेजीवकहिए एटलेसंग्रहनयेस
 तागवेषतां सर्वेजिवसरखाछे तेठाणंगमांकह्युंछे एगेआ
 याजीवा एटलेसर्वेजिवनेएकजगवेरूयो माटेसर्वेजीवस
 रखाछेमाटेसर्वजीवस्वजातिजाणवाहवेस्वजातिछेतेविजा
 तिनेहणे तेविजातिकियो तेनूंस्वरूपदेखाडेछेएटलेविजा
 तिके० ॥ बिजीजातछे तेनेविजातिकहिए तेपुद्गलास्ति
 काय ॥१॥ धर्मास्तिकाय ॥२॥ अधर्मास्तिकाय ॥३॥ आ
 कास्तिकाय ॥४॥ नेकाल ॥५॥ एपांचमां पुद्गलव
 र्जित्तचार तेतोहणातानथि अनेपुदगलविशेषण विश्रसा
 दिकपुदगलनेहणवानुंकामजरुरनथि एकमिश्रसापुदग
 लनेहणवातिनाआठजेदछे तेकहेछे उदारिकवर्गणा ॥१॥ वै
 कृत्यवर्गणा ॥२॥ आहारकवर्गणा ॥३॥ तेजसवर्गणा
 ॥४॥ जाषावर्गणा ॥५॥ उस्वासवर्गणा ॥६॥ मनोवर्ग
 णा ॥७॥ कर्मणवर्गणा ॥८॥ एआठवर्गणानांनामजाणवां
 बेपरमाणुंजेलाथाए त्यारे द्वणुकखंधथाए त्रणपरमाणु
 भेलाथाए त्यारेतणुकखंधथाए एमअसंख्याते परमा

पुंए असंख्यात्तखंधथाय अनंतापरमाणुंये अनंतापुंखंध
 थायएसर्वजिवनेगृहेवायोग्यनथि अनेअभव्यथकिअनंत
 गुणाअधिकपरमाणुंजेलाथाय त्यारे एकउदारिकनिवर्ग
 णालेवायोग्यथाय॥ एटलेएकएकथिअनंतगुणिअधिक॥
 एकथकि बिजीबिजीथकित्रिजीएमअनुक्रमेसातमाथकि
 आठमिवर्गणाकर्मणनांमेवर्गणाअनंतगुणीअधीकमल्या
 थीजिवनेग्रेहेवाजोगथाय उदारीक ॥१॥ वैक्रय ॥२॥
 आहारक ॥ ३ ॥ तेजस ॥ ४ ॥ एचारवर्गणाबादरछे
 एमांपांचवर्ण ॥५॥ बेगंध२॥ पांचरस ॥६॥ आठफर
 स ॥ ८ ॥ एविसगुणछे जाषा॥१॥ स्वास॥२॥ मन॥३॥
 कर्मण ॥४॥ एच्यारवर्गणासुक्ष्मछे एनेविषेसोलगुणछे
 केमकेफरसनाएनेच्यारहोयएटलामाटे तथाएकपरमा
 णुमांपांचगुणहोय॥वर्ण॥ १ ॥ एकगंध॥ २ ॥ एकरस
 ॥ ३ ॥ बेफरस ॥ ४ ॥ एपुदगलना अनेकविचारछे ॥
 एमांनो गुणआत्मांनथि एपुदगलमांजछे एटले
 आत्माथकीचिनगुणठर्याछे माटे एने विजातीकहिए
 एटलेवर्गणानोघात आत्माकरे एस्वजातीविजातीघात
 बिजोनांगो॥ २ ॥ हवेत्रीजोभांगोवीजातीस्वजातीघात
 नामे विजातीके०॥जेपूदगलकहेताजेकर्मदलतेआत्मानो
 घातकरेछे तेनोविवरोकहेछे जेआत्मानाआठगुणछे जे
 अनंतुज्ञान॥१॥अनंतुदर्शन॥२॥ अनंतोअव्याबाध॥ ३ ॥

अनंतुचारीत्र ॥ ४ ॥ अटल अवगाहना ॥ ५ ॥ अरुपीगुण
 ॥ ६ ॥ अगुरुलघू ॥ ७ ॥ अनंतुविर्य ॥ ८ ॥ एआठगुणहण्या एटले
 विजातीयेस्वजातीने हण्यो एत्रिजोनांगो ॥ ३ ॥ हवेचोथो
 नांगोविजातीविजातीनेहणे एटलेजेमकोइकपथ्थरप्रमू
 खभिंतादिकउपरछेउपरथकी स्वजावेरडीपड्यो निचेमा
 टिनांवासणप्रमूख पड्यां हतां तेनीघातथई एटलेपथ्थर
 पणपूदगलछे माटीनाजाजनपणपूदगलछे एटलेविजा
 तीविजातीनेहण्यो एचोथोनांगो ॥ ४ ॥ एचोचंगी कही
 हवेएच्यारजंगमांहेथी जेबिजोभांगोछे तेनांगोहोयते
 अरीहंतप्रमात्माकहिए इहांविचारघणोछे पणग्रंथगौर
 वथाय माटेल्हूयो नथि हवेएवाजेअरीहंतदेव जेअढारे
 दोषणेकरीरहीत तेनेजिनेश्वर देवकहिए तथाजिनचैत्या
 णंके० ॥ श्रीजिनराजरागद्वेषरहीतते जिनकहिए तत्स
 बांधिचैत्यानिके० ॥ प्रतिमाश्रीवितरागदेवनीप्रतिमानेचै
 त्यकहिए तथानीग्रंथाके० ॥ बाह्यअभ्यंतरगांठरहीतसा
 धूकहिए तेनीथापनानेनिग्रंथकहिए थापनाचार्यनेपणनि
 ग्रंथकहिए तथासमायकादिकआगमतथा आदिशब्दथ
 की संघसाधर्मिकादिकनीभक्ति बहुमानकरवु इपूके० ॥
 एहजेकह्या अरहचैत्यादिकजेनेविषे शंकाकंक्षादिक
 रहित आठआचारतेसम्यक्तनुंसाधन जाणवुं जेजिव
 भद्रिकादिकगूणसहितअरीहंतजगवंतनीप्रतिमानादर्शन

पूजाथकीसम्यक्तपामे तथासाधूनादर्शनादिकथकितथा
 तिर्थजात्रा श्रीतीर्थकरभगवंतना पंचकल्याणकभूमि त
 थाश्रीसिद्धाचलगीरीनारप्रमुखमाहातीर्थनीजात्रा तथा
 साधर्मिकनीजकितदिक्षामहोछवादिक उपधानमालारो
 पणादिकजिननामहोछवदेखिने सम्यक्तपामे जेपाम्या
 होयतेगुणनेवधारे सम्यक्तनिर्मलकरीने चारीत्रपांमीने
 यावत्मुक्तिपदपर्यंतसाधनथाय निसंकितके०॥ देशशं
 का॥१॥सर्वशंका॥२॥देशशंका तेवितरागनामार्गनेविषे
 जेजिवादीककहेतां०॥पदार्थकह्यातेमध्ये एकदेशतेपाणी
 नेबिंदुएत्रसंष्यातादिजीवकह्या तथावासिधाननेविषे सं
 ष्यातावेरंद्रियकह्या तेशंकानहिहोयतथाजैनामार्गनामत
 नेविषे शंकातेसर्वशंकारहित निशंकितवेदाद्योके०॥प्रथ
 मआचार॥१॥निकांक्षितके०॥ जेअन्यतिर्थीतेयोगीकाप
 डीनाधर्मनो अभिलाषतेरहित तेबीजोआचार॥ २ ॥
 दर्शनस्याके० ॥ धर्मनाफलनोसंदेह तथा साधूनिदुर्गं
 छानिंद्याकरेतेरहित ॥ एत्रिजोआचार ॥ ३ ॥ अमुढ
 द्रष्टित्वंकुतिर्थिकनामंत्रचमत्कारदेखीने ॥ तथा स्व
 दर्शननेविषे नयनिक्षेपादिक ॥ उत्सुर्गापवादादिकअगा
 धअर्थदेखीमुझायनहि एअमुढदृष्टिचोथोआचार॥४॥ ए
 चारआचारअंतरंगजाणवा जोनिशंकितादिकबाह्यक्रिया
 करे तोअनुमानजणाय॥४॥ हवेच्यारआचारबाह्यवृत्ति

करे ॥ तेकहेछे ॥ जेगुणीतीर्थंकरादिकतथासाधुसाधविप्र
मुखचतुर्विधसंधनेगुणिकहिए तेनिप्रसंशाकरवी जेतिर्थ
करभगवंतनिप्रतमाभरावितेगुणिप्रसंशाकहिए जेश्रीती
र्थंकरदेवदेशांतरनेविपेहोयतेनीप्रतिमाथापिनेतेगुणप्रगट
करवातेज्याहांसुद्धिपोतानाआत्मानासम्यक्तादिकगुणवृद्धि
पामेयावतचारित्रगुणअंगीकारकरेछेत्याहांसुधिद्रव्यस्त
वनीमुख्यताछेपछीचारित्रगुणआराधवेकरीनेविनयवयाव
चादिकेकरीनेगुणनिप्रसंशाकरे एहप्रवृत्तिरुपपांचमोआ
चारप्रधानछे ॥ ५ ॥ जेज्ञानदर्शनचारित्रनागुणसाध
तोहोय तेनेसाज्यादिककरवेकरीनेस्थीरकरेश्रीकृश्नवासु
देवश्रेणीकप्रमुखे चारीत्रनीसहायकरी एविउदघोषणा
करावीसांजलीछे एप्रवृत्तिरुपछठोआचार ॥ ६ ॥ बाछल्य
ताके०॥ चक्तिरुपजाणवी बाह्यपतिरश्रीतीर्थंकरजगवं
तनितथासाधर्मनि यथास्थितपूजासेवादिककरवितेबाछ
ल्यतारुपसातमोआचारा॥ ७ ॥ जिनसासननिउनतिकरे घ
णाजिवजिनसासननिअनुमोदनाकरे तथाअमारनापड
हवजडाविने जेमदिपावेतेसाधुहोय तेउत्कृष्टीतपस्यात
थादेशनादिकनिकलायेकरीने अष्टमहाप्रजावककह्याते
नीपेरेजिनसासनदिपावे एप्रभावकनामआठमोआचार॥
८॥ समकितनाएआचारकह्या अष्टोआठसंख्याये सम्य
क्त्तनेनिर्मलके०॥ उजलूंकरवानेहेतेएकह्या एआठआचा

रश्रीउतराध्ययननाश्रठाविसमामोक्षमार्गाध्ययननेविषे॥
यदुक्तं॥ निसंकियनिकंखिय निवितिगच्छा अमूंणश्राठा॥
१॥ एएकात्रिसमीगाथा उववुहके०॥ गुणवंतनीप्रसंशा
करवी बिजोऽर्थतोलस्योछे आवकनेजिनपूजाके०॥ श्री
वित्तरागनीपूजानेविषे तथासमायकनेविषे तथापोषधेपो
सानेविषे एश्राठाश्राचारयथायोग्येके०॥ ज्यांहांजेवूंघटे
त्यांहांतेवूंजोडवूं तथामनवचनकायानायोगेकरीने श्रीवि
त्तरागनिपूजादिकनेविषेजोडवा आदिशब्दथकिप्रणाति
पातविरमणादिकबारव्रतनेविषे॥सकलके०॥ सर्वेश्राचार
जोडवाजिनपूजायांसम्यक्तनेविषे तथाबारव्रतनेविषेपण
यथायोग्येजोडवूं एकवित्तरागनिपूजानेविषे निशांकिता
दिकश्राठाश्राचारजोडवातेकेमः ॥ श्रीवित्तरागदेवमां॥
अनेश्रीवित्तरागनिप्रतमामां कशोअंतरजेदनथि ए
वुंशंकादिकरहितपणुहोय तेपुरुषश्रीवित्तरागदेवनिप्रत
मानिपूजाकरेश्रहींशिष्येप्रश्नकरयुं जेवित्तरागतोअनंतगु
णनाधणीछे चोत्रिसअतिशयेकरीनेविराजमान पांत्रिस
वाणिगुणनाधणिछे केवलज्ञानभास्कर इत्यादिकअने
कगुणेकरीनेसहितछे श्रीवित्तरागनिप्रतिमामांतो ते
मांनोएकेगूणदिसतोनाथि तोतमेकह्युंजे श्रीवित्तरा
गनिप्रतिमाने श्रीवित्तरागमांहिकशो अंतरजेदनथि
तोइहांशंकामनमांऊपजेहे इहांशिष्यनेउत्तरदेछे जेहे

शिष्यतेंसाचूंकहयुं तेंजलुंप्रश्नपूछयुं अभिप्रायजाण्या
 विनाशंकाउपजे तेमाटेतुंएवात्तना अभीप्रायमांसम
 ज्योनहि जेअमेकह्युंजेकशोअंतरभेदनथि तेअजिप्राय
 सांजल॥ जेचोत्रिसअतिशयादिगुणतो ॥ भावनिक्षेपामां
 होय तेजगुणप्रतिमामांहोयतो भावनिक्षेपोजकेहे
 त प्रतिमाकहेतनहि कशोअंतरभेदनथिएजेकहयुं तेजे
 कोईजव्यजिवभद्रिकसम्यक्तदृष्टिदेववृत्ती तथासाधुनिग्रं
 थहोय जेकह्युंतेजेपोतानेघटमांउचित ॥ मन ॥ वचन ॥
 कायानिशक्ति बालविर्य॥१॥ बालपंडितविर्य ॥२॥ पंडि
 तविर्यरुपशक्तितथातेविपुन्यप्रकृतिने अनुसारे विद्यमां
 न श्रीअरीहंतजगवंतनिप्रतिमानि शेवाज्जितविनयबहू
 मानकरे पुन्यानुबंधिपुन्यप्रकृतिबांधेतेविजमहानिर्जराए
 करीने उत्कृष्टपदेवर्तेंतोजिव सिद्धिपामे त्यांश्रीवितरा
 गनिप्रतिमामां कशोअंतर भेदनथि एअजिप्रायव
 चनकहयुंछे वलिजेसरखोगुणने सरखापणुनहि एवंजो
 एकांतेकहेतोमिथ्यात्वथाय तेतोपूर्वेश्रीसुगढांगनिसाखे
 कह्युंजछे तोइहांकशुंकहेवानुकामरहयुंनथि वलिजोतमे
 कह्युं जेअतिसयादिकगुणमाहेलोएकेगुणदिसतो नथि ते
 वगरसमज्योबोल्यो श्रीतिर्थंकरभगवंतनिप्रतिमामांतो
 निर्विकारनेत्रप्रमुख संस्थानादिकेशैलेसिमोक्षजावानिअ
 त्त वस्था तेनिमूद्रापरमउपसमरसनोआकार श्रीतिर्थंकरभ

गवंतनाशरीरनुसरखापणु तेहप्रतिमादेखिनेसाक्षात्जग
वंतनेसंजारवानिशक्ति विषयकखायत्यागनापरीणामक
राववानिकारणता तथाजातिस्मरणप्रमुखेकवलज्ञानपर्यं
ततेउपजाववानिकारणताइत्यादिकअनेकगुणश्रीवितरा
गनिप्रतिमामांहेसाक्षात्दिशेछेतोकेमकहेवायजेगुणनाथि
॥यदूक्तं॥प्रसमरसनिमग्नं॥दृष्टीयूग्मप्रसन॥वदनकमलंकं
कामनिसंगशून्यंकरयूग्मपिधत्ये सस्त्रसंबंधिवंध्यतदासि
जगतिदेवो वितरागस्त्वमेव॥१॥प्रसमके०॥ उपसमरस
नेविषेनिमग्नके० ॥ व्यापिरह्यांएहवां हेवितरागतारां
नेत्ररुडां वलिप्रसनके० ॥ निर्विकारीतारुं मुखाकम
ल ताहरो अंकके०॥ खोलोप्रेमदानेसंगरहितछे वलि
तारुंहाथजोडूं शस्त्रसंबंधेशून्यछे ततूतेहेतुमाटे तारि
निर्विकारीप्रतिमाआकारने हेतुएकरी लंके० ॥ तुंवित
रागद्वेषरहितछुं तेकारणमाटेश्रीवितरागनिप्रतिमाअने
कगुणेकरीनेसहितछे जेसम्यग्दृष्टिजिवहोय तेने तथा
थोडाजवमांमोक्षेजवुं होय तेने अज्ञेदबुद्धि श्रीतिर्थक
रनिथाय तेआहार्यारुपकहिए एप्रथमआचारनिसंकेत
नो ॥ १ ॥ बिजोनिकंक्षितपरमतजिलापरहितपूजामां इ
त्यादिकआचार जिनपूजादिकबारव्रतमांजोडवाश्रद्धान
के०॥श्रावकनेप्रथमके०॥मनुष्यप्रधानकारणतेजिननिपू
जाछेते द्रव्यभावस्तवात्मिकंके०॥द्रव्यस्तवजावरुपपूजा

कहिएद्रव्यस्तवतेद्रव्यधनादिकेसंपदाएकरीने स्तवके०
 श्रीवितरागनाछतागुणप्रगटकरवा तेद्रव्यस्तवगृहस्थने
 दानपूजादी दिक्षामहोछवादीकसर्वद्रव्यस्तवकहिएश्रुत
 अध्यवसायेकरीने क्रियाअनुष्ठानकरे तेजावस्तवकहिए
 वलीतेपूजाकेबीछे नवविधधनधान्यषितवस्तु इत्यादि
 कतेणेकरीने आर्तिके०॥आर्तध्यान॥रौद्रकके०॥रौद्रध्यान
 हंसानुबंधी॥ १ ॥मोसानुबंधी॥ २ ॥चोरानुबंधी॥३ ॥परी
 गृहरक्षानुबंधी ॥४॥ इत्यादिकरौद्रध्यानरुपेजे याधीम
 ननीपीडा तेरुपबाह्यअभ्यंतररुपरोगंतके० ॥ हरतिते
 दूतएटलेपरीहरवु आर्तध्यानरौद्रध्यान रोगनीटालण
 हारीपूजाछे॥ २५ ॥जेषजमिवके०॥ जेम रोगने भेखज
 के० ॥बहूविधउषधनिपेरे सतरभेदिपूजातथा अष्टप्रका
 रीपूजा सदृष्टाके० ॥प्रकासिवीधिवत्के० ॥ विधिसहि
 तदशत्रिकादिकेकरीने प्रकाशिपरमेश्वरे अनंतेतीर्थकरे
 पूजाप्रकाशिछेआभरणोपमात्के० ॥अलंकारनिउपमाछे
 वलीविधिसहितपूजाकरवीतेमांदशत्रिकनानामक
 हेछे॥तिन्निनिसीहि॥तिन्नितिन्नियपयाहिणा ॥२॥ तिन्निचे
 वयपणामा॥३॥तीविहापूयायतहा॥४॥अवथतियजावणंचे
 वा॥५॥तिदिसिनिरखणविरइ॥६॥तिविहंभुमिपमज्जणंचे
 वा॥७॥वन्नाइतिश्रं॥८॥मुहातीयंचा॥९॥ तिविहंचपणीहाणं
 ॥१०॥ पूजायात्रानेविषे पेहेलीनिसिहिके०॥ देहराने

बारणे घरनोवेपारत्यागकरीनेपेसे बीजीनिसिहिदेहरा
नोवेपारकाजादिकनुकाढवुं तेनोनिषेध त्रिजीनीसीहीपू
जानाठ्यापारनोत्यागचैत्यवंदननी वेलाए ॥१॥ अंजली
बंदोके०॥ हाथजोडवा॥१॥ अर्धअंगनमाववुं॥२॥ पंचांगी
प्रणामप्रणामत्रिक॥३॥ त्रणप्रदक्षणाप्रभुनेजमणेपासेथी
॥२॥ पुष्पादिकनेअंगपूजा ॥१॥ निवेदनेअंगपूजा ॥२॥
चैत्यवंदनादिकभावपूजा ॥३॥ चोथोत्रिक ॥४॥ पींडस्थते
छदमस्थावस्था॥१॥ पदस्थतेकेवलीअवस्था॥२॥ रुपाति
ततेसिद्धावस्था ॥३॥ छदमस्थावस्थानात्रणजेद॥ बाल
अवस्था॥१॥ राज्यअवस्था॥२॥ सामान्यचारीत्रअवस्था
चवनकल्याणकमातानिकुक्षेत्रवतरे ॥ १ ॥ बिजुंजन्मक
ल्याणक॥२॥ त्रिजुंदिक्षाकल्याणक ॥३॥ चोथुंकेवलकल्या
णक॥४॥ पांचमुंनिर्वाणकल्याणक ॥५॥ जेदिवशेमातानी
कुक्षे स्वर्गादिकथाकिचविनेअवतरया तेजदिवशथकीवि
शिष्टपूजनीकथया त्यांहांत्रणज्ञानसहितअवतरे ॥ त्यारे
चोसठइंद्रमलीने अठाइमहोछवनंदिसरद्विपेजइने पूजा
करे जन्मकल्याणकेतोविशिष्टपूजानो व्यवहारप्रवर्ते चो
सठइंद्रमलीनेमेरुपर्वते एकक्रोडअनेसाठलाखकलसे ते
बारजोजननेबिस्तारे एकजोजननुंनालवु अढीसेंवारअ
र्जीशेककरे इत्यादिककारणथकिविशिष्टपूजनिकथयाबा
ह्यथकितोलोकिप्रवर्ते अत्यंत निर्लेपचारीत्रनीप्रवृत्ति

होय त्रिभुवनमांकोइतिर्थकरसरीखोनहोय ॥ जेलोगत
 माणं ॥ इत्यादिकस्तुतिलायकएहजपुरुषहोय एहपूर्णे
 तमनागुणकोणवर्णविशके तेकारणमाटेसंसारमांपूजनि
 कछे ॥ जेनिशेवाजक्तिजन्माभिषेकादिके इंद्रादिककरे
 छे पोतानाआत्मानेउधरवानेवास्तैजाणवुं तेजभावना
 ए सम्यग्दृष्टिजीवश्रीतिर्थकरजगवंतनी प्रतिमानोअजि
 षेककरतांबाल्यावस्थानावे घरेणुंपेहेरावतां राज्याव
 स्थानावे घरेणुंउतारतांचारीत्रावस्थाभावेछत्रचामरादि
 कअष्टमहाप्रतिहार्यनीअपेक्षाएकैवल्यवस्थाभावेपर्यंका
 सनकाउत्सर्गमुद्रानिअपेक्षाए सिद्धावस्थानावे एपांचमुं
 त्रिक ॥५॥ श्रीतिर्थकरजगवंतनेदेहेरे जात्राएजायत्यारे
 उचुंनिचुंत्रिछूंजोवूंनहीं अथवापूंठेजिमणीडाभि दिशे
 जोवुनहि एकजवितरागउपरदृष्टिथाय त्रिदशानिरखण
 विरतिरुपछठुंत्रिक ॥ ६ ॥ प्रचुनेखमासणदेतांत्रणवार
 जोमिपूजवि ॥ एसातमुंत्रिक ॥ ७ ॥ देववांदतांसूत्रनाअक्ष
 रनुंआलंबन ॥ १ ॥ अर्थालंबन ॥ २ ॥ वितरागनीप्रतिमा
 लंबन ॥ ३ ॥ वर्णादियालंबन ॥ ४ ॥ एआठमुंत्रिक ॥ ८ ॥
 चैत्यवंदनकरतांयोगमुद्रा ॥ १ ॥ उच्चारहिनेदेववांदतांजि
 नमुद्रा ॥ १ ॥ जयविरायअर्धकेहेतां ॥ निलाडेदेशेहाथकरीने
 मुक्तासुक्तिमुद्रा ॥ एनवमुंत्रिक ॥ ९ ॥ जावंतीचइयाइं ॥ १ ॥
 जावंतिकेविसाहू ॥ २ ॥ जयविराय ॥ ३ ॥ एत्रणनेप्रणीधान

कहिएएकाग्रहचित्तेप्रार्थनाकरेप्रणिधानएदशमुत्रिका१०।
 वलीबारअधिकारेदेववांदवातेकहेछे॥नमुं ॥ १ ॥
 जेअइय ॥२॥अरीहं॥३॥लोग॥४॥सव्व॥५॥पुखर
 ॥६॥तम॥७॥सिद्धा॥८॥जोदेवा॥९॥उज्जिं॥१०॥चतारि
 ॥११॥वयावचगअधिकार ॥ १२ ॥ नमोथुणं॥इति
 प्रथमअधिकारेजावनिषेपोवांद्यो ॥ १ ॥ जेअइयासिद्धा
 बिजे ॥२॥अरीहंतचैयाणंत्रिजेएकजीननीस्थापना॥३॥
 लोग्गस्सउज्जोयगरेचोथोनामजीन॥४॥सव्वलोएअरीहं
 तचैयाणं॥पंचमेत्रिभूवननाचैत्यवांद्या ॥५॥पूखवरदीवढे॥
 छठेविहेरमानजिनवांद्या ॥६॥तमतिमीरपडलसातमे
 सूज्जाननेवांद्या ॥७॥सिद्धाणंबुद्धाणंआठमेसिद्धनीस्तुति
 ॥८॥जोदेवाणविदेवो॥नवमेतिर्थद्विपमहावीरस्तुति॥९॥
 उज्जितस्तुतिदशमे ॥ १०॥चतारीअठदशदोयवंदिया॥
 श्रीअष्टापदनादेववांद्याअग्यारमे॥११॥वयावचगराणं॥स
 म्यक्कट्टिदेवतानेस्मरणवारमेअधिकारे ॥१२॥एबारअधि
 कारेदेववांदवा॥अरीहंतभगवंतनीप्रतिमानाध्याननुंआलं
 बनराखवुं॥एबारअधिकार ॥ परंपरागतचाल्याआवे
 छे जेमश्रीआचारंगसिद्धांतपरंपरागतचाल्याआवेछे तेम
 नजाणवुं श्रीहरिचंद्रसुरिश्चरकृतनमोथुणानिटिकाललि
 तविस्तारनामे तेमध्येनवअधिकारकह्याछे जेअइयाजि
 नचैत्यानिप्रथासमाएकामगमादया सिद्धाएबिजोअधि

कारा॥२॥ उजंतसियलसिहरे ॥१०॥ चतारीअठदशदोष
वंदिया ॥११॥ एत्रणपरंपरागतजाणवि एटलेएबारअ
धिकारकह्या

वली श्रीतिर्थंकरभगवंतनेदेहेरे चोरासीआसा
तनाटालवि तेग्रंथांतरथकीजाणवुं हवेमुलगनारेदश
आसातनाटालवि तेकहेछे॥तंजथा॥तंबोल॥१॥पांण॥२॥
जोयण॥३॥वाहण॥४॥मेढूण॥५॥श्रुसुयण॥६॥निहुवण॥७॥
मुत्रु ॥८॥ चार ॥९॥ जुय ॥१०॥वज्जेजिणनाहजगइए
॥ ६१ ॥ तंबोल पानसोपारी देहेरामध्ये खावुनहि
॥१॥ पाणीनपीवुं ॥२॥ भोजननकरवुं ॥३॥ पगर
खांपेरीनेदेहेरामध्येनजवूं ॥४॥ देहेरामध्येमैथुननसेववुं
॥५॥ देहेरामांहेसूवुंनहिं ॥६॥ देहेरामांहेथुंकवूंनहिं ॥७॥
देहेरामांहेलघुनितकरवूंनहिं ॥८॥ देहेरामांहेवडिनितकर
वुनहिं॥९॥ देहेरामांहेजुगटूंप्रमुखरमवूंनहि॥१०॥ एदस
जगनाथनीनित्येआशातनावर्जवी॥१॥ इत्यादिकपूजानि
विधिकहिछे तेग्रंथांतरथकिजाणवि.

वलिइहांशिष्यबोल्हो श्रीतिर्थंकरभगवंतनी प्रत
माकेवेंआकारेछे ॥ १ ॥ केनिप्रतमाप्रतिष्ठीतवांदवि घू
जविघटित ॥ २ ॥ प्रतमानुंपरीमाणकेटलुंहोय ॥ ३ ॥
प्रतिमानाभरावनार देहेरानाकरनारकोणअधिकारीहो
य एचारप्रश्न ॥ ४ ॥ हवेएचारनोउत्तरकहेछे प्रतिमा

बहुश्राकारेहोयएकपद्मासन ॥ १ ॥ बिजिकाउसगमुद्रा
 ॥२॥ एबेहुश्राकारेजिननिप्रतिमाहोय एजश्राकारेश्रीती
 र्थैकरजगवंत सैलेसिकरणेकरिनेसकलजोगरुंधिकरिने
 मोक्षपधारथा एजस्वरुपनेध्यानमांहेध्यावानेकाजे भव्य
 जिवजिनप्रतिमाजरावे एसम्यक्दृष्टिनीकर्णिछे वलिशि
 प्येपूछुजेडिगंबरनेगछेतो जिनप्रतिमालिंगसहितनम्रज
 रावेछे॥१॥ स्वेतंबरगछेतोवज्रकछछोटोकंदोरोश्राकाररुप
 प्रतिमाजरावेछेतकेम तेनोउत्तरजेनम्ररुपप्रतिमाकरेछेतने
 पूछिए जेतीर्थैकरचारीत्रलेइनेनम्रपणेविचरता तेनेनम्रप
 णेलोकदेखताजोनम्रपणेदेखेतो श्रीतीर्थैकरअतिशयरहि
 तथाय जोनम्ररहितपणेलोकदेखेतोसातिसयतीर्थैकरजा
 एवा जेवूरुपलोकदेखे तेविजप्रतिमाजराववीघटेछे ज्या
 रेसाक्षात्तीर्थैकरभगवंतहता त्यारेतोअपरलोकेनम्रदि
 ठानहोता तेहवेतोघरघरनेविषे नम्रपणेप्रतिमाजराववा
 मांडबी अनेलोकोनेदेखाडवूरुप तेश्रीतीर्थैकरनिस्तुतिरु
 पजासतुनथी श्रीतीर्थैकरनिफजेतिरुपतथाहांशिसरिखु
 जासेछे वलीकोइककहेवालाग्योजेप्रतिमांहेसंपूर्णअव
 यवोजोइए तेनेकहिएजेएकलिंगनुंचिन्हकर्धुष्टलेसंपूर्ण
 आव्यानहि बिजाघणाअवयवओछारेहेछेतेतोतीर्थैकरज
 गवंतनिप्रतिमाकेहेवायछे तथापनानिखेपोछे॥चतुर्थोमूढ
 दृष्टित्वे॥गुणप्रसंसनवरंयत्स्थीरीणंषष्ठो॥वाछल्यनक्तिरुप

તા તેમાંહેશ્રવયવચ્ચાવેનહિ જેકોઈઆત્માઆર્થિંડાહ્યો
 હોયતેવિચારીજોજોઈહાંમતનુકામનથિજેપ્રતિમાવજ્રકછો
 ટાસહિતદેસેછે તેતોમાહાશિલવંતનુંચિન્હમહાપ્રગટાદિસે
 છે તેકારણમાટેજેવજ્રકછોટાસહિતજેપ્રતિમા તેતોતિર્થક
 રનિસ્તુતિરુપભાસેજોકોઈડાહ્યોહોયતેઈહાંપણવિચારીજો
 જો એતોપ્રવચનપરિક્ષાનેઅનુસારેકહ્યુંતત્વતોકેવલિગમ્ય
 જાણવુંએપ્રશ્નનોઉત્તર॥૧॥બિજુપ્રશ્નજેકેનિપ્રતિષ્ઠિતવાંદવી
 પૂજવીઘટે તેનોઉત્તરજેકોઈજતિવેષધારીપ્રતિમાજરાવે દે
 હેરુંકરાવેપ્રતિષ્ઠાકરાવે પોતાનુંદ્રવ્યસ્વરચિનેકરાવે તેપ્ર
 તિમાવાંદવિઘટેનહિ જેજતિનેવિષેદ્રવ્યસ્તવસર્વથાનિષે
 ધછે શ્રીમહાનિશિથસૂત્રમાંહેવિસ્તારીનેકહ્યુંછે તેમા
 ટેનિષેધજઘપિશ્રીતિર્થકરનિપ્રતિમા પૂજનિકછે તોયથ
 એવેષધારીનિકરાવી સત્તમસ્ત્વયમાચારો ઇમપ્રભાવ
 નામય આચારથકિતાશ્રષ્ટૌ સમ્યક્તસેવનિર્મલાપ્રતિમા
 નિપૂજાદિકનિશ્રાજ્ઞા શ્રીતિર્થકરજગવંતઆપેતોબિજાપ
 ણસાધુજાણેજેસાધુનેપણદ્રવ્યસ્તવનોજોગછે તેસાધૂપણું
 મુકીનેશ્રષ્ટથાય તેમાટેનિષેધકર્યોછે ગૃહસ્થનેસમ્યક્તનુ
 કારણછે બિજુસ્વહસ્તેપ્રતિષ્ઠાકરીહોય તેપ્રતિમાનીત્રણ
 નોકારગણીનેથાપીનેપૂજાદિકઘટે તેકોઈ ઠેકાણેકર્યું
 સભવેછે જેઢિગંબરનીભરાવિપ્રતિમા પણશ્રીરુષભદેવાદિ
 કતિર્થકરનીથાપનાછે તેકારણેસાધર્મિપણુછે એમસર્વથા

पणेनिषेधकरेतो श्रीतिर्थकरजगवंतनी आसातनाथाय
 एकवेपधारीनिजरावी प्रतिमाजेहोय तेतोसर्वथावांदवि
 पूजवीनिषेधछे श्रीतिर्थकरजगवंतनी प्रतिमापूजनीक
 अन्यदर्शनीएगृहिहोय तेप्रतिमापण श्रीउपाशकदशां
 गादिकनेविषेनिषेधकहिछे बीजासर्वतिर्थकरजगवंतनी
 प्रतिमापूजनीककहिए वलीकोइकहेजेश्रावकनीप्रतिष्ठा
 करीकहिछे तेतोत्रणनोकारगणीनेपूजेवांदे तेपणप्रतिष्ठा
 कहिए कोइककारणेविशेषपणुंकरेछे तोपणइवरकालनी
 कहेवाय गुरूनेजोगेयावत्कालिकप्रतिष्ठाकरावे ॥ यदु
 क्तं ॥ जंकिचिनामतिथं संगेपयालेमाणशेलोए ॥ जाइं
 जिनबिंबाई॥ताइंसव्वाइंवदांमि॥१॥इत्यादिककह्याथकी
 जाणवुं ॥ एबिजोप्रश्नउत्तर ॥ २ ॥ त्रिजुप्रश्नतेप्रतिमाके
 टलेप्रमाणेहोय॥तेनोउत्तर॥ एकआंगुलथकिमांडिनेपांच
 सेंधनुषप्रमाणे॥प्रतिमाभरावे जेवीपोतानीशक्तिहोयतेवि
 जरावे इहांपोतानीकारणशक्तिजाणवी एत्रिजुप्रश्न॥३॥
 हवेचोथुंप्रश्न॥तेकोणअधिकारीपूजवानेसारसंजालकरवा
 नेतेगृहस्तअधिकारीद्रव्यस्तवनाअधिकारीजाणवाएचो
 थोप्रश्न॥४॥वलीशिष्येप्रश्नकरचुं श्रीतिर्थकरजगवंतनी
 प्रतिमावांदवीपूजवीयोग्या॥ तेवेजआकारेप्रतिमाबोधना
 देवनीदिशेछे एकजनोइनेफेरेकरीनेसर्वफेरजाणवो नाम
 नोभेंश्रधानांजीनपूजायां समायकेचपोषधे जोजनिया

जथाजोग्यमाचारासकलाश्रपिदछे जेतेसोगतादिकनामे
साततिर्थंकरकहेछे बिजोपणलिंगादिकनो भेदघणोछेते
माटेपूजवाजोग्यनहींजोसाक्षाततिर्थंकरजगवंतनीप्रतिमा
होय अनेअनदर्शनीयेगृहिहोयतोवांदवी पूजवीनिषेधछे
एतोसाक्षातअनदर्शनीनांप्रतिमाछे चेदजाणवानेकाजेज
नोईकरीछे जेमहिंदूमुसलमाननेओलखावानेकाजेडाबा
जमणाजामेबंधकरावेछे तेमइहांपण चेदजाणवानेकाजे
जनोइजाणवी तेमाटेजैननेबोधनीप्रतिमामानवीनहि.

श्रीतिर्थंकरजगवंतने देहेरेजात्रादिकजायत्यांपंच
अग्निगमनसाचवे ॥ यदुक्तं ॥ सचितद्रव्यभूषण स
चितपणुझाणमणगतं ॥ एकसाडिउतरासणं ॥ अंजली
सिरीभिजिणदिठे॥१॥जेसचितवस्तुफूलफलादिकपोताने
जोगववानेहोय तेनोत्यागकरवो जेसचितवस्तुनेअभय
दानदेवानुंहोयतथाप्रभुनीभाक्तिनेकाजेलोव्याहोय तेनेत
जवुनहिएप्रथमअभीगमन॥१॥अचितवस्तुआचर्णादिक
सारवस्त्रादिकनेतजवुनहि ॥ एबिजोअभिगमन ॥२॥ मणे
गतंके०॥मननुंएकाग्रतापणुकरे॥एत्रिजोअभिगमन॥३॥
एगसाडिके०॥एकपटनिपछेडीनुंउतरासनकरे एचोथोअ
भिगमन ॥४॥ अंजलिके०॥ बेहुहाथजोडिनेमाथेचडावे
प्रभुजिनराजेनेदिठथके एपांचमोअग्नीगमन ॥५॥एपांच
अग्निगमन सर्वनेसाधारणजाणवा हवेपंचराजानाअग्नि

गमनकहेछे एकखडगतवरवार॥१॥छत्र ॥२॥ वाहनके० ॥
 षगनिपावडी ॥३॥ सनडंके० ॥ माथानोमुगट ॥४॥ चां
 मर॥५॥ एपंचचिन्हराजानांमुकिनेप्रजुपासेआवे एअभि
 गमन॥५॥ साधुतथाश्रावकनेदिनप्रतेउत्कृष्टसातवारचै
 त्यवंदनकरवूंसम्यक्तनिर्मलनेकाजे तथापडिकमणे ॥१॥
 चेइय ॥२॥ भोयण ॥३॥ चरीम ॥४॥ पडिकमण॥५॥ सु
 यण ॥६॥ पडिबोहेचेइयवंदण साहूणसत्तवाराहोइअहो
 रत्त ॥१॥ प्रजातकालेविसाललोचनरुपचैत्यवंदनकरवूं
 एप्रथम ॥१॥ चईयके० ॥ श्रीतिर्थकरभगवंतनेदेहरेजइ
 नेनित्येचैत्यवंदनकरवूं तेजोगवाईनहोयतोइशानखुणेश्री
 श्रीमंधरस्वामिनेसनमुखेचैत्यवंदनकरवूं ॥२॥ जोयणके०
 पचखाणपारतिवेलाएचैत्यवंदनकरीने सझायकरीनेपच
 खाणपालवूं पछेआहारलेवो ॥३॥ चरीमके० ॥ आहा
 रलेइनेपछेचैत्यवंदनकरीनेपाणीपीवूं ॥४॥ पडिकमणके०
 संध्यायेपडिकमणुंकर्ती तथानमोस्तुवर्द्धमांनाय एवेहुनुंए
 कपडिकमणानुंचैत्यवंदनगणवूं ॥५॥ सुयणके० ॥ पोरसी
 रात्रीनिवेलाए चउकसायकेहेवो एछठुंचैत्यवंदन ॥६॥ प
 डिबोहेके० ॥ पाछलीरात्रीएजागीनेकुसुमिणनीकाउत्स
 र्गकरीनेचैत्यवंदनजगचिंतामणिनुंकरवूं ॥७॥ एहचैत्ववं
 दन साहूणके० ॥ जतिनेसाधुनेअहोरात्रीमांहेकरवूं जेस
 म्यक्दृष्टिजिवश्रावकजघन्यत्रणकालेपूजाकरेत्रणकालेचै

त्यवन्दनकरे एकवारपडिकमणुकरेतेपंचाचारचैत्यवन्दनक
 रे जेबेटंकपडिकमणुकरे तेनेसातवारचैत्यवन्दनथायएगृ
 हस्थितिनिविधि जेदेहरेचैत्यवन्दनकरवू तेपुरुषहोय तेप्रभु
 जिनेजमणिदिसेजमणिबाजुयेरहिनेचैत्यवन्दनकरे स्त्री
 होयतेढाबिबाजुएरहिनेचैत्यवन्दनकरे श्रीतिर्थकरजगवंत
 नोमहामोटोप्रसादहोयतोपोतानासाठहाथवेगलारहिने
 चैत्यवन्दनकरेजेसाठहाथथकिओछोनवहाथथकिअधिकते
 सर्वमध्यम अवग्रहमांहिजाणवू नानुंदेहरुंतथाघरनुंदेह
 रुंहोय त्यांनुतकृष्णएकहाथ॥१॥ वेगलांजघन्यअर्द्धहा
 थवेगलारहिनेचैत्यवन्दनकरेनेखजमीवंसंदिठा विधिवत्प
 रमैश्वरे प्राज्ञोषधोपवासादेरासरणोपमात्युरएमअनेक
 विधिसहितश्रीदेवाधिदेवनिपूजाश्रावकनेकहिछे तंजथा
 वरपुष्प ॥१॥ गंध ॥२॥ अरकय ॥३॥ पडवो ॥४॥
 फुल ॥५॥ धुव ॥६॥ निरपतेहै ॥७॥ नैवजबीहांणेहिय
 जिणपुयाअठहाभणिया ॥१॥ वरकउत्तमजातिनाफूल
 जाइजुइप्रमुखनांफुल॥१॥गंधके॥बरासकपूरप्रमुखा॥२॥
 अश्वयके॥अक्षतचोखा॥३॥पडवोके॥दिवो ॥४॥फलक
 के॥नालिएरप्रमुखा॥५॥अगरप्रमुखनोधूपा॥६॥निरप
 तिहके॥जलनाजरचाकलसेकरीनेपूजाकरे॥७॥नैव
 जविहांणेहियके॥नैवेद्यसुखडीप्रमुखेपूजाकरे॥८॥जि
 णपूजाअठहिजणीया एअष्टप्रकारीपूजा जीनके॥श्री

वितरागनीपूजाआठप्रकारे ज्ञानावर्णादिककर्मनेक्षयकर
वानेकाजेश्रावकएविजावनाकरे एमसत्तरजेदेसंजमआ
राधवानेऽर्थे सत्तरजेदिपूजाकरे॥ तंजथा॥ नवणं॥१॥ वि
लेपणं॥२॥ चखुजुअलंका॥३॥ पूफारोहणं॥४॥मालारोह
णं॥५॥ वणयारोहणं॥६॥ चूणारोहणं॥७॥ जिणपूगवाणं
पूरस्ताधजप्रगटनमित्याध्याहार्य॥८॥ आहारणारोहणं॥
९॥ पूप्पगेहं॥१०॥पूप्फपगरो॥११॥ आर्त्तिमंगलपइवो॥
दिवो॥१२॥ धुवरकेवानेवज्फलविहाणं॥ ढोवणय॥१४॥
गीयं॥१५॥नटां॥१६॥वजा॥१७॥पुयाभयाइमेसेनं॥२३॥प्रथमपू
जानवणकजलेकरीनेअजीषेककरवो॥१॥विलेवणअगमि
के॥अंगनेविषेकेसरचंदनेपूजाकरे एविजोनेद॥२॥चखू
जुअलंके॥त्रिजीपूजाचक्षुनितथाअंगलूणा३त्रिजोभेद॥३॥
चोथोवासपूजा॥४॥ पूफारोहणंके॥ वणकहणंके॥ छूटां
फुलनिआरोहणंके॥ चढाववंपूजवूं॥५॥ मालारोहणंके॥
फुलनीमालानीपूजा॥६॥ वणियारोहणंके॥ वणंके॥
पंचवर्णआंगीनीपूजा॥७॥ चूणारोहणंके॥बरासादिकनि
पूजा॥८॥ जिणपूगवाणं॥ श्रीतीर्थंकरजगवंतनेआगलद्व
जनिपूजानवमि॥९॥ आहारणीरोहणंके॥ आचर्णनीपू
जामूगटप्रमुखनुंचडाववूं॥३०॥ पूप्फगेहेके॥ फुलनुंघर॥
११॥पूप्फपगरोहके॥ फुलनोप्रकारसमूहजेमश्रीतीर्थंक
रनासमोवसरणनेविषे॥ देवतापंचवर्णफुलनोवरसातवर

सावेतेमजइहांपिंचवर्णफुलनावर्षातनिपूजा॥१२॥आर्तिमं
 गलपइवोके०॥ आर्तिउतारविमंगलप्रदिपमंगलदिवो॥
 तथामंगलके०॥ अष्टमंगलीकनिस्वस्तिके०॥१॥ दर्पण
 ॥२॥ कुंभा॥३॥ जद्रासना॥४॥ नंदावर्त्ता॥५॥श्रीवच्छा॥६॥ व
 र्द्धमाना॥७॥ मछयूग्मा॥८॥ एतेरमिपूजा॥९॥ धुवरकेवा
 नेवजंफलंविहाणढोयणंव्यके०॥ अगरप्रमुखनोधूपनैवेद्य
 सुखढीप्रमुखनुंचढाववूंफलनालियेरप्रमुखनुंचढाववूं ए
 चौदमीपूजा॥१४॥गितके०॥ स्तवना॥१५॥नटके०॥ नाट
 कपूजा॥१६॥ वजंके०॥ वाजित्रपूजा॥१७॥ पूयाजेयाइजे
 सत्तर॥ एसत्तरभेदिपूजाकरवी तसत्तरजेदसंजमपालवा
 निजावनाकरवी इत्यादिकअनेकप्रकारेसम्यग्दृष्टिश्चाव
 कनुसम्यक्तनिर्मलकरेएश्चावकनेभेखजसरीखीश्रीवितरा
 गनिपूजाकरवी एसम्यक्तनुंलक्षणव्यवहारनयनीअपेक्षा
 येजाणवूं साधुनेश्रीतीर्थकरदेवनिआज्ञाएनित्येदर्शनकर
 वूंचैत्यवंदनकरवूं श्रद्धानाप्रथमपूजाजेखज मिवसंदिठा
 एटलेएविरीतेदेवतत्वनिपरीक्षाकरीनेदेवतत्वसदहे॥ इति
 प्रथमतत्वा॥१॥ इतिश्रीसम्यक्तद्वारग्रंथोमुनिश्रीदूकमचंद
 जीविरचितेचतुर्थोध्यायपरीपूर्णम्॥४॥

हवेगुरुतत्वओलखावेछे गुरुके०॥ साधुतेसाधुछठे
 तथासातमेगुणठाणेहोय निश्चेतथाव्यवहारथकिहोय ते
 नेसाधुकरीसदहवू एछठेतथासातमेगुणठाणेहोय तेसाधु

तेनूंस्वरूपदेखाडेछे हवेछठुंगुणठाणुप्रमतनामा तथासात
 मुगुणठाणु अप्रमतनामे एबेनूंस्वरूपजेगुं देखाडेछे जे
 प्रत्याखाननिचोकडीनोउदयटल्यो सर्वविरतिप्रगटि सं
 यमसाधनमाटेपुदगलिकलेवे अवलंबिपणेग्रहे पणपुद
 गलनेजोगीपणेपुदगलीकग्रहेनहीं स्वरूपरमणिआत्मध
 र्मथिरतारूप सर्वाविज्ञावपर अग्राहकतारूप एवोचारी
 त्रधर्मप्रगट्योछे तेसाधुउछरंगअपवादमार्गे पंचमहाव्र
 तपाले त्यांद्रव्यज्ञावपंचमहाव्रतसहित पांचसुमति तिन
 गुप्ति दशयतिधर्मनेपात्रथकानिरासीसएकआत्मद्रव्यना
 रसिया एकआत्मानिर्मलकरवाना उद्यमिथकाविचरे ते
 पंचमहाव्रतपाले त्यांपेहेलुमहाव्रत सवाओपाणाएवा
 याओविरमण व्यवहारेछकायनाजिवनाद्रव्यप्राण॥१॥ह
 णेनहींहणावेनहींहणतांअनुमोदेनहींमनवचनकायाएकरी
 नेनिग्रंथअनेनिश्चयथीज्ञानदर्शनचारीत्रसुखप्रमुखज्ञाव
 प्राणपोतानापरना कर्मआवर्णपणेहणेनहींहणावेनहिहण
 तांप्रमुखअनुमोदेनहिं तथाबिजेमहाव्रतेसवाओमुसावाया
 ओविरमण॥द्रव्यतेक्रोधे॥माने॥ भये॥लोभेसूक्ष्मबादर॥
 लोकिगतथालोकोत्तर जुठुपोतेबोलेनहिं बोलावेनहिं बो
 लतांअनुमोदेनहिं मनवचनकायाएकरिनेज्ञावथिसर्वद्रव्य
 पर्याय नयनिक्षेपायथार्थजाणपणो सत्यज्ञाषणरूपज्ञान
 यथाशक्तिसाधेज्ञानसत्यपणेपालेतथावितरागनाआगमप्र

માણે ડર્થજાવેછે તેનિસઙ્ગાયકરેતેતથાપોતાના જ્ઞાનદર્શ
 નચારીત્રનિર્મલથાય તેમાપાબોલે હવેત્રિજામહાવ્રતેસઘા
 ઓઞ્ઞદત્તાદાણાઓવિરમણં જેદ્રવ્યતેત્રણતુભાત્રપણઞ્ઞ
 દિધોલેવેનહિ લેવરાવેનહિં લેતાંપ્રતેઞ્ઞનુમોદેનહિં જેલે
 વેતેસર્વનેકહીકરીનેલેવે એટલેમનવચનકાએકરીનેલોકિ
 કચોરીજેસંસારનિવાર્જિવસ્તચોરીલેવેનહિં ઞ્ઞનેલોકોત્તર
 ચોરીજેતિર્થંકરઞ્ઞાણામે જેનલેવાનુંકહ્યુંતેલેવે તેચોરીકરી
 નેભાવથિઞ્ઞાત્માનિગ્રાહકતાશક્તિ તેસ્વરુપગૃહણકાર્યનો
 કર્તાછે તેપ્રભાવસાહકતાકરીરહ્યોછેએનિવારીસ્વરુપગ્રાહ
 કતાપણેપ્રણમાવે તેઞ્ઞદત્તાદાનવિરમણવ્રત્તથયૂ તેઞ્ઞદત્તા
 દાનનાચ્યારજ્ઞેદછે તિર્થંકરઞ્ઞદત્તજેતિર્થંકરનિઞ્ઞાંણામાંન
 લેવોકહ્યો તેસર્વપ્રભાવતેલેવાછે વિજોગુરુઞ્ઞદત્તજેગુરુપ
 રંપરાવિનાસુત્રનાડર્થકહેવા ત્રિજોસ્વામિઞ્ઞદત્ત જેવસ્તુનો
 જેધણિહોવે તેનીઞ્ઞણદિધિજેવસ્તુલેવિ ચોથુંઞ્ઞદત્તતેકો
 ઈજિવએમકહેતોનથી જેમાહારાપ્રાણહણો ઞ્ઞનેપોતાનિ
 ઇંદ્રિનાસ્વાદમાટેપરજિવનાપ્રાણહણેતેજિવઞ્ઞદત્ત તથાપ્ર
 શસ્તકામકરતાંકોઈજિવનાપ્રાણઘાતથાય તેશ્રીભગવંતે
 હિંશામાંગણાનથિવિનયતથાવિયાવચમાંગણ્યુંછેએદ્રવ્યજ્ઞા
 વઞ્ઞદત્તાદાનત્રિવિધિપણેતજો૨।ચોથોમહાવ્રતસઘાઓમિ
 ડુણાઓવિરમણજેદ્રવ્યથિ પાંચઈંદ્રિયના॥૨૩॥ત્રેવિસવિષ
 યસેવેનહિસેવરાવેનહિં મનવચનકાયાએકરીને વિષયનિ

वांछानकरे नकरावेकर्तानेअनुमोदेनहि नेजावथिजेआ
 त्मद्रव्यआत्मगुणनोजोगीछे तेपरजावनोजोगग्रहे तेजा
 वमैथुनतेसर्वपरजावजोगिपणेजोगवेनहिंतेआत्मनिकक
 र्मकरवामाटेपरभावसाधनपणेगृहेपणअजोगीअग्राहकप
 णेअरमाणिकमाने जेआत्मानिभुलछे एमआत्मानंदतोथ
 कोजेमाहरोआत्मा चिदानंदनोजोगीतेपरजाव अनंतजी
 वेअनंतिवारतेलेइभोगव्यो तेमुनेगृहवोभोगववोघटेनहिं
 एअनंतजीवे अनंतवारभोगविनेछांडयो एएठुचलुजलते
 हनेहूंनजोगवुं एमसर्वपरजावजोगीपणेतजी स्वभावभो
 क्तापणेरहेवु तेद्रव्यमैथुन तेकर्णिरुपतथारुपिषंध मि
 ल्याजीवनेआणंदउपजे हवेक्षेत्रथीमैथुनतेत्रणलोकनेवि
 षे इंद्रिनास्वादनिइछा नेकालथीमैथुन दिवसतथारात्री
 जावथी मैथुनरागथीतथाद्वेषथी सरवथिशेववोनहिं ते
 नीवाडनवेपालविपेहेलीवाडेजेस्थानकेस्त्रिपशुपंडकरहेते
 स्थानके ब्रह्मचार्येसुवुंनहिं बिजीवाडेस्त्रीसाथेहांसितथा
 कामकथाकरवीनहिं ॥२॥ त्रिजीवाडेजेपीठपाटलेस्त्रीबेठी
 होय तेपाटलेबेघडीलगीब्रह्मचारीपूरुपनेबेसवुनहिस्त्रिने
 तिनप्रहरलगीबेसवुनहिं ॥३॥ चोथिवाडेस्त्रिनारुपनीजरजो
 डिनेजोइरहेवुंनहिं ॥४॥ पांचमीवाडेज्यांस्त्रीजरथारकाम
 भोगभोगवताहोयत्यांजेंतनेआंतरेब्रह्मचार्यनेरातरहेवुंनहिं
 तेशब्दकानेपडवादेवानहिं ॥५॥ छठीवाडेगृहस्थपणेजेजो

गजोगव्यातेसंभारवानहिं॥६॥ सातमिवाडेसारोआहार
 जेथकीकामदीपेतेआहारकरवोनहिं॥७॥ आठमीवाडेअ
 तिमात्रायेंआहारकरवोनहिं॥८॥ नवमीवाडेशरीरशणगार
 लुगडानोतथाघरेणानोकरवोनहिं नानउगटणानकरवा
 एकलीस्त्रीसाथेमार्गमांचालवूंनहिं तथानानूंवालकवा
 लिकाथीएकसज्याएसुवूंनहिं सातवर्षपछी॥४॥ हवेपांच
 मुंमहाव्रतसव्वाओपरीगहाओविरमणंजेद्रव्यथीपरीग्रह
 सूक्ष्मबादरराखेनहिं॥ राखेनहिं॥ राखेतेनेअनुमोदेनहिं
 जेसंजमपालवामाटे सुखेसझायथायतेमाटेउपगरणचउ
 द॥१४॥ राखेकारणेअधिकोजोइए तोगृहस्थनाथकावा
 वरे एथीवरकल्पिनोव्यवहारछे नेजिनकल्पकोईउपगर
 णनराखे अपवादेदशउपगरणराखे बारकस्वायउदयट
 ल्या तेनेछठेगुणठाणेसाधूकहिए पणप्रमादसेवे॥निद्रा
 ॥१॥ विकथा॥२॥ आहार ॥३॥ अल्पविषय॥१॥ अनादिक
 ॥२॥ एअल्पसेवे॥अनाभोगजाणे॥ भोगीपणेसेवेनहिं॥ए
 छठागुणठाणानीस्थिति॥६॥ जघन्यएकसमय उत्कृष्टो
 अंतरमूहूर्त एगुणठाणेतिनचारीत्रछे समायक छेदोपस्था
 पनीया॥परीहारविशुद्धएतीनचारीत्रछे तेनोस्वरूप परभाव
 त्यागेस्वरूप एकत्वतेचारीत्रकहिए तेमध्येजेतजवायोग्य
 जावतजेतेद्वेषविनाअनेरत्नत्रयीजेआत्माधर्म तेगृहेस्वध
 र्ममाटे पणलोकिकादिकइष्टतारागविना एवोसमपरी

एणामतेसमायककहिए तथाजेसमायकमध्येसंजना तिब्रो
 दयेजेआकरेआतिचारे अथवा१२ कखायनेउदयेसंजमप
 रीणामफरसे तेपूर्वपर्यायेछेदिने अभिनवपर्यायनिर्मल
 पर्यायनोअंगीकारकरवो तेछेदोपस्थापनिकहिए तेभरत
 ॥ तथा ॥ ५॥ एवरत ॥ ५ ॥ मध्ये प्रथम चर्मतिर्थकरना
 साधुजीनेहोय ॥ अथवातिर्थकरअथवा गणधरजी
 नाशिष्य नवपूर्वथिउपरांत श्रुतवंत ॥ मध्यमवयना ॥
 प्रथमसंघयणी अठारमासनोउग्रतपतपता अप्रमादिनि
 द्वारहितनवजणागच्छथकीबाहेरनीकलीनेतपकरेतेपरीहा
 रविशूद्धचारीत्रकहिये दसमेगुणठाणे शूद्ध्यानीसूक्ष्म
 लोचनोउदयछे तेसूक्ष्मसंपरायचारीत्रकहिए तथासर्वथा
 कखायनोउदयनथितेयथारूयातचारीत्रकहियेतेमधे ११ मे
 गुणठाणे उपसंतयथारूयातछे॥१२॥१३॥१४॥ मेगुणठा
 णेक्षायकयथारूयातछे हवेसातमुअप्रमतगुणठाणु लि
 खीएछेछठेगुणठाणेजेजावसाधुजीनाकह्यातेसर्वेहोय पण
 पांचप्रमादनहोय तेमाटेअप्रमादिकएछठेगुणठाणेवर्ततो
 साधुजिनसासननेकामेलब्धीफोरवेपणसातमेगुणठाणेव
 र्ततोसाधुलब्धीनफोरवे एहनिस्थितिजघन्यएकसमे उत्
 कृष्टेअंतरमूहूर्तनिछे छठेतथासातमेगुणठाणेमलिनेदेशे
 उणापूर्वकोडिरहे श्रीजगवतिसूत्रे एवेगुणठाणानिदेशेउ
 णिपूर्वकोडिस्थितिजुदि२कहिछेतेव्यवहारनयछे समयत

थावेसमयवचेगुणठाणूपलटे तेगवेख्योनथितेमाटेअंतर
 मूहूर्तनिस्थितिकहि छठेसातमेगुणठाणे समायकतथाछे
 दोपस्थापन तथापरीहारविशुद्धचारीत्रछेतथासातमेगुण
 ठाणेसाधुजीलब्धीफोरवेनहिं अनेछठागुणठाणानासाधु
 जिनसासननेकाजेलब्धीफोरवेतेनुसाधुपणुजायनहिं अने
 उसस्थादिकपांचप्रकारसेवेतोसाधुपणुजाए केमतोकेश्री
 आचारंगादिकमध्येकह्युंछे जेहेसाधुतुंपासस्थादिकनोसं
 गकरीशनहिं एनिसाथेश्रेष्ठाचारपणकरवोनहिं तथासंस
 र्गकरवोनहिं तथातेनिसाथेगोचरीतथाविहारपणकरवोन
 हिं एटलेसर्वथाप्रकारे एनिसंगतकरवीनहिं तथासंबोधशि
 त्रिमधेआवशकनिर्युक्तीमधे उक्तंच॥उसथा ॥१॥ पासथा
 ॥२॥कुसेलिया॥३॥कुलिंगीया॥४॥सेसदा॥५॥ जिनमार्गे
 अवंदणिजा॥१॥ एटलेएगाथामधेजिनसासननेविषेवांदवा
 पूजवायोग्यनहिं तथाश्रीउपदेशमालानेविषेकह्युंछेजेएह
 नेवांदेतोसमकितनोनाशथाय मिथ्यात्वलागे एटलेउस
 थादिकपांचप्रकारनाहोयतेहनेसाधुकरीनेसदहवूंनहिंत
 थावांदवापूजवानहिंत्यारेशिष्येप्रश्नकरचुं जेस्वामिअम
 नेउसस्थादिकपांचजेदजेकह्यातेअमेजाणतानथि तेओल
 खावोतेओलखावेछेहवेप्रथमउसस्थानोजेदकहेछेजेश्रीति
 र्थकरदेवे नवकल्पिवीहारकह्योछे तेआठमासनाआठवि
 हार चतुर्मासानोएकविहार एटलेत्रिसरात्रउपर एकत्रि

समिरात्ररहेतेनेउसथ्योकहिए तेवारेवलेशिष्यबोल्योहे
 स्वामितमेतोत्रिसउपर एकत्रिसमिरातरहेतेनेउसत्छो
 कहिबोलावोछो त्यारेकदापिकोइग्लानतथा थीवरहोय
 तेवारे तेहथकि विहारकेमकरीनेथाय तेनोउत्तरदेछे हे
 शिष्यश्रीअरीहंतप्रमात्मासर्वज्ञहतातोनिपरुपणामां को
 इवातनोसंदेहरहेनहिं सर्वनोमार्गदेखाड्योछे एटलेजे
 ग्लानतथाथिवरहोयनेविहारकरवानिसकिहोयनहीजद
 पि एकनगरमधेनवउपासराहोय तेमासे २ उपासरेउ
 पासरेफरे॥एटलेपेहेलेउपासरेउतर्याहोयत्यांहांमास॥१॥
 मासकलपरहेउपरांतरहेनहि बिजेमासकल्पेबिजेउपाश्रे
 रहे एमअनुक्रमे आठमासकल्प आठमाउपाश्रेकरे
 अनेनवमोकल्पचारमासनोनवमेउपाश्रेकरे ॥ एमनवक
 ल्पीविहारसदायेकरे पणकल्पलोपेनहिं तथाएटलीश
 क्तिजोनहोयजेगाममध्येफरवुंतेपणथायनहिंतोएकउपाश्रे
 नानवजागकल्पे एकेकेकल्पेएकेकोजागजोगवे एमनव
 भागनवकल्पेकरीनेजोगवे जेमअरणकाआचारजनोअ
 धिकार संथारापयन्नामध्येकह्योछे तेमइहांजाणवूं एटले
 कल्पलोपेनहि जेकल्पलोपेतेनेउसथ्योकहिए ॥एपेहेलो
 भेद॥१॥हवेबीजोपासस्थानोजेददेखाडेछे॥पासथ्योके०॥
 जेआचारेढीलो॥जेपांचसुमतित्रणगुपति इत्यादिकअने
 कप्रकारनोआचारछेतेथकीढीलोचालेतेनेपासथ्योकहिए

॥केम॥श्रीज्ञातासूत्रमध्ये विजास्कंधनेविषे श्रीपार्श्वना
 थजीनीचेलीयोविषे हाथपादकुक्षादिकपखाल्या तेथकी
 पासथिकहेवाणीअनेचारीत्रविराधीनेभुवनपतिआदीग
 तिनेविषेगड कालिदेविप्रमुखइंद्राणीयोथइ तथाश्रीमहा
 निशियमध्येनागिलनेसोमिलनामाबेमित्रछे एकदिनबे
 मित्रेविचारकर्योजेसंसारमहाअनित्यछे माटेआपणेचा
 रीत्रअंगीकारकरीनेआपणाआत्मानुंकल्याणकरीए एवं
 विचारीनेबेजणाघरथकिनिकल्या साधूनिघणीखपकरेप
 णसास्त्रप्रमाणेसाधूकोइहइएबेसेनहि एमकरतांएकसा
 धूनोसंघाढोमल्योतेसाधूकेवाछे ॥ निरालंबी॥निरपरीगृ
 हि॥विषयकखायेकरीनेरहित महासुमतानासमुद्र इत्या
 दिकगूणेकरीनेसहित ॥ तेनीसंगतेकेटलाएकदिनरहिने
 तेनोआचारविचारसर्वजोयो तेवारेसोमिलरहिनेनागिल
 प्रत्येकहेछे जेहेभाईआसाधूठीकछे आपणेएनीपासेचा
 रीत्रखइये तेवारेनागिलबोल्योजेएसाधुवांदवापूजवाजो
 ग्यनथी तोएनिपासेचारीत्रकेमलेइये ॥ तेवारेसोमलबो
 ल्यो जेएवासाधूनीग्रंथछे एनेविषेएवढोबधोदोषणकेम
 काढोछोतेवारेनागिलबोल्यो॥जेएनापंचेमहाव्रतभागेलां
 छेजेपेहेलुंव्रतहरीकायनासंगटाधिभाग्युंतेनुंकहयुंत्यारेना
 पाडी॥२॥ त्रिजुंउकयढाथकिराखनीचपटीलिधी॥३॥ चो
 थुंगृहस्थिनाघरनीखालमध्येजोयुं॥४॥पांचमेबेमुहपतिरा

स्वेच्छे॥५॥एविरीतेवृत्तपांचजाग्यांछे तेवारेसोमलेमां-युंन
हि चारीत्रएसाधूपासेलीधूं अनेनागीलनेसाधूनीजोग
वाइमलीनहि अनेकालपोतानो नजिकआव्योजाणीने
एकांतेजइनेसंथारोकरचोतेकालतेसमयनेविषे जगवंत
श्रीमहाविरस्वामि गामाणुंगामविहारकरतांत्यांनजीकव
नछेतेनेविषेसमोसरचा तेवारेजगवंतसाधूनेकहेछे हेसाधु
इहांवननेविषेनागिलनामाश्रावकेसंथारोकरचोछे एनेचा
रीत्रलेवुंहतुपणसाधूनीजोगवाइमलीनहि नेकालनजीक
आव्योजाणीनेसंथारोकरचोछे माटेतमेजइनेनिजमणाक
रावोपछिसाधूयेजइनेनिजमणाकरावितेआवककालकरीने
देवलोकेगयो तोहवेडाह्याहोयतोविचारीजोजो जेएवासा
धुनिग्रंथहता तेनेसूक्ष्मदोषणमाटेनिषेध्याअनेश्रावकनो
संथारोजगवंतेगणतिमांआण्योमाटेएवूंविचारीनेपासध्या
नोसंगकरवोनहिएबिजोनेद ॥२॥ हवेत्रिजोकुसेलियो
कुसेलियोके०॥ सिलनामजेआचारकुके०॥ माठोहि
णाचारी तेनेकुसिलकहिए एटलेभगवंतेपरुप्यो जेआ
चार तेथकीवीप्रीततेनेहिणाचारीकहिएएटलेजगवानेजे
साधुनोआचारपरुप्योछे जेसाधुगृहस्थिनि संगतिकरेन
हिं तथामंत्रजंत्रजोतिष्यवैद्यकादिककरेनहि करतेनेपा
पश्रमणकरीनेबोलाव्याछे गृहस्थियादिकनि संगतव
र्जितोबिजुंतेशुंकहेवूं एटलेजगवंतेतोनापाडिछेनेपोतेएबां

कामकरेजायछे तेनेकुसेलियोकहिए एत्रिजोनेद ॥३॥
 हवेचोथोनेदकुलींगीयानोकहेछे एटलेकुलिंगीयातेके०॥
 भगवंतनोपरुप्योजेलिंगतेथकिविप्रीत तेनेकुलिंगीयाक
 हिए एटलेजगवंतेजेपरुप्युं जेनरंगेजानधोयेजा एवोपा
 ठछे अनेजेमिणगलिप्रमुखेजेकपडारंगेछे तथामुखेमुहप
 तिबांधेछे तेमहाविट्पदिशेछे अनेजानवरकरतांपणअव
 लीरीतदीसेछे जेघोडातिर्जचपंचेद्रिछे तेनेखातांतोबरोच
 डेछेनेपछिउतरेछे अनेजेदूर्बूद्धिछेतेनेखातांउतरेछे पछिच
 डेछे एविअवलिचालछे तेनेकुलिंगीयाकहिएतेवारेवादि
 बोल्योजेएतोतमेद्वेषेकरीनेबोलोछोअनेएतोमुखेमुहपति
 बांधेछे तेवायुकायानहणाय तेवास्तेबांधिराखेछे तेनोउ
 तरजेतमेद्वेषथकिकोछोपणसाधुनेरागद्वेषहोयनहींजद्यपि
 आजसरागसंजमछे वितरागसंजमछेनहि अनेसरागसं
 जमछे तेनेविषेप्रशस्थरागद्वेषथाय तेआवकनेतोअप्रश
 स्थरागद्वेषनिआलवणकिधिछे पणप्रशस्थनिआलवण
 किधीनथी एवंआवकोनाप्रतिक्रमणमधेदिसेछे अनेसाधु
 तेअप्रमादिगुणस्थानकनेविषेतोरागद्वेषकरेनहीं अनेपर
 मादिगुणठाणेप्रशस्थरागद्वेषकरेतेइरीयावइ पडिकमेनि
 वारणथवानुंछे तेअजिगवतीमध्येजोजोनेइहांतोजथार्थप
 रुपणाकरवि तेमांकांइरागद्वेषनुंकारणनथिजेमश्रीज्ञाता
 जिमध्येनागिलाब्राह्मणीनि अपहेरणा उदघोषणाकरा

वितेमां इरीयावईनिआलवणआविनहितो इहांतोएक
साधुनेकडवुतुंबडुंबोहराविनेमारघोहतो तेनोपणएटलो
फजेतोकरघो तोआतोदूबूद्धिपणे संख्याताजिवने धर्मथ
किभ्रष्टकरीनेमिथ्यात्वनेविषेपमाडेछेतेअनंतानवभ्रमएक
रशे तेमाटेजेवुंस्वरुपहोयएवुंवर्णविएतो बिजालोककोइ
कुमत्तमांपडेनहिं नेपड्याहोयतेपणसुलजबोधिहोय ते
संतसांभलीने पाछावले माटेजथारथपरुपणाकर्त्ती को
इदोषणछेनहि जेदूलज बोधिहसे तेनेतोरगद्वेषजभा
सशे हवेजेउघाडा मुखेबोलतां वायुकायाजिव हणायते
कहेछे शामाटेजेवायु कायाजीवने आठफरसछे अनेभा
षावर्गणाना फरसच्यारछे माटेकांइच्यार फरसीयाथी
आठफरसीयो हणायनहिं किलामणउपजेपण हणाय
नहि त्यारेवादिबोल्हो जेजगवतीमांकह्युंछेजेउघाडेमोढे
बोलेतेनेसावद्यभाषाकहिएतेनोउत्तरजेअमेकयांकहीयेछे
जेउघाडेमोढेबोल्हवंपणहणावानुंकोछोतेखोटुंछेतथाजेमुहप
तिबांधिराखेछेतेकियासूत्रमांकहचुंछेश्रीआचारंगजीमधे
तोकह्युंछेजेहेसाधुबगासुआवेतथाछिकआवेतोमोढाआडो
हाथदेजेतेलेखेपणमुहपतिबांधविसंभवतिनथीतथाश्रीविपा
कसूत्रमधेश्रीपूज्यगौतमस्वामिमहाराजमृगालोढोनेजो
वानेगयात्यांमृगावतीराणीएकह्युंजेमुखेचोपडोबांधोतेवा
रेजोमुखेमुहपतिबांधिहोततोशावास्तेकहेत त्यारेवादिबो

ल्यो दूर्गंधआवेतेवास्तेनाकेदेवावास्तेकहयुं त्यारेतेनोउ
 तरदेछे जेविपाकजिमधेतोनाकबोलतुंनथीमुखजबोलेछे
 तमेखोटिजुक्तिशावास्तेकरोछो कोइकहेजेफलाणानुंमु
 खतोगोलछेमोढुंतेहोठनेकहिए तेकपालसुधीकहिए तोहो
 ठनोआकारजोइएतोलांबोहोय पणगोलहोयनहि ज्यारे
 कपालसुधीले त्यारेमोढुंगोलबने॥ तेमाटेमुखेचोपडानुं
 कहुं त्यारेनाकजेगुआव्युं॥ तथापरंपरापणएमजदीसे
 छेजेमुहपतिमुखआडिदेतेवारेंनाकउपरचढावेएवुंआजदि
 नसुधिदिसेछेतो खोटीकल्पना शावास्तेकरोछो॥ वली
 जे साधुनुलिंगछे तेजुदुछे॥ तेदेखाडिएछे॥ एटलेजेओ
 घोबत्रीसआंगुलनोराखे॥ तेमधेचोवीसआंगलनीढांडी॥
 दशआंगलनीदशीअनेअष्टमंगलआलेख्यो ॥ एवोबना
 तनोपाटो तेथकिगुंथी दशीतेप्रमाणेवस्त्रनोखंडते श्रीनि
 शिथनिभाष्यमढेकहुंछे तेउपरकांबलियू॥ तेउपरदोरो॥
 दोरानात्रणआंटाबांधवा एवोबत्रिसआंगुलनोओघोअने
 मुखप्रमाणेमुहपतिपोतानी एकेवतछआंगुलप्रमाणेचोखूं
 णेसरखी एविमूहपतितथाढिंचणप्रमाणेचोलपटो तेउप
 रसूतरनोकंदोरो॥ तेउपरकपडो जेवोदातारेदीधोहोयते
 वो जेतेनेरंगवोनहिंतथाधोवोपणनहितेनाउपरढाभेखजे
 कांबलि नेडाजेहाथेढंडो तथाडाबाहाथेझोलिराखवि इ
 त्यादिकमानुंपेतजोलिंग तेसाधुनुंकहिएतेथकिविप्रीततेकु

लिंगीया कहिए ते कुलिंगीया जाणीने एथ किखे टेरे हवूंकदा
 पिकुलींगीयाने साधुजाणी आहार पाणी आपेतो एकांत पा
 पकर्म बांधे एवं श्रीजगवतिना आठमास तक कह्युंछे एअ
 धिकार चोथो समाप्त ॥४॥ हवे पांचमो से सदो देखा देछे एटले
 से सदो के ॥ जहां जे वोतां हांते वोथाय के ॥ साधुमले तांहां
 साधु जे वोथाय ने पास थादी कमले तांहां ते वोथाय तथा आ
 हा छंदो के ॥ स्वइछा चारी जे भगवाननि आज्ञा प्रमाणे नचा
 ले के मजे भगवंत कह्युं जे साधुनिमित तथा साधविनिमित क
 रीविहितिके ॥ उपाश्रेय तथा आहार तथा वस्त्र पात्र अथवा
 उपदेशीने जे कह्युं होय ते साधुने खपलागेनहि एवि जे भगवं
 तनि आज्ञा लोपिने पोतानी इछाए चाले पोतानी इछाए उ
 पाश्रेय प्रमुख कराविने भोगवे ॥ ते स्वइछा चारी जाणीए इ
 त्यादिक अने कजे दडाह्य होय ते समजे एपांचमो जेद ॥५॥
 एउसस्थादिक पांच जेद जे कह्यो ते वांदवा पूजवा योग्य नहिं
 तारे अजाण रहिने बोल्हो जेरो जसाधु कथांथ कि लाविये अ
 मने तो धर्मशास्त्रना संभलावनारा एजछे ॥ तेनो उत्तर ॥ ए
 नुं संजलावेलुं शास्त्र पण खपलागेनहिं अने उसच्छादिकने
 वांदतां पूजतां मोक्ष पण मलेनहिं जेमको इक बालकनीमा
 तामरीगइ अगर परदेशगइ ने बालकने ही जडाने सूपे ते
 ही जडाने धावण आवे ते बालक जीवतोरहे कदापि नहिं पण
 बालकनिमाता मले तो जीवतोरहे के दुधादिक पायतो जि

वतोरहे तेमइहांउपनयमेलवेछे जेबालकप्रायःसंसारी
जीव अनेमातातेमइहांसुद्धसाधु त्यांहीजडोतेमइहांउस
त्छादिकसाधु ॥ जेमदुध ॥ तेमइहांधर्म॥ जेबालकनेही
जडानेधवरावेजीवतुरहेनहिं तेमइहांउसत्छादिकपासेध
र्मसांजल्याथकिमुक्तिमलेनहिं वलिजोतमेकहयुंजे साधु
निजोगवाइक्यांथकिअमनेमले॥तेनोउत्तर ॥ साधुनीजो
गवाइचोथेअरेपणघणिदुर्लभहतितेपासस्थानाअधिका
रमघेनागिलनाअधिकारमांकहिछे त्यांहांथकिजाणजो
तोजुवोतदाकालेपणसाधुनि जोगवाइघणीमुश्कलहति
अनेश्रुसाधुपणतदाकालेघणादिसेछे तेमाटेरत्नसाटेकां
कराखेडेबांधे तेनादामवटेनहींलोकोमांमूर्खकेहेवाय वा
स्तेजोसाधुनीगुरुनिजोगवाइमलेतोवांदवंपूजवं निकर
पोतानेघेरबेठांशास्त्रसिद्धांतनूं वांचवूंअणवूं धर्मध्याननूंक
रवूंतेजअयेछे माटेसास्त्रअणवूंअने उसत्छादिकपांचना
मत्तनेदुरकरीनेसूसाधुनिसदहणाराखवि तेसूसाधुनूंस्व
रूपप्रथमपणकहयुंछे वलिसंक्षेपमात्रदेखाडेछेएकविध
संजमत्यागीके०॥ एकविधअव्रत ॥ तेनूलक्षणतेजअग्रा
जम तेनोत्यागकह्योछे द्विविधबंधण रागअनेस्नेहनूल
क्षण ॥ द्वेषतेअप्रतिनूलक्षण ॥ तेबेबंधणथकिवेगलो
छे त्रिविधडंडेणं॥ एटलेमनथकिडंडायनहिं॥ वचनथकि
डंडायनहीं ॥ कायाथकिडंडायनहिं ॥ त्रिविधगूत्तेणंके०॥

मन ॥१॥ वचन ॥२॥ काया ॥ ३ ॥ एत्रणनेअशुभमाठा
 वेपारथकिगोपवेछे तेमसलेणंके०॥ जेमातिरादिकनोधा
 तछातिनेविषेसाले तेमजअनाचारहइएसाले तेनेसल्या
 कहिये तेसल्यनात्रणप्रकार एकमायाके०॥ कपटरूपी
 योसल्य ॥१॥ नियांणसलके० ॥ परजवनिइछावंछारुप
 ॥२॥ अनेमिथ्यात्वसल्यअज्ञानपणे॥३॥ तेहंगारवेणंके०॥
 गारवके० ॥ अभिमान ॥ एटलेरिद्धिपामिने ॥ रिद्धिनो
 गारवकरवो ॥ एरिद्धिगारव ॥१॥ रसगारवषटविधर
 सनूंपामिनेअभिमानकरवोएरसगारव॥२॥ शातागारव
 मनवचनकायायेशातापामे ॥ तेमसंथारोसज्यासत्कार
 सन्मानपामीनेशातानोगारवकरे॥ तेनेशातागर्वकहीए ॥
 ॥३॥ एटलेत्रण्येगर्वथकिविरम्याछे ॥ तेहंविराणंके० ॥
 ज्ञाननिविराधनाके०॥ जेज्ञानीबेअक्षरवधताभण्योहोय
 तेनिआशातनाकरे॥ तथाकोइजणतोहोयतेनेउवेखे॥ तथा
 पोथिपांनूतेनीआशातनाकरीहोय ॥ तेनेज्ञानविराधना
 कहिये ॥१॥ तथादर्शनविराधनाके०॥ साधूसाधवीआ
 वकआविका ॥ तथाजिनपडीमानाआवर्णवादादिकप्रका
 सेतेदर्शनविराधनाकहीए॥२॥ तथाचारीत्रविराधनाके०॥
 जेचारीत्रलेइनेपालेनहि अथवाचारीत्रियानेअशातनाक
 रे एनेचारीत्रविराधनाकहीए ॥३॥ एत्रणथकिसदायवेग
 लोरहे॥चउकसाएणंके०॥ जेचारकखायचारीत्रनीघातकर

वावालाछे अनेसाधुकेवाछे॥ एथकिसावचेतरहे एनाछला
 मांआवेनहि एटलेतप्तप्रणामरहेतेनेक्रोधकहिए॥१॥ अ
 हंकारीनेमानकहिए॥२॥ कपटिनेमायाकहिए॥३॥ मोर
 छातेलोभकहिए॥४॥ पंचहक्रियाएहंके०॥ जेव्यापारए
 नापांचप्रकारजाणवा कायाथकिजेक्रियालागेजेअचत्या
 दिक तेकायक्रिया॥१॥ दूप्रणिहितकायकि॥२॥ उप्रतका
 यकि॥३॥ मिथ्यादृष्टितथाअव्रतसमोरदृष्टनि॥१॥ प्रमत
 संजतिनेबिजीक्रियालागेअनेअप्रमतसंजतिनेत्रिजीक्रिया
 लागे हवेबिजीक्रियाकहेछे जेअधिक्रमणसहस्रजंत्रतंत्रा
 दिकथकिलागे एअधिक्रमणकिक्रिया॥१॥अनेपाउसिया
 के०॥ जिवउपरतयाअजिवउपर द्वेषनाजेप्रणामतथा
 मछर्ता तेपाउसियाक्रियाकहिए॥३॥ परितावणीयाएके०
 आपणेतथापरनेताडनातर्जनादिककरीनेदूखउपजावे॥ते
 परितावणक्रिया॥४॥पणातिपातकिक्रियाके०आपणोतथा
 परनोघातकरवो एटलेस्वर्गादिकपामवानिमित्ये पर्वता
 दिकथकिपडिने आपणाआत्मानिघातकरवि तथाक्रोधा
 दिकेकरीनेपरजीवनेहणवा तेप्रणातिपातकिक्रिया॥५॥
 एपांचक्रियाथकिबीहीतोरहे जेरस्वेमुनेक्रियालागे छहंजि
 वनिकायाणांके०॥ छकायजिवनीरक्षाकरे सातभयमन
 मांधारेनहि तेनानामकहेछेआलोकजयमनुष्यादिकथकि
 ॥१॥ परलोकजयसिंहादिकथकि॥२॥ आनंदजयधनलो

जादिकथि ॥३॥ अकस्मात्भयअंधकारादिक ॥४॥ आ
जीवकाजयदूर्भक्षादिक ॥५॥ मर्णजयमरवानो ॥६॥ अपि
तभयउपजवानो ॥७॥ वलिसाधुहोयतेआठमदकरेनहि ॥
तेकिया ॥ जातिमद ॥१॥ कुलमद ॥२॥ रुषमद ॥३॥ धुतम
द ॥४॥ बलमद ॥५॥ तपमद ॥६॥ लज्जमद ॥७॥ इश्वरम
द ॥८॥ वलिनवविधब्रह्मचर्यनोअधिकारआगे पंचमहाब्र
तनाअधिकारमांकहोछे तथावलिदशविधयतिधर्मकहेछे
खंतिक्रोधादिकरहित ॥१॥ मर्दकमाननोत्याग ॥२॥ अर्ज
वमायानोत्याग ॥३॥ मुक्तिनालोभनोत्याग ॥४॥ तपतेबार
भेदे ॥५॥ संजमतेआश्रवनोरोध ॥६॥ सत्यतेमृषानोत्या
ग ॥७॥ सौच्यतेनिर्लेपपणु ॥८॥ अकंचनतेधननोत्याग ॥
९॥ ब्रह्मचर्यतेदृढसंजम ॥१०॥ नित्येआराधे ॥ अग्यार
श्रावकनिप्रतिमाजाणे तथाबारसाधुनिप्रतिमातेनांनाम
कहेछे ॥ पेहेलीएकमासनि ॥१॥ वेमासनि ॥२॥ त्रणमासनि
॥३॥ चारमासनि ॥४॥ पांचमासनि ॥५॥ छमासनि ॥६॥
सातमासनी ॥७॥ सातअहोरात्रिनि ॥८॥ वलिसातअहो
रात्रिनि ॥९॥ सातअहोरात्रीनि ॥१०॥ एकअहोरात्रिनि ॥
११॥ एकरात्रिनि ॥१२॥ इतिसाधुनीबारप्रतिमा हवेपे
हेलिप्रतिमावहेत्यारेएकदांतिआहारनिएकदांतिपाणीनी
एमसातमीप्रतिमाए सातदांतिआहारनीने सातदांति
पाणीनीलहे आठमीषडीमाउतानसेन अथवापासाभरक

रे उपसर्गसहे ॥८॥ नवमेलुकट वांकापडेलाकाष्टनिपरे
 ॥९॥ दशमेगोदोहिआसन अथवाविरासनकरे ॥१०॥ अग्या
 रेछठभक्तकरीपलंबनोजुअहोरात्रिलगेकरी काउसगकरे
 ॥११॥ बारमिअठमजक्तकरीएकरात्रिलगे मेषोन्मेषअ
 होरात्रिनेत्ररहे ॥१२॥ एसंक्षेपथकीलखीवलीविशेषेजोवुं
 होयतो दशासूतस्कंधथकीजाएवि साधूहोयतेसतरजेदे
 संजमनापालकहोय प्रथविकायसंजम ॥१॥ अपकायसं
 जम ॥२॥ तेउकायसंजम ॥३॥ वाउकायसंजम ॥४॥ वनरूप
 तिकायसंजम ॥५॥ बेरंद्रिसंजम ॥६॥ तेरंद्रिसंजम ॥७॥
 चउरंद्रिसंजम ॥८॥ पंचंद्रिसंजम ॥९॥ अजीवसंजम ॥१०॥
 पेहासंजम ॥११॥ उवेहासंजम ॥१२॥ पमजणासंजम
 ॥१३॥ पारीठावणीयासंजम ॥१४॥ मनसंजम ॥१५॥ वच
 नसंजम ॥१६॥ कायसंजम ॥१७॥ एसतरभेदेछे वलीविश
 असमाधिस्थानकसेवेनहिं ॥ तेकहीएछे ॥ उतावलोचालेन
 हिं ॥१॥ अप्रमार्जितठामेबेसेनहिं ॥२॥ दुप्रमार्जितठामेबेसे
 नहिं ॥३॥ धंधसालादिकनेविषेरहेनहिं ॥४॥ अधिक
 आसनादिकनेविषेरहेनहिं ॥५॥ गुरुनोपराभवकरेनहिं
 ॥६॥ स्थावरउपघातकरेनहिं ॥७॥ नूतउपघातकरेनहिं
 ॥८॥ खिणमात्रमांहेकोपेनहिं ॥९॥ कदापिकोपेतोघणो
 कालराखेनहिं ॥१०॥ पुठेअवर्णवादबोलेनहिं ॥११॥
 जुठोआलआपेनहिं ॥१२॥ समीयाअधिकर्णउदेरेनहिं

॥१३॥अकालेसज्याकरेनहि॥१४॥रजस्वडर्चाहाथपगरा
 खेनहि॥१५॥पोहोररात्रिपछेताणीनेबोलेनहि॥१६॥माहो
 माहेकलहकरावेनहिं ॥ १७॥ माहोमाहेभेदपडावेनहिं
 ॥१८॥आथमतालगेजमेनहिं॥१९॥दोषटालिआहार
 लेवे॥२०॥मुनिराजएविरीतेविचरेनिदोषपणे एथकिवी
 प्रितविचरेतेनेअसमाधिस्थानसेव्युंकहिए हवेसबलक
 र्म२१तेकहेछे॥हस्तकर्मकरे॥१॥मिथुनसेवे॥२॥रात्रिभो
 जनकरे॥३॥आधाकर्मिक॥४॥राजपिंडले ॥५॥क्रितले
 ॥६॥प्रामितउछीनो॥७॥अभ्याहत ॥८॥आछेद्यले॥९॥
 पछखाणभांजे ॥१०॥गणथकिबिजेगछेजाय॥११॥मास
 माहेबेलेप॥१२॥मासमाहेमातृस्थान॥१३॥आकुदिहिं
 साकरे॥१४॥आकुदिमृखाभांखे॥१५॥आकुदिचोरीकरे
 ॥१६॥आकुदिकंदमूलखाय॥१७॥फुलफलबहूविजखाय
 ॥१८॥वर्शमांहेगदलेप॥१९॥वर्शमांहेमातृस्थान ॥२०॥
 सचितसंघटसहितहस्तजाजनआहारले॥२१॥हवेबावी
 सपरीसहकहेछेखुहानूख॥१॥पिवासातरस॥२॥सितता
 ढनुंसेहवुं॥३॥उश्रतापनुंसेहवुं ॥४॥दंसमछर॥५॥अचेल
 ॥६॥अरति॥७॥स्त्री॥८॥चरीयाविहार ॥९॥निसीहीया
 ॥१०॥सज्जा॥११॥आक्रोश॥१२॥वध१३॥याचना॥१४॥
 अलाभ॥१५॥रोग ॥१६॥दृष्टस्पर्श॥१७॥मल॥१८॥स
 त्कार॥१९॥प्रज्ञा॥२०॥अज्ञान॥२१॥सम्यक्ति॥२२॥अथ

सुगङ्गाध्यायनसूतस्कंध ॥१६॥पुंडरीकाध्यायनश्राहार
 परीक्षा॥क्रियास्थानप्रत्याख्यानक्रिया॥अनाचारसुतआ
 द्रकुमारनालंदीयाध्ययन ॥ धिसुतस्कंधे ॥ ७ ॥ एवंसु
 गङ्गनाध्यायन ॥२३॥ देव ॥२४॥ तिर्थकरा॥अथवाप
 क्षांतरेभूवनपति१०॥व्यंतर८॥ज्योतिषी५॥ वैमानिक१॥एवं
 ॥२४॥५॥हास्यत्यागआलोचिबोलो॥४॥लोभत्यागाक्रोधत्या
 ग ॥ २ ॥ व्रतजावनाएवं॥१०॥धणिकह्या अवग्रहमागवो
 ॥१॥तृणादिकनोअवग्रहमागे॥९॥अवग्रहनीमर्यादाकरी
 रहे॥३॥गुरुनीअवग्रहमागिभातपाणिजोगवे॥४॥साहमि
 कनाअवग्रहमागिरहे॥५॥एवं॥१ ॥ पनरेअतिसरसआहा
 रनलो॥१॥विजुखानकरे॥२॥स्त्रिसहतवस्तीनरहे॥३॥एक
 लिस्त्रीकनेस्थानकेनरहे॥४॥स्त्रीनाअंगोपांगनजोवा ॥ ५ ॥
 एचारव्रतभावना ॥ ५ ॥ एवंविस एचोथोव्रतभावना एवं
 ॥२०॥रुडोपाडवोशब्दसांजलिरागद्वेषनकरे॥१॥एवंरुप
 ॥२॥ गंध ॥३॥ रस ॥ ४ ॥ स्पर्शआश्रीरागद्वेषनकरे
 ॥५॥एपांचमेव्रतभावना॥५॥एवंमलि॥२५॥ जावना दश
 सुतस्कंध दशकालकल्पनाछे॥१०॥क्षहकाज्ज॥५॥व्यवहा
 रसूत्रदशकाल॥१०॥एवंत्रिहंसूत्र॥२६॥कालजाणवाअथ
 अणगारगुण॥२०॥कहेछे॥व्रत॥६॥पांचइंद्रिजितवि॥११॥
 भावशूद्ध॥१२॥पडिलेहणाविशुद्ध॥१३॥क्षमा॥१४॥ वैरा
 ग्य॥१५॥अकुसलमनवचनकायानोरुंधवो॥१॥छकायनि

रक्षा॥२४॥संजमयोगयुक्त ॥२५॥ शितादिकवेदनासहन
 ॥२६॥मरणांतउपसर्गसहन॥२७॥ इत्यादिकसाधुनाश्र
 नंतगुणछे श्रीउत्तराध्ययनथकिजोनोएटलेएवागुणेकरी
 नेसहितहोयतेनेगुरुकहिनेसदहे॥कदापिआकालतोदूष
 मछे माटेएवागुरुनिजोगवइमलविघणीमुश्कलछे पण
 कदापिआजनेकालेपणमुलगुणेकरीनेसहितजोइएएटले
 शुद्धलिंगआगलेकह्योतेप्रमाणेहोय अनेपंचमहाव्रतमूल
 गुणेकरीनेसहितहोय॥अनेउत्तरगुणेशामान्याविसेषेहोय
 तेनुंकांइजोवानोविचारनहि सामाटेश्रीजगवतीजीमधेक
 हयुंछेजेपांचमेश्वरेबकुशचारीत्रीयाहोशे॥एटलेबकुशचारी
 त्रके०॥ चारीत्रछेतेनिरमलछे पणउत्तरगुणमांदोषणला
 गे एटलेदोषरुपपडिजेजाततेथकिचारीत्ररुपवस्त्रकाबरूं
 थयूं एनेबकुशचारीत्रकहिए एटलामाटेआकालेमूलगुणे
 उत्तरगुणेकरीनेसहित एवंचारीत्रसंजवेनहितेमाटेमूलगु
 णेकरीसहितहोय वलिबेतालिसदोषरहीतआहारलेतेने
 साधुकरिसदहवा॥तेबेतालिसदोषदेखाडेछे॥एनिगाथा६
 कहेछे॥आहाकम्मु॥१॥ देसिय॥२॥पुइकम्मेय॥३॥मिस
 जाएश्र॥४॥ठवणा॥५॥पाहूडोयाए॥६॥पाओयर॥७॥
 किय॥८॥पांमीच्चे॥९॥ परीआदिये॥१०॥अजिहडु ॥११॥
 भिन्ने॥१२॥मालोहडे॥१३॥अछिज्जो॥१४॥अणसिठे
 ॥१५॥अओयर॥१६॥सोलसपिंडूगमेदोसा॥१७॥धाइ॥१८॥

दुई ॥ २ ॥ निमित्तं ॥ ३ ॥ आजीवा ॥ ४ ॥ वणिमगे ॥ ५ ॥ तिगी
 ल्हाया ॥ ६ ॥ कोहे ॥ ७ ॥ माणे ॥ ८ ॥ माया ॥ ९ ॥ लो जेय ॥ १० ॥
 हवंतिदशएण ॥ ३ ॥ पुर्व्विपत्तासंथवा ॥ ११ ॥ विज्ञा ॥ २२ ॥ संते
 या ॥ २३ ॥ वुन्ना ॥ २४ ॥ जोगेय ॥ १५ ॥ उप्पायणाया ॥ २६ ॥ दोसा
 सोलसयेमूलकम्मेया ॥ २६ ॥ ४ ॥ संकिया ॥ १ ॥ मखिया ॥ २ ॥ निखि
 त ॥ ३ ॥ पिहीया ॥ ४ ॥ साहरीया ॥ ५ ॥ दायगु ॥ ६ ॥ मिस्से ॥ ७ ॥ अ
 परीणया ॥ ८ ॥ लित ॥ ९ ॥ छडिआ ॥ १० ॥ एसणदोसादसहवंति
 ॥ ५ ॥ संजोअणा ॥ १ ॥ पमाणे ॥ २ ॥ इगाले ॥ ३ ॥ ध्रुम ॥ ४ ॥
 कारणे ॥ ५ ॥ पढमावसहि बहिरंतरेवा सहेउदवसंजोगा
 ॥ ६ ॥ एनोअर्थ सोलउड्गमदोषलीखीएछिए आधाक
 र्मीतेअतिथीनेअर्थे मूलथकीछकायनोआरंजकरीनिपायुं
 आहारादिकतेआधाकर्मिदोषकहिए ॥ १ ॥ उदेशिकतेमा
 गणहारआवशेएमजाणीतेअर्थेकिधुंते ॥ उदेशिकदोषकहि
 ए ॥ २ ॥ पूतिकर्मतेआधाकर्मनेकारणसहितकिधुं तेपूतिक
 र्मकहिए ॥ ३ ॥ मिश्रजातितेकोइजतिनेअर्थे कोइपोताने
 अर्थेकिधुंतेमिश्रजातिदोषकहिए ॥ ४ ॥ स्थापनातेसाधु
 नेअर्थेइछाराखेतेस्थापनादोषकहिए ॥ ५ ॥ प्राहुआतेसुख
 ढीके ॥ ० ॥ जमणवार आधिपाछिकरे तेप्राभूतदोषकहिए
 ॥ ६ ॥ प्राहुःकरणतेसाधुनिमिते अंधारेकांइछानुं प्रगटकर
 वाने छिदरादिकेकरीप्रकाशकरे तेनेप्राहुःकरणदोषकहि
 ए ॥ ७ ॥ कारणतेसाधुनीमितेवेचातुलेइआपे तेकरणदोषक

हिए॥८॥प्रामित्यतेउच्छिनुंसाधुनेअर्थेलेइआपेतेप्रामित्यदो
षकहिए॥९॥परावर्ततेनखरसखरवस्तुकांइपालटीसाधुने
आपीएते परावर्तदोषकहिए॥१०॥अभ्याहततेअनेरांआं
मपाडिघरथकिसांमुंआणीआपे तेअभ्याहतदोषकहिए
॥११॥ उद्भिनेतेसाधुनीमितकमाडतथातालुंउघाडीआपे
तेउद्भिनेदोषकहिए ॥१२॥ मालापहतते उंचुंनिचुंत्रिछुं
तेथकीलेइनेदेते मालापहतदोषकहिए॥१३॥ आछेदतेकु
मारादिकनुंखूचावीलेइसाधुनेदिए तेआछेद्यदोषकहिए
॥१४॥अनिसृष्टवेहूं त्रिहूंनिवस्तुसाधारणमांहेएकदिए
तेअनिसृष्टदोषकहिए॥१५॥ अध्यवपूरकते मूलआधणथ
किअधिकुंनांखे अमारसाधूजीआवनारछेतेनिमिततेअध्य
वपूरक॥१६॥ एतादोषागृहस्थकरता हवेउत्पादनदोष
साधुकरतानाकेहेछे॥१६॥ एशोलेदोषआहारना तेउत्पा
दनदोषकहिए साधुथकिउपजे धात्रितेगृहस्थनाबालक
रमाडीआपर्जिदांनले तेधात्रिदोषकहिए ॥१७॥ दूतिते
गांमादिसंदेशाकह्यादांनलेतेदूतिदोष ॥१८॥ निमिततेज
तिअतितअनागतकहिदांनले तेनिमितदोषकहिए ॥१९॥
आजिवकातेजातिकुलादिककहिदांनलेते ॥ आजिवकां
दोषकहिए॥२०॥वनिपकके०॥आहारनिमितब्राह्मणादिक
नेघेरहूंपणब्राह्मणादिकनोभक्तछुंएवोथईले ॥ तेवनिपक
दोषकहिए॥२१॥चिकित्सातेवैद्यककहिलेतेचिकित्सादोषक

हिए ॥६॥ क्रोधपिंडतेविद्यावंतनृपमंत्रादिकबलेदानले
 तेक्रोधपिंडदोषकहिए ॥७॥ मानपिंडतेगृहस्थनेअहंकार
 चढाविदांनले तेमानपिंडदोषकहिए ॥८॥ मायापिंडतेमा
 यायेअनेकरूपकरीदांनले तेमायापिंडदोषकहिए ॥९॥
 लोचपिंडतेसरसआहारनेअर्थे सईधईफरईकेसरीयामो
 दकनेअर्थे तेलोचपिंडदोषकहिए ॥१०॥ पुर्वपछासंस्त
 वतेपहेलुं तथापछिगृहस्थनीनीस्तुतिकरेतोपुर्वपछासंस्तव
 दोषकहिए ॥११॥ विद्यापिंडतेदेवतानुंआराधनकरेकरावे
 आहारादिकनेअर्थेविद्यापिंडदोष ॥ एविदेविअदृष्टांतता
 होय ॥१२॥ मंत्रपिंडतेअदृष्टांतकरणादिमंत्रसाधेसधावे
 आहारादिकनेअर्थेमंत्रपिंडदोषकहिए ॥१३॥ चूर्णपिंडते
 आंखनुंअंजनादिकआपिदानलेतेचूर्णपिंडदोषकहिए ॥१४॥
 योगपिंडतेशोभाग्यदोआग्यादिककरीदानलिए तेयोग
 पिंडदोषकहिए ॥१५॥ मूलकर्मतेगर्जउत्पातादिककरेकरा
 वेअनेदानलिएतेमूलकर्मकहिए ॥१६॥ एउत्पादनदोषक
 हिए ॥ साधुथकिनिपजे ॥ एसोलदोष एवंबात्रिसा ॥३२॥ दो
 षसर्वमलिजाणवा हवेएखणादोषलिखीएछिए संकितते
 आधाकर्मादिकदोषतणिशंकाए गृहणकरेतेसंकितदोषक
 हिए ॥१॥ मखितदोषतेसचितअचितकरीखरडयोले तेम
 खीतदोषकहिए ॥२॥ निक्षिप्तसचितपूढविकायादिकउपर
 मेलेलीवस्तुसाधुलेतेनेनिक्षिप्तदोषकहिए ॥३॥ पिहितदोष

तेसचितेकरीढांकि अचितवस्तुलिएदिए तेपिहितदोषक
हिए॥४॥ संहततेमोटाभाजनथीनानाभाजने अथवाअसु
जतेलिएदिए तेसंहतदोषकाहिए ॥५॥ दायकतेखंडणपि
सणादिकछकायनिविराधनाकरतां तथाबालधवरावति
उठी अथवागर्जवतिस्त्रीलिएदिएतेदायकदोषकाहिए॥६॥
उन्मिअतेसचितफलादिकअचितखांडादिक एकठांजेलि
लिएदिए तेउन्मिअदोषकाहिए ॥७॥ अपरीणततेकांड
ककाचुकांडकपाकुदानलिएदिए तेअपरीणतकाहिए॥८॥
लिततेसचितेअथवामिश्रवस्तुभिनेहाथेतथालेपवालालि
एदिए तेलितदोष ॥९॥ छर्दिततेद्वातादिकछांडेपडेलिये
दिये तेछर्दितदोषकाहिये॥१०॥ अखणादोषदशहोयसा
धुधितथाग्रहस्थिथीलागे ॥ हवेपांचदोषमांलानाकेहेछेसं
जोजनातेखीरखांडघृतस्वादनेअर्थे एकठामेलिपोशाला
मांहिअथवाबाहिरतेसंजोजनादोषकाहिए अप्रमाणते
प्रमाणजेटलीले तेटलाथीअधिकले तेअप्रमाणदोषक
हिए ॥२॥ इंगालतेमनमांहेदातारनेप्रशस्तरागे जिम
तोकरे तेइंगालदोषचारीत्रबालीलाहालाकरे॥३॥ धुम्रते
सामान्यअन्नमाटेदातारनेनंदतोद्वेषेजिमतोकरे तेधुम्रदो
षकाहिए॥४॥ कारणनेक्षुधावेदनिअहिआसनकेतां॥कारणे
आहारकरे॥१॥ अथवाआचार्यादिकनुंवैयावचकरवानेका
रणेआहाकरे ॥२॥ अथवाइर्यासुमतिपालवानेकारणेआ

हारकरे ॥३॥ अथवासंजमपालवानेअर्थेआहारकरे ॥४॥
 अथवाधर्मध्यानधारवानेकारणेआहारकरे॥६॥ अछकार
 एविनाआहारकरेतेसाकर्णदोषकहिए उपाश्रेयवारणे अ
 थवामांहीरसवधारवाहेतु एवेएकठांकरवां तेसंजनाजा
 एवा॥६॥ इत्यादिकएखणादोषनेटाले मूलगुणैकरीनेस
 हितहोयतेनेसाधुकरिनेसद्वहेतेबिजोतत्त्वकह्यो ॥ इतिश्री
 सम्यक्द्वारग्रंथोमुनिश्रीहूकमचंदजी विरचितेपंचमोध्या
 यपरीपूर्णम् ॥५॥

पंचमाध्यायमांगुरुतत्त्वओलखाव्यो हवेछठाअ
 ध्यायमांधर्मतत्त्वओलखावेछे धर्मतत्त्वकेवोछे अतितकाले
 पणधर्मतत्त्वनेआराधीनेमुक्तिरुपणिलक्ष्मीनेवरया वर्तमा
 नकालेपणधर्मतत्त्वने आराधीनेघणा जविमुक्तिरुपणील
 क्ष्मीनेवरेछे अनागतकालेवरशेतेमाटेहेजव्यजीवोप्रथम
 जेसदगुरुदेखाड्यातेवागुरुनिशेवाउपासनाकरो॥ पछिते
 नीपासेथीधर्मतत्त्वसांजलो शामाटेसदगुरुविनाबिजागु
 रुधर्मतत्त्वनेयथार्थओलखाववासमर्थनथी तेमाटेजेसदगु
 रुहोय अनेबहूश्रुतहोयतेनुंबहूमानभक्तिकरवी अनेधर्म
 तेनीपासेथीसांभलोनेओलखवो सद्वहीनेआराधवो आ
 राध्याथकिमुक्तिरुपणीलक्ष्मीमिले तेमाटेहेजव्यजीवोध
 र्मतत्त्वनीखपविशेषेकरिनेकरजो तेधर्मनाबेजेद एकअण
 गारधर्म॥१॥बिजोआगारधर्म॥२॥अणगारके०॥साधूनो

धर्मतोपांचमाधिकारमांकहोछे अनेआगारके०॥ श्रा
वकनोधर्मतेकहेछे तेआवकनेदेशविरतिकहीए देशके०॥
थोडुंछेव्रततेनेदेशविरतिकाहिए तेनाबारजेदछे तेनिश्चे
नेव्यवहारथकीओलखावेछेतेप्रथमप्रणातीपातव्रत॥१॥
प्रणातिपातके०॥जिवनीहंसानकरवि तेजीवनाजेददेखा
डेछे हवेजिवके०॥चेतानालक्षणोजिवात् एटलेचेतनाल
क्षणछेतेनेजीवकहिए तेजीवनाबेभेद॥त्रस॥१॥थावर॥२॥
तेथावरनापांचभेद॥पृथ्विकाय॥१॥अप्पकाय ॥२॥ तेउ
काय॥३॥वाउकाय॥४॥वनस्पतिकाय॥५॥हवेतेप्रथवीका
यनाच्यारजेद सूक्ष्मपृथ्विकायप्रजाप्तो ॥१॥ अप्रजा
प्तो॥२॥हवेसूक्ष्मके०॥जेनीकायाअतिसेनानीछेएटलेचर्म
दृष्टियेगोचरआवेनहीं एतेकेवलीगम्यछे तेनाप्राणप्रजा
प्ति तथाशरीरबादरमांकहिशुं हवेसूक्ष्मपृथ्विकायनेत्र
एलेइयाहोय॥क्रण्ण॥१॥निल॥२॥कापोत ॥३॥ एप्रमा
णेसूक्ष्मपृथ्विकायअप्रजाप्ताजाणवा ॥ तेचौदराजलोक
व्यापिछे हवेबादरपृथ्विकायनाबेभेद॥एकप्रजाप्तो ॥१॥
बिजोअप्रजाप्तो॥२॥हवेप्रजाप्तीतथाप्राण एनीओलखा
एबतावेछे॥फरसेंद्रि॥१॥रसेंद्रि॥२॥घ्राणेन्द्रि॥३॥ चक्षु
इंद्रि॥४॥ श्रोतेन्द्रि॥५॥मनबल॥६॥वचनबल॥७॥ कायब
ल॥८॥श्वासोश्वास॥९॥आवसू॥१०॥तथाप्रजाप्तीछो॥आ
हारप्रजाप्ति॥१॥शरीरप्रजाप्ति॥२॥ईंद्रिप्रजाप्ति॥३॥ श्वा

सोश्वासप्रजाप्ति॥४॥जाषाप्रजाप्ति॥५॥मनप्रजाप्ति ॥६॥
 एछप्रजाप्ति हवेष्ट्विकायनाजीवने एदशप्राणमांहेला
 चारप्राणहोयतेकहेछे फरसेंद्रि॥१॥कायबल ॥२॥ श्वासो
 श्वास॥३॥आवखू॥४॥एच्यारप्राणहोयतथाछप्रजाप्तिमां
 हेलाच्यारप्रजाप्तिहोयतेकहेछे आहारप्रजाप्ति॥१॥शरी
 रप्रजाप्ति॥२॥इंद्रिप्रजाप्ति॥३॥श्वासोश्वासप्रजाप्ति ॥४॥
 एच्यारमाहेथीत्रिजेजेइंद्रिप्रजाप्तिबांधे तेनेकर्णप्रजाप्ति
 कहिए एटलेकोइजीवकरणअप्रजाप्तोमरेनहीं करणप्र
 जाप्तिबांध्यापछीमरे अनेजेजीवअप्रजाप्तोमरे तेलब्धअ
 प्रजाप्तोमरे एटलेष्ट्विकायनोजीवच्यारप्रजाप्तिथकीउ
 णीहोय त्यांसुधीअप्रजाप्तोकहिए अनेच्यारप्रजाप्तिपूरी
 बांधेएनेप्रजाप्तोकहिये ॥ हवेबादरष्ट्विकायनेच्यारले
 श्याहोय क्रष्ण॥ १ ॥नीला॥ २ ॥कापोत॥ ३ ॥तेजो॥४॥
 तथाष्ट्विकायनेत्रणशरीरहोय ॥ उदारीक॥ १ ॥तेजस
 ॥ २ ॥ कारमण ॥ ३ ॥ तथाष्ट्विकायनीअवगा
 हनाआंगुलने असंख्यातमेजागेहोय ॥ तथाष्ट
 त्विकायनुं आवखुं ॥ जघन्य अंतर्मूहूर्त ॥ उत्कृष्ट २२
 हजारवर्षनु ॥ हवेअप्पकायनापणच्यारजेद सर्वष्ट्वि
 कायनिपरे एटलोविशेष उत्कृष्टुंआवखु ७ हजारवर्षनुं
 होय ॥२॥ हवेतेउकायष्ट्विकायवत एटलोविशेषजेले
 श्यात्रणहोय क्रष्ण॥१॥नीला॥२॥कापोत ॥३॥ तथाआउ

खुंउत्कृष्टं त्रण अहोरात्रिनुं होय ॥३॥ हवेवाउकायपणपृ
 थिवकायनीपरेएटलोविशेषशरीरच्यारहोयउदारीक॥२॥
 वैक्रिया॥२॥तेजस॥३॥नेकारमण॥४॥तथालेइयातेउकाय
 वत् नेआउखुंउत्कृष्टं त्रण ३हजारवर्षनुं॥४॥ हवेवनस्पती
 कायनावेजेदप्रत्येकनेसाधारण॥प्रत्येकनावेजेदप्रजाप्तोने
 अप्रजाप्तोप्रत्येकवनस्पतीपृथिवकायवत् एटलोविशेषआ
 उखुंउत्कृष्टं॥२०॥हजारवर्षनुंसाधारणवनस्पतीनाच्यार
 भेदसूक्ष्मनेबादर॥सूक्ष्मनिगोदकहिए तेनोविचारलेशमा
 त्रबतावेछे एटलेचौदराजलोकछे तेलोकके०॥आकाशते
 आकाशएकआंगुलनेअसंख्यातमेजागे आकाशनाअसं
 ख्यातप्रदेशछेतेएककेआकाशप्रदेशेएककोगोलोछेतेएकेक
 गोलामांअसंख्यातिनिगोदोछेएकेकनिगोदमेअनंतजीवछे
 तेकेटला॥अतीतकालनागयासमयतथाअनागतकालना
 जेटलासमयतेथकिअनंतगुण॥एकनिगोदमेजीवछेहवेतेनी
 गोदियाजीवनुंआवखुं॥एकश्वासोश्वासजुवानपूर्पनिरोगी
 कायानोधणीएकसासउंचोलेइनेनीचोमूकेएटलामांसाडा
 सत्तरजवकरेएटलेसत्तरवारजन्मीनेमरे अठारमिवारनो
 जन्मे बलिबिजेप्रकारेआउखुं बसेनेछपनआवलिनोपुल
 कजवजाणवो तेमांहोमाहेनडाजिडसुंदुखजोगविनेमरे
 छे तेदूखनिवेदनाकेटलिकछे सातमिनैकैतेत्रिससागरो
 पमनुंआउखुंछेतेतेत्रिससागरोपमनाजेटलासमयएटलि

वारसातमिनर्केउपजे तेत्रिससागरोपमनुंदूखएकठुंकरी
 येएथकिअनंतगुणी वेदनाएकसमयेनिगोदियोजिवजोग
 वेछेतेसुक्ष्मनीगोदनेअव्यवहारराशिकहियेअव्यवहाररा
 शिके०॥जेजिवबादरमांनथिआव्योत्यांसुधीअव्यवहाररा
 शिनोजाणवोजेजिवबादरराशिमांएकवारआव्योतेनेव्यव
 हारराशियोकहिए तेवारेशिष्यबोल्हो हेस्वामिव्यवहार
 राशितथाअव्यवहारराशिनूंशुंकारणछे तेनोउत्तरजेव्यव
 हारराशिमांआवेलोजिव तेफरीसूक्ष्मनिगोदमांजायतो
 जघन्यथकिअंतरमुहूर्तरहे उत्कृष्टोरहेतो अढिपुदगल
 परावर्त्तरहे तेउपरांतरहेनहिं ॥ अनेअव्यवहारराशि
 मांजेजिवसूक्ष्मनिगोदमांथिनिकल्यानथि तेजिवअनंता
 पूदगलपरावर्त्तनवहिजशे ॥ तोयपणनिकलशेनहि ते
 माटेव्यवहारराशिनेअव्यवहारराशिजुदिकहेविपडे हवे
 जेटलाजिव इहांथकिमोक्षेजाय एटलाजिवअव्यवहार
 राशिमांथि व्यवहारराशिमांआवे पणव्यवहारराशिघ
 टेवधेनहिं हवेसूक्ष्मनिगोदनाप्रजाप्ता तथाअप्रजाप्ता
 तथाबादरनिगोदकंदमूलादिकतेनाप्रजाप्ता अनेअप्रजा
 प्ता सर्वपृथ्विकायवत् एटलोविशेष ॥ लेइयात्रणहोय
 अनेबादरनिगोदनूंआउखुंप्रतेकवनस्पतिवत् अनेबादर
 निगोदनिअवगाहनाएकशरीरेअनंताजिवहोयएटलेवन
 स्पतिनुंस्वरूपकहुं एटलेपांचथावरनाबाविशजेदकरीदे

खाड्या॥१॥ त्रसनाचारजेदा॥ बेरंद्रि॥१॥ तेरंद्रि॥२॥ चउरं
द्रि॥३॥ पंचंद्रि॥४॥ हवेबेरंद्रिनावेजेदा॥ प्रजाप्तो॥१॥ अ
प्रजाप्तो॥२॥ अलशियाप्रमुखजिवतेनेप्राण६होय॥ फरसें
द्रि॥१॥ रसेंद्रि॥२॥ वचनबल॥३॥ कायबल॥४॥ श्वासोश्वा
स॥५॥ आउखु६ एछप्राणतथाप्रजाप्तिपांचहोय॥ आहार
शरीरइंद्रि॥ स्वासोस्वासअनेजाषाप्रजाप्ति ॥६॥ तथाले
इयात्रणहोय॥ कृश्र॥१॥ नीला॥२॥ कापोत्ता॥३॥ तथाशरी
रत्रणहोय उदारिका॥१॥ तेजसा॥२॥ कारमणा॥३॥ अवगा
हनावारजोजन आउखुजघन्यअंतरमूहूर्त उत्कृष्टुबारव
र्षनू ॥१॥ हवेतेरंद्रिनूकिडिमकोडिप्रमुखबेरंद्रिवतएटलो
विशेषजेसातप्राण एकघ्राणेंद्रिवधे तथाअवगाहनात्रणग
उनि आउखुउत्कृष्टुओगणपचासादिवशनुं॥२॥ तथाचउ
रंद्रिबेरिंद्रिवत् एटलोविशेषजेप्राणआठहोय घ्राणेंद्रिने
चक्षूइंद्रिवधे तथाअवगाहनाच्यारगउनि तथाआउखुछ
मासनुं॥३॥ एत्रणनेविगलेंद्रिकहिए एत्रणनाप्रजाप्ताअ
प्रजाप्ताथइनेछभेदथाय हवेपंचंद्रिनाच्यारभेदनारकि॥१
देवता॥२॥ तिर्यंचा॥३॥ मनुष्या॥४॥ तेनारकिनांनामा॥ घं
मा॥१॥ वंसा॥२॥ सिला ॥३॥ अंजणाय ॥४॥ रिठा॥५॥
मघा॥६॥ माघवति॥७॥ एसातनोप्रजाप्तोअप्रजाप्तोथइ
नेचउदभेदथाय हवेदेवतानाच्यारजेदजवनपति॥१॥ व्यं
तरा॥२॥ जोतषि॥३॥ वैमानिका॥४॥ दसभवनपति पनर

परमाधांमि सोलव्यंतर दसतिर्यचजंबूक दशजोतषि ते
 पांचचर पांचथर॥वैमानिकमेबारदेवलोकत्रणकुलविषि
 या नवलोकान्तिक नवग्रैवेक पांचअनुतरविमान एसर्व
 मलिनेच्यारनिकायनादेवनानवाणुंजेदथया तेनवाणुंप्र
 जाप्तानेनवाणुंअप्रजाप्ता सर्वथइनेएकसोनेअठाणुंजेदथ
 याएदेवतातथानारकिनोजावार्थजिवाभिगमथकिजाणवो
 हवेतीर्यचनापांचजेदजलचरा॥१॥ थलचरा॥२॥स्वेचरा॥३॥
 नरपरि॥४॥भुजपरि॥५॥एपांचगर्जजपांचसमुच्छिमएदस
 नाप्रजाप्तानेअप्रजाप्तार्थइनेविसजेदथयाहवेमनूप्यनापां
 चनर्तना पांचएवर्तना पांचमहाविदेहनां एपंनरकर्मजो
 मिनापंनरजेद हवेअकर्मजोमिनात्रिसजेदलिखीएछे पां
 चहेमंतक्षेत्रना पांचहरीवर्षक्षेत्रना पांचदेवकरुक्षेत्रना
 पांचउत्तरकरुक्षेत्रना पांचरमणीकवास पांचअरणकवास
 एत्रिसअकर्मभोमिनामनुष्य छपनअंतरद्विपनामनुष्य प
 नरकरमजोमि त्रिसअकर्मजोमिछपनअंतरद्विपएएकसो
 नेएकक्षेत्रनाप्रजाप्तानेअप्रजाप्ताएबसेनेबेजेदएकअसंती
 याके०॥चउदस्थानकेउपजे एअप्रजाप्ताजमरे एत्रणसेने
 त्रणजेद बसेनेसाठपूर्वेकह्यातेमळीजीवनीत्रणगतिनाए
 पांचसेनेत्रेसठा॥५६३॥ सहूभेदजीवनामनुष्यनेतीर्यचनो
 विचारपनवणाथकिविशेषजाणवो इहांतोग्रंथगोरवथाय
 तेमाटेनाममात्रलिख्याछे एजिवनुंस्वरुपआजिवनेओल

स्याविनाजिवनुंस्वरुपबरावरजाणेनहिमाटेअजिवनुंस्वरु
 पसंक्षेपथकिदेखाडिएछिए हवेअजिवनाबेजेदएकरुपिए
 कअरुपितेअरुपिअजीवनाच्यारजेद धर्मास्तिकाय॥१॥
 अधर्मास्तिकाय॥२॥आकाशास्तिकाय॥३॥काल॥४॥धर्मा
 स्तिकायखंधतेचउदराजलोकप्रमाण॥१॥देशतेकल्पनामा
 त्र॥२॥धर्मास्तिकायनोप्रदेश॥३॥अधर्मास्तिकायखंध॥१॥
 देश॥२॥प्रदेश॥३॥आकाशास्तिकायखंध॥१॥लोकालोक
 प्रमाणो॥२॥देश॥२॥प्रदेश॥३॥लोकाकाशप्रमाण॥कालनोए
 कसमय॥१॥ एनोखंधदेशहोयनहिंशामाटेजेएकसमयथि
 बिजोसमयमलतोन्ती माटेकालनोएकजजेद॥एदशभेद
 थया॥१०॥धर्मास्तिकायद्रव्यथकीनित्यछे॥२॥ धर्मास्ति
 कायक्षेत्रथकीचउदराजलोकप्रमाणे ॥२॥ धर्मास्तिकाय
 कालथकीअनादिअनंत॥३॥धर्मास्तिकायजावथकी॥४॥
 वर्ण गंध रस फरसनथि॥४॥धर्मास्तिकायगुणथकी॥ च
 लणसहायगुण॥५॥अधर्मास्तिकाय॥१॥द्रव्यथी॥२॥ खे
 त्रथी॥३॥कालथीभावथीपुर्ववत्॥४॥ गुणथकीथिरसहाय
 गुण॥५॥आकाशास्तिकायद्रव्यथकी॥२॥क्षेत्रथकीलोका
 लोकप्रमाण॥२॥कालथकी॥३॥जावथकी ॥४॥ गुणथकी
 आवगाहनागुण॥५॥ कालद्रव्यथकी॥१॥क्षेत्रथीकालथी
 ॥२॥भावथी॥३॥गुणथकी ॥४॥ नवापुराणावर्तनागुण
 ॥५॥एअरुपिअजीवना२०भेदथया दश१० जेदपेहेलाक

ह्याछे तेमली ३० भेदथाय हवेरुपिअजिवनापांचसे
 नेत्रीशजेदकहेछे वर्णपांच॥५॥कालो॥१॥निलो ॥२॥ पी
 लो॥३॥रातो॥४॥ धोलो॥५॥गंध॥२॥ सुभिगंध ॥१॥ दु
 र्निगंध॥२॥ रस॥५॥खाटो॥१॥ खारो ॥२॥ तिखो॥३॥
 तमतमो॥४॥मिठो॥५॥फरस॥८॥खरखलो॥१॥सुवालो
 ॥२॥टाढो॥३॥उजो॥४॥जारो॥५॥हलुओ॥६॥लुखो॥७॥
 चोपड्यो॥८॥संस्थान॥५॥एपचविशभेद॥एकवर्णमां॥२०॥
 जेदलाधे॥वेगंध॥२॥पांचरस॥५॥आठफरस ॥८॥ पांच
 संस्थान॥एविश॥२०॥एपांचवर्णना॥१००॥जेद॥एमपांचर
 सनापणशो॥१००॥जेद॥पांचसंस्थाननापण ॥१००॥जे
 द आठगंध॥८॥वेफरस॥एदशनाबसेनेत्रीश॥२३०॥भेद
 थया एमरुपीअजीवनापांचसेनेत्रीशजेदथया॥ ५३० ॥
 अरुपीअजीवना॥३०॥जेदमाहेजेगाकरीये एटलेअजीव
 द्रव्यनापांचसेनेसाठजेद॥५६०॥थयाएनोविस्तारजोवो
 होयतोश्रीपनवणाजीमध्येछे एविरीतेजीवअजीवतुंस्वरु
 पजाणीने पछिआवकनांव्रतलेतेनेथावरजीवनांपछखांण
 तोछेनहिं अनेत्रसजीवनाअपराधिनीजयणाछे विणअप
 राधिरह्यातेमांआरंजेजयणा अणारंभिरह्यातेमांसउउप
 ग्रहितनिजयणा ॥ एटलेअणापराधिअणारंभेअनेअण
 उपग्रहित ॥ एवाजिवनेहणवाना आबकने पचखांणछे॥
 तेपणछकोटीनापचखांणछे ॥ एटलो॥मन ॥ १ ॥वचन

॥२॥ काया ॥३॥ थकीअनुमोदवानिजयपणाछे। माटे
 श्रावकनुब्रतछेकथोडुं तेमाटे देशविरातिकहिए तेपेहेलुं
 ब्रततेप्रणातिपात जेपरजीवनेआपणा सरिखाजाणी
 सर्वजीवने रखवालेतेदया॥ एव्यवहारप्रणातिपातवि
 रमणजाणवो हवेनिश्चेदयाकहेछे जेआपणोजीवकर्मवशे
 दूखीथायछे तेआपणाजीवनेकर्मथीछोडाववो आत्मगुण
 रखवालवागुणविचारवोतेचारप्रकारेबंधहेतुपणाथीनिवा
 रे स्वरुपगुणनोप्रगटपणोकरवो प्रगटथयोगुणतेराखवो
 एमआत्मस्वरुपनेविषे विश्रामतेतलानुजवतेचारीत्रकहि
 ए तेनिश्चेदया एटलेज्ञानथीमिथ्यात्वनेखपावे आपणा
 जीवनेनिर्मलकरेछे तेनिश्चेदया तेजिवप्रणातिपातथकि
 विरम्योछे तेप्रणातिपातकह्यो हवेमृखावादकहेछे कुडो
 वचनबोलवो तेव्यवहारमृखावादविरमणकहिये हवेनि
 श्चेकहेछे जेपरवस्तुपूदगलादिकनेआपणीकहेवि तेमृखा
 वचनछेअनेजीवनेअजीवकहे अनेअजीवनेजीवकहेइत्या
 दिकअज्ञान तेभावमृखावादमेछेअथवासिद्धांतनोअर्थखो
 टोकहे तेमृखावादमेछे एमृखावादजेणेछांड्यो तेनिश्चेमृ
 खावादथिविरम्यो एटलेबिजाअदत्तादानादिकजोजाजे
 तोचारीत्रभाजे पणज्ञानदर्सनचारीत्र अनेनिश्चे जेणेमृ
 खावादभांज्यो तेणेसमकितज्ञानचारीत्रभांज्यां तथाआ
 गममांएमकह्योछेजेएकसाधुएचोथोब्रतभांज्यो अनेएक

સાધુએવિજોમૃત્વાદનાંજ્યો એટલેહાંજેણેચોથોવ્રતનાં
 જ્યો તેઆલોવણલિયેશુદ્ધથાએ પણજેસિદ્ધાંતાદિકના
 મૃત્વાઉપદેશદેવેતે આલોવણલિધેપણશુદ્ધહોવેનહિં॥હવે
 અદત્તાદાનકહેછે જેપારકીધનવસ્તુછુપાવિનેચોરીનેઠગી
 નેલીયેતેચોરીછે એટલેઅણદિઠિપારકિવસ્તુલેવેતેઅદત્તા
 દાનવ્યવહારનયથીજાણવો નિશ્ચેનયઅદત્તાદાનકહેછે તે
 પાંચઈંદ્રિનાત્રેવિસવિષયનેઆઠકર્મનિવર્ગણાં ઇત્યાદિક
 પરવસ્તુતેઆત્માનેઅગ્રાહછેપરછે તેલેવાનિવાંછાકરે તે
 નિશ્ચેનયઅદત્તાદાનકહિએ તથાકોઈકકહેશેજે વિષયનિ
 અનેકર્મનિવાંછાકરેછે તેવાંછાકોણકરેછે તેનોઉત્તરજેપૂ
 ન્યનેમેલુલેવાજોગ્યકહેછે તેજિવકરમનિવાંછાકરેછે તેપુ
 ન્યનાવેતાલિસજેદછે તેચારકર્મનિશુન્નપ્રકૃતિછે એટલે
 જેવ્યવહારઅદત્તાદાનનહિલેવો પણઅંતરંગપુન્યાદિકનિ
 વાંછાછે તેનેનિશ્ચેઅદત્તાદાનલાગેછે હવેમૈથુનવિરમણ
 તકહેછે તિહાંજેકોઈપૂરુષપરસ્ત્રીનોપરીહારકરે તેમૈથુ
 નવિરમણ વ્યવહારકહ્યો તથાસ્ત્રિપૂરુષનોપરીહારકરે તે
 મૈથુનવિરમણ વ્યવહારકહિયે ઇહાંસાધુનેસ્ત્રિનોસર્વથા
 ત્યાગછે અનેગૃહસ્થનેહાથપરણિસ્ત્રિમોકલિછેઅનેપરસ્ત્રી
 નાંપચલાવેછે તેવ્યવહાર હવેનિશ્ચેકહેછે જેવિષયાન્નિ
 લાખનોત્યાગ અનેમમતાતૃષ્ણાએપરભાવઅનેવરણાદિક
 પરદ્રવ્ય સ્વામિત્વાદિકતેનોઅભોગિપણો આત્માનાસ્વ

गुण ज्ञानादिकनोजोगी तेपूदगलखंधअनंताजीवनीएठ
 ते॥मनेभोगववाघटेनही एरीतेत्यागतेनिश्चेमैथुनविरमण
 कहिये जेणेबाह्यविषयछोड्योछे अनेअंतरंगलालचनहिं
 छूटितेतेनेमैथुननाकर्मलागे हवेपरीग्रहपरीमाणव्रतक
 हेछे परीग्रहधनधान्यदासदासि चौपदवरधरतिवस्त्रआ
 नर्णनोत्यागतेपरीग्रहत्यागव्रतव्यवहारथीजाणवोएसाधु
 नेसर्वपरीग्रहनोत्यागछे श्रावकनेइछापरीमाणछे जेटली
 इच्छाहोयतेटलोमोकलोराखे बिजानीविरतिकरे एव्यव
 हारपांचमोवृतकह्यो निश्चेजावकर्मरागद्वेषअज्ञानद्रव्य
 कर्मज्ञानावरणीप्रमुख आठकर्मशरीरइंद्रिनोपरीहारएठ
 लेकर्मनेपरजाणिछोडवांतेनिश्चेपरीग्रहनोत्याग एटलेप
 रवस्तुनीमुरछाछोडवि तेणेपरीग्रहणछांड्योछे एटलेप
 रीग्रहत्यागव्रतकह्यो एपांचव्रतकह्यो छठोदिशिपरीमा
 णव्रतकहेछे च्यारदिशि ॥उर्ध्व ॥अधो ॥ एछादिशानाक्षे
 व्रनोमांनकरीमोकलोराखे तेव्यवहारदिशिपरीमाणव्रत
 कहिये अनेगतिच्यारकर्मगुणजाणि तेथीउदाशपणो अ
 नेसिद्धावस्ताशुंउपादेयपणो तेनिश्चेदिशिपरीमाणकहिए
 हवेजोगोपभोगपरीमाणव्रतकहेछे तेजोगकहेतां एकवा
 रभोगवियेउपभोगजेवारंवारजोगविये तेनोपरीमाणकरे
 तेव्यवहारभोगोपजोगव्रतकहिये अनेनिश्चेजोगोपजो
 गव्रतकहेछेजेव्यवहारनयेकर्मनोकर्तानेभोक्तातेजीवछेनि

શ્રેનયેકર્મનોકર્તાકર્મછેએઆત્માઅનાદિનોપરભાવજોગી
 થયો ત્યારેપરજાવગ્રાહકથયોપ્રભાવરક્ષકથયો એટલેઆ
 ત્માનિજ્ઞાયકતા ॥ ૧ ॥ ગ્રાહકતા ॥ ૨ ॥ ભોગ્યતા ॥ ૩ ॥ રક્ષકતા
 ॥ ૪ ॥ બિગઢેકર્તાપણોબિગઢયોતેથીપરભાવકર્તાથયોતેણેપર
 ભાવરંગીપણેઆઠકર્મનોકર્તાથયોછેપણસત્તાયેતોસ્વજાવનો
 કર્તાછે પણઉપગરણઅવરાણાથીસ્વકાર્યકરીસકતોનથી
 વિજાવનેકરેછે નેઅજ્ઞાનપણેજિવનોઉપયોગજલ્યોછેપણ
 ન્યારોછે અનેજિવતોઆપણાજ્ઞાનાદિગુણનોકર્તાજોકાછે
 એવાપરીણામતેસ્વરુપાનુંજાડરુપ તેનિશ્ચેભોગોપજોગત્ર
 તજાણવો ॥ હવેઅનર્થદંડવિરમણત્રતકહેછે અનર્થકામોજિ
 વનેપાપઆરંભેલગાવવોતેઅનર્થદંડત્યાંહાંજેપારકેવાસ્તેઆ
 જ્ઞાપ્રમુખદેવિતેવ્યવહારઅનર્થદંડ અનેજેશુભઅશુભકર્મ
 મિથ્યાત્વઅવિરતિ કસાયજોગશુંકર્મબંધાયછેતેજિવઆપ
 ણાકરીજાણે એનિશ્ચેઅનર્થદંડજાણવો હવેસમાયકકહેછે
 જેમનવચનકાયાનાઆરંભથિટાલે નિરાંરંજપણેવર્તાવે તે
 વ્યવહારસમાયકજાણવો અનેજેજીવજ્ઞાનદર્શનચારીત્રગુ
 ણવિચારે તેસર્વજિવસત્ત્વગુણેએકસમાનજાણી સર્વસમ
 તાપરીણામતેનિશ્ચેસમતારુપસમાયકકહિએ હવેદેશાવ
 ગાશિકત્રતકહેછે જેમનવચનકાયાનાજોગએકઠાકરીએ
 કથાનકેબેસી ધર્મધ્યાનકરવો તેવ્યવહારદેસાવગાસિક
 કહિએ અનેશ્રુતજ્ઞાનશુંછદ્રવ્યઓલખિને પાંચદ્રવ્યત્યા

गकरे अने ज्ञानवंत जिवने ध्यावे ते हे मांर मे परभाव मां वसेन
 हि ते निश्चे देशावगाशिक जाणवो हवे पोसहक हे छे जेच्या
 रपहोर अथवा आठपहोर सुधी समता परीणामे निरारंजसा
 बद्य छोडि शिझाय ध्यान मे प्रवर्ते ते व्यवहार पोसहक हे छि
 अने आपणा जीवने ज्ञान ध्यान गुं पोषिने पुष्ट करे ते निश्चे
 पोसहक हिये जिवने आपणे स्वगुणे करी पोषिये ते पोषहक
 हिये हवे अतिथि संविभाग व्रत कहे छे जे पोसहने पारणे अ
 थवा सदा साधुने जिन धर्मि श्रावके आपणि शक्तिसारुदान दे
 वो ते व्यवहार अतिथि संविभाग कहिए अने जिवने अथ
 वा सिष्यने ज्ञान जणवो जणाववो संजलाववो सांजलवो ते
 निश्चे अतिथि संविभाग कहिए एबार व्रत कहां:—हवे एवा
 जे बार व्रत धारी श्रावक छे ते करणि शिकरे ते देखाडे छे श्रा
 वक पाछली चार घडिरात लेइ उठे त्रण मनोरथने विचारे ते
 नांनाम आश्रवथ किके दहाडे मूकाइश॥१॥ सर्व विरति चारी
 त्रके दहाडे अंगीकार करि शुं॥२॥ समाधिसंथारो के दिन आ
 वशे॥३॥ एवा त्रण मनोरथ श्रावक विचारे एनो विस्तार मनो
 रथ जावना थकि जाणवो ते वार पछि श्रावक प्रतिक्रमण करे
 ते वार पछि उठिने श्रीजीन मंदिर दरशन करवाने जाय ते पू
 र्वे कह्युं छे ते मज पंच अभिगमन तथादस त्रिक साचवतो थ
 को दर्सन करे जो कदापि छति जोगवई ये प्रमादने वशे दर्शन क
 रवाने जायतो एक छठनि आलोवण आवे तथामन मांशंका

राखिनेनजायतोपांचउपवासनिआलोवणआवे एवंपंच
 महाकल्पभाष्यमध्येकह्युंछे तेमाटेजिनराजनांदर्शनअव
 श्यमेवकरवां दर्शनकस्थापछिगुरुनेवांदे वांदिने नम
 स्कारकरेपछिधर्मदेशनासांजलेपछि सांजलिनेजिनमंदि
 रेजीनपूजाकरवाजाव तेपूजानिविधि आधविधिथकिजा
 णजो त्यांहांसांजनाप्रतिक्रमणकरे इत्यादिकश्रावकनि
 विधि साध्यदिनकरथकिजोज्यो तथाश्रावकहोयतेपर्वति
 थियेपोसासमायकतपइत्यादिककरे तथाश्रावकहोयतेसा
 तेक्षेत्रेधनवावरतेसातक्षेत्रनांनामकहेछे साधु ॥१॥ साध
 वि॥२॥ श्रावक॥ ३॥ श्राविका॥४॥ देहरुं ॥५॥ जिनपडि
 माने॥६॥ ज्ञान॥७॥ एसातक्षेत्रनोऽर्थसंक्षेपथकिदेखाडेछे
 हवेसाधुसाधविबेनेएकरीतछे माटेजेगोकहेछे साधुने
 श्रावकहोयतेसातपिंडआपे अणके०॥ आहार॥२॥ पा
 णके०॥ पांणि॥२॥ खादमके०॥ मेवाप्रमुख ॥३॥ स्वादम
 के०॥ मुखवासा॥४॥ लेनके०॥ वस्ति॥५॥ सेनके०॥ सिज्या
 पाटपाटलाप्रमुख॥६॥ वत्छके०॥ वस्त्रपात्रप्रमुख ॥७॥
 एसातपिंडसाधुसाधविनेदेवानिमित्तधनवावरें तथाश्राव
 कश्राविकाएबेक्षेत्रनाकाजेपणधनवावरें शिरितेतेंकहेछे
 जेश्रावकहोयतेशंघकाढे स्वांमिवछलकरे तथास्वांमि
 भइनीजकिबहुमानकरे त्यारेवादिबोलयोजेसंघकाढ्याथ
 किशुंधर्मछे एतोइंशानांकामछे एनोउत्तर जेतेंकिधुंसंघ

काढेशुंथायतेसंघ काढ्याथकि अनंताकर्मनि निकाश्रित
गांठितोढे शामाटेजेतिर्थेजइनेवांदवानांमोटांफलकिधांछे
केमकेश्रीजगवतिजीमांतिर्थंकरनिवंदणाश्रधिकारेत्याहांज
इनेवांदवानोमहालाजकीधोछे॥तेवारेवादिबोल्होजेएतो
शास्वतातिर्थंकरहता आतोप्रतिमाछेतेनुंकेम एनोउत्तर
जेप्रतिमानेजीनपडीमाकहिनेबोलाविछे॥ तेवारेतमेकेहे
शोजेएतोजिनपडिमाकहिछे पणजिनवरतोकह्यानथी ए
मानेएमांतोफरकघणो तेनोउत्तर जेजगाएधुपनोअधि
कारचाल्यो तेजगाएएवोपाठछे ॥दाहंधुवंजिनवराणां॥ए
वोपाठज्ञाताप्रमुखघणासूत्रमांछेएटलेइहांजिनपडिमाने
जिनवरकहिनेबोलाव्याएटलेएपाठजोतांजिनवरमानेजि
नपडिमामांफरककांडिसतोनथी माटेतिर्थेजइनेवांदवा
नुंघणुंफलछे तथातमेकह्युंजेहंशानाकांमछे ॥ तेनोउत्तर॥
जेगाडांगडेरांडित्यादिकजोडवां॥जोडाववां॥तेकारणथकि
तमेहंशामांगणोछो तेएमछेनहिं ॥ शामाटेजेश्रीदसासुत
स्कंधमां श्रेणीकराजाभगवांननेवांदवागयातेसमेबेसवा
नेवास्तेरथमगाव्योछे ॥ तेरथनेधर्मरथकहिनेबोलाव्यो
तेरथज्यांचालेत्याहांहंशाजथाय केमजेत्यांकह्युंछेके बल
धनेआरघोचतादोडावताथकागयातेजगाएहंशाकेमनथा
ए पणइहांतोधर्मरथकह्योछे॥ तथागाममध्येधीउकरडाक
ढाव्या पाणीछंटाव्यांतथाचउरंगीशेनासजीनेगया तेले

खेतोमहाआरंजनकांमदिशेछे पणभगवंतेतोकांइपापक
 हयुंछेनहिं भगवंतेतोएनुफलमोक्षनुंकहयुंछेतेमाटेधर्मकां
 मनेअर्थेनिकल्या तेकांमनेविषेजेटलुंकामथाय तेटलुंध
 मखातामांगणाय एमजोनगणीएतोसाधुनोवेहारगोच
 रीअटकीजायतेमाटेडाह्याहोयतेविचारीजोज्यो तथाति
 र्थेजइनेवांदवुंतेनुकारणकेहेछेजेठेकाणोतिर्थकरादिमोक्षेपो
 हतातेजआपणेपूजनिकछे शामाटेजेश्रीभगवतीजीमांड
 दायनराजानेअधिकारेकहयुंछे ॥ धनतेनगरी॥धनतेगाम
 आगलइत्यादिकनेधनकहिबोलाव्याछेशामाटेजेश्रीजग
 वांनविचरताहोयतेमाटे॥ एटलेज्यांतिर्थकराविचरताहोय
 तेनगरीयादिकनेपणधनकेहेवाणुं तोतेनगरीनेविषेतोको
 इजीवसुलजबोधिहशे कोइदूलजबोधिहशे अथवापापि
 कोइकहशे कोइकधर्मिहशेअथवागामनीमांहिलीकोर को
 इपणशुधअशुधकोइकवस्तुहशे तेपणसर्वेतेधनकह्युं तो
 जेजगाएतिर्थकरनुंनिर्वाणकल्याणकथयुं तोतेजगाएफर
 सनाकल्याणककेमनथाय वंदणनमणकर्ताकर्मनिर्जरे डा
 ह्याहोयतेविचारीजोज्यो माटेसंघतिर्थजात्रानिमित्तश्राव
 कनेधनवावरवुं ॥ तेनोविषेशअर्थसेत्रुजामाहात्मथकीजा
 एजो तथास्वांमिवछलनीमित्तेधनवावरे ॥ एटलेस्वांमि
 के०॥सर्वाधर्मनाश्रोनेजमवुंजमाडवुंकरे॥शामाटेजेश्रीज
 गवतीजीमांसखजीपुष्कलीजीनेअधिकारे पणस्वांमिव

छलनोअधिकारदिशेछे तथास्वांमिज्झनीजक्तिबहूमान
 करवुंएनोपणपाठश्रीभगवतीजीमांसनंतकुमारइंद्रनेअधि
 कारेजोज्यो अग्यारमातथावारमाशतकमांश्रावकश्रावक
 नेवंदणनमस्कारकरे ॥ एवोपाठछे ॥ तेमाटेश्रावकहोयते
 श्रावकश्राविकानाविषेवावरे हवेवलीश्रावकपांचमाक्षेत्रे
 देहरुंकरावे तथाछठेक्षेत्रेजिनपडिमानुंभराववुं ॥ तथादे
 हरानुरंगाववुं ॥ तथाआंगीरचाववी॥ तथाअठाइमहोछव
 करावे तेवारेवादिबोल्हो ॥ जेदेहरुंकरावेप्रतिमाजरावे
 गुंथाय॥तेनोउत्तर॥जेदेहरुंकराववुं॥प्रतिमाभराववि॥एका
 मश्रावकनेश्रेयदिशेछेशामाटेजेदेहरुं ॥ तथाजिनप्रतिमा
 आजपांचमाआरामांआधारभूतछे केमकेकेवलिनतोआ
 जविरहकालछेशुधआलंबनतोआजएछेतथाश्रीअनुयोग
 द्वारमांपणकहुंछे जेभावनिक्षेपोनामथापनाद्रव्य विना
 थायनहिं तथाच्यारनिक्षेपामां एकेनिक्षेपोउथापे ॥ तेने
 मिथ्यात्विकहिए ॥ तेवास्तेथापनानिक्षेपोअवश्यमानवो॥
 यदूक्तं॥नामजणाजणजणा॥ठवणजणा॥जणपडिमाओ॥
 दवजणाजणजिवा ॥ नावजणाजणसमोसणहुथा॥ १ ॥
 एगाथामांपणथापनानिक्षेपामांतोजिनपडिमाजकहीछे ॥
 अथवाअनुजोगद्वारमध्ये आवशकनेअधिकारेदशप्रकार
 नीथापनाकहिछे तेतोसदबोधअनेअसदबोधकहिछे त
 थाएतोगुरुनीथापनाछे आतोतिर्थकरनिथापनाअनेवली

सदबोधछे तो एनेकरावतांनफोकेमनहोय ॥ डाह्याहोयए
 विचारीजो ज्यो तथादेहरानोकरावनारो तथाप्रतिमानो ज
 रावनारो वारमेदेवलोकेउपजे एवंश्रीमहानिशिथजिमां
 कह्युछेतेमाटेआवकहोयतेदेहरांकरावे प्रतिमाभरावेआं
 गीरचावे अठाइमहोछवादिक्करे ॥ एवामारगेधनवावरे
 हवेसातमुखेत्रजेज्ञान तेमारगेपणधनवावरे एटलेज्ञान
 लखावे तथाज्ञानभणतोहोय तेनेसाज्यआपे तथाज्ञानि
 नांबहूमानकरावेशामाटेजेश्रुतज्ञानछेतेमोटुंछे जदपिकेव
 लज्ञानमोटुंछेपणस्वअनुजायीछेअनेश्रुतज्ञानछेतेस्वपरप
 रकाशेदिसेछे माटेज्ञानिनाबहूमानकरवां केमजेश्रीनंदि
 सुत्रमांज्ञानिनेसूर्यनीचंद्रमानीकल्पवृक्षनीसंभुरमणसमु
 द्रनिइत्यादिकघणीउपमाओछे॥माटेज्ञानिनुंबहूमानविशे
 पेकरवुं ज्ञानभणतोहोयतेनीपणसाज्यकरवि॥ शामाटेजे
 ज्ञाननाभणनारापासेपइशोहोयनहिंअनेव्याकरणादिक
 जणवानेपइशोपणजोइयेपुस्तकपानुंपणजोइयेमाटेएवात
 निसाज्यगृहस्थिआपेतारेभणाय त्यांवादिऐतर्ककरी जे
 साधुतोसाज्यवंचेनहिं तमेकहोछोसाज्यआपेतोजसाधुभ
 णे तेनुंकेम तेनोउत्तरदेछे जेसाधुहोयतेसाज्यनवंचेपणते
 दहाडेतोसूत्रपाठउपाध्यायजीभणावता अनेअर्थआचा
 र्यआपता अनेमारुंतारुंहतुंनहिं ॥ जेजतुंतेनेजणावता ॥
 आजतेमानाआचार्यउपाध्याय कियातमारीसरतेआवेछे

जेतेनिपासेजइनेजणे अथवाज्ञानआशरीसाज्यवंचेतोदो
षणजणातुंनथि शामाटेजेपोतानेशरीरेसुखवंचेतोनथी ए
तोआत्माहेतेज्ञानजणे नेज्ञानकाजेसाज्यवंचेछे तथा
श्रीपंचमहाकल्पजाण्यमध्येपणकह्युंछे जेज्ञाननोसाधुअ
भ्यासकरतोहोयतेठामनेविषे कदापिआहारनेविषेआधा
कर्मादिदोषलागतोहोयतोज्ञानअभ्यासकरवानेसाधुरहेके
नरहे त्यांकह्युंछेजेज्ञाननोअभ्यासकरतांकदापिआधाक
र्मादिदोषलागेतेनोविचारकरेनाहिं पणज्ञाननोअभ्यासक
रवोशामाटेजेज्ञाननहोयतोदोषअदोषकोणजाणेमाटेज्ञा
नमोटोपदार्थछे तेमाटेज्ञानने वास्तेसाज्यवंचतांदोषण
जणातुनथी तथाजोशरीरादिकनेअर्थेसाज्यवंचेतोदोषण
लागे जोयामांतोहेवुंआवेछे पछिकेवलीगम्य तथाजेगृह
स्थिआवकहोय तेसुत्रसिद्धांतादिकलखिराखे शामाटेजे
साधुसाधविआव्यागयानेवांचवाजणवानेखपलागे तथा
गाममांपणबिजाआवकाने भणवागणवाखपलागे एसा
तमुक्षेत्र एमआवकहोयते सातेक्षेत्रेधनवावरे बलि
एनेअनुसारेबिजापणउचितथानकजोइनेवावरे एमआव
कनुंस्वरूपकह्युं तेश्रावकत्रणप्रकारनाछे॥ जघन्य॥१॥ म
ध्यमा॥२॥उत्कृष्ट॥३॥तेजघन्यश्रावककेनेकहिएकेप्रजाते
नोकारसिरात्रेदूविहारअनेबाविसअक्षनोत्यागकरेतेने
जघन्यश्रावककहिए॥१॥अनेबारव्रतश्रावकनांअंगीकार

करचां होय तेने मध्यम श्रावक कहिए ॥ २ ॥ अने बार व्रत उच
रचां होय अने अग्यार पडिमावहि होय तेने उत्कृष्टो श्रावक
कहिए ॥ ३ ॥ ए विरीते श्रावक नो धर्म तथा साधु नो सर्व विराति पं
च महाव्रत धर्म एवं श्रीवितराग प्रमात्मा ए परुष्युं जे धर्म ते
ने धर्म करी सदहे तेने धर्म तत्व सदह्यो कहिए ए तले धर्म तत्व
के ॥ साधु श्रावक नुं जे धर्म तथा खट द्रव्य न वत तनय न खे पाप
क्षप्रमाण स्याद वा दखटकार कादिक सर्व सदहजो हे भव्य
जीवो समज मां आवेतो समजवुं कदापि समझ मां न आवेतो
एमधारवुं जे मारी बुद्धि ओछी छे अने केवली नुं ज्ञान अनंत छे
ते यि मारी समज मां आवतु नथी पण जे आगम मां जाव परु
ष्या ते सर्व ते हेत छे एवो विचार राखवो पण पोतानि मतिक
ल्प नाथी कशो नवो मार्ग थापशो मां ए विरीते हे भव्य जीवो
धर्म तत्व ने सदहजो ॥ इति धर्म तत्व तृतीयः ॥
॥ इति श्रीसम्यक्द्वार ग्रंथो मुनी श्रीहूकमचंद जीविरचीत्ते
षष्ठोऽध्याय पूर्ण ॥ ६ ॥

एछ ठा अधिकार ने विषे धर्म तत्व ओलखाव्यो हवे सा
तमे अधिकारे एत तना सदहणानुं फल देखाडे छे हे भव्य जी
वो आर्य क्षेत्र मनुष्य जव देव गुरु निजोग वाइ ते पाम विघणी
दुर्लभ छे अनंता पून्य निराशि नाथो कडा वध्यात्यारे तमे पा
म्याछो पामिने जो परमाद करशो तो फरीने च्यार गति
संसार ने विषे परी ब्रह्मण करशो फरीथि आजोग वाई मल

विघ्नीदूर्लभछे तुंजेआसंसाररुपमोहजालमांगुंथाणोछुं
 अनेपूत्रकलत्रधनधान्यादिकमाहरुंमाहरुंकरेछेतेतारीभूल
 छे तेकोइतारुंछेनाहि केमजेमोहजालनेविषेगुंथायाथकि
 नर्कतिर्जचनांदूखभोगववांपडे तेनर्कनूस्वरुपलेशमात्रक
 हेछे तेनर्कनाक्षेत्रनोफरसकेवोछेतेकहेछे जेवितरवारनि
 धार जेविबरछिनीअणी जेविकटारीनीधार जेविजालो
 डसीअणी जेविअस्त्रानिधारजेवोनगरनोदाहजेवोगामनो
 दाहएवोतोउष्णफरसछे वलिजीहांगोस्वरुघणांतिखीअ
 णिनांपथरायेलांपड्यांछे तथाडाजतिखिअणिनाउगेल
 नुवनछेवलिज्यांहांवितरणीनामानदियोछेज्यांहांअसिपत्र
 वृक्षनांवनछेज्यांहांघणाकुंजीपाकछेतेकुंजीपाकनोस्वरख
 रोफरसपूर्वकह्योतेवोजछेवलीजेविपोषमाघनिमहाहिमा
 जलटाढ जेमहिमाज्जाक्षेत्रनीटाढज्यांहांमाणसनामाणस
 शिजीजायछेतोढारोनूनेझाडनूशुंकहेवूँएवाक्षेत्रफरसनादि
 कथीतेटाढअनंतगुंणीवधतीछे एकुंभीपाकतेउपरथीचोखू
 णीछेअनेमांहेथकिकुडानाआकारेछे तेकुंभीपाकनेविषेना
 रकिआविउपजेतेप्रथमसमेयनारकिनीआंगुलनेअसंख्या
 तमेजागेअवगाहनाहोयपछिएकअंतरमूहूर्तमांजेटलीना
 रकिनाशरीरनिअवगाहनाहोयएटलीबांधे तेवारेकुंजीपा
 कपेटेथकिपहोलीअद्वोउर्द्धसंकिर्णएनोफरसमहा तिखोने
 वलिटाढोतेथकिथइजेवेदनातेथीमहारीवपोकारेअनेमुखथी

कहजेमुनेइहांथकिकाढोकाढोतेवारैनर्कक्षेत्रनेविपेरह्याजेप
 रमाधामि तेपनरजातनाछे तेनानामकहेछे अंब॥१॥अंब
 रिखा॥२॥इयाम॥३॥सबल॥४॥रुद्र॥५॥ महारुद्र॥६॥
 काल॥७॥महाकाल॥८॥असिपत्र॥९॥धनुष्य॥१०॥कुंभ
 ॥११॥वालुक॥१२॥वेत्रणी॥१३॥खरस्वर॥१४॥महाघोष
 ॥१५॥ एवाजेपनरजातनापरमाधामितेत्यांपासेहोयतेदो
 ढिनेआवेतेआविनेनारकिनेकहेजेमाहलिकोरतोहजीतने
 सुखछेअनेबाहेरतोमहादूखछेअनेकुंभीपाकनुंमोढुंसांकडूछे
 माटेतनेतोढितोढिनेकाढवोपडशे त्यारेतुंनपाडिशपणअ
 मेतनेछोडिशुंनहि वास्तेतुंपेहेलांजमांहिरहेपणतेनारकि
 महादूखेपिडयोथकोदिनवचनकहिनेबोलेजेहूंमहादूखिछुं
 महाराथीनरकनुंदूखजोगवातुंनथीमाटेमनेकांडकरतांइहां
 थकिकाढोहुंनानहिंपाडूंतेवारपरमाधामिसाणशिथीतोडि
 तोढिनेकाढेत्यारेमहारीवपोकारेनेकहेजेमुनेरेहेवाद्योपण
 तेकांडछोडेनहिंइत्यादिक वलीबाहेरनिकल्यापछिपणम
 हाछेदनभेदनताडनातर्जनादिकवेदनाघणिजोगवे ज्ञानि
 विनाआपणथीकहिजायनहिं तेनोविशेषअधिकार श्रीजी
 वाजीगमतथापन्नवणाप्रमुखसूत्रथकिजाणजो एवांनरका
 दिकनांमहादूखजोगवांपडे तेवास्तेहेभव्यजीवोमोहजा
 लनेविषेमुझावूंनहिं जेमोहनेविषेमुझाय तेनेएवांदूखभो
 गववांपडे ॥ जेमब्रह्मदत्रचक्रवर्तिमोहने विषेमुझाणो

अनेसाधुनोउपदेशनमान्यो त्यारेमरीनेसातमी नर्केम
 से तेमहेजव्यजिवो एवंजाणीने जोगवाइमलेथकेप्रमा
 दकरशोनहिं धर्मसाधनकरजो जेथकिदेवलोकनांसुख
 जोगवो परंपराएमोक्षनांसुखपणजोगवशो वलिजेपुत्र
 कलत्रधनधान्यादिकमाहारुमाहारुंकरोछो तेकांइछेनहिं
 तेतोसर्वस्वार्थनांसगांछे तेनुंस्वरूपदेखाडेछे जेमश्रेणि
 करराजाकुणीकनोअंगुठो छमाससुधिमुखमधेराख्यो अ
 नेलोहिपरुचुइयां शामाटेजेमारोपुत्ररखेमरीजशे केरखे
 दुखीथशे एमजेमोहनावशथकिएविरीतेपुत्रनेवास्तेपोते
 दुखजोगव्युं तोतेजपुत्रे पोताने काष्ठपिंजरमांधाल्यो
 अनेनित्यप्रत्येपांचसैंहेंकोरडामरावे अनेजीविथिपणगया
 तोजोयुंपुत्रनुसगपण एकराज्यनेवास्तेपितानुंमृत्युकयुं
 अनेमहादूखदिधुं तोहेभव्यजीवोसंसारनेविषेपुत्रनुंसग
 पणअनीत्यछे एसर्वस्वार्थनुंसगुछे तथाकलत्रके० ॥ जे
 स्त्रीतेनेतो माहारीकरीजाणेछे तेतोसंसारने विषेमहादू
 खदाइछे केमकेस्त्रिनामोहनामारयाथका नंदिस्वेणेनि
 याणुंकरयुं तोअंतेनर्कमलि तोजुवोस्त्रिनोमोहराख्योतो
 परजवेमहानर्कमलि अनेआजवनेविषे पणस्त्रिसुखदे
 सहिं जेमजसोधरने स्त्रिएहेरदेइनेमाख्यो तेतोअधि
 क्करसमरादित्यवरीत्रथकिजोजो तथापरदेशी राजाप्र
 मुखघणाजिवोस्त्रिएमाख्याछे माटेहेजव्योस्त्रियोकोइनी

सगीयोनथी एतोस्वार्थनिसगीछे एवंखोटुसगपणतेनेवि
 षेतमेकेममुझाइरह्याछो एस्त्रितोआभवपणदुखदाई अ
 नेपरजवपणदुखदाइछे स्त्रिनासगपणमांपणराचवुंनहिं
 तथाजेसंसारनेविषेमाताछे तेपणस्वार्थनिसगीछे जेमब्र
 ह्मदत्तनेचुलणीराणीएमारवानो उपायकरथो जुवोसगो
 दिकरोछे पणकांडइदयाआविनहिं तथाचेलणाराणीए कु
 णीकनेजनम्योतेजवखतेउकरडेनखाव्योतो जुवोमातानां
 सगपणपण संसारनेविषेएवांछे इत्यादिअनेकदृष्टांतछे
 तेग्रंथोथकिजाणजो वलिसंसारनेविषेजेसगपणछेतेसग
 पणनोकांडिनियमनथीजे एनुंएसजगपणरेहेसेजेपूत्रहोयते
 पूत्रपणेएवोकांडिनियमनथी जेपूत्रहोयतेपीतापणेत्याय अ
 नेपूत्रहोयतेस्त्रिपणेत्यायकेमजेशुकराजानांमातापीतातेओ
 पाछलेजवपोतानीस्त्रिओहती तेनीकथाश्राद्धविधिमांछे
 तथाश्रीअंशकुमारनोजीव तथाश्रीऋषभदेवस्वामीनोजी
 व केटलाएकभवनेविषे स्त्रीभरतारनुंसगपणथयुं केट
 लाएकभवनेविषेमित्रपणथयुं आभवनोविषेदादोनेपडपोत
 रोथया तथाजसोधरपोतानापूत्रनोपूत्रथयो तथाजसोध
 रनिमाताहतीतेआजवनेविषेस्त्रीथइइत्यादिकविचारतांस
 गपणनोनियमरहेतो नथीतथासिद्धांतमांपणकहयुंछेजेएक
 एकजीवनेमांहोमांहे अनंतांसगपणथयां एवंजेखोटुसग
 पणतेनेविषेकोणराचे केमजेकियोजविआपणोसगोछेअने

क्रियोजीवसमोनथी एटलुंविचारीनेजोइएतो सर्वेजी
 ब्रसथे आपणांअनंतांसगपणथयां माटेएमांमातापि
 ताकोनेकहीए तथाभ्रातकलत्रपुत्र कोनेकहीए जेसर्व
 जीवसाथे अनंतांसगपणथयां माटेएवांसगपणनेविषे
 सचीरहेवुंनहि एवांसगपणकरतां अनंतोकालगयो पण
 कांडआत्मानुं कल्याणथयुंनहि जेदहाडेसंसारथकी वैरा
 ग्यपामीने धर्मकरणिकरशो तेदिनआत्मानुकल्याणथशे
 बलिकायानुंस्वरुपदेखाडेछे हेनव्यजवो तमेशरीरनाव
 र्णगंधफरस देखिनेघणुंलोनाइरह्याछो जेरखेमारी
 कायामुकाये रखेदूखपामे रखेबिगडे एवंविचारोछोतेस
 र्वखोटुंछे शामाटेजे हेदेवाणुप्रिय तमनेकायानास्वरुपनी
 खबरनथी एकायातोपुदगलदलछे एकायानेविषेतोरुधि
 रछे तथामंसछे तथाजेजछे तथानसजालछे विर्यछे पेसि
 छे लघुनित्यछे वडिनित्यछे एवाशरीरनेविषेतमे शुंराचि
 रह्याछो एशरीरनेपूर्वेएटलुं पालोपोसोसाचवो पणअंते
 कांडरेहेवानुंनथी शामाटेजेपुदगलनो स्वजावतो सडण
 पडणविद्वंसणछे तेमाटेएनेविषेमुर्छां शावास्तेलाववीपडे
 तुंतारास्वरुपनी गवेखणाकरेतोठीक माटेएहवीकायाउ
 पर मुर्छाराखवीनही केमकेकायाछे एतोअसास्वती
 छे अथीरछे एनोतोधर्मज मलवाविखरवानोछे एटलेसं
 जोगेमले अनेविजोगेजाय एवाशरीरउपर ममताराख

वीनही हवेआवखानुं अनित्यपणुंदेखाडेछे हेनव्यजीवो
 संसारनेविषे जेआवखुंछे एतोअनित्यछे अनेतुमेतोतृप्णा
 घणीलांबीराखोछो अनेजीवत्वनी घडीनीवखरछेनहि
 केमके आवखुंतोअथीर जेमडाजबिंदूके० ॥ जेमडा
 भनीअणीउपर पाणीनोबिंदू केटलीवारठरे तेमआ
 वखुंपण अथीरजाणवुं तथाजेमहाथीनो कानचपलछे
 तेमआवखुंपण अथीरछे तथाजेमपाणीनोपरपोटो जे
 मसंध्यानोरंग इत्यादिकअनेकद्रष्टांतेकरीनेआवखुतोअ
 नित्यछेएवुंआवखुंअनित्यछेतेनेविषेतुं माहारुंमाहारुंकरी
 माचीरह्योछुं अतिशयतृप्णानोवायोथको अनेकआरंज
 करेछे अनेकालतोअचानक आवीपुगशे पछिबांध्यांजेक
 र्मते हारेआवशे अनेधनधान्यादिकमेलव्युं तेतोइहांरहे
 शे अनेएनोतोभोगदारी कोइकथशे अनेनरकादिक दू
 खतोतारेभोगववांपडशे जेमसभोमनामाचक्रवर्तिछखंड
 नोतोभोगदारीहतो पणअतिशयतृप्णानोवायोथकोसमु
 द्रमध्येबुडीमुओ एराजपाटरिद्वितोइहांरहि अनेपो
 तानेमरीनेनरकेजवुपड्युं तेमहेभव्यजीवो एवुंआवखुं
 अथिरजाणीनेमोहममतानिवारीनेधर्मसाधनकरो तेधर्म
 साधवानुंमूलतेसमकितछेतेप्रथमकहयुंछेअनेदेवतत्त्व॥१॥
 गुरुतत्त्व॥२॥धर्मतत्त्व॥३॥एत्रणतत्त्वनेसदहेतेनेसमकिती
 कहिएएटलेसमकितआव्युं एससकितनुंफलशुं समकितनुं

फलव्रति व्रतिके०॥ जेसर्वविरतिदेशविरतितेनेव्रतिकहिए
 व्रतिनुफलतेसंवर॥ संवरके०॥ आवतांकर्मनुरुंधवू॥ तेहने
 संवरकहिए ॥ तेसंवरनुफलतेतप ॥ तेतपनाचारजेद
 अणसणके०॥ नोकारसिथीमांडिनेछमासिपर्यंत तेअ
 णसणतपकहिये॥१॥ अणोदरीके०॥ पुरुषनेबत्रीसकव
 लनुप्रमाणछे स्त्रीनेअठ्याविसकवलनु प्रमाणछे ते
 मांथकिबेतथाच्यारकवलचुरूयाउठे तेनेअणोदरीतपक
 हिये॥२॥ अनेवृत्तिसंक्षेपके०॥ आगेवृत्तिहोयतेमांसको
 षधिके०॥ सांकडीकरवी तेनेवृत्तिसंक्षेपकहिये॥ ३॥ स
 घाहोके०॥ षट्समांथि ॥१॥२॥४॥ त्यागकरवा॥४॥ काय
 कलेशके०॥ उश्नकालेतापनीआतापनालेवि सितकाए
 सितनीआतापनालेवि ॥ ५॥ सलिनताके०॥ अंगउपांग
 मुंसंकोचवूं॥६॥ एषटविधबाह्यतप॥६॥ एथकिकायाबलवा
 नि॥ लोकमांतपसिजणाय॥ अनेकर्मबलवानीजजना॥ हवे
 षटविधअभ्यंतरतपकहेछे॥ प्रायछितके०॥ लाग्यांजेपापले
 नेवारंवारतेसंभालिनेआलोवे॥१॥ अनेअरीहंतादिकमो
 विनबबहूमानकरवूं॥२॥ वियावचपुलकप्रमुखदसनोतथा
 बहूविधिके०॥ घणानो॥३॥ सझायजेअणवुंजणाववूंतेनेस
 ज्ञायकहिये ॥४॥
 ध्याननुस्वरूपलखीएछीए ॥ ध्यानके०॥ धर्मध्या
 ना हवेच्यारध्यानकहिएछीए ॥ त्यांच्यारजेदध्यानना

छे॥ आर्तध्याना॥१॥ रुद्रध्याना॥२॥ धर्मध्याना॥३॥ शुक्ल
 ध्याना॥४॥ पेहेलाबेध्यानअशुजछे एपरीहरवां अने२शु
 द्धध्यान एआदरवां एकध्यानविषेअंतरमूहूर्त चित्तनोउप
 योग तन्मयएकाग्रपणेथिररहेवो तेध्यानकहिए अनेके
 वलिनेध्याननोरोकवोतेजध्यानकहिए ॥यदूक्तं॥ अंतोमू
 हुतोमित्तं॥चितावस्थाएमेगवल्छु॥मित्छोमत्छांएझाणं॥जो
 गनिरोहोजिणाणंतु॥१॥ हवेआर्तध्यानकहेछेमनमांकांड
 कपीडाए आर्तथायजेआहाटदोहटप्रणाम तेआर्तध्यान
 कहिये॥१॥तेआरतध्याननापायाच्यारछे॥ पेहेलोइष्टवि
 योग॥इष्टके०॥वलभभाइमित्रसज्जनमातापितास्त्रिपुत्रध
 नप्रमुखनोवियोग एकत्वआर्तनुंकरवुं तेइष्टविजोगआर्त
 ध्यानकहिये॥१॥बिजोअनिष्टसंजोगके०॥ अणगमतिव
 स्तुनुंआविनेमलवुंतेनिचिंता आकेवारेटलेएवोजेएकत्वप
 रीणाम तेअनिष्टसंजोग॥२॥त्रिजोरोगचिंताआर्तध्यान
 के०॥शरीरमारोगउपन्यातेनिचिंताकरे तेरोगचिंताआर्त
 ध्यान ॥३॥ चौथोअग्रशोचआर्तध्यानते आवताकालनि
 चिंताकरवि जेआवताकालमांआमकरिशुंकेआमकरिशुंए
 अग्रशोचआर्तध्यानकहिए ॥४॥ हवेरुद्रध्यानकहेछे रुद्र
 ध्याननापायाच्यारपेहेलोहिंसानुबंधिरुद्रध्यानके०॥ जिव
 हिंसाकरतोकरावतो अथवासंग्रामसंबंधिवातकरतोसांभ
 लतो तेनीअनुमोदनाकरतो तेपेहेलुध्यान॥१॥बिजुमृषा

नुबंधिरुद्रध्यान ॥ जेमृषाबोलिनेराजीथावुं॥तेबिजोपायो
॥२॥त्रिजुंचोरानुबंधिरुद्रध्यानके० ॥ चोरीठगाइकरवाना
प्रणाम॥ एत्रिजोनेद॥३॥ चोथोपरीग्रहरक्षणानुबंधिरुद्र
ध्यानके०॥ नवविधपरीग्रहवधारवानाप्रणाम ॥ अथवा
होयतेनेरखवालवानाप्रणाम॥ एचोथोपायो ॥ ४ ॥ ए
रुद्रध्याननोपेहेलोपायो छठागूणठाणासुधिछे ॥ एआ
र्तरुद्रध्यानवे अशुचमाठीगतीनाकर्णहारछेतेछोडवा.

हवेधर्मध्यानकहेछे धर्मतेव्यवहारक्रियारुपकारणते
धर्म तथाश्रुतज्ञानतथाचारीत्र एउपादानपणेतेसाधन
धर्म तथारत्नत्रयीनेदपणेतेउपादानशुद्धव्यवहार एटलेउ
तसर्गमार्गानुजायीपणेतेअपवादधर्मतथाअनेदरत्नत्रयी
तेसाधन एटलेशुद्धनिश्चेनयेउतसर्गधर्मनुकारण धम्मो
वल्छोसहावो जेवस्तुनोसत्तागतशुद्धपरीणामिक स्वगुण
प्रवृत्तिकर्तादिक अनंतानंदरुपसिद्धावस्थायेरह्यो तेएवं
भूत उतसर्गउपादानशुद्धधर्मनुभासनरमण एकाग्रतापणे
चित्तनतन्मयनोउपयोगएकत्वनोचितवणोतेधर्मध्यानकहि
ये तेधर्मध्याननापायाचारछे आज्ञाविचय॥१॥अपायवि
चय॥२॥विपाकविचय ॥३॥ संस्थानविचय॥४॥त्यांहांपेहे
लोआज्ञाविचयकहेछे जेवितरागदेवनिआज्ञातेहेतकरी
माने एटलेजगवंतेद्रव्यछनुस्वरुप तथासिद्धनूस्वरुपनि
गोदनूस्वरुप स्यादवादनिश्चेव्यवहारसद्दहे तेनेविषेभास

નરમણકરે તેઆજ્ઞાવિચયધર્મધ્યાનનકહિએ ॥૧॥ હવે
 વિજોશ્રપાયવિચયધર્મધ્યાનકહેછે જેજીવમાંશુદ્ધપણુર
 હયુંછે જેજ્ઞાનરાગદ્વેષકસાયઆશ્રવેમાહારાનહિં હુંએ
 થીન્યારોહું અનંતજ્ઞાનદર્શનચારીત્રવિર્યમાંશુદ્ધબુદ્ધઅવના
 શિહું અજઅનાદિઅનંત અક્ષય અક્ષર અનક્ષર અચલ
 અકલ અમલ અગમ અનમિ અરૂપી અકર્મા અબં
 ધક અનુદય અનુદિરક અજોગી અભોગી અરોગી અમે
 દિ અવેદિ અહેદિ અસ્વેદિ અકસાયી અસસાયી અલેશિ
 અશરીરી અજાસીય અણાહારી અવ્યાબાધ અનઅવગા
 હિ અગુરુલઘુ પરીણામિ અણેંદ્રિ અપ્રાણિ અજોનિ અસં
 સારી અમર અપર અપરંપર અવ્યાપિ અનાશ્રિત અકંપ
 અવિરુદ્ધ અનાશ્રવ અલસ અશોકી અસંગી અલોક લો
 કાલોકજ્ઞાયક શુદ્ધચિદાનંદમાહરોજીવછે એવોજેએકાગ્ર
 તારુપધ્યાનતે અપાયવિચયધર્મધ્યાનજાણવો॥૨॥ હવેવિ
 પાકવિચયધર્મધ્યાનકહેછે જેએવોજીવછે તોયપણકર્મવ
 શેદૂઃખિછે જેજ્ઞાનગુણ જ્ઞાનાર્ણિકર્મેદબાવ્યોછે એટલેઆ
 ઠકર્મેજીવના આઠગુણદબાવ્યાછે એટલેસંસારજનમતાં જે
 સુખદૂઃખઉપજેસર્વકર્મનાકિધાંછે એટલેહાંકર્મસ્વરૂપ
 નુંવિચારવું ॥તેવિપાકવિચયધર્મધ્યાનકહિએ ॥૩॥ હવે
 ચોથોપાયોસંસ્થાનવિચયધર્મધ્યાનકહેછે ॥ ત્યાંહાંચૌદરા
 જલોકછે તેમાંઉર્ધ્વશ્રદ્ધોત્રિછોલોક તેઉર્ધ્વલોકમાંવિમા

निकदेवतावसेछे तेउपरसिद्धक्षेत्रछे एमलोकनुमानछे ए
लोकछेतेसंस्थानछे आपणोजीवसर्वलोकसंसारमांभम
तो जन्ममरणकरीफरस्योछे एवंजेलोकस्वरूप तथालो
कनेविषेपंचास्तिकायनु अवस्थानतेनोविचार तेसंस्थान
विचयधर्मध्यानकहिए ॥४॥ एधर्मध्याननाचारपायाक
ह्या ॥४॥ तेध्यानसातमागुणठाणासुधीछे हवेशुक्लध्या
नकहेछेशुक्लके० ॥ निर्मलसुद्धपरआलंबनविना आत्मा
नास्वरूपनेतन्मयपणेधारे ॥ तेशुक्लध्याननापायाचारछे
प्रथक्त्ववितर्क सप्रविचार ॥१॥ एकत्ववितर्क अप्रवि
चार॥२॥सूक्ष्मक्रियाअप्रतिपाति॥३॥ उछिनक्रियानिरु
ति॥४॥तिहांपेहेलोप्रथक्त्ववितर्कसप्रविचारजीवथीअजी
वजुदाकरवास्वप्नावविज्ञावजूदाप्रथकपणेवेंचवास्वरूपने
विषेपण द्रव्यतथापर्यायनो प्रथकपणे ध्यानकरवो पर्या
यतेगुणमांसक्रमावेगुणतेप्रजायमांसक्रमणकरे एवीरीते
स्वधर्मनेविषेधर्मांतरजेदते प्रथक्त्वकहीएतेहनोवितर्कजे
श्रुतज्ञाने स्थितउपयोगते सप्रविचार तेसविकल्पउ
पयोग एकचित्तव्यापछी बीजोचित्तववो तेविचारकहीए
निर्मलविकल्प सहितपोतानीसत्तानेध्यावे एप्रथक्त्व
वितर्कसप्रविचार एप्रथमशुक्लध्यानजाणवुं एपायोआठमा
गुणठाणाथीमांडीने अगियारमासुधीछे॥१॥ एकत्ववि
तर्कअप्रविचारकहेछे जेजीवआपणा गुणपर्यायनी एक

ताकरीध्यावे जीवनागुणपर्याय अनेजीवतेएकजछे अने
 माहारोजीवसिद्धस्वरूपएकजछे एहवुंध्यानतेएकत्वपणे
 स्वरूपतन्मयपणे आत्मधर्मअनंतानो एकत्वपणेध्यान प
 णवितर्कपणेकेहेतां श्रुतज्ञानावलंबीपणे अप्रविचारके
 हेतां विकल्परहित दर्शनज्ञाननोसमयांतरे कारणता
 विनाएरत्नत्रयीनो एकसमयीकारण कार्यतापणे जेध्या
 नविर्यउपयोगनीएकाग्रता एएकत्ववितर्कअप्रविचारजा
 एवो एपायोबारमेगुणठाणेध्यावे एबेपायामांश्रुतज्ञाना
 वलंबीपणोछे पणअवधिमनपर्यवज्ञाननाउपयोगेवर्ततो
 जीवकोइध्यानकरीसकेनहिं एबेज्ञानपरानुंजायीछेतेमाटे
 एध्यानथीघनघातिचारकर्मखपावेनिर्मलकेवलज्ञानपामे
 पछितेरमेगुणठाणेध्यानअंतरीकापणेवर्तछे पछितेरमाने
 अंतरेअनेचउदमेगुणठाणेएबेपायाध्यावे त्यांहांत्रिजोसूक्ष्म
 क्रियाअप्रतिपातिकहेछेतेसूक्ष्ममनवचनकायानाजोगरुंधे
 शैलेशीकरणकरीअजोगीथायतेजेअप्रतिपातिनिर्मलविर्य
 अचलतारूपप्रणामतेसूक्ष्मक्रिया अप्रतिपातिध्यानजाण
 वुं इहांसत्तायेपंचाशीप्रकृतिहति तेमांहेबहोतरखपावे हवे
 चोथोउछिनक्रियानिवृत्तिकहेछे जेजोगनोरुंधकिधापछिते
 रप्रकृतिखपावेनेअकर्माथायसर्वकर्मथीरहितथाय॥तेसमु
 छिन्नक्रियानिवृत्तीशुद्धध्यानकहिये॥एध्यानचारेकह्यां॥४॥
 एनेध्यानकहि॥५॥काउत्सर्गके०॥ आत्माथकिकायाने

श्रोसराववि तेनेकाउत्सर्गकहिए॥६॥ एषटविधअभ्यंतर
तप तेथकिकायापणबलवानिजजना तथालोकतपसिजा
ण्यानिपणभजना पणकर्मबलवानि—एहवोजेबाइयअ
भ्यंतरथईनेबारजेदेजेतपतेतपनुंफलतेनिर्जरा ॥ नीर्जरा
के॥आत्मानेसर्वकर्मथिमुकीनेलोकनेअंतेसिद्धक्षेत्रनेविषे
सिद्धपणेजइनेवसवुं एनेमोक्षकहिये तेमाटेहेअव्यजीवो
जुओअनुक्रमेसमकितनुंफलमोक्षथायएवुंश्रीजगवतीजी
मांपणकहयुंछे माटेसर्धाशुद्धराखजो सर्धाहशेतोसर्वका
मबनिआवशे ॥ इतिश्रीसम्यक्द्वारग्रंथोमुनिश्वर
श्रीहूकमचंदजीविरचितेसप्तमोध्यायपरीपूर्ण ॥ ७ ॥

दुहा ॥ सप्तद्वारेकरीवर्णव्यो ॥ पुरणहूओप्रमाण
तेअनुक्रमेवर्णवूं ॥ सुणजोचतुरसुणजांण ॥१॥ प्रथमव्य
वहारपूष्टिकरयो ॥ बिजोमिथ्यानिखेद ॥ त्रिजुंसम्यक्व
र्णव्यं ॥ जिहांकह्योबहूजेद॥२॥ देवतत्वचोथोकह्यो॥जि
हांजिनपडिमाविचार ॥ तत्वकह्योगुरुपांचमो ॥ छठोध
र्मतेधार ॥३॥ सातमोसाधारणकह्यो॥बहूउपदेशविचार
एमसप्तद्वारेकरी॥ रच्योग्रंथनिरधार ॥४॥ ग्रंथसंखेपकेहे
वाभणी ॥ हतोएहविचार ॥ कारणजोगेअधिकथयो॥ ते
हकहूअधिकार ॥५॥ उत्तमविजयशिष्यए ॥ जसविजयगु
णजांण॥तेहतणाआग्रहथकि॥ विशेषकह्योविनांण ॥६॥
शशिग्रहखगबांणमां(१९०५)॥ ज्येष्ठत्रिजशुक्लपक्ष॥वार

भृगुपेक्षादयो॥ वजांशागामप्रव्यक्ष॥ ७५॥ स्वयंयुधतेवर्ष
 मयो॥ मुनिहूकमजसनाम ॥ भविकजीवनाहितभणिप
 हतांशविचलठाम ॥ ८॥ जबलगेरविसशिरहो॥ तबलमे
 हहोएग्रंथ ॥ नामेसम्यक्द्वारते ॥ पसरोपूहविसथ ॥ ९॥

इति श्रीसम्यक्द्वारग्रंथौ मुनिश्री
 हूकमचंदजीकृतसमाप्त.

श्रीज्ञानविलास.

श्रीवीतरागदेवनमः ॥ श्रीगुरुभ्योनमः ॥

॥ अथश्रीज्ञानविलासग्रंथलिरूयते ॥

॥ दुहा ॥ प्रणमंपासजिणंदने ॥ जेहछेसुखदा
तार ॥ वंछीतपुरणदूखहरण ॥ वंदुवारहजार ॥ १ ॥
समरुसरस्वतिजगवती ॥ जिनवरकंठेजेह ॥ पसरती
नव्यजीवने ॥ श्रवणसुखदाईतेह ॥ २ ॥ तेहतणीकृ
पाथकी ॥ करुकवितासार ॥ वचनरसालतेहमांठवुं ॥ श्री
तालेजोविचार ॥ ३ ॥ धर्मश्रुतिजेहजीवडा ॥ तेहनेसुखदा
ईहोय ॥ मुजपणअनुभवएहछे ॥ आत्मज्ञानेजोय ॥ ४ ॥
तेकारणरचनाकरुं ॥ बालबोधसुखकार ॥ भेदघणाइहां
वर्णवुं ॥ खटद्रव्यविचार ॥ ५ ॥ ॥ ढाल ॥ कपुरहोवेअतिउ
जलोरे ॥ एदेशी ॥ राजग्रहीउद्यानमांरे ॥ समोसरयजिन
समोचोत्रीसअतिसयदिपतारे ॥ विरजिनेश्वररायसो ॥ जा
मीजिन वंदोभविषयएह ॥ जेहथीनवनोछेहसोआगी
जिन वंदोभविषयएह ॥ १ ॥ साधुमांहेसिरोमणीरे ॥ ल
क्ष्मीतपोचंडार सज्जाविसरजितवतीहांरे ॥ पुछेमश्रसार
॥ सो ॥ २ ॥ विनयसहितगौतमतीहांरे ॥ मुछेद्रव्यविचा
राभिसिणिणंदतपस्यदेखेरे ॥ स्वभक्तगौतमउदार ॥ सो ॥

३॥ द्रव्यकहिजेजेहनेरे ॥ नविवदलेत्रएकाल॥वस्तुताजे
हमारहिरे॥एहजद्रव्यआचार॥सो०४॥ तेहद्रव्यसंक्षेपथी
रे॥दोयभेदकहेवाय॥रुपीअरुपीजाणीयेरे॥तेहनानेदखट
थाय ॥सो०५॥ उपजेविणसेतेसहीरे ॥ थिरताभाववखा
ण॥संक्षेपेएमसमजियेरे॥ द्रव्यपणुतेजाण॥सो०६॥खटभे
दहवेवर्णवुरे ॥ तेसुणजोधरिकान ॥ मुनिहुकमजाणेद्रव्य
जेरे ॥ तेहलहेबहुमान॥सो०७॥ढालपहेलीसंपुर्ण ॥

॥दुहा॥ त्रणतलनासोधथी ॥ व्यवहारसमकितजोय ॥
तेथिमुक्तिलहेनहि ॥ कारणमुक्तिनुहोय॥१॥ द्रव्यअन्या
सकरवाथकी ॥ निश्चेसमकितजाण॥ उतराध्येनजाखियु
तेहभविमनआण॥२॥ तेकारणजव्यप्राणिया॥ करोद्रव्य
अभ्यास ॥ आभवपरजवसुखघणु ॥ पामोमुक्तिनिवा
स ॥३॥ढाल ॥२॥ नदिजुमनाकेतीरउडेदोयपंखियांएदे
शी॥जाखेविरजिणंदसुणोभव्यप्राणिया ॥ द्रव्यसमभ्या
विणजेहरह्याभवरणिया ॥ तेकारणतुमेएहसमजोचितध
री॥द्रव्यतणोविचारअनुजवखरोकरी ॥१॥ प्रथमधर्म
द्रव्यबिजोअधर्मकह्यो ॥ त्रिजोआकाशजाणचोथोकाल
लह्यो ॥ पुदगजद्रव्यतेजाणपांचमोभाखियो॥ छठोजिव
तेजाणज्ञानियेदाखियो॥२॥ भास्याद्रव्यएछोय तमेचित
मांधरो॥ तेहमांआस्तिकायपांचएकदूरेकरो॥ तेहतणोवि
चार आगेकेहेशंसही ॥ कालतणोअभाव जाणोचितमांव

ही ॥ ३ ॥ गुणलक्षणने पक्षप्रमाणतेजाषशुं ॥ नयनखेपा
संजुत कहिनेदाखशुं ॥ कारककेहेशुं खटसप्तजंगीसही ॥
चउभंगीतेमजाण अनेकजेदेशही ॥ ४ ॥ प्रत्येकेप्रत्येके
तेह आगेतेभाखशुं ॥ तेहमांअनुभवसार आत्मनोदाखशुं
॥ मुनीहूकमजाखेएह अनुभवनित्यकरो ॥ तजिपरमादने
दूर शिवरमणीवरो ॥ ५ ॥ ॥ ढालबीजीसंपूर्ण ॥

दुहा ॥ धर्मद्रव्यहवेवर्णवुं ॥ जेहधुरेकेहेवाय ॥ श्रोतासु
णजोकानदेई ॥ भेदअनेकलेवाय ॥ १ ॥ ढालत्रीजी राग
बंगाली ॥ धर्मद्रव्यभाख्योछेजेह ॥ गुणचारेकरीशोजेते
ह ॥ जविसांजलो ॥ परजायच्यारेकह्यातेसार ॥ अनुक्र
मेजाखुंविचार ॥ जवि० १ ॥ गुणअमूर्तिपेहेलोजेह ॥ तस
विचारभाखुंगुणगेह ॥ जवि० ॥ वरणपांचदिशेनहितास ॥
तेविनाकेशिमूर्तिनिआश ॥ जवि० २ ॥ गंधरसफरसनहि
जेह ॥ संस्थानजावदिशेनहितेह ॥ जवि० ॥ वर्णविनानधि
रूपिहोय ॥ संस्थानविनामूर्तिनविकोय ॥ जवि० ३ ॥ प्रथ
मगुणथयोएसिध ॥ बिजातणितुमेजांणोरीद्व ॥ जवि० ॥ न
हिचेतनातेअचेतनजोय ॥ ज्ञानादिकरिद्धीनहिसोय ॥ ज
वि० ४ ॥ अक्रियेगुणतिजोजांण ॥ व्यवहारनघेतेहवखाण
॥ जवि० ॥ कोइकहेकिरियातेनिषेद ॥ तोक्यमसाज्यकरेछेउ
सेका ॥ जवि० ५ ॥ तेहनेकहियेसांजलवेणा ॥ साज्यतणोतुं
सुखजेसेणा ॥ भवि० ॥ साज्यतेस्वप्नाविकहोय ॥ जलतार

एतेलदुबणजोय॥नवि० ६॥ स्वभाविककिरियानविकि
 ध॥ किरियातोविभाविकलिह॥नवि०॥ चोथोगुणकरेचा
 लतांसाहाय ॥ जडचेतननेएहिजन्याय॥नवि० ७॥ मीन
 ज्युंघालेजलमांहे ॥ पणनविचालेवेलुआहे॥नवि०॥ मीन
 पेरेजडचेतनजाण ॥ जलपेरेधर्मास्तीमांन ॥ भवि० ८॥
 एगुणचारेस्वजाविकजांण॥ संखेपेएभाष्युमांन॥भवि०॥
 हवेकहूपरजायच्यार ॥ पेहेलोखंधस्वरुपउदार ॥ भवि०
 ९॥ लोकाकाशप्रमाणेजेह॥ खंधएकभाख्योछेतेह॥भवि०
 उरधअधोत्रिछादिकजेह ॥ कल्पीतदेशकहावेतेह ॥ न
 वि० १०॥ लोकाकाशनाजेपरदेश॥ प्रदेशेप्रदेशेतेहनोप्रदे
 श ॥ भवि०॥ प्रदेशएकेफरसछेसात ॥ आपआपणिलोवि
 जात॥भवि० ११॥ अगुरुलघुचोथोपरजाय॥विस्तारपं
 न्नवणाएथाय॥ भवि०॥ हांनिट्टिगवेखीजेह॥ अगुरुलघु
 नाख्योछेतेह ॥ नवि० १२॥ सुमतिग्रंथेभाख्युंतेह ॥ तेह
 मांहेनविकांइसंदेह॥नवि०॥ गुणपरजायएनाख्यासार॥
 मुनिहुकमेकह्योविचार ॥नवि० १३॥ ढालत्रिजिसंपूर्ण ॥
 ॥दुहा॥ धर्मद्रव्यएवर्णव्यो ॥ हवेअधर्मास्तिकाय॥ आ
 काशकालद्रव्यनो॥ केहेवामनउछाय ॥१॥ ढालचोथी॥चे
 तनचेतोरिचेतना एदेशी॥ अधर्मद्रव्यअरुपिछे॥ अचेतन
 केहेवायरे॥किरियापणतेहमांनही॥गुणत्रणएथायरे ॥ अ
 धर्मद्रव्यअरुपीछे ॥२॥ चोथोगुणहवेजाणजो ॥ थिरता

भावेसाररे॥जिवपुद्गलनेतेदिए ॥ विसांमोमनोहाररे॥अ०
 २॥ वाटेवेहेतापंधिया ॥ ग्रिष्मकालेजेहरे ॥ देखिवृक्ष
 उचारहे ॥ तेमजडचेतननेएहरे ॥अ० ३॥ परजायच्यार
 पुर्वपेरे॥ इहांतेपणकेहेवाररे ॥ आकाशद्रव्यहवेसांनलो ॥
 गुणत्रणेएमलेवाररे ॥अ० ४॥ चोथोगुणहवेतेहनो ॥ अब
 गाहनातेआपेरे॥ जिवादिजेद्रव्यछे ॥ आकाशउदरमांथा
 पेरे॥अ० ५॥ जितमांहिज्यमखीलाने ॥ मारगआपेसार
 रे॥ एमईहांमनजावजो ॥ चोथोगुणउदाररे ॥अ० ६॥ लो
 कालोकप्रमाणए ॥ खंधजेहनोसाररे ॥ लोकाकाशतेदेश
 छे ॥ प्रदेशअनंताधाररे ॥अ० ७॥ अगुरुलघुपुर्वपेरे ॥
 हवेकहुकालविचाररे॥ गुणत्रणेपुर्वपेरे ॥ चोथोवरतनासा
 ररे ॥अ० ८॥ नविवस्तुपुराणीकरे॥ एहिजकालस्वभाव
 रे॥ गयोकालअनंतजे ॥ प्रथमप्रजायचितलावरे॥अ० ९॥
 अनागतअनंतछे ॥ वरतमानसमयएकरे॥ अगुरुलघुचो
 थोलह्यो ॥ एहिवचनविवेकरे ॥अ० १०॥ अरुपिएवरण
 व्या॥द्रव्यच्यारेउदाररे॥ हवेरुपिद्रव्यवर्णवु ॥ तेसुणजो
 अधिकाररे॥अ० ११॥ आगेआगेज्ञाननो ॥ बहुविचारक
 हायरे॥मुनिहूकमकहेद्रव्यथी ॥ शुकलध्यानतेथायरे॥अ०
 १२॥ ढालचोथीसंपूर्ण ॥

दुहा ॥ पुद्गलद्रव्यहवेवरणवु ॥ जेहरुपीकेहेवाय॥सर
 वज्रपतनेआवरे ॥ कहुअधिकारबनाय ॥१॥ ढाल ५ मी

देखोगतिदइवनिरे ॥ एदेशी ॥ पुद्गलद्रव्यहवेवर्णवुरे ॥ जे
 हरूपीकेहेवाय ॥ जेदधणातसजाखियारे ॥ सास्त्रमांहिसो
 हाय ॥ सोजागिजनसांजलोरे ॥ पुद्गलतणोस्वजावअनुभ
 वचितधरोरे ॥ १ ॥ रक्तादिकतिहांवर्णछेरे ॥ मधुरादिवलि
 रस ॥ सुरजिदुरभिगंधछेरे ॥ सीतादिकफरस ॥ सो ० २ ॥
 परिमंडलादिकजांणियेरे ॥ संस्थानपांचेजास ॥ मुर्तिपणुं
 तेथीथयुरे ॥ रुपिपणानोविलास ॥ सो ० ३ ॥ जोगत्रणतेपु
 द्गलछेरे ॥ प्राणप्रजातिधार ॥ लेश्यापणपुद्गलकहिरे ॥ सं
 ज्ञासोलनिहार ॥ सो ० ४ ॥ तनतामनतावचनतारे ॥ जड
 ताजडसंकेत ॥ संधेणसंस्थानजांणियेरे ॥ तेसविपुद्गलखेत
 ॥ सो ० ५ ॥ इंद्रिअणेंद्रिपणकहिरे ॥ शुभाशुभतेजांण ॥ कि
 रियासर्वपुद्गलदशारे ॥ पुन्यपापवखांण ॥ सो ० ६ ॥ वर्ग
 णाआठेजिवनेरे ॥ वलगिछेवलिसोय ॥ तेपणपुद्गलजांणि
 येरे ॥ करेगतागतजोय ॥ सो ० ७ ॥ जिवविनापणअवरछेरे
 अजिवखंधअनेक ॥ द्विपरदेशीयालाहिरे ॥ अनंतप्रदेशी
 छेक ॥ सो ० ८ ॥ इत्यादिकबहूज्जेदर्थारे ॥ पुद्गलतणुपरिमां
 ण ॥ संखेपेइहांवर्णव्युरे ॥ ग्रंथेबोहोलुवखांण ॥ सो ० ९ ॥ गुण
 च्छारेहवेजाखियेरे ॥ पुद्गलतणाप्रसिध ॥ मुर्तिगुणपेहेलो
 कह्योरे ॥ संस्थानतणिएरिद्ध ॥ सो ० १० ॥ अचेतनविजो
 कह्योरे ॥ त्रिजोकिरियाजाण ॥ प्रणामिकपणुंछेसहिरे ॥ ते
 हथिकिरियावखाण ॥ सो ० ११ ॥ गुणचोथोहवेवर्णवुरे ॥

सङ्गणपङ्कणविद्वंश ॥ मलणधिरखणस्वभावछेरे ॥ पङ्कण
मलणआकंश ॥ सो० १२ ॥ परजायच्यारेतेहनारे ॥ सांभ
लजोधरिचिता ॥ खंधपरजायपेहेलोकह्योरे ॥ अनेकछेअनि
त्वा ॥ सो० १३ ॥ देशजेकांडकल्पवोरे ॥ खंधखंधप्रत्येजास
जेहचंतरिग्रहिऐरे ॥ तेहनोदेशवखाण ॥ सो० १४ ॥ प्रवे
शतेहनाजाणिएरे ॥ द्विपरदेशीथीजोय ॥ अनंतप्रदेशील
गेरो ॥ प्रदेशकेहणिसोय ॥ सो० १५ ॥ चोथोपरमाणुकह्योरे ॥
छुटाजेताहोय ॥ तेताइहांग्रहणकरोरे ॥ चोथोपरजायसो
य ॥ १६ सो० ॥ अगुरुलघुसहितभाखवारें ॥ एच्यारेपर
जाय ॥ शिष्यकहेस्वामीसुणोरे ॥ शंकामोहोदितथाय ॥ सो०
१७ ॥ पुर्वद्रव्यमांजुदोकह्योरे ॥ अगुरुलघुपरजाय ॥ आं
मांपरजायगण्योनहिरे ॥ चारमांहिसमाय ॥ सो० १८ ॥ ते
कारणमुजजाखिएरे ॥ कृषाकरीनेदेवा ॥ गुरुकहेतुंमेसांभ
लोरे ॥ मोहदशादुरेखेवा ॥ सो० १९ ॥ हांनिवृद्धीतेहमांनहि
रे ॥ पुर्वद्रव्यमांजाण ॥ अपेक्षितद्रव्यथिरे ॥ करिएछिएते
मान ॥ सो० २० ॥ तेकारणजुदोलह्योरे ॥ तेहमांनबिस
माय ॥ हांनिवृद्धिएहमांसहिरे ॥ गुणपरजायमांथाय ॥ सो०
२१ ॥ तेकारणजेगोलह्योरे ॥ समजोशिष्यसुजाण ॥ मुनि
हूकमपुद्गलदशारे ॥ तजतांकोडकल्याण ॥ सो० २२ ॥
ठासप्रांमिसंपूर्ण ॥

॥ आदूहा ॥ अजिबफांघेकरणांया ॥ जहताजेहकेहेवाम छठेद्व

व्यहवेवर्णवु जेहछेचेतनराय ॥१॥ विणआतमजेहजेहक
 था निष्फलजाणोतेह आत्मकथाअनुभवसही आपेशि
 वपुरगेह॥२॥ तेकारणआतमकथा जाखुछुअभिराम मुझ
 मनउलटछेघणो पांमवावंछीतठाम॥३॥ तेकारणओता
 तुंमे सांजलोथईसावधान तनमनवचनएकाग्रहे गुरुवच
 नेधरिकान॥४॥ ओतावक्तागुंणलहे पांमेवंछीतधाम आ
 त्मद्रव्यचरचाथकी शुक्लध्याननुठाम॥५॥ ढाल ६ ठी॥
 देशीमोतीडानी॥ छठोद्रव्यजिवतेभास्यो चेतनालक्षणे
 करिनेदास्यो साहेबाआतमसुखकारी मोहनाज्ञानिगुण
 धारी जिवनासमजोने॥एआंकणी॥अवेदिअछेदिजास्यो
 अजोगिअजोगिदास्यो ॥ सा०१ ॥ अवर्णअगंधिकहिए
 अरसअफरशीलहिएअक्रोधिअमांनिजाण अमाइअलो
 जिवखांण ॥सा०२॥ अरागिअद्वेषीजेह अकंचनिदिठोगु
 णगेह अमोहिअद्रोहिकहिये अलेशीगुंणताहरेवहिये ॥
 सा०३॥ प्राणएकेदिसेनहिताहरे परजाप्तीएकेनहिधारे
 अमूर्तिअरूपिकहिये अक्षयपदगुंणताहरेलहिये॥सा०४॥
 अचलअविनाशीतुंहिस्वांमि आद्यअंततुंहिअनांमी अयो
 निअजन्मीकहिये अशरीरीआतमलहिये ॥सा०५॥ अ
 जरांमरपदताहरेसोहे तेदेखिजविनांमनमोहे इत्यादिक
 तुजगुंणअनंत एकजिभेकेमजाखेसंत ॥सा० ६॥ तोपण
 संखेपेइहांजाखु बालजिवनेहेतकरिदाखु तेमांहिमुरख

गुणचार तेहकहूसुणोअधिकार ॥सा० ७॥ प्रथमगुणज्ञा
नजजाणो अनंतुलोकालोकप्रमाणो सुरजपेरेकरेउद्योत
जेहनिभाखिअनंतिजोत ॥सा० ८॥ बिजोगुणतेदर्शन
भारूयो सामान्यउपयोगकहिनेदारूयो समयअंतरउप
योगकहावे विशेषज्ञानगुणतेथावे ॥सा० ९॥ तीजोगुण
चारित्रकहिये ज्ञानदर्शनमांहिरहिये थिरताजावअनंतो
जेह तेगुणजारूयोचारित्रएह ॥सा० १०॥ विरजअनंतु
सोहियेसार गुणचोथोकह्योमनुहार इहांचरचाबोहोली
जणाय तेतोआगलकेहेवाय॥सा० ११॥अव्याबाधपेहेलो
परजाय बाधापिडातिहांनकेहेवाय रोगसोगतिहांनवि
होय होयेतोविजावेजोय ॥सा० १२॥ अमुर्तिपरजायबि
जोलहिये संस्थानतणोअजावकहिये वर्णादिदिशेनहि
तास तिहांरुपिनिकेविआस ॥सा० १३॥ अणअवगा
हत्रिजोकेहेवाय शिष्यकहेकेमहेवुथाय शिद्धनेपणअवगा
हनाभाखी तुंमेतोइहांतेनविदाखी॥सा० १४॥ कहेगुरुसां
जलतुंजाई अवगाहनविचारचितलाई जेहअवगाहनसी
द्धनेकहिये तेतोपुद्गलजावथीलहिये ॥सा० १५॥ कहेशि
ष्यतिहांपुद्गलनांहि केममनायकहोनेसांहि सांभलशिष्य
तुंवातएह अवगाहनजेदकहूछुतेह ॥सा० १६॥ जिवअ
नंताछेसंसार अवगाहनअसंरूपतेधार जेहजिवरेहेतोनि
गोदमांहि तवअवगाहनाछोटीतांहि ॥सा० १७॥ पांम्यो

रूपपंचंद्रीनुजारे तवश्रवगाहनामोटीधारे एमभवन्नवफ
 स्तांतेजाणो श्रवगाहनाफरतितेवखाणो ॥सा० १८॥ व
 लिश्रवगाहनासिद्धनेजेह सोपणएकजावनहितेह जघन्य
 आंगुलवत्रिशथिलहिये उतकष्टेधनुषत्रणसेकहिये ॥सा०
 १९॥ धनुषतेत्रीशउपरजाणो आंगुलवत्रिसप्रमाणो श्र
 वगाहनामध्यजावेजेह असंख्यभेदकह्याछेतेह ॥सा० २०॥
 जेहछंड्युंसंसारमांहि शरिरप्रमाणेलहियेतांहि जागएक
 पोलारनोछंडी दोयभागश्रवगाहनमंडी ॥सा० २१॥ पु
 द्गलथिश्रवगाहनसिद्ध पणस्वजाविकनविकिध स्वजा
 विकश्रवगाहनकहिये तोसरवेनिएकजलहिये ॥सा० २२॥
 एकभेदतोदीसेनहि तेथीश्रणश्रवगाहनसहि अगुरुलघु
 चोथोपरजाय एचारेपरजायथाय ॥सा० २३॥ गुणच्यारे
 द्रव्यनादाख्या परजायचारेसाथेजाख्या खटद्रव्यनाते
 जाणो संक्षेपेइहांवखाणो ॥सा० २४॥ जिवस्वरूपएभा
 ख्युसार जेहथकीलहियेजवपार मुनिदूकमहवेआगेकेहे
 से साधरमिकपणुउल्लासे ॥सा० २५॥ ढालछठीसंपूर्ण॥
 ॥तुहा॥खटद्रव्यएवर्णव्या वर्णव्योगुणपरजाय हवेसा
 धरमिकपणुंकटू अन्योअन्यसोहाय ॥१॥ ढालसातमी॥
 तिरथनिआशातनानविकरिये ॥ एदेशि॥ साधरमिकपणुं
 द्रव्यनुएमभाख्यु ॥ सास्त्रेकहिनेदाख्यु ॥ समजुएचितमांरा
 ख्यु तमेसमजोएम साधरमिकपणुंद्रव्यनुएमजाख्यु ॥१॥

अगुरुलघुपरजायएतुमेजाणो सरस्वोसहूद्रव्यमांआणो
 अरुपिगुणवखाणो पांचद्रव्यमांएह ॥सा० २॥ एगुणन
 थिपुद्गलविषेएमजाणो अचेतनपांचनेमानो जीवमांएनवि
 कहाणो एमजाणोवात ॥सा० ३॥ किरियागुणछेदोयमां
 एमजाणो जिवपुद्गलमांहिवखाणो व्यवहारनयेपरमाणो
 नहिचारमांसोय ॥सा० ४॥ चलणगुणधर्मांस्तिमांएमलहि
 ये बिजापांचमांनविकहिये अधर्मथिरगुणवहिये नहि
 पांचमांसोय ॥सा० ५॥ अवगाहनागुणआकाशमांतुमेधा
 रो तेपांचमांनविविचारो वर्तनागुणकालमांसारो नहि
 पांचमांकोय ॥सा० ६॥ मलणविस्वरणगुणपुद्गलमांएभाख्यो
 मुर्तिपणेपणदाख्यो जेहनिग्रंथेदिसेसाख्यो पांचद्रव्यमां
 नांहि ॥सा० ७॥ ज्ञानादिकगुणचारछेजेकहिये तेतोजीव
 जमांहिलहिये बिजेद्रव्येनवीकहिये तेतोचेतनसार ॥सा०
 ८॥ अमुर्तिअचेतनअकिरिये परजायच्यारेभरिये त्रणेद्रव्य
 अनुसरीये प्रथमनाजाण ॥सा० ९॥ त्रणगुणेकरिकालद्रव्य
 छेसरस्वो जिवपरजायजुदानरस्वो सरवेजेगारह्यापरस्वो
 लोकाकाशमांही ॥सा० १०॥ मुलगुणएकएकनोनविमलतो
 अन्योअन्यनविजलतो निजस्वभावनधरतो एहवोद्रव्य
 स्वभावा ॥सा० ११॥ साधर्मिछद्रव्यनुकहिजाख्यु मुनिहूक
 मेदाख्यु समजुयेचित्तमांराख्यु जेहनेवलभज्ञान ॥सा०
 १२॥ ढालसातमीसंपूर्ण ॥

॥दुहा॥ साधरमिकपणुंभाखीयुं द्रव्यछोयनुजाण हवे
गुणद्रव्यनावर्णवु श्रोतासुणोएकतांन ॥१॥ ढाल ८ मी
एतिरथतारु ॥ एदेशि ॥ निश्चेनयनेमतेजाखुं छद्रव्यप्र
णांमिकदाखुरे एगुणछेवारु वेहेवारनयेचारनेभाख्या
जिवपुदगलकहिनेदाख्यारे एगुणछेवारु ॥१॥ पांचद्रव्य
अजिवकहावे एकचेतनातेजिवथावेरे ॥ ए० ॥ छयेद्रव्यमां
पुद्गलरूपी बिजापांचेअरुपिरे ॥ ए० २॥ छयेद्रव्यस्व
प्रदेशिभाख्या निश्चेनयेएदाख्यारे ॥ ए० ॥ व्यवहारनयेपां
चजलहिये कालअप्रदेशिकहियेरे ॥ ए० ३॥ धर्मअधर्म
असंख्यप्रदेशि आकाशअनंतप्रदेशिरे ॥ ए० ॥ असंख्यप्रदे
शीजिवकहावे पुद्गलपरमाणुआवेरे ॥ ए० ४॥ अनंत
प्रदेशिखंधकहावे एहवाखंधअनंताहोवेरे ॥ ए० ॥ तेपण
सर्वेद्रव्यमांगणवा स्वप्रदेशीभणवारे ॥ ए० ५॥ धर्मअ
धर्मआकाशकेहेवे एकएकद्रव्यतेहोवेरे ॥ ए० ॥ पुद्
गलकालनेजिवकहिये तेहनाद्रव्यअनेकलहियेरे ॥ ए०
६ ॥ आकाशसर्वेद्रव्यनुजाजन तेमांहिवसेपांचमाहाज
नरे ॥ ए० ॥ एकखेत्रनेपांचछेखेत्री एकठावसेछेमित्रिरे ॥
ए० ७॥ निश्चेनयेकरिनेजांणो छयेद्रव्यसक्रियमांणो
रे ॥ ए० ॥ व्यवहारनयेचारअक्रिय जिवपुद्गलजाण्या
सक्रियरे ॥ ए० ८ ॥ निश्चयनयेकरिनेजोतां छयद्रव्यनि
त्यहोतारे ॥ ए० ॥ अथवाछयअनित्यकहिये एमनिश्चयनय

थिलहियेरे ॥ ए० ९ ॥ व्यवहारनयेकरिएमभाखुं चार
द्रव्यनित्यदाखुरे ॥ ए० ॥ जीवपुद्गलअनित्यकहावे एमन
यभेदसोहावेरे ॥ ए० १० ॥ सर्वद्रव्यनुसारतेजांणो कारण
एकजिववखांणोरे ॥ ए० ॥ पांचद्रव्यमांकारणनहि तेथीअ
कारणीकह्यासहिरे ॥ ए० ११ ॥ कर्त्तापणुएकजिवमांजा
र्यु तेतोनिश्चयनयेदाख्युरे ॥ ए० ॥ जिवपुद्गलदोहिकर
ता व्यवहारनयेमनधरतारे ॥ ए० १२ ॥ सर्वव्यापिकआका
शजांणो पांचद्रव्यलोकप्रमांणोरे ॥ ए० ॥ एछयद्रव्यए
कठारेहेवे आपआपणीसत्तायेहोवेरे ॥ ए० १३ ॥ एगुणतो
विचारवासरखा बहुश्रुतपासेपरखारे ॥ ए० ॥ मुनिहूकम
कहेबहुश्रुतशेवो जेथीपांमोज्ञानगुणमेवोरे ॥ ए० १४ ॥ ढाल
आठमिसंपूर्ण.

॥ दुहा ॥ स्यादवादहवेजाखीये जिनसासननोमर्म पक्ष
आठइहांवर्णवु जेहथिजायदूकर्म ॥ १ ॥ ढाल ९ मी ॥ धन
धनसंप्रतिसाचोराजा ॥ एदेशि ॥ द्रव्यसर्वमांपक्षभाख्या
नित्यादिकजेहआठरे तेहस्वरूपसमजेकोइविरला जेहनि
दुरमतिनाठरे स्यादवादजिनवांणिवखाणि श्रोतासमजो
सुजाणरे ॥ एआंकाणि ॥ नित्यानित्यपक्षतेजाखुं खटद्रव्य
मांसाररे प्रथमधर्मद्रव्यतेकहिये जेहनागुणछेचाररे ॥
स्था० २ ॥ खंधपरजायपेहेलोकहिये तेसविनित्यकहायरे
छेकत्रणेअनित्यभाख्या धर्मविचारएमथायरे ॥ स्था० ३ ॥

अधर्मद्रव्यनागुणचारण वल्लि एकपरजायरे बाकित्रणे
 अनित्यजास्या परजायएमसोहायरे ॥ स्या० ४॥ पुर्वप्र
 माणेआकाशद्रव्यने कालमांनित्यगुणचाररे परजायचार
 अनित्यकहिये पुद्गलनित्यगुणचाररे ॥ स्या० ५॥ परजाय
 चारअनित्यभास्या जिवनाजेहगुणचाररे त्रणपरजायस
 हितनित्यकहिये अगुरुलघुअनित्यविचाररे ॥ स्या० ६॥ एक
 अनेकपक्षहवेजाखु खटद्रव्यमांसोयरे धर्माधर्मद्रव्यनोखंध
 जेह एकएकतिहांहोयरे ॥ स्या० ७॥ लोकप्रमाणेखंधतेभा
 स्यो गुणपरजायप्रदेशअनेकरे लोकालोकप्रमाणेजाणो
 आकाशखंधछेएकरे ॥ स्या० ८ ॥ गुणअनंतपरजायअनं
 ता प्रदेशअनंताजाणरे कालद्रव्यमांवर्तनालक्षण एक
 जछेगुणखाणरे ॥ स्या० ९ ॥ गुणपरजायनेसमयजेहवल्लि
 तेतोअनेककहायरे अतितअनागतकालनासमय तेतोअ
 नंताथायरे ॥ स्या० १० ॥ तेमांहिवर्तमानकालनो समय
 एकजहोयरे पुद्गलद्रव्यनुएकपणुजेह नामथकिजेहजोय
 रे ॥ स्या० ११ ॥ पुद्गलपरमाणुअनंता अनंतखंधकहायरे
 तेमांहिपुद्गलपणुएह एकजनियमथायरे ॥ स्या० १२ ॥ गु
 णपरजायअनंताजास्या एकपरमाणुमांहिरे स्यादवाद
 मंजरीयेजो जो विशेषविचारछेतांहिरे ॥ स्या० १३ ॥ जीव
 अनंताछेजगमांहि असंख्यप्रदेशिसंतरे प्रत्येकेप्रत्येकेजि
 वनाजाणो गुणपणछेअनंतरे ॥ स्या० १४ ॥ परजायअनं

तावलिजाणो एवाबोलअनेकरे जिवपणुतेमांहिजोतां दिसे
छेकांईएकरे॥स्या० १५॥ एवांवचनसुणीनेबोल्पोशिष्यविन
यकरितांहिरे स्वामीतुमेजिवसरखोचाख्यो दिशेजुदो
आंहिरे॥स्या० १६॥ एकजिवतोसिद्धपोहोचो पांम्योसुख
अनंतरे एकजिवकर्मनेवशपडीयो नाव्योदूःखनोअंत
रे॥स्या० १७॥ एमजोतांतेएकनचासे जुदादिसेसर्वरे
अममनमांशंकाएमोटी केमचाखोएकजद्रव्यरे॥स्या० १८
कृपाकरिगुरुउत्तरचाखे समझोचितमोझाररे जिवसर्व
कर्मखपावी पांमेछेनवनोपाररे॥स्या० १८॥ निश्चयनये
करिनेजोतां जिवसर्वेसिद्धथायरे सत्ताजोतांएकजदिशे ते
थिएककेहेवायरे॥ स्या० २०॥ शिष्यकहेजोसत्ताएकछे
तोअनविसिद्धथायरे पणअभविकोईमुखेनजावे तोकेम
एककेहेवायरे॥ स्या० २१॥ शिष्यसंदेहनिवारवाकाजे
कहिशुंतासस्वरुपरे मुनिदूकमकहेद्रव्यस्वभावनु आगे
कहिशुरुपरे॥ स्या० २२॥ ढालनवमीसंपूर्ण॥

॥दुहा॥एकानेकस्वरुपमां आव्योजिवविचार नव्यअ
नव्यनोभाखशुं स्वभावतेएकाकार॥१॥

ढाल १० मी॥ नवितुंमेवंदोरेसुरीश्वरगछराया॥एदेशी॥
भवितुमेसमजोरेजिवस्वरुपएसाचु भव्यअभव्यएकजक
हियेमतकोइजाणोकाचु भवितुमेसमजोरेजिवस्वरुपएसा
चु॥१॥ जेहाजिवनिगोदमांवाशिया तेमवलिसिद्धनाजांणो

तेसविएकस्वजावजकहिये जेदत्रणेवखाणो ॥ नवि० २॥
 नव्यअभव्यनेजवाभवि तेहतणोविचार कारणजोग्यसां
 मग्रीपामी पलटेभव्यनिरधार ॥ न० ३॥ सांमग्रीअजा
 वेकरिने भव्याभव्यतेजाणो पामिसांमग्रीजेहनविपलटे ते
 अजव्यकहांणो ॥ भ० ४॥ जिवसरवअसंख्यप्रदेशि लो
 काशप्रमाणो ओछोअधिकोएकनहोवे एमस्वरुपतेजाणो ॥
 भवि० ५॥ ज्ञानादिकगुणचारेजाणो जिवसरवमांसरखा
 लक्षणस्वभावएमजकहिये ज्ञानिवचनेपरखा ॥ भवि० ६॥
 कांडसीद्धमांकांडसंसारि तेहस्वरुपहवेजाखु आपआप
 णिविर्यशक्ति फोरवाविणतेदाखु ॥ भवि० ७ ॥ पदअरि
 हंतपाम्याजेहनर कर्मशत्रुहणिने शिष्यकहेइहांशंका
 मोटि कर्मपणानेभणीने ॥ भवि० ८॥ अरिएहवोशब्दश
 त्रुनो हणतोअरिहंतकहिये त्रिजंचादिकपणजाणो वेहेर
 पोतानुलहिये ॥ नवि० ९ ॥ राजारांकपणतेसर्वे वेहेर
 पोतानुसंजारे आपआपणाशत्रुहणेछे अरिहंतपदतेधा
 रे ॥ नवि० १० ॥ एमजोतांसर्वेतेदिसे अरिहंतपदतेसा
 चो तेहशब्दमांकर्मनदिशे केमखोटुइहांराचो ॥ भवि० ॥
 ११॥ कृपाकरिहवेगुरुजिबोल्या सांभलशिष्यसुजाण ते
 कहातेसरवेमुढ करेस्वजातिनिहांण भवि० १२ स्वजाति
 निघातकरचाथी अरिहंतपदनविथाय विजातिनोघातक
 रचाथी अरिहंतपदकेहेवाय ॥ भवि० १३ ॥ शिष्यकहेअ

मेनविजाणु स्वजातिविजातिविचार कृपाकरिनेअमनेस
मजावो जेमजाणुजेदमनोहार ॥ भवि० १४ ॥ कृपाकरि
गुरुजिहवेबोल्या सांभलभेदउदार मुनिहूकमकहेआग
लकहिशुं स्वजातिविजातिविचार ॥ नवि० १५॥ ढालद
शमिसंपूर्ण ॥

॥ दुहा ॥ नव्यअभव्यस्वरूपमां आविचरचासार अ
रिहंतपदनेकारणे स्वजातिविजातिविचार॥ १ ॥

ढाल ११मी॥ सिद्धाचलसिखरेदिवोरे आदेश्वरअलवे
लोछे ॥ एदेशी ॥ स्वजातिराखिथयानाथरे अरिहंतपद
तुमेपूजोने ए आंकणी विजातिनेदेखाड्योहाथरे अ०
स्वजातिविजातिजोगेरे अ० चौभंगिउठिरंगेरे॥अ० १॥
स्वजातिविजातिलाहिशुरे अ० प्रथमतसस्वरूपकहिशुरे
अ० पछीचउजंगिनाखिशुरे अ० तसभेदविवरिनेदाखि
शुरे ॥अ० २॥ सरखेवइभवेजेतारे अ० स्वजातिकहिये
तेतारे अ० ज्ञानादिकगुणेजरियारे अ० जीवसर्वेतेवरि
यारे ॥अ० ३॥ लक्षणस्वभावतेसरखारे अ० तेस्वजाति
नरखारे अ० तेहथिविपरितजेहदेखारे अ० विजातिपद
तुमेपेखारे ॥अ० ४॥ जिवेजिवस्वजातिजाणोरे अ० पांचद्र
व्यविजातिमानोरे अ० तेहनिचउजंगिनाखुरे अ० नामा
दिककहिनेदाखुरे ॥अ० ५॥ आपआपणिजातमांवेहेररे
अ० हणिनेकरताकेहेररे अ० तेप्रथमजंगतेजाणोरे अ०

स्वजातिस्वजातिवखाणोरे ॥अ०६॥ जेहपुद्गलद्रव्यनेह
 णतारे अ० स्वजातिरखोपुकरतारे अ० भंगबीजोतेहिजा
 णोरे अ० स्वजातिविजातिमानोरे ॥अ०७॥ पुद्गलधिजि
 वहणायरे अ० जगतमांएमजणायरे अ० विजातिस्वजा
 तिजाणोरे अ० जंगत्रिजोएहिमानोरे ॥अ०८॥ जडजड
 प्रतेहणतारे अ० मांहोमांहेक्षयकर्तारे अ० विजातिविजा
 तिमानोरे अ० जंगचोथोएवखाणोरे ॥अ०९॥ जंगचार
 मांहितुमेजाणोरे अ० जंगत्रणेतुमेनवखाणोरे अ० भंग ए
 कजअरिहंतकहियेरे अ० बिजोजांगोतिहांलहियेरे ॥अ०
 ॥१०॥ नामचारेइहांजारूयारे अ० संक्षेपेकहिनेदारूया
 रे अ० आगेविस्तारेकहिशुरे अ० जेदघणाइहांलहिशुरे
 ॥ अ०११॥ भावार्थजेरुदयेधरशेरे अ० श्रोतातेसमकि
 तवरशेरे अ० मुनिहुकमज्ञानएसाचोरे अ० प्रत्यक्षहिरोजा
 चोरे ॥अ०१२॥ ढालअगिआरमिसंपूर्ण ॥

॥ दुहा ॥ स्वजातिविजातिवर्णव्या वर्णव्यावलिचउजं
 ग वरणवकरुचउजंगनो रुदयधरिबहूरंग ॥१॥

ढाल १२ मी ॥ कोयलपरबतधुंधलोरेलाल ॥ एदेशि ॥
 स्वजातिस्वजातिवरणवुरेलाल पेहेलोभांगोजेहनविहाणि
 येरे हणतांकर्मबंधहोयखरोरेलाल दुरगतिजावेतेहन
 विहाणियेरे स्वजातिस्वजातिवर्णवुरेलाल ॥१॥ वाघमंजा
 रीदिपडारेलाल पन्नगादिकबहुजाति ॥ नवि० ॥ सारंगमु

सादिहणेरेलाल मेंडकादिवहूजात ॥नवि स्व० २॥ विजा
तिजाणेअज्ञानियारेलाल ज्ञानिजाणेस्वजात नवि० ज्ञा
निवचनथीओलखोरेलाल जिवेजिवछेजात ॥नवि स्व०
३॥ जिवेजिवनेहणेरेलाल क्षुधावेदनिनेकाज नवि० स्व
जातिस्वजातिशुहणेरेलाल तेनमेचउदराज ॥नवि स्व०
४॥क्षुधावेदनिपुद्गलदशारेलाल तेतोविजातिहोय नवि०
तेकारणजिवनेहणेरेलाल तेस्वजातिजोया॥नवि स्व० ५॥
धनरमणिनिलालचेरेलाल प्रथविप्रमुखजाण नवि० रा
ज्यलेवावलिअन्यतणुरेलाल तेहथिएअनाण॥नवि स्व०
६ ॥ अथवावेहेरपुर्वतणुरेलाल पुत्रपितानुसंभार नवि०
अथवाअनागतकालनुरेलाल अगमबुद्धिविचार ॥ नवि
स्व० ७॥तेकारणजिवनेहणेरेलाल तेसुणोविचार नवि०
धनतोछेजडदशारेलाल तेविजातिधार ॥नवि स्व० ८॥
कृत्यअकृत्यनविगणेरेलाल रमणिरसविरुद्ध नवि० वि
षयरसपुद्गलदशारेलाल साचिएहिजबुद्ध॥नवि स्व० ९॥
प्रथविपणविजातछेरेलाल राज्यमिश्रजांगोमान नवि०
प्रथविधनादिविजातछेरेलाल मनुष्यादिस्वजातिजाण॥न
वि स्व० १०॥राजारजादिस्वजातछेरेलाल देशविजाति
होय नवि० विजातीनेकारणेरेलाल स्वजातिनेहणोसोय
॥नवि स्व० ११॥ देशधनरमणिसहिरेलाल जोगविजा
तितेजाण नवि०जिवनाभोगमांतेनहिरेलाल पुद्गलजोग

इहांमांन ॥नवि स्व० १२॥ ज्ञानादिजेगुणछेरेलाल तेह
 नोजोगीजिव नवि० पुद्रलजोगजिवनविलहेरेलाल एम
 समजोसदिव ॥नवि स्व० १३॥ इत्यादिकारणथकिरेला
 ल किधोजिवसंहार नवि० शत्रुनेमित्रगण्योरेलाल तेमुर
 खसिरदार ॥नवि स्व० १४॥ विजातिभोगनेकारणेरेला
 ल किधिस्वजातिनिहांण नवि० स्वजातितेमित्रदशारे
 लाल विजातितेशत्रुजाण ॥नवि स्व० १५॥ तेहनेअरिहं
 तक्यमकहियेरेलाल तेतोमित्रिहंत नवि० मुरखमांहे
 शिरोमाणेरेलाल जेणेहण्याछेजंत ॥नवि स्व० १६॥
 स्वजातिस्वजातिनेहणेरेलाल एपेहेलोचांगोकिध नवि०
 अरिहंतपणुतेहमांनहिरेलाल पापतणिएरिद्धा ॥नवि स्व०
 १७॥ स्वजातिविजातिजाखशुरेलाल जेअरिहंतकेहेवाय
 नवि० मुनिहूकमबिजेचांगेरेलाल शेवतांशिवपुरजाय ॥
 नवि स्व० १८॥ ढालबारमीसंपूर्ण ॥

॥ दुहा ॥ स्वजातिस्वजातिवरणव्यो हवेकहूबिजोअंग
 स्वजातिविजातिजाणजो रुदयधरिबहूरंग ॥१॥ भावति
 र्थकरजेहुवा हुवावलिकेवलिजेह तेसविअंगशेवतां पां
 म्यावंछितगेहा ॥२॥ तेहतणेचरणेनमी जाखुतेवृत्तांत मुजम
 नमांईच्छाघणी पामवाभवनोअंत ॥३॥ निद्राविकथापरिह
 रो परिहरोदुर्ध्यान मननेणएकतांनकरी ओतासुणोसाव
 धान ॥४॥ आगेएहमांसघणो ज्ञानतणोविशाल अरिहं

तपदजेहथिलहे अविचलसुखरशाल ॥५॥

ढाल १३ मी॥ करजोडीकहेकामनिललनां ॥ एदेशि॥ अ
रिहंतपदनिजशक्तियेललनां लालाहोहणिविजातिथाय
एपदवारुरेललनां ॥ एआंकणि ॥ स्वजातिविजातिभास्व
शुललनां लालाहोभांगोबिजोकेहेवाय एपदवारुरेलल०
पुद्गलसविविजातिछेललनां लालाहोतेहनानांगाआठ ॥
एपद०॥ वर्गणातेसविजाणियेललनां लालाहोसुणोतेह
नोठाठ ॥ एपद० २॥ उदारिकवर्गणापेहेलिकहिललनां
लालाहोबिजिवैक्रीयजाण ॥ एपद० ॥ आहारकवर्गणा
त्रिजिकहिललनां लालाहोचोथितेजसवखाण॥एपद०३॥
जाषावर्गणापांचमिललनां लालाहोउसासछठिकेहेवा
य ॥ एपद० ॥ मनोवर्गणासातमिललनां लालाहो
आठमिकारमणथाय ॥ एपद०॥वर्गणाआठेतेसहिललनां
लालाहोहवेजाखुतसमान ॥एपद०॥ छुटाजेतापरमाणु
आललनां लालाहोतेनविवर्गणाजाण ॥ एपद० ५॥ दो
यपरमाणुनेलामलेललनां लालाहोद्वीपरदेशिकेहेवाय॥
एपद०॥ द्वणुकखंधतसनामछेललनां लालाहोएमअनुक्र
मेथाय ॥एपद० ६॥ त्रणप्रदेशिजेहूवेललनां लालाहो
तणुकखंधकेहेवाय ॥एपद०॥ एमएकएकवधतेथकेलल
नां लालाहोआठलगेतेकेहेवाय ॥एपद० ७॥ आपआ
पणानांमथिललनां लालाहोसंज्ञातेहठराय ॥एपद० ॥

नवपरमाणुजिहांमलेललनां लालाहोनवपरदेशिकेहेवा
 य॥एपद०८॥एकउंणेअसंख्यलगेललनां लालाहोसंख्या
 तिखंधतेथाय ॥एपद० ॥ असंखप्रदेशिजेहोवेललनां ला
 लाहोखंधअसंख्यातिसोहाय ॥एपद०९॥ अनंतप्रदेशि
 तेमजांणियेललनां लालाहोएमहोयखंधनुमान ॥एपद॥
 एहवाखंधअनेकमलेललनां लालाहोवर्गणातेहिजजां
 ण ॥एपद० १० ॥ तेवर्गणाजिवनविलहेललनां लाला
 होतेतोसुक्षमकेहेवाय ॥एपद० ॥ जिववर्गणाजेग्रहेललनां
 लालाहोजेबाधरपणुनिपाय ॥एपद० ११ ॥ जिवअजवि
 जगतमांललनां लालाहोअनंतासविजांण ॥एपद० ॥ तेह
 थकिअनंतगुणेललनां लालाहोतेहिवर्गणानुमान ॥एपद
 १२॥ शिद्धथिजागअनंतमेंललनां लालाहोउदारिकव
 र्गणाहोय ॥एपद० ॥ जिवग्रहेतेहनेललनां लालाहोपेहेलि
 वर्गणाजोय ॥एपद०१३॥ तेहथकिअनंतगुणिललनां ला
 लाहोविक्रियेवर्गणाहोय ॥एपद०॥ एमअनुक्रमेकरतांथ
 कांललनां लालाहोआठमिअनंतगुणिजोय॥एपद०१४॥
 मनोवर्गणासातमिललनां लालाहोतेथिअनंतगुणीधार
 ॥एपद०॥ आठमिकर्मणवर्गणाललनां लालाहोएवर्गणा
 नोविचार ॥एपद०१५॥ बादरसुक्षमतेहमांललनां लाला
 होचारचारतेजांण ॥एपद०॥ प्रथमच्यारबादरकहिलल
 नां लालाहोबाकिच्यारसुक्षमवखांण ॥एपद०१६॥ बा

दरमांगुणविशछेललनां लालाहोसुक्ष्ममांसोलजाण ॥ए
पद० ॥ वर्णनेरसदोयनाललनां लालाहोभेदपांचपांचप्र
माण ॥एपद० १७॥ गंधदोयफरसआठछेललनां लाला
होएविशगुणप्रमाण ॥एपद० ॥ च्यारफरसउणेकरिलल
ना लालाहोसुक्ष्मवर्गणाजाण ॥एपद० १८॥ आठवर्गणा
नानाशथीललनां लालाहोसिद्धपददिसेसोय ॥एपद० ॥ को
णकोणवर्गणानाशथिललनां लालाहोअरिहंतपदतेहोय
॥एपद० १९॥ तेहस्वरुपआगेसहिललना लालाहोकेहे
तांअतिसुखथाय ॥एपद० ॥ मुनिदूकमकहेरंगशुललनांला
लाहोअरिहंतपदतेलेवाय ॥एपद० २०॥ ढालतेरमिसंपूर्ण ॥

॥दुहा॥ वर्गणाआठवर्णवि तेहनेछोडेजेहे अरीहंतपणुं
तेनरलहे सुणोअधिकारगुणगेह ॥१॥ ढाल १४मी ॥ ओल
गडिआदनाथनिरे एदेशि ॥ वर्गणाआठमिकाहिरे कारम
णनामेजेहलाल तेहनाभेदआठेसहिरे तेसुणोगुणगेहला
ल ॥१॥ अरिहंतपदएमजाणियेरे एआंकणि ॥ ज्ञानावरणि
प्रथमकहिरे दर्शनावरणिजाणोलाल वेदनिमोहनिआयुस
हिरे नामगोत्रवखाणोलाल ॥अ० २॥ अंत्रायकर्मतेआठमुरे
एआठेजेदधारोलाल तेमांहिचारनेहणेरे तेसुणोविचारोला
ल ॥अ० ३॥ प्रथमनादोयजाणियेरे तेमवल्लिमोहनिअंत्रा
यलाल तेचारेनाक्षयथकिरे अरिहंतपदविपायलाल ॥अ०
॥ ४ ॥ शिष्यकहेस्वामिकहोरे कृपाकरिनेदेवलाल कहो

तेक्षयक्यमहोवेरे जेमसमजीयेततखेवलाल॥अ०५॥ कृ
 पाकरिगुरुबोलियारे सांभलशिष्यसुजाणलाल॥प्रश्नएतें
 सारोकरघोरे सांजलतासवखाणलाल॥अ०६॥आदिजि
 वअज्ञानछेरे मिथ्यातिसर्वेहोवेलाल काललब्धपामिक
 रिरे जबतेसमकितलेवेलाल॥अ०७॥ तववादिएमउचरेरे
 खोटिकरोछोवातलाल जिवजगतमांदिसेनहिरे फोगटसु
 खनीकरोघातलाल॥ अ०८॥ पंचतत्वइहांमलिरे होवेमु
 र्तिसारोलाल पृथिविअप्पतेउसाहिरे वायुआकाशधारोला
 ल॥अ०९॥पांचेतेमलवाथकिरे होवेरुपउदारोलाल तेमां
 जिवकिहांकनेरे पामशेकोणविचारोलाल ॥ अ० १० ॥
 पुन्यपापदिशेनहिरे नहिपरलोकधारोलाल देवनरकग
 तिनहिरे नहिमुक्तीमनोहारोलाल॥अ०११॥ देवादिकत
 त्वकहोरे किहांछेतासविचारोलाल कर्ताकोणसृष्टितणोरे
 फोगटजर्मधारोलाल ॥अ० १२॥ वायुतत्त्वनेजिवकहोरे
 तेतोभुतछेचोथोलाल तेकारणभ्रमणातजिरे सुखनोगवो
 सोथोलाल ॥अ०१३॥ पाम्यासुखसंसारमारि पंचइंद्रीना
 नोगलाल तेहनेकहेदूरेकरोरे एतोमोटोछेरोगलाल॥अ०
 ॥१४॥ एमनास्तिकबोलीरह्योरे हवेजैनिउत्तरदेवेलाल॥
 मुनिदूकमजिवसहिरे समजेतेसुखलेवेलाल ॥अ०१५॥
 ॥ढालचउदमिसंपूर्ण॥

॥ दुहा ॥ नास्तिकवचनएवांसुणी चमक्याचितमोझार

ज्ञानिशिशकंपाविने उत्तरदियेउदारा॥१॥श्रोतासुणजोवा
तए एकाग्रहकरिचित्त धर्मअर्थनेजाणवा चरचानिजलि
रिता॥२॥निद्राप्रमाददूरकरी करोविजावनेदूर जिवस्वरु
पनेधारवा थइजाओतमेसुरा॥३॥ढाल१५मी॥इडरआंबा
आंबलीरेएदेशि॥भाखेसदगुरुसांभलोरे जिवस्वरुपविचा
र मोहदशादूरेकरोरे जेहथिबहूविकारा॥१॥प्राणीतुमेसुणो
जिवविचार॥एआंकणी॥बोलेछेतेकोणछेरे तेहिजचेतनराय
तववलतुतेबोलीयोरे आकाशतत्वतेथाए॥प्रा०२॥शब्दक
रणआकाशछेरे पणनविउचारणजोय घुनशब्दथीसमझे
नहिरे समझेउच्चारणथीसोय॥प्रा०३॥तलमांहिजेमतेल
छेरे कुसुममांहिजेमवास काष्ठमांहेजेमवह्मीछेरे पाषाणमां
धातुविलास॥प्रा०४॥तेमजीवजडमांरह्योरे लोलिभुतए
कमेक सुखदूखतेथीअनुजवेरे पणछेजुदोछेका॥प्रा०५॥त
वकहेजोजिवछेरे नाहानामोटाकेम पृथ्वीआदिगतीविषेरे
उच्चारणनहितेम॥प्रा०६॥पृथ्वीआदिगतिविषेरे रसइंद्रीन
हिधार तेथीउच्चारणनहिरे हानीवृद्धिसार॥प्रा०७॥जिव
विनावधेनहिरे सुकुकाष्ठजोय जिवहोयतेपल्लवहोवेरे तेका
रणजिवसोय ॥प्रा०८॥नाहानामोटागतिथकीरे विभावथ
कीतेथाय बालजिवसमझेनहिरे ज्ञानिमनसोहाय॥प्रा०९
तृणमांहिजेमघृतछेरे पणनविसमझेबाल दूधमांहिघृत
भाषतारे सर्वेनेरुचेनिहाला॥प्रा०१०॥तृणविनादुधक्याहां

थकीरे दूधविनाघृतनहोय तेकारणतृणमांरह्युरे घृतस
दातेजोय॥प्रा०११॥ओघशक्तीथीजेमृतृणमांरि घृतरह्यु
छेसार तेमनिगोदादिकजाणीयेरे ॥ जिवपदार्थउदार
॥प्रा०१२॥एकसुखिएकदूखिदिशेरे एकराजाएकरांकए
कबेसेएकउपाडतोरे एकआगलदोडेआंक॥प्रा०१३॥ते
सविपुर्वजवकर्यांरे शुचाशुचतेजोय पंचभुतमांकरणिन
हिरे तेहविचारीजोय॥प्रा०१४॥शुभाशुचनेटालिनेरे निज
स्वरुपथयोजेह शक्तितेव्यक्तिथईरे मुक्तीजाणोतेह॥प्रा०
१५॥तेहिजदेवजाषियारे तसआणाधारेजेह तेहनेगुरुजा
णीयेरे निग्रंथपदेतेह॥प्रा०१६॥भारूयुतेहनुंधर्मकहोरे
तत्वत्रणेएह व्यवहारथकीएदाखियारे निश्चयआतमजेह
॥प्रा०१७॥कर्ताएसृष्टीतणोरे दिशेनहिइहांकोय सासि
याजावछेसहिरे आगमबुद्धीतेहोय॥प्रा०१८॥कर्तापुद्ग
लधर्मनोरे पुद्गलकर्ताजाण जिवधर्मनोजिवछेरे निश्च
यज्ञानतेआण॥प्रा०१९॥कर्ताधर्मवादीकहेरे कर्तावीणके
मथाय जेजेपदारथनीपन्यारे कर्ताएनीपाय॥प्रा०२०॥त
सउत्तरआगेसहीरे भाखीशुंसुखकार मुनीहूकमतेसुणतां
रे मोहदशानीवार॥प्रा०२१॥ढालपंदरमीसंपुर्ण ॥

॥दुहा॥ नास्तिकवादपुरोथयो हवेसुणोइश्वरमत कर्ता
मानेतेसहि ज्ञाननसमजोसता॥१॥ तिखोथइतवबोलियो
अमेकेमअनाण वेदादिकबहुशास्त्रना चौदविद्यागुणजाण

॥२॥ बालभाषातमेभाखता बालज्ञानीसोय अमेगिरवाण
 भापाकहिये ज्ञानिसाचाजोय ॥३॥ रोसकरिनविबोलि
 ये रोसेसमजनहोय समताराखिसुणतुं अज्ञानभावतेजो
 य ॥४॥ ॥ढालसोलमी॥ ताहरामेहेलउपरवरसेमेह
 झबुकेविजलिहोलालझबुकेविजलि ॥एदेशि॥ नारूपुतु
 मेएमअमेज्ञानिसहिहोलाल अमेज्ञानिसहि पणविचारि
 जुओतुमेकांईचितथईहोलाल ॥तुमे॥ कर्तापणुदाखोछो॥
 तुमेकांईअन्यनेहोलाल॥तुमे॥ तोतुमेरह्याअनाण विचारो
 मननेहोलाल॥वि० १॥ ज्ञानअनांणतसहाथरह्युतेजाणियेहो
 लाल॥र०॥ तोतुमेज्ञानिकेमकहोतेमांणियेहोलाल ॥क०॥
 कर्तासृष्टीनोजेह ईश्वरतुमेभाखियोहोलाल॥ई०॥ तोपुन्य
 पापफलकेम ईहांतुमेदाखियोहोलाल॥ईहां०२॥ शुभाशु
 भजेकरणिपोतानिजोगवेहोलाल॥पोता०॥ ईश्वरकर्तापणुं
 ईहांनविजोगवेहोलाल॥ईहां०॥ ईश्वरकर्तापणुंहोवेतो
 क रणिसहिहोलाल ॥तो०॥ फलनविआपेकोईविचारोचि
 तग्रहिहोलाल ॥वि० ३॥ सुखदुखदेवुतेसविकर्ताधिरह्यु
 होलाल ॥क०॥ तोकर्णिनुशुंकामकष्टफोगटथयुहोलाल॥
 क०॥ रागद्वेशनहिहोयईश्वरतेनेकहियेहोलाल ॥ई०॥ सं
 नाविहोयजेहपरमपदतेलहियेहोलाल ॥प० ४॥ एक
 नेआपेसुखबीजानेदुखघणुहोलाल ॥विजा०॥ एविकर
 णिनहोयईश्वरनिसास्त्रेभणुंहोलाल ॥ई०॥ तेथिकर्तानहि

तुमेजाणोसहिहोलाल ॥तुमे०॥ बलिविचारोजेहपदारथ
 छेसहिहोलाल ॥प० ५॥ जिवादिकछेजेहकहोकोणेकरया
 होलाल ॥क०॥ कर्ताथाशेतासतोपूर्वेनविठरयाहोलाल ॥
 पू०॥ कृत्रिमजिवस्वरूपकेनाशथाशेखरोहोलाल ॥ना०॥
 ईश्वरसमरणतेहसविफोगटठरचोहोलाल ॥सवि० ६॥
 श्रृष्टिनोहितितवईहांनाखोशुंहतुहोलाल भा० सतपदा
 र्थनवद्रव्यकहेन्यायकछतुहोलाल क० तेनविहूतुतोइहां
 लाव्याकिहांथकीहोलाल ला० अवरनथानककोईकेला
 व्यातिहांथकिहोलाल ॥ला० ७॥ कृत्रिमवस्तुजेहतेहवि
 णसेसहिहोलाल ते० घटपटादिजेहपदार्थनासेवहिहोला
 ल प० पृथ्वीनभादिकजेहपदार्थअक्षयसहिहोलाल प०॥
 माटेकर्तानहिकोईतुमेसमजोवहिहोलाल ॥तु० ८॥ क
 र्तासर्वनोईश्वरतोएहनोजोईयेहोलाल ए० परंपराए
 मजोतांथागनलहियेहोलाल था० तेथिकर्तानहिजगतमां
 कोईछेहोलाल ज० स्वजाविकपदार्थश्रृष्टिएहछेहोलाल
 ॥श्रृ० ९॥ करणिजेहविपोतेकरशेतेहवुहोलाल क० पाम
 शेफलइहांतेहएमतेध्याववुहोलाल एम० थाशेकरणिथि
 रहिततवपदआपणोहोलाल त० लेशेनिरविकल्पएमशा
 स्त्रेभणोहोलाल ॥ए० १०॥ मुक्तिकाहियेतेहस्वरूपनेसहिहो
 लाल स्व० तवबोल्पोतिहाविदांतवादिवहिहोलाल वे०॥
 मुनिहूकमकहेतेहस्वरूपआगेनाखशुहोलाल स्व० वेदां

तनोविवादकहिनेदाखशुहोलाल ॥ क० ११ ॥ ढालसो
लमी संपुर्ण ॥

॥ दुहा ॥ तवहसिबोल्योसहि वेदांतवादीजेह अमेजा
स्युतेसत्यछे एमानहिसंदेहा ॥ १ ॥ कर्ताकोइदीसेनहि वस्तु
स्वजाविकएह सर्वजगतमांएकछे ब्रह्मस्वरूपीतेह ॥ २ ॥
क्रियाकष्टफोगटकरे तिरथजात्रातेम नक्तीजुक्तीतेजाणि
ये फोगटव्रतनेनेमा ॥ ३ ॥ पथरापाणिपुजतां पामेकेमभव
पार आत्मदमनजेकरे सुखकेमपामेधार ॥ ४ ॥ एकजब्रह्म
मांरमे जेछेचिदानंद मुक्तिदातातेहछे पामियेतेथीआणंद
॥ ५ ॥ बलतुसद्गुरुएमकहे सांजलजाईवात एकांतवचनन
बोलिये तेथिधर्मनीधाता ॥ ६ ॥ धर्मवस्तुचाहोसहि तोसम
जोस्यादवाद मतवादनेछोडियो समजोज्ञानउलादा ॥ ७ ॥

॥ ढाल १७मी ॥ तुमहममेरेएकठा मनमोहनमेरे ॥ एदे
शी ॥ ब्रह्मज्ञानिसांजलो म० धर्मस्वरूपउदार म० सर्व
जगतमांब्रह्मकह्यो म० एतुममतविचार ॥ म० १ ॥ एवचने
जडपणलह्यो म० समजोतासविचार म० ननमांहिबहु
जातछे म० पदार्थसातउदारा ॥ म० २ ॥ द्रव्यनवतेजाणीये
म० तेनविब्रह्मकेहेवाय म० ब्रह्मएकछेआत्मा म० चि
दानंदसुखदाया ॥ म० ३ ॥ तेसवितुमेब्रह्मकह्यो म० मिथ्याव
चनतेथाय म० भेदवैहेंचीजुदाकरो म० आत्मएकलेवाय
॥ म० ४ ॥ मनादिजेतत्वछे म० तेतोजडकेहेवाय म० तेआ

त्मनाक्यमकहो म० संजोगेमेलापथाय॥म०५॥अरुपिजे
 आत्मा म० त्यांविजावनहोय म० ज्ञानानंदितेकह्यो म०
 अमुर्तिपदजोय॥म०६॥मुक्तीपणूतुमेकहो म० लोकमांहि
 समाय म० सर्वज्ञगुणथयोनहि म० विभावदज्ञानविजा
 य॥म०७॥विजावदशाजिहारहि म० त्यांमुक्तिनविहोय
 म० मनशुंमुक्तिमानिलहो म० अंधगजजेमजोय॥म०८॥
 मुक्तिस्थानकजाणोनहि म० तोमुक्तीक्यांथीथाय म०
 आत्मद्रव्यसमजेनहि म० नहिगुणपर्जाय॥म०९॥नयाय
 कशास्त्रथि म० जोजोतासविचार म०द्रव्यगुणतिहांकह्या
 म०नवचोविशधार॥म०१०॥इत्यादिकबहूवातछे म० ब
 हूश्रूतपासेधार म० क्रियाप्रमुखउथापता म० नविकरो
 मनशुंविचार॥म०११॥जोजनपणनवि एकथि म० कारण
 विनानविथाय म० अग्निपाणीप्रमुखमले म० तवरोटिनि
 पाय॥म०१२॥तेमइहांपणधारिये म० तपक्रियासुखकार
 म० कारणथीकारजहोवे म० एश्रद्धामनोहार॥म०१३॥
 केहेस्योआत्मानुंकामछे म० क्रियाकामनकोय म० अग्नि
 विनारोटिनहि म० क्रियाविनामुक्तिजोय ॥म०१४॥मु
 क्तिस्थानकजाणोनहि म० तोकिहांजावुथाय म० लोक
 मांहेसमावतां म० गतागतिकेहेवाय॥म०१५॥स्थुलब्रह्म
 छणवाथकी म० किंचितआवेहाथ म० स्वरूपजथारथजा
 णिये म० करियेज्ञानिनोसाथ॥म०१६॥निश्चयथकी

ब्रह्म ध्याइये म० वेहेवारे क्रिया सार म० नित्या
 दिक बहू जेदछे म० ते समजो विचार ॥ म० १७ ॥
 जथाजोग्यजेजाणवु म० तेहिजसत्यनांण म० स्यादवाद
 तेजाणिये म० तिहांनविरहेअनांण ॥ म० १८ ॥ अथवा
 ब्रह्मब्रह्मकरे म० तेथिकारजनहोय म० नुरूपोपुरुषध्या
 वतो म० चीत्तमांघेवरजोय ॥ म० १९ ॥ मुखथकिपणभा
 खतो म० जमइयुंघेवरथाय म० तेहथिभुखजागेनहि म०
 नोजनथिभुखजाय ॥ म० २० ॥ तेमब्रह्मस्वरूपभजे म०
 क्रियाविनानविथाय म० अथवातुच्छनोजनकरे म० ते
 थिकौवतनआय ॥ म० २१ ॥ मनशुंश्रेष्ठमानेसहि म०
 प्राक्रमनआवेतास म० तेमएकवेदांतथाकि म० नकरवि
 मुक्तिनिआश ॥ म० २२ ॥ नक्तिक्रियाबेहूमिले म० त्रिजु
 अध्यात्मसार म० त्रणमलेकारजहोवे म० एहिजशुद्ध
 विचार ॥ म० २३ ॥ नयायकतवबोलियो म० अमघरद्रव्य
 स्वरूप म० प्रत्यक्षपरोक्षनेजाणता म० एअमज्ञानअनुप
 ॥ म० २४ ॥ तसउत्तरवलिआगले म० केहेशेसदगुरुसा
 र म० मुनिहूकमज्ञानेरमे म० पामेपदमनोहार ॥ म० ॥
 २५ ॥ ढालसतरमिसंपूर्ण ॥

॥ दुहा ॥ नयायकतवबोलियो साचिछेमुजवाग्य न्याय
 मासगछेखरो एसमजुनोलागा ॥ १ ॥ न्यायविनास्वरूपनहि
 बांधेकोईजाणतेकारणन्यायजवडो एहिजमोटुंज्ञान ॥ २ ॥

अनुमानउपमानवालि एमअनेकविचार एसविन्यायमां
 रह्या बिजामतमांनविधार ॥३॥ पदार्थजांणुअमे छणना
 मुझघरमांहि प्रत्यक्षज्ञानअमेकहुं मोहोटुएविणनांहि ॥
 ४॥ बलतुसदगुरुएमकहे तुझमतछेअनाण द्रव्यस्वरुप
 छणेघणो पणतुजनाव्युनाण ॥५॥ तेस्वरुपजाखुहवे
 सांजलजोधरीकान रागद्वेशनेदूरकरि रुदियेआंणोसान
 ॥६॥ ढाल १८ मी ॥ एकदिनगंगाकेबिचेसुणसाथबहो
 रा ॥एदेशि॥कहेसदगुरुसांजलो तुमेज्ञानिवातां द्रव्यस्व
 रुपनेछणतां होतवचननिघातां ॥१॥ पदार्थतमेजाखिया
 साततेजाणो भाखुतासविचारए तुंमेचित्तमांआंणो द्रव्य
 गुणनेकर्मए सांमान्यविशेषतेधारो समवायनेअभावजे
 सप्तपदार्थविचारो ॥३॥ द्रव्यकह्यानावजातना प्रथविपां
 णिअग्नितेह वायुआकाशकालदशिजे आत्ममनगुणगेह
 ॥४॥ गुणचोविसहवेजाखिये तेसुणजोसुखकार रुपरस
 गंधफरसए संख्याप्रमाणधार ॥५॥ प्रथकत्वसंयोगवि
 भागए प्रत्वाप्रत्वगुणसार गुरुत्वद्रव्यत्वस्नेहए शब्दबु
 द्विनिरधार ॥६॥ सुखदुखइच्छाद्वेषए प्रयत्नधर्मअधर्म
 जेह संस्कारतेमजांणियें एचोविसगुंणतेह ॥७॥ कर्मपां
 चतेजाणिये उतपेक्षणपेक्षणसार आकुंचनपरसारण ग
 मनानिएहविचार ॥८॥ परमअपरमद्विविध सामान्यक
 हिजे नित्यद्रव्यएकविशेषछे समवायसत्वएकलिजे ॥९॥

अज्ञावचारप्रकारनो प्रागज्ञावप्रदंशाज्ञावो अत्वंतिकाश्रं
न्योअन्य एअभावसुणावो ॥१०॥ सातपदारथतुमेकह्या
तिहांबहूछेविचार द्रव्यविनागुणकयारहे जुदोकेमपरका
र ॥११॥ कर्मद्रव्यविणकोणेकरु सामान्यविषेशकिहांल
हिजे समवायपणुजुदूनहि एमविचारग्रहिजे ॥१२॥ जि
हांवस्तुनोनाशछे तिहांअभावलहिये तेनेपदारथकेमक
हो सुधुमनसदहिये ॥१३॥ ईत्यादिकबहूविचारथी अ
ज्ञानिजाख्या पुनरपिकारणसांभलो तुमेशास्त्रेदाख्या
॥१४॥ प्रत्यक्षअनुमानउपमानथि विवादजकरवो इंद्रि
यप्रत्यक्षज्ञाननो हठवादजधरवो ॥१५॥ इंद्रिथकिप्रत्यक्ष
थये ज्ञानजकहोछो तेतोअनुमानजाणिये उपमानवहोछो
॥१६॥ मननिवाततोनविलहे तेमदुरनिकहिये भुतजवि
षवर्तमाननी तेज्ञानिकेमकहिये ॥१७॥ मंत्रादिकसाधन
थकि देवसाधजेहोवे मनचितविवातजे उत्तरतेकेहेवे ॥१८॥
अथवालोकिकमांलह्यो जगवंततेजाणे मननितननितेह
ने एमचित्तमेआणे ॥१९॥ इंद्रियेप्रत्यक्षथि ज्ञानिकेमक
हिये बालगोपालनेहोवे विशेषशुंलहिये ॥२०॥ तेथिअ
ज्ञानिकह्या शास्त्रेएतमने भुतजविष्यवर्तमाननि वातजा
णोनहींमनमे ॥२१॥ जेजाणेभुतभविष्यना वर्तमाननाभाव
रुपिअरुपिपदार्थ तेज्ञानिध्याव ॥२२॥ द्रव्यगुणपरजायए
स्वरुपजेजाखे सत्यासतपक्षेकरिजेवरणविदाखे ॥२३॥ आ

स्तिनास्तिप्रमुखलहि सत्तातेप्रकासे स्यादवादएमजाख
तां तिहांदुरमतिनासे॥२४॥ इत्यादिकबहुजाणने ज्ञानि
कहिजे तेथिउपरांठाजेरह्या तेअज्ञानिवहिजे॥२५॥ ज्ञान
अज्ञानतेमसहि एमनिरणेकरिजे अज्ञानिदुरेतजो ज्ञानि
संगवरिजे॥२६॥ सेवाकिजेज्ञानिनि ज्ञानआपेलहिजे मु
निहूकमज्ञानिप्रते परमानंदवहिजे ॥ २७ ॥ ढाल
अढारमिसंपूर्ण ॥

॥दुहा॥ वादिसर्वआपआपण धरमस्वरुपजणावे जै
नितसउत्तरकरि सुधुतेमनावे ॥१॥ तर्कवादबहुविधथि
खटदर्शननाहोय बहुविधवादतेथीकरि जिनदर्शनथाप्युं
जोया॥२॥ दर्शनशक्तिनिजआत्मनि निश्चेथिवरतां देव
गुरुधर्मआपछे एमस्वरुपधरतां॥३॥ सातप्रकृतिनाशथि
दर्शनएमलहिये अगियारप्रकृतिनाशथि श्राधधर्मकहि
ये॥४॥ प्रकृतिपंदरनाक्षयथकि मुनिगुणधारो मोहनिक
र्मनानाशथि वितरागसुखकारो॥५॥ कर्मचारदुरेथए अ
रिहंतपदकहिये एविधसिखसमजिकरि विजोभंगलहिये
॥६॥ त्रिजोभंगहवेजाखशुं विजातिस्वजातिजेह अज्ञानप्र
माददुरेकरि सांजलजोगुणगेह॥७॥ ॥ढाल १९ मी॥
अजितजिनेश्वरचरणनिसेवा ॥एदेशि॥ त्रिजोभंगहवेसां
जलोए विजातिस्वजातिदाखु गुणघातिआत्मतणोए ते
हनोजयचितराखु ॥ १ ॥ जवितुमेजाणिरेएहनेदुरकरिजे

॥ एआंकणि॥ गुणअनंताआत्मतणाए तेहमांआठछेमुख्य
 नाखुतेतुमेसांनलोए तजवाथिलेशोसुख॥नवि०२॥ज्ञान
 दर्शननेअव्याबाध चोथचारित्रजाणो अटलअवगाहनअ
 रुपिगुण अगुरुलघुचीत्तआणो॥भवी०३॥लब्धीपांचेवल्लि
 जेदाखी दानलाभनेजोग उपजोगविरजअनंतु आठमोगु
 णतेजोग॥भवि०४॥ एआठेगुणआठेकरमे छायाछेतेभाखु
 नामलहिनेतेकहुछु आगममांहिजेदाखु॥नवि०५॥ज्ञाना
 वरणिकर्मज्ञानना गुणअनंताढांका दर्शनावरणिकरमे
 दाब्या दर्शनगुणथयारांका॥भ०६॥अव्याबाधगुणत्रिजो
 आत्मनो वेदनिकरमेढांकाणो थिरतागुणचोथोआत्मनो
 चारित्रगुणछेराणो॥नवि०७॥मोहनिकरमेतेगुणहणियो
 तेथिअसंजतिनाख्यो समकितगुणपणतेणेहणियो तेथि
 मिथ्याविदाख्यो॥भवि०८॥अटलअवगाहनगुणपांचमो
 आयुकरमथिढांकाणो अरुपिगुणछठोआत्मनो नामकरम
 थिजाणो॥नवि०९॥ अगुरुलघुगुणसातमोकहिये गोत्रक
 रमथितेह लब्धीगुणअंत्रायकरमेए एमआठेगुणजेह॥भ
 वि०१०॥ गुणआठेस्वभाविकहिये आत्मस्वजावेरहिया
 तेहगुणनेहणताजाणो पुद्गलवर्गणाकहिया॥भवि०११॥पु
 द्गलतेविजातिथइने हणतोस्वजातिनेजेह तेथिविजाति
 स्वजातिजांगो त्रिजोनाख्योतेह॥नवि०१२॥चोथोजांगो
 विजातिविजाति हणतानेकहिजे भोमिजाजनकोइपड्युं

छे उर्ध्वथिनाललहिजे ॥भवि० १३॥ एचउभंगमांहिजेबि
जो स्वजातिविजातिजाणो तेभंगशेवेजेजेचेतन तेश्ररिहं
तकहाणो॥भवि० १४॥तेश्ररिशब्देशत्रुविजाति हणतांश्र
रिहंतकहिये त्रिजंवादिकहणवाथि श्ररिहंतपदनविल
हिये॥भ० १५॥ प्रथमत्रिजोनेवलिचोथो एभंगदूरेकिजे
हरखधरिविजो जंगहणतां श्ररिहंतपदतेलिजे ॥ भवि०
१६॥ कारणमलेपलटणस्वजावे भव्यहोयतेपलटे लहि
सामग्रीगुरुआदिककेरी काललब्धतेवरटे ॥भवि० १७॥
पलटणस्वभावथिसिद्धपणुए जवयजिवनेजाख्यु ज्यारेत्या
रेकारणपामिने आत्मगुणतेराख्युं॥भवि० १८॥ जवस्थि
तिपरिपाकथयाथि पांचेकारणमलशे निमितकारणशुद्धगु
रुमलवाथि मोक्षसुखतेवरशे॥भवि० १९॥तेकारणगुरुशुद्ध
जोइने तेहनिशेवाकिजे ज्ञानगुणश्रद्धासहितजरियो मु
ख्यगुणएहलिजे ॥भवि० २०॥ कारणवेजिनवरैभाख्यां
मुक्तिकेरांजाणो उपादाननिमिततेलहिये उपादानआत्म
गुणराणो॥भवि० २१॥ निमितकारणबहूविधजाख्यु तेह
मांमुख्यतेजाणो सदगुरुविणतरेनहिकोई पुष्टआलंबन
चित्तआणो॥भवि० २२॥कारणजेदएमसमजीने शुद्धशुद्ध
ग्रहिजे मुनिदूकमएकारणमलतां सेहेजेशिवपदलिजे॥
भवि० २३॥ढालश्रोतगणिसमिसंपूर्ण॥

॥हुहा॥ कारणसामग्रीमले पलटेनहिनिरधार तेश्रज

व्यस्वभावछे एजाख्योविचार ॥ १ ॥ तेकारणएअजवि
जिवनमोक्षेजाय सत्तास्वरूपजो जोइये तोसरखागुणकेहे
वाय ॥ २ ॥ प्रत्येकेप्रत्येकेजिवना गुणअनंताजाण गुण
स्वभावनेजोवतां एकजपणुंचित्तां ॥ ३ ॥ कोइसुखीको
इदूखी पणतेनोवेदकएक एमएकमांअनेकछे अनेकमांए
कछेक ॥ ४ ॥ ज्ञाननदर्शनादिक गुणअनंताजेह तेमांहेएक
पणुलहो चेतनरायगुणगेह ॥ ५ ॥ अगुरुलघुपरमुखजे पर
जायकहियेअनंत तेमांहिपणएकछे चेतनमाहागुणवंत ॥
६ ॥ चेतनएकमांहिरह्या गुणपरजायअनंत गुणपरजाय
मांएकछे चेतनपणुतेसंत ॥ ७ ॥ एकअनेकपक्षवर्णव्यो हवेक
हुसत्यासत जावधरिनेसांभलो श्रोतागुणलहत ॥ ८ ॥

॥ ढाल ॥ २० मी ॥ नरखीनरखीतुजबिंबने ॥ एदेशी ॥ स
त्यअसत्यपक्षजे चाण्याशास्त्रेसार ज्ञानीतेखरा ॥ एआंक
णि ॥ समजेतेनरधन्यछे भाखुतासविचार ॥ ज्ञानि० १ ॥
द्रव्यखटआपआपणा स्वद्रव्यखेत्रसार ज्ञानि० कालजा
वतेमजांणिये चारेथिसत्यउदारा ॥ ज्ञानि० २ ॥ द्रव्यद्रव्यप्र
तेकहू विवरितासविचार ज्ञानि० द्रव्यखेत्रकालभावए
प्रत्येकेप्रत्येकेधार ॥ ज्ञानि० ३ ॥ प्रथमधर्मद्रव्यकह्यो ते
हमांजाखुएचार ज्ञानि० स्वद्रव्यनोमुलगुणएहछे चल
णसाहेसत्यउदारा ॥ ज्ञानि० ४ ॥ खेत्रअसंख्यप्रदेशथि सत्य
धर्मास्तीकाय ज्ञानि० अगुरुलघुस्वकालछे स्वधर्मेसत्य

थाय ॥ज्ञानि० ५॥ स्वस्वभावप्रापणा गुणपरजायेन्ननं
 त ज्ञानि० धर्मद्रव्यमांएचारकह्या सत्यधर्मएसंत ॥ज्ञानि
 ६॥ अधर्मास्तीआकाशास्ती कालपुद्गलजिव ज्ञानि० एपां
 चेअपरसहि धर्मद्रव्येअसत्यइव॥ज्ञानि० ७॥ अधर्मास्ति
 कायद्रव्यमां स्वद्रव्येथिरसहायगुण ज्ञानि० असंख्यप्रदे
 शेस्वखेत्रछे हवेभाखुकालगुण॥ज्ञानि० ८॥ अगुरुलघुपर
 जायजे स्वकालकेहेवाय ज्ञानि० गुणपरजायन्ननंतजे स्व
 स्वभावतेथाय ॥ज्ञानि० ९॥ धर्मअकाशकालजे पुद्गलने
 वलिजिव ज्ञानि० एपांचेतेमांनहि असत्यअधर्मसदिवा॥
 ज्ञानि० १०॥ आकाशास्तिकायद्रव्यजे अवकाशगुणस्वद्र
 व्यज्ञानि० अन्नंतप्रदेशस्वखेत्रछे अवकाशआपिसर्व ॥ज्ञा
 नि० ११॥ अगुरुलघुपरजायजे स्वकालसत्यतेथाय ज्ञा
 नि० अन्नंतगुणपरजायजे स्वस्वभावेसत्यकेहेवाय॥ज्ञानि०
 १२॥ धर्मअधर्मकालजे जीवपुद्गलवलितेंम ज्ञानि० एपांचे
 असत्यजाखिया आकाशद्रव्यमांएम॥ज्ञानि० १३॥ कालद्र
 व्यहवेजाखशुं स्वद्रव्यवर्तनासार ज्ञानि० खेत्रसमयएक
 छे तेद्रव्यउपचारा॥ज्ञानि० १४॥ स्वकालअगुरुलघुकह्यो
 स्वस्वभावहवेथाय ज्ञानि० गुणपर्जायथिभाखिये एचारे
 सत्यकेहेवाय॥ज्ञानि० १५॥ धर्मअधर्मआकाशए पुद्गलजि
 वअसत्य ज्ञानि० द्रव्यादिकमलेनहि कालभावनेखेत॥ज्ञा
 नि० १६॥ पुद्गलद्रव्यजेपांचमो स्वगुणभाखुतास ज्ञानि०

पडणगलणस्वजावछे स्वगुणएसत्यजास ॥ज्ञानि०१७॥
 स्वखेत्रपरमाणुकह्यो एकएवाअनंत ज्ञानि० अगुरुल
 घुपरजायछे प्रदेशेप्रदेशेसंत ॥ ज्ञानि ० १८ ॥ स्वस्व
 जावजेआपणो गुणपरजायकेहेवाय ज्ञानि० एचारेसत्य
 जाणिये स्वद्रव्येतेथाय ॥ज्ञानी०१९॥ धर्मअधर्मआकाश
 जे जिवनेकालकेहेवाय ज्ञानी० एपांचेएमांनहि तेथिअ
 सत्यएथाय ॥ज्ञानी० २०॥ जिवास्तिकायस्वरूपजे भाखु
 तासविचार ज्ञानी० एकएवाद्रव्यअनंतए प्रत्येकेप्रत्येके
 धार ॥ज्ञानी० २१॥ जिवास्तीस्वद्रव्यनो गुणज्ञानादिक
 सार ज्ञानी० चेतनालक्षणजाणिये स्वद्रव्यसत्यविचार ॥
 ज्ञानी० २२ ॥ असंरूपप्रदेशिजिवछे स्वखेत्रएहविचार
 ज्ञानी० स्वकालेहांनिवृद्धिकहि तेअगुरुलघुधार॥ज्ञानी
 २३॥ गुणपर्यायअनंतछे तेहिजस्वस्वभाव ज्ञानी० छद
 मस्तपूर्णजाणेनहि जाणेकेवालिभाव ॥ज्ञानि० २४॥ स्व
 द्रव्यखेत्रकालथी जावमलीथयाचार ज्ञानि० स्वस्वद्रव्येए
 सत्यछे एमआगममांविचार ॥ज्ञानि० २५॥ धर्माधर्मआ
 कास्ति कालपुद्गलजेह ज्ञानि० एपांचेनाजाणिये जिवमां
 असत्यएह॥ज्ञानि०॥ द्रव्यखेत्रकालजावजे स्वस्वद्रव्येस
 त्य ज्ञानि० परद्रव्येअसत्यछे पांचेनाअरत ज्ञानि०२७॥
 द्रव्यखेत्रकालभावए प्रत्येकेप्रत्येकेनिन्न ज्ञानि० एकनो
 बिजामांलाधेनहि जुदाजुदाछेचिन्न ॥ज्ञानि २८॥ तेथिए

स्वद्रव्यादिके चारेसत्यकेहेवाय ज्ञानि० अपरद्रव्यनाद्र
व्यादिक तेहमांअसत्यतेथाय॥ज्ञानि०२९॥ गुणपर्जायवं
ततेद्रव्यछे खेत्रआधारतेथाय ज्ञानि० उत्पातवयनिवर्तना
तेहिजकालकेहेवाय ॥ज्ञानि० ३०॥ विशेषगुणपरणति
पर्जायविशेषप्रमुख ज्ञानि० तेहनेस्वप्नावकिजिये एसम
ज्याहोयमुख ॥ज्ञानि ३१॥ इमछद्रव्यतेजाणिये आपआ
पणागुणसार ज्ञानि० सत्यगुणतेहथिकह्यो एजिनवचनवि
चार ॥ज्ञानि० ३२॥ परद्रव्यादिकचारजे तेहमांअसत्यते
थाय ज्ञानि० सत्यासत्यपक्षए बहुश्रुतथिसमजाय ॥ज्ञानि०
३३॥ तेमाटेज्ञानिगुरु शेवोधरिबहुमान ज्ञानि० मुनिहू
कमगुरुसेवतां पांमेवंछितस्थान ॥ ज्ञानि० ॥ ३४॥ ढाल
विसमिसंपूर्ण. ॥

॥दुहा॥व्यक्तवअव्यक्तववर्णवु जेनाजेदअनंत एहअर्थ
समजाथकीसेहेजेथायेसंत॥१॥ढाल२१मी॥मुर्तिहोप्रभुमुर्ति
अजितजिणंदाएदेशि॥व्यक्तवहोजिनव्यक्तवेनअव्यक्त प
क्षहोजिनपक्षतेहवेभाखिशुंजि व्यक्तवहोजिनव्यक्तवकेहेतां
जेह वचनहोजिनवचनगोचरदाखिशुंजि॥१॥अव्यक्तवहो
जिनअव्यक्तवकेहेतांजेह॥ वचनहोजिनवचनमांआवेनहि
जी एमहोजिनएमएसंकेत खटहोजिनखटद्रव्यमांजाणो
सहिजि॥२॥द्रव्यहोजिनद्रव्यद्रव्यप्रतेसार गुणहोजिन
गुणअनंताजाखियाजि ॥ परजायहोजिनपरजायअनंता

तास एमहोजिन एमप्रत्येके दाखिया जि ॥३॥ वचनशुं होजि
न वचनशुं के हे वाजोग ॥ नहि होजिन नहि ते अत्यक्तव कहा
जि तेहि होजिन तेहि नाखु विचार समजु होजिन समजु विचा
रिल ह्या जि ॥४॥ केवली होजिन केवल ज्ञानि जेह भगवंत हो
जिन भगवंत दीठा भाव सावि जि तेह ने होजिन तेह ने अनंत
मे जाग व्यक्तव होजिन व्यक्तव वचने हवी जि ॥५॥ तेह ने हो
जिन तेह ने अनंत मे भाग गण धरे होजिन गण धरे सुत्र मां गुंथि
या जि तेह थि होजिन तेह थि असंख्या त मे जाग हमणां होजि
न हमणां आगम इहां रह्या जी ॥६॥ तेह थि होजिन तेह थि द्र
व्य मां सार खट मां होजिन खट मां प्रत्येके २ कहा जि गुण हो
जिन गुण अनंता जेह पर्जाय होजिन पर्जाय अनंता एम कहा
जी ॥७॥ तेमां होजिन तेमां दीशो द्विपक्ष व्यक्तव होजिन व्य
क्तव अत्यक्तव जाणीये जी एम होजिन एम पक्ष ते आठ ना
ख्या होजिन नाख्या एचित्त आणीये जी ॥८॥ समजो होजि
न समजो एह विचार ॥ पांमे होजिन पांमे ते स्वलक्ष्मी वरे जी
स्याद होजीन स्यादवाद के हे वाय भाख्यु होजिन भाख्यु ए
तिर्थ करे जी ॥९॥ माटे होजिन माटे समजो एह तेह ने होजिन
तेह ने संदेह होवे नहि जी जथा होजिन जथा जोग जेह जाणे
होजीन जाणे ते वस्तु सहि जी ॥१०॥ कोइ होजिन कोइ नाखे
अज्ञान हानी होजिन हानी ना के हे वे सहि जि नाने होजिन
नाने ठेका णे रेहा ॥ एम होजिन एम स्यादवाद करे के ई जी

॥११॥ एमहोजिन एमभाखेछे जेह तेहनोहोजिन तेहनोमत
 दूरेकरोजी सुधुहोजिन सुधुवचनप्रमाण एमहोजिन एम
 स्यादवादवरोजी ॥१२॥ जाणोहोजिन जाणोबहूश्रुतजेह
 तेहनेहोजिन तेहतणेचरणेरहोजि मुनिहोजिन मुनिहुकम
 शुद्धज्ञान स्यादहोजिन स्यादवादगुणैगहगहोजि ॥ १३ ॥
 ढाल २१ मी संपूर्ण ॥

॥दुहा॥ पक्षआठेवर्णव्या भाखूएतसनाम नित्यअनि
 त्यतेजाणीये एकअनेकतेताम ॥१॥ सत्यअसत्यतेजाखि
 या व्यक्तवअव्यक्तवविचार पक्षआठेतेजाणिये स्याद
 वादसुखकार ॥२॥ एजाणीसुखीयाथया आगेअनंतासंत
 वलीएजेजाणो तेलेजेनवअंत ॥३॥ मूरखएसमजेनहि
 जेहनिबुद्धिजड अल्पशास्त्रिसमजेनहि जेहनेकर्मनोभ
 ड ॥४॥ अल्पबुद्धिपणजेहनी सद्वहणाराखेतास अल्प
 कालेतेशिवलहे ॥ करीकरमनोनास ॥ ५ ॥ अल्प
 संसारीजेहोवे होवेंशुक्लपक्ष एसद्वहणातेग्रहे जेहनिबु
 द्धिछेदक्ष ॥६॥ बोहोलसंसारीजीवडा क्रश्वपक्षिजेह ते
 हनेश्रद्धाहोवेनही अथवाअनविह ॥७॥ वांचेजणेशास्त्र
 सही उपदेशदियेसुखकार पणहृदियेश्रद्धानही एअज्ञा
 नआचार ॥८॥ तेकारणस्यादवादमां समजवाकरोखप ज्ञा
 निगुरुसेवाकरी आलसकरोअलप ॥९॥ ढाल २२ मी ॥ आ
 जसफलदिनउग्योहोश्रीसमेतशिखरगेरीचेटिया एदेशी

आजप्राणीतुमेधारोहो स्वस्वज्ञाववस्तुस्वरूपनो कांडम
लीयोसदगुरुजोग पुन्यउदयएमोटोहोपंचंद्रिपणुंपाम्योस
ही मानवजनमसंजोग॥१॥आजप्राणीतुमेधारोहो॥स्व
भावहवेजेभाखुहोनाख्याजे श्रीजीनवरे सामान्यनेविशेष
प्रकार तेहनाजेदएकविसहोनामादिकलहिनेकहू तमेसु
एजोतासविचार॥आज०२॥ आस्तिने१ नास्तिहो२ नी
त्यस्वभावएजाणिये ३ अनित्य ४ एकस्वभाव ५ अने
कस्वभावहो६ जेदस्वभाव ७ अजेदए ८ जव्यस्वभावते
लाव९॥आज०३॥अभव्यस्वभावहो१० परमस्वभावअ
गीयारमो११ एसामान्यस्वभाव हवेकांडकहूछुहोविशेष
स्वभावजेकह्या एसमजवानोदाव॥आज०४॥चेतनस्वभा
वहो१अचेतनएहस्वभावछे२ त्रिजोमुर्तिस्वभाव३अमुर्ति
स्वभावहो४एकप्रदेशस्वभावजाणिये५अनेकप्रदेशस्वभा
व६॥आज०५॥शुद्धस्वभावहो७ विज्ञावस्वभावतेआठमो८
अशुद्धस्वभावतेधार९उपचरित२ होस्वभावदसमोजाणी
ये१०विशेषस्वभावविचार॥आज०६॥ सामान्यस्वभाव
होस्वरूपसंक्षेपेतेदाखवु सामान्यउपयोगिजेह दर्शनगुण
थिहोदेखीयेसर्वद्रव्यमां सामान्यकह्योगुणगेहाआज०७॥
विशेषस्वभावहोसंक्षेपस्वरूपतेहनुकहू नहिसर्वद्रव्यमांही
कोईद्रव्यमांतेछेहोकोईद्रव्यमांछेनहि ज्ञानउपीयोगेजा
एतांही॥आज०८॥ सामान्यमांहेथीहोपंचस्वभाव

खाणशु पूरवग्रंथअनुमान कोईकेहेशेतुमेहोसर्वनोअर्थ
 नवीकह्यो तेहनुंशुअनुमान ॥आज ९॥ बिजाग्रंथमांहोस
 र्वस्वभावअमेदाखीया तेथीईहांजाख्यानांहि पंचस्वभा
 वहोतेहवेइहांवर्णवु जेवाजाख्याज्ञानीतांहि ॥आज०१०॥
 भेदस्वजावहोस्वकारजकरे गुणपर्जायपरवर्तनजास
 अमेदस्वभावहोस्वस्थानपणेरहे मुलस्वरूपएखास ॥
 आज० ११॥ पलटणस्वजावहोअव्यस्वजावकह्यो ल
 हिसुगुरुसंयोग धर्मआराधेहोकाललब्धेसही लहेनि
 जगुणजोग ॥आज० १२॥ अजव्यस्वभावहोचोथोहवेए
 दाखीये अपलटणएहस्वजाव कालसांमग्रीपांमीहोसुगु
 रुसंजोगने नपलटेअजव्यस्वभाव ॥आज० १३॥ द्रव्य
 द्रव्यनाहोसर्वधर्मतेप्रते विशेषधर्मअनुजोय जेजेप्रण
 मेहोतेतेप्रमेयस्वजावछे एपंचस्वजावतेहोय ॥आज०॥
 १४॥ सर्ववस्तुमांहोपंचस्वभावतेजाणिये द्रव्यनोमुलस्व
 जाव मुनीहूकमहोसदगुरुसेवनथीलहे जेहनोमोहअभा
 व ॥आज० १५॥ ढालबावीसमीसंपूर्ण ॥

॥दुहा॥स्वजावपांचेएकह्या खटद्रव्यमांसार तेमाटेसा
 मान्यकह्या समजील्योविचार ॥१॥ हवेचउजंगीवर्णवु ख
 टद्रव्यमांजेह नित्यअनित्यजेपक्षथी प्रगटथइतेह॥२॥ च
 उजंगीबहूविधछे भाखशुंतासविचार सजथईश्रोतासांभ
 लो तजीआलपंपाल ॥३॥ आलसनिंद्रादूरकरो तजोवि

कथाविचार मोहद्रष्टिदूरेकरी सावधानसुखकार ॥४॥ ए
मांज्ञानअगाधछे थईजावोसावचेत मनवचकायाथिरक
री अवएकरोचित्तेत ॥५॥ ढाल २३ मी ॥ देशिचंदरी
यानी॥ हवेचउजंगीवर्णवुरे लहीआगमअनुमान जेहमां
भेदछेघणारे तेसमजवानुतान त्रुटक० तेहसमजवानुत्त
नतेजाणो अनादिअनंतजंगचीत्तमांआणो पेहेलोभंगतेह
कहीजे बिजोअनादिसंतलहीजे ॥ १ ॥ सुणोचवजि
नएह ॥एआंकणी ॥ सादिसंतहवेजाणीयेरे त्रिजोभंगए
खास सादीअनंतचोथोकह्योरे एचउभंगीउलास त्रुटक०
एचउभंगीउलासेदाखी खटद्रव्यमांहेतेभाखी परथमजी
वद्रव्यमांकहीशु ज्ञानादिकगुणसाथेलहीशु ॥सुणो० २॥
जिवमांज्ञानादिकगुणारे अनादिअनंतछेतेह नित्यस्वभावे
जाणीयेरे एप्रथमगुणगेह त्रु० एप्रथमगुणगेहतेसाचो
जेवोहीरोदीसेजाचो बिजोगुणहवेजाखुजेह जीवकरमस
बंधछेतेह ॥सुणो० ३॥ जीवकरमसबंधछेरे कालअनादि
नोतास ज्यारेत्यारेछुटशेरे मोक्षपुरीनीआश त्रु०मोक्षपुरी
नीआशतेजाणो तेहथीसंतपदकहांणो अनादिसंतएबी
जोभंग एजंगेमुजलाग्योरंग ॥सुं०४॥ देवमनुषत्रीजंचत
णारे जवतेसादीसंत जन्मादीकतेआदछेरे नाशथयेथा
यअंत त्रु० नाशथयेथायअंततेजेह सादीसंतप्रीजोगुण
गेह जंगजाख्योएजगनाथ जेहचलावेछेशिवसाथ॥ सुणो

५॥जेजीवमोक्षेगयारे कर्मखपावीथयासीद्ध फरीपाछाआ
वेनहिरे पाम्याअनंतीरीद्ध त्रु० पाम्याअनंतीरीद्धतेसार मु
क्तीदीनतेआद्यविचार फरीनावितेअंतकहीजे सादीअनंत
भंगचोथोलहीजे ॥सुंणो ६॥ जीवमांहेचउजंगीकहीरे ह
वेकहुधर्मास्तीकाय गुणच्यारेखंधपजवारे अनादीअनंत
तथाय त्रुटक० अनादीअनंततथायतेजाणो बीजोजंगईहां
नकहांणो त्रणपर्जायईहांतेलहीये सादीसंतभंगएकही
ये ॥सुंणो० ७॥ देशप्रदेशअगुरुलघुरे सादीसंतसंजुक्त
आदअंततेहनोहोवेरे तेथीत्रीजोभंगयुक्त त्रुटक० तेथीत्री
जोजंगयुक्ततेजाणो चोथोजंगसीद्धजीवथीवखाणो धर्मप्र
देशतेसंगेजेह सादीअनंतजंगकहीयेतेह ॥सु०८॥ एमअ
धर्मास्तीकायमांरे चउजंगीकेहेवाय आकास्तीकायमांजा
खशुरे गुणच्यारेतेथाय त्रु० गुणच्यारेतेथायतेजाणो खं
धअनादीअनंतवखाणो बीजोजंगएहमांनही एहवातक
हूछुसही ॥सुंणो०९॥ सादीसंतहवेजाखशुरे जांगोत्रीजो
सार देशप्रदेशअगुरुलघुरे आदिअंतएहवीचार त्रुटक
आदिअंतवीचारतेसार अभवीजीवसाथेतेधार चोथो
जंगएमतेसही अपेक्षतिपणार्थिलही ॥सुं० १०॥ काल
द्रव्यमांगुणच्यारछेरे अनादीअनंत पर्जायमांअतितकाल
छेरे तेहीअनादीसंत त्रु० तेहीअनादीसंततेजाणो वर्तमा
नकालसादीसंतआणो अनागतकालतेचोथोकहीये सा

दीअनंतभंगतेलहीये ॥ सु० ११ ॥ कालनुस्वरूपउपचारथी
 रे नहीवस्तुस्वरूप वीवाहपनतीयेभाखीयुरे जोजोतेहअ
 नुप त्रु० जोजोतेहअनुपतेसही एमवलीबहूग्रंथेवही ह
 वेजाखुपुद्रलजेह चउभंगीयेलहीयेतेह ॥ सु० १२ ॥ पुद्र
 लद्रव्यहवेजांणजोरे च्यारगुणेकरीसार तेहअनादीअनं
 तछेरे प्रथमभंगनिहाल त्रु० प्रथमजंगनीहालतेसा
 रो बीजोभंगइहांनवीधारो पर्जायच्यारेभाख्याजेह खं
 धदेशप्रदेशतेह ॥ सु० १३ ॥ परमाणुतेजाणीयेरे तेमअ
 गुरुलघुपरजाय सादीसंततेजाणीयेरे त्रीजोचंगतेथाय
 त्रु० त्रीजोभंगथायतेजांण कोइकेहेशेपरमाणुकेमआंण
 तेहनेकहीयेसांजलजाइ मलवावीखरवानीशकीछेतांही
 सुणो० १४ ॥ वर्णगंधरसफरसनोरे परावरतनछेधर्म खंध
 मलेनेवीखरेरे एपुद्रलनोमर्म त्रु० एपुद्रलनोमर्मतेजाणो
 चोथोभंगएहमांनवीआंणो अपेक्षीतपणेतकहीये बीजो
 चोथोचंगतेलहीये ॥ सुणो० १५ ॥ कर्मतजीमोक्षेग्यारे एह
 अनादीसंत तेजीववीणतेपुद्रलारे भांगोसादीअनंत त्रुट
 क० जांगोसादीअनंततेजांणो मुनीहूकसांमान्यवखांणो
 वीशेषपणेतआगेकहीशु जेदघणातीहांकणेलहीशु ॥ सु
 णो० १६ ॥ ढालत्रेवीसमीसंपूर्ण ॥

॥ दुहा ॥ जीवद्रव्यमांजाखशुं चउजंगीएह द्रव्यस्त्रेका
 लजावथी जेछेगुणगेहा ॥ १ ॥ जीवद्रव्यबांगुणच्यार अना

दीअनंत जीवनेकर्मसंजोगए तेअनादीसंत॥२॥कर्मकोई
 कालेछुटशे तेकारणजाणो नरकत्रिजंचादीजव सादीसंत
 वखाणे॥३॥जीवनेसीधपणुप्रगटे करीकर्मनोनाश तेदीन
 भंगचोथोहोवे सादीअनंतखास॥४॥ हवेचउजंगीद्रव्यथी
 खेत्रकालनेभाव तेसाथेअमेदाखशुं समजील्योसुखलाव
 ॥५॥ढाल२४मी॥मेंदीरंगलाग्यो॥एदेशी॥जीवद्रव्यमांजा
 णीयेरे द्रव्यखेत्रकालभाव श्रुतशुंरंगलाग्योरे रंगलाग्योरे
 चोलमजिठ श्रु० ॥एआंकणी॥ ज्ञानादीकगुणजीवनारे द्र
 व्यथकीचीतलाव श्रु०॥१॥अनादीअनंतएथयोरे स्वखेत्रजी
 वप्रदेश श्रु० असंख्याताजाणीयेरे उदवर्तनापणेखास श्रु०
 ॥२॥सादीसंतजांगोजाणीयेरे जंगत्रीजोकेहेवाय श्रु० अथ
 वाअवगाहनथकीरे छतीपणुतीहांथाय श्रु०॥३॥एमजोतांए
 जाणीयेरेअनादीअनंतभंग श्रु०स्वकालअगुरुलघुरे तेगु
 णथीजोतारंग श्रु०॥४॥एपणअनादीअनंतछेरे अथवाबीजेप्र
 कार श्रु०अगरुलघुगुणजाणीयेरे उपजवोवीणसवोसार
 श्रु०॥५॥तेजोतांसादीसंतछेरे अथवाअवरप्रकार श्रु० स्व
 जावगुणपर्जायजेरे अनादीअनंतवीचार श्रु०॥६॥ अगुरु
 लघुपर्जायजेरे सादीसंतकेहेवाय श्रु० हवेकहूअजीवद्र
 व्यमांरे सुणतांतेसुखथाय श्रु०॥७॥ धर्मास्तीकायद्रव्य
 मांरे द्रव्यथीस्वद्रव्यजाण श्रु०चलणसहायगुणजेरे अना
 दीअनंतप्रमाण श्रु०॥८॥स्वखेत्रथीजाणीयेरे असंख्यात

प्रदेश श्रु० लोकप्रमाणेतेहछेरे जाणोआगमरेहेश श्रु०
 ॥९॥अवगाहनपणेजाणीयेरे सादीसंतकेहेवाय श्रु० स्व
 कालेकरीतेकहोरे अनादीअनंतथाय श्रु०॥१०॥अगुरुल
 घुगुणजाणीयेरे अनादीअनंतछेएह श्रु०उत्पातवयतेजाणी
 येरे सादीसंतछेतेह श्रु०॥११॥स्वजावगुणचारछेरे अगु
 रलघुतेमजाण श्रु० अनादीअनंततेजाखीयेरे सुधुएमची
 तत्राण श्रु०॥१२॥खंधदेशप्रदेशएरे तेमअवगाहनमांन
 श्रु०सादीसंतएजाणीयेरे धर्मद्रव्यनुज्ञान श्रु०॥१३॥एम
 अधर्मास्तीजाणीयेरे सरस्वाजावसोहाय श्रु० हवेआका
 स्तीकायमांरे स्वद्रव्येगुणकेहेवाय श्रु०॥१४॥द्रव्यथीद्रव्य
 नेअवगाहनारे अनादीअनंतकेहेवाय सु० हवेस्वखेत्रभा
 खशुरे अनंतप्रदेशीथाय श्रु०॥१५॥लोकालोकप्रमाणछे
 रे अनादीअनंतएह श्रु० अवगाहनापणेजाणीयेरे सादी
 संतभाख्योतेह श्रु०॥१६॥स्वकालनेअगुरुलघुरे गुणएअ
 नादीअनंत श्रु० उपजेवीणसेतेमसहिरे तेकारणसादी
 संत श्रु०॥१७॥स्वभावथीगुणचारएरे तेमवलीएकजखंध
 श्रु०अगुरुलघुतेमजाणीयेरे अनादीअनंतसंध श्रु०॥१८॥
 देशप्रदेशजाणीयेरे तेछेसादीसंत श्रु० तेआकाशदोयभे
 दथीरे भाखुतेसुणजोखंत श्रु०॥१९॥लोकाकाशतेएकछेरे
 लोकाकाशनोखंध श्रु० तेतोसादीसंतछेरे हवेबीजोभाखु
 खंध ॥श्रु० २०॥अलोकाकाशतेजाणीयेरे खंधअलोकनो

एह श्रु० सादीअनंतभांगेकह्यारे आगमवचनछेतेह॥श्रु०
 ॥२१॥कालद्रव्यहवेनाखशुरे द्रव्यथीद्रव्यछेएक श्रु० न
 वापुरानावर्तनारे गुणछेतेहनोनेक॥श्रु० २२॥ तेतोअना
 दिअनंतछेरे स्वक्षेत्रसमयविचार श्रु० सादीसंततेजाणि
 येरे वर्तमानसमयएकधार ॥श्रु० २३॥ स्वकालअनादी
 संतछेरे वर्तमानसादीसंत श्रु० अनागतकालतेजाणिये
 रे जेछेसादीअनंत ॥श्रु० २४॥ पुद्गलद्रव्यहवेभाखशुरे द्र
 व्यथीद्रव्यपणुंएह श्रु० पुरणगलणधर्मछेरे अनादीअनंत
 जेह॥श्रु० २५॥क्षेत्रप्रमाणुंतेहनोरे सादीसंतकेहेवाय श्रु०
 कालथीगुणअगुरुलघुरे अनादीअनंततेथाय श्रु० ॥ २६ ॥
 उपजवोनेविणसवारे तेसादीसंतकहाय श्रु० स्वभावगु
 णच्यारछेरे अनादीअनंतथाय श्रु० ॥२७॥ वर्णादीकजेप
 ञ्जवारे च्यारेसादीसंत श्रु० मुनीहुकमहवेआगलेरे सुण
 जोभवीधरीखंत श्रु० ॥२८॥ढाल२४मीसंपूर्ण॥

॥ दूहा ॥ द्रव्यक्षेत्रकालजावनी साथेचोचंगीएह जा
 खीछोएद्रव्यमां अनादीप्रमुखतेह ॥२॥ हवेनाखूखटद्र
 व्यनो अन्योअन्यसंबंध चोचंगीतिहांजोडशुं तेसुणजोसं
 घा॥२॥ सूक्ष्मवातइहाधणी नवीसमजायेजास तोबहुश्रु
 तचरणेजइ जाणवाकरोअभ्यास॥३॥ मानपणुंइहांछोडी
 देइ छोडीद्योनिजमत विनयकरोबहूसूतनो तोजाणोएस
 ता॥४॥ अल्पश्रूतजाण्याथकी गर्वकरेजोकोय तेश्रूतपामे

नही मूरख कहिये सोय ॥५॥ ते कारण परमाद तजी करो श्रू
त अभ्यास ज्ञानी गुरु ने गोतीने समकित सहित गुण जास
॥६॥ ॥ ढाल २५ मी ॥ क्युं जाणु क्युं बनी आवही ए देशी ॥
हवे प्रथम इहां जो डीये आकाश द्रव्य थी सार हो भवीक अ
लोक आकाश मां नही अवर पंच द्रव्य विचार हो भवीक ॥१॥
हवे प्रथम इहां जो डीए ॥ लोका काश मां जाखिये खट द्रव्य नो
वास हो नवीक प्रत्येके प्रत्येके चउ जंगी लागे ते भाखू तास
हो भवीक ॥ ह० २ ॥ धर्म अधर्म द्रव्य जे संबंध अनादि अनंत हो
भवीक लोका काश प्रदेश मां प्रदेशे प्रदेशे संत हो नवीक ॥ ह०
३ ॥ धर्म अधर्म द्रव्य ना प्रदेश रह्या छे तास हो नवीक ते पण
कदापी वी छडे नही तेणे अनादी अनंत जास हो भवीक ॥ ह०
४ ॥ आकाश खेत्र जे लोक छे तीहां सर्वे जीव कहाय हो नवीक
ते तो अनादी अनंत छे ए तो पेहे लोकां गोथाय हो नवीक ॥ ह०
५ ॥ अथ वासं सारी जीव जेह द्रव्य कर्म सहित जेह हो भवीक ते
मवली लोक प्रदेश थी सादी संत संबंध तेह हो भवीक ॥ ह०
६ ॥ लोका काश संबंधने पुद्गल अनादी अनंत हो भवीक आ
काश प्रदेशे जे रह्या पुद्गल द्रव्य गुण वंत हो भवीक ॥ ह० ७ ॥
द्वीपर देशी प्रमुख सही खंध सरवे ए जाण हो भवीक ते मप्र
माणु संबंध ए सादी संत चीत आण हो भवीक ॥ ह० ८ ॥ आ
काश द्रव्य जे मजाखीयो ते मधर्मा स्ती काय हो नवीक ते नो
संबंध पण ए मछे ए म अधर्मा स्ती काय हो नवीक ॥ ह० ९ ॥

एसर्वेसरखेभावेकह्या संबंधद्रव्यनाजासहोजवीक सर
 खेभावेवीचारिने गुणग्रहणकरजोतासहोभवीक ॥ह०॥
 १०॥ हवेभाखुजीवद्रव्यने पुद्गलसाथेसंबंधजेहहोभवीक
 अभवीजीवनेजाणीये अनादीअनंततेहहोभवीक॥ह०११॥
 जेश्रजवीजीवड नवीपांमेपदनीरवाणहोभवीक तेथीकर्म
 क्षयतेहनेनही सदापुद्गलसंगजाणहोभवीक ॥ह० १२॥
 हवेजेजव्यजीवछे जाखुछुतासवीचारहोभवीक लाग्यांक
 र्मतेछुटशे तेथीअनादीसंतधारहोभवीक ॥ह० १३॥ हवे
 नीश्वेनयेकरी जाखुद्रव्यविचारहोजवीक खटद्रव्यस्वजावे
 प्रणमे तेणेप्रणामीकसुखकारहोजवीक ॥ह०१४॥ तेथी
 परणामीकपणुसदा सास्वतोएछेजावहोभवीक तेथी
 अनादीअनंतछे एमसुधुचीतलावहोजवीक ह० १५॥ ह
 वेजीवपुद्गलवीशे बेहुमलतांसंबंधथायहोभवीक तेथीपर
 णामीकपणुकहुं परपरणामीककेहेवायहोभवीक॥ह०१६॥
 परपरणामीकपणुजाणीये अजव्यजीववीचारहोभवीक अ
 नादीअनंतएहछे हवेकहुभव्यजीवनोसारहोभवीक॥ह०
 १७॥अनादीसंतएहछे कारणजाखुतासहोभवीक जीवपु
 द्गलमलवातणो आदिनहिछेजासहोभविक॥ह०१८॥को
 र्ईकालेतेछुटशे तेथीएहसंतकेहेवायहोभवीक जीवपुद्गलमां
 जाणीये एमभंगतेथायहोभवीक ॥ह०१९॥ पुद्गलपरमा
 णुपणे सत्ताअनादीअनंतहोभवीक जेमलवोनेवीखरवो तेतो

भारूयोसादीसंतहोभवीक ॥ह० २०॥एमचउभंगीवर्णवी
खटद्रव्यमांसारहोजवीक मुनीहूकमआगेजलु कहिशुनय
नोविचारहोजवीक ॥हवे०२१॥ ढाल २५ मी संपूर्ण॥

॥दुहा॥ चउभंगीएवर्णवी खटद्रव्यमांसार श्रोतालेजो
समजीने जीवपुद्गलविचार॥१॥जीवपुद्गलमलवाथकी स
क्रीयकेहेवाय तेहपुद्गलरहीतथयो तवश्रक्रीयथाय ॥ २॥
तेमाटेएपुद्गल सदासक्रीयजाण तेविचारआगेभास्वशुं न
यपदमांचित्तआण॥३॥ नयतणोविचारबहू जाणवुदुरधर
जेह कर्मक्षयउपसमजेहने तेसमजेगुणगेह ॥४॥ सदगुरु
संगेतेलहे विनयकरीबहूमान श्रल्पबोधथीविस्तरे तेल
बिंदुसमान॥५॥ श्रवनीतनेआवेनही नयतणुएज्ञान आवे
तोपणजाणीये श्रवलुछेतसज्ञान॥६॥ब्रहामेहजपेरेजाणीये
फलदायकनहितास पदपदसंकटतेलहे खोटीपडेजसभा
स ॥७॥ भद्रबाहूतणीपरे फलदायकहोयसार तेकारणवि
नयकरो जैननुमुलउदार ॥८॥ हवेश्रोतासावधानथई सां
भलजोएकचित्त मनवचनकायाथीरकरी ज्ञानीनीएरीता१।
॥ढाल२६मी॥देशीएकवीसानी॥एकअनेकपक्षथीरे निश्चे
व्यवहारज्ञानेकरी॥नयोजाखेरे निश्चेव्यवहारतेचीतधरी
सर्वद्रव्यमांरे अनेकस्वजावरह्याखरा तेएकवचनथीरेनवी
जायेकह्यापरा॥त्रुटक॥तेणेमांहोमांहिसंखेप एमकहिनेजा
खीये मुलनयनाजेदबेछे तेकहीनेदाखीये एकनयद्रव्यार्थ

क बीजीपरजायनयकही श्रंन्योश्रंन्यवीचारजुदा भाख
 शुंहवेतेसही ॥ १॥ द्रव्यार्थकनारे जेदहवेइहांजाखशुं द्र
 व्यपणार्थीरे तेतोकहीनेदाखशुं परजायार्थकरे परजायग्र
 हणार्थीकहू उत्पातनेरेवयपरजायतीहांग्रहू॥त्रुटका॥परजाय
 श्रणलेवेकरी द्रव्यतीहांतेली जीये सत्तानेग्रहेवाथकीद्रव्यार्थ
 कतेकीजीये तेद्रव्यार्थकनयतणो भेदजाखुछुहवेदशजेदते
 जाणीये सत्यभाषणतेकहे॥२॥नीत्यद्रव्यार्थकरे प्रथमभेद
 एभाखीयो अगुरुलघुगुणरे खेत्रश्रपेक्षावीणदाखीयो ए
 कद्रव्यार्थकरे मुलगुणनेग्रहे पिंडपणरे उत्पातवयतेनवीलहे
 ॥त्रुटका॥ ज्ञानादीकगुणसरवे जीवसरवनेसरखा तेमपुद्र
 लादीकद्रव्यमाहेगुणसरवेनरखा तेकारणएएमजाणी ए
 कद्रव्यार्थिकनये हवेत्रीजोभेदभाखु सास्त्रेजेमतेकहे ॥३॥
 सत्यद्रव्यार्थिकरे स्वद्रव्यग्रहेसही जेमसत्यलक्षणरे द्र
 व्यमांहिभाख्यावहीव्यक्तवछेरेद्रव्यार्थिकचोथोभेदएवचन
 थीरे केहेवानोनखेदए॥त्रुटका॥ केहेवानोनखेदएही द्रव्यगु
 णपरजायते सर्वद्रव्यसहीतभाखीये वचनेग्रहेवाजोगए
 अशुद्धद्रव्यार्थिकए भेदपांचमोभाखीये कर्मउपाधीसही
 तलेतां क्रोधादीकएदाखीये॥४॥ उत्पातनयेरे॥वयसापेक्ष
 तेजाणीये अशुद्धद्रव्यार्थकरे छठोजेदचीतआणीये कोई
 द्रव्यरे नामलहीनेभाखीये तेमांहीरे उपजबुवीणसबुदाखी
 ये॥त्रुटका॥प्रथमद्रव्यार्थकनये मुलसत्ताएकजाणीये सर्व

सत्तासरखेभावे तेथीचीतएमआणीये॥ शुद्धद्रव्यार्थकग्रही
जीवसर्वनादाखीये आठप्रदेशानीर्मलाछेतेथीअशुद्धएजा
खिये ॥५॥ द्रव्यार्थकरे सत्ताभेदएनवमो स्वद्रव्यरेजीव
तेअसंख्यनो प्रदेशअसंख्यरे तेसर्वेसरखाकह्यातेकारणरे
सत्ताद्रव्यार्थकएलह्या॥ त्रुटक ॥ द्रव्यार्थकभेदएहि परम
भावग्राहिककह्यो ॥ गुणगुणीस्वभावतेहि सर्वनोतेएकक
ह्यो ज्ञानरुपजेमआत्माए सर्वद्रव्यतेमभाखीये द्रव्यार्थ
कदशभेद एमकहिनेदाखिये॥६॥ परजायार्थकरे नयस्वरु
पतेभा॥ खिये परजायनयनारे खटभेदतेदाखिये तेहमांहिरे
द्रव्यपरजायएमकह्यो भव्यपणोरेसिद्धपणोतेएमलह्यो
त्रुटकाव्यंजनपरजायद्रव्यना स्वस्वपरदेशमारहे गुणपर्जा
यएकथीयेअनेकतापणुलहे जैनधर्मेएमभाख्यु द्रव्यधर्म
जेआपणो चलणसहायगुणतेथी जिवपुद्गलमांथापणो॥७॥
गुणव्यंजनरे परजायएचोथोकह्यो एकगुणनारे जेदघणा
इहांलहो स्वजावपरजायरे अगुरुलघुतेजाणीये एपांच
मोरे परजायतेहवखांणीये॥ त्रुटक ० ॥ पर्जायतेहवखांणी
ये जेसर्वद्रव्यमांजाखीया एपांचपर्जायजाणो ज्ञानीवचने
दाखीया छठोपर्जायजांणीये वीजावनामेतेकह्यो जीव
पुद्गलमांहीलाधेश्रवरमांहीतेनवीलह्यो॥८॥ इहांजिवमांरे
नरनरकादीगतीकही नानाप्रकारनारे जवकरतांतेलही
तेहवीभावरे परजायतेहनेजाखीये कर्मपरजायरेतेमकही

नेदाखीये॥त्रुटक०॥तेमकहीनेभाखीयेए हवेपुद्रलमांकहू
 द्वीपरदेशथीमांडीने एअनंतपरदेशीलहू खंधतणुतेमलवु
 कहीये बीजावपर्जायतेजाणीये परावर्तनसमयसमये ते
 हचीतएमआणीये ॥९॥ पाठंतरेरेछपरजायतेजाखशु शा
 स्त्रमारिकह्याछेतेदाखशु अनादीरे नीत्यपरजायपेहेलोक
 ह्यो मेरुपरमुखरे श्रोतातुमेसमाजिलह्यो॥त्रुटक०॥श्रोता
 तुमेसमजजोजे सादीनीत्यपरजायए सिद्धमांहीएहलाधे
 एमबीजोजेदथायए अनीत्यपरजायएते॥समयेसमयेभाखी
 ये छद्रव्यमांहीतेहलाधे उपजेविणसेदाखीये॥१०॥अशु
 दरेअनीत्यपर्जायचोथोकह्यो जन्ममरणथीरे एपरजायस
 त्यथयो हवेउपाधीरेपरजायपांचमोजाखीये कर्मसंबंध
 थीरे शुभाशुभथीदाखीये॥त्रुटक०॥ शुभाशुभथीदाखीयेए
 परजायशुद्धछठोसही मुलपरजायसर्वद्रव्यना एकसरखा
 तेकहि पलटेनहितेमुलपरजाय स्वभावपरजायजाणीये
 पलटेतेहीकर्मपरजाय मुनीहुकमचीतआणीये ॥ ११ ॥
 ढाल २६ मी संपूर्ण ॥

॥दुहा॥ परजायनयएवरणवी खटभेदउदार खटखट
 दोयप्रकारना जारुयोतासविचार ॥ १ ॥ तेमद्रव्यार्थकव
 णव्यो दसभेदथीजाण आगममांवीस्तारघणो इहांसंक्षेप
 प्रमाण ॥२॥हवेसातेनयवरणवु तेसुणजोअधिकार नाम
 प्रथमइहांदाखशु आगेजेदविचार॥३॥ निगमनयपेहेलो

कह्यो बीजोसंग्रहजाण त्रीजोव्यवहारजाणीये बहूवीद्व
चीत्तआंण॥४॥रजुसुत्रचोथोकह्यो शब्दनयसुखकार संजी
रुढछठोकह्यो एवंभुतनीरधार।५।नामकह्यांएसातनां हवे
कहुतासविचार भेदघणाइहांदाखशुखटद्रव्यमांसार॥६॥

॥ ढाल २७मी॥ जीरेमाहारेजाग्योकुंवरजाम ए देशी॥
जीरेमाहारेहवेकहूनयविचार प्रत्येकेप्रत्येकेजाखियेजी
रेजी जीरेमाहारेसातेनयनीमांहे प्रथमनीगमनयदाखिये
जीरेजी॥१॥ जीरेमाहारेनीगमकेहेतांजेह नहीछेतसए
कगमोजीरेजी जीरेमाहारेअनेकविधतेगणाय जीहांती
हंतिएमसमोजीरेजी॥२॥ जीरेमाहारेअंशगुणथीतेह उ
पन्योतेहनेग्रहेजीरेजी जीरेमाहारेवस्तुपणुंमानेतेह एम
नीगमनयलहेजीरेजी ॥३॥ जीरेमाहारेअत्रजाखूंद्रष्टांत
तेहतुमेचीतमांधरोजीरेजी जीरेमाहारेजेमकोइमनुष्य म
नमांहेविचारकरचोजीरेजी ॥४॥ जीरेमाहारेपालीलेवा
काज तेवनमांहीसंचरयोजीरेजी जीरेमाहारेकाष्टलेवाने
हेत पंथमांहीवहेखरोजीरेजी ॥५॥ जीरेमाहारेपंथेमलि
योएक सामोमाणसजाणियेजीरेजी जीरेमाहारेतेणेपुछी
रेवात कीहांजावोछोएमनाणियेजीरेजी ॥६॥ जीरेमाहा
रेपुछ्यानोउत्तर तेणेसमेकांइतेकहेजीरेजी जीरेमाहारेपा
लीलेवाकाजवनमांहेजावुंवहेजीरेजी॥७॥जीरेमाहारेकरचो
इहांरेविचार मोहोटीएकमनमांखरोजीरेजी जीरेमाहारे

पालीवनमरिकाम वणघडेतेवचनठर्योजीरेजी॥८॥ जीरे
 माहारेकाष्टपणकाप्युनांही दीठावीणएवचनकहुंजीरे
 जी जीरेमाहारेतोमनचिंतवीवात तेनेतेवस्तुलहुंजीरेजी
 ॥९॥ जीरेमाहारेतेमजजीवस्वरूप श्रंशथकीतेग्रहणकरी
 जीरेजी जीरेमाहारेमानेसिद्धसमान श्रथवातेसिद्धजाषे
 खरीजीरेजी॥१०॥ जीरेमाहारेतेनीगमनारेजेद कहुआत्र
 एतेजाणियेजीरेजी जीरेमाहारेअतितआरोपणएह वर्त
 मानकालंचितआणियेजीरेजी ॥११॥ जीरेमाहारेएप्रथ
 मभेद बीजोभाखुंछुहवेजीरेजी जीरेमाहारेअनागतआरो
 पणजेह वर्तमानमांहेतेठवेजीरेजी॥१२॥ जीरेमाहारेवर्त
 माननीगम जेदत्रणएजाणियेजीरेजी जीरेमाहारेतेहत
 णारेविचार जाखुंतेचितआणियेजीरेजी॥१३॥ जीरेमाहा
 रेअतितनीगमजेह आरोपणविधिकहूजीरेजी जीरेमा
 हारेश्रीवीरनुनिर्वाण आजदीवालीएमलहूजीरेजी॥१४॥
 जीरेमाहारेअतितकालनीवात वर्तमानमांएलहीजीरेजी
 जीरेमाहारेएअतितनीगम प्रथमजेदतेएमकहीजीरेजी
 ॥१५॥ जीरेमाहारेअनागतनीगम जेदतासएभाखुंजी
 रेजी जीरेमाहारेपद्मनाज्जिनवर दीक्षाज्ञानतेदाखुंजी
 रेजी॥१६॥ जीरेमाहारेसतोककालनीवात वर्तमानतेक
 हीजीरेजी जीरेमाहारेनीगमनयएमथाय त्रणेभेदेतेलही
 जीरेजी॥१७॥ जीरेमाहारेहवेकहूसंग्रहनय सत्ताग्राहेते

सहीजीरेजी जीरेमाहारेकारणसमजोतास एकनामेसर,
 वेग्रहीजीरेजी॥१८॥ जीरेमाहारेद्रव्यकहियेएक एमकेहे
 तांगुणपरजायसहीजीरेजी जीरेमाहारेसर्वपरिवारसमेत
 तेनयग्रहेछेवहीजीरेजी॥१९॥ जीरेमाहारेइहांभाखुंएकद्र
 ष्ठांत तेतमेसुणजोचितदइजीरेजी जीरेमाहारेकारणजा
 खुंतास मनुष्यकोइपरभातलहीजीरेजी॥२०॥ जीरेमाहा
 रेबेठोघरनेबहार दातणवेलातेसहिजीरेजी जीरेमाहारे
 आपणाचाकरपास दातणमागेतेवहिजीरेजी ॥२१॥ जी
 रेमाहारेतवतेनोकरजाण जलरुमालसाथेसहिजीरेजी
 जीरेमाहारेदांतघसणनेकाज तेआवेदातणलहिजीरेजी
 ॥२२॥ जीरेमारेमाग्युहतुतवएक पणसर्वेसंग्रहथकीजीरे
 जी जीरेमारेतेमद्रव्यमांएह गुणपरजायआवेनकीजीरे
 जी ॥२३॥ जीरेमारेसंग्रहनयनातेह जेददोयतेदाखीया
 जीरेजी जीरेमारेसामान्यसंग्रहजेह द्रव्यकहीनेभाखीया
 जीरेजी॥२४॥ जीरेमारेजीवनेअजीव भेदजुदातेनवीथया
 जीरेजी जीरेमारेजेदबीजोहवेजास विशेषसंग्रहकह्याजीरे
 जी॥२५॥ जीरेमारेविशेषताएमथाय जीवद्रव्यतेकह्याजी
 रेजी जीरेमारेअजीवद्रव्यदूरतेह एमसंग्रहनयेलह्याजी
 रेजी ॥२६॥ जीरेमारेएसंग्रहनयजाण हवेव्यवहारनय
 जाखशुंजीरेजी जीरेमारेमुनीहुकमकहेएम शास्त्रथीएदा
 खशुंजीरेजी॥२७॥ ढालसतावीसमीसंपूर्ण॥

॥दुहा॥हवेव्यवहारनयवर्णवु जेहनाभेदअनेक तेसांभ
लजोचितधरी भाखुछुकइछेक ॥ढाल २८ मी॥ सुतसी
द्वारथनुपनारे ॥एदेशि॥ नयव्यवहारहवेसुणारे जेहना
दोयप्रकार एककल्पव्यवहारछेरे बीजोज्ञानाचाररे॥१॥ज
वियणसांजलो एहअनुजवउदाररे अमृतरसखरो॥एआं
कणी॥ कल्पव्यवहारजेजांणियेरे जिनआज्ञायेविहार ते
थीबाहेरकष्टजेरे फोगटएनिरधाररे॥भवि० २॥ वेहेवारके
हेतांबाह्यजेरे स्वरूपदेखीनेरेजेद वेहेचेतेव्यवहारछेरेजे
मांबोहोलोखेदरे ॥ भवि० ३ ॥ दिसतागुणनेमानतारे
अंतरस्थानप्रमाण बाहेरदृष्टीनयछेरे अंतरदृष्टीनवखां
णरे ॥ज०॥ जेकारणनीगमसंग्रहरे ज्ञानरूपध्यानतेनांही
तेहपरणांमवीनाअंशथीरे अथवासत्ताग्राहीछेतांहीरे ॥
जवि० ५ ॥ तेमइहांकारणमुख्यतारे मनुषपणुएरेसार
जीवनिअवस्थातीहांकनेरे अनेकजातविचाररे ॥ जवि०
६ ॥ नीगमसंग्रहनयथकीरे जीवसत्ताएकरूप व्यवहारन
यथीअनेकछेरे भाखुभेदअनुपरे ॥जवि० ७॥दोयभेदती
हांजिवनारे संसारिनेरेसिद्ध सिद्धनाजेदपणअनेकछेरे
पन्नवणाएरिद्ध ॥जवि० ८ ॥ संसारीदोयजेदथिरे अजो
गीसजोगीरेजाण सजोगीदोयजातनारे केवलछिदम
स्थवखाणरे ॥जवि० ९॥ छिदमस्थदोयभेदेकह्यारे खीण
मोहिउपसंतमोहि उपसंतमोहदोयजातनारे सुक्ष्मकखा

इसोइरे ॥ जवि० १० ॥ बीजोबादरकखाइछेरे तेहनापण
 भेददोय एकअवेदिजाणियेरे श्रेणिप्रतिपनसोयरे ॥ ज
 वि० ११ ॥ श्रेणिप्रतिपनदोयजातनारे आठमेगुणठांणे
 जाण श्रेणिरहितबिजाकह्यारे तेहनादोयभेदवखाणरे ॥
 जवि० १२ ॥ अप्रमादिपरमादिजाणियेरे प्रमादिनादोय
 जेद सर्वविरतिदेशविरतिऐरे दोयजेदजाखुउमेदरे ॥ ज
 वि० १३ ॥ विरतिप्रणामिअविरतिरे दोयभेदेअविरतिरेजा
 ण एकअविरतिसमकितिरे विजोमिथ्यात्वीअनांणरे ॥ भ
 वि० १४ ॥ मिथ्यात्विदोयभेदथिरे एकजव्यबिजोअभव्य
 ग्रंथिभेदपेहेलोकह्यारे अग्रंथिभेदइव्यरे ॥ भवि० १५ ॥
 जेजिवजेहवोदेखियेरे तेहवोभाखियेतेह एमतव्यवहार
 नयनोरे अंतरउपयोगनएहरे ॥ भवि० १६ ॥ एमजपुद्ग
 लद्रव्यमारे भेदघणाकेहेवाय इहांसंखेपेदाखशुरे व्यवहा
 रनयेतेथायरे ॥ भवि० १७ ॥ पुद्गलद्रव्यदोजातनोरे परमाणु
 बिजोरेखंध खंधनाभेदपणदोयछेरे एकजिवसाथेसंधरे ॥
 भवि० १८ ॥ बिजोजिवरहितकह्यारे तेहनाजेदअनेक जिव
 सहितखंधनारे भेददोयकह्यानेकरे ॥ भवि० १९ ॥ एकसुक्ष्म
 बादरबिजोरे इहांवर्गणानोविचार तेपुर्वेभाखीगयारे अ
 रिहंतपदेतेधाररे ॥ भवि० २० ॥ एमअनेकभेदजाणियेरे व्य
 वहारेवेंहेचाय खटभेदइहांदाखशुरे तेसुणजोसुखदायरे ॥
 भवि० २१ ॥ सुद्रव्यवहारपेहेलोकह्यारे सुणजोतासविचार

ज्ञानदर्शनचारित्र्ये निश्चयनयथि एकधाररे ॥ भवि. २२ ॥ एक
 रुपछे ते स हिरे तेह नाकर वारे भेद शिष्यादिक समजाव वारे
 एव्यवहार उमेदरे ॥ नवि. ०२३ ॥ अशुद्ध व्यवहार बीजो क
 ह्योरे अज्ञानिके हेवोरे जिव रागद्वेष लागिर ह्यारे एह अशु
 द्ध नहिं शिवरे ॥ नवि. ०२४ ॥ त्रिजो शुभ व्यवहार छेरे पुन्य
 करणि छेरे जास तपने मने कष्ट जेरे व्यवहार चारित्र्य तासरे
 ॥ नवि. ०२५ ॥ अशुभ व्यवहार चो थोक ह्योरे अशुभ कर्म
 करे जेह पाप कर्म थि पाछो नहिरे जिव हंशानो नेहरे ॥ न
 वि. ॥ २६ ॥ पांचमो उपचरित जाणियेरे वस्तु धर्म नहि जा
 स उपचार थापितेह नेरे वस्तु करि मानिये तासरे ॥ भवि. ०
 ॥ २७ ॥ अण उपचरित व्यवहार छेरे शरिरादिक परजाण
 शरिर जिव जुदा पणुरे प्रणामिक भावे एक ठाणरे ॥ भवि. ०
 ॥ २८ ॥ एम व्यवहार नय जाणियेरे बहु श्रुत चरण थिसार
 मुनि हूकम गुरु ज्ञान थिरे होवे भवनो पाररे ॥ भवि. ० २९ ॥
 ॥ ढाल अठावि शमि संपूर्ण ॥

॥ दुहा ॥ चोर्थी नय हवे भाखीये रजु सूत्र गुण जास अती
 त अनागत काल नी अपेक्षान करे तास ॥ १ ॥ वर्तमान काल
 ग्रहे वस्तु नोजे गुण जे जे गुण प्रणमे ते ते माने सुण ॥ २ ॥ प्र
 णाम ग्राही जाणिये एनय नो विचार द्रष्टांत एक इहां दाख शु
 सम जी ल्यो सुख कार ॥ ३ ॥ ग्रह स्थावासे जे वसे अंतरंग सा
 धु परमाण तेने साधु माने ते एनय नु एकाम ॥ ४ ॥ परणाम

चपलछेतेहना विषयादिकसंजोग अजीलाखीतेसर्व
नो टल्योनहिकोइरोग ॥ ५ ॥ अविरतीएजीवछे तेहेने
मानेसाध इत्यादिकविचारबहु समकितिमनबाध ॥ ६ ॥
दोयजेदरजुसूत्रना सूक्ष्मबादरजाण सूक्ष्मइहांवखाणिये
प्रथमभेदचित्तआण ॥ ७ ॥ वस्तुसर्वसदायते वर्तमानकाले
जेह समयमात्रतेग्रहे देखाडुगुणतेह ॥ ८ ॥ अतितकाले
जीवए हूतोअज्ञानीजाण अनागतकालेतेवली अज्ञानथा
शेचित्तआण ॥ ९ ॥ वर्तमानकालेज्ञानिछे ज्ञानिजाखेतास
भूतजविष्यकालनी अपेक्षानहिजास ॥ १० ॥ एकजवर्त
मानकालनो समयग्रहेएक देखेतेवोजाखतो सूक्ष्मरजु
सूत्रनेक ॥ ११ ॥ बादरथुलपरणामने ग्रहेतेरजुसूत्र एम
जीनतेजाणिये रजुसूत्रनयहुत ॥ १२ ॥ ढाल २९ मी ॥
क्रीडाकरीघरेआविया ॥ एदोशि ॥ शब्दनयहवेभाखशु जे
हनागुणअनेकरे केहेतांपारआवेनहि समकीतगुणनीटे
करे शब्दनयहवेभाखशु ॥ १ ॥ वस्तुसर्वगुणेभरी अथवा
निर्गुणजेहरे नामलहिबोलाविये भाषावर्गणार्थीतेहरे
॥ शब्द ० २ ॥ वचनगोचरजेहोवे तेशब्दनयजाणोरे अरुपि
द्रव्यवचनशुं ग्रह्योनजायेताणोरे ॥ शब्द ० ३ ॥ पणवचनशुं
जाखिये तेथीशब्दनयथायरे शब्दनाअर्थजेहवा वस्तुमां
गुणतेपायरे ॥ शब्द ० ४ ॥ घटपटजेमतेशब्दथी तेवोअर्थती
हांहोयरे तेकारणएनयनो विषयतेवोजोयरे ॥ शब्द ० ५ ॥

अथवाव्याकर्णादिक विजक्तीसमासरे तेप्रतेअव्ययधा
 तुसही तेसवीशब्दमांखासरे॥शब्द०६॥ नामादिकनखेपा
 सही एनयमांकेहेवायरे तेसवीआगेजाखशु नखेपअधि
 कारेथायरे ॥शब्द० ७॥ छठीनयहवेभाखिये संभीरुढसु
 खकाररे गुणघणावस्तुतणा प्रगटेतेहविचाररे ॥शब्द०॥
 ८॥ अल्पगुणबाकीरह्या प्रगटशेतेखासरे तेहनेवस्तुमा
 नतो एअजिप्रायछेजासरे ॥शब्द० ९॥ नामादिकवाचक
 अर्थ प्रगटरुपधर्मजेहरे तेपरजायनेवस्तुकहि बोलावेछे
 एहरे ॥शब्द०१०॥ अर्थपर्जायप्रगट्याविना पर्जायपणु
 नमानेरे प्रगटपर्जायनेमानता एककरीनेजाणरे ॥शब्द०
 ११॥ जेमजीवचेतना आत्मशब्दएहरे नामार्थधर्मप्रगटहू
 वा तेमांगणेगुणगेहरे॥श०१२॥ एमपदार्थतणो एकअर्थकरे
 तेहरे एछठीनयजाणिये अंशओछीछेएहरे॥श०१३॥ तेर
 मागुणठाणेइहां केवलिभगवंतजाणरे सिद्धकहितेबोलता
 जेदकोइचितनआणरे॥श०१४॥ देशउंणानेपूर्णकहे एविप
 यछेजासरे एवंभुतहवेभाखशु सातमीनयछेखासरे श०१५
 गुणेजेसंपूर्ण वस्तुजेदेखायरे क्रियाकरेतेआपणि तेवस्तुठ
 रायरे॥श०१६॥ वस्तुनावचनपर्जायजे तथावस्तुधर्मजेह
 रे सर्वप्रगटपरवर्तता तेहनेवस्तुकहेतेहरे॥श०१७॥ जेजिव
 कर्मक्षयकरि मोक्षेपोहोतासाररे तेहनोसिद्धकहेसहि एवं
 भुतेएहविचाररे॥श०१८॥ इहांद्रष्टांतएकभाखिये तेसमज

जोसाररे कुंजशब्दतसकिजिये सुणोतासविचाररे॥श०
१९॥स्त्रिमस्तकथापियो जलभरीयोसुखकाररे जलधार
णक्रियाकरे आवतोकुंजतेधाररे॥श०२०॥एमसंपुर्णमान
तो एवंभुततेजाणारे एमसातेनयभाखीया सुद्धाचित्तमां
आणारे॥श०२१॥पुनर्पिसातेनय द्रष्टांतेकरिजाखुरे मुनि
हूकमआगेसहि अनुजोगद्वारधिदाखुरे॥श०२२॥ढाल
ओगणत्रिसमिसंपुर्ण॥

॥दुहा॥जेमकोइपुरुषप्रते पुछेअवरतेसोय कहोभाइतुमे
कीहांवसो वलतुकहेतेजोय॥१॥लोकमांहेदूवसु निगम
अशुद्धतेएह वलतुपुछेलोकए त्रणनेदछेतेह॥२॥ उर्धने
त्रिछोकह्यो अधोलोकतेमजाण तेहेमांतुमेकिहांरहो ते
भाखोसुवीनाण॥३॥ त्रिछालोकेहुंरहू शुद्धानिगमएवाक्य
वलतुपुछेत्रिछाविषे ॥द्विपअसरुयसाक्य॥४॥तेमसमुद्रअ
सरुयछे वसोकोणद्विपमांहि तेवारेवलतुकहे जंबुद्विपेतांही
॥५॥शुद्धांतरनीगमतणु जाणोतमेविचार हवेवलतुतेणेपु
छियु तेभाखुउदारा॥६॥जंबुद्विपमांखेत्रघणा कोणखेत्रेतुम
वास तवअतिशुद्धबोलियो जरतखेत्रेखास॥७॥वलतुपुछेभर
तना खंडछकेहेवाय तेमांहेतमेकिहांवसो तवजाखेसुखदाय
॥८॥मध्यखंडेअमोवसु दक्षणादिशामांजेह तवतेपुछेदेशबहू
कोणदेशमांकेह॥९॥तवकहेमगधदेशमां तवपुछेतेगाम तव
कहेराजग्रहिविषे पाडोघरतेठांम ॥१०॥ इत्यादिकबहूपू

छियु तिहांलगेनीगमकेहेवाय हवेअवरनयवर्णवु तेसुण
 जोसुखदाय॥११॥ढाल३०मी॥रामचंद्रकेबागमांआंबोमो
 रीरह्योरी एदेशी॥पुछेनरवलीतेह घरमांजीवघणोरी वल
 तुबोलेतेह संग्रहनयनणोरी॥१॥नयनयप्रतेसार उत्तरप्र
 त्युत्तरकहोरी समजिलेजोविचार संक्षेपेतेहवहोरी॥२॥त
 वउत्तरदेतेह आसनमांहेरहोरी वलतुपुछेतेह तमेकिहां
 वसोरी॥३॥हवेबोल्होव्यवहार शरिरमांहेवसोरी रजुसुत्र
 नाखेएम निजउपयोगरसोरी ॥४॥ शब्दनयबोल्होताम
 स्वभावमांहेरहोरि परजावकिधोत्याग श्रद्धाशुद्धग्रहोरि॥
 ५॥नयसंजिरुढतांम कहेनिजगुणमांवसोरि ज्ञानादिकगु
 णमांहे एवंभुतकहोरि॥६॥भाख्योजेमद्रष्टांत सर्ववस्तुमां
 हेकहोरि पुछेकोइकएम एकप्रदेशलहोरि ॥७॥ खेत्रकरि
 अंगिकार कहोखेत्रएकोणतणोरि निगमभाखेएम षट्द्र
 व्यपणोरि ॥८॥ कारणसुणजोतास आकाशप्रदेशल
 हेरि एकेषट्द्रव्यहोय तवसंग्रहकहेरि ॥९॥ अप्रदेशी
 छेकाल तेतिहांनविमलेरी सर्वलोकमांहेजाण एकसमय
 लहेरि॥१०॥तेथिजुदोनहिआकाश कालविनापंचग्रहोरी
 तवबोलेव्यवहार मुख्यद्रव्यलहोरी॥११॥ रजुसुत्रनाखे
 एम उपयोगजासदियोरी तवतेद्रव्यकहाय दूजोनांहि
 कहोरी॥१२॥बोलेशब्दनयसार नामजासलहोरि तेद्रव्य
 नोप्रदेश वलतिसंभिरुढकहोरि ॥१३॥ एकआकाशप्रदेश

तेमध्येप्रदेशरहोरी नाखुतासविचार प्रदेशधर्मनोएकक
होरी ॥ १४ ॥ अधर्मद्रव्यनोएक जिवनाअसंख्यरहेरी
पुद्गलअनंतप्रदेश परमाणुछुटापणकहेरी॥१५॥ भाखेए
वंचुततांम प्रदेशतेनोकहेरी गुणक्रियासहितजास तेस
मयेरेलहेरि॥१६॥ एमएसातेनय खेत्रप्रदेशेकहेरी दाखु
जिवमांहेवेतेह सातेनयवहेरी॥१७॥भाखेनिगमनयताम
गुणपरजायधरेरी तेहनेजिवकहेवाय शरिरसहितवरेरी
॥ १८ ॥ तेनयजोतांएम पुद्गलद्रव्यग्रहेरी धर्मास्तीकाया
दिकएम जिवमांहेलहेरी ॥ १९ ॥ संग्रहनयतवबोल अ
संख्यप्रदेशकहेरि जिवतेहकहेवाय ॥ आकाशविणसर्व
ग्रहेरी ॥ २० ॥ बोलेतवव्यवहार ॥ नयतेहकहेरी वि
षयलहिकरेकांम ॥ विचारतेजिवसहेरी ॥ २१ ॥ ते
थिधर्मास्तीकाय ॥ अधर्मआकाशटलोरी ॥ अवरपुद्ग
लपणजाय पणइंद्रिमांनवरोरी ॥२२॥ कारणविषेएजेह
जीवर्थाजुदाकहेरी पणइहांनेलाधार तेजीवमांहेगहेरी
॥२३॥ रजुसुत्रभाखेजेह उपयोगीतेजीवकहेरी मिथ्या
त्विनेपणहोय तेथिमिथ्यात्वग्रहेरी ॥२४॥ इंद्रियादिविष
यतास मनसुद्धांटलोरि ज्ञानअज्ञानएकजाव तेथिमिथ्या
त्वमलोरि॥२५॥ शब्दनयविचार तेवारेबोल्पोखरोरि ना
मथापनाद्रव्य जावसाथेचारवरोरि॥२६॥ तेहनयनिमां
हे गुणनिरगुणलहोरि नेदजुदोनविथाय तवसंनिरुढक

होरि॥२७॥ ज्ञानादिकगुणजेह तेहनेजिवकहेरि तेनयने
 अनुसार साधनासर्वग्रहेरि ॥२८॥ मतिश्रुतज्ञान इत्या
 दिकसर्वग्रहेरि साधकअवस्थाएह तेजिवमांहेलहेरि
 ॥२९॥ तेवारेएवंभुत नयबोल्योवहेरि जिवकहियेछियेता
 स अनंतज्ञानग्रहेरि ॥३०॥ दर्शनचारित्रअनंत सत्ताशुद्ध
 मात्रकहेरि एनयेजिवजाण सिद्धगुणग्रहेरी ॥३१॥ जिव
 स्वरूपएसार सातेनयेकहोरी मुनिहूकमसुखकार सम
 जागुणलहोरी ॥३२॥ ढाल ३० मिसंपूर्ण ॥

॥ दुहा ॥ धर्मधर्मसविजगकरे अनेधर्मनजाणेजास ए
 कांतवादेखेंचता लहिमिथ्यात्वनिवास ॥१॥ अथवामतपक्ष
 मांपड्या नविजाणेतेमर्म आपमतखेंच्याकरे नविजाणे
 तेधर्म ॥२॥ धर्मजाणवाकारणे जाखुतासविचार नयसाते
 भगवंतेकहि तेसमजोसुखकार ॥३॥ सातेनयेतेहोवे धर्म
 नाजुदाजेद तेसमजवाकारणे टालीमननोखेद ॥४॥ एकां
 तपक्षनेआपमत वलीकुगुरुनोसंग आलसप्रमादतेमतजी
 करोसुगुरुशुरंग ॥५॥ हवेसातेनयेकरी भाखुंधर्मसुखका
 र मनवचकायाथीरकरी सांजलोतासविचार ॥६॥

॥ ढाल ३१ मी ॥ हमलीलालरंगावूवरनांमोलियां ॥ ए
 देशी हवेसातेनयेधर्मसांभलो जेजारूयुंछेवीतरागरे तेह
 तूमेचीतमांधरो तेसमजवानोछेलागरे ॥१॥ हवेसातेनयेध
 र्मसांभलो ए आंकणी ॥ प्रथमनीगमनयकहे धर्मसर्वेमांसा

ररे धर्मइच्छेछेसर्वेते तेकारणधर्मविचाररे ॥हवे० २॥ अंश
रुपधर्मजे अथवानामधर्मवलीजेहरे तेनयेतेग्रहणकर्युं
हवेसंग्रहभाखेगुणगेहरे ॥हवे० ३॥ जेहवढेरेआदस्युं तेह
धर्मसुखकाररे अनाचारतेणेत्यागियो पणमिथ्यात्वरह्यो
धाररे ॥हवे० ४॥ कुलाचारनेधर्मकहे तेथीअज्ञानपणुंके
हेवायरे व्यवहारनयतवबोलियो जेसुखनूकारणथायरे
॥ हवे० ५ ॥ हवेतेहनेधर्मतेदाखवे पुण्यकारणने तेहरे
पुण्यनेधर्ममानतो आश्रवग्रहेछेएहरे ॥ हवे० ६ ॥
रजुसुत्रतवबोलियो उपयोगसहिततेधर्मरे वेरागसहि
तपरणांमने धर्मजाखिजेतेएमरे ॥ हवे० ७॥ जथाप्रवृ
त्तीकर्णना परणामप्रमुखतेलिधारे सर्वेतेधर्ममांगणे ते
तोमिथ्यात्वजावमांपणकीधारे ॥हवे० ८॥ तवबोल्योशब्द
सही धर्मतेसमकितकहीयेरे धर्मनुमुलसमकितकह्युं ते
मार्गसुद्धोलहियेरे ॥हवे० ९॥ तवसंभीरुठउचरे जेहजिव
अजिवरे नवतत्वखटद्रव्यते तेओलखियेसदीवरे ॥हवे०
१०॥ जिवसत्तानेध्याइये करीअजिवनोत्यागरे ज्ञानदर्श
नचारित्रजे शुद्धनिश्चयनयनोरागरे ॥हवे० ११॥ वधताव
धतापरणांमजे क्षपकश्रेणीआरोहेरे कर्मक्षयनेकारणे ए
साधनधर्मसोहेरे ॥हवे० १२॥ मुलस्वजावजेजिवनो धर्म
स्वजावपणतेहरे संभिरुठएधर्मछे तुमेसमजिल्योगुंणगे
हरे ॥हवे० १३॥ हवेएवंभुतनयथि धर्मतेशुद्धकेहेवायरे सं

पुर्णनयमानतो तेवातचित्तसोहायरे ॥हवे० १४॥ कार
 जजेचेतनतणु मुक्तिरुपसुखकाररे सिद्धखेत्रमांहरहे ते
 हिजधर्मविचाररे ॥हवे० १५॥ एसातेनयेकरि जाख्युध
 र्मस्वरुपरे समकितमिथ्यात्वजोइने तुमेग्रहणकरजोअनु
 परे ॥हवे० १६॥ नयच्यारेमिथ्यातमां मलतिकहिजिनरा
 जरे तेउपदेशदूरेकरि मनथिकरोतेताजरे ॥ हवे ०१७॥
 पांचमीनयथिचितधरो त्रणेनयसुखकाररे समकितसहि
 ततेजाणिये धर्मखरोतेविचाररे ॥हवे० १८॥ एमजाणिच
 उत्यागीये त्रणआदरियेउदाररे आत्मअर्थीजिवने उप
 देशजाख्योमनुहाररे॥हवे० १९॥हवेसिद्धस्वरुपने नयसा
 तेकरुवखाणरे प्रथमनयेजिवसवी सिद्धपणेतेजाणरे ॥
 हवे० २० ॥ रुचिकप्रदेशआठजिवना निर्मलसिद्धसमान
 रे तेथिसर्वेजिवसिधछे हवेसंग्रहनयविज्ञानरे॥हवे० २१॥
 सत्तासर्वेजिवनि सिद्धसमानछेएहरे तेणेपरजायनयेकरि
 कर्मअवस्थाटालिजेहरे ॥हवे० २२॥ द्रव्यार्थनयेग्रहि अ
 वस्थाभाखीएहरे तवत्रीजोनयबोलियो विद्याप्रमुखसिद्ध
 गुणगेहरे ॥ हवे० २३॥ रजुसुत्रनयउचरे ओलखिसत्ता
 साररे सिद्धसमानआत्मनी उपयोगध्यांनविचाररे ॥ ह
 वे० २४ ॥ तेहसमेतेजिवने सिद्धकहियेछेसुखकाररे एणे
 समकितसिद्धसमगणु हवेपंचमीनयमनुहाररे॥हवे० २५॥
 शुद्धध्यानशुद्धतिहां प्रणामजेहनाहोयरे नामसहितनखे

पते सिद्धस्वरूपतीहांजोयरे ॥हवे० २६॥ छठोतवकहेकेव
लि ज्ञानदर्शनप्रमुखसाररे गुणवंततेसिद्धकह्या तेरमेच
उदमेविचाररे ॥हवे० २७॥ एवंनुततवउचरे कर्मसर्वेनो
नासरे लोकअंतेविराजमान लह्योमुक्तीमांवासरे ॥हवे०
२८॥ अष्टगुणसंपनजे तेहिजसिद्धभगवंतरे सातेनयेसि
द्धदाखवा पणसमजेकोइगुणवंतरे ॥हवे० २९॥ नयवीचा
रएकह्यो आगेप्रमाणकेहेवासेरे मुनीहूकमसुखतेघणु ज्ञा
नमांचीततेवासेरे ॥हवे० ३०॥ ढाल एकत्रीसमी संपुर्ण ॥

॥दुहा॥ सातेनयएवर्णवी द्रव्यादिकमांहिं समजुजीव
तोसुखलहे मुरखनेमननांहि ॥१॥ एसातेनयकही तेमांहे
थीएक जोकोईवचनउथापशे तेजाणोअविवेक ॥२॥ एसा
तेमांहिथकि जाणवाजोगछेच्यार आदरवाजोगत्रणछे ए
लेजोविचार ॥३॥ थांनकथांनकप्रत्येघणा जुदाजुदाविचार
आदरवाजोगएकथी सातलगेछेधार ॥४॥ तेमाटेएकांतनहि
नयतणोविचार ज्यांहांजेवुकारजहोवे त्यांहांतेवुचित्तधार
॥५॥ नयविचारतेसत्यछे सातेनयमनुहार तेमाटेतुमेआद
रो एकांतपक्षनिवार ॥६॥ पणप्रमाणविनानहि नयतणो
समुदाय तेमाटेप्रमाणकहू समजुमनसुखथाय ॥७॥

ढाल ३२ मी ॥ झुमखडुझुमीरह्युरे ॥एदेशि॥ प्रमाणनय
तुमेसांजलोरे जिनसासननुसार ज्ञानगुणेरमो ॥ एआंक
णी ॥ दोयप्रकारेप्रमाणकह्युरे तेसुणजोविचार ज्ञानगुणेर

मो॥१॥ प्रत्यक्षप्रमाणपेहेलुकह्युरे बीजुपरोक्षतेधार॥ज्ञा
 न० प्रत्यक्षप्रमाणतेजाखशुरे प्रथमअर्थविचार ॥ज्ञान०
 २॥ जेजेचेतनआपणेरे उपयोगथीसुखकार ज्ञान० स
 र्वद्रव्यनेजाणतारे गुणप्रजायउदार ॥ज्ञान० ३॥ कर्मख
 पाविकेवालिथयारे तेज्ञानप्रत्यक्ष ज्ञान० खटद्रव्यतेजा
 णतारे रुपिअरुपिदक्ष ॥ ज्ञान० ४॥ मुर्तिअमुर्तितेहनेरे
 जाणपणामांसार ज्ञान० सर्वप्रतक्षतेजाणियेरे एखपक
 रोउदार ॥ज्ञान० ५॥ देशप्रत्यक्षहवेजाखशुरे जेहनाजे
 दछेदोय ज्ञान० मनपर्जवज्ञानजेरे अवधीबीजुजोय ॥ज्ञा
 न० ६॥ अढीढीपनिमांहिऐरे संन्नीपंचंद्रीजेह ज्ञान० ते
 हजीवतणातिहांरे मनोजावजाणेएह ॥ज्ञान० ७॥ रुपि
 द्रव्यनेजेलहेरे पुद्गलजेहकेहेवाय ज्ञान० परमाणुतेजाण
 तारे तेथीदेशप्रत्यक्षथाय ॥ज्ञान० ८॥ छदमस्थजेजावछे
 रे तिहांमतिश्रुतज्ञान ज्ञान० परोक्षप्रमाणतेहनेकहीयेरे
 सर्वथकिएजाण ॥ज्ञान० ९॥ मतिश्रुतज्ञानथीरे जेजेजा
 णेजाव ज्ञान० तेहपरोक्षप्रमाणनारे त्रणजेदकहाव ॥ज्ञा
 न० १०॥ आगमप्रमाणप्रथमकह्युरे बीजुअनुमानजाण
 ज्ञान० त्रीजुओपमाजाणियेरे कहुप्रथमनुवखाण ॥
 ज्ञान० ११॥ आगमकेहेतांशास्त्रजेरे तेमांजाख्योविचार
 ज्ञान० तेहस्वरुपआपणेरे जाणीयेसर्वउदार ॥ज्ञान०
 १२॥ देवलोकनेनरकनीरे मनुषत्रीजंचतेसार ज्ञान० नी

गोदस्वरुपतेजाणियेरे द्वीपसमुद्रउदार ॥ ज्ञान० १३॥
 खटद्रव्यतेजाणियेरे जडचेतनवीभाग ज्ञान० रुपिअरु
 पितेसविरे सिद्धांतथीजाण्यानोलाग ज्ञान० १४॥ अनु
 मानप्रमाणजेरे देखीकोईसेनाण ॥ज्ञान० देखीधुमाडो
 कोईघरथकिरे वह्मीतेचित्तआण ॥ज्ञान० १५॥ ओपमा
 नप्रमाणजेरे द्रष्टांतथीथायतेह ज्ञान० मुखगोलछेसहीरे ई
 दुपुंनमसमजेह ॥ज्ञान० १६॥ एमपरोक्षप्रमाणनारे अ
 वरजेदअनेक ज्ञान० शास्त्रथीतुमेजाणजोरे एहवचनवि
 वेक ॥ज्ञान० १७॥ प्रमाणतेनयभाखीयेरे नयनखेपाहो
 य ज्ञान० माटेआगेनिक्षेपातणोरे कहीशुविचारजोय ॥
 ज्ञान० १८॥ मूनीहूकमगुणतेसहीरे निक्षेपचउविचार
 ज्ञान० तेशीवलायकजाणियेरे जेहनेअनुभवउदार ॥ ज्ञा
 न० १९॥ ढाल ३२ मी संपूर्ण ॥

॥दुहा॥ हवेनखेपावर्णवुं शब्दथकीकेहेवाय तेकारणश
 ब्दनयमां चारनखेपाथाय॥१॥निगमसंग्रहादिकनय प्रत्ये
 केप्रत्येकेजाण चारचारनखेपछे एहसमुचीतआण ॥२॥
 अथवाअनुजोगद्वारमां नखेपतणुनहिमान अनेकनखेपा
 वर्णवे समजुनेएज्ञान ॥३॥ विशेषशक्तिज्ञाननी तेहनेदा
 खुएह जेहनीशक्तिकमहोवे चउनखेपगुणगेह॥४॥ चतुः
 नखेपवीणवस्तुनहि एशास्त्रेविचार तेकारणनखेपातुमे
 धारोशुद्धविचार॥५॥ढालतेत्रीसमी ॥ सहीमोरीचालोसु

गुरुजीनेवंदीये ॥एदेशी॥ भवीतुमेनखेपारेवीधीसांजलो
जेहनाजेदअनेकहो ज्ञानितुमे० तेहमांचारमुख्यकह्या ते
सुणजेविवेकहो ॥ज्ञानितुमे०१ भवीतुमेनखेपाविधिसांज
लो॥नामनखेपनेथापना त्रिजोद्रव्यकेहेवायहो॥ज्ञा०॥भा
वनखेपोचोथोलह्यो एचारनखेपाथायहो ॥ज्ञा०२ जवी०॥

गाथा॥ पर्यायाणजीधेयं॥ ठियमणछेतथया॥ निरविखं
जायथीयंचनामं॥जावदव्वचयेण॥१॥ तथाथापनालक्षण॥
जंपुणतयथसुन्नंतय॥भिप्पाएणतारिसागारं॥ कीरद्रवनि
रागारं॥ इत्तरमीयरंचठाणा ॥२॥ द्रव्यलक्षणं॥ दव्वएदू
वएदोव॥ पवोविगारोगुणाणं॥ सदावोदवंजवंचनावस्स॥
भुयजावंचजंजोगां ॥३॥ अथवायच्चकारणंद्रव्यं ॥ भु
तस्सजावीनोवा ॥ भावस्सहिकारणंतूयलोकेतद्रव्यं ॥
ईत्यादिजावलक्षणं ॥ हरीनद्रपुज्येभावोविवक्षीत ॥ क्रि
यानुभुतियुक्ती ॥ हिवेसांमाख्यात ॥ सर्वज्ञेरिद्राहीवहिता
ददिक्रियानुजावात् ॥

स्वस्वद्रव्यथी नखेपाचारतेथायहो॥ज्ञा०॥अवरपक्षमां
हीनवीलहो नीजवस्तुमांकेहेवायहो॥ज्ञा०३॥ कोईभाखे
उपचारथी नखेपाएजाणहो॥ज्ञा०॥ तेहनेकीजीये एतु
हवेकहूतासवीनाणहो॥ज्ञा०४॥ परद्रव्यमांजोथापीये न
खेपातेजाणहो॥ज्ञा०॥ तेउपचारथकीहोवे भीनस्वरूपची
तआणहो॥ज्ञा०५॥ पणतेनीजस्वजावमां नामादिकएचा

रहो॥ज्ञा०॥स्वस्वरूपमांदाखता नहीईहांउपचारहो॥ज्ञा०

६॥श्रीजीननद्रगणीजाखीयो तेहनेएहविचारहो॥ज्ञा०॥

शंखाकंखातेथीदुरकरो धारोसुद्धमनुहारहो ॥ज्ञा० ७॥

॥उक्तंच॥ईहाजावाञ्चीयवत्छनयत्छसुनेहीकिधसेसेहिं ॥
नामदयोविभावजंतेविहूबत्छुपजाया ॥ इतियद्यस्मात्ते
पिनामादयो ॥ वस्तुनापर्यायाधर्मास्तबाधविशेषेइंद्रवस्तु
न्युच्चरीतेनामादयोपीजावविशेषएव ॥

पुनर्पिकह्युछे भावनीखेपानेअंते तदेवंचिन्नवस्तुषु॥विशे
षतश्चित्यमांना॥नामादिनाप्रधानेतर॥ जावोदर्शितसामा
न्यतः॥पुनःश्चित्यमांनानांसर्ववस्तुषु॥प्रत्येकांचतुर्णामप्य
मीषा॥सद्भावप्राप्यते॥एवेतिदर्शयन्नह॥ अहवावत्छनिहा
एंनामंठवणाय॥जोतयागारो॥ कारणयासेदव्वं॥कज्जाव
न्नंभप्पयंतोवो॥गाथा॥१॥

एमअनेकशास्त्रेकरी पुरवाचारजएहहो ॥ज्ञा०॥तेहनां
वचनतेएमछे धारोतुमेगुणगेहहो ॥ज्ञा०८॥ एकवस्तुमां
रेजाणीये नखेपाचारेतेहहो ॥ज्ञा०॥ तेथीनीजनजिद्रव्य
मां नखेपाभाखोएहहो ॥ज्ञा०९॥ एकद्रव्यथीजीनभाख
तां नखेपानोहोयनाशहो ॥ ज्ञा० ॥ भीनजीननखेपारहे
जुदेजुदेद्रव्येवासहो ॥ज्ञा०१०॥ तेकारणएकद्रव्यमां न
खेपामांनजोचारहो ॥ज्ञा०॥ नयअथवानखेपजे एकद्रव्ये
चीतधारहो ॥ज्ञा० ११॥ भीनद्रव्येमानवाथकी लागेत

समिथ्यातहो ॥ज्ञा० ॥ पुर्वग्रंथमांतोएमछे धारोसुद्धीवा
तहो ॥ ज्ञा० १२ ॥

॥उक्तंचपुज्ये॥ एवंवयंतीनया मिछाजानिवेसओपरो
प्परओ इतीवचनात् ॥

पुनरपीबीजेप्रकारथी स्वपरजायभाख्यातासहो॥ज्ञा०॥
तेथीपरमारेनवीमले नयनखेपनीरासहो ॥ज्ञा०१३॥ ते
कारणसरधाकरो स्ववस्तुनाछेपरजायहो॥ज्ञा०॥ नामा
दिकतेजाणिये तेथीपरमानेकेहेवायहो ॥ज्ञा०१४॥

॥ उक्तंच ॥ जेनामाइभेअसदथ ॥ बुद्धिपरीणामजावओ
निययं॥जंवथअथीलौए॥चउपज्जायंजयंसव्वं ॥१॥

स्वस्वरूपमांजाणीये नामादिकएचारहो॥ज्ञा०॥भीनक
ल्पनानवीकरो सुद्धअर्थएधारहो ॥ज्ञा०१५॥ एहनखेपा
नोजाणीये वीस्तारजेछेतांहीहो ॥ज्ञा०॥ अवरग्रंथेसंखेप
छे जोजोमनउछांहीहो ॥ज्ञा०१६॥ सिद्धांतअधीकारीपु
ज्यए श्रीजीनजद्रगणीधारहो ॥ज्ञा०॥तेपुज्यनांवचनए
हछे ग्रंथरच्योमनुहारहो॥ज्ञा०१७॥ विशेष्यावशकतेजा
णीये तेमांजोजोएजावहो ॥ज्ञा०॥ मुनीदूकमसुखसंपदा
लेवानोछेएदावहो ॥ज्ञा०१८॥ ढाल ३३ मी संपूर्ण॥

॥दुहा॥ स्वद्रव्येएवर्णव्या नखेपातेचार स्वपरजायते
जाणीये उत्तमएआचार ॥१॥ अजिन्नधर्मछेएहनु तेजा
रूपंसुखकार जिन्नद्रव्येहवेभाखशुं नखेपातणोवीचार ॥

२॥ निन्नभिन्नद्रव्येमली नखेपातेथाय तेहीजभिन्नधर्मछे
उपचारेकेहेवाय॥३॥ तेहतणोवीस्तारकरी देखाडीशुंएह
अनुजवीतेरसलहे समजीगुणनोगेह॥४॥ रहइयसवीतए
हना समजेज्ञानीसार मुखअर्थपामेनही तेममतपक्षी
धार॥५॥ तेकारणओतातुमे तजीमतपक्षदूर एहअर्थतु
मेधारजो ज्ञानरसजरपुर ॥६॥ ढाल ३४ मी ॥
जीहोकुंवरबेठोगोखडे॥एदशी॥ जीहोनिन्नद्रव्यमांजाणी
ये जीहोनिन्नधर्मतेह जीहोनखेपाचारलहो जीहोअथवा
अनेकहोयजेह॥१॥ नवीकजिनसमजोनखेपवीचार॥ ए
आंकणी ॥ जिहोनामनखेपपेहेलोकहू जिहोसुणजोता
सवीचार जिहोवस्तुगुणआकारथी जिहोनामधरेउ
दार॥ भ० २॥ जिहोद्रष्टांतथीतेजाणीये जिहोजेमको
इलठीरेभंग जिहोकटकोएकतासग्रही जिहोजीवकहे
तसरंग ॥भवी० ३॥ जिहोअथवाबीजेद्रष्टांतथी जिहो
मांचानिजिविरेजेह जिहोतेहेनेपणकिजिये जिहोनामन
खेपोतेह॥न० ४॥ जिहोकोईकहेतेमांजिवनहि जिहोतेकेम
मान्योरेजाय जिहोउत्तरतेहनेदिजिये जिहोसमजील्योसु
खदाय ॥भ० ५॥ जिहोकृश्ररंगेदोरडी जिहोकृश्रपक्षे
देख जिहोअहिबुद्धियेतेहनेहणे जिहोअहिपापतसलेख
॥भ० ६॥ जिहोजेमएपातकलागियु जिहोनामनखेपथि
धार जिहोतेमसर्वमांजाणिये॥ जिहोनामनखेपसुखकार

॥भ०७॥जिहोनामतपवासिद्धये जिहोइत्यादिकबहूबोल
जिहोनामसत्यतेजाखियु जिहोसुत्रमांहितेखोल॥न०८॥
जिहोथापनानखेपोनाखशुं॥ जिहोकिणहिमांकिणहिनो
आकार जिहोदेखिनेतेहनेकहे जिहोतेहिवस्तुसुखकार
॥न०९॥जिहोकाष्टपाषाणीसहि॥ जिहोमुर्तिबहूप्रकार
जिहोहेज्ञेपरमुखजाणिये ॥ जिहोआकारथिबोलविचार
॥न०१०॥जिहोअथवाचित्रामणसहि॥ जिहोआकारथि
नामठराय॥ जिहोतेमप्रतिमाजिनराजनि जिहोअरीहंत
सिद्धनिकेहेवाय॥न०११॥जिहोहवेद्रव्यनखेपनो जिहो
भाखुकांडविचार जिहोजेहद्रव्यमांनामहोवे जिहोथाप
नाआकारधार॥न०१२॥ जिहोगुणअनेलक्षणहोवे जि
होआत्मउपयोगनाहि जिहोतेहनेद्रव्यतेजाणिये जिहोन
खेपोत्रिजोव्यांही॥न०१३॥जिहोअज्ञानिजेजिवछे जिहो
निजउपयोगविणतेह जिहोतेहनेद्रव्यतेजाखियो जिहो
अनुजोगद्वारेएह॥भ०१४॥जिहोपदअक्षरनेमातरा जिहो
सुत्रसिद्धांतरेवांच जिहोपुछेअथवाअर्थकरे जिहोचित्रउप
योगेतांच॥न०१५॥जिहोगुरुमुखतेसद्दे जिहोसत्ताश्रो
लखरेनाहि जिहोतेथिद्रव्यनखेपछे॥ जिहोपुन्यबंधनेते
व्यांही॥न०१६॥ जिहोमुक्षकारणनविजाखियु जिहोजो
जोसुत्रविचार जिहोकष्टक्रियातेबहूकरे जिहोतपकरेरेड
दार ॥न०१७॥जिहोजिवअजिवसत्तातणु ॥ जिहोओल

खाणजेहनेनाहि जिहोभगवतिसुत्रेतेभाखिया जिहोअव
रतिअपचखाणितांहि ॥भ० १८॥ जिहोबाह्यक्रियादिक
करी जिहोसाधुपणुमानेजेह॥ जिहोलोकमांपणकेवरावता
जिहोसाधुपणुगुणगेह ॥न० १९॥ जिहोतेहमृषावादीजा
खीया जिहोउत्तराध्यनमोझार जिहोज्ञानिनेमुनिकह्या जि
होकष्टादिकथिअज्ञानिधार॥न० २०॥

॥उक्तंच॥ नमुणीरन्नवासेणं ॥ इतिवचनात् ॥ नाणेण
यमुणीहोइ ॥ इतिवचनात्॥

जिहोकोइगणताणुजोगथि ॥ जिहोकोइककल्पविचार
जिहोचरणसित्रिकरणसीत्रीना ॥ जिहोकोइकथानुजोग
धार॥भ० २१॥ जिहोएमअनेकप्रकारथी जिहोजाणीदेउप
देश॥ जिहोनाखेअमेज्ञानिछिये॥ जिहोपणअज्ञाननिवेश
॥भ० २२॥ जिहोद्रव्यगुणपरजायने जिहोजाणेजेसुखकार
जिहोज्ञानितेहनेनाखीया जिहोउत्तराध्येनमोझार॥भ० २३॥

॥उक्तंच॥ श्रीउत्तराध्येनमोक्षमार्गअध्ययनमां॥ एयंपंच
विहणानां॥दद्याणयगुंणाणय॥ पज्जवांणयसव्वेसिंनाणं
सव्वेसि॥ नांणंनाणीहिंदंसियं ॥१॥

जीहोनवतलओलरूयाथकी जीहोश्रद्धाजोथिरथाय जी
होसमकीततोकहियेतेहने जीहोनहितोमिथ्यात्वीकेहेवाय
न० २४॥ जीहोसमकीतवीणज्ञाननहि जीहोज्ञानवीना
चर्णनहोय जीहोतेकारणश्रधाशुद्धधरो जीहोदेखीउत्त

राध्येनसोय ॥२५॥

॥उक्तंच॥नाणंदंसणनांणं॥नांणेणविनानहुंतीचरणगुणा॥

जीहोआकालेबहूआडंबरी जीहोकिरियाकष्टदेखाड जी
होज्ञानहिणतेनरा जीहोतेहनोसंगदूरछांड न० २६॥
जीहोबाहाजकरणीतोअजवी जीहोकरेछेनीधार जीहोते
उपरराचवुनहि जीहोतेतोठगधार ॥न० २७॥ जीहोआ
त्मस्वरुपओलरुयाविना जीहोसामायकादिकवत जी
होपच्छखांणपडीकमणाजाणिये जीहोद्रव्यनखेपेसत ॥
न० २४॥ जीहोपुन्याश्रवतेजाणिये जीहोसंवरतिहांनहि
लेश जीहोआत्मसामायकन॥खिउ जीहोभगवतिसूत्रेवि
शेषा॥न० २९॥ जीहोजीवस्वरुपजाण्याविना जीहोतपसं
जमधारेजेह जीहोपुन्यप्रकृतीबांधेसहि जीहोदेवलोकन
वतेह न० ३०॥

॥उक्तंच॥ जगवती॥ आयापलुसांमाईयां॥ पुवतवेणंदे
वादेवलोयेउवजंती ॥ पुवसंजमेणंदेवादेवलोयेउवजंती ॥
नोचेवणंआयभाववत्तवयाए॥

जीहोज्ञानहिणजेनरा जीहोक्रियालोपरितेह जीहोग
छनीलाजेसिद्धांतते जीहोअणेवाचेछेजेह॥ न० ३१॥ जी
होव्रतपच्छखांणपालतो जीहोद्रव्यनखेपेतेह जीहोअनु
जोगद्वारमां जीहोसूत्रेनारुयुछेएह॥ भ० ३२॥

॥ उक्तंच ॥ ईमेसमणगुणमुक्कयोगी॥छकायनिरणुकंपा

हयईवदूदामा॥ गयाइवनिरंकुसा॥ घठामठातुप्पोठा॥ पंडु
रयाउरणाजिणाणं॥ आणाएसछंदा॥ विहरिउणउभओका
लं॥ आवस्सगस्सउवछंति॥ लोगतुरियंदव्वावसयं॥

॥ जीहो जोतीषजुवेवैदककरे॥ जीहो पापश्रमणकह्यातेह॥
जीहो आचारजउवझायते॥ जीहो खोटारुपियासमएह॥ भ०
३३॥ जीहो घणाभवतेजठकशे॥ जीहो अवंदनीककह्याते
ह॥ जीहो अनाथीअध्येनथीजाणजो॥ जीहो उत्तराध्येनेएह
॥ भवी० ३४॥ जीहो सुत्रअर्थजेजेकरे॥ जीहो गुरुगमजोयो
रेनांही॥ जीहो नयनखेपजाण्याविना॥ जीहो परमाणसत
भंगीतांही॥ भवी० ३५॥ जीहो निश्चेथीनिजआत्मनु जी
हो ओलखाणथईरेनही जीहो नीर्युक्तिप्रमुखजाण्याविना
जीहो उपदेशदेवेतांही॥ भवी० ३६॥ जीहो आपेते संसारमां
जीहो डुब्बाछेनिरधार जीहो तेहनीपासेजेबेसता जीहो
सांजलेशास्त्रविचार॥ भवी० ३७॥ जीहो तेहनेसाथेलेइ
ने जीहो डुबेछेकांइतेह जीहो दसमेअंगेतेमकह्युं जीहो अ
नुजोगद्वारेएह॥ भवी० ३८॥ जीहो तेमभगवतीअंगमां जी
हो सुतअथोपरमुक्ष जीहो एमअनेकशास्त्रथकी जीहो जोई
लेजोतुमेदक्ष॥ भवी० ॥ जीहो एबोलजेजाण्याविना जीहो
मरखावादि कह्यातेह जीहो ते कारणबहुश्रुतनी जीहो सेवा
करो गुणगेह॥ भवी० ४०॥ जीहो ते कारण उपदेशजे जीहो
सुणजोतुमेजवीजन जीहो बहुश्रुतपासेरंगथी जीहो छोडी

द्योसंगअन्य॥जवी०४१॥जीहोबहुश्रुतनेसोलउपमा जी
होउत्तराध्येनमोझार जीहोमेरुप्रमुखतिहांकही जीहोबहु
श्रुतमोटोधार ॥ जवी०४२॥जीहोद्रव्यनषेपोएजाखीयो
जीहोचारुयात्रणवलीएह जीहोभावनखेपोहवेदाखशु जी
होसांभलजोगुणगेह ॥भवी०४३॥ जीहोमुनीहूकमएभा
खीयो जीहोबहुशास्त्रअनुसार जीहोनावधरीजेआदरे
जीहोतेलहेभवनोपार॥जवी०४४॥ढालचोत्रीसमीसंपूर्ण॥

॥दुहा॥नामथापनाद्रव्यए त्रणेनिक्षेपाजाण जावविना
अशुद्धछे कहाश्रीजीनजाणा॥१॥तेकारणतुमेजावए नि
क्षेपोसुखकार आदरोजवीबहुमानथी जेहथीभवनोपार
॥२॥लक्षणगुणसहीतजे नामआकारजसदेख वस्तुतेभाव
निक्षेपछे अनुजोगद्वारेपेख॥३॥ दानशीयलनेतपए किरी
याज्ञानतेजाण जावविनानीष्फलसही तेकारणजावची
तआण ॥ ४ ॥ केटलाकएमजाखेसही द्रढकरीमनपरी
णाम तेहनेजावजजाणीये एवुभाखेछेताम ॥५॥ एप
णवचनअसत्यछे सुणोतासविचार सुखअर्थीजेजीवडाम
नथीरकरेनिरधार ॥६॥ मंत्रजंत्रजापादीके मिथ्यात्वी
पणतेह मनथीरतेहराखता नवीगणीयेजावएह ॥ ७ ॥
सूत्रसाखवीतरागनी आज्ञायेसुखकार ॥ हेज्ञेउपादीये
एमअनेकविचार ॥ ८ ॥ अजीवआश्रवबंधए तेहनेक
रोरेत्याग जीवस्वगुणसंवरसही नीर्जरामोक्षेराग॥९॥

एउपादेयजाणिये एमजनावकेहेवाय तेविनासर्वद्रव्य
छे समज्यातेसुखथाय ॥१०॥ रुपिद्रव्यतेगुणछे अरु
पिगुणतेभाव मनवचकायलेस्यादिक तेद्रव्यनिक्षेपेचित्त
लाव ॥११॥ ज्ञानदर्शनचारित्र्ये विर्जध्यानप्रमुख जीव
गुणसर्वस्वभावछे एभावनिक्षेपेसुख ॥१२॥ नामथापना
द्रव्यशुं भावसहितएचार भारूयाबहूविचारथी समजीले
जोउदार ॥१३॥ ढाल ३५मी॥ वीनबुपारसपद॥टलीयो
नीजमद॥एदेशि॥ द्रव्यखटमांहि निक्षेपाचारतांहि वर्णवु
तेसुखकाररे तुमेलालसुरंगा निक्षेपातणोविचाररे तुमे
लालसुरंगा ॥एआंकणी॥ प्रत्येकेप्रत्येकेतेह द्रव्यद्रव्ये
जेह जाखुकईतासविचाररे तुमेलालसुरंगा निक्षेपातणो
विचाररे तुमेलालसुरंगा॥१॥ जीवद्रव्यविषे निक्षेपाचार
कसे जाखुकईतासस्वरुपरे तु० न० जीवएवुनामधार अ
नेकथांनकउदार जाखुद्रष्टांतअनुपरे ॥तु० न० २॥ मांचा
निवांणमांहि जीवकहेछेतांहि तेनांमनखेपोथायरे तु०न०
जीवतणीरेएक मुर्तिथापियेटेक तेथापनाकेहेवायरे ॥ तु०
न० ३॥द्रव्यनखेपोभाखु उपयोगरहितदाखु तेजीवद्रव्य
केहेवायरे तु० न० एकंद्रीथीलहि पंचंद्रीपरजंतकही द्र
व्यनखेपोतेथायरे ॥तु० न० ४॥ उपयोगसहितजारे चेत
नस्वगुणधारे परभावदूरेजायरे तु० न० सेहेजस्वभावखे
ले निजगुणज्ञानजेले तेजावनखेपोकेहेवायरे ॥तु० न०

५॥ धर्मास्तीकायजाणो द्रव्यमांहितेआणो नखेपाकहि
 येतेचाररे तु० न० धर्मकहिनेभाखे नामलहिकोईदाखे ते
 नामनखेपोधाररे तु० न० ६॥ वस्तुकोईथापिएह धर्मद्र
 व्यनामतेह तेथापनानखेपोजाणरे तु० न० जीवपुद्गलने
 जेह चालतांसाजदेनहितेह तेसमेद्रव्यचित्तआणरे ॥तु०
 न० ७॥ साज्यकरेछेज्यारे द्रव्यचालेछेत्यारे तेजावनखे
 पोकेहेवायरे तु० न० हवेअधर्मास्तीजेह द्रव्यजाखुछुतेह
 नखेपोतेचित्तलायरे ॥तु० न० ८॥ कोईकनामलहि अध
 र्मद्रव्यकहि तेनामनखेपोजाणरे तु० न० मुर्तिप्रमुखकोई
 वस्तुथापियेसोई तेअधर्मथापनाआणरे ॥तु० न० ९॥ द्र
 व्यनखेपजेह थीरसाह्यनांहितेह जीवपुद्गलनेधाररे तु०
 न० थीरजावकरेसाज जीवपुद्गलनेकाज तेजावनखेपोउ
 दाररे ॥ तु० न० १०॥ आकाशएवुनाम भाखेकोईद्रव्यने
 ताम तेनांमनखेपोधाररे तु० न० कोईद्रव्यथापि आका
 शएवुनामआपी तेबीजोनिक्षेपोउदाररे ॥तु० न० ११॥
 आकाशद्रव्येएह द्रव्यनिक्षेपोतेह अणअवगाहनकेहेवा
 यरे तु० न० अवगाहनाआपेज्यारे द्रव्यप्रतेतेत्यारे भा
 वनिक्षेपोथायरे ॥तु० न० १२॥ कालएवुनामकोई बोला
 वेद्रव्यजोई निक्षेपोपेहेलोकेहेवायरे तु० न० कोईद्रव्य
 देखी थापनाकालनीलेखी थापनानिक्षेपोतेथायरे ॥तु०
 न० १३॥वर्तनानहिज्यारे द्रव्यनिक्षेपोत्यारे उपचारीका

लकेहेवायरे तु० न० वर्तनावर्तेज्यारे जावनिक्षेपोत्यारे
 कालद्रव्यमांथायरे ॥ तु० न० १४ ॥ पुद्गलद्रव्येजेह निक्षे
 पाच्यारतेह जाखुछुतासविचार तु० न० पुद्गलनामएव
 कोईद्रव्यमांकेहेवु नामनिक्षेपोतेधाररे ॥ तु० न० १५ ॥ व
 स्तुकोईदेखी थापनापुद्गललेखी थापनानिक्षेपोतेजाण
 रे ॥ तु० न० ॥ मलणविखरणगुन ज्यारेतेहोवेसुन त्रिजोनि
 क्षेपोचित्तआणरे ॥ तु० न० १६ ॥ मलणादिकज्यारेगुणव
 र्तेछेत्यारे भावनिक्षेपोधाररे ॥ तु० न० ॥ खटद्रव्यएह
 च्यारेनिक्षेपतेह लेजोएमविचाररे ॥ तु० न० १७ ॥ साधु
 पदमांहि नखेपाचारताहि भाखुछुतासविचाररे तु० न०
 साधुएवनाम जाखेकोइद्रव्यनुताम मुर्तिसाधुनिमुखकाररे
 ॥ तु० न० १८ ॥ थापनानखेपोदाखो हवेतेद्रव्यजाखो विण
 उपयोगेकेहेवायरे तु० न० पंचमाहाव्रतपाले क्रियाकष्ट
 धारे दोषटालिगोचरीजायरे ॥ तु० न० १९ ॥ ज्ञानध्यांनजे
 ह मोक्षकारणतेह तेउपयोगनविहोयरे तु० न० उपयोग
 विनाकरतो आश्रवभाववरतो एद्रव्यनक्षेपोसोयरे ॥ तु०
 न० २० ॥ जावसाधुतेजाखु गुणकहिनेदाखु चोथोनक्षेपो
 तेधाररे तु० न० संवरकरणीकरतो भावमोक्षनोवरतो अं
 तरगतीउदाररे ॥ तु० न० २१ ॥ संवरभावएक जुदोनहिने
 क आश्रववेहेवारएककेहेवायरे तु० न० मुनीहुकमजाखे
 अंतरभावज्ञानराखे लहिमुक्तिसुखदायरे ॥ तु० न० ॥

२२॥ ढाल ३५ मीसंपूर्ण ॥

॥दुहा॥ अरिहंतादिकपदविषे भाखुनखेपासार प्रत्ये
केप्रत्येकेवर्णवु तेसुणजोअधिकार॥१॥ पणतेसवीनखेपए
निन्नपदेकेहेवाय कारजएथीनविहोवे समजील्योसुख
दाय ॥ २ ॥ अजिन्ननखेपोआदरो जेथीकारजसिध पुर्वा
चारजनाखिया आत्मतणीएरीद्ध॥३॥ विशेष्यावशकग्रंथ
मां तेमवलिमाहानाप्य इत्यादिकबहुशास्त्रमां जोइलेजो
उलास ॥ ४ ॥ तवकोइकेहेशेएसो भिन्नतमेकेमदाखो
लोकभरमावाकारणे फोगटशानेजाखो॥५॥ उतरतेनेआ
पुहवे सुणोसंतसुखकार हालनेपंडितेरच्या जिननखेपवि
चार ॥६॥ तेकारणहूजाखुछु भिननखेपविचार पणकार
जछेअभिनमां निश्चेथिनिरधार ॥ ७ ॥ ढाल ३६ मि ॥
रागसिंदूडों ॥ चित्रोडिराजारे ॥ एदेशि ॥ अरिहंतए
वुनामरे कोइजिवनुंतामरे थापनाअरिहंतनिमुर्तिलिजि
येरे द्रव्यअरिहंतरे जिहांलगेसंतरे छदमस्थकालत्यां
किजियेरे॥१॥ केवलज्ञानधारिरे दर्शनपदअजुवालीरे
समोसरणेजावअरिहंतजाणियेरे सिद्धएवुनामरे कोइजि
वनुतामरे अथवाविद्यादिकथिजाणियेरे ॥२॥ प्रतिमागु
णगेहरे सिद्धजिननितेहरे थापनानखेपोतेचित्तआणियेरे
द्रव्यसिद्धजाणोरे तेरमेगुणठाणोरे तेमचउदमामांकिजि
येरे ॥३॥ सिद्धखेत्रेवसियारे आत्मगुणरसियारे भावन

खेपोसिद्धनोतेलह्योरे कोइनामेज्ञानरे कोइजिवनुतामरे
 नामनखेपोतेत्यांजाणियेरे ॥४॥ शास्त्रजेलखीयारे अक्षरप
 रमुखओलखीयारे अथवामूर्तिज्ञाननिकहिरे द्रव्यनखे
 पोजाखुरे विणउपयोगेदाखुरे सीद्धांतभणेवलीतेसहिरे
 ॥५॥ अथवाअन्यमतिनारे शास्त्रसर्वरतीनारे वैदकजोती
 शप्रमुखएमलहोरे ॥ नवतत्वजाणोरे षटद्रव्यपरमाणोरे
 जावनखेपोतेनेभाषियेरे ॥६॥ नामतपकहियेरे एवुनाम
 कोइनुलहीयेरे प्रथमनखेपोएणीपेरेजाणीयेरे तपविधि
 जेहरे लखिपुस्तकमांतेहरे थापनातपतेनेदाखियेरे ॥७॥
 मासखमणादिजाणरे दशपच्छखाणरे पुन्यकारणतेनेलि
 जियेरे धर्मनहितेहरे आश्रवगुणएहरे द्रव्यनखेपोतेने
 किजियेरे ॥८॥ परवस्तुजाणरे त्यागजावचीतआणीरे
 निजस्वभावेतेहनररमेरे जावतेजाणोरे नखेपोचितआ
 णोरे नखेपाचारेतपमांहिलीजीयेरे ॥ ९ ॥ संवरादीकरे
 वस्तुउतमठीकरे तीहांतीहांनखेपाएणीपेरेवरणवोरे प्र
 थमनात्रणएहरे नयचारमांगुणगेहरे चोथोनखेपात्रिणन
 यमांहेजाणियेरे ॥१०॥ नामथापनाजेहरे द्रव्यनखेपोतेहरे
 कारणभास्यांभावनखेपनारे मुख्यजावतेजाणोरे निमी
 तअवरआणोरे माहाभाष्येएणीपेरेजाखीउरे ॥११॥

॥उक्तंचजाप्ये॥ अहवानामठवणा ॥ दब्बाइजावमंग
 लाइपाएण॥जावमंगलपरीणाम॥निमित्तउभावाओ॥

त्राणनखेपापाखेरे जावनखेपोदाखेरे कारजसिद्धिएए
कलोकरेरे अथवाएदोयरे द्रव्यजावतेजोयरे बेनखेपा
उपकारीकह्यारे ॥१२॥ नामादीकवीनारे जावनीक्षेपेकी
नारे कारजकारिमाहाजाण्येकह्यारे तेमाटेएमजाणीरे
जावनखेपोलेजोताणीरे एहथीकारजसीद्धीहोशेखरीरे १३

॥उक्तंच॥वथसरुवंनामं॥तप्पवयहेओओसधम्मवव
त्थुनाणाभिहाणाहोज्जाजावोविवज्जासो ॥१॥ वत्थसल
खणंसंववहारोहसदाओ ॥ अजिहाणाहीणाओबुद्धिस
होओकिरियाय॥२॥

नामथापनाजाणोरे उपगारचीतआंणोरे कारणनिमीत
एहनेधारीयेरे मोक्षानीलाखीरे मोहदशादूरनांखीरे जे
साधवावंछेतेहनेहवेकहूरे ॥१४॥ संवरनीर्जराजेहरे वंद
ननमनतेहरे जावनखेपेसवी सुखपामीयेरे कोइभाखेरे
अरीहंतगुणदाखेरे भावनखेपेएहसुखपांमशुरे॥१५॥एम
नहीछेएहरे भाखुसमजोतेहरे भावअरीहंतथीपणअवर
तरेनहीरे जोएहथीतरतारे संसारीगुणवरतारे तोसर्वेसं
सारीमोक्षमांहीवशेरे ॥१६॥ पोतपोतानोजाणोरे जावन
खेपोचीतआंणोरे तेहथीजीवसर्वेमुक्तीलहेरे एमजाणी
शुद्धरे आदरोभलीबुद्धरे भावनखेपोआराधनकरोरे॥१७
॥नीक्षेपाएभाख्यारे वीवरीनेदाख्यारे समजुनेउपगारघ
णोथशेरे मुनीहूकमतेभावेरे रमेनीजगुणदावेरे सेहेजे

शीवशुखतेहथीपामशुरे ॥ १८ ॥ ढाल ३६ मी संपूर्ण॥

॥दुहा॥नीक्षेपाएवर्णव्या जेहनागुणअगाध ज्ञानीजन
समजेसही सुखज्ञानआराध॥१॥ हवेस्यादवादवर्णवु स
तजंगीसुखकार अस्तीनास्तीपरमुखए सुद्धस्वरुपवी
चार ॥ २ ॥ जावएकठणबहू सुद्धज्ञानछेएह गुरुगमथी
जेधारशे तेसमजशेगुणगेह॥३॥ बहूश्रुतगुरुजोइने श्र
धासुद्धजरीयो ज्ञानउजागरतादशा जेहगुणनोदरीयो
॥ ४ ॥ तेवागुरुनेशेवजो समजजोअर्थवीचार तोतुमने
सुलभथशे ज्ञानतणोउपगार ॥ ५ ॥

॥ढाल३७मी॥एणेअवसरतिहांडुमनुरे ए देशी॥ स्यादवा
दहवेजाखशुरे समजीलेजोएहरे सुगुणनर सत्यासत्यप
क्षथीहोलाल सप्तजंगीइहांदाखियेरे खटद्रव्यमांधाररे
सुगुणनर समजेज्ञानगुणथीहोलाल॥१॥ नामप्रथमएभा
खशुरे स्यात्अस्तीसुखकाररे सु० स्यात्नास्तीबीजो
भंगछेहोलाल अस्तीनास्तीत्रीजोकह्योरे चोथोअवक्तव्य
धाररे सु० एहीजमुलअंगछेहोलाल ॥ २ ॥ अस्तीअव
क्तव्यपांचमोरे नास्तीअवक्तव्यछठोधाररे सु० अस्ती
नास्तीचेगोलहेहोलाल जुगपतअवक्तव्यकह्योरे सा
तमोजंगउदाररे सु० अर्थएनोहवेकहेहोलाल॥३॥ स्या
त्अस्तीकेहेतांथकारे अनेकांतपणुंसर्वएहरे सु० अपे
क्षालीयोजीवद्रव्यमांहोलाल आपणाद्रव्यक्षेत्रथकीरे का

लअनेवलीभावरें सु० गुणपरजायस्वजीवमां होलाल ॥४॥ ए
 मसर्वद्रव्यमांरें स्वगुणपर्जायरे सु० अस्तीजांगोपेहेलो
 थयोहोलाल स्यात्नास्तीबीजोकह्योरे भांगातणोविचा
 ररे सु० तेहअर्थहवेलहोहोलाला ॥५॥ जीवद्रव्यमां पांच
 नारे द्रव्यक्षेत्रनेकालरे सु० जावसहितचारजाणियेहोला
 ल तेजीवमांलाधेनहीरे तेथीनास्तीजांगोथायरे सु० एम
 सर्वद्रव्यमांआणियेहोलाल ॥६॥ स्वद्रव्येअस्तीकहीरे प
 रद्रव्येनास्तीभावरें सु० गुणपर्जायपणएमलहोहोलाल
 स्वगुणपर्जायस्वद्रव्यमांरें अस्तीभावकेहेवायरे सु० पर
 गुणादिनास्तीपणोकह्योहोलाल ॥७॥ हवेत्रीजाजंगनीरे
 अस्तीनास्तीविचाररे सु० स्यातपदेएजोडियेहोलाल
 जेसमेअस्तीतेसमेरे नास्तीपणुंतिहांदेखरे सु० स्यातव
 चनेअसतमोडियेहोलाल ॥८॥ शुद्धस्वगुणेअस्तिरे तेणे
 समेपरगुणजाणरे सु० नास्तिपणुंतिहांकह्युं होलाल एक
 समेतेकेमजाखियेरे दोयभंगभेलाथायरे सु० तेकारणभंग
 त्रीजोलहोहोलाल ॥९॥ हवेअस्तीनास्तीदोउरे एकसमे
 जेगां होयरे सु० तोस्वअस्तिकेहेतांथकां होलाल असंख्या
 तसमयहोवेरे तवनास्तीनकेहेवायरे ॥ सु० ॥ मरखावादलागे
 तिहां होलाल ॥१०॥ परजावेनास्तीजाखियेरे स्वअस्तीन
 केहेवायरे ॥ सु० ॥ इहांअसत्यआवेखरुहोलाल बेहूवचन
 बोलवारें एकसमेनहोयरे ॥ सु० ॥ एहवीचारमनधरोहो

लाल॥११॥ एकअक्षरउचारणेरे असंख्यातसमयथायरे
 सु०तेथीचोथोनांगोकह्योहोलाल अवक्तव्यएजाणियेरे व
 चनअगोचरएहरे सु० जीहांउचारणनवीलह्योहोलाल ॥
 १२॥ शिष्यकहेस्वामीकहोरे अवक्तव्यकेहनोथायरे सु०
 दोयनोनेगोभाखियोहोलाल गुरुकहेतुमेसांजलोरे अ
 स्तीनावेअवक्तव्यरे सु०वचनउचारणनविदाखियोहोला
 ल ॥१३॥ तेथीअस्तीअवक्तव्यछेरे तेमनास्तीपणजाण
 रे सु० पांचमोछठोएमजाणियेहोलाल जुगपतपणअवक्त
 व्यछेरे सातमोभांगोजेहरे सु० एमसप्तभंगीचित्तआणिये
 होलाल॥१४॥ शिष्यकहेस्वामीकहोरे अवक्तव्यनावछेए
 हरे सु०उच्चारणकेमकीजियेहोलाल गुरुकहेस्यात्पदल
 होरे उच्चारणसुखेथायरे सु०एमसमोनावलिजियेहोलाल
 १५॥सर्वेपदमांस्यात्जोडियेरे तोलागेनहिमृषावादरे सु०
 सत्उच्चारणएहछेहोलाल जेमएअस्तीनास्तीविषेरे नां
 गासातेदाखरे सु०तेमबीजामांकेहेछेहोलाल॥१६॥ नित्य
 अनित्यमांजाणियेरे एकअनेकमांसाररे सु०सतअसतपण
 तेमकह्याहोलाल जेदअभेदमांजाखियेरे जव्यअजव्यमां
 धाररे सु०गुणपर्जायपरमुखेलह्याहोलाल॥१७॥ एमअने
 कप्रकारमांरे सप्तभंगीकेहेवायरे सु० सर्वेथानकेलागेखरी
 होलाल जेकारणएमजाणियेरे सिद्धमांनयनहोयरे सु०स
 प्तभंगीतीहांठरीहोलाल॥१८॥सप्तभंगीएसिद्धमांरे लागे

छेसुखकाररे सु० तेकारणएसमजीयेहोलाल मुनीहूकम
गुरुसेवीनेरे आराधोतुमेज्ञानरे सु० तेथीशीवसुखलीजि
येहोलाल ॥१९॥ ढाल ३७ मी संपूर्ण॥

॥दुहा॥ सत्ताओलखवाकारणे नाखुत्रिजंगीसार सम
जीलेजोप्राणिया एछेज्ञानउदार ॥१॥ बाधकसाधकनेसि
द्धए मिथ्याद्रष्टीजेह तेहनेबाधकभावछे एमांनहिसंदेह॥
२॥ समकीतगुणठांणाथकी अजोगीपरजंत साधकनाव
तेजाणिये समजीलेजोसंत॥३॥सकलकर्मनोक्षयकरी अ
नंतचतुष्टीपाय मोक्षपुरीमांजेवश्या तेहिसिद्धकेहेवाय॥४॥
गुणज्ञातानेज्ञेय एत्रिभंगीहोय गुणतेचेतनजाणिये ज्ञा
ताजीवतेसोय ॥ ५ ॥ ज्ञेयतेसर्वद्रव्यछे एमत्रिजंगीहोय
ध्याताध्येयनेध्याननी अवरत्रीजंगीजोय॥६॥ध्याताचेतन
जाणिये ध्येयआत्मस्वरूप ध्यानीतेनोजीवछे एमसमजो
अनुप ॥७॥ त्रणप्रकारेआतमा कर्मबंधचेतन कर्मफलते
चेतना त्रीजोज्ञानचेतन ॥८॥ पुन्यपापकरणीजेह शुचा
शुचविचार कर्मबंधचेतनजाणिये प्रथमजंगविचार ॥९॥
क्रतुपूर्वजेकर्मछे तेहनोउदयहोय शुचाशुचजेजोगवे क
र्मफलचेतनसोय ॥१०॥ मतीश्रुतअवधीजेह मनपर्जव
सुखकार केवलज्ञानेजेरमे तेज्ञानचेतनधार ॥११॥ अ
थवात्रिभंगीओरछे बहीरातमछेजेह अंतरआतमपरमा
त्मा एसमजोगुणगेह ॥१२॥ जेअज्ञानीजीवडा शरी

रादिकवल्लिजेह तेपरवस्तुआपणी मानेबहीरातमएह
॥१३॥ देहसहितपणचेतना ॥ निन्नमानेछेतेहा ॥ नीश्चे
सत्तागुणए सिद्धसमानछेएह ॥१४॥ एटलेआपणाजी
वने ॥ सिद्धसमानकरीध्याय तेहीजअंतरआतमा नीश्चे
कर्मखेथाय ॥१५॥ केवलज्ञानदर्शनवली पांम्याअरीहं
तसिद्ध तेहिजपरमातमकह्या पांम्याअनंतीरिद्ध ॥१६॥
इत्यादिकत्रिजंगीबहू जोजोसास्त्रवीचार इहांतोसंखेपेक
ह्यो ग्रंथगोरवधार ॥१७॥ हवेएकएकद्रव्यमां भाखुगुण
वीचार तेसमजजोप्राणीया जेथीजवनोपार ॥१८॥

॥ढाल ३८ मी॥ नथडीतेमांहिलुमोती ॥एदेशी॥ गुण
हवेभाखीशु सामान्यविशेषदाखीशुरे प्राणीतुमेगुणएची
तमांधारो दशगुणसामान्य सोलविशेषमान्यरे॥१॥ प्रा
णीतुमेगुणएचीतमांधारो प्रथमसामान्यकहिशु अर्थआ
गेलहिशुरे ॥ प्रा० ॥ अस्तीत्वपेहेलोकहिजे वस्तुपणुबी
जेलहिजेरे ॥ प्रा० २॥ द्रव्यत्वत्रिजोचारुयो प्रमेयत्वचो
थोदारुयोरे॥प्रा०॥ अगुरुलघुरेतेमजाणो सत्वत्वचीत्तमां
आणोरे ॥ प्रा० ३॥ चेतनत्वएमकहिजे अचेतनत्वआठमो
लहिजेरे ॥ प्रा० ॥ मुर्तीत्वनवमोप्रकाशो अमुर्तिदशमो
खाशोरे ॥ प्रा० ४॥ विशेषगुणहवेजाखु नामलहिनेदाखुरे
॥ प्रा० ॥ ज्ञान १ दर्शन २ चरण ३ जेह विर्य ४ भाखुगु
णगेहरे ॥ प्रा० ५ ॥ स्पर्श ५ नेवलीरस ६ गंध ७ व

रण ८ तेमअवशरे ॥प्रा०॥ गती ९ थीती १० तुमेजाणो
 अवगाहनापणचितआणोरे ॥प्रा०६॥ वरतना १२ गुण
 तेकहिये चेतनपणू १३ पणलहियेरे ॥प्रा०॥ अचेतन १४
 गुणतेह मुतीपणुपणएहरे १५ ॥प्रा० ७॥ तेमअमूर्तिक
 हांणो १६ एसोलेविशेषवखाणोरे ॥प्रा०॥ सामान्यविशे
 षगुणएह लक्षणपणकहियेतेहरे ॥ प्रा० ८॥ अस्तीका
 यपेहेलोजेह हवेअर्थकहूछूतेहरे ॥प्रा० ॥ खटद्रव्यएपोते
 गुणपरजायतेहूतेरे ॥प्रा० ९॥ प्रदेशेकरिअस्तीजाणो ए
 मपांचद्रव्यकहांणोरे ॥प्रा० ॥ कालअस्तीनकहिजे धर्म
 अधर्मआकाशलीजेरे ॥प्रा० १०॥ जिवअसंख्यप्रदेश ए
 द्रव्यनाकहेशरे ॥प्रा०॥ खंधअकेकोजाणो पुद्गलमांहवेके
 हेवाणोरे ॥प्रा० ११ ॥ खंधहोवानीशक्तीअनंत तेणेपंचद्र
 व्यएसंतरे ॥प्रा० ॥ पणकालनोसमयएक केणथमिल्योन
 हिछेकरे ॥ प्रा० १२॥ एकविणशेरेबीजोथाय तेनेकाल
 अस्तीनकेहेवायरे ॥प्रा०॥ एपांचेद्रव्यअस्तीकाय एप्र
 थमगुणचितलायरे ॥प्रा० १३ ॥ हवेवस्तुपणुभाखीजे ख
 टद्रव्यमांहिदाखीजेरे ॥प्रा०॥ एकाकाशप्रदेश धर्मअधर्म
 नोएकप्रदेशरे ॥प्रा० १४॥जिवअनंताअनंत प्रदेशरह्या
 छेसंतरे ॥प्रा०॥ पुद्गलपरमाणुआजाणो अनंततीहांकेहेवा
 णोरे॥प्रा० १५॥आपआपणीसत्तालीधांजेह रह्याछेद्रव्य
 जेगाएहरे प्रा०कोइकोइमांमलीनजावे एमवस्तुगुणचित

आवेरे॥प्रा० १६॥हवेद्रव्यत्वगुणकहीजे स्वटद्रव्यमाहिलही
जेरे प्रा०आपआपणीक्रियाजेह सर्वद्रव्यकरेछेतेहरे॥प्रा०
१७॥ धर्मास्तीकायआपणो चलणगुणस्वप्रदेशेजाणो
रे प्रा०तेसदाकालपुद्गलने जीवनेचालवारुपकरनेरे॥प्रा०
तिहांकोइएमभासे सिद्धक्षेत्रलोकांतवासेरे प्रा० धर्मा
स्तीकायछेतांहि सिद्धजीवचलावेनांहिरे ॥प्रा०१९॥ ते
नोउतरएम सिद्धजिवअक्रियनेमरे प्रा० तेथीचालेनहि
एह पणतेक्षेत्रेबीजाछेतेहरे ॥प्रा० २०॥ सुक्ष्मनीगोदी
जिव पुद्गलपणतिहांसदीवरे प्रा० तेहनेचलावेछेतेह तेथी
द्रव्यत्वगुणएहरे ॥प्रा० २१॥ अधर्मास्तीकायद्रव्यजेह
जिवपुद्गलनेथीरसाह्यतेहरे प्रा० एकियारेतेहमांजाणो
आकाशद्रव्यचितआणोरे ॥प्रा० २२॥ सर्वद्रव्यनेजेह
अवगाहनआपेछेतेहरे प्रा० इहांकोइपुछशेएम अलोका
काशमांकेमरे ॥प्रा० २३॥ बिजोद्रव्यतिहांनहि अवगाह
नकेनेआपेतांहिरे प्रा०उतरतेहनेएमदीजे अलोकाकाशे
एमकिजेरे ॥प्रा० २४॥ अवगाहनशक्तिछेतेने द्रव्यविना
आपेकेनेरे प्रा० पुद्गलनेमलवुविखरवु तेरुपक्रियानुकरवु
रे ॥प्रा० २५॥ कालद्रव्यआपणिजाणो वर्तानक्रियाकेहे
वाणोरे प्रा० ज्ञानलक्षणजिवनेकहिये उपयोगक्रियाति
हांलहियेरे ॥प्रा० २६॥ पोतेपोतानेद्रव्ये परणामीपणुते
सर्वेरे प्रा० स्वसत्तानीकिरिया छद्रव्यकरेछेगुणवरियारे

॥प्रा० २७॥ हवेप्रमेयत्वकहिजे गुणचोथोएमलहिजेरे
प्रा० मुनिहूकमगुणखास जाणेतेनोशिवपुरवासरे ॥प्रा०
२८॥ ढाल३८मिसंपूर्ण॥

॥दुहा॥ हवेप्रमेयत्वपणुकहू तेसुणजोसुखकार जि
वस्वरूपनेजाणवा एहउतमआचार ॥१॥ केवलीयेज्ञाने
करी खटद्रव्यदिठाजेह प्रत्येकेप्रत्येकेप्रमेयत्वपणु तेजा
णोगुणगेह ॥२॥ खटद्रव्यनानामए कहिनेदाखुसार ध
र्मअधर्मआकाशए एकएकद्रव्यधार ॥३॥ हवेजिवस्वरु
पनु भाखुतासविचार अनंतातेजाणीये संक्षेपेसंख्याधार
॥४॥संन्नीपंचंद्रिमनुषजे संख्याताजाख्याएह असंख्याता
असंन्नीछे नारकिअसंख्याताजेह ॥५॥ देवपणअसंख्य
छे तिर्यंचपंचंद्रिजेण असंख्यातातेजाखीया बेरंद्रिअसं
ख्यकेण ॥६॥ असंख्यातातेरंद्रिछे चौरंद्रिअसंख्याताजे
ह प्रथविकायअसंख्यछे अपकायअसंख्यातातेह ॥७॥अ
संख्यतेउकायजाणिये वायुकायअसंख्याताधार प्रत्येकव
नस्पतिजाणीये जिवअसंख्याताधार ॥ ८ ॥ तेथिसि
द्धजिवअनंतछे बादरनिगोदजेह तेथीजिवअनंतछे एमस
मजोगुणगेह ॥९॥ सुक्षमनिगोदजाणिये जिवअनंताधा
र इहांनिगोदतणोकहू संक्षेपेविचार ॥१०॥ढाल३९मि॥
जिनजीत्रिविसमोजिनपासके आशमुजपुरवेरेलोल॥एदेशि
हवेजेहनिगोदनाचावके प्राणितमेसांचलोरेलोल सुक्षमअ

तिसेदिसेएहके गुरुमुखथीधरोरेलोल ॥हवे० १॥ लोका
काशनाजेहप्रदेशके प्रदेशेप्रदेशेहोरेलोल तिहांगोलो
अकेकोजोयके तेहमांनीगोदलहोरेलोल ॥हवे० २॥ गोला
प्रत्येअसंख्यनीगोदके तेकायाकहिरेलोल अनंतजीव
तणीएधारके एकशरीरलहिरेलोल ॥हवे० ३॥ एमएकनी
गोदेअनंताजीवके एवीअसंख्यछेरेलोल तेहनोगोलोए
ककेहेवायके एहवाअसंख्यछेरेलोल ॥हवे० ४॥ एमअके
कीनीगोदमांजोयके जीवअनंताकह्यारेलोल तेजीवएक
तणाप्रदेशके असंख्यातावह्यारेलोल ॥हवे० ५॥ जीवतणे
एकप्रदेशेजोयके कर्मअनंतरह्यारेलोल वर्गणाआठवलगी
छेतामके प्रत्येकेप्रत्येकेकह्यारेलोल ॥हवे० ६॥ अनंतप्र
माणुवासाथके वर्गणातेकहिरेलोल जीवशूलागीछेनिर
धारके पन्नवणामांलहिरेलोल ॥हवे० ७॥ हवेकहूआउ
खानोविचारके जवितुमेचितधरोरेलोल मनुष्यपंचंद्रीजे
निरोगके तेहनुंमानकरोरेलोल ॥हवे० ८॥ एकसासोस्वा
समांसत्तरके जवझाझेराकरेरेलोल मूर्तएकमांहेवलीजेह
के साडत्रीसोतोतेरधरेरेलोल ॥हवे० ९॥ एटलास्वासो
स्वासकेहेवायके पुलकजवहवेकहूरेलोल पांसेटहजारने
सतपांचके छत्रीसभवलहूरेलोल ॥हवे० १०॥ नीगोदना
एकजवनुंमानके बसेछपनसहीरेलोल आवलीतणुंछेप्रमा
एके नीगोदएभवेकहिरेलोल ॥हवे० ११॥ हवेजेनीगोदमांर

ह्याजीवके तेहनुंस्वरुपसुणोरेलोल पांम्यात्रसपणूंनहितेह
 के केवारेतेजणोरेलोल॥हवे० १२॥ तेमनहिपामेआवतेका
 लके एमज्ञानीकहीरेलोल उपजेवीणसेत्यांनात्यांहीके अ
 नादीअनंतलहिरेलोल॥हवे० १३॥ तेनीगोदनाभेदछेदो
 यके विचारतससुणोरेलोल व्यवहारनीगोदपेहेलोनेदके
 बीजोअव्यवहारभणोरेलोल ॥हवे० १४॥ हवेजेजीवबाद
 रगतीमांहिके एकांद्रिपणुलहेरेलोल जावतत्रसपणानोठां
 मके तेव्यवहारीकहेरेलोल॥हवे० १५॥ पाछोनीगोदगतीमां
 जायके कर्मउदयेकरीरेलोल तेजीवव्यवहारराशीकेहेवाय
 के बीजोभेदकहूवलीरेलोल॥हवे० १६॥ नर्थीनिकल्योनीगो
 दर्थीजेहके निकलशेनहिकदारेलोल तेअव्यवहारराशी
 जाणके एमलहोमुदारेलोल ॥हवे० १७॥ नीगोदमांदोय
 जातनाजीवके भव्यअन्नव्यकह्यारेलोल जवनभानुंकेव
 लीचरित्रके विचारतिहांलह्यारेलोल॥हवे० १८॥ मनुष्य
 पणैथीजेटलाजिवके कर्मखपाविकरिरेलोल जेटलाजिव
 मोक्षेजायके एकसमेवलीरेलोल ॥हवे० १९॥ तेटलाजिव
 तेणेसमयके सुक्ष्मनीगोदथकीरेलोल अव्यवहारराशी
 मांहेथीआवेके व्यवहारीनकीरेलोल ॥हवे० २०॥ को
 इसमेओछानिकलेभव्यके ॥ बाकीअन्नव्यजाणियेरेलोल
 व्यवहारराशिवधेघटेनहिके एविचारचितआणीयेरेलोल
 ॥हवे० २१॥ लोकमांहिअसंख्यकेहेवायके गोळानीगोद

नारेलो ल तेछदीशीनोलेवेछेआहारके पुद्गलसोदनारेलो
 ल ॥हवे० २२॥ जेरह्यालोकनेअंतेजाणके चर्मप्रदेशेसहि
 रेलो ल तेगोलानाजिवनेआहारके त्रणादिशीनोकहिरेलो
 ल ॥हवे० २३॥ फरशापुद्गलनोलेवेआहारके एमतमेचितध
 रोरेलो ल हवेएसुक्ष्मनीगोदमांजाणके वनस्पतिखरोरे
 लो ल ॥हवे० २४॥ एकसाधारणवनस्पतितेहके सुक्ष्मनी
 गोदतेकहेरेलो ल अवरथावरदिसेछेचारके तेहनासुक्ष्मव
 हेरेलो ल ॥हवे० २५॥ पृथविपरमुखचारेजाणके पणप्र
 त्येककहिरेलो ल साधारणपणुवनस्पतिमांहिके बिजेनव
 लहीरेलो ल ॥हवे० २६॥ एसर्वेनोलोकमांहिस्वस्थानके
 नेलारहेछेसहिरेलो ल काजलकुपिपेरेतेहकेतेजीवसंख्या
 लहिरेलो ल ॥हवे० २७॥ तिहांदूखघणुतुंधारके अवक्त
 व्यभावेकहूरेलो ल केहेतांतेहेनोनावेपारके शास्त्रेबहुलहू
 रेलो ल ॥हवे० २८॥ एहनीगोदतणोविचारके नाख्योसंक्षेप
 थीरेलो ल मुनीहूकमज्ञानगुणजासके संगेसुमतासखीरे
 लो ल ॥हवे० २९॥ ढाल ३९मीसंपूर्ण॥

॥दुहा॥ एमप्रणमेतेद्रव्यए जिवसहितजाणो आपआप
 णास्वप्नावभां प्रमेयपणोकहांणो ॥१॥ हवेसत्यपणुकहू
 गुणपांचमोसार खटद्रव्यमांजाखगुं उपजेविणसेधार
 ॥२॥ थिरताभावपणतेरहे तेहिजसतकेहेवाय तत्त्वार्थमां
 तेकह्युं तेहचितमांलाय ॥३॥ हवेथोडाकविस्तारीशु नेदए

हनाधार समजुजिवतोसुखलहे जेहनेज्ञाननोप्यार ॥४॥
 ॥ढाल४०मि॥ सुनंदाकंतनेवंदिरे ॥ एदेशि॥ धर्मास्ती
 कायनाजाणोरे असंख्यप्रदेशकहांणोरे एकप्रदेशमांचित
 आणो॥१॥सलुणासत्पणोएधारोरे॥एआंकणी॥अगुरुल
 घुअसंख्यातोआख्योरे विजेप्रदेशेअनंतोदाख्योरे तिजे
 प्रदेशेसंख्यातोआख्यो॥स०२॥असंख्यप्रदेशएमकहियेरे
 प्रदेशेप्रदेशेलहियेरे अगुरुलघुपरजायसहिये ॥स० ३॥
 घटतोवधतोरह्योछेएहरे अगुरुलघुपरजायजेहरे तेथिच
 लजाख्योछेतेह॥स०४॥ जेप्रदेशेअसंख्यातोहोयरेतेणेप्र
 देशेअनंतोजोयरे अनंताठामेअसंख्यातोसोय ॥स०५॥
 एमलोकप्रमाणेजाणोरे असंख्यातप्रदेशप्रमाणोरे सम
 कालेअगुरुलघुआणो ॥स० ६॥ परजायतणुएमाखुरे
 परावर्तनधर्मदाखुरे प्रदेशप्रदेशमांआखु ॥स० ७॥
 अनंतफिटिअसंख्यातथायरे उत्पतिअसंख्यकेहेवायरे
 नाशअनंततणोलेवाय ॥स० ८॥ ध्रुवपणुनीश्रलहोवेरे
 त्रणजंगतेएमलेवेरे उत्पातवयध्रुवकेहेवे॥स०९॥जेमएध
 र्मद्रव्यमांजाख्योरे तेमअधर्ममांदाख्योरे असंख्यप्रदेश
 मांआख्यो॥स०१०॥आकाशद्रव्यएमकहीयेरे अनंतप्रदे
 शतेलहियेरे अगुरुलघुएमवहिये ॥स०११॥ जिवद्रव्य
 अनंताजाणोरे प्रत्येकेप्रत्येकेवखाणोरे एकजिवनाचित
 आणो ॥स०१२॥ प्रदेशअसंख्याताजाख्यारे एकजिव

नाकहिनेदाख्यारे एमअनंतजिवनाराख्या ॥ स० १३॥
 उपजवुविणसवुतेमांरे ध्रुवपणुछेजेमांरे एमत्रिचंगीछेएह
 मां॥स० १४॥ पुद्गलप्रमाणुजांणारे समेसमेएहवखांणारे
 त्रिभंगीएमकहांणो ॥स० १५॥ वर्तमानसमयेनाशरे तेतो
 अतितकालनोथाशरे अनागतसमयआवेजाश ॥ स०
 १६॥ एमउपजवोविणसवोजाणारे कालपणोध्रुवप्रमाणो
 रे एमअगुरुलघुकहांणो॥स० १७॥ एथुलपणामांजाख्योरे
 उत्पातवयध्रुआख्योरे हवेवस्तुपणेकांडदाख्यो॥स० १८॥ व
 स्तुगतेमुलएभाख्युरे गयेपलटवेज्ञानदाख्युरे एमभासन
 चितमांराख्युं ॥ स० १९ ॥ पुर्वपर्जायभासनजेहरे सिद्धमां
 पणकहियेतेहरे उत्पातवयध्रुवएह ॥स० २०॥ धर्मास्ती
 कायमांजाणारे प्रदेशेप्रदेशेवखाणारे पुद्गलजिवखेत्रगत
 आंणो ॥स० २१॥ अशंख्याताप्रथमसमयेकहियेरे चल
 णसाह्यपणोतेलहियेरे बीजेसमयेअनंतासहिये ॥ स०
 २२॥ तेहनेचलणसाह्यकरतारे असंख्यातानोवयवरतारे
 अनंतानोचलणसाह्यधरता ॥ स० २३॥ एमउत्पातनेवय
 जाणारे ध्रुपणेद्रव्यवखाणारे एमसमयेसमयेकहांणो ॥
 ॥स० २४॥ एमसर्वद्रव्यमांधारोरे पंचास्तीकायनीहारोरे
 एककालछेउपचारो॥स० २५॥ तेकालउपचारेलहीयेरे ए
 मांवस्तुपणुनकहियेरे जावसवीउपचारिवहिये ॥स० २६॥
 एमसत्त्वपणोएजाणारे गुणपांचमोवखांणारे मुनीहूकम

वचनप्रमाणो ॥ स० २७ ॥ ढाल ४० मी सपूर्ण ॥

॥ दुहा ॥ जो अगुरुलघुतणो जेदजुदोनथाय तो परदेश
मां हो मांही जेदकेमकेहेवाय ॥ १ ॥ तेणे अगुरुलघुसर्वमां
भेदजतेहेकेहेवाय जेटलो जेटलो जांणीये उत्पातवयरुपथा
य ॥ २ ॥ सत्यपणे एकद्रव्यछे जेहना जेदन होय जीहांसत्व
पणोजुदोपडे तीहांद्रव्यदोजोय ॥ ३ ॥ एमएसत्यपणो जो
जोवीचारीसार हवेगुणछठोवर्णवू अगुरुलघुवीचारा ॥ ४ ॥
ढाल ४१ मी ॥ प्रीतमजीरंगरसेरमिये ॥ एदेशि ॥ गुण
अगुरुलघुचारूयो छठोपर्जायथीरारूयो हांनीवरधीथकी
दारूयो ॥ १ ॥ सनेहीसमजोसुखकारी एआंकणी ॥ खटप्रकारे
तेसार वरधीपणुप्रथमधार चारूयुशास्त्रेउदार ॥ स० २ ॥
अनंतभागवरधीकहिये असंख्यातजागकहिये संख्याता
भागवरधीसहीये ॥ स० ३ ॥ संख्यातगुणीवरधीजाणो असं
ख्यातगुणीवखाणो अनंतगुणीतेपरमाणो ॥ स० ४ ॥ एख
टवरधीकही हवेखटहांनीलही सुणजोतुमेचितदेई ॥ स०
५ ॥ अनंतभागहांनीजाणो असंख्यातजागवखाणो सं
ख्यातभागप्रमाणो ॥ स० ६ ॥ संख्यातगुणीहांनीकही अ
संख्यातगुणीलही तेमअनंतगुणीसही ॥ स० ७ ॥ एमख
टगुणीहांनीजाणो बेहुथईभेदएमआणो द्वादशजेदव
खाणो ॥ स० ८ ॥ हांनीतेतोवयकहीये वरधीतेतोउपजवुल
हिये एमअगुरुलघुवहिये ॥ स० ९ ॥ नहिलघुनेनहिगुरु

अगुरुलघुतेनामधरु सर्वस्वजावमांतेहसरु ॥स० १०॥
 सर्वद्रव्यमांतेलाधे अगुरुलघुसर्वेसाधे आवर्णतणोनहि
 छेबाधे ॥स० ११॥ पंचमअंगेतेनाख्युंश्रमुखथीकांईतेदा
 ख्युं तेगुणतोचीतमांराख्युं ॥स० १२॥ आतममध्येगुणसा
 रो अगुरुलघुगुणधारो सर्वप्रदेशेविचारो ॥स० १३॥ स्वा
 यकभावेएजाणो आवर्णरहितकहाणो सामान्यगुणपरी
 माणो ॥स० १४॥ सर्वसामान्यएनेकहिये अधिकोओछो
 नवीलहिये छठोगुणजाखोसहिये ॥स० १५॥ खटगुण
 जाख्याएह खटद्रव्यमांलाधेजेह तेथीसामान्यकहियेतेह
 सं० १५॥ बाकीचाररह्याजेह अर्थनवीजाखुतेह समजी
 लेजोगुणगेह सं० १७॥ स्वस्वद्रव्यअपेक्षाय सामान्य
 पणुतेमथाय तेथीसामान्यकेहेवाय सं० १८॥ अपरद्रव्य
 मांनहिजेह सरखाजावनहितेह तेथीअर्थनांख्योनाहिएह
 ॥स० १९॥ हवेगुणतणीजाखु जावनारीतइहांदाखु शुद्ध
 अर्थइहांआखु ॥स० २०॥ खटद्रव्यमांहिधारो सरखागु
 णजेमांजालो तेसामान्यगुणविचारो ॥स० २१॥ एकद्रव्य
 मांजेगुणदेखो बीजाद्रव्यमांतेनवीपेखो विशेषगुणतेमां
 लेखो ॥स० २२॥ कोईकोईद्रव्यमांहिजाणो कोईद्रव्यमां
 नकहाणो तेगुणएमचीतमांआणो ॥स० २३॥ साधारण
 असाधारणतेकहिजे एमगुणसर्वेग्रहीजे एरीतेगुणनेसमजी
 लीजे ॥स० २४॥ एछद्रव्यमांसार गुणअनंतासुखकार प

जायअनंतातीहांधार॥स० २५॥स्वप्नावअनंताजेनाख्या
सदाअसास्वतादाख्या सिद्धांतमांहितेआख्या॥स० २६॥
परुष्याकेवलनाणी तेसर्वेसमजोचित्तआणी जेमछेतेमसद
हणाआणी ॥स० २७॥ जथार्थउपयोगश्रूतनाणी जथा
र्थपदार्थजाणी ज्ञानादिकेचित्तआणी ॥स० २८॥निश्चेज्ञा
नएकहिये मोक्षकारणसाचुलहिये ईहांसंदेहकोईनवीव
हिये ॥स० २९॥ मुनिहूकमेभाख्युसार जाणेजेकोईनर
नार तेलहेजवनोपार ॥स० ३०॥ ढाल ४३ मी संपूर्ण ॥

॥ दुहा ॥ सामान्यगुणतेवरणव्या खटप्रकारेधार चार
गुणजेबाकीरह्या नकह्योअर्थविचार ॥१॥ स्वस्वद्रव्यस्व
रुपथी सामान्यगुणकहाय परद्रव्यअपेक्षाथकी विषेशगु
णतेथाय ॥२॥ तेकारणइहांनविकर्यो अर्थएहनोधार अप
रकारणपणजाणिये पुर्वग्रंथेनहिविचार॥३॥तेकारणअर्थ
नविकह्यो जोजोग्रंथेविचार अवरग्रंथेबहूछे अर्थतणोवि
स्तार ॥४॥ विशेषगुणहवेवर्णवुं पोडसजाण्याजेह चेतन
विशेखटगुणछे सुणील्योगुणगेह ॥५॥ ज्ञानदर्शनचारि
त्र बीर्जचेतनत्वधार अमूर्तीत्वछोकोह्यो एखटगुणउदा
र ॥६॥ पुद्गलमांहेखटगुणछे वरणगंधनेरस फरसनेअचे
तनपणुं मूर्तीपणुंअवश्य॥७॥ धर्मद्रव्यमांत्रणगुण अचेत
नअमूर्तीजोय चलणसाह्यगुणजाणिये नाख्युंअधर्मास्ती
सोय॥८॥ अचेतनअमूर्तीथीरसाह्य आकाशमांपणएधार

अवगाहनत्रीजोलीजिये कालेवरतनासार॥१॥ दोयगुण
 पुरवतणा अकेकोफरतोजोय एमएचारद्रव्यमां गुणत्रणे
 सोय ॥१०॥ एमविशेषगुणजाणिये शास्त्रेबहूविचार सा
 मान्यविशेषगुणजाणतां होयआत्मतणोनिर्धार॥११॥ ह
 वेकारकतेवर्णवुं श्रोतासुणोएकचीत आलसनिद्रादुरत
 जी विषयकषायअनीत॥१२॥ ॥ ढाल ४२ मी॥ रिषभ
 जीणंदशुंप्रीतडीएदेशी॥हवेकारकखटवर्णवुं जेसर्वेहोपदा
 र्थमांहोयके नांमतेहनांहवेदाखवुं तेसुणतांहोवंचीतजोयके
 ॥१॥ हवेकारकखटवर्णवुं॥एआंकणी॥कर्त्ताकारणजाणिये
 कार्यहोकांडिसंप्रदानके अप्रदानकांडिचितधरो अधीकर
 णहोखटजाषावीधानके॥हवे० २॥प्रथमद्रष्टांतकहुं तुमेधार
 जोहोकांडिचतुरविचारके घटउपरतेजाखशुं खटचक्रहोसम
 जोसूखकारके ॥हवे० ३॥ घटकर्त्ताकुंभकारछे चक्रघृती
 काहोपिंडकारणजाणके घटकरवोतेकारजसही परजाय
 पलटणहोसंप्रदानचीतआणके ॥हवे० ४॥ घृतीकापिंडजे
 हछे तेहनाशादिहोपरजायनोनाशके घटपरजायनेध्याव
 तो उपादानहोकरेतिहांवासके॥हवे० ५॥संपूर्णघटनिपजे
 आधारपणेहो तेअधीकरणधारके एमखटकारककीजीये
 हवेजाखुहो चेतनमांहीनीरधारके ॥ हवे० ६ ॥ चेतन
 अनादीकालनो अवलीपरणतीहोप्रणम्योछेजेहके बाध
 कजावेग्रहीरह्यो खटचक्रहोतुमेजाणोतेहके ॥हवे० ७॥

कर्ताथयोविभावनो रागादीहोआवरणजेहके द्रव्यक
 र्मनोकर्ताथयो जावकर्मनोहोपणकर्ताएहके ॥हवे० ८॥
 मीथ्याअव्रतकखायजे जोगआश्रवहो प्राणघातादी
 जाणके तेइहांकारणजाणिये जावकर्मनुंहोकरवूँकारज
 आणके ॥हवे० ९॥ द्रव्यकर्मनोलाजजे अशूद्धतायेहोसं
 प्रदानकेहेवायके स्वपरनोरोधकहोवे क्षयउपसमहोहांनी
 छेतेथायके॥हवे० १०॥ अथवापरअनूजाइये परवरतबुहो
 अप्रदाननिवासके अशूद्धभावनाप्रमुखजे कर्मशक्तिहोरा
 खवानीआशके॥हवे० ११॥ एमआधारतेजाणिये अशूद्ध
 होखटचक्रविचारके बाधकभावतेजाखियो हवेजाखूंहो
 साधकसूखकारके॥हवे० १२॥ आत्मप्रणतीआदरी पल
 टावेहोकारकचक्रतेहके साधकआत्मधर्मतणो वरतावेहो
 संव्यंगुणगेहके॥हवे १३॥ सम्यकगूणठाणाथकी जीवल
 हेहोअजोगीठाणके तिहांलगेसाधकजाणिये पछीपामे
 होतेजिवनिरवाणके॥हवे० १४॥कर्ताआत्मद्रव्यए शूद्धआ
 त्महोप्रगटकरवाकाजके तेहिजकारजजाणिये तेनिमित्ते
 होकरेकारणसाजके ॥हवे० १५॥ स्वस्वभावरूपजे रम
 एताहोकरेतेहनीमांहीके तेपरणतीआदरे एक्रियाहोभा
 खीछेतांहिके ॥हवे० १६॥ स्वरमणादिकजोक्रिया तेकर
 वीहोअधुरोछेज्यांहिके पुर्णनेकरवीनवीकही भाख्युंछेहो
 माहाजाण्येतांहिके ॥हवे० १७॥

॥उक्तंचनाप्ये॥ तस्माक्षुध्यध्याविसित्तंकार्य॥ अप्पात्म
कारणमेव्यंइती ॥

हवेकारणचोथुकहू संप्रदानहोनीजआतमसारके ज्ञान
दर्शनचरणतणा पर्जायदानहोदेआतमनेधारके ॥हवे०॥

१८॥ आतमजेनेपिजे तेरीतेहोप्रगटकरवाकाजके तेमआ
तमधर्मआदरे दानदाताहोग्राहकअभेदराजके॥हवे०१९॥

॥उक्तंच॥देउसजरुसतसंपयाण॥मिहतंपीकारणंतस्सहे
ईतदछित्ताउनकीरइतंवीणाजंसो ॥

हवेउपादानसांचलो कारकहोपांचमोछेजेहके आतम
गुणपरणतीपणे ज्ञानदर्शनहोचारित्रतेहके ॥ हवे०२० ॥
तत्वरमणीराधारता तत्वरुचीहोतत्वरमणादिकजेहके
अहंसकनीराबाधता जथार्थहोनासनगुणगेहके ॥हवे०॥

२१॥परजावदुरेत्यागतो अजोगीहोपरजावनातेहके स्व
स्वरूपभोगता नीजवीरजहोफोरवेगुणगेहके॥हवे०२२॥
आतमसिद्धिरुपजे उतकृष्टोहोकारजनोकारणएहके आत
मशक्तिप्रगटहोवे स्वअनुजाईहोजाणोगुणगेहके॥हं०२३॥

॥उक्तंच॥ साधकत्तमंकारणंकरणं॥

हवेअधीकरणजाणिये स्वपर्यायनोहोआधारछेएहके
व्यापव्याप्तसंबंधछे आतमनोहोपर्जायथीछितेहके ॥हवे०

२४॥ स्थानंकतेआतमा पर्जायनेहोरेहेवानुठामके खट
कारकएनाखिया संक्षेपेहोदास्याछेएमके॥हवे०२५॥तेम

वलीसिद्धमांजाणिये खटकारकहोआतममांहितेहके कर्ता
दिआतमजाणिये विशेष्यावश्यहोकभाख्युछेजेहकोह०२६।

॥उक्तंच॥ कारणव्याख्यातावशरे॥ छवीहकत्ताइकरण
कम्म॥ चततोयसंपयाणा॥ वयाणतहसंनिहाणाइ॥ इति
गाथायंतथाच॥ कारणषोढायथाकारणतहावा॥ बद्धातच्छ
सततोत्ति॥ कारणकत्तावज्जपसायगतमं॥ करणंजिउप्पि
उदंडा॥॥१

ईत्यादिकबहुवारता ज्ञाखीछेहोग्रंथांतरेमनुहारके मुनी
हूकमबहुश्रुतथी पामशोहोज्ञानगुणअपारके॥हवे०२७॥
ढाल ४२ मी संपूर्ण॥

॥दुहा॥ नीश्रयव्यवहारएवर्णव्यो ज्ञानस्वरूपसुखकार
तेकारणव्यवहारए ज्ञानउत्तमआधार॥१॥ ज्ञानव्यवहा
रेकरी सुद्धउपयोगथाय जेदज्ञानतेहनेकह्यो असुद्धउ
पीयोगजाय॥२॥ मिथ्याअवरततेहथीटले टलेकखायने
जोग एहीजआश्रवनाहेनुछे एहीजमोटोरोग॥३॥ तेटले
व्यवहारज्ञानथी शुक्लध्यानपणहोय प्रथक्तवीर्तकए
जांणीये प्रथमपायोसोय॥४॥ तेकारणएज्ञानते व्यव
हारनयेसार सुद्धचारीत्रपणहोवे अभेदज्ञानपणधार॥५॥
एमजाणीहृदयेधरो निश्रयव्यवहारसार व्यवहारकारण
निश्चेनुनिश्रयमुक्तिआधार॥६॥ हवेकिंचितचारीत्रनु नि
श्चेनेव्यवहार स्वरूपइहांतेभाखशुं आगमनेअनुसार॥७॥

॥ढाल ४३ मी॥ जुलोमननमरातुंक्यांनम्यो॥एदेशी॥
 चारीत्रवीधीतेसांजलो नीश्वयव्यवहारदोयभेद आगमअ
 नुसारेदाखशुं मतकोइधरज्योखेद ॥१॥चारीत्रवीधीतेसां
 भलो एआंकणी॥प्रणातीपातादीत्यागजेव्यवहारचारीत्र
 एह सुखअर्थीजेप्राणीया आदरेछेतेह ॥चा०२॥अभवी
 पणआदरे आश्रवभावतेजाण मोक्षहेतुतेनवीकह्यो ज्ञान
 बीनाचीतआण ॥चा०३॥नीश्वेचारीत्रहवेभाखशुं थीरता
 परीणामछेजेह आत्मस्वरूपएकत्वपणे रमणकरोगुणगे
 ह॥चा०४॥ मोक्षहेतुजाणीकरी उद्यमकरोअभीराम जो
 उद्यमएहवोनवीहोवे तोश्रद्धाराखोएहठाम ॥चा०५॥ ए
 हीजसमकीतशुद्धछे तेबीनाज्ञाननेध्यान कीरीयापरमुख
 निष्फलकही माटेश्रद्धाराखोसुजाण ॥चा०६॥

॥उक्तंचगाथा॥जसकइतंकरिरेइ॥अहवानसकेइ॥तहयस
 दहइ ॥ सदहमाणोजीवो ॥ पावेअयतमरंठांणं ॥१॥

एमश्रद्धाशुद्धराखजो ज्ञानश्रद्धाछेएक अनुजोगद्वार
 मांभाखीयु जोइलेजोजिनेक॥चा०७॥

॥ उक्तंचगाथा ॥ नायम्मीगिएहिसव्वो ॥ अगिणिह
 सव्वेयइछे ॥ अछंमीडाजइवमेवइ ॥ यजोसोगउवसोसो
 नउनाम ॥१॥

रुडीपेरेमहाव्रतधरे कखायनोकरेजेत्याग तोपणमुक्ति
 नवीलहे समकीतविनानहिलाग ॥चा० ८॥

॥ उक्तं च ॥ वीरयासावज्जाउ ॥ कसायहिणामहव्वयध
रा ॥ विसमदिठिविहूणा ॥ कयाविमुषंनपावंति ॥ १ ॥

समकितविनामुक्तिनहि समकितज्ञाननीमांहे नयन
खेपप्रमाणेकरी जाणोआत्मउछांहे ॥ चा० ९ ॥ स्याद
वादतेजाणतो जाणेपक्षजेआठ मोक्षकर्मअवस्थासहि प
रजावजायनाठ ॥ चा० १० ॥ एटलुजाणेतेसमकीती जारुयुशा
स्त्रमोझार तेवीणसमकीतवेगलु समजजोसुखकाराचा. ११ ॥

॥ उक्तं च ॥ नयभंगपमाणेही ॥ जोअप्पासायवायजावे
णं ॥ जाणइमोक्षस्वरुवं ॥ समदिठीयोसोनेउ ॥

ज्ञानदर्शनचारीत्रय त्रणेएकजजाण एकज्ञानमांत्रणछे
सुधुकरजेवखाण ॥ चा० १२ ॥ जिवादिकखटद्रव्यजे तेना
गुणपरजाय तेजाणवाथीज्ञानिकह्यो सरधाथीसमकीत
थाय ॥ चा० १३ ॥ जाणिछद्रव्यमांचेतना एकग्रहिछंडेरे
पांच एहिचारीत्रजाणिये एमांनहिखलखांच ॥ चा० १४ ॥
स्वगुणमांतेथीररहे निश्चयचारीत्रसोय बिजोव्यवहारचा
रित्रछे तेतोआश्रवहोय ॥ चा० १५ ॥

॥ उक्तं च गाथा ॥ निठियमग्गोमुखो ॥ ववहारोपुनका
णोवुत्तो ॥ पढमोसंबररुवो ॥ आसवहेउतउवाउ ॥ ७ ॥

रत्नत्रयीएजाणीये मोक्षसाधनएसार रत्नत्रयीगुणचे
तना एमकरजोविचार चा० ॥ १६ ॥

॥ उक्तं च गाथा ॥ अहमीकोषलुसुद्धो ॥ निम्मउनाणदं

सणसमगो ॥ तम्मिठिततच्चितो ॥ सच्चैएएषसंनेमी॥४॥

॥गाथा॥ निरंजएनिकलअयलदेव ॥ आणाइआणंत
चेयण ॥ लखणसिद्धसमपरमप्पासिवसंत॥५॥

आपणोआतमाधारजो एहिजपरमातमदेव कर्मवशेए
इहांपढ्यो एसंसारीरेहेव ॥चा० १७॥ जबकर्मथीजुदोप
ढे तोपरमातमएह शरीरमांरह्योपणदेवछे माटेध्यावो
गुणगेह ॥चा० १८॥

॥ उक्तंच गाथा ॥ एहिजअपासोपरमप्पा ॥ कमविशे
सइजाउ ॥ जप्पाइयमेदेवजु ॥ सोपरमप्पाजावहूतुभ्ये
अपोअप्पा ॥

आपणोआतमाध्यावजो तरणतारणछेझाहाज आतम
ध्यानेआतमा पांमेशिवपुरराज ॥चा० १९॥ एमज्ञानद
र्शनचारीत्रजे रत्नत्रयीसुखकार तेहिजगुणतेआतमा
भाख्योएहविचार ॥चा० २०॥ सर्वनुसारजेज्ञानछे अपर
गुणअनेक तेसविज्ञानमांहिरह्या एमजाणजोनेक ॥चा०
२१॥ तेकारणज्ञानगुण आराधोजविसार एहथकिमुक्ति
लहो शंकानकरशोलगार ॥ चा० २२ ॥ नव्यजिवनेका
रणे बांध्योज्ञानविलास बालाबोधएकरचो समजिलेजो
उलास ॥चा० २३॥ बहूसिद्धांतबहूग्रंथानि बहूप्रकरण
निसाख्य तेसाथेरचनाकरी समजवाकरोअनिलाख॥चा०
२४॥ एहग्रंथजेहजाणिने सदहशेजेह रमणकरशेनिज

रूपमां मुक्तिलेशेतेह ॥चा० २५॥ एहग्रंथपुरणथयो जे
मांज्ञानछेसार मुनिहूकमजेआराधशे तेलेशेभवपार॥चा०
२६॥ढाल ४३ मि संपूर्ण॥

॥कलस॥ गायोगायोरेमेंतोज्ञानसुधारसगायो खट
द्रव्यनोवर्णनकरतां ज्ञानअनुभवपायोरे ॥मेंतो० १॥ ध
र्मअधर्मआकाशतेजाणो कालपुद्गलनगरायो एपांचेअ
जीवजाणीने चीतमांपणनवीलायोरे ॥मेंतो० २॥ सर्वर
समांहीउत्तमरसए अमृतरसकहायो शुद्धचीदानंदधर्म
प्रगट्यो तेहीजज्ञानकहायोरे ॥मेंतो० ३॥ सर्वद्रव्यमांप्र
गटएछे सतधर्मकहायो ज्ञानसुधारसउत्तमजाणी एहध
र्मचीतलायोरे ॥मेंतो० ४॥ एवोधर्मदिशेनहीबीजो शिवप
दएमांठरायो ज्ञानविनाधर्मनविहोवे एवोनिश्चेकरायो
रे ॥मेंतो० ५॥ द्रव्यगुणपर्जानीरचना जेदज्ञानठरायो शु
द्धव्यवहारनयथीजाणो एहस्वरूपभरायोरे ॥मेंतो० ६॥
मोहनीकर्मनाशएहथी तेथीव्यवहारनयध्यायो निश्चेनय
पणजाख्योछेएहमां अजेदज्ञानतेपायोरे॥मेंतो० ७॥ खट
द्रव्यनाभेदतेभाख्या गुणपर्जायसुगायो साधर्मीकपणूते
दाख्यूं पक्षआठेतेलायोरे ॥मेंतो० ८॥ चोभंगीबहूजात
नीजाखी तेमस्वजावकहायो नयजंगबहूरीतेदाख्या ते
मनिक्षेपापठायोरे ॥मेंतो० ९॥ तेमवलीप्रमाणतेजाख्या
सप्तभंगीचीतलायो त्रीभंगीपणतिहांदाखी गुणलक्षण

कहायोरे ॥मेंतो० १०॥ कारकखटपणतेजाख्या निश्चे
व्यवहारतेध्यायो एमज्ञानस्वरूपमांरमियो अनुभवआ
त्मपायोरे॥मेंतो० ११॥ चारित्रबेजातनुंभाख्युं तेमसमकि
तसुहायो अन्यदर्शननीचरचादाखी तेपणइहांकहायोरे
॥मेंतो० १२॥ एसर्वेनुंसारतेजाणो ज्ञानस्वरूपसवायो नि
श्चेस्वरूपआत्मनुंजाख्युं तेलेजोसुखदायोरे॥मेंतो० १३॥
सर्वशास्त्रनुंसारएजाणो ज्ञानस्वरूपसुखदायो तेविनास
विधर्मनहोवे संशयकोइनलायोरे ॥मेंतो० १४॥ नगरन
सोचेजेममेदनीवीण तेमजीवविनाकायो शरीरनशोभेजे
मनाकविण तेमधर्मकहायो ॥मेंतो० १५॥ मुनीहुकमए
ज्ञानरसगायो उलटअंगनमायो दीनदीनआनंदहोयअ
धीकेरो अनुभवसहजसवायोरे ॥मेंतो० १॥

॥कलस २ जो ॥ त्रीजगभासन ॥एदेशि ॥ द्रव्यगुणप
र्जायजासन आत्मगुणतेअनुभव्यो सर्वग्रंथमांसारएछे अ
वरबीजोकोईनवीहवो ब्रक्षमांहिजेमकल्पब्रक्ष रत्नमांघिं
तामणीलह्यो वेलमांहेजिमचित्रावेली धातुमांसोवर्णकह्यो
॥१॥पर्वतमांहेमेरुपर्वत रसमांजलरसजाणियेधर्ममांजेम
दयाधर्म वाक्यमांसत्यवखाणीये सर्वग्रंथमांएहग्रंथ सहूथी
मोटोजाणिये एवोग्रंथअवरकोईनही जेमांआत्मस्वरूपव
खाणिये ॥२॥ अवरग्रंथअनेकछेपण एजेवोकोछेनहि जे
मशंभुरमणसमुद्रसरिखो अवरसमुद्रनहीसही एहग्रंथ

वांचतांकाई सेहेजेसमकीतउपने ज्ञानस्वरुपतेशुद्धहोवे थी
 रताजावआवीबने ॥३॥ तेहनेमुक्तिसुखसेहेजे प्राप्तहोवे
 छेसही जन्मजरामर्णासासे एवोअवरग्रंथकोनहि देवलो
 कनरलोकजेने थीरतापदजेहनेनाहि जेहनेरमणएग्रंथमां
 ही थीरतायेमुक्तिछेसही॥४॥तेमाटेएग्रंथजवीजन हाथथी
 नमुकशो रातदीनअभ्यासएहनो करतांनवीचुकशो एहअ
 र्थअगाधछेकाई तेथीमुरखनवीलहे अथवामतिपक्षीजेनर
 एथीअलगातेरहे॥५॥ज्ञानीपुरुषजेहजाणे तेतोएमांनित्यर
 मे आत्मअर्थीजेहप्राणी कालतेएहमांगमे तेकारणभव्यजी
 वतुमे एअभ्यासनचूकशो रातदीनरमणकरतां कर्मसवीते
 मुकशो॥५॥जिहांलगेसुरगीरंदएहि तिहांलगेएहग्रंथरहो
 रविससी जिहांलगेमंडल वसुधामांविस्तारलहो तेलबिंदु
 जेमजलमां विस्तरेबहूपेरेसहि तेमएग्रंथमुखमुखहोवे ज्ञा
 नितणेतेचितवहि॥७॥हूकममुनिनोजेहमाने तेहज्ञानपांमे
 खरो निमितकारणपुष्टएछे एहथीमननवदुरकरो मुक्ति
 दाताएहसाचो ज्ञानधोरंधरवली एवामुनिनोहूकममानो
 एहिजशिवशुंदरीमलि॥८॥ विक्रमादित्यसंवछरेए एप्रबं
 धरच्योखरो ओगणिशसतपचिसमांहि कारतगमासेचि
 तधरो शुक्लपक्षअष्टमिये वारभ्रगुछेसहि तेदीनएपूर्ण
 किधो आमोदनयरमांहेरहि॥९॥चतुरमासुइहांकिधुं संघ
 आग्रहघणोकरचो श्रावकओताबहुशुंदर द्रव्याणुजोगेचि

तधरचो अनुभवज्ञानमांहिरशिया तेहनेवास्तेएरच्यो ते
कारणअनुभवज्ञानएहि दारुयोअमृतरससच्यो ॥१०॥
मुनिहूकमउपगारबुद्धे संघहेतेएकरचो अवरनेपणउपगा
रथाशे जेनरएहदएधरचो अर्थएहनोबहुश्रुतपासे धारतां
सविमुखसंपजे अहोनि सएग्रंथमांरमतां शिववधुधिकरे
मजे ॥ ११ ॥

इति श्रीज्ञानविलासग्रंथप्राकृतबंध
ढाल ॥ ४३ ॥ कलश ॥ २ ॥
मुनीश्रीहूकममुनिजिकृतसंपूर्ण ॥

श्रीध्यानविलास.

श्रीगुरुभ्योनमः

॥ दूहा ॥ धुरनमुं परमात्मा चिदानंदजगवंत तासपसा
 यरचनाकरुं देखीरीझेसंत ॥१॥ मूक्तिमारगनेसाधवा क
 हूध्यानविचार शुभाशुभनेत्यागवुं आदरवुंशूद्धअनुसार
 ॥ २ ॥ मूक्तिमार्गसाधनतणा मार्गदिशेअनेक पणमूक्ति
 छेध्यानमां जाखूछुंतेछेक ॥ ३ ॥ तपजपक्रियाअनेकविध
 व्यवहारेकेहेवाय पणमूक्तितेहमांनही पुन्यप्रकृतीथाय
 ॥ ४ ॥ मुक्तिरहिएकध्यानमां ज्ञानेकरोतेशूद्ध मूर्खअर्थपां
 मेनही पामेपंडितबुद्ध ॥५॥ तेकारणइहांजाखशू ध्यानत
 णोविचार जेदघणाइहांदाखशू शास्त्रतणेअनुसार ॥६॥
 ध्यानविलासतेजाणिये नामग्रंथनूँह ज्ञानीजनसूखीहो
 शे वांचीगूणनोगेह ॥ ७ ॥ अत्रभाषालिख्यते

हवेध्यानतेशानेकहीए जेचेतननाचपलपणानेथीरकर
 बु चेतननाअद्यविसायथीरभावराखीनेध्यावु तेनेध्यानयो
 गीकह्यो तेनात्रणप्रकारछे एकजावना ॥१॥ अनुपेक्षा ॥२
 चितध्यान ॥३॥ एत्रणप्रकारेध्यानेकरीनेचित्तनेथीरकरबु
 तेनेध्यानकहीए हवेअंतरमदुरतएकाग्रहचितनोउपयोग
 थीररेहेवोतेनेध्यानकहीए एटलेएकअर्थनेविशेजविचार
 करवोतीहांघणाअर्थ पडखेथीसंक्रमणथाय तीहांस्थीर

पणैरेहेवु तथातीहांध्यानदिर्घपणैध्याननीपरंपरा थए
जजायछे तीहांकोइअंतरमहूरतनोनीयमछेनही एटले
छद्मस्थनेएवीरीतेध्यानप्रवर्ते अनेकेवलीनेजोगनुरोकवुं
तेजध्यानकहीये ॥

॥उक्तंच॥ अंतोमुहुत्तमितं चित्तावस्था मेगवल्लुमि छो
मत्छाणंजोगनीरोहोजिणाणंतु ॥१॥

हवेतेध्याननाचारजेदछे आर्तध्यान ॥ १ ॥ रुद्रध्यान॥
२॥ धर्मध्यान॥३॥ शुक्लध्यान ॥ ४ ॥ तेमध्येप्रथमनाबेध्या
नतेअशुजछे तेथकीअशुजकर्मबंधाय अशुजगतीप्राप्तथा
यबाकिबेध्यानरह्यांतेमुक्तिनांकारणवाच्यछे एउत्तमजिव
नेजप्राप्तथाय हवेतीहांप्रथमजेआर्तध्यानछेतेनुस्वरूपकहि
येछिये तेनाचारपायाछे प्रथमईष्टविजोगनोविचारकरवो
केरखेमनेतेवस्तुनोवीजोगथायएटले ईष्टकेहेतांजेवलभ
पोतानामननेगमेएवापदार्थमल्या तेमांमगनथइनेरेहेते
कीयाकीया जेमातापीताचाई मीत्र पुत्र कलत्र धन धान्य
सजनकुटुंबमेढीमेहेलवाडी आरामप्रमुखनो रखेमनेवी
जोगथायएमकरतां कदीविजोगथयोतोमाहाचिंतामांपडे
मोटोशोककरे माहावीलापकरे तेअजीलाखरूप एकत्व
पणैजेपरिणामते इष्टवीजोगआर्तध्याननो पेहेलोपायो
कहिए ॥ १ ॥ हवे बीजो अनिष्टसंयोगकेहेतां जेअ
निष्टवस्तुनी प्राप्तिथिइएटलमनने नगमेतेवा शब्दादि

कपदार्थनुमलबुधयुछे तेनोविजोगथवानोचितवे एटलेअ
नीष्टजेभुंडांदुखनांकारण जेआशत्रुअर्हीथी क्यारेजाय
अथवाआदरिद्रअवस्थामाहारीकाहारेजशे अथवाआ
कुमाणसनोसमागमथयो तेकेमटले अथवाएथकी आप
णोछुटकोक्यारेथशे ईत्यादिकवीचारवु ते अनिष्टसंयो
गबीजोपायो कहिये.

हवेत्रीजोपायोरोगचिंताआर्तध्यानकेहेतां शरीरनेवी
शे वायु गरमी पीत ज्वर इत्यादीकउपने थकेदूखघणु
करे घणी चिंतामांप्रवर्ते एनाओशडउपचार करवानी
चिंतामांरहे तेरोगचिंता आर्तध्यानत्रिजोपायो कहिए ए
ध्याननेविशे पराए त्रणलेस्याहोअ क्रश्नलेस्या ॥ १ ॥
निललेस्या ॥ २ ॥ कापोतलेस्या एत्रणलेस्या संजवेछे

हवे चोथो पायो अग्रशोचकेहेतां जे मन मांआ
गलनाकालनो शोचकरे जेएणेवरसे एकामकरीशु
अथवाआवतेवर्षे आवीरीतेकामकरीशु एमचींतवे तथा
दान शियल तपनुफलमार्गे जेमांएणेजवआतप प्रमुख
कीधा तेनुमनेअमुकफलहोजो एटलेहूंआवतेजवे इंद्र
तथा देव तथा चक्रवर्ती तथा वासुदेव बलदेव शेठसा
हूकार पुत्र कलत्र धन धानादीक हरकोइमागे एआग
लनाजवनीवंच्छा एटलेअग्रशोचनापरीणामउपजे अ
थवानीआणानुकरवुं तेपण एअग्रशोचमधेछे॥

॥उक्तंच॥ निदानचिंतनं पाप ॥ एटले एआर्तध्याननोचो
थोपायो अग्रशोचनामांकह्यो॥

हवे एध्याननुलक्षणकहीछीए एजे आर्तध्यानछे तेने विरो
अतीशो संछिष्टजावनथी एटले कुर प्रणाम दुरजय
तीव्रनलाधे इहां एकर्मनीप्रणती एवीजदीशेछे हवे इहां
शुंलक्षणलाधेछे तेकहीएछीए हाहा हूंशुंकरीश इत्यादी
कआक्रंदकरे उंचेस्वरे करीने रुदनकरे घणोसोचकरे नाम
देइने रुवे अथवानाम देइ देवने परचारीने कहजे ते माहारुआ
शुंकरयुं वलीछाती मस्तकताडना तरजनाकरे केशमाथा
नातोडे इत्यादीक एसर्वे लक्षण आर्तध्याननांछे अथवा
अमेमांदाछीए हवे अमेशुंकरीए इत्यादीक पोताना आत्मा
नीनिंदाकरे इत्यादीक लक्षण एसर्वे आर्तध्याननांजाणवां
अथवा साधुथइने दूर्जननीरीतराखे तेनां लक्षण कहिएछीए
अरे जाइओ अमेशुंपालीए आजपांचमोआरो दूश्मका
लछे नेमुक्तिमार्गतो माहामोटोछे पणआकाले पालवुघणु
कठणछे पडते काले कोइकजे वलोलाधे वलीपोते पर्मादी
छे नेवीषयमांलेलीनछे व्रत नेम तप जप थकीउपरांठा
धर्ममार्गथकी चुक्या जिनवांणीने गोपवे एटले जथार्थउ
पदेशकरे नही अनेलोकोपासे जाचनाओकरताफरे तेध
णी आर्तध्यानमांजप्रवर्ते तेने दूरिजन कहिए ॥ उक्तंच ॥
प्रसक्तश्चैतदुर्जना ॥ एध्यानछठा गुणठाणा सुधीहोय तेमा

टे जे आत्मारथीमुनीश्वरहोय तेनेएपमादनुस्वरुपजाणीने
अवश्यतजवुंअनेएध्यांनवालानीगतीपराए त्रीजंचसुधी
होय एवुजाणीने अवश्य छांडवुं ॥

॥हवेरुद्रध्यानकहियेछिये॥ रुद्रकेहेतां महाकठोर नि
र्देय, दुष्टपरणाममांप्रवर्ते एवुजेमाठु चिंतवणहोय तेने
रुद्रकहिये तेरुद्रध्याननाचारपायाकह्याछे हिंसानुबंधी १
मृखानुबंधी २ चोरानुबंधी ३ परीग्रहरक्षणानुबंधी ४
एच्यारपायानांनामजाणवां हवेहिंसानुबंधी रुद्रध्यानक
हीयेछिये जेजिवहिंसाकरवानुचिंतवे अथवाजिवहिंसाकर
तांहरखसंतोषपांमे तथाहिंसाकरतांदेखिनेखुशीथाय तथा
ज्यांहांसंग्रामनी वारताओथतीहोय अथवाएवांशास्त्रवां
चवानोधणोउमेदराखे अथवा अेवासुरविरपुरुषोनांघणां
वखाणकरे अथवा एवातनीअनुमोदनाकरे एसर्वे हिंसा
नुबंधीरुद्रध्यान पेहेलोपायोजाणवो १ हवेमृखानुबंधी
केहेतां जेजुठुबोले मनमांहरखपांमे जेहूकेवुजुठुबोल्पोछु
नेमाराजुठानीकोइनेखबरपडतीनथी अथवा आवीरीतेजु
ठुबोलीनेअमुकने समजाविशुं अथवा परनीचाडिकरे अ
थवा अंन्योअंन्यखोटाविवादचलावे अथवा मिथ्यात्वनां
वचन उच्चारणकरे अथवा कपटसहितवीचारकरे एसर्वे
मृखानुबंधी रुद्रध्याननोबिजोपायोजाणवो २ हवेतिजो
चोरानुबंधीकेहेतां जेचोरीकरवी अथवा ठगाइकरवी अ

थवा गांठछोडीलेवी इत्यादिककारजकरी मनमांखुशिथ
वु अथवाइत्यादिककामकरवानुमनमांचितववु अथवा म
नमांएवीमोटाइनो हरखचितववो जेहूकेवोजोरावरछु
जेहुंपारकोमालखाउछु मुजसरीखो कोणछे एवापरीणा
मते चोरानुबंधीरुद्रध्याननोतिजोपायोजाणवो ॥ ३ ॥

॥हवेपरीग्रहरक्षणकहेतां॥ नवप्रकारनोजेपरीग्रह धन
धान पुत्र कलत्र जानवर वाहन जमी जग्गा परमुखव
धारवानीघणीइच्छारेहेते परीग्रहने मेलववानीइच्छाए
अनेक पापारंभकरे अथवा परीग्रह घणोमल्योहोयतो
अजीमानेकरी मगनथाय वलीते परीग्रहभोमीमध्येडा
टे अथवा बीजेकहींअनेकथानकेतेनेगोपवे वलीमनमांशं
कारहेके रखेकोइएमाहारुंमुकेलुदीठुतो नथीअथवाएपरी
ग्रह साचववावास्ते चाकर नफर शिरबंधीराखे इत्या
दिक माहामाठापरीणामप्रवर्ते एपरीग्रहरक्षण रुद्रध्या
नचोथोपायोजाणवो॥४॥एरुद्रध्यानना चारेपाया एवीरी
तेकरवे कराववेअथवा तेनीअनुमोदना एनेविशेथीरपरि
णाम तेनेरुद्रध्यानजाणवुं तेमहादूखनुकारणछे नेमहाअ
शुभछे एध्यान पांचमागुणठाणासुधीहोय अथवाकोइक
जीवनेछठागुणठाणासुधीपणहोय एवुकेटलाएकआचार
जनोमतछे हवेएध्यानवालानेलेस्या॥३॥ त्रणहोय कश्म
लेस्या॥१॥ नीललेस्या॥२॥ कापोतलेस्या॥३॥ एत्रणप

राएसंजवेछे एलेस्यावालानाप्रणामअतीसंक्लिष्टहोय के
हेतांमहाक्रुरदूष्टपरणामी होय एकर्मनीप्रकृती एमज
णायछे एलेस्याघणादोषनुकास्छे नानाप्रकारनाजीव
नेमरणनेदोषेकरीहिंसादिकनी प्रवरतीएकरी पापेकरीने
खुशबरुतीपणुनिर्दयपणुहोय पश्चातापहोयनहि परनाअ
पवादथयाथीराजीपणुमाने माहाविषयनेविशे प्रवरतनप
णुधारे एलक्षणसर्वे रुद्रध्याननाजाणवां एध्यानवांलानी
गतीपराए नर्कनीहोय माटेएनेअवश्यछांडवुं एटले एआ
र्त्तध्यान तथा रुद्रध्यानबंनेअशुचछे नेबंनेमाहानबलांछे
अनेजेमजेमएनोपरीचयविशेपेराखेतेमतेम एनोरसमा
हाकडवोथाय अनेएनोवीपाक माहाकटुकप्रगटे माटेजे
आत्मारथीमुनिश्वर अथवा सर्वेभव्यजीवोनेकदूळुके एथ
किसदाएवेगलुरेहेवुं एध्यान नकरवुं अनेजेथकिआत्मा
निर्मलथाय नेपोतानुमुलस्वरुपप्रगटे एवुंध्यानकरवुं सं
पूर्णनिर्मलध्याननआवे तोपणद्रव्य क्षेत्र काल जाव जो
इनेशुभजावनाजाववी पणआत्मानिर्मलकरवानीरुचीहो
यतो पोतानीसत्तानेआलंबनलेइनेध्यानकरवुं नेतेथकी
निरपेक्षपणेप्रवर्तवुं तेशुचलेस्यानुलक्षणछे॥

॥ हवेधर्मध्यानकहियेछिये ॥ धर्मव्यवहारक्रियारुपतेनि
मितकारण एवाहारनुछे पणधर्मजे श्रुतज्ञान तथाचारीत्र
धर्म तेउपादानकारणछेतेनुसाधन धर्मतथारत्नत्रयी जेद

पणेउपादानधर्मछे तेनेशुद्धव्यवहार उत्सर्गानुजायीछे
 अथवा अपवादधर्म तथाऽन्नेदरत्नत्रयी तेध्यानशुद्धकहि
 ए निश्चयनयेतेउत्सर्गधर्मछे जेवस्तुनुसत्तागत शुद्धपर
 णाम स्वगुणप्रवरतीकरतादिक अनंतानंदरुप सिद्धअ
 वस्थाएरह्योते एवंभुत उत्सर्ग उपादान शुद्धधर्मछे
 तेधर्मनुज्ञाषणरमण एक थिरतापणे चेतनतन्मयप
 णानोउपयोग एकत्वनुचिंतववु ते धर्मध्यान कहिये
 हवेते धर्मध्यान एवुजाणीने पछी चार जावनाने ध्याइये
 ज्ञानभावना॥१॥दर्शनजावना॥२॥चारीत्रजावना ॥३॥
 वैरागभावना॥४॥ हवेएचारनांलक्षणकहिएछिए ज्ञान
 भावनाथकीनिश्चलपणुथाय एटलेपरवस्तु साचीजासे
 नहि पोतानास्वभावमां स्थिरतापणुआवे नेदर्शनभाव
 नाथकीमुझायनहि एटले मंतर तंतर देवदेवीना चम
 त्कार परमुखदेखीसाचुमानेनहि जाणैकेएसर्वपरजावछे
 कृत्रिमवस्तुछे तेसर्वेअसतछे नेअकृत्रिमवस्तुजे आत्म
 स्वरुपप्रमुख सर्वे सत छे चारीत्रभावनाथकि पुर्वकृत
 कर्म नीर्जरे नवांकर्म नउपारजे वैराग्य जावना थकी
 स्त्री आदीनोसंग तथापुद्गलीकिनोसंग एटले एपरवस्तुनो
 संगसुखेतजवुंथाय संशयमात्रतेनेनहोय एचारेजावनानु
 फलअनुक्रमेकहीनेदेखाड्यु हवेएविरितनीजेजावनाजा
 वे अथवाएवीजावनामांजेनुचितथीरथयुहोयतेधणीध्या

नकरवामांथीरपणुपामे माटेतेवाप्राणीजेछेतेध्यानकरवा
 नेयोग्यछे बीजाबाकीरह्यातेध्याननेअयोग्यछे शामाटेके
 मनछेतेअतिशेचंचलछे तेचपलतानेलीधेकरीनेजितायन
 ही शत्रुनुशैन्यलाखोहोयतो तेनेजीतवाने पुरुषसमर्थथाय
 छे पणतेवोपुरुषमननोनिग्रहकरवासमर्थनथइशके शामा
 टेकेमनतोपवननीगोडेहाथमांआवेनहि तेथीमनजीतवुंघ
 णुकदुर्धरछे एवातमांकांडसंशयनहि पणआत्मारथी एतो
 अवश्यएवाचपलमननेपणजीतवुंजोइए तेशीरीतेजीताय
 तेनीरंतरएनोअभ्यासराखे शब्दादिककोइनोकानेनपडे
 एवीवस्तीमांएकांतध्यानकरे नेवैरागेकरीनेमनवशकरे ए
 मकरतां करतांमनवश्यथाय अनेजेधणीनुमनवश्यनथी
 थयु तेपुरुषकइंध्यानकरवासमर्थनथाय अनेजेवारेध्यान
 दशानआवेतेवारेमुक्तिक्यांछे एतोध्यानेकरीनेछे माटेम
 ननेवश्यकरवानोउद्यमकरतांथकां अभ्यासेकरीनेध्यान
 दशापामवीसुलजथाशे जेजेपदार्थ देखवामांआवे तेते
 सर्वे बाहाजपदार्थकहीए तेनोविश्वासनराखे तेतुश्चा
 सरवनीछोडे तेधणीअभ्यासकरवाजोगछे तेशुद्धजाववा
 लाने वस्तीकेवीजोइए तेकहिएछिए के वस्तीकेहेतां उ
 पासरानेविशे स्त्रीनोरेहेवासनजोइए पशुकेहेतां ढोरन
 जोइए कलावकेहेतां नपुशकनजोइए बीजामाठाआचा
 रनाकोइनजोइए एवीवस्तीनेविशेमुनीनेरेहेवुं ध्यानवेला

એ વિશેષેકરીને એવીવસ્તીજોડે એ એવુઆગમમાંપરમા
 ત્માએકહ્યુછે હવેજેનુચિત્તથીરબેઠેલુછે મનવચનકાયાના
 જોગવડ્યછે તેવાઆતમાનાધણીને ગામમાંરહ્યાતોપણઠી
 કજછે વનમાંરહ્યાતોપણઠીકજછે એટલેતેનેકાંઈ વનનોને
 ઘરનોં બાહાધએકેનોછેનહી તેવામુનીશ્વરનેતો જ્યાંપોતા
 નાચિત્તનેસમાધાંનરેહે નેપોતાનાઉપયોગથીનચૂકે તેવેઠે
 કાણેરેહેવું નેધ્યાનકરવું જેજેસ્થાનકનેવિશેજોગથીરેહે
 છે તેજકાલપણરુડોજાણવો એટલોદિવસ રાત્રિપોહોર મુ
 દુરત ઘડી પલ જેધ્યાનમાંજાય તેવેલાધનકરીનેમાનવા
 નીછે તેનેકાંઈ કશવિલાનુનિમચેનહિ વલીમુનીનેજેશ્રવ
 સ્થાએકેહેતાંજે શોચાશોચપણુકઈવિચારવાનુંછેનહિ તેમા
 સર્વસ્થાનકનેવિશે શુભાશુભકાંઈજોવુંનહિ જ્યાંપોતાના
 ધ્યાનની વ્યાધાતથાયતેતજવાજોગ બાકીસર્વથાંનકને
 વિશે જેમુનીશ્વથીરચિત્તવાલાછેતે બેઠાં અથવા સુતાંધ્યા
 નકરે જેદ્રવ્યક્ષેત્રકાલ જાવના શ્રવસ્થાનનેવિશેરહ્યાજે
 મુનીતેને કશીએવાતનો નિયમછેનહિ જેનિત્યપણેજોગને
 વિશેથીરરહ્યાશ્રેવા ત્યારેતેનેકરણીશિરહીકેવાંચનાપુછના
 પરીશ્રટના અનુપેક્ષા શ્રેચાર ॥૪॥ ધર્મનાંઆલંબનછેઅને
 તેવાપુરુષને અવશ્યશ્રેજકરણીછે શ્રેવીશ્વરીવસ્તુનું જેને
 આલંબનહોયતેપ્રાણી કઠણમાંકઠણ થાંનકહોય ત્યાંપ
 ણચડે તેમતેવાઆલંબન વાલાપ્રાણી ધ્યાનરુપીમેડીશ્રે

રુડીરીતેચઢે શામાટેકેઆલંબનગ્રહેવાના આદરથકીપ્રગ
 ટથયોજે ગુણતે થકીવીધનમાત્રનોક્ષયથયો તેનાજોગથ
 કીકરીનેધ્યાનરૂપીયાપર્વતઉપર સુખે સુખે ચઢતાં જોગિ
 શ્વરનેકોઢરીતનુશ્રુપણુનથાય અનેકેવલીપરમાત્માનેતો
 જોગનોરોધકરવો તેજધ્યાનકહ્યુંછે જિનમતનુંતોએજપ્ર
 માણછે અને અનેદર્શનવાલાતો જેનેજેનીનજરમાંઆવે
 તેમસમાધાનકરેછે તેઉપરકાંઈપરતીતથાયનહિ એવીરી
 તેધ્યાનનુસ્વરુપજાણીનેઓલસે તેધ્યાનકરવાયોગ્યહોય
 તેધર્મધ્યાનના॥૪॥ ચારપાયાછે આજ્ઞાવીચય॥૧॥અપાય
 વીચય॥૨॥વીપાકવીચય॥૩॥સંસ્થાનવીચય ॥૪॥ તેમધ્યે
 પ્રથમઆજ્ઞાવીચયકહિએછીએ જે વિતરાગદેવની આજ્ઞા
 તેહેતકરિમાને સદ્દેહે એટલેભગવંતે સ્વદ્રવ્યનુ સ્વરુ
 પદેસાડ્યું તેસાતેનયેકરીચારપ્રમાણેકરીચારનીક્ષેપેકરી
 ઇત્યાદીકજેજાણ્યુંછે તેમધ્યેપાંચદ્રવ્યઅજિવજાણીનેતજ
 વાકહ્યાછે એકઆત્મદ્રવ્ય શુદ્ધઆદરવાજોગછે તેઆત્મ
 સ્વરુપનેઓલસાણનેવાસ્તે સ્યાદવાદસ્વરુપ નિત્યાનિત્ય
 પક્ષ નીશ્ચય વ્યવહાર પ્રમુખેકરિતેનુસ્વરુપવિચારે વિ
 ચારીને નિસંદેહ પોતાનાસ્વરુપનુ ધ્યાનકરે એપરમા
 ત્માનીઆજ્ઞા પ્રમાણે જથાર્થ ઉપયોગ ભાસનથઅથકે
 તેહનેહરસઉપજે તે ઉપયોગમધ્યેનિરધાર ભાસનથયુતે
 નુરમણકરવું તેઅનુભવીને એકતન્મયથાયતે આજ્ઞાવિ

चयधर्मध्यानकहिए ॥१॥ हवेबीजोपायो अपायवीचयक
हिएछीए॥ अनेकसंसारीजिवकर्मनेवशपड्या संसारमा
हेदूखीथायछे शायिके अज्ञान राग द्वेष कषाय आ
श्रव तेनेवशपड्यातेदुखीयाछे पणहेचेतनतुंतोहवे जाण
पुरुषययो एवस्तुतेपरजाणी माटेएवस्तुताहारीनहि तुं
तोचेतनछे नेएजडछे हवेतारुंछे नेतुंकेवोछे तेकहिए
छिए अनंतुज्ञान अनंतुदर्शन अनंतुचारीत्र अनंतवीर्य
मयतुंछे वलितुंशुद्धछे बुद्धछे अविनाशीछेअजछे अनादि
छे अनंतछे अक्षयछे अक्षरछे अनक्षरछे अचलछे अक
लछे अमरछे अगम्यछे अनामीछे अकर्माछे अबंधकछे
अनुदयछे अनुदिरकछे अजोगीछे अजोगीछे अरोगिछे
अभेदीछे अवेदीछे अछेदीछे अखेदीछे अकखाइछे अस
खाइछे अलेशि अशरीरी अनाहारिछे अव्याबाधछे अ
नअवगाहिछे अगुरु लघुछे परिणामिछे अतेंद्रिछे अप्रां
णिछे अयोनीछे असंसारीछे अमलछे अपरंपरछे अ
व्यापीछे अनास्त्रिछे अकंपछे अवीरुधछे अनाश्रवछे
अलखछे अशोकिछे असंगीछे अनाकारछे अमूर्तिछे लो
कालोकज्ञायकछे एवोसुद्धचिदानंदमाहारोआत्माछे अ
वुजेअेकाग्रतारुप तन्मयपणेरमण तेनेध्यानकहिअे अे
अपायवीचयधर्मध्याननोबीजोपायोजाणवो॥२॥

हवेवीपाकविचय त्रिजोपायो कहियेछीये हेवोआपणो

आत्मावितरागपरमात्मासरीखो सिद्धनोसाधर्मिछे ने
 आसंसारमांकेमखुत्योछे तेस्वरूपविचारतां एमजासनथयु
 जेपरायोसंगाकिधो तेमांराचीमाचीरह्यो तेथिकर्मनेवशप
 ड्योदूखीथाउछुतेकर्मनोविचारकरेजेकारणज्ञानगुणतेज्ञा
 नावरणीकर्मदाब्योछेजावतविर्यगुणअंतरायकर्मदाब्योछे
 एमआठकर्मथीजीवनाआठगुणदबाणाछेतेथीआसंसारने
 विषे जीवनेजन्म मरणअनंताकरवांपडेछे नेसुखदूख पो
 तेपोतानाकिधेलाकर्मनांछेतेसुखउपरराचवुनहि एशुभक
 र्मनाउदयथकीछे दूखउपन्येशोचकरवोनहि एअशुभकर्म
 नाउदयथीछेएबंनेपुद्गलीकभावछे हेमांआत्मीकजावछेन
 हि वलीएकर्मनुस्वरूपविचारवु तेकहियेछिये प्रकृतीबंध
 १ थितिबंध २ रसबंध ३ प्रदेशबंध ४ एच्यारबंधना
 थानकविचारवां तथाउदय उदीरणासतातेनास्वरूपनुचिंत
 वनकरवुं तेएकाग्रतापरणामेवरते तेविपाकविचयधर्मध्या
 ननोत्रिजोपायोजाणवो ३ हवेसंस्थानविचय चोथोपायो
 कहियेछिये त्यांउत्पात वय ध्रु काल जावादीविचारे पर
 जायलक्षणेकरी जुदाजुदाजेदे नामथापना द्रव्यभाव
 जेदेकरीने चउदराजलोककेवोछे उंचपणे चउदराजछे
 तेमध्येसातराजनीचोछे तेनेअधोलोककहिये अनेविचा
 ले अढारसेंजोजन मनुष्यलोकछे तेनेतरीछोलोककहिये
 तेउपरे कइंकउणोसातराज उर्धलोकछे तेमध्येदेवता

विमानिक तेउपर सिद्धशल्या सिद्धक्षेत्र सिद्धजिववर्तेछे
 एमलोकनुमानछे एलोकसंस्थाननुचितन विशेषेछे शा
 माटेके अनंताकालमात्रापणेजिवे संसारमांभमतां सर्व
 लोकमां जन्मरणकरी फरशोछे हेवोजेलोकस्वरूप तथा
 लोकनेविशे पंचास्तीकायनुश्रवस्थान तथा प्रणमन द्र
 व्यगुणपरजायनुश्रवस्थान त्यांपोतानाकर्मनो कर्ताभो
 क्ता आत्माछे पणतेआत्माकेवोछे अरुपि अविनासी उ
 पयोगलक्षणेकरीयुक्त एवोमारोआत्माछेएवीरीते एका
 ग्रतापणे विचारवुं तन्मयपणे प्रणमवु तेध्यानते संस्था
 नविचय धर्मध्याननो चोथोपायोजाणवो॥४॥ हवेसंक्षेपथ
 की धर्मध्याननुलक्षणकहियेछिये हवेकर्मजनितसमुद्रव
 खाणीएछिये एटलेकर्मकरी प्राप्तथयोएवोजेसमुद्रजन्म
 जरा मरण रुपजलेकरीसंपुर्णभरेलोछे नेमोहरुप मोटा
 भमरापडीरह्याछे नेकांमरुपवडवानलनामाअग्नी रही
 छेअनेकस्वायरुपीयाचारपतालकलसाछे तेमधे आशारु
 पीयो मोटोवायुतेणेकरीनेभरेलोछे माठावीकल्परुपीआ
 जेकलोल मोटाउछलीरह्याछे ओवोमाहामोहरुपउधतज
 वसमुद्रकह्योछे हवेमनमांहे वीश्रांतकेहेतां हरखशोकनुथा
 वुंतेरुपणीवेलतेमांहेपड्यो तेनेनिकलवुघणुकठणजाणवू
 वलीत्यां जाचनारुपशेवालनोसमुहघणोछे अनेदुखेकरी
 नेपुर्णथायअेवोजेविषयसुखतेसमुद्रनोमध्यजागछे अज्ञां

नरुपीवादलांनोअंधकारघणोव्यापिरह्योछे आपदारुप
 णी वीजलीपडवानोभयघणोछे कदाग्रहरुप पवनअद्भुत
 वाइरह्योछे वलीत्यां विवीधजातीनारोग तेनोजेसंबंधते
 रुपीया मच्छ कच्छादीक जलजीवघणाउच्छलीरह्योछे
 वलीत्यांजेसमुद्रमांहे पर्वतछेतेकहीअेछीअे चंचलतारुप
 सुनपणारुप गर्वपणारुप जेजेदोषतेतेपर्वतमोटा जीहां
 अेवोजवसमुद्रतेनेविचारवुं हवेतेवोजेजवसमुद्रतेनेतरीने
 पारपामवानोउपायकहिअेछीअे ज्यांसमकीतरुप दृढबं
 धनबांधेलु अढारहजार शिलंग तेरुपीयांपाटीआं ज्यां
 जढेलांछे त्यांज्ञानरुपीया नीर्यामक अेझाझनाचला
 वनाराछे संवररुपीकीचकेहेतां तेलेकरीनेपाटीयांना आ
 श्रवरुपछीद्रनेपूरचांछे जेहेनोमनोगुप्तीरुप गुप्तसुकान
 तेणेसमुचाले आचाररुपमंडपेकरीदीपतुं नेउत्सर्गने अ
 पवाद अेवे मार्गछे जेहेने हेवुंजेवाहाण तेनेवीशे सुजटनूं
 सेन्य चढ्युंतेकोण जेशुद्ध अधर्वासाय रुपीया घणा
 बलवंत हेवा शुजटछे वली तेवाहाणनो कुवो जलाजो
 ग रुप थंजछे तेथंजउपर थापेलो एवो जे शड वहा
 णनेचलावेएवो वेगेभवसमुद्रने पारपमाडेएवोउजलनी
 र्मल अध्यात्मरुपीयोशड ज्यांचडावेलोछे हवेएशडरुप
 अध्यात्मथकीप्रगटथयोजे तपरुपीयोजेपवन अनुकुलवा
 तोथको चालवानेवेगेकरीने संवेगरुप तेणेकरीनेचालतु

थकुवहाण वेरागमारगमांहे हेवुजेचारीत्ररूपीउझाहाज
महावेगेकरीनेचाल्युजायछे तेनीमांहेलीकोरे महामुनी
राजबेठाछे महारीधीनाधणीछे तेमनीअनित्यादीकजे भ
लीभावनाओ तेरुपणीपेटीपोतानी तेमध्येज्ञानरूपीयां र
त्नचरेलांछे तेपोतानीपासेराखेलीछे हेवीरीतेजेमुनीश्वर
प्रवरतेछे तेधणी निर्विघ्नपणे मुक्तिरूपीया नगरनुराज
सुखेसुखेपामे हवेहेवीरीते मोक्षरुपनगरे जातांथकां एक
संसारनीमांहेलीकोरे मोटोएकपल्लीपतीछे तेनुनाम मोह
राजाकेहेवायछे तेसर्वक्रोधादीकजील तेनोएराजाछेते
माहाजोरावरछे ईंद्र चंद्रनागेंद्र तेपणएनेजीतवासमर
थनथी एवोजोरावर तेनेखबरपडी जेआचारित्ररूपीया
झाहाजमां ज्ञानरूपियाध्यानथीचरेला मुनीमाहेबेठेला
तेमोक्षनगरेजायछे तेवीखबरसांजलीघणोक उदाशथ
यो विचारवालाग्योके आपणासंसाररूपीयानाटकनोउ
छेदथायछे अनेआपणीरिद्धिनोनाशथायछे एमघणोक
शोकातुरथइनेबेठो चिंतारूपीयाकोठारमांपेठो त्यांएवो
विचारउत्पन्नथयोजे कंगालथइनेबेशीरहेतोकइंकामबन
शेनही माटेउद्यमकरु अनेजइनेयुद्धकरीने एरिद्धिछेतेब
धीएलेइआवुं अनेएजीवने लेइआवीनेपाछोसंसारमांक
बजकरुं एमविचारी पोतानोदुरध्याननामाझाहाझनोजे
टंडेल तेनेतेढावीनेकह्युंकेआपणुं दुरबुद्धीनामावाहाण

संग्रामनेविशेवेशीनेलेइजवानूछे तेतईयारकरोबीजांदुष्टा
 चारप्रमुख झाहाजछेतेसर्वेतइयारकरो त्यारपछी पोता
 नाजेयोद्धा राग द्वेश प्रमुखनेकह्मंके आपआपणीसेना
 लेइनेतइयारथाओ त्यारेतेसर्वेपोतपोतानाशुजट सेना
 ओसजकरी वाहाणमांवेठा भवसमुद्रमांतेवाहाणचलवी
 ने लडाइउपरपोहोच्या तेवासमानेविशे धर्मराजानासु
 जटो चारित्ररुपीआझाहाजनेवीशेथीरता रुपीआमंडप
 नेविशेबेठाहता तेणेमोहराजानुसैन्यआवतुंदीठुं देखीनेतु
 रतउठीसजथइने रणमंडपनुमीएआवताहूवा तत्वचिं
 ताप्रमुखजेवाहाण तेलेइनेसर्वेसजथया पछीमोहराजा
 साथे मांहोमांहे युद्धकरवालाग्या त्यारेसम्यक्दर्शनप्र
 धाने मिथ्यात्वप्रधानने अंतदशाएपोहोचाड्यो केवोमा
 हजोरावरहतो मोहराजानोमोटोशुभट माहावीखमका
 मनोकरनारो तेवाप्रधानने शेजमांएकलीलाएकरिनेह
 ण्यो हवेजेमोहराजानोजेरणस्थंभतेनेजइनेरोकीलीधो हे
 वोजेउपसमनामाशुजट तेणेकषायादिकचोरटाओसर्वनेव
 श्यकरच्या नेशीयलसुभटे कंद्रपचोरनेजीत्यो अनेवैरागसु
 जटे हास्यादिकखटनेजीत्या हवेश्रुतज्ञानजोगादिक सुभ
 टतेणेनिद्रादिकसुभटोने हण्या धर्मध्यान शुक्लध्यान बे
 सुजटे आर्त रुद्र एवेसुभटोनेहण्या इंद्रीनीग्रहसुजटे अ
 संजमचोरनेहण्यो क्षयउपसमयोद्धे दर्शनावरणीचोरोने

हण्या वलीअशातारुपसैन्य मोहराजानुं घणुहतु तेसर्वे
 पुन्यउदययोद्वाना प्राक्रमथकीनाठूं हवेजेद्रव्यस्वरुपहा
 थीउपरबेठो रागरुप सिंहेकरीनेसहित हेवोजेमोहराजा
 पोतानारागकेसरी पुत्रनेलइने लडाइउपरपंडे आठ्यो
 त्यारे धर्मराजा श्रद्धारुप श्रष्टापद वाहन उपर बेशीने
 साथेज्ञानरुपपुत्र भारंडपक्षीरुपलइने पोतेचडचोत्यांमो
 हराजानेहण्यो त्यांसर्वमोहराजाना सैन्यनोक्षयकरी नी
 कंदनकरथुं तेवारितेमुनीराजमाहाआणंदने प्राप्तथया ध
 र्मराजानापसायथकी पोतानुइछीतकाजथयुं तेवारितेसा
 धुमाहा व्यवहारीयाथया चारेदेशनो वेपारकरवालाग्या
 तेमनेकोइरीतनो हवेजयरह्यानेहि एवीरीतेपोतानामन
 नीमाहेलीकोरेबंनेसैन्यनुंस्वरुपविचारवुं इहांबाहारनोको
 इचोरनथी तेमराजाएकोइनथी पोतानास्वरुपनीमांहेलि
 कोरेविचारीनेजुवेतोआसनथाय केमकेस्वरुपानुजायीपणे
 प्रवर्ततो धर्मराजानापक्षनीझीतसमजवी नेपरानुजायी
 पणेप्रवर्ततो मोहराजानापक्षनीझीतजाणवी एमपोता
 नेअंतरमांबंनेस्वरुपविचारवानांछे परअनुजायीए प्रवर्त
 वुतेबंधछे स्वअनुजायीएप्रवर्तवुतेथि मुक्तिछे माटेमुक्तिने
 बंध सर्वेपोतानाअंतरमांहेछे एवीरितेधर्मध्यानमांपेसवा
 नुएलक्षणथकीपामे एवाबिजाएपण आगमनेविशे पदा
 र्थनासमुहकहेलाछे तेपोतानेविचारीलेवा जेमुनीइंद्रियो

ने तथामननेझीतिनेनिर्विकारबुद्धियालोथाय तेधर्मध्यां
 नध्यावावालोछे अनेतेहनेजधर्मध्यानध्याताकहिए वलि
 संतदंतपणतेनेजकहिए ज्ञाननुलक्षणएमजछे थिरभावे
 रहेतेनेसर्वघटे संतोपीथइनेआत्मा मांथीरभावग्रहे तेनेप
 रिज्ञावंतकहिए तेनेजध्यांनीकहिए एधर्मध्याननुलक्षण
 कहु एधर्मध्यांनछठागुणठाणार्थी तेआठमागुणठाणासु
 धीहोय वलिकेटलाकआचारजकेहेछेकेचोथागुणठाणा
 थितेआठमागुणठाणासुधीहोय केटलाकआचारजकेहे
 छेकेचोथागुणठाणार्थीते सातमागुणठाणासुधीहोय पछी
 तत्वतोकेवलीगम्यछे पणचोथेगुणठाणेजोधर्मध्यान न
 होयतोसमकीतरहेनहि माटेएमसमज्यामांआवेछेकेचोथे
 गुणठाणेथीजधर्मध्यानछे तेसातमागुणठाणासूधीछे ने
 आठमे गुणठाणेतो शुक्लध्यानआवे एवुभासनमांआवे
 छे पछीतोकेवलीजाणेतैखरुंछे एटलेएधर्मध्यानकहु हवे
 एठेकाणेबीजापण चारध्यानकहेलाछे तेकहिएछिये पद
 स्थ॥१॥पिंडस्थ॥२॥रुपस्थ॥३॥रुपातीति॥४॥ हवेएपद
 स्थध्यानकेहेतांजे अरिहंतादीक पांचपदतेनाजेगुणतेवि
 चारी पोतानाआत्मसरुपमांमेलवीलेवा तेगुणसर्वपोता
 नाआत्मा मांलाधे तेगुणनुध्यांनकरवुं शामाटेके अरि
 हंतादिकपदमां नेमाराआत्मा मां कश्योभेदछेनहिमाटे
 तेनुध्यानकरवु तेनेपदस्थध्यानकहिए हवेबीजुपिंडस्थ

ध्यानकहिएछीए पिंडकेहेतांजे शरीरनी मांहलीकोरे
 असंख्यातपरदेशे नीर्मलआपणो आत्मा अनंतगुणे
 करी व्यापेलोएवोमाहेरह्योछे तेसिद्धपरमात्मा सरस्वो
 जछे इत्यादिकविचारवुं अथवासिद्धनीबरोबर गुणने
 मेलववा एपिंडस्थध्यानकहिए हवेरुपस्थध्यानकहिएछि
 एरुपकेहेतांजे आशरिरादिकमाहेरह्योछे एवोमाहारोचे
 तनपण पोतेतोस्वभावेअरुपीछे अनंतगुणीछे वलीरुप
 शब्दएवोजेकेहेतां वस्तुनुजेमुलस्वरुप सत्ताएछेएवुं तेने
 पणरुपीकहिए हवेएवोआत्मस्वरुपतेने अवलंबीनेध्या
 नकरवुं एटलेआत्मानुरुप एकत्वतापणे एवुंजेध्यानकरवुं
 एटलेमुलस्वरुपमांजरमणतारहे एटलेपरभावनुत्यागीप
 णुं स्वज्ञावनुंजोगीपणुं एवीरीते एकत्वतापणे तन्मयपणे
 जेरमवुतेत्रणेध्यानधर्मध्यानमांगवेख्यांछे एमुक्तिदातारन
 थी मुक्तिनाकारणीकएछेएधर्मध्यानपराएदेवलोकनीगती
 आपे हवेजेचोथुध्यान रुपातीतनामेछे तेशुकलध्याननाघ
 रनुछे पणइहांसमुदाएभेगुआव्युंछे तेथीधर्मध्यानमलतुं
 कहियेछिये पणएध्याननेशुकलध्यानभेगुंसमजवुं हवेते
 रुपातितध्यानकहियेछिये रुपातितकहेतांजे रुपथाकि
 अतित एटलेपुद्गलादिकरुपथकिरहितपणुं स्वस्वज्ञावी
 कआत्मा कर्मरुपरजेकरीनेरहित निर्मलसंकल्प वि
 कल्परहितअनेद एकशुद्धसत्तारुप निर्मलचिदानंद त

त्वामृत असंग अखंड अनंतगुण परजायरूप आत्म
स्वरूपनुंध्यान तेरुपातितध्यानजाणवुं इहांमार्गणा गु
णठाणां नयप्रमाणपक्ष मतीआदिकज्ञान क्षयउपसमभा
व एसर्वेछांडवाजोगथया तेएठकाणे खपमांआवेनहि
ईहांतोगुणनुंकर्ताजेध्यानते लेवाजोग सिद्धपरमात्माना
मुलगुण तेरुपआत्मस्वरूपनेध्यावे ईहांपरपक्षकशोयन
लाधे मुक्तिपामवानुंकारण एजध्यानछे माटेजेवुंमुक्तिमां
स्वरूपछे तेवुंजआत्मानुस्वरूपध्याववुं एटलेएरुपातीत
ध्यानजाणवु हवे एधर्म ध्याननी भावनाओ च्यारछे
तेकहिएछिए मैत्रिभावना १ प्रमोद जावना २ मध्य
स्थजावना ३ करुणाजावना ४ हवेतेमध्येप्रथममैत्रि
जावनाकहिएछिए मैत्रिकेहेतांसर्वजीवसाथेमित्राइपणा
नाजावनी चिंतवणाकरवी जेमपोतानामित्रनुजलुचाहेछे
अनेतेनेरुडुकरवानेतेनेखुशबस्तीघणीरेहेछे तेमसर्वजी
वनुकल्याणथवानीचाहनाकरवी कोइजीवननुंजुडुचिंतववु
नहि एसर्वजीवनुहितथायहेवीचिंतवनाकरवि एटलेसर्व
जीवउपरहेतबुद्धि जेसर्वेजीवसुखीथाय सर्वेजीवनुकल्या
णथाय नेमुक्तेजाय अथवासर्वेजीवधर्मपामेतोसारुं एम
सर्वेजीवनामित्रभावेकरीने कल्याणनुचिंतववु पणकोइनु
अकल्याण चिंतववुनहि एवि रितनीचिंतवणाहोयतेवारे
मैत्रिजावनाजाणवी १ हेवेबिजीप्रमोदभावनाकहियोछि

ये प्रमोदकेहेतां महाहरखनुथानकपांमवुतेशाथकीजे गु
 णवंतनेदेखीनेअथवाज्ञानादीकगुणउपरघणोरागरेहे हवे
 जेगुणवंतकेहेतां जेपोतानाधर्माचार्य अथवाबीजापणज्ञा
 नजोगीश्वर महामुनितेवानामेलापथीमहाआणंदप्रगटे
 अहोमहारांधनचाएगजे आजमूनेमहाराधर्माचार्य अथ
 वाज्ञानीपुरुषोनोसमागमथयो आजमनेतेमनादर्शनथयां
 अहोदुतेमनीशेवाचक्तिकरीश महारांसर्वपापगयां आज
 महारे मोटोपुन्यनोउदयथयोवलीतेगुरुकेवाछे केअनंतगु
 णनाधणिछे मोक्षनासुखनादातारछे मोक्षमारगनुकारण
 एजछे वलीतेगुरुकेवाछे तत्वभोगीछे तत्ववीलासीछेतत्वा
 श्रीयछेस्वपरनाजाणछे परभावत्यागीछे हेवाजेकोइमहा
 राजे धर्माचार्य साक्षातआकाले परमात्मारुप अहोएम
 नुंउपगारतापणुं जे अज्ञानजीव अजाणतेवाने बहू
 रीतथी उपदेशकरिनेधर्मपमाडे मार्गमांलावीमोक्षपोचा
 डे दूरगतथीपडतावारे एवाजेगुरुजीनो माहामोटोउप
 गार एउपगार बिजाथकिनिपजेनहि हेवाउपगारीना गु
 णओशींगणथवानु कोइरितथीदिसतुनथि कोटानकोटि
 नवसुधि सर्वरितेकरिने शेवाचक्ति आदेदेइनेकरे तोपण
 गुणओशींगणनथायमाटे हेवागुरुनोमनेसमागममल्यो
 छे धन्यछेमहारांभाएग धन्यआजनोदहाडो धन्यघडीध
 न्यवेला अथवास्यादवादधर्मनोजोगमल्यो ज्यांआत्मस्व

रुपनीचरचा वारताथइरहिछे हेवोसमागमज्यांमले त्यां
 पणघणो आणंदमाने, एमगुरुवादीकनामलवाथकी एवु
 मनमांविचारेजे आजमनेचिंतामणीरत्नकोटाकोटिमल्यां
 आजमहारामनना मनोरथसर्वेफल्या एवो घणो आणं
 द पांमतो वलीमनमां एवुविचारेजे आवांकारणमुज
 ने मलेलांछे तेनोविरहेपडेनहि मारेअहोनिश एवाकार
 एनोसमागमरहेतोघणुसारु एमआनंदमय चिंतवतोवर्ते
 तेनेप्रमोदभावनाकहिये २ हवेत्रिजीमध्यस्थभावनाकहि
 येछियेएटलेमध्यस्थकेहतांसमपरीणाम एटलेधर्मवंतपुरु
 ष अथवाज्ञानिपुरुषअथवासरस्वीसरधावालाएवाजीवोने
 देखीनेतेउपररागउपजेतथामिथ्यादृष्टी कुमार्गीहिंसकपु
 रुपो तेउपरपण तेवाओतेमनाधणीने तेवादेखीने दयाउप
 जे पणतेनाउपर द्वेशनउपजे हेवोमननीमांहेलीकोरेवि
 चारथायजेएविचाराअज्ञानछे तोहूएनेउपदेशदेइने हेतु
 युक्तियेकरीने एनेहूमार्गमांलावुं एधर्मपांमेतो घणुसा
 रु हूतेनेमार्गमांलावीशकुतो बहूजसारुथाय नहितोएब
 चारा अनाथजिव नर्कादिकचारगतिमांरखडशे एवीरी
 तेविचारी तेनेउपदेशप्रमुखदेवो एमउपदेशदेतां कदा
 पिमार्गमां नआवेतो पण एजीवउपर द्वेशकरवोनहि
 एमचींतववुं के एबचाराअजाणछे नेसंसारबोहोलोबा
 कीजणायछे माठाकर्मनाउदये करीने धर्मपामीसकतोने

थी एमसमपरिणामराखवा एवीरीतनीचींतवणा तेनेम
ध्यस्थजावनाकहिये॥३॥ हवेचोथीकरुणा भावनाकहिये
छिये करुणाकहेतांदया सर्वजीवउपरराखवी सर्वेजीवआ
पणा सरखाजाणवा पणकोइजीवनेहणवानहि तथाकोइ
जीवदुखीहोयतो तेनाउपरपणकरुणाकरवी तेजीवनुदुख
टालवानीजोपोतामांसामरथीहोयतोतेनुदुखटालवुं पण
बीजाजिवनेबाधापीडानथायतो तथाधर्महीणहोयतोतेनी
पणकरुणाकरवी जेअहोआवचाराधर्म पाभ्यानहि एसं
सारमांरखडशे नेमहादुखीथशे ईत्यादिकचींतवना तेने
करुणाजावनाकहिये एटलेएचारेभावना धर्मध्याननाघ
रनीकहितेजाणवी.

हवेशुक्लध्यांनकहियेछैये शुक्लकेहेतां निर्मलशुद्धपर
आलंबन विनाआत्मस्वरुपने ओलखीने तन्मयपणे
ध्यावे एवुंध्यांन तेशुक्लध्यानकहिये शामाटेजे स्यांतद्यां
तहोय पोतानाआत्मस्वरुपने वीशेरमे तेजशुक्लध्यांनजो
गळे केमकेसिद्धनोपणएजस्वजावळे तोसाधकनोपणस्व
जावएजजोइये बिजेस्वजावेएवस्तूमलेनहि हवेतेशुक्ल
ध्याननाचारपायाळे तेकहियेछइये प्रथक्तववित्तर्कसप्र
विचार॥१॥ एकत्ववित्तर्कअप्रविचार॥२॥ सुक्ष्मक्रीयाअ
प्रतिपाति ॥३॥ उछिन्नक्रियानीवृत्ति ॥४॥ एचारजेदमां
हे प्रथमप्रथक्तववित्तर्कसप्रविचारकहियेछइये पणत्यां

प्रथमनाजे बेपायाछे तेअप्रमतजावे ध्यानथाय अनेपा
 छलनाबेपाया केवल्लिनेध्यावानाछे अनेएध्यांननाविश्रा
 मनेविशे अनित्यादिजावनानोत्यागनथाय भ्रमणारहित
 पणेतेजावनाछे तेध्याननाप्राणजाणवा हवेएध्याननेवि
 शेलेस्यात्रणहोय प्रथमतेजु बिजिपद्म त्रिजिशुक्कलेस्या
 एध्यांननेविशेवर्ततोजिव जेदनोजनारथायतेनुचिन्हए
 छेजेआगमनीसर्धाकरे एध्यानथकिउतमधर्मप्रगटे एथ
 किस्वर्गनासुखनिप्राप्तीथाय मोटुपुन्यानुबंधीपुन्यउपार्जे
 पणएथकिमुक्तिनथाय हवेमुक्तिथवारुपशुक्कध्यान तेक
 हियेछइये त्यांप्रथमसमपरिणामथायेकपटरहितपणे जि
 वनेमुक्तपणुधारणकर्तो शुक्कध्याननेध्यावे छदमस्थपणे
 आत्मासांमनधरिनेरहे त्यांरेरांगद्वेशनेजिते तेधणीनिमु
 क्तिथाय हवेतेपायानोविचारकहियेछइये हवेप्रथक्तववित्त
 कंसप्रविचारनामि पेहेलोपायोकहियेछइये एटलेजिवथी
 अजिवजुदोकरवास्वजावथीविजावजुदोकरवोप्रथक्तकेहे
 तांभिन्नचिन्नजुदावेहेचीनाखवा स्वरुपनेविशेतथाद्रव्यत
 थापर्जायनेविशेप्रथक्तप्रथक्तपणेध्यानकरवुपर्जायतेगुणने
 विशेसंक्रमणकरवागुणनेपर्जायनेविशेसंक्रमणकरवाएवि
 रितेस्वधर्मनेविशे धर्मीतरजेदतेप्रथक्तवकहिये तेहनोजे
 वित्तर्ककेहेतां श्रुतज्ञानादिकउपयोग एटलेत्यांनानाप्र
 कारनानयनिखेपाप्रमुखजागेकरिविचारवुएटलेएविचार

रुपश्रुतज्ञानध्यावथयु त्यांअर्थअक्षरजोगइत्यादिकनोजे
 विचारतेनुमांहोमांहेसंक्रमणकरवु अथवाभिन्नजुदूकरवु
 अथवाछद्रव्यविनागुणपर्याय तेमांजेनिगतिकेहेतांरमण
 तथइछे एविरितेप्रथक्तप्रथक्तनोखोनोखो सप्रविचार
 केहेतांआत्मद्रव्य निन्नकाहाडि परद्रव्यपांचअप्रविचा
 रजाणिदूरकरे तेसविकल्पएटलेपोतानोउपीयोग एटले
 एकविचारयापछिबिजोविचारथायेएविरितेप्रथक्तकेहेतांजे
 निर्मल नेवित्तर्ककेहेतांजेविचार स्वपरनोजेकरवो एविरि
 तेएकाग्रतापणे जेध्यान तेप्रथक्तववित्तर्कसप्रविचारनामे
 शुक्लध्याननोपेहेलोपायोजाणवो हेविरिपोतानासत्तास्व
 रुपमांध्यावेप्रजावनोत्यागकरेएपक्षसर्वेशुद्धवेहेवारनयनो
 छे ज्ञानथाकिभेदज्ञानकहिये ध्यानथाकिशुक्लध्याननोपेहेलो
 पायो कहिये एपायावालोस्वर्गगतिपामे एपायोआठमाथी
 तेअग्निआरमागुणठाणासुधिहोय एपायावालानेत्रणेजोग
 उतकृष्टानुसाधनथाय एप्रथमपायोजाणवो हवेबिजोपायो
 एकत्ववित्तर्कअप्रविचारकेहेतां ते ठेकाणेपोहोच्योथको
 जिवजेवरजे पांचेद्रव्यधर्मास्तीकायादिक तेनागुणपर्या
 यतेकांइइहांध्यानमांआवेनहि तथाअनंताजिवरह्या तेनो
 षणविचारलावेनहि त्यांएकपोताना आत्मानागुणपर्या
 यसाहित एकत्वपणेध्यावे एटलेआत्मद्रव्यज्ञानादिकगुण
 पर्याय एसर्वमलिने एकआत्माथायछे माटेमाहारोआ

त्मागुणपयायेकरिने एकरुपछे जेमासिद्वपरमात्मानुरुप
 छे तदवत्माहारुस्वरुपछे हेबुध्यानतेएकत्वपणेस्वरुप त
 न्मयपणेआत्मधर्मअनंतानोएकत्वपणेध्यानछेपणइहांवित
 र्ककेहेतांश्रुतज्ञानावलंबिपणेअनेअप्रविचारकेहेतांविकल्प
 रहितदर्शनज्ञाननोसमयांतरेकारणताविनारत्नत्रयीनुएक
 समयीकारणकार्यता पणेजेध्याननेविर्जउपयोगनिशक्तिछे
 तेथीएकाग्रतापणे शामाटेजेएस्थानकनेविशे त्रणेजोगशु
 द्धहोय अनेवित्तर्ककेहेतां विचारतेपणथोडोहोय एटलेम
 ननुचंचलपणूथोडुहोय जेमसमुद्रपवनरहितथीरथाए ते
 ममनथीरथाय एटलेहियांविचारछे पणसूक्ष्मछे एटलेए
 ध्यानअवधीज्ञानमनपर्जवज्ञाननोउपयोगदेतां एध्यानब
 निशकेनाहि शामाटेकेअवधिमनपर्जवज्ञानछे तेपरानुजा
 यीछे हेनोविषयरुपिद्रव्यनेजाणवानोछेअनेआध्यानछेतेस्व
 अनुजायीछेअनेहेनोविषयअरुपिद्रव्यनेजाणवानोछेमाटे
 एबेनोउपयोगअन्योअन्यप्रतिपक्षीछे तेमाटेएध्यानतेश्रु
 तज्ञानवडेजनिपजे एध्यानथकीनिर्मलकेवलज्ञानपामे प
 णएध्यानथकिमुक्तिकोइपामेनहि शामाटेकेएपणजोगा
 दिकग्राहिकछे तेकारणमाटेएविरितेएकाग्रहपणे एध्या
 ननेविषेप्रवर्ते तेनेएकत्ववितर्कअप्रविचार नामेबिजोपा
 योजाणवोनेथीरपरिणामीएध्यानछे दीपकजेमपवनरहि
 तथीरशिखारेहेतेमसंकल्पविकल्परहितमनएध्यानमांरेहे

एध्यानपर्यायरुपछे बारमागुणठाणानाअंत्यसुधीएध्यान
छे हवेसुक्ष्मक्रियाअप्रतिपाति त्रिजोपायो कहियेछिये एट
लेबिजापायानाअंतेकेवलज्ञानपामि तेरमागुणठाणामांव
ते त्यांतोध्यानात्रीकपणुहोय तेवारपछितेरमानेअंते चउ
दमेजतांत्रीजोपायो शुक्लध्याननोआवे एककायजोगबा
धरथकिरुंधेलोछे तथामनजोगवचनजोग समस्तरुंधेला
छे तथाकेटलाकआचारजकेहेछेके बाधरजरोकेलाछे एवि
रीतेबाधरजोगरोकिने तथावचनकायानासुक्ष्मजोगपण
रोकिने अजोगीथयो त्यांअप्रतिपातिनिर्मलविरज अच
लतारुपपरीणाम तेसुक्ष्मक्रियाअप्रतिपातिध्यानजाणवुं
इहांसत्तायेपंच्यासिप्रकृतिहर्ती तेमध्येबोतेरप्रकृतिखपा
वानी नेवाकिनीतेररहिएतिजोपायोजाणवो हवेचोथोउ
छिन्नक्रियानिवृत्ति नामेकहियेछिये जेजोगकायानोसुक्ष्म
रह्योहतोतेपणरोक्योएटलेसर्वेजोगरुंध्यानेसर्वेक्रियानोइ
हांउछेदथइगयो अनेइहांशैलेशिकर्णकरे एटलेशैलकेहे
तांजेवोपर्वत जेमकोइपवनथकीकंपेनहि तेमअजोगीमु
नीश्वर शैलेशिकर्णेपोचाथका निष्कंपपणेरहे तेरप्रकृति
जे रहिहूती तेनोपणत्यांक्षयकरीने अकर्माथाय सर्वक्रि
यारहितथइने स्वस्वरुपप्रगटकरे एध्याननुनामसमुच्छिन्न
क्रिया शुक्लध्यानविजुपणनामछे हवेएध्याननोचोथोपायो
ध्यातांथकां शरीरअवगाहनाआवखुसर्वथकी अलगोथइ

नेमोक्षमांजाय एटलेएशुक्लध्याननोचोथोपायोक्ह्यो हवेए
 शुक्लध्यानना च्यारपायानुफलकहियेछिये तेप्रथमनाजे
 बेपायाछे तेध्यावावालोदेवलोकजायनेउपरनावेपायामां
 पेहेलोजेपायोछेतेमांमरणछेनहि अनेचोथापायावालोमो
 क्षेजाय नेत्रिजानेमरणछेनहि पणचोथेपायेथइनेसिद्धीवरे
 एकइंपाछापडवानाछेनहि माटेएबन्नेपायाअवश्यमोक्षग
 तिजछे हवेएशुक्लध्यानवालो जथार्थपदार्थदेखे आश्रवनो
 नाशदेखे नेसंसारस्वरूप एजवनीपरंपरानुकारणदेखे अं
 न्यपदार्थसर्वआत्माथकिविपरितपणेजाणे एशुक्लध्यानना
 विसामामां एविरितीजाणेदेखे तथाशुक्लध्याननात्रणेपाया
 मांधर्म उतकृष्टिशुक्लेस्याजाणवि नेचोथोपायोजेछे तेतो
 लेस्यायेकरीनेरहितकह्योछे एटलेतेनेवीशेलेस्याहोयनहि
 नेशुक्लध्यानवालानाजोगपणसर्वेशुद्धहोय हवेएशुक्लध्यान
 नुलक्षणकहियेछिये अहिंसकहोय मोहरहितहोयविवेकि
 होय त्यागबुद्धिहोय वलीअबंधथयो तेमाटेउपसर्गपरीस
 हथीकंपेनहि नीरजयपणेवर्ते सुक्ष्मअर्थनेविशेषणमुझाय
 नही नीशंकपणेरहे मोहमायानालक्षणथकि तथासर्वसं
 जोगथकिजुदोरहे एसर्वविवेकनांलक्षणजाणवां देहतथा
 उपगर्णनित्यागबुद्धिये असंगअनुष्ठानेवर्ते एटलेउपसर्ग
 अनुष्ठानरूपलक्षणेकरीवर्ते हेवीरितीजेमुनी एलक्षणध्या
 नादीकनेवीशेप्रवर्ते तेज्ञानीपणुपामे एरीतेध्याननोजेअ

नुक्रमनेशुधरीतेजाणीने एजपरमात्मानिआज्ञाछे हेवीरीतेते
 आज्ञानोअभ्यासकरशे तेसंपूर्णअध्यात्मज्ञानीथशे ह
 वेएध्याननो महिमाकहियेछिये केज्यांएवंपरिपक्वउत्कृ
 ष्ट ध्यानपामेथके ईंद्रचंद्रनागिंद्रनीपदवी तेमुनिश्वर त
 रखलाबरोबरगणेछे शामाटेकेआत्माने प्रकाशमुखेसुखे
 करे एवुज्ञानप्रगटे नेवलिभवनोनाशकरेएवुंतेमाटे एज
 ध्याननेशेवो अनेजेकामातुरिहोय तेपणकामदशानेछो
 डेशामाटेकेजडस्वप्नावजाणिने विषयसुखनोत्यागकरेप
 णरागदशा छांडवितोघणीदूकरछे अनेजेध्यानवंतमुनि
 श्वरछे तेतोपरमात्मारुपजसाक्षातदसेंछे तेध्यानमांतृप्ति
 पामिने फरीनेतेरागादिकनवंछे अनेबिजाजेजिवोरह्या
 तेनेरात्रीसर्व निद्रामांजायछे अनेध्यानदशावालानेरा
 त्रितो ओछवमोछवएसर्वे सरखाआनंदमांजजायछे अ
 नेजेसंसारिजीवविषयमालब्धथका जेवेलाएजागेछे तेवेला
 ध्यानिपुष्पेनेसयनकरवानुछे जेमअवडकुवानुपाणि जेमडो
 होलायेलुबगडेलुहोय तेमध्यानविनानुमनएवूजाणवू अ
 नेजेसर्वथकिसिद्धफलनीइच्छाराखेतो त्यांतोध्यानरुपी
 याघटमां मनरुपीउजलभरे तोतेनिर्मलथाय जेमहवड
 कूवानुजल घटमांभर्युनिर्मलथाय तदवत्जाणवू सर्वक्री
 यानुफलतेध्यानथीजछे अनेध्यानतेपरमअर्थनूकारणछे
 कदापि कोइनुमनवीषयकखायनेविशेपरवर्ततुहोय तोय

पणध्यानवंत चेतननेकर्मबंधायनहि वलिअतिशेअनिष्ट
 विषयपणूहोय नेघणेप्रकारेतेउदयनाकष्टमांपडयोथकोपण
 निश्चलपणुनछंडे तेआत्मानेविशेलीनकहिये हवेप्रगटदी
 ठुं मोक्षसुखरूपजेसूरज एवुएध्यानएटले मोक्षसुखथकिप
 णध्यानमोटुछे वलिजेशास्त्रनाविचारथकिजे नास्तिकजा
 वअतिशेहण्योनथि एटलेनास्तिकभावरहितज्ञानमोटुछे
 ज्यांस्वर्गनुतेजचंद्रमाग्रहनक्षत्र तारातेमनातेजनेविशोदिप
 कनुतेजअल्पछे तेमध्यानेकरिनेभेदाणोछे जेनोअज्ञानरूपि
 योअंधकार तेप्राणिनेमाहाआनंदरूप आत्मानुतेजतेपण
 आत्मामांहेसोभीरह्युछे वलिप्राणिनेघणाकालनो जेसम
 तारतीरुपणीस्त्रीसाथे विजोगहतो ते एकक्षणेकमांही
 स्त्रीनोविजोगभाग्यो नेसंजोगथयो एवोध्यानरूपियोपर
 ममित्र अमारेपरमहेतुछे नेअमनेपरमवाहालोछे एम
 ध्यानिपुरुषकेहेछे अनेसंसारमांकृत्रिममीत्रथकिशुथायह
 वेध्याननुघरवखाणीयेछैए एटलेध्यानरूपीयुघरकेवुछे के
 ज्यांहाकामरूपियोतापतोछेजनहि नेशीयलरूपशितलसु
 गंधेनरेलि एवितोबेठकोछे ज्यांवलिमोटीसमतारुपणि
 यो तलाइयोकेहेतांगादीतकिया ज्यांतेबेठोछे एटले
 ध्यानमंदीरमां आत्माएविरीतेबेठोथको सुखपामेछे वलि
 शीयलरूपसिंहासन ज्यांइंद्रिदमनरुपजलभरेलांछे स
 मतारूपीयापोलीयाखडाछे ध्यानघरमांहेपोतानी स्मृ

तीनामास्त्रीयेतेड्योथको आत्मापरुणापेरेपुजातोथको ए
बुध्यानकहिये एटलेआत्मानेविशे अनेपरमात्मानेविशे
जेअंतरहतोतेअंतरजाग्योअनेएस्थानकनेविशे पंडीतलो
कोनाविवाद झघडाघणाहता तेध्यानरुपियासंधीपाले
सर्वनाविवादझघडातोडीनाखिनेसिघ्रपणे परमात्माने ने
आत्मानेअनेदपणेकरिदिधा हवेअमृतरस देखाडियेछ
इये एटलेअजाणलोकअमृतरस घणेकठेकाणेमानेछे ने
ज्ञानीलोकतोएकध्याननेविशेजमानेछे तेकहियेछैये

॥उक्तंच श्लोकः॥ कामृतंविषमृतंफणिलोके॥कक्षयिण्य
पिविधौत्रिदिवेवा॥काप्सरोरतीमतांत्रिदशानां॥ध्यानमेवत
दिदंबुधसेव्यं ॥१॥ गौस्तनेषुनसिक्तासुसुधायां॥नापिना
पिवनिताधरविंबे॥ तेरसंकंचुकमपिवेत्ति ॥मनस्याध्यानसं
नवधृतोप्रथनेयः ॥ २ ॥

॥अर्थः॥ हवेजेनागलोकछे त्यांअमृतक्यांथकिहोय ए
तोबचाराविषमारंगाइगयेलाछे अथवाकोइकहेशेचंद्रमा
मांअमृतछे तोतेपणवातजासनथतिनथी शामाटेकेदिनदि
नप्रतोक्षिणथतोजायछे तोअमृतरसज्यांहोय त्यांक्षिणप
णुकेमलाधे कदापिकोइकेहेशेके देवलोकनेविशेअमृतछे
तेपणकांइसंजवतुनथी शामाटेकेदेवलोकनादेवपण अप
छायोना रंगमारंगाएलाछे माटेत्यांपणअमृतरसनथि
माटेएकध्यानमांजअमृतरसछे तेकारणमाटेहेपंडीतो ए

ધ્યાનનુજશેવનકરો એપેહેલાશ્લોકનોઅર્થ હવેબિજાશ્લોક
 નોઅર્થકહિયેછડયે હવેઅહિયાંકેટલાકજિવ ગાયનાસ્ત
 નકેહેતાં દુધમાંઅમૃતમાનેછે કેટલાએકસાકરમાંમાનેછે
 તેમાંતોરસછેજનહિ કેટલાકસ્રીનાઅધરનેવિશે અમૃતર
 સમાનેછે પણતેરસતોકોઈસ્થાનકેછેજનહિ એઅમૃતરસછે
 એતોઅપુર્વછે તેકોઈપંડીતપુરુષજાણે અનેએરસતોધ્યાં
 નથકિજપ્રગટથાય એબિજાથકિનહોય એવોજેઅમૃતર
 સતેનોસ્વાદ ધ્યાનિપુરુષચાએ તેસંતોષનુસુખ તેનેજછે
 એટલેએબિજાશ્લોકનોઅર્થકહ્યો એવિરિતેજેનુપ્રવર્તનહોય
 અનેજેએશુક્રધ્યાનધ્યાવે તેધણીમુક્તિનાંસુખપામે એટલેએ
 શુક્રધ્યાનકહ્યુ તથાએચ્યારધ્યાનકહ્યાં એચ્યારધ્યાનમધ્યે
 થી પ્રથમજેબેધ્યાનઆર્તધ્યાન તથારુદ્રધ્યાનછે તેઅવશ્ય
 છાંડવાજોગછે અનેધર્મધ્યાનજેછે તેઆદરવાજોગછે પણ
 એથી મુક્તિપરાવર્તનથી પણસ્વર્ગનાસુખમલે અનેશુ
 ક્રધ્યાનછે તેમધ્યેબેપાયાછે તેતોસ્વર્ગનાસુખનાદાતારછે
 તેકોઈકજિવઆશ્રીનેછે પણઘણાજિવનેતોએમુક્તિનુજકા
 રણછેશામાટેજેપેહેલોપાયોઆઠમાથી તેદસમાગુણઠાણા
 સુધીછે એટલેએત્રણગુણઠાણાનેવિશે તોકંઈમરણછેનહિં ઇ
 હાંજેસ્વર્ગાદિકગતિકેહેવિતે ઉપરનાગુણઠાણાને અથવા
 નિચલાગુણઠાણાને આશ્રીનેકેહેવાનુછે શામાટેકેજે મૃત્યુ
 પામવુહોયતોપાછાપડે નેછઠેસાતમેઆવિને મૃત્યુપામે

अथवाचडेतो अगिआमैंगुणठाणेजइनेमरे तोसर्वरिथसि
 द्वेजायअथवाअगिआरमेनजजायनेपाधरोबारमेजायतो
 केवलज्ञानउपारजी अंतघडकेवलिथइ चडदमानेअंतेका
 लकरिमोक्षेजाय पणशुद्धध्याननापेहेलापायामांतो कइं
 जिवकालधर्मपामेनाहि इहांकोइकेहेशेके जोकालगतिन
 थिपामतातो स्वर्गगतिकेहेवानीशीजरुरछे तेनोउत्तरकेए
 ध्यानेवर्तेछेजेआत्मा तेनोउपयोगसर्वकर्मनाशकरवाजेवो
 नथीएटलेजेटलिएनाउपयोगनिरमणतानोसुमारजोइने
 स्वर्गगतिकहियेछिये पणइहांमरणपामेनाहिज हवेविजा
 पायानेजेस्वर्गगतिकहि तेनोविचारकहूछु जेएपणकोइ
 कजिवआश्रीछे पणकांइसर्वजिवआश्रीनथी शामाटेजेउ
 पसमश्रेणीजेजीवआदरेतेजिवअगिआमैंगुणठाणेआव्यो
 थको मर्णपामेतोसर्वरथमिद्वेजाय नेपाछोपडेतोदशमेगु
 णठाणेजाय तेनितोकइंगतिकेहेवानिजरुरछेनहिशामाटे
 जेएमकरतांफरिथीचडेतोमोक्षपणजाय अथवाछठेसातमे
 गुणठाणेजतोरेहेतो स्वर्गेपणजाय तेथीपणघणोनिचोउ
 तरिजायतो नर्कादीकगतिनेविशेपणजाय माटेपडतानो
 तोकइंनियमछेनहिहवेजेजिवउपसमश्रेणीएनचडेनेक्षपक
 श्रेणीएचडे तेजिवदशमागुणठाणानेअंते मोहानिकर्मनो
 क्षयकरे इहांसुधीपेहेलोपायोजाणवो हवेत्यांथकिदशमा
 नोउठयो बारमेगुणठाणेजाय पणतेअगिआरमेसर्वथान

जजाय त्यांतोउपसमश्रेणीवालोहोयतेजजाय हवेजेबा
रमेगुणठाणेगएलोजिव क्षपकश्रेणिवालोत्यांशुद्ध्यान
नो बिजोपायोध्याय तेएपायानाध्याननेविशेवर्ततेथके त्र
णकर्मनोनाशकरे ज्ञानावरणी ॥१॥ दर्शनावरणी ॥२॥
अंतराय ॥३॥ अनेएकमोहानिकर्मनोनाशप्रथम दशमेगु
णठाणेकरेलोहतो एटलेएचारेकर्मनोक्षयथयो तेकर्मनेघा
तीकर्मकहिये एटलेघातीकेहेतां आत्मानागुणनिधातकर
ताछे तेकहियेछिये ज्ञानावरणिकर्मछे तेज्ञानगुणनेहणेछे
दर्शनावरणिकर्मछेते दर्शनगुणनेहणेछे मोहानिकर्मछेते
चारीत्रधर्मतथासमकीतधर्म बंनेनोनाशकर्ताछे तथाविर
जगुणअंतरायकर्मेदाब्योछे एटलेएच्यारेकर्मआत्माना
जेच्यारेगुणमोटाछे तेनेएहणताछे माटेएनेघातिकर्मक
हिये नेबाकीनाजेच्यारकर्मछे तेआत्मानागुणनेहणतान
थी तेतोशुजाशुनफलनादेखाडनाराछे माटेएवाजेच्यार
घातिकर्म एबिजापायानाध्यानथकीहणाय तेधणीकेवल
ज्ञानपांमे पणइहांमुक्तिपांमेनहि शामाटेकेबारमुतेरमुगु
णठाणुपणअमरजछे पणमुक्तिनुकारणतादृश्यछे हवेत्रि
जोपायोछेतेपणअजोगीपणानेआपे पणमुक्तिनथायपण
एमुक्तिनुकारणछे पणप्रकृतिबोतेरसत्ताएबाकिछे तेखपा
वे आत्मानेहलकोकरे अनेचोथोपायोध्यातांथकां सर्वक
र्मनोनाशकरे एपायानेअंतेमुक्तिपांमे एटलेएध्यानमोक्ष

नुजकारणछे एजमुक्तिरुपजाणवु मुक्तिरुपियामालिया
उपरजावु तेनेएशुक्कध्यानरुपणिनिसरणीजोइये तेशुक्क
ध्यानरुपणिनिसरणीने च्यारपगथियांछे तेपगथीयेपग
थीयेचडीने चोथापगथीयानेश्रंते मुक्तिरुपियामेहेलमांज
वाय इहांकोइएच्यारेपगथियांविना बिजांपगथियांमुक्ति
जवानांकेहेछे अथवापोतेपणचडवाचाहेछे अथवाबिजाने
पणएवांपगथीयांबतावेछे तेसर्वेमिथ्याछे तेमार्गअज्ञानि
नोजाणवो एबचाराउलटासंसारमां च्यारगतिरखडवुव
धारेछे जन्ममरणनाफेरातेनाटलेनहि तेधणीमोक्षकोइ
कालेजायनहि जेदहाडेआशुक्कध्यानरुपणीनिसरणीयेच
डशे तेदहाडेजमुक्तितनिआशाराखवितोइहांकोइकेहेशेके
धर्मध्यानपणविणखपनुथयु तेनोउतरकेधर्मध्यानछे तेशु
क्कध्याननुकारणछे माटेतेअकारणनथायमुक्तितोज्ञानध्या
नवडेजछे माटेज्ञानध्यानविनाअपरजेरहु तेअकारणछे ह
वेजेध्यानकह्यांतेसर्वेनुसार संक्षेपथीदेखाडुछु परभावनो
त्यागकरवो मननिचलाचलसर्वटालविअनेस्वजावमांथी
रथइजवु एटलेसर्वेध्यानथइचुक्यां इहांजमुक्तिथइचुकी
तेनेइहांजिवतांपणमुक्तिछे नेमुवापछीपणमोक्षेजाय

॥दूहा॥एहग्रंथपुरणहुवो बहुशास्त्रअनुमान ध्यानजेद
एमजाखिया तेहसुणजोज्ञान॥१॥ आर्तरुद्रध्यानए पाया
आठशंजोय तजवाज्जारूयाज्ञानिये तेज्जारूयाएसोय॥२॥

धर्मध्यानच्यारभेदथी जारूयोतासविचार पदस्थपिंडस्थए
 मजाणिये रुपस्थकह्योनिर्धार॥३॥ भावनाच्यारकहितेह
 नी जाखीग्रंथमोझार लक्षणादिस्वरुपते ज्ञानिमनसुख
 सार॥४॥ शुद्धध्यानतेमजाखीयु पायाच्यारसमेत तेमरुपा
 तितजाखीयु एमुक्तिनुखेता॥५॥ इत्यादिकबहूवारता जा
 खीग्रंथमोझार वांचीआणंदपांमशे पंडितजननिरधार
 ॥६॥ एहग्रंथजणतांथकां टुटेकर्मनीजाल पांमसुखतेसा
 स्वतां मुक्तितणांतकाल ॥७॥ एहग्रंथरुदयेधरि ध्यानं
 करेवलजिहे तेजवअटविनवभमे पांमेशिववधुगेह ॥८॥
 धुपेरेअविचलरहो एहग्रंथसुखकार अर्कतेजजेमविस्तरे
 तेमविस्तरोउदार॥९॥ पंडीतनेमुखमुखवसे आत्मअर्थिते
 मजोय एग्रंथसमअवरजो नविदिसेपणकोया॥१०॥ मुक्ति
 दायकएग्रंथछे एहिजमुक्तिस्वरुप समजेज्ञानीहोयते
 भारूयुआत्मस्वरुप ॥ ११ ॥ एग्रंथरुपछेवक्षजलो पत्रस
 मतारुप कुशमतेहनांजाणिये नरसरगस्वरुप॥१२॥ फलए
 नुअविचलछे सुखपणअविचलएह थितिपणअविचलज
 लि शिववधुनेगेह॥१३॥ जिनवरमुनितणो हूकमजेमाथे
 चढाय पांमसुखतेसास्वतां वेगेपोचेध्याया॥१४॥ ओगणी
 सतसंवछरे उपरबाविसजाण वैशाखशुदिपंचमिदिन वा
 रगुरुप्रमाण ॥१५॥ आमोदगामेएरच्यो निजआनंदप्र
 माण संघतणेआनंदघणो ध्यानरसेगुणखाण॥१६॥ ए

ग्रंथपुरणथयो पुरणआत्मीकसुख मुनिहूकमकहेएहध्याव
 शे तेनेनहिभवदुख॥१७॥ भवदुखसेहेजेमटे ध्यानरसेसु
 खकार किरियाकष्टनजोइए एफोगटआलपंपाल॥१८॥
 खटपटसविदूरेकरो थीरकरोनिजचीत आत्मगुणप्रगट
 होशे प्रगटेबोहोलुवित॥१९॥ एग्रंथजेवांचेभणे तेथायसं
 तरूप रागद्वेषतेहनाटले होयआत्मस्वरूप ॥२०॥ मुनिहू
 कमकहेआत्मीक जेहनेप्रगटीचाल शिववहूनांसुखभोग
 वे होवेमंगलमाल॥२१॥

॥इतिश्रीध्यानविलासग्रंथ॥
 ॥मुनीश्रीहूकममुनिकृतसमाप्त ॥

श्रीअध्यात्मछनुवि.

श्रीगुरुभ्योनमः

॥दुहा॥ प्रणमिभगवतिभारति जेछेजगतआधार तेह
 तणिकृपाथकी कहुआत्मविचार ॥१॥ ज्ञानविनाव्यवहा
 रजे तेतोबालकचार बालधुलिलिलासमो ज्ञाख्योएआ
 चार ॥ २ ॥ अध्यात्मगुणजिहांकने भावचारित्रजाण
 दर्शनज्ञानपणछेसहि एवुंग्रंथेविनाण ॥ ३ ॥ मिथ्यादृ
 ष्टिजीवडा करेबाहाजव्यवहार अंतरभावजेदेनहि केमल
 हेनवपार ॥४॥ जेमभाजनएकवासियुं हिंगलखणकेसंग
 सुगंधतेग्रहेनहि उलटोग्रहेकुरंग ॥५॥ मिथ्यादृष्टिटालेन
 हि करेसमकितकिबात पुर्वदोषटालेनहि केमहोयतेसु
 जात ॥६॥ बाह्यद्रष्टिछंड्याविना अंतरद्रष्टिनहोय परमा
 त्मपदक्युंमले हृदयविचारिजोय ॥७॥ तेमाटेभविजीवडा
 छंमोबाहेरद्रष्ट परमात्मगतिचाहिये तोकरोअंतरद्रष्ट ॥८॥
 अंतरद्रष्टिगुणविना कोईनहोवेशुद्ध बाह्यद्रष्टियेखेलता र
 हे नवभ्रमणनिबुद्ध ॥९॥ बाह्यअव्रतनात्यागसें निर्मलहुवो
 नकोय अजविपणतेहिजकरे दिलशुविचारिजोय ॥१०॥
 अहिजेमकंचुकतजे पणनिरविषनविथाय तेमज्ञानविना

जिवडा चारगतिकहेवाय॥११॥ एमसुणिकोइबोलशेल
 हिअध्यात्मलेश कहेआत्मअबंधछे शानेकरोउदेश॥१२॥
 एणजाषाअसत्यछे चालेअज्ञानचाल अबंधकहिअव्रत
 मां काढेप्रमादेकाल॥१३॥ अध्यात्मपोकारतां तजेनहिंप
 रजाव तेतोबंधमांपमे फेरनहिलवलावा॥१४॥ अथवाआ
 त्मआत्मकरे छंमेनअशुद्धआचार कहोनिर्जरातेकेमहोवे
 तेतोथिरसंसार॥१५॥ त्रणशुद्धिकहिशस्त्रमां विषय१आ
 त्म २ तत्व ३ दोमेतोधर्मछेनहि एवुंसमजोसत्व ॥१६॥
 तत्वएकशुद्धिथी पामेपदनिरवाण सद्गुरुसिखतोएमदि
 धे समजोचतुरसुजाण ॥१७॥ विषयशुद्धिकरवाथकि
 कारजकबहुनाहोय भवभ्रमणएथिवधे बोहोलसंसारिते
 जोय॥१८॥ मोक्षमार्गजातांथकां आडोहोवेपाहाडखसाव्यो
 खसेनहि जेहनोउंडोगाहाड॥१९॥ आत्मशुद्धिविजीकहूं ते
 सुणजोअधीकार समजीनेदूरकिजिये ज्ञानिवचनअनुसा
 र॥२०॥ आत्मआत्मजेकरे करेनज्ञानविचार संसारमांव
 लग्योरहे एमुरखआचार॥२१॥ शत्रुमित्रमनचितवे करे
 तेहशुविरुध रागद्वेषवलगीरह्यो एमांजेहनिछेमंदबुध॥
 २२॥ पुत्रकलत्रप्रेममां लुब्धाणाअहनिश कोइशिखाम
 एदेजलि तोकरेखोटीरीस॥२३॥ लुब्धोपरीग्रहभावमांइ
 त्यादिकबहुजेद एहनिसाधकरतोरहे मटचोनमनकोखेद
 ॥२४॥ साधुभयोतोक्याहूउ आव्योनहिसंजाव समतावि

नासुखनविलहे फोगटकष्टकहाव॥२५॥लोचकरोभोमिसु
 वो अण्वाणेपगचाल निरुष्टहिपणेचालतो सुजतोआहार
 निहाल ॥२६॥ इत्यादिकबहूकष्टकरे जाणेशिष्योकाज
 मुरखमनसमजेनहि उलटीखोईलाज ॥२७॥ सदगुरु
 शिखसुणेनहि चलवेष्ठाकम्भाल किरियाकष्टसंजगठगे
 मानपुजाव्यवहार॥२८॥ व्यवहारकिरीयाजेकहि दोय
 गुणस्थानेधार तेतोपरमादज्ञावमां तेप्रथमविचार॥२९॥
 अप्रमत्तभावजीहांकने तेतोज्ञानिकोहोय तेमाटेकारज
 सिद्धि आत्मआत्मकरेनाहोय ॥३०॥ बिजीशुद्धिऐवेभहि
 संसारवधावणहार तेमाटेछंडोएहने ज्ञानिवचनअनुसार
 ॥३१॥त्रिजिशुद्धिहवेजाखशुं जेछेमुक्तिदातार जावधरीने
 सांजले जेथिभवनोपार ॥३२॥ रत्नत्रयीआराधवा करो
 सदगुरुशेव तेविनाएनविमले टालिदुरपुर्वटेव ॥३३॥
 ज्ञानदर्शनचारित्रते रत्नत्रयीकहेवाय तेसाधनकरवाज
 णि प्रथममनवशलाय॥३४॥मनवशकरयाविना कारजसि
 द्धिनाहोय वचनकायजोगते भिन्नपदार्थहोय ॥३५॥वचन
 जोगमुखथीकहे मनमांशोरविचार एतोकपटाईठरी दंभ
 प्रकृतिधार॥३६॥दंजसहितजेजेकरे तपजपकीरीआश्रने
 कतेहनेनिष्फलकहिसिद्धांतमांहेटेका॥३७॥कायाथकीक्रीया
 करे वंदननमनविवेक तपजपकरेबहूविधथी मनवशनहि
 नेका॥३८॥मनवशकरयाविना कर्मनछूटेकोई उलटोकर्मबंध

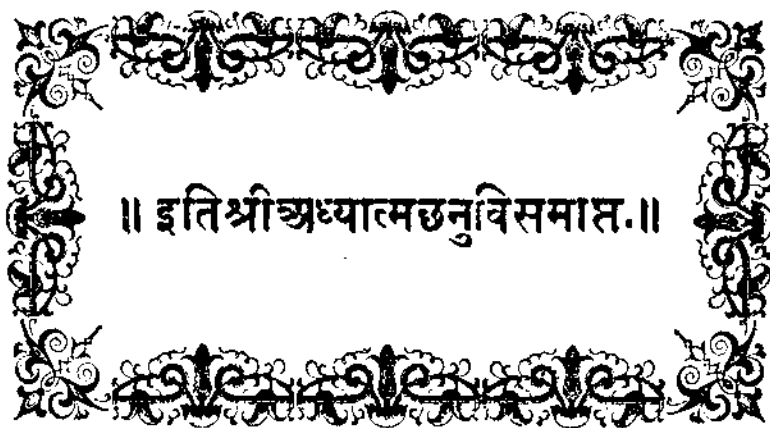
होय प्रसनचंद्ररखिजोय ॥३९॥ तेकारणमनवशकरी सु
 णोज्ञानविचार ईद्रिपणवशतेहनि भाखुंछउंनिरधारा॥
 ४०॥ ज्ञानशुद्धीप्रथमकरो जेहथीदर्शनहोय चरणजास्युं
 तेहने ज्ञानिवचनतेसोय॥४१॥ ज्ञानकहुंत्रणजेदसें बाल
 अनुभवजोय मगनजावत्रिजुंकहुं समजीलेजोसोय॥४२॥
 बालज्ञानमिथ्यामति जेशास्त्रश्रंन्यहोय अथवात्रणश्रनुजो
 गएम संदेहमांकरशोकोय ॥ ४३ ॥ आत्मविनाजेजेकथा
 वखाणचरचाविचार तेसविबालज्ञानछे मिथ्यामतिआचा
 र ॥४४॥ अनुभवआत्मस्वरूपनो करताविघटेकर्म भवभ्र
 मएतेथिमटे टलेआनादिनोर्जम॥४५॥ स्वस्वजावमांतेरमे
 तजेअनादिनिचाल पुद्गलजावइच्छेनहि जाणिदुरअवा
 ला॥४६॥ परभावपुद्गललगे वलग्योमिथ्यासंग तेथिआत
 मजुजुवो करेज्ञानशुरंग ॥४७॥ पूरवकर्मबंधनो संतोषग्र
 ह्योहोय छतिप्रजायप्रगटहोय उदेभावकुजोय॥४८॥ उदे
 कर्मजेआवियां जोगवेतेनिशंक नवुंकर्मबांधेनहि तेमांन
 विहोवेरंग॥४९॥ निजस्वजावमांसदारहे तजिरागनेद्वेश
 पुर्वकर्मनेखेरवे एसिद्धांतनोरेश ॥५०॥ जाणेएपुद्गलदशा
 मलेविखरेएह जीवअनंतनिएहछे केमकरीग्रहियेतेह॥५१॥
 आत्मस्वरूपअगाधछे अलखस्वरूपिकेहेवाय ज्ञानिविणु
 जाणेनहि एमविचारमनथाय ॥५२॥ भेदज्ञानथिभाविये
 जडचेतनदोफार लक्षणगुणथीजाणिये जिनभिन्नविचार

॥५३॥ आत्मभावन्यारोकरि देखोपुद्गलभाव कालअना
दिनोलग्यो शत्रुरूपस्वभाव॥५४॥ तेहिजपुद्गलजातनि व
र्गणादिशेआठ वलगीआत्मस्वरूपने तेथिशकिनाठ ॥
५५ ॥ तेमांहिआठमिजाणिए कर्मणवर्गणाजेह चेत
नवशथयोतेहने कर्मकहिजेएह ॥ ५६ ॥ तेमांहिराजा
एकछे मोहनिकर्मसरदार मोहरूपएभर्ममां जोल
व्योसविसंसार ॥ ५७ ॥ कइंकशुचकइंकअशुच एम
करतांगयोएकाल पणधर्मपास्योनहि मिथ्यामोहकि
चाल ॥५८॥ शुचाशुचपुद्गलदशा वेदनिकर्मविचार आ
त्मघातिएकह्या निश्चेतेनिरधार ॥ ५९ ॥ शुभाशुचक
र्मगती निगमव्यवहारचाल तेकारणदूरेकरी निजस्वभा
वनिहाल ॥६०॥ एमपुद्गलदशात्यागसे प्रगटेआतमरूप
जेदज्ञानविचारीए शुद्धव्यवहारस्वरूप॥६१॥ शुध्यात्मअ
नुभवदशा सेहेजस्वभावनिहाल वितरागताप्रगटे एअ
नुभवकिचाल ॥६२॥ च्यारनयकुछंडके त्रणनयकुग्रहे तो
सिद्धताहोवेतुरत एवंभूतेकेहे ॥ ६३ ॥ पक्षप्रमाणादिक
अहि स्यादवादसंयुक्त अनुभवआत्मकोकरो एहिआग
मयुक्त॥६४॥ गुणपरजायसंजुक्तते द्रव्यतणोविचार गु
णपरजायसंक्रमणथि चिन्नचिन्नमतिधार॥६५॥ भिन्नअ
चिन्नविचारतां गुणठाणदशमुधार शुद्धध्याननोतेकह्यो
प्रथमपायोउदार ॥ ६६ ॥ एहिजेदज्ञानछे एहिशुधव्यव

हार एहिअनुभवकिजीये श्रध्यात्मसुखकार ॥ ६७ ॥ ए
 ध्यातांमिथ्याटले टलेसबअज्ञान व्यवहारपणसविट
 ल्यो एभास्युअनुभवज्ञान ॥ ६८ ॥ एहअनुभवकिजीये
 आत्मकरोअनुप लोहफीटीकंचनहोवे ज्युरसवेधकस्वरु
 प ॥ ६९ ॥ तेकारणविजावने तजीकरजोध्यान निजस्वरुपप्र
 गटहोशे एहिजअनुभवज्ञान ॥ ७० ॥ जिहांलगेपरजाव
 नो त्यागनहोवेचित त्यांलगेथिरसंसारछे साचिजाणोरी
 त ॥ ७१ ॥ तेकारणपरजावतजी करोमनइंद्रिवश आत्मजा
 वमांथिरहोवो पिवोअनुभवरस ॥ ७२ ॥ बिजोचेदएकह्यो
 हवेकहुत्रिजोविचार श्रोतासुणजोथिरथइ मगनजावश्र
 धिकार ॥ ७३ ॥ पुद्गलसेन्यारोप्रभूमेरो ज्ञानवानसुखकार
 निरंजननिराकारए नहिलेपलगार ॥ ७४ ॥ पुद्गलजावव
 नासिए हुंअवनासिधार पुद्गलखेलअनादिनो एहजाल
 आचार ॥ ७५ ॥ कालअनादिजमतेथके जन्ममरणजंजाल
 लखचोरासिजोनिजम्यो खेल्योनवनवारुयाल ॥ ७६ ॥
 एरुपतोहूंनहि हूंतोइनशुनिन्न ज्ञानरुपएआपणो तेथि
 होवेलिन ॥ ७७ ॥ एमस्वरुपविचारीने थाओपरशुउदास
 उदाशिनतातबग्रहि किधोघरमांवासा ॥ ७८ ॥ जेदज्ञानतोत
 जदियो जाणिमिथ्याभाव धर्मक्षमादिकजीमीट्यो प्रगट्यो
 सेहेजस्वजावा ॥ ७९ ॥ नयभेदपणमिटगयो मिटगयोपक्षप्र
 माण स्यादवादपणमटगयो एवुप्रगट्युंनाण ॥ ८० ॥ गुणपर

जायनिचिन्नता रत्नत्रियवलिचिन्न जेदभावसबमटगयो
 एकलजावथयोलिन ॥८१॥ शत्रुजावयाकोनहि नहि
 रागओरद्वेष ॥ पुत्रपिताविचारनहि मगनजावपरवेश
 ॥ ८२ ॥ द्रष्टिगोचरजेहोवे ज्यांदेखुत्यांरुप मुर्तिभाव
 तेलहो तेतोरुपिस्वरुप ॥ ८३ ॥ तेरुपपुद्गलतणो हूंरुपी
 अनुप एनेमारेशीसगाइ एतोछेभवकूप ॥ ८४ ॥ असंख्यप
 रदेशिहूंसदा अक्षयरुपकहेवाउ अमुर्तिगुणमाहरो एहि
 चितमांलाउ ॥ ८५ ॥ ज्ञानदर्शनचर्णनो साचोदिसुंपुज सु
 खअनंतुमाहरु प्रतक्षदेखिहूंज ॥ ८६ ॥ सर्वपरभावने
 टालिने निजघेररहेमगन सुमताशुंसगाइकरी तुरत
 लिधुलगन ॥ ८७ ॥ कालअनादिनिविशरि भुल्योचेतनराय
 ममतामांललचाइरह्यो तेथीएदुखियोकेहेवाय ॥ ८८ ॥
 हवेतेमुजसांभरि मलियोतेहनोसंग ममताकूमतानाठ
 गइ दुनोवाध्योरंग ॥ ८९ ॥ ज्ञानअनंततेमाहरु हूंछउज्ञा
 नस्वरुप एदशाछेमाहारी जाणोभेदअनुप ॥ ९० ॥ वाको
 सुखजेप्रगटयो लोकमांहिनसमाय जाणनवालोजाणे
 सहि केणिहोठनआय ॥ ९१ ॥ अखंडरुपहेमाहेरो अविना
 शिअकलंक नीरविकल्पएरुपमां कोणहोवेएरंका ॥ ९२ ॥
 जेदजावसबमटगयो टल्योमनकोखेद आत्मजावेथिरहू
 वो प्रगटहूवोअवेद ॥ ९३ ॥ नीजअनुजवथीएकहि अध्या
 त्मछनुजाण मुनिहूकमएनिजउल्लासथि उत्तमप्रगटयुए

नाण ॥९४॥ ओगणिसेंसंवछरे ओगणत्रिशअशाडमास
 शुक्लपक्षअष्टमिगुरु रहिसुरतचोमास ॥९५॥ मुनिहूक
 मरचनाकरी अनुभवज्ञानसंजोग जेजणेनेआदरे तसजा
 यभवरोग ॥९६॥

॥ इति श्रीअध्यात्मसुखे विसमाप्तः ॥

श्रीमिथ्यात्वविध्वंसन.

श्रीगुरुभ्योनमः

॥दुहो ॥ वंदूसिद्धस्वरूपने नीजानंदवीलाश आपस्व
रूपीआपमां वधेगुणकीराश ॥१॥

संसारनेवीशे सर्वेजीवसिद्धसरखाछे असंख्यातप्रदेशे
करीनिर्मलछे एवीसत्तानाधणीछे परंतुपोतानीसत्तानेदे
खीशकतानथी शामाटेकेमिथ्यात्वेकरीने आत्माछवराइ
गयोछे तेथीकरीनेस्वस्वभावनेछोडीने परजावमांरमेछे
शिष्यवाक्य—स्वामीमिथ्यात्वतेशानेकोहोछो नेमिथ्यात्व
शायकीजाय गुरुवाक्य—हेभद्र मिथ्यात्वनोविस्तारघणोछे
परंतुकिंचितकहीदेखाडुछुं तेमिथ्यात्वनाबेजेदछे तेनोवि
वरोकरतांकेटलाएकबीजापणभेदकेहेवाशे हवेतेमिथ्या
त्वनाबेजेदकरीयेछीयेतेनानाम द्रव्यमिथ्यात्व॥१॥ भाव
मिथ्यात्व २ द्रव्यमिथ्यात्वनाबेजेद एकवेहेवारमिथ्यात्व
१ बीजोनिश्चयमिथ्यात्व २ हवेतेमिथ्यात्वनोस्वरूप संक्षे
पथीदेखाडीयेछीये एटलेमिथ्याकेहेतांजुठीवस्तुनेसाची
करीनेमाने तथासाचीवस्तुनेजुठीकरीनेमानेतेनेमिथ्या
त्वकहिये तेमधेलोकीकदेवकेहेतांहरिहरादीकतेनेदेवक
रीनेमाने अथवापोतानीमतलबेतेनीबाधाआखडीराखे
तथालोकिकगुरुकहेतांब्राह्मणजोगी सन्याशीप्रमुखनेगु

रुकरीजाणे तेनाचमत्कारदेखीनेतेनेमाने. २ लोकिकधर्म
जेसदावरतदेवुं तथाहोलीजुरुयारेहेवुं इत्यादिकमिथ्यात्व
नापर्वतथावरतकरे तेनेलोकिकधर्मकहिए. ३ लोकोत्तर
देवजे रिखवादीकजेतीर्थकर तेनाजेतीर्थपरतमातेनेपोता
नासंसारहेतुएमानवा बाधाआखडीराखवीते लोकोत्तरदे
वगतमिथ्यात्वकहिये ४. तथालोकोत्तरगुरुमिथ्यात्वके
हेतांजे साधुमुनिराजनीशेवाभक्ति आहारपांणी प्रमुख
नीससुरखाराखे मनमांएवुविचारेके महाराजवचनआशि
र्वादकेहेतोआपणुसारुथाय तथामंत्रजंत्रप्रमुखनी आ
शाएकरे ५ तथालोकोत्तरधर्मकेहेतांश्रीपाळने नवआंबी
लनीओलीथकीसारुथयु तथागुणमंजरीवरदतने पांच
मकरवाथकीसारुथयु इत्यादिकबहूजणनेतपजप धर्मक
रणीथकीसारुथयु तोआपणेपण श्रमुकोतपप्रमुखकरवा
थकीसारुथाय ६ एवमिथ्यात्व तेमधेत्रणलोकीकमिथ्या
ततथात्रणलोकोत्तरमिथ्यातळे एमिथ्याततेवेहेवारथकीळे
तथाद्रव्यमिथ्यातनाघरनाळे तथाद्रव्यमिथ्यातनाघरनो
नीश्वेमिथ्याततेनादशभेदळे देवमिथ्यातकेहेतां जेदेववी
तरागजेनोरागद्वेशगयो सर्वकर्मथकीरहितथया स्वरुपर
मणीलोकालोकजास्कर एवाजेअरिहंतपरमात्मा तेनेदेव
करीनजाणे एप्रथममिथ्यात्व. १ तथाजेदेवपणुनथीपाम्या
रागद्वेश वीषयकषायनाभरेला एवाजेहरीहरादिकतेने

देवकरीनेमानेतेबीजुमिथ्यात्व. २ तथाजेसाधु आत्मरम
णीकस्वरूपानुजार्थी परभावत्यागी स्वप्नावजोगी मंदकषा
इ करुणासागर ज्ञानउपयोगी एवाजेमुनिराजतेनेसाधुक
रीनमाने एत्रीजुमिथ्यात्व. ३ जेअसाधुरागद्वेशवीषयकषा
यनाभरेला आत्मस्वरूपनाअजाण शुभाशुभकर्णीनारागी
जन्मभावमांरचापचारेहे तेनेसाधुकरीनेमाने एचोथुमिथ्या
त्व. ४ धर्मजेवस्तुनोस्वभाव तथाजिवदया स्वपरनोजडचेतन
नोविजाग इत्यादिकजेकेवलीभास्यो धर्मतेनेअधर्ममाने ए
पांचमुमिथ्यात्व. ५ जेअधर्मजीवदयाप्रमुखनही तथावस्तुस्व
रूपजाण्याविना क्रीयाकष्टतपजप प्रमुखनेधर्ममानेतेछ
ठुमिथ्यात्व. ६ जेजिवस्वरूपचेतनालक्षण चारसंज्ञास
हिततथाएकंद्रीयीति पंचंद्रीपर्यंत अनेकथानकउपजवानां
तथावीणसवानांशास्त्रादीकनजाणे नेइत्यादिकस्वरूपने
जीवनमाने एसातमुमिथ्यात्व. ७ जेअजिवपदार्थजन्मे
तेनेवणसमजणथी केटलाएकठांमनेविशेजीवकरीनेमाने
हे तेआठमुमिथ्यात्व. ८ मुक्तिकेहेतां सरवजन्मभागनोत्या
गीसर्वकर्मरहीत शुद्धस्वरूपजेवुसत्ताएहतुतेवुजनीर्मलप्र
गटथयु नेलोकनेअतेसिद्धस्वरूपथइनेबीराजमानथया ते
नेमुक्तिनमाने तेनवमुमिथ्यात्व. ९ जेअमुक्तिकेहेतां जेसं
सारना वइभवथकीछुटद्यानथी चाकरठाकरपणुज्यारह्युहे
जन्ममर्णजेनांगयांनथी एवाजे वइकुंठ गौलोक यावत

जोतपरजंतनेजेमुक्तिमानेहे तेदशमुमिथ्यात्व. १० तेदश
मिथ्यात्वपांचप्रकारेकरीने मानवामांआवे जेपुर्वेएदशक
ह्यांतेमांहेलाजेबोल जेकुगुरुनाजलावेला तेप्रतेहांमेनहि
सुगुरुमलेसमजावे तोयपणहठवादहोमेनहि तेनेअभिग्र
हितमिथ्यात्वपेहेलुकहीए. १

हवेतेमध्येकेटलाएकजीवएमजाणेजे सुगुरुकेहेहेतेपण
ठीकजहे तथापुर्वेकुगुरुएसमजावेलुहे तेपणठीकजहे आ
पणेएकुटमांपेसवुनहि आपणेतोसर्वेमानवाजोगहे एवुजे
विचारेहे तेनेसुगुरुकुगुरुनीपरीक्षानथइ तथासत्यासत्य
वचननीपरीक्षानथइ तेनेएकेवातनोनिरधारपणनथयोतेने
मन दुध अथवाठाशबंत्रे एकेपामेजाय तेनेअनाअभीग्र
हीतमिथ्यात्वकहीए. २

जेपुर्वेसुगुरुएबताव्या एवाजेदशबोलतेसाररीतेसम
जेलोतेकोइकर्मनाउदेथकिअणस्मृतिथिवचननीकल्युं प
ढीपोतेसमजोकेआवचनतोहुंबोलतांबोल्होपरंतुहुंबोल्हो
तेवचनपाछुनफरे एवुधारीनेखोटीयुकिठकरी तेवचनने
साबितकरे तथाकोइवातउपरममतथतांतेधर्मनेखोटुकरवा
चाहेतेधर्मनेतोम्वाचाहे एसर्वेजाणीनेकरवुरह्युअथवाकल्प
व्यवहारनीमरजादावास्ते आत्मस्वरुपनेजाणतोथकोशु
द्धमार्गनीखबरवालोजीवजन्नीपुष्टिकरे एटलेशुजाशुज
क्रियानीपुष्टिकरे तेनेजन्नीपुष्टिकरीकहीए शामाटेकोक्रि

યાત્યાંકર્મઠેમાટેસર્વેજન્નુપોષણથયુ શામાટેકેહાંકર્મ
નુવધારવુથાયઠે એવિરીતેજાણીને એવાકાંમમાંપ્રવર્તેતેને
અજીનિવેશિકમિથ્યાત્વકહિએ. ૩

એજપુર્વેદશબોલકહ્યાં ઇત્યાદિકબોલોનેવિષે શંકાપદ્મે
જેકોણેજિવદીઠો તથામુક્તિઅરીહંતએકોણેદીઠાઠે ઇત્યા
દિકસર્વેપરમ્પરાથીકેહેતાઆવ્યા તેમાનીએઘિએ શુંજાણી
એકેએવસ્તુસાચીઠેકેજુઠીઠે અનેશાસ્ત્રનોકાંઈજરોંસોપદ્મેન
હિ કેમકેજેમઆસ્વામીનારાયણકાલનજરેથયોતેમાંમહાદુ
સ્વમહાકષ્ટેકરીધણોદ્રવ્ય રાજાતથાબ્રાહ્મણને સ્વવરાવીને
પોતાનોધર્મચલાવ્યોતેસર્વેઆપણેપ્રત્યક્ષનજરેદીઠેલુઠે તે
નેલોકનામતવાલાજગવાંનકરીનેમાનેઠે તથાકુબેરજન્મ
હાલવર્તમાનબેઠોજઠે તેનેપણતેનામતવાલાજગવાંનકેહે
વાનીઈચ્છારાસેઠે તેજાણીએઘીએકે ચારેદહાદ્દેએનેમુવાપ
ઠીજગવાનઠરાવશે તેનાંકર્તવ્યસર્વ આપણેપ્રત્યક્ષનજરે
દેખીએઘીએ એમઆગલનાકોઈઠોંગીથી આધર્મચલાવ્યો
હોયતોકેમસ્વરપદ્મે અનેશાસ્ત્રઉપરજોજોવાજડેતો હા
લજેઉપરનાકહ્યા તેધર્મવાલાએશાસ્ત્રનવાંબાંધેલાંઠે તેધ
ણીએપણધણીજુક્તિઅનેહલાહલસ્વોટીવારતાઠમાંહેલીકો
રેનાસીઠે તેધણીનાવિદ્યમાનના દેખવાવાલાનહિહોયત્યારે
કેટલાલોકોએવુજાણશેકે અહોભગવાનેઆવાંઆવાંકામ
કરેલાંઠે નેતેપ્રત્યક્ષપણે આપણેજોડેએઘીએકે સ્વોટાંશાસ્ત્ર

बनाव्यांते एमआगलनाएतेवांशास्त्रबनाव्यांहोयतोतेनो
शोचरोंसोरहे एममनमांशंकाकंखाजेनेरेहेतीहोय तेने
संशयीकामिथ्यात्वकहीए. ४

शीष्यवाक्य:-स्वामीतमेशंशयीकामिथ्यात्वकह्युं तेठीकप
एप्रत्यक्षआलोकोनांजेशास्त्रअनेआलोकोनाभगवानआप
एदेखियेगीये तेमजआधर्मसामानेजासनथाय सत्धर्म
शाथकीजासनथाय एतोकांइइहांबेसतुनथीपगीतमेजोराव
रीथीमनावोतोमोटाठोकोणजोइआव्युकेएटलीवस्तुपुर्वेबने
लीठेकेएवाढेंगीपुरुषे पोतानेपुजावावास्तेअथवा पोता
नीपंडीताइदेखाम्वावास्तेउभुकरघुठे जेमआमाकोरनी
मुर्तीगुगलीलोकोद्वारकांथकीचोरीनेलइआव्याठे अनेते
नुमंकनामापुराणआंमोदनादीनानाथनामेब्राह्मणेबनाव्यु
छे तेधणीयेमाकोरनुमहेरु तथागामनांजाहामप्रमुखसर्वे
सोनानांकह्यांते तेदीनानाथजटनेमुवानेवरसदशनेआश
रेथवाआव्यां तेधणीएएवांगप्पांप्रत्यक्षमारेलांते तेमबी
जाशास्त्रवालाएपण गप्पांमारघांहोयतो शीमालुमपमे
माटेएठकाणेतो शंकामोहोटीजरेहे तेवातमांसंदेहनही
गुरुवाक्य:-हेजद्रएवीतनेमहामोटीशंकाउत्पन्नथइ तोता
हारोसमकीतादीकगुण कयारह्योप्रत्यक्षनास्तीकपणु जा
सनथायठेमाटे एवीशंकानजोइये हवेहूंतने एशंकानो
उत्तरआपुतेतुंथीरचीत करीनेसांजल नेतारामननीशंका

कंखाहोय अथवाआउत्तरमांशकाउत्पन्नथाय तेपुढीने
 निश्चलथा जेतनेसर्वथकी धर्मनीशंकापडीतथाशास्त्रनी
 पणशंकापनी माटेतनेशास्त्रनोउत्तरतो हालअमथकीदे
 वायनहि परंतुन्यायवादेकरीने जेउत्तरतनेआपीये तेतुं
 धार प्रत्यक्षपणेजीवठे तेखरोकेनहि वादीयुक्त. जीवकांइ
 दीसतो नथी गुरुवाक्यः-जीववीनाबोलवुचालवु तेकोण
 करेठे वादीयुक्तः बोलवानुस्वरुपतेश्राकाशमांरहयुंठे अ
 नेचालवुतेजमनोस्वजावठे गुरुवाक्य-केजेबोलवानुस्वरु
 पतेश्राकाशनेविशेकहयुं तेआकाशनेविशेतोशब्दनोगुण
 ठेपणअक्षरादीकउच्चारणनथी तथाचालवानोगुण जेतेंपु
 द्रलनोस्वजावकह्योतेतोसुक्ष्मपुद्गलमांठे परंतुबाहादरजे
 थुलपुद्गल तेमांकांइचालवानोस्वजावप्रत्यक्षपणेदीसतो
 नथी तेमांप्रत्यक्षचालवानोस्वजावहोयतो घटपटादीक
 चाल्यांजोइये एमाटेएचेतननोजगुणइहांलेवो वादीयु
 क्त-केजेचेतनमांहेहोयतेथकी चालतुहोयतोतमाराकेहे
 णथकीवनस्पतीमांजीवठे तोतेपणचालीजोइये गुरुवाक्य-
 वनस्पतीनेविशे इंद्रीएकजठेतेथीएचालीशकेनहि वादी
 युक्त. केएकंद्रीजेकायाठे तेथीचालीनशकेतो बीजीचारइं
 द्रीमांतोचालवानो स्वजावठेजनहि तोजीवनुचालवुशा
 नुरहयुं माटेअमेकहीयेगीएके चालवुतेजमनमांजठेजेमघनी
 आल प्रत्यक्षजडठेतेएनीमिलेचाल्याकरेठे तेमएकायाप

૧ પુદ્ગલચાલે છે. ઇંદ્રિયાંકાંડજીવનુકારણે નહીં ગુરુવાક્ય-
 જેકાંડધર્મીયાલચાલે છે તે જીવની બનાવેલી કલ્પતે ઉપરથી
 ચાલે છે તે પણ જીવને આઠેને આઠે દહામે સંજાલ લેવી પડે છે. કું
 ચી ફેવે છે ચક્ર પ્રમુખ લુચ્છી પુંજી પાંખાં ચઢાવે છે ત્યારે ચાલે છે
 પણ કાંડ તેની મેલે ચાલતી નથી તથા તે જે કહ્યું કે ચાર ઇંદ્રિયાં
 જીમાં ચાલવાનો ગુણ છે નહીં તે સ્વરૂપે પરંતુ બીજી ઇંદ્રિયાં આઠ્યા
 વિના ફરશ ઇંદ્રિયાંની ચલાય નહીં કેની ગોળે કે જે દૂધ છે તેમાં
 થી કોઈ ઘી કાઢાઈ વાંચા હાશે તો પણ સર્વથાની કલીશ કે ન
 હી પણ જો પડશાં ભાર મેલવણ પડે તો પછી ધીની કલ્પતે મળ
 કંદ્રીમાં બીજી ઇંદ્રિયાંની પ્રાપ્તિ થાય તો જ ચાલવાની ગતિ આવે
 પણ તે વિના ચાલવાની ગતિ આવે નહીં. વાદીયુક્ત:-જેમ બી
 જી ઇંદ્રિયાંના મલવા થકિ તેમ ચાલવું કહ્યું તેવા રેણુભાસ નથા
 ય છે કે ઇંદ્રિયાંમાં જ ચાલવાનો ગુણ રહ્યો છે પણ કાંડ જીવ પણુ તો
 દીસતું નથી.

ગુરુવાક્ય:-જીવ પણ વિના ઇંદ્રિયાંનું બાંધવું કોણ કરે મા
 ટે જે ઇંદ્રિયાં બાંધે છે તે જ જીવ છે વાદીયુક્ત:-જે તેમ ઇંદ્રિયાંના બાં
 ધના રાને જીવ ઠરાવો છે તે તો કંઈ સંજવતો નથી જે ત્રસરેણુ
 પ્રમુખ ડમી ડમીને ધર પ્રમુખ અવાવર જગને વિશે પડે છે તે ર
 જ પાછી સ્થુલ થાય છે તેમાં તો કોઈ જીવ સાસ્ત્રવાલા કે હેતા નથી
 તો એ ઇંદ્રિયાં કોણે બાંધી માટે જ નો કર્તા જ નથી ગુરુવાક્ય:
 તે ત્રસરેણુ પ્રમુખ જે સંધ તે સરવે પૃથ્વી કાય તથા વનસ્પ

तीकायनाळे तेप्रथमजीवनाबांधेल्या एकंद्रीनीकायनापुढील
 लगे जीववीनावनस्पतीकायप्रमुखथायनही. वादीयुक्तः-
 वनस्पतीप्रमुखनुजेथावुळे तेमाटीपांणीनाजोगथीउत्पत्ती
 थायळे एमांकइंजीवनुकारणदीसतुनथी. गुरुवाक्यः--जी
 वविनाउगेनही केजुवोप्रत्यक्षजेकइंजामळे तेजेनामांहेजी
 वहोयतेपाणीनाजोगथीनवपल्लवथाय परंतुतेजव्रक्षनीमा
 लीजीवरहीतथइहोय तेनेकोइपल्लवआवेनहि माटेजीवळे
 तेसत्यळे वादीयुक्तः--केतेमालीनापुढीलघणाखरीगयाहशे
 तेथीतेनेपल्लवआवतुनथी जेमवृद्धपुरुषने भोकरांनथाय
 तेमएनेपण पल्लवनथीआवतु. गुरुवाक्यः--तेहीजवृद्धपु
 रुषवीर्यहिणथयो तेनेभोकरांनथाय परंतुआहारतोतेपुरु
 षकरे तेम एमालीप्रमुखनेविशेपल्लवतोनाआवे परंतुपाणी
 तोखेंच्युजोइए तोतारीवातखरीथाय परंतुपाणीनोरसखें
 चवानीएनीशकीनथी. शक्तीतोजीवहोयत्यारेजपामीए.
 वादीयुक्त--जोपाणीनोरसखेंचवाथकीजीवमानोतो मृती
 कानाहार्थीप्रमुख अनेकजनावरआवेळे तेनेजेटलुपाणी
 मुकीयेतेटलुपीधेजायळे माटेतेनेपणजीवमान्योजोइये गु
 रुवाक्य--एतोपांणीपीएळे तेममुतरतुजायळे तेनीकाआ
 मांकांइरेहेतुनथी माटेएजमरुपजळे वादीयुक्त--कायामां
 जेरसनो संग्रहतेने तमेजीवमानोभो तेतोजठराग्नी
 नुजोरहोय तेरसपाचनघणुकरे जेनेजठराग्नीनुजोरमं

દહોય તેરસપાચનશ્રોછુકરે માટેરસનાગ્રહણઅગ્રહણથ
 કીજીવનોનિર્ણયનથાયશામાટેકે પાંચભુતમલીનેએકથુલ
 બંધાયઠે તેપાંચેભુતપોતપોતાનાકામકરેઠે તેમાંકાંડજીવ
 પણુનમનાય ગુરુવાક્ય--જોપાંચભુતપોતપોતાનુકામકરે
 ઠે તોપૃથ્વીઆદીક ચારથાવરનેવિશે વાયુતત્ત્વશુકામકરે
 ઠે વાયુતત્ત્વઈહાંકાંડકામકરતોદિશતોનથી શામાટેકે પૃ
 થ્વીઆદિકથાવરનેવિશે એકએકતત્ત્વનીમુસ્યતાઠે એટલે
 પૃથ્વીકાયનેવિશે પૃથ્વીતત્ત્વનીમુસ્યતાઠે અપકાયનેવિશે
 જલતત્ત્વનીમુસ્યતાઠે અગ્નીકાયનેવિશેઅગ્નીતત્ત્વની મુ
 સ્યતાઠે વાયુકાયનેવિશે વાયુતત્ત્વનીમુસ્યતાઠે અનેવનસ્પ
 તીકાયનેવિશે પૃથ્વીતત્ત્વનીમુસ્યતાઠે એપાંચથાવરમધેઅ
 ગ્નીકાયનેવિશે અગ્નીતત્ત્વતથાપૃથ્વીતત્ત્વ બેનીમુસ્યતાદી
 શેછે તથાવનસ્પતીકાયનેવિશે ચારતત્ત્વનીમુસ્યતાદીશે
 ઠે પૃથ્વીતત્ત્વતથાજલતત્ત્વ તથાઅગ્નિતત્ત્વતથાઆકાશ
 તત્ત્વએચારતત્ત્વનીમુસ્યતાજોયામાંઆવેઠે તથાબેરંદ્રીયાદી
 કજેત્રસજીવરહ્યા તેનેવિશેપાંચેભુતમાલુમપમેઠે પરંતુએ
 પાંચે ભુતકાંડજીવનથી નેએપાંચેભુતજીવવિનારસપાચન
 કરવાસમર્થનહિ તથાચાલવાપણસમર્થનહિ તથાઅ
 ક્ષરઉચ્ચારણકરવાકાંડસમર્થનહિ એકારણસર્વે જીવહો
 યત્યારેજબને વાદીયુક્ત--ચાલવુહાલવુસર્વેવાયુતત્ત્વનાપરી
 બલથકીથાયઠે જ્યાંસુધીવાયુતત્ત્વહોય તાંહાંસુધીએરસપા

चनादीकसर्वकारजकरे नेवायुतत्वगयाथी एसर्वतत्वजु
ठापमेठे तेप्रत्यक्षजोयामांआवेठे इहांकोइजीवस्वरूपदीस
तुनथी. गुरुवाक्य--तुंवायुतत्वनेजीवसरखोमानेठे एतारी
मोटीभुलठे केमकेअक्षरउच्चारणकरवानीशक्ति वायुनी
होयनहि तथाशुभाशुभवेदवु तेपणवायुतत्वजाणेनहि के
मकेवायुतत्वथकीस्वासोस्वासलेवायठे परंतुशुभाशुभमां
एजम शंसमजे तमेतमारामनमांविचारिजुवो वादीयुक्त
शुभाशुभनुजाणवावालुतोमनठे अथवानवाविचारउठा
ववावालुएमनठे पणकांइजिवतोदीशतोनथी.

गुरुवाक्यः--एजजीवगयापणीजे कलेवरपमेलुठेतेकेम
कइंशुभाशुभवेदतुनथी इंद्रीउतोपांचेसाबुतठे एकवायुत
त्वमांहेथीगयोठे परंतुतेनेपठिकांइशुभाशुभकारणठेनहि.
वादीयुक्तः--मननोनाशथइगयो माटेकोणवेदे. गुरुवाक्यः
वायुतत्वगयोठे पणमनतोतमाराकिधाथीगयुनथी. वादी
युक्तः--मनतेवायुठेकेनहि. जगत्रमांमनपवनकेहेवायठे मा
टेमनतोवायुजेगुजगयु. गुरुवाक्यः--जोमनथकिशुभाशु
भवेदेठे तोपृथ्वीआदीकथावरनेविशे वेद्युजोइए परंतुपृ
थ्वी. वनस्पती इत्यादिकजेछे तेकइंशुभाशुभनेवेदतानथी
तोशुंएनेतमेएकभुतमानोठेके पांचनुतमानोठे कदापित
मेकेहेशोके पृथ्वीआदीकनेएकएकनुतमानीएणीए तोव
नस्पतीकायभुतमांठेनहि. वादीयुक्तः--वनस्पतिपृथ्वीति

त्वमांगणीएगीए. गुरुवाक्यः—प्रथ्वीतत्वतेतोएससशाथकि
पाचनकरेते तोप्रत्यक्षइहांअग्नीतत्वदीशेते तथातेनांपान
प्रमुखनेमरदीएतोरसनिकलेते तोजलतत्वपणदीशेते त
थाखीलीप्रमुख एनेविशेमारीएतो माहेलीकोरेसमायते
तोआकाशतत्वपणदीशेते एचारतत्ववनस्पतीनेविशेदी
ठामांआवेछेनेवायुतत्वदीठामांआवतोनथीअनेरसनुपाच
नवायुतत्वविनाइहांथायते तोइहांजीवखरोकेनहि अनेजो
जीवनमानोतो पांचभुतइहांमेलवीआपो पांचभुतविनापु
तलुबंधायनहि एवितारीबोलीते. वादीयुक्तः—तमाराशा
स्त्रमांश्वासोश्वास पर्याप्तीतथा श्वासोश्वास प्राणकह्यो
तेतेवायुतत्वजछे. गुरुवाक्यः—तुंशास्त्रतोप्रथममानतोन
थी तथापरोक्षवस्तुपणमानतोनथी अनेहवेतनेउत्तरदेवा
नीजगोनमलीत्यारेतेंशास्त्रदेखाफवामांड्युं तोएमपरोक्ष
नेबाजेते त्वारेजिवजकबुलकरनी अनेशास्त्रमांपणजीव
कहेलोते एमशास्त्रथीपुर्गीशतो अमारेजवावदेवानुधणसु
ल्लजजते माटेजीवतेतेसत्यते खोटीकल्पनाशानेकरेते वा
दीयुक्तः—एमजोतांतो जीवभासनथायते परंतुजीवतेके
बोहशे अनेजविकांइदीठामांआवतोनथी तेथीमनमांशं
कारेहेखरी माटेअमनेजीवनुस्वरूप बराबरगलेउतारो
तोअमारीशंकामटे. गुरुवाक्यः—जीवकेबोहशे तेजीव
तोअरुपीते तेकइंदेखायनही परंतुएनांलक्षणस्वभावेक

रीने जाणवामांआवे तेजीवनेविशेआठसामान्यलक्षणहे
तेनानामकहीएगीए अस्तीत्व १ वस्तुस्त्व २ द्रव्यत्व
३ प्रमेयत्व ४ अगुरुलघुत्व ५ परदेशत्व ६ चेतनत्व
७ अमुरतीत्व ८ एआठजीवनासामान्यगुणहे तथाठविशे
षगुणहे तेनांनांम ज्ञान १ दर्शन २ चारीत्र ३ वीर्य ४
चेतनत्व ५ अमुरतीत्व ६ हवेतेनोअर्थसंक्षेपथीदेखाम्हीए
गीए जीवद्रव्यनागुण तेद्रव्यनेवलरीनेरह्याहे तेनोकोइ
कालेनाशनथाय तेनेअस्तीस्वभावकहीए. वादीयुक्तः—
जीवद्रव्यतेशुं एटलेजीवकेहेतांशुं द्रव्यकेहेतांशुं नेगुणके
हेतांशुंतेनीअमनेसमजपमीनथी तेअमनेप्रथमसमजण
पामीनेपगीआगलचालो

गुरुवाक्यः--जिवतोजेपुर्वेकह्योते चेतनालक्षणे करीने
सहितहोयतेनेजिवकहिये अनेखंधजेएकआखोहोयकोइ
कालेखंढननथाय तेनेद्रव्यकहिए अनेगुणजेद्रव्यनेउल
खावेतेनेगुणकहिये जेमपटबेतेउठवापेहेरवाखपलागेतेथ
कीउलखीएकेएपटबे तथाघटबेतेजलजरवा खपलागे
तेगुणवढेकरीने घटउलखाय एटलेएकद्रव्यनोगुणबी
जाद्रव्यमांमलेनहि जेमघटउठवाखपनलागे पटबेतेजल
जरवाखपनलागे एटलेतेपोतेपोतानोगुण पोतानाद्रव्य
नेमलीनेरह्याहे तेथकीद्रव्यनीउलखाणथायहे हवेतेद्रव्य
उप्रकारनाहे तेनानाम धर्मास्तीकाय १ अधर्मास्तीकाय

૨ આકાશાસ્તીકાય ૩ પુદ્ગલાસ્તીકાય ૪ જિવાસ્તીકાય
 ૫ કાલ ૬ એઢદ્રવ્યબેતેમધ્યેધર્માસ્તીકાય ૭ અધર્માસ્તી
 કાય ૨ આકાશાસ્તીકાય ૨ કાલ ૪ એચારદ્રવ્યએકએક
 જબે અનેજિઘદ્રવ્યએકએવાઅનંતાબે નેપુદ્ગલદ્રવ્યપરમાણુ
 રુપઅનંતાબે તથાદ્વીપરદેશીનીઆદેદેહને અનંતપરદેશી
 સંધએવાદ્રવ્યઉપચારેકરીનેઅનંતાબે હવેજેજિવસ્વરુપબે
 તેકહિએબિએ એટલેએકજિવનાઅસંસ્થાતાપરદેશબે અનં
 તાગુણબે નેઅનંતાપરજાયબે તેસ્વરુપસર્વે પ્રમાણનયથી
 જાણવામાંઆવે તેપ્રમાણનયનાબેજેદબે એકપ્રત્યક્ષપ્રમાણ
 બિજોપરોક્ષપ્રમાણ પ્રત્યક્ષપ્રમાણનાબેજેદ કેવલજ્ઞાનસ
 ર્વપ્રત્યક્ષપ્રમાણબે એપ્રથમજેદ ૧ અવધીજ્ઞાનમનપરજ
 વજ્ઞાનએદેશપ્રત્યક્ષપ્રમાણ ૨ હવેપરોક્ષપ્રમાણકેહેતાંમ
 તીશ્રુતજ્ઞાનતેપરોક્ષપ્રમાણબે તેનાબેજેદ એકદ્રવ્યાર્થક ૧
 બિજોપર્યાયાર્થક ૨ તેદ્રવ્યાર્થકના ૧૦ જેદબેતથાપર
 જાયાર્થકનાબેજેદબે તથા એદ્રવ્યાર્થક તથાપર્યાયાર્થક
 એબેનઅમલીને સાતનયપણથાયબે તેનાનામ નિગમ ૧
 સંગ્રહ ૨ વ્યવહાર ૩ રજુસુત્ર ૪ શબ્દ ૫ સંજીરુઢ ૬ એ
 વંમૂત ૭ તથા વ્યવહારનયનાપક્ષથીઉપચારેત્રણઉપનય
 પણથાયબે તેનાનામ સદ્મૂતવ્યવહાર ૧ અસદ્મૂતવ્યવ
 હાર ૨ સદ્મૂતાસદ્મૂતવ્યવહાર ૩ તેનુસ્વરુપ આગલ
 કહિશું હવેદ્રવ્યાર્થકનાદશજેદદેખાનિએબિએ હવેશુદ્ધ

व्यर्थककेहेतां कर्मउपाधीरहितसत्तास्वरूपजोइएतोसर्वे
संसारीजिवसिद्धरूपठे एतेशुद्धआत्माज केहेवाय १ नित्य
द्रव्यार्थककेहेतां उत्पातवयनेनविचारीएतोशुद्धद्रव्यसत्ता
नेविषे जोतांतेनित्यठे २ तथाअतिशुद्धद्रव्यार्थककेहेतां
जेदकल्पनानीअपेक्षानकरवि जेथीगुणपरजायरूपद्रव्यनु
इहांअनिन्नपणुथयु ३ कर्मउपाधिसापेक्ष स्वरूपनुविचा
रुवतेअशुद्धद्रव्यार्थककहिए जेमक्रोधिआत्मा इत्यादिक
नामधरावेते ४ उत्पातवयनीअपेक्षासहितस्वरूपनुजोवुतेअ
शुद्धद्रव्यार्थक जेमएकसमयमांउत्पातवय ध्रुआत्माछे ५ भे
दकल्पनानीअपेक्षालेइने स्वरूपनुजोवु तेअशुद्धद्रव्यार्थ
कछेजेमआत्मानाज्ञानदर्शनादिक गुणछेएवबोलु ६ अ
न्वयद्रव्यार्थककेहेतां गुणपरजायस्वभाविकद्रव्य ७
स्वद्रव्यादिग्राहिकद्रव्यार्थक जेमस्वद्रव्यादिचतुष्टीकअ
पेक्षाद्रव्यास्ती ८ परद्रव्यादीग्राहकद्रव्यार्थक जथापर
द्रव्यचतुष्टियअपेक्षाएद्रव्यनास्ती ९ परमजावग्राहिक
द्रव्यार्थकजथाज्ञानस्वरूपआत्मा एटलेअनेकस्वभावचेत
ननाछेतेमध्येज्ञानमुख्यपणेछे शामाटेकेतेस्वपरप्रकाशी
कछेतेवास्ते १० एटलेद्रव्यार्थकनादशजेदकह्या.

हवेपर्यायार्थकना छभेदकहिएछिए अनादिनित्यप
रजायकहेतां पुद्गलपरजायनित्यछे. १ सादिनित्यपरजा
यकेहेतां सिद्धपरजायनित्यछे. २ शुद्धपरजायकेहेतां स

તાનીગુણતાએ ઉત્પાતવયનુગ્રહણસ્વજાવતેસદાઅનિત્યછે
 એમસમયેસમયેપરજાયવિણશે. ૩ સતાસાપેક્ષજાવઅનિ
 ત્યઅશુદ્ધપરજાયાર્થકકહિએ. ૪ હવેકર્મઉપાધીનીરપે
 ક્ષસ્વજાવઅનિત્યશુદ્ધ પરજાયાર્થકકહિએ જેમસિદ્ધતા
 પરજાયતાદૃશરૂપઅથવા સંસારીનાપરજાઅશુદ્ધજકહિ
 એ. ૫ કર્મઉપાધીસાપેક્ષસ્વજાવ અનિત્યઅશુદ્ધપરજાયા
 ર્થકકહિએ જેમસંસારીજીવનીઉત્પત્તિમરણશ્રવરૂછે. ૬ એટ
 લેપરજાયાર્થકનાછત્તેદકહ્યા.

હવેસાતનયનાનામમાત્રસંક્ષેપેદેખાડીએછીએ નિગમનયશ્ર
 તિતઅનાગતાદિક આરોપણનેમાનેછે ૧ સંગ્રહનયછેતે
 પરસ્પરઅવિરોધીછે ૨ વ્યવહારનયદેખતાભેદનેવેંહેચેછે
 ૩ રજુસુત્રવર્તમાનગ્રાહીછે ૪ શબ્દનયશબ્દાદિકગ્રાહીછે
 ૫ સંભીરુઢદેશઉણાનેવસ્તુમાનેછે ૬ એવંભુતસંપૂર્ણનેમા
 નેછે. હવેઉપનયનાભેદદેખાડીએછીએ શુદ્ધસદ્ભુતવ્યવહાર
 કેહેતાંશુદ્ધગુણગુણીના તથાશુદ્ધપરજાયનાકેહેવા એપેહે
 લોભેદ ૧ અશુદ્ધસદ્ભુતવ્યવહાર અશુદ્ધગુણ અશુદ્ધ
 ગુણીના અશુદ્ધપરજાયનાત્તેદકેહેવાતે બીજોત્તેદ ૨ સ્વ
 જાતીસદ્ભુતવ્યવહારકેહેતાંબહુપરદેશનુકેહેવું ૧ વિજાતિ
 સદ્ભુતવ્યવહારયથામુરતીમાન જ્ઞાન દર્શન તથાદ્રવ્ય
 તથાઆત્માકેહેવો ૨ સ્વજાતિવિજાતિ સદ્ભુતવ્યવહાર
 એટલેજીવજીવજ્ઞાનનું કથનત્તેગુકરવું જેમઅમુકપુરુ

पज्ञानीछे ३ हवेअसद्भुतव्यवहारनात्रणभेदस्वजातिउप
चरितअसद्भुतव्यवहारकेहेतां पुत्रकलत्रइत्यादिक ए
मारुछे १ विजातिउपचरितअसद्भुतव्यवहारकेहेतां व
स्त्रआजर्णप्रमुखमाहारुछे २ स्वजातिविजातिउपचरित
असद्भुतव्यवहार एटलेदेशनगरराज्य माहारुछे ३ हवे
जेपुत्रप्रमुखपोतानाकहे तेजिवेजिवस्वजातिछे नेतेनुजेश
रीरप्रमुखतेविजातिछे परंतुजिवआशरीनेस्वजातिकहिए
पणजिवकोइकोइनोछेनहि पणउपचारेकरिनेपोतानोमा
नेछे एपेहेलाभेदनोअर्थथयो हवेविजातिकेहेतांजेवस्त्रआ
भर्णतेनेविशेकांइजीवछेनहि माटेएअपरजाति तेनेविजा
तिकहिएतेपणवस्तुनाजोगदारीअनेकथइगया तेपणकां
इपोतानीछेनहि परंतुउपचारेकरीनेपोतानीमानीछे एबी
जानोअर्थ तथास्वजातिविजातिकेहेतां जेदेशनगरप्रमुख
नेविशेजीवछे तेस्वजातिछे नेदेशादिकरिछिछेतेविजाति
छे एटलेएबेमलीनेस्वजातिविजातित्रीजोनेदथयो तेपण
कांइआपणुछेनहि आपणाथकीतोन्निछे परंतुउपनये
करीने आपणुमाने एत्रीजाभेदनोअर्थ एटलेनयअधी
कारपुरोथयो

एविरितेविचारतोजीवनु स्वरूपहाथआवेपणकांइरूपीन
थिकेदेखाम्भामांआवे माटेएनाजेकोइअस्तीत्वादिकगु
णतेथकी वस्तुहाथमांआवे तेअस्तीत्वस्वभावप्रथमकह्यो

ठे हवेतेनासातगुणबाकीरह्या तेनुस्वरूपकहूतेशांभल बी
 जोस्वजाववस्तुत्व एवेनामेएटलेवस्तुनो जेस्वजावतेफी
 टीनेबीजीवस्तुनथाय एटलेघटफीटीनेपटनथाय नेपट
 फीटीनेघटनथाय जदपिसामान्यविशेषवस्तुनो स्वजाव
 दिसे जेमएकजिवमुक्तिनेविशे प्राप्तथयो ने एकजीव
 संसारमांछे अथवाजेमएकघटनेविशे घीजरायतेघीनो
 घटकेहेवाय एकघटअसुचीप्रमुखनो तेअसुचीनोकेहेवाय
 एमसामान्यविशेषजणाय परंतुवस्तुधर्मपोतानु छोडीने
 बीजुधर्मनाआदरे एबीजोगुणद्रव्यस्वजावकेहेतांनिजनि
 जपोतपोतानापरदेशनासमुदायेकरि अखंडवर्ततोस्व
 भावठे एटलेजीवसंख्यातपरदेशी द्रव्यछेधर्मास्तीकाय
 तथाअधर्मास्तीकाय असंख्यातपरदेशीद्रव्यछे आका
 शअनंतपरदेशीद्रव्यठे एचारेअखंडद्रव्यछे एचारेद्रव्य
 कोइकालेखंभीतथायनहि एद्रव्यत्वस्वभावकहिये शीष्य
 वाक्य—स्वामिपुर्वेअद्रव्यकह्याछेने इहांचारद्रव्यकेमबता
 व्या गुरुवाक्य—जोपुद्गलद्रव्यपरमाणुने कहियेछीयेतो
 परदेशादिकलाधतानथि अनेजोखंधनेद्रव्यकहियेछीये
 तोएस्वजाविकद्रव्यछेनहि एविभाविकद्रव्यठे माटेएनाद्र
 व्यनाविचारनीचरचाघणींतेइहांजोकरवा बेशियेतोग्रंथ
 गौरवथइजाय माटेएद्रव्यइहांगणाव्योनहि तथाकाल
 द्रव्यठेतेउपचारेठे एकांइवस्तुकशीछेनहि माटेएपणइहां

गएयो नथी तेमाटेचारद्रव्यअखंभीतछे एनेविशेद्रव्यत्व
स्वभावरह्योछे एनेविशेसत्द्रव्यपणानुलक्षण तादृश्यरु
पदीसेठे पोतानागुणपरजायनेविशे व्यापीरह्योउत्पातव
यध्रुवसंयुक्ततेनेद्रव्यकहिये एटलेएद्रव्यनुलक्षणकह्युए
त्रीजोगुण. ३ प्रमेयत्वकेहेतां जेस्वपरनीवेहेचणतेनुजे
प्रमाणतेनेप्रमेयत्वकहिये तथापोतपोतानास्वभावनेवि
शेप्रणमवुपरजावनोत्यागकरवो तेनेप्रणम्यत्वकहिये ए
चोथोगुण. ४ अगुरुलघुत्वकेहेतां सुक्ष्मभाववचनगो
चरनहिप्रतक्षनहि आगमप्रमाणछेते पन्नवणाथकीजा
णजो ५ प्रदेशत्वकेहेतांसुक्ष्मजेजावपरमात्माजाखीतत
त्वनुजे हेतुपणुतेहनेनहोयते आज्ञासिद्धकरवु केमकेद्र
व्यअन्यथानहोय प्रदेशस्वभावकेहेतांखेत्रनोअविभागत
नेप्रदेशत्वकहिये. ६ चेतनत्वकेहेतांचेतनपणु एटलेचेतन
नुअनुभववु यदुक्तं--श्लोक ॥ चैतन्यमनुभुतिर्यात् सक्रिया
रुपमेवच क्रियामनोवचःकायेष्व चिंतावर्ततेध्रुवं. ७ एट
लेचेतनत्वपणुकह्यु. ७ अमूर्तीत्वएटलेरुपादिकेकरीर
हीत. ८ एआठगुणेकरिनेसहीततेनेजीवकहिये इत्यादी
कबीजापणजीवनी ओलखाणनास्वभावादीकछे तेआग
लप्रसंगेआवशे त्यां केटलाएककेहेवाशे एटलेएवीरीते
जीवनस्वरुपओलखवु शंकाकंखाहोयतेकाढीनांखवि.

तथाजेशास्त्रनीशंका तेपण समजवुके सर्व

જ્ઞાનાં વચન અને છદ્મસ્થનાં વચન કાંઈ છાંનાં
 રહેનહિ એટલેસર્વજ્ઞનાંવચનને આત્મસ્વરૂપની રમણતા
 તથાજિવાદિકનવત્ત્વ સ્વટદ્રવ્ય તેપક્ષપ્રમાણાદિકેકરી
 નેજાણવા તથા જેનયનિક્ષેપાપ્રમાણપ્રમુખે જેદવેંહેચવા
 તેનયશુદ્ધવ્યવહાર કહ્યોછે શામાટેજેવિકલ્પેકરીને એસ
 વર્ત્તંગજાલથાયછે મુલેસ્વભાવેજોતાંતો કાંઈતેસ્યાદવાદ
 પક્ષનીસ્વપછેનહિ ઇहांતોઅજ્ઞાનમુખ્યપણેસ્વપલાગેછે
 શિષ્યવાક્ય-સ્વામીસ્યાદવાદની સ્વપનથી ત્યારેતોએકાંત
 વચનથજ્ઞાય-ગુરુવાક્ય-જેસ્યાદવાદવર્ણવવુ તેજવ્યવ
 હારછે-તથાસ્વટદર્શનસમુચયગ્રંથનીટીકામાંએમજકહ્યુંછે
 ॥૩૮૬॥વાદૈતિવિકલ્પાતેમાટેએકઆત્મસ્વરૂપનુરમણ
 તથાઆત્માનીવારતાતેજસત્યછે-શિષ્યવાક્ય-ત્યારેએટલા
 બધાજેદકરવાનુશુંકારણ-ગુરુવાક્ય-જેએભેદાદિકવેંહેચ
 વાથકીસામાનેઘણોસ્વુલાસોથાય એટલાવાસ્તેકરીનેજે
 દનુવેંહેચવુથાયછે માટેઆશાસ્ત્રજેછે તેસર્વેજાણવાં-શિ
 ષ્યવાક્ય-સ્વામિજેગણતાંણુજોગપ્રમુખશાસ્ત્રજે તેશાકા
 રણેકહ્યાંહશે-ગુરુવાક્ય-જેગણતાંણુજોગજે તેજાણવારુ
 પછે તથાધર્મકથાનુજોગજે તેપણજાણવારુપછે અનેજેચર
 ણકરણાનુજોગજે- તેએકઆદરવાજોગજે શિષ્યવાક્ય
 સ્વાનિએતોપુદ્ગલનીકરણીછે તેનેઆદરવાનુ શુંકારણ
 ગુરુવાક્ય-જોએચરણકરણાનુજોગ નહિઆદરેતોસાસન

नीललखाणरेहेशेनहि अनेलखाणनहिरेहेतो सासननो
उछेदथइजशे एटलावास्तेएचरणकरणानुजोगबांधेलोछे
गाथा॥जइजिणजइयंपवजहंतो ॥ माववहारनयमयं
मयह ॥ विवहारपरीवाये ॥ तिथुछेउजउवशं ॥१॥

इत्यादिकवचन जद्रबाहूस्वामिनांपणछे माटेएसास
ननीललखाण तथासासननेराखवामाटे एअनुजोगछे
हवेपांचमुअणाजोगमिथ्यात्वकहियेछिये एटलेअणा
जोगकेहेतांअजाणपण एटलेतेनेधर्मनीतथा वस्तुनीक
शिमालमनथि तेनेअणाभोगमिथ्यात्वकहिये ५ एटले
द्रव्यमिथ्यात्वना घरनुएनिश्रयमिथ्यात्वथयु शिष्यवा
क्यः— स्वामिव्यवहारमिथ्यात्वना छजेदकह्या तथानि
श्रयमिथ्यात्वनापंदरजेदकह्यातेमांफेरशोछे.

गुरुवाक्यः—वेहेवारमिथ्यात्वनाछजेदकह्या तेकरणी
रुपलोकनाजोवामांआवे माटेएनेवेहेवारकहीए अनेनी
श्रयमिथ्यात्वना १५ भेदतेमनमांधारवासमजवानाठे ए
बाहाजलोकनाजोयामांथोमाआवे माटेएनेनिश्रयमिथ्या
त्वकह्यु एटलेद्रव्यमिथ्यात्वनुस्वरुपकह्यु हवेभावमिथ्या
त्वनुस्वरुपकहियेछिये एटलेभावकेहेतां आत्मानोस्वजा
व जेधर्मधर्मकरे नेपरजावमांरमे तेनेजावमिथ्यात्वकहि
ये. शिष्यवाक्यः—स्वामिअमनेखुलासोकरीने समजपा
मो संक्षेपथकिअमारीनजरपोहोचैनहि. गुरुवाक्यः—जे

પરજાવકેહેતાં જેજન્નીદશાતેનેપરભાવકહીએ એટલેજન્ન
 નાજેજેકામઠે તેનેધર્મકરીનેમાનેછે કેહેતાંજેમનવચનકા
 યાથકિજેકરણીકરવીતેસર્વે આશ્રવછે તેનેસંવરકરીમા
 નેકેહેતાંજે જન્નીક્રીયાનાબેભેદછે શુભતથાઅશુભ એટલે
 સંસારાદિકકરણી તેઅશુભકરણી તથાશુભનાઅનેકજેદ
 છે એકંદ્રીયાદીકનીદયા તેનુપાલણપોષણ એસર્વેપાપાન
 બંધીયાપુન્યનેવિશેછે જથાજોગતરતમજોગછે તથાજેબિ
 જીશુભકરણી શંઘ તીર્થજાતરાપ્રમુખકરવાંકરાવવાં તે
 પણસર્વેશુભકરણીછેતથાજસવજેજીઉપાધ્યાયેસમકિતના
 સડસટબોલનીસજાયનેવિશેએવુકહ્યુછે જેઆઠપ્રભાવિક
 સાધુનહોયતો તીર્થજાતરાપ્રમુખવાલાછેકપ્રજાવિકછે એ
 ટલે એકઈઆઠપ્રજાવિકમાંછેનહિ તથાતેને સમકિતનો
 પણનેમછેનહિ તથાકરણીપણશુભનીજછે પછીતત્ત્વતો
 કેવલીગમ્ય. તથાજે વરતનેમપ્રમૂખતે પણ શુભકર
 ણીછે પરંતુદેશવિરતી સર્વવિરતી છઠાસાતમાગુણ
 ઠાણાનાજાવત અગિયારમાસુધીનાઠે તથાતપઠે તેસર્વ
 પુન્યાનુબંધી પુન્યમાંપણછે તથાનિરજરામાંપણછે તે
 નોવિવરોકહિયેછિયે એટલેપાંચમાછઠાગુણઠાણાસુધી પ
 રમાદભાવછે તીહાંસુધીક્રિયાઆચારપણછે સાતમેગુણઠા
 ણેઅપ્રમાદિછે તેમાંકાંઈક્રિયાઆચારછેનહિ તેછઠાસાતમા
 સુધીજેનેઆત્મઉપયોગછે તેનેનીરજરાપણછે તથાશુભાશ્રવ

पणछे अनेजेनेआत्मउपयोगनथी तेनेएकलोशुभाश्रवछे
 अनेजेसातमा उपरअगियारमासुधी आत्मउपयोगविना
 होयनहि तेनेतोनिर्जराहोय तथापुन्यानुबंधीपुन्यहोय ए
 बनेवानांलाधे माटेएमविचारीजोवु एआश्रवनेधर्मकरी
 माने तेनेभावमिथ्यात्वलागे माटेजेधर्मने धर्मकरीजाणे
 अने आश्रवने आश्रवकरी जाणे एवाजीवतो जेवजाछे
 अनेशुजाश्रवनेधर्मकरीमानवावाला जीवघणादिसेछे ते
 नेभावमिथ्यात्वकहिए तथाअनादि मिथ्यात्वादिकजेद
 गुणस्थानककरमारोहनीटीकाथकीजाणजो तेकारणमा
 टेएजेद्रव्यभाव मिथ्यात्वगयाविना सम्भावथायनहि ने
 सम्भावथयाविना श्रद्धास्थिरथायनहि श्रद्धाविनासम
 कितहोयनहि समकितविनातपजपकिरीयाजण्युकशुंयेले
 खामांगणायनहि अनेज्ञानविनातो धर्मतथामुक्तिछेजन
 हि शामाटेके आत्मस्वरूपनाउपयोगविनातो समकित
 केहेवातुनथी उपयोगछे तेतोज्ञानमांछे तेकारणमाटेज्ञा
 ननीखपकरवी शामाटेकेज्ञानछे तेहिजसमकिततथाचा
 रीत्रतथामुक्तिकहिए तेथ्रीजसविजेजीउपाध्याये सवा
 सोगाथानातवनमांकहुंछे जेज्ञाननोतिक्षणउपयोग तेने
 चारीत्रकहिए तेमाटेज्ञानछे तेहिजचारीत्र तेहिजमुक्तिछे
 उक्तंचसवैयो एकतिसा॥कोइकुरकष्टसहै तपसोंशरी
 रदहै धुम्रपानकरै अधोमुखवहैकेझुलेहैः केइमहाव्रत

गहै क्रियामेंमगनरहै वहमुनिजारमें पयारकेसेपूलेहै
 इत्यादिक जीवनकोंसर्वथामुगतिनांहि फिरेजगमांहि ज्यों
 वयारकेबधुलेहै जिनकेहियेमेंज्ञान तिन्हहिकोनिरवान
 करमकेकरतारजरममेंभुलेहै.१ तेकारणमाटेज्ञानछे एहि
 जमुख्यछे माटेज्ञानवमेकरिनेसर्वद्रव्यनुजाणपणकरिने
 पांचद्रव्य हे जाणिनेछांडवा एकचेतनाज्ञानरुपउपादेजा
 णिनेआदरबो तेथकीजआत्मानिःकर्मथाय माटेआत्मानु
 जासनकरिनेमाहेव्यापकपणकरवुं नेरमणकरवुं त्याहां
 जेदपणनलाववुं एटलेआत्मातेजपरमात्माछे एविरिते
 तद्रुपस्वसत्तागवेखिनेशक्तिजावेगुणछे तेव्यक्तिभावमांर
 मणकरे तेनेजिवनमुक्तकहिए तेनोआत्माकर्मरुपरजथकि
 निर्मलथाय तेनाअसंख्यातापरदेशनिर्मलकरिने सिद्धक्षे
 त्रमांजइनेसिद्धपणेरहे तेनेफरीथीजन्ममरणकरवांनपडे
 अनंताकालसदाएसुखमांरहे तेविनाकोइमुक्तिचाहेछे जे
 केटलाएकतोएमजाणेछेके तपथकिमुक्तिलेइशु केटलाए
 कजाणेछेकेक्रियाथकिमुक्तिलेइशु केटलाएकजाणेछेकेप्र
 भुपुजवाथकिमुक्तिलेइशु पणतेवातमिथ्याछे इहांकोइ
 केहेशे के प्रभुपुजवामां मुक्तिठामठामकहिछे नेतमेना
 केमकहोछो तेनोउत्तर के मुक्तितोआत्म स्वरुपमांछे
 तथाजसविजेजि कृत साम्नित्रणसें गाथानातवनमां वा
 दीनुएववचनछे के अमेप्रभुपासे मुक्तिमागीलेइशु ते

नाउत्तरमांएवुकहयुंछेजे कोणमुलेकरिने प्रभुपासेथीमु
 कितवेचाथीलेशो एटलेबोधबीजकांइदिधुआबतुंनथी त
 थाश्रीहरिचद्रसुरिजिकृत खटदर्शनसमुचय ग्रंथनेविशे
 एवंकह्युंछेके रागद्वेषनातजवाथकि तथाज्ञानदर्शनचारि
 त्रनाआराधनथकिमुक्तिमले

॥उक्तंच॥ जिनेंद्रोदेवतातत्रा॥ रागद्वेषविवर्जितः॥ हत
 मोहमहामल्लः॥केवलज्ञानदर्शनः॥४७॥सुरासुरेंद्रसंपूज्यः॥
 सद्भूतार्थप्रकाशकः॥कृष्ण कर्मक्षयंकृत्वा॥संप्राप्तःपरमंप
 दं॥४८॥ जीवा १ जीवौ २ तथापुण्य ३ पाप ४ माश्रव ५
 संवरौ ६ ॥ बंधो ७ विनिर्जरा ८ मोक्षौ ९ ॥ नवतत्वानितन्म
 ते॥४९॥ तत्रज्ञानादिधर्मेभ्यो ॥ जिन्नाजिन्नोविवर्तिमान्॥
 शुचाशुचकर्मकर्ता ॥ भोक्ताकर्मफलस्यच ॥५०॥ चैतन्य
 लक्षणोजीवो १ ॥ यश्चैतद्विपरीतवान् ॥ अजीवः २ ससमा
 रूपातः ॥ पुण्यं ३ सत्कर्मपुद्गलाः ॥ ५१ ॥ पापं ४ तद्विपरीतं
 तु ॥ मिथ्यात्वाद्यास्तुहेतवः ॥ यस्तैर्बंधः सविज्ञेयः ॥ आश्रवो
 सौ ५ जिनशासने ॥ ५२ ॥ संवर ६ स्तन्निरोधस्तु ॥ बंधो ७ जी
 वस्यकर्मणः ॥ अन्योन्यानुगमात्माच ॥ यः संबंधो द्वयोरपि ॥
 ५३ ॥ बद्धस्यकर्मणः सादो ॥ यस्तु सानिर्जरामता ८ ॥ आत्यंति
 कोवियोगस्तु ॥ देहादेर्मोक्ष ९ उच्यते ॥ ५४ ॥ एतानि नवतत्वा
 नि ॥ यः श्रद्धते स्थिराशयः ॥ सम्यक्तज्ञानयोगेन ॥ तस्यचारि
 त्रयोग्यता ॥ ५५ ॥ तथा भव्यत्वपाकेन ॥ यस्यैतत्त्रितयं भवेत्

सम्यग्ज्ञानक्रियायोगा ज्जायतेमोक्षभाजनं॥५६॥ प्रत्यक्षं च परोक्षं च॥ द्वे प्रमाणे तथा मते॥ अनंतधर्मकं वस्तु॥ प्रमाणविषयास्त्वह॥५७॥ अपरोक्षतयाऽर्थस्य॥ ग्राहकं ज्ञानमीदृशं प्रत्यक्षमितरं ज्ञेयं ॥ परोक्षग्रहणे क्षया॥५८॥

एटले जीनसासननुमुलकह्यु एटले जैननादेव केवाछे जीनेंद्रो केहेतां जीननामसामानकेवली तेमां हेइंद्रसमान एवातीर्थकर परमात्माते देवछे तेरागद्वेषे करीनेवर्जितछे महामोहमल्लकेहेतां मोहराजानेहणीनेकेवलज्ञानकेवलदर्शनपाम्याछे माटे मोहतथारागद्वेषने जीतेतेनि मुक्तिथायपण ते विनाकांइ मुक्तिहोयनहि तथासुरासुर इंद्रेपुजीतितेशामाटेके सदभुतार्थ केहेतां जथारथपरुपकछे तथाकृतकर्मकेहेतां पुर्वेशुजाशुभकर्मकरेलां तेनोक्षय करीनेसंप्राप्त केहेतांपाम्याछे परमपदकेहेतां मुक्तिप्रते एटले कर्यांकर्मभोगव्या विनाछुटेनहि अनेशुभाशुभकर्म क्षयकरयाविना मुक्तेजायनहीं माटे कोइनाथी कोइनी मुक्ति थती नथी तथा मुक्तितो ज्ञानने विशे ठे तत्रज्ञानादिधर्मभ्यो केहेतां ज्ञानदर्शन चारित्र आदे धर्मकह्यु ते धर्म चिन्नाचिन्नकेहेतां जेदतथा अभेद एटले जीवादीनवतत्वनुवर्णवुते जेदधर्म कहिये तथा आत्मद्रव्यनुजे गुणपरजायसहितकेहेवु ते अभेदधर्म कहिये तथा कचलाश्लोकोमां एनवतत्वनोविवरोठे तेनवेतत्वजीनसा

सननेमतेकह्यांते एटलेनवतत्वनीसर्धाकरे तेनेसमकीती
कहिये तेमद्वेपांचतत्वतजवांकह्यांते अजीव. १ पुन्य. २
पाप. ४ आश्रव. ४ बंध. ५ कोइकेहेशेकेपुन्यनेतजबु केम
कोहोतेनेकहिये अमेकेहेतानथीतेउपरलखेला श्लोकने
विशेजपुन्यनेपुद्गलकहिनेबोलाव्युंछे.

॥उक्तंच॥पुण्यंसत्कर्मपुद्गलाइतिवचनात् एटलेपुन्यते
सतेकेहेतांशुभकर्मनापुद्गलते पुद्गलतज्याविनातोमुक्तिथाय
जनहि शामाटेकेएहिजउपरकहेला श्लोकनेविशेकह्युंछे
॥उक्तंच॥आत्यंतिकोवियोगस्तु॥देहादेर्मोक्षउच्यते॥श्लो
क ५४ मो टीकाः॥तथेत्युपदर्शने ॥ परिपक्वजव्यत्वेनतद
भावात्॥अवस्यकमोक्षगंतव्येन॥ पुंसस्त्रियोवाज्ञानदर्शन
चारित्र्यत्रयंसपुमानूमोक्षजाजनं ॥ मुक्तिश्चियंभुंक्तेसम्यगि
ति॥सम्यक्तज्ञानमागमा ऽवबोधःक्रियाचरणकरणचरणा
त्मिका॥तासांयोगसंबंधःकेवलज्ञानदर्शनचारित्र्यं वामो
क्षहेतुर्किंतुसमुदितंत्रयं ॥ एटलेएचोपनमाश्लोकनीटीका
ते तेनेविशेपुरुषादी वेदनेविशेमुक्तिनीनापामीते तथाच
रणसितरी करणसीतरीथकीपण केवलज्ञानकेवलदर्शन
निनापामीते माटेपरमेश्वरपुजवामांतो मुक्तिकयांथकी
जहोय मुगतितोज्ञानदर्शनचारित्र्यनेविशे कहिते तेटीका
थकीजाणजो इहांकोइकेहेशेकेचारित्र्यतो पंचमहाव्रतादी
कवेहेवारजतेकेनहि तथाएपुन्यबंधाएखरुकेनहितेनोउत्तर

एउपरनाश्लोकनेविशेषंचावनमोश्लोकते तेनेविशेजएनव
 तत्वनीसर्धाकरेतेनेसमकीतिकहिये तेहिजसम्यक्तज्ञानते
 नेजोगेरमणतातेनेचारीत्रकह्युंते नेसाध्यसाधन जोगजे
 व्यवहारचारीत्र तेनुप्रयोजन तथाफल आकाशनाकु
 शमवत कह्युंते तेश्लोकनीटिकाथकिजाणजो जेसमकित
 ज्ञानचारित्रतेजमोक्षते शामाटेकेसम्यक्तज्ञानक्रियायोगा
 केहेतांतत्वनीजे सरधाकेहेतां जेद्रव्यगुणपरजाय ज्ञा
 नादि रत्नत्रयीनुसतज्ञासन प्रत्यक्षपरोक्षवस्तुनुविचारवु
 तेने ज्ञानकहिए नेसतवस्तुनीसरधाकरवी तेनेसम्यक्त
 कहिए एटलेसरधातेसमकितजाणवु तेज्ञानविचारवुते
 क्रिया एटलेसम्यक्तज्ञानक्रिया योगाजायतेमोक्ष जाजन
 एटलेएवुसमकितज्ञानक्रियाहोय तेमोक्षनुजाजन थाय
 तथाप्रत्यक्षंच परोक्षंच द्वेपरमाणेतथामते तेप्रमाणनुस्व
 रुपटिकाथकिजाणजो तथाअनंतधर्मकंवस्तुप्रमाणविषय
 स्त्विह ५७ यस्यटिकायेनकारणेन यदूत्पादव्ययध्रौव्या
 त्मकं तत्सत्सत्स्वरूप मिष्यतेतेनकारणेन अनंतधर्मात्मकं
 वस्तुप्रमाणगोचर सर्ववस्तुषु उत्पत्त्यादित्रय युक्तास्यैवा
 अनंतधर्मतातेनैवपुनरनंत धर्मात्मकत्व मुक्तंनपौनरुक्त्यं
 ५७ एटिकानेविषेउतपादव्यय ध्रुव्यात्मीकं तेसततेने
 सतस्वरूपकहिए तेनीजेनेइगते तेनेअनंतधर्म आत्मिक
 वस्तुप्रमाणजाणीने सर्ववस्तुनुउत्पादादिक त्रिययुक्त

शेवतेनेअनंतधर्मआत्मककहिए तेनीजमुक्तिकहिएतेवि
नामुक्तिनेनहि एजिनसासननुसारठे माटेएआत्मस्वरूप
नेविशे भेदअज्ञेदज्ञाननुविचारवु एटलेशुद्धव्यवहारतेजे
दज्ञानठे नेशुद्धनिश्चयकेहेतां अज्ञेदज्ञानठे हवेजेदज्ञान
केहेतांजेज्ञानदर्शन चारीत्रआत्मानाघरनुठे एमजेबोल
कुतेव्यवहारथयोएवुजेध्यानतेनेभेदभावरह्यो पोतेनेपोता
नागुणमांजुदापणुरह्युं आत्माएकहतोतेना त्रणजे
दथयाएटले व्यवहारनयकह्यो जोअभेदज्ञानविचारीने
जोइये त्यारेतोआत्माएकजदेखायठे एकजजाणिएठिएते
नेजविशेरमणकरिए इहांज्ञानादिकगुणजुदानथी आत्मा
तेज्ञानादिकगुण तथाज्ञानादिकगुणतेआत्मा जथाद्रष्टांते
सुवर्णनुजारेपणु स्निग्धपणु पिलाशपणु तेकांइसुव
र्णथकिनोखुनथी तेजसुवर्णठे एविरीते आत्मस्वरूप
निसरधाकरवी तेनेसमकितदर्शनकहिए तेजाणवुतेने
ज्ञानकहिए एनेजविशेथीरथइनेरमणकरवुं तेनेचारित्रक
हिए एजस्वरूपनेउपयोगदेइने जुवेतोसिद्धपरमात्मारु
पजठेएविरीतेजध्यान करतांमुक्तिथाय पणवीजिरीतेसर्व
थामुक्तिथायनहि. उक्तंच

दूहाः—एकदेखीयेजानिये॥रमिरहियेएकठौर॥ समल
विमलनविचारीये॥ यहसिद्धिनहिऔर.१

सवैया. एकतिसा॥ जाकेपदसोहतसुललन अनंतज्ञान

विमलविकासवंत ज्योतीलहलहीहै॥यद्यपित्रिविधरूपव
वीहारमेंतथापि एकतानतजैयों नियतअंगकहीहै॥सोहै
जीवकैसीहू जुगतीकेसदीवताके ध्यानकरिबेकों मेरीम
नसाउमहीहै ॥ जातेअवीचलरिद्धिहो तुअोरजांतिसिद्ध
नांहिनांहिनांहियामेंधोखो नांहिसहीहै. ॥१॥

अर्थ हवेएस्वरूपनोअनुभवथीररेहेवोदूर्लजठे परं
तुज्ञातापुरुषठे तेमनोरथतोकरे तेप्रमाणेश्रनुभवकरे ते
नुकारजसिद्धथायतेकहीएबिऐ जाकेपदकेहेतां जेपोताना
पदनेविषेश्रनंतज्ञानस्वरूप स्वलक्षणकेहेतां वस्तुनलक्षण
एहिजठे तथाविमलवीकाशवंतजोतीकेहेतां आपणोतथा
परनोस्वरूपजाणवो तेहीजजोती जेनेविषेदीपमानथइर
हीठे तथावव्यहारमां यदपीकेहेतांजे त्रिविधरूपठे बही
रआत्मा अंतरआत्मा तथापरमात्मा एवीरीतेत्रिविधरु
पठे तथापिकेहेतांतोहेपण नियतअंगकेहेतां निश्चेनयनि
अपेक्षायेतो एकतातजेनही तेथीएकरूपजकह्यो तेतोएवो
पदार्थएकजीवकह्यो हवेकेशेहूजुक्तिकरकेहेतां तेजुक्तिआ
गेकहियेबिये तेसदीवकेहेतां नीरंतरमारामननीउमेदथ
इरहीठे वलीजार्हीकेध्यानतेअपनीरिद्धिकेहेतां ज्ञानदर्श
नचारीत्ररूप अविचलथाय एवीरीतेकरीनेसिद्धथाय फण
बीजीकोइरीतेकरीनेसिद्धथायनहि एबुत्रणवारकह्युछे ए
छतिठोकीने निश्चेवचनकह्युठे वलिकह्युछेके एवातमेधो

खोनाहि एटलेएवातजुठीनथी एटलेएवातसत्यछे माटेहे
भव्यजीवो जोतमारेआत्मानेसुखवांछोतोभेदज्ञानविचा
हो नेविजावनोत्यागकरो स्वजावनोध्यानकरो पछीअन्ने
दज्ञाने करीनेध्यानकरो एटलेआत्माएजपरमात्माथझे
तेथकिसर्वकर्मनोनाशथाशे तेथकिअनंतीरिद्विसत्ताएछे
तेप्रगटथशे जन्मजरामर्णनाफेराटलशे अक्षयअव्यावा
धसुखनोविभागीथइने शीवपुरमांजइरेहेशे माटेएहिज
अभ्यासकरो एहिजअमारोउपदेशछे तथासर्वज्ञानीपु
रुषोनोएहिजउपदेशछे.

॥दुहा॥ एहग्रंथपूरणहुवो पूर्णहुइअबआश श्रोतासूण
जोकांनदेइ ग्रंथगुणकीराश ॥१॥ मिथ्याविध्वंसननामए
भाख्युंतेसुखकार तेहमांहिजेजावळे सुणल्योतासविचार
॥२॥ बहूभेदमिथ्यात्वना तेमजीवस्वरूप द्रव्यगुणपरजाय
नो भाख्योरुपअनुप॥३॥ नयभेदबहूभाखीआ तेमअध्या
त्मवात बहूग्रंथनीसाख्यथी कीधीएहनीरूयात॥४॥ ग्रंथगु
णसमुद्रछे जीलेमांहेमतीवंत पापमेलसबधोयके होवेउ
त्तमसंत॥५॥ रयणचिंतामणसारीखो ग्रंथरच्योगुणजाण
पंडीतजनतोसुखलहे वांचतांप्रगटेनाण॥६॥ मुरखजनस
मजेनहि तामेनहिमुजदोष क्षयउपशमतीनकुनाहि तामे
किनपररोषा॥७॥ जाकोअनुभवथीरहे आत्मअनुभवलक्ष
ताकुतोबहुगुणकरे जाकोउपयोगदक्ष ॥८॥ वसुधामेवि

स्तरो जीउंजलमांहीतेल मुखमुखएहीप्रगटहोवो ग्रंथ
 गुणकीरेल ॥९॥ अक्षयथीतीमेरुतणी तेमएग्रंथनीवास
 रवीशशीपेरेअवीचलरहो उत्तममुखमेवास ॥१०॥ संवत
 ऋणीशतुगणीशमां सुंदरआसोमास कृश्नपक्षतिथिसप्त
 मीपुरणथयोउलास ॥११॥ शितलकारीसोमवार आमो
 दगाममोजार वांचजोभणजोन्नविजना तेलेशेभवपार ॥
 १२॥ एग्रंथरुदियेधरी ध्यानकरशेजेह मुनिहुकमसुखसं
 पदा पामशेशिववधुगेह.

इति श्रीमिथ्यात्वविध्वंसननामा
 ग्रंथसंपूर्ण.

श्रीरागमाला.

श्रीगुरुभ्योनमः

उसकानामदर्वविलासः ॥ याग्रंथमैरागवालाकुतोरग
हैठरकविजनाकैलीया ठरपंक्तिजनाकैलियादर्बाणुजोग
मै चिदानंदलीयाअनुलोकों स्वरुपहैसोग्यातापुरसांका
बीचारबाजोगहै ॥ प्रथमरागभैरवै ॥ चिदानंदजजोरेभाइ
चिदा० ॥ आंकणीः सहैजस्वजावमेंसदाजोरहैवे रागभैरव
मेगावे वोहीपरीब्रह्मवोहिपरमेश्वैर वोहिचिदानंदका
हावेरेभाइ ॥ चिदा० ॥ उनकिकिरपाबमेयेहोवै मेरीइच्छापु
री रागमालामेंकरतहू नहिकोइवातअधुरीरेभाइ ॥ चि
दा० ॥ दरवाणुपरजायलहिने येसबरागमेगाउ मुनिहूक
मचिदानंदमुरति शुद्धस्वरुपमेंपाउ ॥ इतिप्रथमपदसंपूर्ण ॥

रागनिजैरवी ॥ चेतनदरवजाणेरी दरबगुणपरजाय
उनकु लक्षणैतेसमजेरी ॥ नएनिषपतत्वैकुजांणे जेदसंक्त
करेरी ॥ १ ॥ श्रीजीनवैरनेऐसाज्जारूया परजायनेएग्रहैरी ॥
सुद्धसमकीतउनसेहोवै याबीनचितठरेरी ॥ श्री. २ ॥ चारअनु
जोग्यमेएकज्जारूया दरवाणुजोगकहैरी ॥ मुनीहूकमएनीश्वे
अनुजोग रागनीभैवीबोहोरी ॥ श्री. ३ ॥ इतीदुतीयेपदसंपूर्ण ॥
रागनीबिजास ॥ जीवादीवस्तुदरवकुभावस्वैरुपीतेक
हियेरे जीदरवैदरवप्रैतेकैतेजाणो बिरोधअपनेमेनालहियेरे

॥जी. १॥ जथारथस्वरूपहैयाका व्यापव्यापकेकहियेरे ल
 ळणयेहैवस्तुस्वरूपका सचाचीतमेलहीयेरे।जी. २। जीवद
 रवअनंताजाण्य कारजनेदेजाणोरे ॥ भावनेदेतोएकज
 कहिये खेत्रकालजावबखाणोरे ॥जी. ३॥ समुदायएउन
 काभाख्या दरबादीचतुष्टीलहियेरे॥मुनीहूकमचिदानंदन
 जतां रागनीबीभासएकहियेरे॥जी. ४॥ इतित्रीतीयेसंपूर्णः॥
 रागनीललत॥दरवप्रैतैसमजेनेजीया प्रदेशप्रदेशेजाणो॥
 स्वैस्वैकारजकारनउनका साम्प्रथरूपबखाणो॥ दरब. १॥
 अनंताअविजागपरजायका तीनकेसमुदायरूप॥ ताकोगु
 णकहैहैग्यानि याकोसमजोसवैरूप॥दरब. २॥ कारजका
 रणभिन्नतिबै तिहांसाम्प्रथरूपलहिए॥ गुणपरजायनिन्न
 भिन्यैये गुणपणअनंताकहिये ॥दरब. ३॥ गुणगुणपरतै
 परजाय अबीजागरूपलहिए॥अनंतापणसरखाभाख्या
 वरजायआस्तीरूपकहिये॥दरब. ४॥ प्रतिके२ वस्तुअनंती
 तैथिअनंतगुणजाणो ॥ मुनिहूकमसाम्प्रथपरजायरागनि
 ललतागवाणो॥दरब. ५॥ इतिचतुर्थयसंपूर्ण॥

रागनिपटमंजणी ॥ उठतेरोरुपदेखोचीदानंदराया
 दर्वकेलक्षणजाणो तीनुकाजेदकाहाया॥ उतपातबयैदुव
 जुक्तसंतलगाहाया ॥१॥ दरवास्तिकपरथमनेयनार्यो
 परजायेनयैदूजो॥उभयैनयअपिप्याविलंठनजाणै उनसै
 मोहोधुजो ॥२॥ गुणपरजायसहिततेदर्वे जाणगबक्तासा

चो ॥ मुनीहुकमयेपटमंजरी रागनिगायराचो ॥ ३ ॥
इतिपदपंचमोसंपुर्ण॥

रागनीषट ॥ परजायनयबिचारतचेतन संतधर्मसोक
हियेरो॥परःअर्थक्रीयाकरेजोदर्वे परजायअपीष्यालाहिये
रे॥१॥परःआपत्रापणीसक्तीसारु धर्मअपीष्याकहियेरो॥
धर्मअधर्मआकाशजाणो पुद्गलजीतेलहियेरो॥२॥ ठोका
लदरवतेनारुयो आपत्रापकेलप्यालहियेरो॥मुनीहुकमये
दरबस्वभावैठ रागनिषटयेकहियेरो॥३॥इतिपदठोसंपुर्ण

रागमालकोस॥हेजीयाजेदग्यानयहैकीजै पंचास्तीका
यचितलीजै॥आंकणी॥ठठादरबैकालसोभारुया उनकुआ
स्तिनेकीजै ॥ अप्रदेशीसैदांतिजाणो उपचारदरबतेलिजै
॥१॥तेकारैणेअस्तीकायनेजाणौ बस्तुबिनाकाहाकीजै ॥
नास्तीपणोदरबकोदेखिउपचारैनेपतिजै॥२॥रागमालको
समाहिगायो कालतणोअजावै ॥ मुनिहुकमपंचास्तीका
यको आगैजाखुस्वैभावै॥३॥ इतिपद ७ संपुर्ण॥

रागनीटोमी॥समेजोरेहुग्यानद्रव्यकु खटदरैबकौबिचा
र ॥ आंकणी॥ प्रथमद्रव्यधर्मास्तीनारुयो लोकप्रमाण
अखंम ॥ एकद्रव्यउनकोएजाणौ जिवपुद्गलकुआणंद॥
॥गाथा१॥ जेजेगतिप्रणमता पुष्टहेतुएजाणो॥असंख्य
परदेशलोकप्रमाणे एहिदर्वबखाणो॥२॥जबजिवमुक्षैजा
वै तिहांकांमनआवै॥मुनीहुकमयेशुद्धस्वरूप नेटोमीराग

नीगावै ॥३॥ इतिपद८संपूर्ण॥

रागनीआसावरी ॥ सिद्धस्वैरुपप्रणमिजेभाइ ग्यानशु
धारसपिजै ॥आंकणी॥ सिद्धअवस्तामेंसाजकारि अधर्मा
स्तिकायकहिजै॥स्थिरताभावअनंतायाको उपयोगमेंपण
लहिजै॥गाथा१॥जिवपुद्गलस्थिरताभावै पुष्टहेतुएकहिण॥
असंख्यपरदेशएलोकप्रमाणो दुजोदरबएबहिण॥२॥आ
साछोमआसावैरीगायो शुद्धस्वरुपमेंरहिण॥मुनीहूकमधि
दानंदनजतां शिवरमणिसुखलहिण॥३॥इतिपद९संपूर्ण॥

रागनीविलावल ॥जियालोकस्वरुपकुजाणो अबगांह
कस्वजावबखाणो॥आंकणी॥पुष्टहेतुसर्वदरबकु आकास्ति
कायकांहांणो॥ अवगाहानासर्वकु देवैसोयेदोजातजाणो
॥१॥लोकाअलोकदोयकहिण वाकोस्वरुपहूंजाखु॥ जिवा
दीस्वरुपबसेजीहां सोइलोककैहिदाखु॥२॥असंख्यपरदे
शउकेजाखे अबकहूअलोकबिचार॥ अनंतपरदेशउनके
जाखे पणनहिदरबपरचार ॥३॥ अवगाहकशक्तीउनमें
पणलेनेवालानाहि॥ लोकअलोकउजयेमीलकै येस्वैरुप
हैत्याहि॥४॥ अनंतपरदेशीदरवैयेतीजो आकास्तिकायते
कहिये ॥मुनिहूकमयेजाजनकाहाणो रागनीवीलावलल
हिये ॥५॥ इतिपद १० संपूर्ण॥

रागनीकुक्कब ॥चेतैनक्योतुनहिबीचारै पुद्गलदरवैकुधा
॥आंकणी॥ अतिशुद्धमैपरमाणुजाण्या नित्यैस्वजाविकजे

ह॥बरणगंदरसएकएकभाख्या दोयफेरसैकहियैतेह॥१॥
 अैसेपंचगुणहिजीनमें सोईपरमाणुजाण ॥ कारणकारज
 मीलकेउंनमे पुरणगलनचितआण ॥२॥ पुद्गलदरबैया
 कौकहिये चोथोरूपीमान ॥ मुनिहूकमयेरागनी कुकब
 आगैपुद्गलबखाण ॥गाथा३॥ इतिपद११संपूर्ण॥

रागनिगुणकली ॥ जीयापुद्गलस्वरुपतेयेह लोकमे
 अनंतातेह॥घणुकषंदतेजाण अनंतातेहवखाण॥गाथा१॥
 तणुकषंदपणकहिये औंअसंख्यातीकषंदलहिये॥ असं
 ख्यातीकपणभाख्या अनंताणुकतीहांदाख्या ॥२॥ येसर
 बेसबदजाणो येकयेव्याअनंतबैखांणो॥येकआकाशपरदे
 शैकहिये अनंताषंदतेलहिये ॥३॥ येमपंचैपरकारथीजा
 ख्या अचेतनचितमैराख्या॥ मुनिहूकमकहैतेत्यागो गुन
 कलीकुगांणैलाग्यो ॥४॥ इतिपद१२संपूर्ण ॥

रागहीमोल॥ अरेजीयाजाणतुसहैजसुभावकु चेतनाल
 क्षणैसहैतदाख्यो॥चेतनादोयपरकारकीजाणी ग्यानदर
 शैनउपीयोगमेंआणीयै॥ अनंतपरजायपरणामिकदरव
 ये उनकेदोयप्रकारेबैखांणीयै॥१॥करत्वादिलेढाहै जीव
 कापरजावैतेअशुद्धजानो॥ शुद्धस्वजावमैरमैजबचिदघन
 शुद्धपरजायकुतेहैमानो ॥२॥ उपीयोगवंततेचेतनाजानी
 यै बीन्यउपीयोगजेमैजानो॥मुनीहूकमरागहिंमोगावाथकी
 शुद्धउपीयोगथीशीवसुखबस्वांनो॥इतिपद१३ संपूर्ण॥

रागसारंग॥ पंचास्तीकायकेमानमे नीजरूपपीछाना
 तांनमै॥अरुपीचिदानंदस्वामी जीवएकबखांनमै ॥पं० १॥
 ओरचारौआस्तीकायये अजीवदरबतेजाणीयै॥वाकेपरा
 वर्तननीमीतै कालदर्बबखांणीयै ॥ पं० २॥ प्रत्तांप्रत्तैवैके
 कारणमाटे ढंढोदर्वचितआंणीयै येदर्बनेपरदेशनहीछै ते
 थीआस्तीकायनजाणीयै ॥पं० ३॥ व्यवहारनयअपीक्ष्या
 यदर्ब समीयेखेत्रदाखीयै॥ आदितपरीभेदपरीमाणे समी
 येआवैलीबखांणीये ॥ पं० ४ ॥ तेमाटेआस्तीकानहि
 आस्तिकायपंचधारीयै॥मुनिहूकमकहैआगलकहैशुं राग
 नीसारंगबिचारीयै॥इतिपद १४ संपूर्ण ॥

रागनीगोम॥ अपनारुपजबहमनीरस्या पंचास्तिका
 यमांहितेपरस्या॥आकणी ॥ जीवस्वरूपअसंखपरदेशी
 लोकपरमाणेपरदेशतेधारो॥तैमजधर्मअधर्मकहिये प्रतेके
 प्रतेकैपरदेशबिचारो॥१॥ लोकअलोकमलीनेकहिये आ
 कास्तिकायएककाहाणो॥ प्रदेशअनंतायेनाकहिये चोथो
 पुद्गलदरबचितआणो॥२॥ येकअनेकप्रमाणुरूपये खंधहे
 तुजुगतथीकाहाणो॥तेथीदर्बयेहैनेकहिये आस्तिकायत
 णोप्रैमाणो॥३॥ येमआस्तिकायपांचैजाणी तेमैजीवास्त
 आपणोधावो॥ओरआस्तिकायचारतजीनै मुनिहूकमराग
 नीगोमगावो ॥४॥ इतिपद १५ संपूर्ण ॥

रागनीशुद्धसारं॥चेतनअपनोधर्मसमारो सामा बिशेषनि

हारो॥आंकणी॥येधर्मपंचास्तिकायमै प्रथमसांनकाहाणो॥
स्वजावलक्षणउनकेजाखे प्रतेकेप्रतेकतेजाणो ॥१॥ दब
गुणपरजायव्यापक परणामीकलक्षणस्वभावो येकपणु
नेनित्यप्रतीहा अविअवरहितपदध्यावो ॥२॥ कीरीयार
हितसरबगतजाणो एसांमानधर्मकाहाणो॥पंचास्तिकाय
माहितेकहीये सदास्वभावचितआणो ॥३॥ वशेषधर्मह
वेतेकेरोआगेअमेतेकहिशुं ॥ मुनिहूकमशुद्धसारंगावतां
चितहरखाशुं ॥४॥ इतिपद १६ संपूर्ण॥

रागनीमालसीरी॥ अपनाधर्मधावोआतम बसेसजाव
चितजावो॥आंकणी॥बेसेसधर्मपंचास्तीकायमे द्रव्यगुण
परजायजाणो॥व्यापकतैस्वरुपतेकहिये गरुगमथीचित
आणो॥१॥परमाणीकलक्षणस्वजावजे एमअनेकचितधा
रो॥एकअनेकनेनित्ययअनित्यए नीरअविएवस्वैअवियेव
बिचारो॥२॥संक्रियेपदएहमैजाणो देशगतसर्वगतपरवेस
॥बसेषपदारथगुणपरवरती कारणपणहोयबीशेष॥३॥न
हिसामानबसेषबिठै बिशेषसामानविनताही॥दोयघरमस
दारेहेजीहां आस्तीकायकहियेत्यांही॥४॥मुनीहूकमयेह
धर्मतै स्यादबादस्वरुपे॥रागनीमालसीरीयेगाइचिदानंद
अनुपे॥५॥ इतिपद १७ संपूर्ण.

रागनीमुलताइ॥चेतनसामानस्वभावसमजा ओरसम
जासैकौनमजा॥आंकणी॥मुलसामानस्वजावकहियै खट

भेदउनकालीया॥आस्तीतैनेबस्तुतैजेह दरबतैतीजाकी
या॥१॥ परमेत्वैनेसतत्वैये अगरलघुबटाथया॥येसामान
सुभावकेजेदहै खटविधएरचनाकह्या ॥२॥ सामान्नतेसर्व
दरबमेलाधे सरखाधर्महोयखरा ॥ मुनीहुकमअर्थआगे
रागनीमुलताइबरा ॥३॥ इतिपद १८ संपूर्ण.

रागमलार॥ आतमआस्तीस्वजावभाखी सुधैधर्मतेदा
खे॥आंकणी॥बसेसधर्मकेआधारभुतजो सोहीआस्तीतैक
हिये॥गुणपरजायधरियाकु बस्तुत्वस्वैभावलहिये॥१॥अर्थ
क्रीयाकरेसोदर्ब अथवाउतपातवैयजाणो॥उतपतीपरजा
यपुत्रपीताजीम आविरजावबखाणो॥२॥प्रैसवैसमलक्षण
बिरजभुत परजायतीरोभावकहिये॥भावरुपसक्तीआराधे
दरबत्वचोथोलहिये॥३॥सपरबविक्ष्यांग्यानप्रमाण नीति
प्रमाणतेकहिये॥स्वगुणमेप्रणमेजोचेतनसुधपरमेत्वैलहि
ये॥४॥उतपातवैयदूर्वेजुक्त तेहनेसत्वैतेजाणो॥हाणब्रह्मीख
टगुणीजीहाठै अगरुलघुबखाणो॥५॥ एसामानस्वजाव
खटनो अर्थसंखेपेजाख्यो॥मुनीहुकमयेरागमलारे नीज
स्वरुपुकहिनेदाख्यो॥६॥ इतिपद १९ संपूर्ण.

॥रागनीमलार ॥ सामानसुजावकेउत्तरभाखु आस्ति
स्वजावकेजाणो॥अनंतजेदयाकेभाखे पणत्रियदंशबखा
णो॥१॥सामानसुजावकेउत्तरजाखु आस्तिनास्तीनीतसु
जावै॥अनितएकसुजावै अनेकभेदअभेदकाहिए॥२॥अव्यै

अजव्यैतेलावो बकैतव्यैअबकतव्यैजाणो॥परमस्वभाव
तेरमोलहिए उतरसामानैबखाणो॥३॥ उतरसामानैसर्व
दरवैमें सरखेभावैलाधे॥मुनीहुकमएमलाररागनी गाता
मनुमोवाधे॥४॥ इतिपद२० संपुर्ण॥

॥रागनीदेशी॥ आस्तितास्वैजावमें दरबादिचतुष्टि
जाण॥आंकणी॥ व्यापव्यापकैसंबंधथी सत्यथिआप्रण
मंता॥मनहेतुअंतरंगनो प्रणमतागुणग्रैहेहंत॥ १ ॥ सुधब
स्तुस्वैजावनो शुधप्रणतिजाण॥आस्तिसुभावनैजाखियो
चिदानंदबैखाण ॥ २ ॥ आत्मस्वरुपआस्तिमये भाखो
शुधरुप॥मुनीहुकमदेशिरागनी गावस्तुअनुप ॥ ३ ॥
इतिपद २१ संपुर्ण॥

॥रागगुजरी॥ नास्तिपणोबिचारोदरवैमैसोय सरवब
स्तुमैगवेखिजोयै॥आंकणी॥जीहांआस्तितीहांनास्तीहोय
जीहांनास्तितीहांआस्तीजोय॥ दरबादिकचतुष्टिधार आ
पआपणीलहोबिचार ॥१॥ दरबादिकचतुष्टिजेह स्वैग्रहै
आस्तीपदतेह॥परदरबादिकचेतनमेनहि जेग्रहातेनास्ती
सहि ॥२॥ ग्यांनदरशनादिजेगुण दरबखेत्रकालभावथी
सुण॥आस्तीजावचेतनमैलयो परचारेनास्तीमैकयो ॥३॥
ऐमस्वरुपसजेजेआप तेहिजसादबादनेयथाप॥मुनीहुक
मएधर्मअनुसार गुजरीरागनीठैमनुहार॥४॥पद२२ संपुर्ण॥

॥ रागनीबाहार ॥ जमरतुकरतजाणपणाकीबात

॥ टेक ॥ संदैनवअसंदजावतेजाणो आरपितअणारपी
तबिचार॥सपरपरजाएसहि एजंगमनुहार ॥१॥ बसेखप
णोगविखीयेतो बक्तंब्यअबक्तव्यधारा॥उजैनजेदलाधैठै
येहमै सैमजैतासुखकार ॥ २ ॥ तेहस्वरुपसप्तभंगीमांहि
जाखुआगैबिचार॥ मुनीहूकमएचिदानंदमयै गाइरागनी
बाहार ॥३॥ इतिपद २३संपूर्ण॥

॥ रागनीसुवा ॥ प्रथमजंगतेआस्तीकेहिए सर्वदरबमे
धार ॥आंकणी॥ दरवगुणपरजायमाहि आस्तीपणोतेजा
णा॥प्रेतेकैरदरबमेंलाहिए गुणपरजायैबखाणा॥१॥ सदजा
वैआपआपणो गुणपरजायतेहोय॥आपआपणादरबमै
लाधे आस्तीपणोतिहांजोय ॥२॥ अरपीतपणोतेबस्तुनु
होवै सोइबस्तुधर्म॥एकसमेतेसरबेजासे सोइग्यांनीमर्म
॥३॥उदमस्तनेतोअनुक्रमैजासै सरधाएकसमेयीयेहोय॥
मुनीहूकमएप्रथमजांगो रागनीसुवामैजोजोय ॥ ४ ॥
इतिपद २४ संपूर्ण॥

रागश्री॥अपनारुपरचैकेदेखो नहीपरगुणस्वभावै॥आं
कणी॥आपस्वरुपमैलाधैनाही परदरबपरजाय॥गुणलक्ष
णगुजावतैलाधै तेथीनास्तिपणोथाय॥१॥नास्तिस्वैजाव
येहैआपको आस्तिपणोतेजाणो॥दोउजेदयेजीवकाकहिये
इमसबदरबैबखांणो ॥२॥ बीजोभंगयेबखांणो नास्ति
स्वभावनैजाण॥मुनिहूकमयेचिदानंदमेय श्रीरागबखांण

॥३॥ इतिपद २५ संपूर्ण.

रागनीधनासरी॥क्यांकहूचिदानंदघनकी मुखशुंकहीन
जाय॥आंकणी॥स्वपरपरजायदोउलाधै सदभावासदजा
वा॥संतासंतपणेयेकहिये अर्पितअणअर्पितलाव ॥१॥ ये
मअनेकजंगतिहांलाधै दोदोभंगतेकहिये॥सकेतसबदनो
रहोबेइहां तेथीआस्तिनास्तिनलहिये॥२॥तेथीअवैक्तव्य
येजाख्यो त्रीजोभांगोयेलाहियो॥गुणपरजाययेआत्मदरव
ना अनंतजेदतेकहियो॥३॥ तेथीएकसंमनकहैवाये आत्म
स्वजावयेमधावो॥मुनीहूकमयेरागनीधनासरी शुद्धस्वरु
पमैगावो ॥४॥ इतिपद २६ संपूर्ण.

रागनीकाफी ॥ अपनारुपनिहाराजबहमनै अपनारुप
निहारा॥आंकणी॥ स्वपरजायआस्तिकहीयै सोतोसंतका
हावै॥नास्तिपणोठैपरपरजायै सोतोअस्त्वैयावै॥१॥ दोउ
भावयेकसमीये चैतनमांडलहीये॥ तेथीभांगोएचोथोभा
खो मीश्रभावतेकहीये॥२॥ एमस्वरुपआतमकेरो समऊ
तेग्यानीजाणो॥मुनीहूकमतेबिनअगन्यानी रागनीकाफी
काहाणो ॥३॥ इतिपद २७ संपूर्ण.

सुगराइरागनी॥ आतमाआपसरुपजाने बचनगोचरन
हीठाणै॥आंकणी॥स्वैपरजायदेशथी सदजावैजाणो॥अन
परजायबशेषथी अनर्पितअसतआणो ॥१॥ एकसमेजुग
पतयाको संतासंततेसाचो॥जाणपणोइहांतोकहिये मुख

वचननहिजाचो॥२॥ जाणापणाथीआस्तीपणोए एवचने
अवक्तव्यैजाणो॥ तेथीभांगोपांचमोकहिये आस्तिअवक्त
व्यैवखांणो॥ ३॥ सरवैदरवमेभंगयेठै जेमजीवमैजाखो॥
मुनीहूकमजाणपणोसाचो रागनीसुगराइदाखो॥ ४॥ ई
तिपद २८ संपूर्ण.

रागनीपर्ज ॥ अपनेरुपमैजांगोछंठो नास्तिअवैत्वव्यै
जाण॥ परस्वभावअपनेरुपजे नास्तिभावैचीतठाण ॥१॥
अनजुगपतइहांकनैभाखु आस्तिनास्तिअवक्तव्यैसोय॥
येकदेशेस्वैपरजायै अर्पितभावैजोय ॥२॥ अनयेकदेशे
परजायै अणअर्पितजावबरीयै॥ सदजावअसदजावै स
त्यअसत्यकरीयै ॥३॥ एसर्वेअवक्तव्यैजाणो जांगोसात
मोकहीये॥ स्यादआस्तिस्यादनास्ति स्यादअवक्तव्यैलही
ये॥४॥ येसत्तैभंगीबीशेषाविशेषै यहैस्वैरुपकाहाणो॥ भि
न्नस्वरुपसत्तजंगीकेरो रतनाकरअवतार्कायजाणो ॥५॥
येसत्तभंगीसर्वदरवमै नित्यादिकनिबखांणो॥ मुनीहूकम
स्यादबादये रागनीपर्जलखाणो॥६॥ ईतिपद २९ संपूर्ण.

होजीयास्यादबादबीचार॥ टेका॥ सत्तभंगीमैमुखपणैये
भंगतीनबीचार॥ स्यादआस्तिस्यादनास्ति स्यादअवक्त
व्यधार ॥१॥ आस्तिपणैआस्तिधर्मठे नास्तिपणैनास्ति
धर्म॥ जुगपदेउभीयेधर्मठै येस्यादबादमरम॥२॥ सांमान
विशेषधर्ममेलाधे गुणपरजायमैजाण ॥ प्रतेकेप्रतेकेसत्त

भंगीजाणो नित्यादीकबखाण ॥३॥ स्यातपदग्रीहीनैकहै
ता दोशेणनेआवेंयेक॥येमस्वरुपस्यादबादनो साचीग्या
नेनीटेक॥४॥येजाणोतेनेसरबेजाणो बीजातोविदाअभ्या
स॥मुनीहुकमचिदानंदमये रागनीमारवेणप्रकास ॥५॥
इतिपद ३० संपूर्ण॥

रागनीगोप्नी॥स्वजातीमैआस्तिनास्तिपणो तीहांकहिने
दाखु॥आंकणी॥जीवेजीसजातीजाखां पंचबीजातीकहीये
॥ स्वैजोवआस्तिपणैबै परजीवनास्तीलहिये॥१॥ग्यानै
ग्यानआस्तिजावठे दरसनादीनास्तीभावै॥स्वेगीनानते
आस्तीजावठै परगीनानतेनास्तीगावै ॥२॥आस्तिपणोते
नास्तिनेहोवै नास्तिपणोतेआस्तीनैथावै॥आपणोगुणते
परमेंनजावै परआपणमेंनाआवै ॥ ३॥ स्वजातीधर्ममांयै
रहैवै परजीवनीनवीहोवै ॥ एमगुणपरजायादिसरबमै
आस्तिनास्तिजोवै ॥४॥ आस्तिनास्तीसरुपयेजाणो स
जातीमैजाखु मुनीहुकमयेनीजसुभावमै रागनीगोप्नीयै
दाखो॥५॥इतिपद ३१ संपूर्ण.

रागनीपुरबी॥ चेतननित्यसुभावसमजोनेजाइ चेतनः
दोयप्रैकारनित्यसुभावै समजोएहबिचारा॥ उप्रैचुतीनीत्यै
तांजाणो परंमपरनित्यैताधारै॥१॥सर्वदरवैमेएहैस्वैजाव
ठै तेहैनादोयैप्रकारै॥ उर्धताप्रचियैप्रथमजाखो त्रिजकप्रे
चीसारै ॥ २॥ येदरबसभावैनीतै उतपातवैयैदुजोनिते॥

येमअनेकस्वैभावठैदरवमें समजलोहोमीत॥३॥ नित्यैअ
नित्यैसुजावएमजे सर्वदरवमाहि॥मुनीहुकमतेसाचोग्या
नी रागनीपुरबीगाइ॥४॥ इतिपद ३२ संपूर्ण॥

रागनीऐमैन॥नित्यस्वैजावधीबीधध्यावा दूजेयेप्रकारै
रो॥आंकणी॥कुटंस्तंनेपरणीमीकयहैसरुपहुदाखु॥परदेसै
येकुटस्तकहिये गुणमैप्रणामिकराखु १ चेतनप्रदेशनित्य
कुटस्तै इनुपरवैरतनैनाहि॥परावैरैतनतोगुणपरजायमै
सोपरणामीकनीत्यताकाहाइ २ एजेदतोसरवैदरवैमें स
मजैतैनेजणायो॥मुनीहुकमयेरागनीऐमन गाताहरखज
रायो ३ इतिपद ३३ संपूर्ण॥

रागनीग्यानाटा॥ परजायधर्मकुचिन्नचिन्नकर आपो
आपसमारो॥ आंकणी॥शेकारीलंक्षंजेहमै तेहनेदवैक
हिजे॥दरवैदरवैप्रतीप्रदेशे गुणैमैपणकहिजे १ उपादान
कारजकारण प्रणामीकपरैजायै॥ब्यापकेपरजायउतपात
कहियै गुणतेदरबत्वैथायै २ शैमीयेरैउतपातबेयै सर्वद
रवैमेंलहिये ॥ गतिथतीअवगाहवरतना मलैबियरणैक
हिये ३ चेतननोउपीयोगगुणबैबस्तुस्वजावीककहिये॥उ
तपातवैयैयेसरवेमेलागै गुणादिकमैकहिये ४ कारणका
रजपोतानोकरतां एमग्यानतेलहिये॥मुनीहुकमप्रथम
व्याख्या परजायैरागनीनटमैकहिऐ५इतिपद ३४संपूर्ण॥

॥ रागनीबहुहंस ॥ तुमतोशुधधर्मआराधो चिदानंदकु

साधोही ॥टेक॥ निजदरबपरणामिकभाख्यो सोहिधर्म
वाधो॥१॥तुम॥पुर्वपरयजायवैकरीनै नवेपरजायउतपादो॥
दरबपणोदरबपणैकहियै येहिग्यानिनादो॥२॥तुम॥ पर
जायव्याख्याधितियेभाखी ग्यानिमनआणंदो॥मुनीहूक
मबन्हंसरागनी समजेएहमुणंदो॥३॥इतिपद३५संपूर्ण॥

॥ रागकालंगमा॥ चेतनस्वैकारजकारण परणामिक
प्रावर्ति॥गुणादिपणेएमजजाणो प्रणतिस्वभावेधरती चे०
१॥ श्रतितश्रनागतपरजाय श्रनंतातेकहिये ॥ वर्तमा
नपरजायएकठे एममुधर्मतेलहिए ॥ चे०२॥ वर्तमानपर
जायश्रतितमैप्रणमै श्रनागताश्रनीतहोवै॥ठेकश्रैनागतबा
कीठेजे निकटहोताजुवै ॥ चे०३॥ एमउतपातनेवैयै द्रव्य
त्वैगुणकहियै॥मुनीहूकमतिजोपरजाय रागनीकालमैग
हियै ॥चेत०४॥ इतिपद३६संपूर्ण॥

॥रागभरवीसिधी॥ होजवीयाकालकुसमजो पंचास्ति
कायमैसमाय ॥आंकणी॥ केताकपंम्तिएमबदैबै कालपरै
प्रणतिठराय॥येबचैननहिगणधरमिलतो कालतोद्रवपर
जाय ॥हो०१॥ स्वैधरमदरवनोजेबै प्रणतिवस्तुरूप॥तेमा
टेकालजेदतेजाणो एसरधाठैश्रनुप ॥ हो०२ ॥ अथवाका
लभिन्नद्रवैकहिए तोकालतेकारणरूप ॥अतीतश्रनागतव
र्तमानप्रणेत तेतोजिवादिधरमस्वरूप ॥ हो०३ ॥ तेमाटे
कालभिन्ननजाणो सर्वदरवनोपरजायै॥उतपातवयैरूपये

ठे तेतोपरजायकाहायै ॥ हो०४ ॥ प्रैजायव्याख्यातिजि
माहि एजाणजोस्वैरुप॥ मुनीहूकमएसीधीभरवी परजाय
व्याख्याअनुप ॥ इतिपद३७संपूर्ण॥

॥ रागनीटोमिमियाकी ॥ सफलदिनआज केवलग्यां
नमेगाउ॥आंकणी॥गेहेबस्तुनोस्वैरुपजेजाणै तेहिकेवल
ग्यान॥मतीयादिकथीवोबोजाणै प्रतक्षैपरोक्षैपरमाण॥स
फ०१॥ घटपटादिरुपनप्रणमै तेसमघटग्यान॥समीयेंअं
तरघटबीणसै तवकेवलग्यान ॥ सफ०२ ॥ घटबणसै
ग्याननबिनसै केवलनोथायउतपात इहांगनेपरजायउ
तपात॥सफ०३॥प्रथमसमेयैधरमास्तिकायजे संख्याता
परमाणुनैसाज ॥ धितियेसैमैअसंख्यातानै पुर्वसंखीयैवै
यैनोकाज ॥ सफ०४॥ असंखतीअनंताकहिए एमउतपा
तवैयैवखाण ॥ एमचलेणसकारीजारुयो दुवैताद्रवैतेजा
ण॥सफ०५॥ एमसर्वदरवगुणमैजाणो चतुर्थिव्याख्याथा
य॥मुनीहूकमएजाणेकेवली रागनीमियाटोमीकाहाय॥
सफ०६॥इतिपद३८वासंपूर्ण॥

॥रागनीबिलावैल अेलिया॥ चेतननेदएपांचमोजाणो
आस्तिनास्तिपरणामी आस्तिस्वैजावस्वैधर्मनो उतपात
वैयेएपरणामी॥गा.१॥नास्तिसुजावपरदरवैनो तेमैउतपात
वैयनाहि॥ परवैरतैनधर्मनहिउनको दरवत्वैधर्मठेताही
॥गा.२॥आस्तीधर्ममेसर्वेलाधे समजोगुरुगमलही॥मुनी

हुकमबलहारीगुरुनी अलीबिलावलरागनीकहि ॥ इति
पद३९ संपूर्ण ॥

रागनीवीलावलसुवा॥चेतनश्रगरुलघुपरजायतेजाणो
॥चेतन०॥ हांणव्रधिखटगुणभाखी सरवैदरवैमेप्रणमै॥
हाणीतेतोबयैकाहावै व्रधिउतपाततेरमै॥चेत०॥१॥व्रधिवै
यैहाणीउतपात श्रगरुलघुदरवैतेजाणो॥सरवैदरवैमेइम
जकहिये येमपरजायबखाणो॥चेत०२॥ अलोकमेपणअ
गुरुलघुहै नीचसैजावैलहीयै॥मुनीहुकमयेछटीव्याख्या
सुवावीलावलकहियै ॥ इतिपद४०संपूर्ण॥

रागनीसारंग ॥ बंद्राबनीःआस्तिपरजायसाम्मैथरुपये
येमचीतमेंसमजीयै॥आंकणी॥ सरवैदरवैनोआस्तीस्वजा
वै अनंतगुणोतेलहियै॥बशेषरुपतेसाम्मैथपणोछै साम्मथप्रे
जायतेकहियै॥१॥ प्रैवर्तिरुपतेनमीतनेदछै तेथीउतपातवै
यैलहियै॥ पुर्बबशेषपरजायनेवैयै अजिनवैबशेषतेकहियै
॥२॥सःइमपरजायनोप्रेणमवौजाखुं द्रुवैतेबशेषपरजायै॥
मुनिहुकतेरागनिजाखि बंद्राबनसारगथाये॥३॥ इतिपद
४१संपूर्ण॥

रागनीपिलु॥ चेतननिजशुभावकुजाणे नित्यानित्यका
हाणारे॥आंकणी॥ नित्यैस्वजावजाहानहिलाधे जाहाका
रजनविहोवैरे॥कारणपणोपणतिहानदिसै कारियेशिधिनै
जोवैरे ॥चे०१॥ अनित्यैपणानोजाहांअजावछे गायकश

क्तिथाकिरे॥ अरथक्रियातेनरकरै गरुगमथिबुधपाकिरे
॥चे०२॥ शरबशुभावपरजायधारो आधारभुतनिजेपेत्र
लहियेरे॥मुनिहूकमरागनिविलु येअधकारआगैकहियैरे
॥चे०३॥ इतिपद ४२ संपूर्ण॥

रागबरवा॥सुनजियारेतेरेशुजावैकुल्लैके बसमसतसुभा
वतेजाणोरे आपआपणापेत्रप्रदेशै आधारभुतबखाणोरे
सुन०॥१॥सामान्यैजावैयेकसुजावछै बशेषभावैअनेकसु
भावीरे॥येतोपरैवरणतिमैरमबो हवैकहूदरवैसुजावरे॥२॥
आस्तित्वादिशर्बसुजावते गुणपरजायेकहियेरे॥शर्बेयेक
परदेशेजाख्या आपआपणोयेत्रजेदकहियेरे ॥३॥ शर्ब
परदेशतेभिन्ननजाख्या पंढिरुपतेलहियेरे॥परदेशप्रतेअं
तरनविहोवे दरबेयेकस्वभावकहियेरे ॥४॥ येमशरैबसुनु
वपरजायजेदे दरबमैअनेकतेलाधैरे॥ मुनिहूकमरागनि
बरवो स्वभावजाणेगुणबाधेरे ॥५॥ इतिपद ४३ संपूर्ण॥

रागनीजजोटी॥जेदग्यानएचिदानंदको मेउनकुपीठाणु
॥आंकणी॥आपआपणोकारजजेदये सभावैजेदएकहिये ।
अगरुलघुपरजायजेदतेम भेदसजावतेलहिये ॥१॥ जी
म२अवस्तापलटे जेदस्वैजावतीहाजाणो॥अभेदसुभाव
ग्रहैणकरीने भेदस्वैभावजोनैबखाणो ॥२॥ तोगुणगुणी
सुजावनेमांही शंकरेबदोषेणैलागै॥गुणपरजायनैकारण
कारज लक्षणलक्षैजागै ॥३॥ तेकारैणयेजेदग्यानछै

सुधपरणैतीयैग्रहीये ॥ मुनुहुकमयेकारणअभेदनो राग
नीजेजोटीलहीये ॥४॥ इतिपद४४संपूर्ण ॥

रागनीजंगला ॥ अपनारुपप्रणामीकजोइ अतीअनंद
मैपाया ॥ उत्रोतरपरजायत्रैणैमन नीजस्वभावमैआया ॥
गाथा१॥ नीजस्वरुपमैदोयजावठै जंव्यैअभंव्यैसुभावै ता
कोबीचारवेवरीदाखु समजुचितमैधावै ॥ २ ॥ उपीयोग
थीरकरीनेधारो बीचारआगेकहीशुं ॥ मुनीहुकमयेरागनी
जंगलो शुद्धउपीयोगेलहीशुं ॥ ३ ॥ इतिपद ४५ संपूर्ण.

रागनीस्यामकलाण ॥ भव्यैसुभावैतेजाणो ॥ टेका ॥ शुद्ध
स्वरुपवखाणु जावधरमतोजीवस्वरुपनो तीहांजवांन
धर्मकहीये ॥ गुणपरजायपरावरैतनजे तथाआस्तित्वेलही
ये ॥ १ ॥ जावनवोउतपैनथायजे नवीनपरजायमैपरवरते ॥ पू
रबजावतेनाशकरीने जवैस्वैभावयेमपलटै ॥ २ ॥ पलटणैशु
जातेभव्यकहीजै तहेमैभवानधरमदाखु ॥ मुनीहुकतेआग
लकहीशुं रागनीस्यामकल्याणआखु ॥ इतिपद ४६ संपूर्ण.

रागनीअमनकल्याण ॥ भव्यैतधर्मबैजव्यैशुभावमै ग्या
नीतेहवखाणै ॥ आंकणी ॥ गुणपरजायेजेबस्तुनां तेहिजवै
नधर्मकहीजे ॥ नवुंथवुंसमअइपंथाने उत्तरभेदलहीजे ॥
१ ॥ परवरैतैनमैवक्तिरुपबै जेवरतिनुआस्तिजावै ॥ रुप्रंत
रेजेप्रणमेवुं तेभवैनधरमकाहावे ॥ २ ॥ दुग्धनोदाधिपणो
थावु बीकारअंतरेप्रणमवु ॥ ग्यानमहीजेमगीनेतेफरतो ते

मग्याननुप्रणमैव ॥३॥ वर्धिहाणीस्वजावै कारजकारण
 लहीये ॥ आवीरजावतीरोजावकीये येमजवांनधर्मलहीये
 ॥४॥ इनोत्ररथगुरुगमतीलीजो हवेकहूआस्तिभाव ॥ मु
 नीहूकमयेभव्येसुजावमै श्रीमनकल्याणरागनीगाव ॥५॥
 ईतिपद ४७ संपूर्ण.

चारअभावप्रकरणलक्षणा.

श्रीगुरुभ्योनमः

प्रणमुसुधानंदने नाखुअभावतेचार अवलाथईनेप्रण
म्या सवलाप्रणमेसुखकार॥१॥

हवेजेचारअज्ञाव अन्यमतविशेषक दर्शनवालाएकह्या
ठे तेपूर्वेजैनपंढितोएपण केटलाएकविचारनेविशेग्रहण
कर्याठे तेचारअज्ञावनुस्वरूपकिंचित्मात्रहुंकहुछु तेचा
रअज्ञावनानाम प्रागज्ञाव १ परध्वंशज्ञाव २ अत्यंता
ज्ञाव ३ अन्योअन्यज्ञाव ४ हवेअज्ञावकेहेतांशुं जेनहि
वेवस्तु तेनेअज्ञावकहिएठैए परंतुचेतनस्वरूपसाथे चारे
अज्ञावनोविचारकरवाथिघणोफायदोठे तेमाटेएनुस्वरूप
किंचित्मात्र इहांदेखाडुछु हवेपरागभावकेहेतांपूर्वेजे
भावनोअभावहतो तेभावप्रगटथाए तेनेप्रागज्ञावकहि
ए हवेपूर्वेकह्याभावनोअज्ञावहतो अनेशुंज्ञावप्रगटथयो
तेनेप्रागभावकहिये तेनोविचारकहुछु आसंसारनिमां
हिलिकोरे भावरूपवस्तुबेप्रकारनिठे एकशुद्धभाव १ बी
जोअशुद्धभाव २ हवेतेअशुद्धज्ञावनाअनेकभेदठे अनेशु
द्धज्ञावनोतोएकजभेदठे एटलेशुद्धभावकेहेतांशुद्धचिदानं
द संकल्पविकल्परहित समपरिणामीनिजानंदउपीयो

ગ સસ્વરુપમાંથીરતાપણુ તેનેશુદ્ધભાવકહિયે હવેજેશ્ચશુ
 દ્ધભાવઠે તેનાઅનેકજેદઠેતેકહિયેઽએ પ્રથમસમપરિણા
 મજેકહ્યો તેનાંબેજેદઠેએકતોશુદ્ધપરણતિરુપસમપરિણામ
 તેતોસર્વથીજીવનેકલ્યાણકારિઠે અનેશુદ્ધપરણતિસાથેજે
 સમપરિણામઠે તેનાઅનેકજેદઠે તેમધેજેશ્ચેણિપ્રતિપન્નછે
 તેસવિકલ્પપરિણામછે શામાટેજે એઠેકાણેસ્વપરનોવિચાર
 અથવાગુણપરજાયનોવિચાર એસર્વેવિકલ્પસહિતછે પ
 રંતુઘણોજભાગેનોનિર્મલછે અનેથોમોજનાગમલિનપ
 ણુછે એકસમકિતિથિમાત્રીનેસાતમાગુણઠાણાસુધી જેસ
 મભાવથાયછે તેદ્રવ્યગુણપરજાયનુસ્વરુપજાણિ સસ્વરુ
 પનેઓલખી પરજાવનોત્યાગકરિને સમપરિણામેરમેછે
 તેમધેપોતપોતાનાગુણઠાણાનિહદે જેસમપરિણામછેતેસ્વ
 જાવિકછે અનેતેઉપરાંત જેટલુંરમણતથાસમભાવ એટ
 લોઆરોપિતઉપચારિછે અહિંયાંનિર્મલપણુકથંચિતઠેતેમ
 ધેપણતરતમજોગરહ્યોછેતેવિનાસમભાવછે તેએકએવિજાત
 નોપણછે કેદ્રવ્યગુણપરજાયનાજેદજાણિનેપણસ્વભાવપ્ર
 ગટ્યોનથિ અનેસસ્વરુપનુંગ્રહણનથિ અનેસમભાવથાય
 છેતેમલિનછે તેમિથ્યાદ્રષ્ટિછે વલિએકએવિજાતનોપણસ
 મજાવછેજે સ્વસ્વરુપતોજાણતાનથિ તથાદ્રવ્યગુણપરજા
 યનુંપણજાણપણુંનથિ અનેમટકવેરાગાદિકપામિને સંસાર
 થકિવિરક્તજાવેરેહેછે તેસર્વેપણમલિનછે મિથ્યાદ્રષ્ટિછે

तेनोआत्माश्रंशेपण निर्मलथयोनथि तथाएकएवि जात
नोपणसमजावछे संसारछोमी अथवानछोमी कर्तरिभा
वमांरच्यापच्याछे कर्तरिकेहेतांजेकर्म जेजेदर्शनवाला
पोतपोतानाक्रीयाकर्म वेहेवारमार्गनाबांधेलांतेनेधर्ममा
नेछे तेनेकर्तरीकर्मकहिए ॥उक्तंच॥ विहितकर्मजन्योधर्म
निषिधकर्मजनोस्त्वधर्म॥ एटलेविहितकर्मकेहेतांजेकर्म
नुकरवु एटलेक्रियाप्रमुखकरवाथिधर्ममानेछे एवुपणए
कलोकमांधर्मछे पणतेकंडधर्मनथि शामाटेजेनिषेधकर्म
केहेतांजेक्रियापरमुखनोनाशकरिनेस्वजावमांजेरमवुंतेस
तधर्मछे तथाएवुंश्रीविशेष्यावशकमां नयअधिकारेनिग
मनयआरोपितकहिछे तेमधेकारणनेविशेकारजनुआरोप
वुं एटलेकारणजेबाह्यवेहेवारनी जेजेकरणिपरमुखछे ते
नेधर्ममानेछे तेकरतानेधर्मिकेहेछे तेकंडधर्मिथयोनहि अ
नेकरणितेकंडधर्मथायनही ॥उक्तंच॥ बाह्यक्रियायाधर्म
त्वः धर्मकारणस्यधर्मत्वेनकथनं ॥ एवुनयचक्रमांपणक
ह्युंछे इहांकोईकहेशेके जावकारणमांतोकंडआरोपनथि
तेनोउत्तरजे जावकारणनेविशेतो आपआपणाकारजनो
स्वजावछे त्यांहांकंडकर्तरिनथि अनेनिगमनयछे तेकंड
जावमांनथिएतोद्रव्यनयछे अहिंयांपणआकरतमजावनि
वातछे अकरतमनीवातहोततोस्वजावग्रहणथाय तथाचे
तनमात्रवरणवीतेतोचेतनानावेजेदछे एटलेशुद्धचेतना१

तथाशुद्धचेतनार शुद्धचेतनाकेहेतांनरनरकादिक चा
 रेगतिनिवातजाणे द्विपसमुद्रादेदेईने सर्वपरभावनि
 वातजाणेतनेशुद्धचेतनाकहिए तेमद्वेजेस्वस्वरूपनागुण
 परजायादिकजाणे तेअशुद्धचेतनाछे पणमाहाशुजछे जे
 पोतानास्वस्वरूपनेजाणे अनेशुद्धस्वभावनेविषेरमणता
 तेनेविषेथिरपरिणाम एवुजेजाणपणुछेतनेशुद्धचेतनकहि
 ए तेनेजधर्मकहिए अनेतेधर्मकेबुढे आविभिन्नकेहेतां
 कोईकालेपोतानास्वस्वरूपथिएधर्मजुदुनहिपढेएकआ
 त्मस्वरूपनिवृत्तिमात्रएनेजकहिएछे ॥ उक्तंच ॥ चेतन
 मात्रवृत्तिधर्मविभिन्न॥एवीरितेपरभावमांजेरमणता अने
 धर्मनुमानवुं एवंपणएकस्वभावेछे इत्यादिकशुद्धपरण
 तिरुपेशुभाशुभ कारजकारणना समभावचेतननवलगे
 लाछे तेसर्वेपरभावनाघरनासमभावछे पणशुद्धपरणति
 रुपसमभावनथयोतैथिएसमभावनपुद्गलिकरीद्वमांगएयो
 छे तेपरभावनोनाशथाय तारेशुद्धरूपनिप्राप्तिथाय तेशुद्ध
 स्वरूपनेविशेतो उपादानकारणकारज समएसमएअनंतु
 नीपजीरह्युंछे एभावजेनेप्रगटथयो तेनेपरागभावकहिये
 शामाटेजेपूर्वेएवीसुधस्वभावनिप्राप्तिनाहिंहतीतेप्राप्तिथइ
 एटलेपूर्वेशुद्धस्वस्वरूपनोअभावजहतोएटलेपरागभावक
 हियेतथासमकितनिआदेदेईजेजेनवागुणप्रगटथायतेसर्वे
 नेपरागभावकहिए ॥उक्तंच॥ अनादि सांत प्रागभाव इ

तिवचनात ॥ एटलेपुर्वनाभावनोनाशथयोतेनेप्रागभाव
कहिए ॥इतिप्रथम ॥१॥

हवेबीजोपरध्वंशाभावकेहेतां जेकारजनिउत्पत्तिथयाप
हेलां अथवाथयापछि ध्वंशकेहेतां नाशकरवोतेनेपरध्वंशा
भावकहिए एटलेआपणोआत्माअनादिकालनो संसार
नेविषेरखमेठे अनेअनंतगुणनोधणिछे तेकंडखपआव्युंन
हि अनेरखम्वुंपमेठे तेनुकारणएठेजेमोहादिकशत्रुएउत्प
त्तिथयापेहेलां एटलेसमकितपाम्यांपहेलांथिआत्मानागु
णनोनाशकरतारह्या एटलेगुणप्रगटथावादिधोनहि अ
नेपरभावमांरमाप्प्या परपोतानुंकरिमान्युंशुभाशुभनेधर्म
करिमान्युंअज्ञाननेज्ञानजाएयुंज्ञाननेअज्ञानजाएयुंवस्तुध
र्मनेअधर्मजाएयुंशुद्धपरणतिनेअशुद्धपरणतिजाणिअशुद्ध
परणतिनेशुद्धपरणतिजाणिआरोपिताउपचरितअसदभूत
तेनेधर्मकरिमान्युंअणआरोपितअणउपचरितसदभूततेने
अधर्मजाएयुं एसर्वेसमकितपाम्यापेहेलांनांलक्षणबेशामा
टेजेकेटलाएकतोआजिविकानेअर्थकरताफरेठे केटलाएक
पुजावामनावानेअर्थ केटलाएकपोताना मतादिकनिखेंचे
करिने तेसर्वेमिथ्यात्विठे तथासमकितपामिनेवम्युं तेपण
मोहादिशत्रूनमावेठे शामाटेकेसमकितपामिने बेअक्षरनुं
जाणपणुंथयुं अथवाबाइयथकी करणिआदिकसारिकरेते
वारेमिथ्यात्वरुपभूतएनाहृदेमांपिसे तेवारेमतफरिजाएअ

નેગુરુઆદિકનેમાનેનાહિઅનેસ્વમતિકલ્પનાઅર્ધમુપદેશ
 કરેજથારોહગુપ્તનિન્નવઅટલેપાઠિ શાસ્ત્રસિદ્ધાંતમાનેનાહિ
 પોતાનિમતિકલ્પનાઅકરિ એનુજુગતીઅકરિને સમજાવે
 તેમધ્યેસાધુનેઉપદેશકરવાનોઅધિકાર અથવાસુત્રભણ
 વાનોઅધિકાર જેમવેહેવારસુત્રમાંકહ્યોઠે તેતલેતેતલેવ
 રેંથાએ તેવિનાકરેતેપણસુત્રનાઉથાપકઠે તથાસાવકથડ
 નેજેઉપદેશકરેતેપણ સુત્રસિદ્ધાંતનાતથાગુરુનાપણઉથાપ
 કઠે તથાભગવાનાનિઆજ્ઞાનાપણઉથાપકઠે એસંપૂર્ણસર્વે
 પ્રકારેથિનિન્નવજઠેઅનેજમાલિપ્રમુખજેનિન્નવથયાતેતોદે
 શથકિઠે અનેગ્રહસ્થિથડનેદેશનાદેતેસર્વથકિનિન્નવઠે શા
 માટેજેશ્રીવિરપરમાત્માએતોગ્રહસ્થિનેશ્રોતાકહ્યોઠે અરથ
 નિપ્રાપ્તિગુરુનેપ્રશ્નપુઠવાથિકહિઠે પણવાંચવાભણવાલો
 કોનેસંભલાવાતેથકિકહિનથિ એઅધિકારશ્રીભગવતી
 જીથિજાણજો તથાશ્રીપ્રશ્નવ્યાકરણને વિશેસંવરદ્વારે
 ગ્રહસ્થિતથાદેવતાનેસંભલવાનોઅધિકારકહ્યોઠે પણકં
 ઇસખાભેગીકરવિદેશનાઓદેવિ તેઅધિકારતોસાધુનોક
 હ્યોઠે તથાશ્રીનિસિથસુત્રનેવિશે જેસાધુગ્રહસ્થિનેભણાવે
 તથાગ્રહસ્થિને જાણ્યોવચાણે તોતેનુંચારમહિનાનું ચારિત્ર
 જાય તથાગ્રહસ્થિ જોખાણ્યોવચાણેતોતેને ચારમહિનાના
 ચોવિયારાઉપવાસનું આલવણઆવે ઇત્યાદિકઘણાં શા
 સ્ત્રનેવિશે ગ્રહસ્થિનિદેશના અથવાગ્રહસ્થિનું ભણવાનું

खेदकर्तुं ते कारणजेकरे तेनेनिनवजकहिये तेधणीअनं
 ताचवरखमे तथाएनिदेशनाना सांभलनारपण अनंता
 चवरखमे एश्रीविरपरमात्मानुंजाखेलुं तेसर्वेशास्त्रमांते
 एपणएनेमोहादिकशत्रुए एनाधर्मनोनाशकर्यो हवेजेमो
 हादिकशत्रु समकितपाम्यापति जेशुद्वपरणतिनो अंशप्र
 गटथयोहतो तेनोनाशकरेते तेनोविचारकिंचिमात्रदेखाडुं
 ठउं एनानिमित्तकारणतो पांचइंद्रिनेमनते अनेउपादान
 कारण रागद्वेशप्रणतिते तेमध्येरागनावेभेदते एकशुभरा
 गते १ बिजोअशुचरागते २ शुचरागनावेभेदते एकप्रश
 स्थराग १ बिजोअप्रशस्थराग २ तेमध्येसमकिता
 दिक पामवानोजेराग तेपणस्वप्रणतिते तथापिपामवा
 नोरागते अथवापाम्या तेगुणसाचववानोरागते अथवा
 आत्माना केवलादिकगुण प्रगटकरवानोरागते अथवा
 माराआत्माना मुगतिथायेइत्यादिक सर्वेरागतेते स्वप्र
 णतिलिआते माटेहेनेपरशस्थकहिये अनेरागतेतेकर्मबं
 धहेतुते माटेएनेशुभरागकहिये तथाअपरस्थशुभराग
 तेज्यांआत्मस्वरूपनिरमणतानथि अनेदेवगरुधर्मउपरि
 एरागराखेते अनेगरुआदिकनि जगतिनेविशेलेहेलिन
 रेहे तेधणिनेअपरसस्तशुचरागते शामाटेजेस्वपरणति
 रहितते परसस्तपणुंनथि तथाअशुचरागतेनावेभेदते ए
 कपरसस्त ॥१॥ बीजोअपरस्त ॥२॥ तेमध्येपरसस्तजेध

र्मएवोशब्दनामग्रहणकरिनेःजेकरीआकष्टतपः जपकरेते
 एसर्वअशुजते हइआंकोईकेशेजेधर्मनांएवांकारणतेनेतमो
 अशुजकेमकोहोछो तेनोउत्तरकेएसर्वेकारणविखक्रिया ॥
 १॥ गरलकीरिआ ॥२॥अनुष्ठानअन्योअन्यकरीआ॥३॥
 एत्रणक्रियानेविशेथायछे अनेएत्रणक्रियानेअशुजजछेए
 क्रियानेकोईशुजलखतानथि एनोविशेषविचारशास्त्रथकि
 जाणजो तथाअप्रशस्तअशुजरागतेवणसमजणे अथवा
 उपियोगरहित परजीवनेबचाववा अथवादानादिकदेवु
 अथवासंसारनासर्वेकारणएसर्वेअप्रशस्त अशुभरागछे
 माहाविरस्वामिएगोसालानेबचाव्यो तदवतसमजिले
 जो हवेजेद्वेरसछे तेपणवेप्रकारनोछे एकस्वप्रणतिथकि
 कर्मादिकभिन्नद्रव्यनेकाहाप्त्रानो विचारएकएवो पणद्वे
 शछे एसर्वेधर्मद्वेश एकप्रकारनोकेहेवाय त्रिजिजेअध
 र्मद्वेशतेसंसारदिसर्वे कारणमांसमजवो एवाजेकारणम
 लवाथि जेपोतानिशुद्धप्रणतिनोअंशप्रगटथयो तेधर्मथ
 किअष्टकरिनेसंसारमांरोले एटलेएआत्मगुणनोनाशकरे
 तेमोहादिशत्रुआत्मगुणनोपरध्वंसजावछेतेजआत्मापोते
 परध्वंशस्वजावजाणेजेआमोहादिकशत्रुकरताबेमाटेहूंए
 नोजनाशकरुं तेशावेअथाय तेनोहेतुबतावुंछुं केसदगुरु
 बहुश्रुतनिस्पृहिभाव स्वस्वजावनाभोगि परस्वभावना
 त्यागी तेवागुरुनिहुंशेवाभक्तीकरुं तेमनेशरणेजईनेरहु

एटलेएवामोहोटापुरुषनुंवलावुंलिधेथके मारिरिद्धीनो
नाशमोहादिकचोरकरिशकेनहि माटेहुंएवासदगुरुनेआ
धिनथईनेरहुं पुष्टआलंबनएवगरबीजोकोईनहिहवेउपा
दानकारणनेविशे स्वप्रणतिप्रज्ञावमांजावानदेउ तेथिर
ज्ञावथाउ शुजाशुजकारणकारजथकिमाहाराआत्माने
उगारुं अनेशुद्धभावेविशेमाहाराआत्मानेजोहुं तोएमो
हादिकशत्रुओनोनाशथायएरितेपूर्वेपणजेसिद्धिवरचाएध
णिएजावथिजसिद्धिवरचाठे वर्तमानकालेपणजेनिसिद्धि
थायठे तेपणएजभावथिथायछे अनागतकालेपणकारज
सिद्धिएभावथीजथाशे एविनाबीजाप्रकारथीकारजसिद्धि
ठेनहि एवातनिसंदेहठे एटलेआत्माप्रभावमांरमतोहतो
तेवारेस्वस्वज्ञावनोध्वंशभावहतो तेजआत्मास्वस्वभाव
मांप्रणम्यो तेवारेसर्वप्रज्ञावनोध्वंशथयोहवेकोईवस्तुनोए
नेध्वंशकरवोनथिएटलेएसत्यपरध्वंशाज्ञावकहिदेस्वाम्यो
एटलेएबीजोभावकह्यो.

हवेत्रिजोअत्यंतज्ञावकहेतांअत्यंतअभावछे तेक
हिएणिये तेआत्मानेविशेपरभावनोअज्ञावछे शुद्धनिश्चे
नयेकरिनेजोईयेतो कर्तरीपणछेनहि अनेशुजाशुजपण
छेनहि एमुलवस्तुधर्ममां अत्यंतकहेतांघणोघणोकरिने
एधर्मआत्मानेविशेछेजनहि एटलेएत्रिजोअभावकह्यो.

हवेचोथोअन्योअन्यअज्ञावकहेतांजे प्रगटपणघटनेवि

શેપટનોઅભાવછેનેપટનેવિશેઘટનોઅજ્ઞાવછે તેમચેતનને
 વિશેપરધર્મનોઅજ્ઞાવછે નેપરધર્મનેવિશેચેતનનો અભા
 વછે તેકિંચિત્ત્વિવરીનેકહુંબડંઅહિયાંપરથમબદ્રવ્યઘેતેનાં
 નામ॥ધર્માસ્તિકાય॥૧॥ અધર્માસ્તિકાય॥૨॥ આકાશ
 સ્તિકાય ॥૩॥ પુદ્ગલાસ્તિકાય ॥૪॥ જીવાસ્તિકાય॥૫॥
 ॥કાલ॥૬॥ એછાદ્રવ્યજેછેતેએકએકદ્રવ્યનેવિશેઅન્યોઅ
 ન્યઅભાવછે એટલેધર્માસ્તિકાયનાદ્રવ્ય॥૧॥સ્વેતર ॥૨॥
 કાલ॥૩॥જ્ઞાવ॥૪॥તથાગુણપરજાયાદિ તેજીવનેવિશેએનો
 અભાવઘે એમજીવનાદ્રવ્યસ્વેતર કાલ જ્ઞાવગુણપરજાયા
 દિતેનોધર્માસ્તિકાયનેવિશેઅજ્ઞાવછે એમઅન્યદ્રવ્યજેચા
 રરહ્યાતેજીવનીસાથેચ્યારેજોખીલેવા તેપણએકએકનેઅ
 ન્યોઅન્યઅજ્ઞાવજછે તથાસ્વજાતિઆશરિને જીવએકહે
 વાઅનંતાઘે તેસ્વજાતિકહેવાય શામાટેજેસરસ્વોદ્રવ્યસર
 સ્વાગુણ સરસ્વાપરજાયાદિકલાઘે તેનેસ્વજાતિકહિયે
 પરંતુઆપણાઆત્માથકીતો સર્વેજીવભીન્નઘે તેમાટેઆપ
 ãજ્ઞાનાદિકગુણઆપણાઅગુરુલઘુઆદિકપરજાય એથ
 કિતેનાગુણપરજાયપણભિન્નઘેમાટે આપણાચેતનનેવિશે
 અન્યજેબીજાજીવઅનંતારહ્યા તેનાદ્રવ્યનોપણઆપણેવિ
 શેઅજ્ઞાવજછે તેમએનાગુણનોપણઆપણેવિશેઅજ્ઞાવજ
 છે તેમએનાપરજાયાદિકનોપણઆપણે વિશેઅજ્ઞાવજછે
 એમઅન્યોઅન્યઅજ્ઞાવધર્મપ્રવરતેછે.

तथाजेमजीवनेविषे अजीवनोअज्ञाव तथाजेमअ
जीवनेविशेजीवनोअज्ञाव तथाधर्मनेविशे अधर्मनोअभा
व तथाअधर्मनेविशेधर्मनोअज्ञाव तथासंवरनेविशेआश्र
वनोअज्ञाव तथाआश्रवनेविशेसंवरनोअज्ञाव तथानिर्ज
रानेविशेबंधनोअज्ञाव तथाबंधनेविशेनिर्जरानोअज्ञाव
नेपुन्यनेविशेधर्मनोअभाव अहिंयांकोईप्रश्नकरशे जे
दानादिककारणते तेनेशुंधर्ममांगणिएके पुन्यमांगणिए
तेनोउत्तर जेदानशीलतप ३ तेत्रणैपुन्यमांगणायते तेम
ध्येकेटलाएकदानपुन्यमांगएयाते केटलाएकपापमांजग
एयाते शामाटेजेदानपांचप्रकारनांकह्यांतेअजयदान॥१॥
सुपात्रदान॥२॥ अनुकंपादान॥३॥कीर्तिदान॥४॥ उचित
दान॥५॥ एपांचदानमध्येकिर्तिदान तथाउचितदान एबे
तोपुन्यहेतुजेनहि अनेअनुकंपादानतेतेकिंचित्भागपा
पानबंधिपुन्यनोहेतुतेअनेअजयदानस्वगुणरखोपुकरतां
धर्मनुते अनेपरप्राणनुरखोपुकरतांपापानबंधिपुन्यहेतुकिं
चीतभागते अनेपरगुणनुरखोपुकरतांपुन्यहेतुछे ज्ञाना
दिकगुणहेतुनुकरेतो नहितोपापहेतुमांजाय हवेजेसुपात्र
दानछेतेतोएकसाधुमुनिराजनेछे तेविनाविजाकोईनेसुपा
त्रकह्यानथि अहिंयांकोईकेशेकेसाधुनेअज्ञावेश्रावकनेप
णजमाप्त्वा तेनोउत्तर जेसाधुविनासुपात्रथायनहि अने
पुन्यबंधनाथानक ॥९॥ नवकह्यांछे तेश्रीसुगमंगजीमध्ये

छे तेतोसाधुनेआश्रिनेकह्याछे तेनांनाम॥ अनपुने ॥१॥
 पानपुने॥२॥ वथपुने॥३॥ शेनपुने॥४॥ लेनपुने॥५॥ मन
 पुने॥६॥ वचनपुने ॥७॥ कायपुने ॥८॥ नमस्कारपुने॥९॥

एनवप्रकारेतेतोसाधुनेआश्रीकह्यावे तथाउपाश
 कदशांगमांसाधुविनाबीजानेआप्युंनहि हेवुंआणंदजीवो
 ल्याछे अहिंयांकोईप्रश्नकरशेजे संखजीआदेदेईने ते
 नोउत्तर जेएजमतांकईकह्युंनथिस्वामिवलकरुं नथिपो
 सातिकह्यांतीहांतोएवुंकह्युंजेआपणेएकठेकाणेएकठाज
 जमिए त्यांतोएकउजाणिरुपच्यारदोसदारमलिनेकरे ते
 मछे अहिंयांकोईकेशेजेस्वामिवलहेनुनामतेगुंजे तेनोउ
 त्तर जेसरखाधर्मनासाधुसाधुनीविआवचकरे तेनुनाम
 स्वामिवलछे अथवाआवककोईधर्मथीभ्रष्टथतोहोय अ
 थवाआजीविकाएदुखियोतेनेस्थिरकरवो तेनुनामवल
 ताकहिएअहिंयांकोईकेशेजे सातखेतरधनखरचवुंकह्युंजे
 तेखरुंजेपणकईआवकनेधनआपिदेवुंएमतोकह्युं नथि त
 थाआकालनेविशे आजीविकाअरथि पेटभराघणालोको
 कमाईखायछे तथाकेटलाएकमुवानांधन्यलावी मिष्टान
 नोजनजमेछे धामधुमादिककरीतेनेउठेखायजे तोएमुवा
 नोकामेलोद्रव्यतेगमकादानकहिए तेमहाअशुनद्रव्यछे
 तेतो जाटनोजकधामएकुतराखोमाढोरपारे वाप्रमुख
 अपुनियाजीवछे तेखायछे पणउत्तमजीवनेतोएभक्षणकर

वालायकनथी तथाहाथग्रहवालायकनथी अनेसाधूतथा
 श्रावकहेवुं नामधराविनेहेवाअशूचमाठाद्रव्यने जोगवेछे
 नेतेधणीनेधर्मबतावेछे तेधणीमहाहिणपुनीयानेबोहोलसं
 सारीसंजवेछे अनंतोकोलसंसारमांरखमशे अनेसातखे
 तरेजेवावरवुं तेतोग्रहस्थिनेघेरनिरंतरवपरायछे अनेजे
 मानतमानिनेखरचवुंतेकलपितद्रव्यछे तेअशुभजकहेवा
 य तेउत्तमजीवनेवापरवालायकनथि एसर्वेपापहेतुजकहे
 वाय हवेजेसाधुनेदानदेवुं तेशुचहेतुछे अहिंयांकोईकहेशे
 जेजगवतिजिनेविशेएकांतनिरजराकहिछे अनेतमेशुच
 हेतुकेमकहोछे तेनोउत्तर तेनागुणठाणानीहदप्रमाणेनि
 रजराकरे पणसर्वथीनिरजराएनेहोयनहि शामाटेकेहेने
 शुभआवखुलांबुबांधवानुंकह्युंछे माटेएनेघेरपुन्यबंधहेतुज
 छे तथाशियलवरतछेते जगतमांशोभालायकछे तथातप
 जेछेतेबाजतपशोचालायकछे नेअभ्यंतरतपकर्मनिरजरे
 तेपणसर्वेशुभहेतुछे अनेजायतेतेनाअनेकजेदछे तेमध्ये
 शुद्धजावतेमुक्तिदातारछे बाकी भावछेतेशुभाशुच हेतुछे
 ॥ उक्तंचा ॥ १ ॥ दानंदुर्गतिनाशाय ॥ शीलसोचाग्यकारणं ॥
 तपःकर्मविनाशाय ॥ जावनाजवनासिनि ॥ २ ॥ तेमाटेधर्म
 त्यांपुन्यनहि नेपुन्यत्यांधर्मनहि शामाटेजेबन्नेनांकारण
 कारजभिन्नछे पुन्यछेतेकर्मबंधहेतुछे धर्मछेतेमुक्तिहेतुछे

अहियांकोईपुन्यनेधर्ममानेते तेधणीनेःआत्मस्वरूपस्व
 गुणनोअत्यंतअज्ञावछे अनेहजुपरज्ञावनोअत्यंताभावन
 थीकरयो एरीतेस्वधर्मनेविशे परधर्मनेपरधर्मने विशेस्व
 धर्मनोअन्योअन्यअज्ञावछे एअन्योअन्याज्ञावचोथोभे
 दसमजवो एआत्मस्वरूपनेविशेत्रणेभावपरध्वंशादिकअं
 गीकारकरो तोप्रथमनोप्रागभावप्रगटथयो अनेएप्रा
 गभावप्रगटथएजआत्मानीसिद्धिथाय एटलेशुद्धभावाते
 जप्रागभावते. इतिसुधोअर्थजाणवो ॥

॥दूहा॥अज्ञावचारवेर्णव्या प्रागज्ञावादिजेहा॥बालजिव
 नेकारणे तत्वप्राप्तितेहा॥१॥ आत्मस्वभावअशुद्धजे काल
 अनादिलाध्यो॥तेथिअभावचारेहुता अवलिपरणतिसाध्यो
 ॥२॥हवेंशुद्धस्वभावए ज्ञानद्रष्टिएजाग्यो॥च्यारेस्वभावह
 वेसाधिया शुद्धस्वरूपमेंलाग्यो॥३॥ एरीतेसमजीकरी नि
 जस्वज्ञावमांरेशे॥अवलातेसवलाकरी निजस्वरूपमांलेशे
 ॥४॥ अनुभवज्ञानथीएरच्यो चउअज्ञावप्रकरण॥शुद्धस्व
 रूपनिखोजथी शुधोअनुभववर्ण॥५॥ एरितेअनुभवसहि
 त वांचशेभणशेजेहा॥कारजतेनुसिद्धहोशे तेमांनहिसंदेहा॥
 ६॥ओगणिसंबतरीसमे संवढेअवधार॥श्रावणउत्तममा
 सए शुक्लद्वादशिसार ॥७॥ जोमिपतिवारजलो सुर
 तशंहेरमोजार॥ओताउत्तमजोगथी चोमासुरह्याउदार॥

८॥सेहजअनुभवरमतांथकां एअनुभवचित्तआयो॥तेतुरत
 प्रगटकरथो नव्यजीवहितलायो ॥९॥ हूकमजेमुनिवरत
 णो माथेचमावीसार॥शास्त्रअनुसारेजाखियो अध्यातम
 गुणउदार ॥१०॥ शुद्धस्वरूपपरकाशियो कीधोअशुद्धनो
 नाश॥परप्रणतिपरभावनो अहिंयांनहिरेहेवास॥१॥ शुद्ध
 भावशुद्धनेदथी शुद्धप्रणतिविशाल॥अभावच्यारेत्यांहांप्र
 गट्या उत्तमलक्षणनिहाल ॥१२॥ एप्रबंधएरचनासवि
 जाणेजावबहूश्रुत॥अल्पबुद्धिसमजेनहि गुरुगमथिरुकंत
 ॥१३॥तेमाटेबहूश्रुतजोई निरुप्रहिनिजानंद॥शेवाकरजो
 तेहनि नेदपांमशोआणंद ॥१४॥ आणंदरूपएकआतमा
 बाकीसर्वअसत्या॥तेध्यानेमुक्तिलहे आगेपाम्याअनंत ॥
 १५॥ वलिअनंतापांमशे पांमेवेवर्तमान॥ नीश्चितउपादा
 नशुद्धग्रहि एजाखुशुधमान ॥१६॥ मुनिहूकमरचनाकरि
 स्वअनुभवधारि॥परअनुभवअलगोटल्यो शुद्धजावनिहा
 लि॥१७॥ओतापणतेवातियां अनुभवगुणनारशिया॥शु
 द्धजावनालालचुतेमुजपासेवशिया॥१८॥पुद्गलनाभिखारि
 जेह तेनुनहिअहिंयांकाम॥तेअहिंयांआवेनहि तेचउगति
 नटकण्ठाम ॥१९॥ रागद्वेशरहितए कीधोग्रंथवीनाण ॥
 जावेकरिजेवांचशे सांजलताप्रगटेनाण ॥२०॥ बहूसुतत
 कंवादसहित स्वपरस्वरूपनेजाणे ॥ नीरुप्रहिभावसदार

हे तेषामेवदृष्टांते॥२१॥ न्यायविनासमजेनहि शुद्धाशुद्ध
स्वरूप॥तेमाटेगुरुगमकहि लेविशुद्धश्रनुप॥२२॥ एउपदे
शहृदयेधरि जेकरशेअभ्यास॥मुनीहूकमतेपामशे शीवसुं
दरीघरवास ॥२३॥

॥इतिचउअज्ञावप्रकरणसंपूर्ण॥

श्रीअमरतेजमुनिनीसझाय

श्रीगुरुभ्योनमः

॥ढाल१॥त्रिजुंमहाव्रतसांभलो॥एदेशी॥श्रीसंखेश्वरपा
सजी॥प्रणमीतेहनापाय॥केशुंगतीकर्मतणी॥दूरधरजेअं
तराय॥१॥रेन्नव्यप्राणीसांजलो॥करमनीगतीजेह॥भोग
व्यावणछुटेनहि ॥ ज्ञानीभाखेढेतेह ॥रेभ०२॥आंकणी ॥
जवसातमेजेथया ॥ अमरतेजराजंद ॥ वैताढपरवतेशो
जतुं ॥ विद्याधरनीरंद ॥रेभ०॥३॥ बहूरीधीयेदिपतो ॥
भुजासेनबलजास ॥ जशश्रीनार्याजेहनी ॥ रुपगुणेजे
खास॥रेभ०४॥ जिनधर्मरुचीसदा॥नहिअन्यायनोलेश॥
दोगंधीकपरेसुखते ॥ भोगवतांतेविशेष ॥रेभ०५॥ एवे
समेएकराजीयो ॥ वसुपालतेसार॥ भार्याधनश्रीतेहनी॥
रुपकलाएउदार ॥रेभ०६॥ वरमुखथीरुपसांजली ॥का
मिथयोनरराय॥कामेबुद्धिहोयनहि॥ निरलजतेहकहाय॥
रेभ०७॥आगेस्वरुपजेहूवुं॥ तेसुणजोसहूकोय॥मुनीहूक
मकहेकामथी ॥ जेकदीयनहोय ॥रेभ०८॥ढाल१संपूर्ण॥
॥ढाल२॥मायामोसनकीजे॥एदेशी॥हवेअमरतेजनररा
या॥जेहनुंमनडुकामेवाय॥धनश्रीलेवानेजाय॥होलालका
मीकांईनविचारे॥१॥आंकणी॥ हयगयपायकतेलेतो॥

वेमानरचीतेकेतो ॥ चाल्योपंथेहवेवेतो ॥ होलाल॥का०
 ॥२॥ बलहथुकितेलेवे ॥ निजथानकआवेहेवे ॥ जशश्रीआ
 गलतेकेवे ॥ होलाल॥का० ३ ॥ हवेजशश्रीमनचिंते ॥ मारेशो
 कलहिएकते ॥ दूखदाईहोशेअंते ॥ होलाल॥का० ४ ॥ हवे
 पियुनेसमझावे ॥ बहूउपदेशणीपेरेलावे ॥ जेमपियुजेद
 नपावे ॥ होलाल॥का० ॥ परनारीनेपापेजरीयो ॥ जईनर
 कमांहितेगरीयो ॥ लोहपुत्रीरदयेजरीयो ॥ होलाल॥का०
 ॥६॥ तेकारणतमेनवकरजो ॥ परनारीसंगपरीहरजो ॥ जो
 सुरगतिजावानेसरजो ॥ होलाल॥का० ७ ॥ पुरवस्नेहनररा
 य ॥ वेणमान्युप्रीयानुसाय ॥ तेनारीमुर्काचितलाय ॥ हो
 लाल॥का० ८ ॥ खटदनसुधीतेराखी ॥ पछेमुकीतेहनीरपा
 खी ॥ दूखसहेतीतेदाखी ॥ होलाल॥का० ९ ॥ मुनीदूकमनी
 वाणी ॥ सांभलतांहेजभराणी ॥ आगेरसखाणीकहाणी
 ॥ होलाल॥कामिकाईनविचारे ॥ १० ॥ ढाल२संपूर्ण ॥

॥ अथढालत्रीजी ॥ वठविचारजो ॥ एदेशी ॥ पाबलथी
 हवेजेथयुरे ॥ तेसुणजोअधीकार ॥ वसुपालराजातिहारि ॥
 नारीविजोगविचाररे ॥ भविजीनसांभलो ॥ कर्मतणीगति
 जेहरे ॥ मोहनोआंमलो ॥ आंकणी ॥ जोरजबडुंनविच
 लेरे ॥ तेहथीथयोनीराश ॥ प्रीतिघणीप्रेमदाथकिरे ॥ खेण
 खेणमुकेनीसासरे ॥ ज० कर० मो० २ ॥ नारीविजोगदूखे
 करीरे ॥ पांम्योरेमरतुकराय ॥ तेपापअतिआकरुंरे ॥ ला

ग्युंविद्याधररायरे ॥ भ० क० मो० ३॥ धनश्रीहवेजेगइ
 रे ॥ तेहनेकुणआधार ॥ पीयुपणपरलोकगयोरे ॥ तेहथई
 नीरधाररे ॥ भ० क० मो० ४॥ तेहपापजसश्रीने ॥ लाग्युं
 तेनीरधार ॥ श्रंत्रायकर्मतेबांधीयुरे ॥ दंपतियेअविचाररे ॥
 भ० क० मो० ५॥ तेहकर्मफलआगलेरे ॥ जाखीशुअधि
 कार ॥ तेकारणभव्यप्राणीयारे ॥ तजोतुंमेपरनाररे ॥ भ० क०
 मो० ६ ॥ मुनीसंजोगेदंपतीरे ॥ पाम्याप्रतिबोध ॥ राजदे
 इनीजपुत्रनेरे ॥ करेआतमनीशोधरे ॥ भ० क० मो० ७॥
 चारीत्रलहीप्रमादथीरे ॥ पाम्योउपसमगुणठांण ॥ लोभ
 उदेयेपाछोपम्योरे ॥ रह्योचारीत्रगुणठांणरे ॥ भ० क० मो०
 ८॥ तपजपकरीयाबहुकरीरे ॥ ज्ञानआराधीरेसार ॥ अंत्ये
 सलेखणाकरीरे ॥ आलोहिअतिचाररे ॥ ज० क० मो० ९॥
 आयुषपुरुकरीत्यांथकिरे ॥ देवलोकबारमेजाय ॥ आयुसा
 गरबावीसनुंरे ॥ सुखभोगवेचीतलायरे ॥ भ० क० मो० १०॥
 मुनीहूकमकहेआगलेरे ॥ जेहथयोवृत्तंत ॥ जथारथजाखुं
 हवेरे ॥ सांभलजोधरीखंतरे ॥ भविजिनिसांभलो ॥ कर्मत
 णीगतजेहरे ॥ मोहनोआंमलो ॥ ११॥ इतिढाल ३ समाप्तः ॥
 ॥ अथढालचोथी ॥ कुंवरगजारो नजरेदेखतां ॥ एदशी ॥
 श्रमरतेजजीवचवीरे ॥ नवमेभवेसुखकाररे ॥ आरजक्षेत्रे
 श्रावककुलेरे ॥ अवतारलह्योउदाररे ॥ कर्मतणीगतिसांभ
 लोरे ॥ आंकणी ॥ १॥ पंचवरसनोजबहूवोरे ॥ पीतापोतो

कालरे॥रीद्वीसर्वेचुंथाइगइरे ॥ एहीजगतिनीचालरे॥ क०
 ॥२॥ मायेउछेरीमोटोकरघोरे॥ परणाव्योतेबालरे॥ पुत्र
 परीवारतेहनेहूवोरे॥ ज्ञानअभ्याससुखकाररे॥ क० ३॥
 धनउपार्जनकारणेरे॥चाल्योदेशांतरविचाररे॥ पूर्वअभ्या
 सतेहनेरे॥ चारित्रआप्युंउदाररे॥ क० ४॥ मोहतोमीआ
 तमजोमीरे॥ ज्ञानचरणनेसाथरे॥ कायामायासर्वेपरीहरी
 रे॥ जेहनेआतमरिद्धिआथरे ॥ क० ५॥ आतमज्ञानेजेर
 म्योरे॥ तेहनेअवरकोणसुखमातरे॥ पुद्गलसंगरुचेनहीरे॥
 जेहनेहेशीवरमणीनीखांतरे ॥ क० ६॥ अवनशीसुखेआ
 तमारे॥ सदाभावेमुनीरायरे॥ अंतरआतमखेलतारे॥ ध्या
 नपरमातमलायरे ॥ क० ७॥ नवकलपीविहारनारे॥ क
 रतांसदानीर्वाहरे॥ भव्यजीवप्रतिबोधतारे ॥ बहूदेवतस
 साहरे ॥ क० ८॥ एमविचरतांआवियारे॥ एकपुरेउदाररे॥
 मुनीहूकमकहेसांभलोरे॥ जेहथीहोयेभवपाररे ॥ क० ९॥
 ॥ इतिढाल ४ संपूर्ण ॥

॥ अथढाल ५ मी ॥ लीलावंतकुंवरभलोरे ॥ एदेशी॥
 देवलोकबारमेथीचवि ॥ जसश्रीजीवतेजाएरेभवि ॥ आ
 वितेकुलेउपनी ॥ भाख्युतेसुणोवांणरेचवि॥ कर्मनछूट्यो
 प्राणीयो ॥ आंकणी ॥ १॥ श्रावककुलेउपनी ॥ लघुवेथीस
 रधासाररेभवि॥ श्रावककुलेतेदर्ई॥ परणाविपीतायेउदारे
 चवि ॥ क० २॥ खटवरसजेहवेथयां ॥ वीधवाथइतेहबा

लरेभवि ॥ पूरवकरमउदेथकि ॥ इहांनहिबीजोउपचाररे
भवि ॥ क० ३॥ सरधाथीमनथिरकरुं ॥ पालेसीयलउदा
ररेभवि ॥ तपजपक्रीयावउकरे ॥ ज्ञानअभ्यासतेसाररेभ
वि ॥ क० ४॥ एहवेतेमुनीवरा ॥ प्रणमेहरखेअतीचंगरेभ
वि ॥ ज्ञानअभ्यासकरवाभणी ॥ रुदीयेवाध्योजसरंगरेभ
वि ॥ क० ५॥ मुनिवरपणतेउपरे ॥ करीक्रीपादीयोज्ञानरे
भवि ॥ पणपरमादगुणठाणथी ॥ सरागथयोतेजाणरेभवि ॥
क० ६॥ सासनदेवतेमीकह्यो ॥ पूढ्योज्ञानविचाररेभवि ॥
प्रेमसरागकेमआवड्योनहि ॥ फरजनथीनिरधाररेभवि ॥
क० ७॥ ज्ञानिनेपूठिआविया ॥ कह्योपूर्वसर्वव्रतंतरेभवि ॥ पूर्व
स्नेहतवजाणीयो ॥ सरागथयोअतिखंतरेभवि ॥ क० ८॥ मु
नीवीचरताबिजेगया ॥ सरागनगयोतेधाररेभवि ॥ कालदो
षणतेजाणीयो ॥ बकुसचारित्रविचाररेभवि ॥ क० ९॥ वंदन
पूजनबाईने ॥ दर्शननोधणोउमेदरेभवि ॥ मुनीहूकमकहे
तेअंतरायथी ॥ पाम्याढेअतिखेदरेभवि ॥ करमनछुटेप्राणी
यो ॥ ढाल ५ संपूर्ण ॥

॥ढाल ६॥ कपुरहोवेअतीउजलोरे ॥ एदेशी ॥ सजालो
कतमेंसांजलोरे ॥ कर्मतणुएफल ॥ पूर्वअंतरायबांधीयोरे ॥
तेहतणुएबलरे ॥ नवियणकरमनकरशोकोइ ॥ करमेंछुटेको
यरेनवियण ॥ क० ॥ आंकणी ॥ १॥ सुखसर्वेअलगांरह्यां
रे ॥ पूर्वनवनोजेहा ॥ आनवतोअंतरायथीरे ॥ दर्शननपांमेते

हरेभवि ॥क० २॥ ज्ञानीमुखथीतेलहचुरे ॥आगेमलशेए
 ह ॥देवलोकनरलोकनारे॥दोयभवकह्याजेहरेभवियण ॥
 क० ३॥ तीर्थकरपदवीलहोरे॥महार्वादेहमोजार ॥चक्रव
 र्तिपद्मीकहीरे॥दोयपद्मीतससाररेभवियण॥क० ४॥तांहां
 पटराणीतेहोशेरे॥एवांज्ञानीनांवेण ॥धर्मथकीअंतरायजा
 सेरे॥तेसुणजोसहुवांणरेजवीयण ॥क० ५ ॥ कर्मखपावी
 केवललहीरे॥पामशेसीवसुखसार॥अमरतेजमुनीरायनो
 रे॥एगायोअधीकाररेजवीयण॥क० ६॥ किंचीतकर्मथीदु
 खएरे॥जोगवीयुंतेजोय॥तेकारणभव्यप्राणीयोरे॥नवीकर
 जोअंतरायकोयरेभवीयण॥क० ७॥सवंतओगणीसदसजेठ
 मारे॥वदछठीशुक्रवार॥विद्याधरमुनिगाइयोरे॥मोरबीगाम
 मोजाररेजवीयण॥करमतणी० ८॥मुनीवरनागुणगावतां
 रे॥शुलजबोधीहोयजीव ॥मुनीहुकमकहेशीवलहेरे सुख
 भोगवेसदीवरेभवियण॥कर्मनकरशोकोय ॥ गाथा० ९॥
 ढाल ६ सपूर्ण ॥

॥इतिश्रीअमरतेजमुनीनीसझायसंपूर्ण॥

तत्त्वसारोद्धार.

श्रीगुरुभ्योनमः

॥दुहा॥ अवनाशीअकलंकतुं नीरंजननीराकार॥द्वंद्वं
तेआत्मा नीजअनुभवउदार ॥ १ ॥ तत्त्वतत्त्वग्रहणकरी
ठवुंवचनमनोहार॥ ओतासुणजोकांनदेइ जेथीअवनोपा
र ॥२॥ तत्त्वसारोद्धारए ग्रंथज्ञानउद्योत ॥अणतांगणतां
नीपजे नीजआत्मगुणश्वेत ॥३॥

हवेजाषालस्वीयेछीये-हवेजगत्रनेविशे अनेकपदार
थछे तेसर्वेनुसार वीचारीनेकाढीये त्पारितत्वबेछे जीवत
त्व. १ अजीवतत्व. २ एबेजतत्वछे एबेवीनाबीज्जेकोइ
पदारथदीसतो नथी. शिष्यवाक्य-स्वामीपुर्वेअमेतत्वसा
ततथानवसांभल्यांछे तेनुंकेम. गुरुवाक्य-हेभद्रएबेतत्व
नासातपणथाय तथानवपणथाय तेकल्पनाछेपरंतुतने
जेदकरीनेदेखाडुंतेसांअल हवेजीवद्रव्यनाचारतत्वछे.
जीवतत्व १ संवरतत्व २ नीरजरातत्व ३ मोक्षतत्व ४
तथाअजीवतत्वनापांचतत्वछे अजीवतत्व १ पुन्यतत्व २
पापतत्व ३ आश्रवतत्व ४ बंधतत्व ५ एटलेएजीवअजीवम
लीनेनवतत्वथया तथापुन्यपापगणीयेतोसाततत्वथाय.

शिष्य-स्वामीपुन्यपापगणीयेतेशावास्तेनेनागणीये
तेशावास्तेएतत्वछेकेनथी तेसमजावो.

ગુરુ--જેપુન્યપાપબેતત્ત્વછે એઆશ્રવછે ત્યારેએબેતત્ત્વ જુદાગણીયેતો આશ્રવશેનેકહીયે જે પુન્યપાપનાંદલિ યાંઆવેતે તેનેજઆશ્રવકહીયે એટલેસાતજતત્ત્વછે તથા જેઆવેછેતેનેઆશ્રવગણીનેજેદપામીયે ત્યારેઉદેઆવેલાં જેદલીયાં તેભોગવીનેચેરવીયે તેનેપુન્યપાપકહીયે એટલે તેથીનવેતત્ત્વથાય.

શિષ્ય--સ્વામીએનવેતત્ત્વનોવીવરોકરીનેવતાવો.

ગુરુ--પ્રથમઅર્જીવતત્ત્વનીઓલખાંણકરાવુંહું અર્જીવ તેકેહેનેકહીયેકેજેનેવિશેચેતનારુપલક્ષણનથી તેઅર્જીવ નાજઘન્યથકીપાંચજેદહે નેઉતકૃષ્ટા ૫૬૦ જેદહે તેપ્રથ મજઘન્યનાપાંચજેદશ્રોલખાવીયેછીયે તેનીવીગત:-ધર્મા સ્તીકાય ૧ અધર્માસ્તીકાય ૨ આકાસ્તીકાય૩ કાલ ૪ પુદ્ગલાસ્તીકાય ૫ હવેધર્માસ્તીકાયતેશુકહીયે-ધર્મા સ્તીકાયએકદ્રવ્યછે તેઅરુપીઠે ચઉદરાજલોકનાપ્રમા ણેએદ્રવ્યએકઠે જેટલાલોકાકાશનાપ્રદેશ તેટલાપ્રદેશ છેપણનીરાકારછે આકારેકરીરહીતછે તેમાંકશીકીરીયા નો ગુણનથી પણજેજીવ પુદ્ગલચાલેછે તેનેસાહાજઆપેછે.

શિષ્ય--સ્વામીજો એનામાંક્રીયાનથીતો ચાલતાંને સા હાજ્યકેમઆપેતે.

ગુરુવાક્ય--હેભદ્રસાહાજ્યઆપવી તેસ્વભાવીકઠે અ નેક્રીયાઠે તેવીજાવીકછે તેવીભાવદીશાએનેવિશેનથી તે

पोतपोतानास्वप्नावमांसदायरहेछे जेमजलनोस्वप्नावछे
तेतरवानोछे तथातेलनोस्वप्नावदुबाप्नवानोछे एतेस्वप्ना
वीककेहेवाय वीभावीकनहीं वीभावीकतेकेनुनाम केजेम
अग्नीछे तेकाष्ठादीकनासंजोगथकी साहामीवस्तुनोना
शकरे तेविभाविककहीये.

शिष्य—स्वामीअग्नीमांतोदाहकस्वभावछे एनेविभा
विककेमकोहोछो.

गुरु—दाहकस्वप्नावछेतेकाष्ठादिकवस्तुजोगछे तेनेबा
ले परंतुपथ्थरनेकंडीबालवानोस्वप्नावछेनहीं. पणविभाव
नाजोरथीपथ्थरनेपणबाले तथापांणीछेतेअग्नीनुशस्त्रछे
शामाटेकेपाणीथकि अग्नीनोनाशथाय परंतुविज्ञावना
जोरथीअग्नीपाणीनेपणबाले एटलेविभावतेशुं. जेपोता
थकीबीजाअपरनुजलवुं बेमलीनेजेकारजकरवुं तेनुनाम
विभावकहीयेअनेविभावतेनेजक्रियाकहीये एटलेतेविभा
वदशातेधर्मास्तीकायमांनथी.शामाटेजेएकथीबीजोमेलने
हीं. एटलावास्तेअमेक्रियानीनापामी तथाजेचेतननेचा
लतांसाहाज्यआपेछे तेशादृष्टांतेकेजेम मांढलांजलनेवि
शेचाल्यांजायछे तेजलनासाहाज्यथकिचालेबे तेमजन्मचे
तनधर्मास्तीकायनीसाहाज्यथकीचालेबे. १ तथाअधर्मास्ती
कायबीजोद्रव्यतेपणअरुपीछे तेनेविशेआकारनथी तथा
क्रियापणनथी तेजडचेतननेथीररहेवुंहोय तेनेसाहाज्य

आपेछे शेद्रष्टांतेकेजेमकोइपुरुषपंथेचाल्योजायछे अनेते
 धरतीएवीठेजे ज्यांहांजाहाडजाझुंठेनहीं. अनेग्रिष्मरुतुठे
 एटले जेठमहीनानादाहामाठे अनेलुउपणघणीवायछे
 तापपणघणोआकरोछे तेवीवखततेचालतापुरुषने मार
 गमांचालतांकोइकजामआव्युं तेजामकेवुंछेके महाविस्ता
 रवंतजेनीगयाछे एवंजामदेखीनेतेपंथीलुउतथातापमांथी
 हींमयोआवतोथकोतेजामहेठलबेसेकेनबेसेअपीतुंबेसे. एज
 मनीसाहाज्यथकीतेपंथीबेठो तेमजीवअजीवनेथीररेहेवुं
 तेअधर्मास्तीकायनीसाहाज्यथकीरेहे. २ हवेत्रीजोआ
 कास्तीकायद्रव्यएकलोकालोकप्रमाणेछे तेपणअरुपीछे
 तेनेविशेषणकशोआकारनथीतथाक्रीयापणकशीछेनहींप
 रंतुजमचेतननेअवकाशआपेशेद्रष्टांतेकेजेमकाइएचुनेकरी
 नेइटोचणीहोय पठीतेभींतमांमागकश्योएहोयनहीं एवी
 साफकरेलीठेतोपण तेनेविशेखीलीमारीएतोमांहीपेसे त
 थाजेमकाटनामोजप्रमुखनेविशे जेटलीखीलीउमारीयेते
 टलीमांहिसमाय परंतुतेकाटनुंमगलुंतेखीलीनाभागनुंव
 धारेथतुंनथी तेजेमएकाटतथाभींतनोस्वप्नावछे तेजेमखी
 लीनेमारगआपेतेम आकाशद्रव्य जीवपुद्गलनेमारगआ
 पे. ३ हवेचोथोद्रव्यजेकाल.

शिष्य--स्वामीपूर्वधर्मास्तीकाय प्रमुखद्रव्यनेआस्ती
 कायकह्यो नेकालद्रव्यनेआस्तिकायकेमनकह्यो एकलो

कालकहिनेबोलाव्यो तेनुशुंकारण.

गुरु-हेदेवाणुप्रीय धर्मास्तिकायप्रमुखजेद्रव्यछे तेव
हूपरदेशीछे शामाटेकेधर्मास्तिकाय अधर्मास्तिकायतथा
जीवास्तीकाय एत्रणद्रव्यअशंख्यातपरदेशीछेतथाआका
स्तिकायअनंतपरदेशीछे अनेपुद्गलास्तिकायनाखंधअनं
ताछेतेकोइद्वीपरदेशीछे कोइत्रणपरदेशीछे जावतसंख्या
तपरदेशीछे तथाअसंख्यातप्रदेशी तथाअनंतप्रदेशीछे त
थाअनंतापरमाणुजुदाछे तेमांपणखंधमलवानीशक्तीर
हीछेमाटेएनेआस्तिकायकह्योअनेकालद्रव्यनेविशेएकस
मयथीबीजेसमयमलेनही.माटेतेनेआस्तिकायकह्योनही.

शिष्य-स्वामीएकसमेथीबीजेसमेमलेनहीं त्यारेएने
द्रव्यकेमकहोछो.

गुरु-हेजद्रसर्वेशास्त्रनेविशे पंचास्तीकायनीवाख्या
तेअनेद्रव्यबनीवाख्याते पणठोद्रव्यजेकालतेकांडपदार्थ
नथीपणसर्वद्रव्यनेनवानुंजुनुंकरेएटलामाटेतेनेद्रव्यकह्यो
परंतुप्रथमसमयनोनाशथाय अनेबीजोसमयआवे माटे
कालद्रव्यनेउपचारेकरीनेद्रव्यकहीयेछीये तेद्रव्यअरुपी
छे आकारपणकश्योएछेनहि क्रीयापणतेनहि नवीवस्तु
नेजुनीकरेएवुं परावर्तन धर्मते४ हवेपुद्गलास्तीकाय तेने
विशेरुपीपणुते आकारपणछे तथाक्रीयापणछे मलणवी
खरणस्वजावते५एटलेएअजीवनापांचेभेद तेमधेचारभेद

अरुपीअनेएकरुपी एसर्वेमलीनेपांचनी ओलखाणकरा वीएसर्वे वेहेवारनयनापक्षछे हवेजे ५६० जेदएनाकही शुं तेअशुद्धवेहेवारनयनापक्षछे शामाटेकेकल्पनाकरीनेभे दउठाववा तेनुनामअशुद्धकहिये अनेवेहेंचवुंतेवेहेवारए टलेअशुद्ध वेहेवारथयो.

शिष्य--एवाअशुद्धभेदवेहेंचवामीशिजिरुठे एवाकल्पी तजेदकरवानेबस्तुता कंइजुदीपमतीनथी तेतोतेपांचमां नेपांचमांछे तोशावास्तेकल्पीतजेदकरोगे.

गुरु--हेभद्रएतेंकह्युंतेखरु परंतुबालजीवने जेदवेहें च्याविनासमजणआवेनहि तेवास्तेएजेदवेहेंचवापझे जेमकोइपुरुषपोतानाघरना माणसनेकेहेजेदातणलाव तेवारेतेपुरुषढाह्योसमजुहोयतो दातणपांणीनोलोटो रु माल तमाकु प्रमुखजेघस्तोहोयतेसर्वेलावे एटलेतेजाणे केबधुएजोइशे पणअणसमजुहोय अथवाबालकछोकरु होय तोतेनेजेटलीवस्तुकहिये तेटलीलावे माटेतेनेसर्वे वीवरीनेकह्युंजोइये तेमजसमजुपुरुषहोयते संखेपेथी कीधाथकीसमजे एवावीस्तारबुधीवालाजीवथोमाहोय अनेथोडिबुधीवालाजविघणाहोयतेनेविस्तारकरिनेसम जावियेत्यारेसमजे तेमाटेभेदविवरीनेकहियेछीये हवेध र्मास्तीकायना आठजेदछे तेनोखंधलोकाकाश प्रमाणेए कजछे १ धर्मास्तीकायना देशजेअधोलोकउर्ध्वलोक

त्रीणेलोक इत्यादीकजेकल्पीये तेदेशकेहेवाय २ तेनाप
 रदेशश्चसंख्यातवे जेटलालोकाकाशनाप्रदेशवे तेटलाए
 नावे ३ तेद्रव्यथकीएकजद्रव्यछे ४ खेत्रथकीलोकाकाश
 प्रमाणेछे ५ तेकालथकीअनादीअनंतछे एटलेआदीअं
 त्यनथी ६ जावथकीवरण गंध रस फरश तथा स्वस्था
 ननथी ७ गुणथकीजीवपुद्गलनेचालतां साहाज्यआपे
 ८ तेमजअधरमास्तीकायनेविशेजाणवा परंतुएटलोवि
 शेप केधर्मास्तीकायचालतानेसाहाज्यआपे तेनहिनेथी
 ररेहेतेनेसाहाज्यकरेतेगुणआठमोलेवो २ आकास्तीका
 यनेविशे खंधजेछेते लोकालोकप्रमाणे १ देशतेचउदरा
 जलोकप्रमाणे तेनेदेशकहिये कदापीओगेअधिकोकल
 पिये तोपणतेनेदेशकहिये २ परदेशअनंतवे ३ द्रव्य
 थकीएकद्रव्यवे ४ खेतरथकीलोकालोकप्रमाणेवे ५ का
 ल ६ तथानावथकिपुर्ववत ७ गुणथकीअवगाहनागुण
 जन्मचेतननेमार्गआपे ८-३ चौथोकालद्रव्यना ६ जेदते
 मधेकालद्रव्यविशेखंधदेश ठेजनहिं शामाटेजेअठतोपदा
 र्थवेसदायएकसमेलाधे १ द्रव्यथकीकालद्रव्यएकवे २ खेत्र
 थकीअडीद्वीपप्रमाणे ३ काल ४ तथानावथकीपुर्ववत ५ गुण
 थकीनवापुरानावर्तनालक्षण ६ एकालद्रव्यउपचारथकीवे
 एटलेअजीवअरुपीद्रव्यनाचारजेदधर्मास्तीकायआदेदइ
 ने कहातेसर्वेअरुपीवे तेज्ञानीनादीठामांआवे परंतुचर्म

द्रष्टीवालाथी देखायनहिं एमसदहवु हवेरुपीद्रव्यकहि
 येगीये पुद्रलद्रव्यजेरुपीतेनाजेदकहियेगीये वरण ५ रा
 तो १ पीलो २ लीलो ३ धोलो ४ कालो ५ गंध २ सु
 रजीतथादुरजी रस ५ कम्बो कशायलो खाटो तीखो
 मधुरो फरस ८ टाहानो १ उनो २ लुखो ३ चोपनो ४
 जारे ५ हलवो ६ बरहट ७ शुकोमल ८ स्वस्थान ५ लांबु
 १ गोल २ त्रीखुण ३ चोखुण ४ वलीयानेआकारे ५ हवेपां
 चवरणना १०० भेदथायतेकहियेगीये प्रथमजेरातोवरण
 तेनेविशे सुरभीतथादूरभीबेगंधहोय रसपांचेलीधे फ
 रसआठेलाधे स्वस्थानपांचेलाधे तेनास्वामीकहियेगीये
 रातेवरणेकुसुमगुलाब तथाकमलप्रमुखते तेनेविशेगंधशु
 रभीते फरससकोमलहलकोतथा शीतलते तथास्निग्ध
 पणुते स्वस्थानगोलते रसमधुरोते एमएकएकवरणमां
 गंधप्रमुख ज्याहांजथाजोगजोइये तेवागणीलेवा एटले
 एरातावरणनेविशे विशभेदथया तेमलीलावरणनाविश
 पीलावरणनाविश शांमवरणनाविश धोलावरणनाविश
 एटलेएपांचवरणनामलीने १०० थया एटलेएकवरण
 मां बीजोवरणनहिंआवे केमकेतेनोतेप्रतिपक्षीते माटेवर
 णनानगणीये त्यारेएकएकवरणे विसविसआवीरहे तेम
 जरसनापणगणवा परंतुज्यांमधुर अथवाहरेककोइरस
 होयत्यांबिजाप्रतिपक्षीचाररसनाहोय तेवारेएकरसमां

हेविसजेदलाधे तेनीविगत-वरण ५ गंध २ फरस ८
 स्वस्थान ५ एटलेविशथया एमपांचरसनाथइनेसोथाय.
 तेमजस्वस्थाननाविशेषण २० भेदलाधेतेनीविगतउप
 रप्रमाणेपांचस्वस्थाननाथइने सोभेदथयातेमजगंधनेवि
 शेतेवीसभेदलाधे तेनिविगत वरण ५ रस ५ फरस ८
 स्वस्थान ५ ए २३ सुरजीगंधनाने २३ दूरभीगंधनाम
 लिने ४६ थाय हवेफरसनाप्रथम ७ फरसनेविशेप्रतिप
 क्षीउष्णफरसनहोय बाकीना ६ एफरसलाधेवरण ५ रस
 ५ गंध २ स्वस्थान ५ एटलेतेविसथया एएकफरसनाते
 विसतेमआठेफरसनेतेविसतेविस गणतां १८४ जेदथया
 एटलेवरणना १०० रसना १०० स्वस्थानना १०० गं
 धना ४६ नेफरसना १८४ सर्वेमलीने ५३० थयाएट
 लेरुपिअजिवद्रव्यना ५३० जेदथयाअनेअरुपिद्रव्यना
 ३० भेदएटलेसर्वेअजिवमलिने ५६० भेदथयाएसर्वेअ
 शुद्धव्यवहारनयनापक्षछे एटलेअजिवतत्वकह्यो हवेश्रा
 श्रवतत्वउलखावियेठिये एटलेआश्रवकहेतांजेकर्मनुंआ
 ववुंथायठे तेनेआश्रवकहियेअनेतेआश्रवशाथकीआवेछे
 अनेतेनोहेतुकोणठे तेनुंकारणदेखामियेठिये हवेएआश्र
 वनेआववानेमुलहेतुच्यारछे उत्तरहेतु ५७ ठेतेमुलहेतु
 नानाममिथ्यात १ अव्रत २ कषाय ३ जोग ४ तेमांमि
 थ्यातना ५ भेदछेतेमांपहेलुअभीग्रहिमिथ्यात तेकेहेने

कहिए जे पुरवे अज्ञान पणाने विशे कोइ अज्ञानि निसंगे अ
थवा अज्ञानि गुरुना उपदेश थकी जेसां जल्युंछे अने जेवस्तु
ग्रहण करीते तेछोडे नहि कदापि कोइ सुगुरुमले नेघ
णिरी ते करीने समजावे तो एपण पोतानी हठछोडे नहि लोह
वाणिया निपेठे अहियां लोहवाणि आनो द्रष्टां तलखीये छीये.

वसंत पुरजगरीने विशे धनदत्त १ धनसार २ धनवल
भ ३ वसुहिण ४ एवेना मेचारवाणीया वसेते तेवारे ने दोस
दारी नोह कथणो ते परंतु चारे नीरधनछे एक समे चारे जेगा
थइ विचार करयो के आपणी पासे धन नथी धन विना मान पा
मिये नहि ने सुख पण होय नहि माटे परदेश धन कमावाज
इये एम विचारीने चारे जण परदेश गया आगल जतां एक दी
वशना समाजोगे एक अटवी मांजतां रस्तो भुल्याने उजां
गमे मारगे जायते ने आगल जतां एक लोढानी खाण आवी
तेवारे चारे जणे विचार करयो के लोढुल्यो आपण ने खरची
मांख पलागशे एम विचारी चारे जणे लोढुं लिधुं त्यां थकी
आगल चाल्या त्यां कलाइनी खाण आवी तेवारे मां होमां हे
कहेवाला ग्याके कलाइल्यो लोढुं पन्थुं मुको तेवारे त्रणज
णे लोढुं पन्थुं मुकी कलाइ बांधी पण चौथे जे वसुहिण तेणे क
लाइ नलीधी त्यारे त्रणे जणा कहेवाला ग्याके तुंकलाइले
एटले आपणे जइये तो पण ते बोल्यो नहि एम घणी वारक
हुं त्यारे ते बोल्यो केतमारी रीत जोइ ने हुं तो जे चकथयो छुं त्या

रेत्रणेजणेपुछयुंकेतुं शामाटेएवडुंबोलिजे तेबोल्यो केतमेद
 गाखोरआदमीजे तेउकहेतारीसाथे शोदगोकरयो तेणे
 कहुंकेतमेलोढानासगानथया तेनेत्यांथीलावीने अधव
 चनाखीदीधुं तोतमेतेनाजलानथयातो विजानाशुंजलाथ
 शो तेवारेतेउकहेकेएमांकांडजिवनथि केदगोकरयो एम
 घणीरीतेकहुंकेतुंकलाइबांध पणकोइनोसमजाव्योसम
 ज्योनहि त्यांथकीआगलचाल्या एटलेत्रांबानीखाणआ
 वी त्यांपणतेसमज्योनहि पुरवनीपेरेलोढुंराखीरह्यो ने
 त्रांबुलीधुंनहि तेमजआगलजतांरुपानि तथासोनानी
 तथासोलेजातना रत्ननीखाणआवी त्यांपणएणेकोइनुक
 ह्युंमान्युंनहि त्यारेसोलमीजेमणीरत्ननीखाणछे त्यांजे
 शीनेधनसारप्रमुखेकहुंजे श्रमारेहवेआगलकमावाजवुं
 नथि केमकेजेजोइयेतेधन इहांमल्युंजे माटेअमेपाछाघेर
 जइशुं वास्तेसमजिनेमणीरत्नले नेलोढुंनाखीदेएटले
 आपणेघेरजइयेतोसरवेसुखीयाथइये परंतुतेवसुहीणेको
 इतुंकहुंमान्युंनहीं उलटाअवगुणबोल्याकरयो वलीतेम
 णेकहुंके घेरगयापढीतुंमागीशतो श्रमथीअपाशेनहीं.
 इत्यादिकघणीतिरेहसमजाव्यो पणतेसमज्योनहीं. पछी
 चारजणघेरआव्या तेमांत्रणजणे मणीरत्नवेचीने करो
 मोसोनइयानो वीवसायकरवामांज्यो. पालखी, मेना,
 घोडा, गाम्नी, चाकर वीगेरे मोटीठकरातकरीनेबेठा ने

वसुहिणतोहता तेवानेतेवारह्या तेवारिगामनालोकतेनेपु
 छेजेतमेचारेमिन्नसाथेगयाहता नेत्रणधनवानथया नेतुं
 कंइनलाव्योतेशुं त्पारेमोघमउत्तरआपेके एत्रणदगाखो
 रछे कुटीलमाणसछे विश्वासकरवाजोगनथी एवोउत्तर
 करे तैथीगाममांएवीवारताप्रसिद्धथइके केटलाककेहेठेके
 एनोजागत्रणेजणेआप्योनहीं केटलाककेहेठेके एजकमा
 योहतो तेत्रणेजणेमलीनेवसुहीणनुंपाप्तीलीधुं एममुखमु
 खनोखीनोखीवारताप्रवर्ते त्पारेगामनावेनाह्यासमजुह
 ता तेणेवसुहीणना सगावाहालानेठपकोदीधोजे तमजे
 वासगाने तेबचारागरीबनुंपेलात्रणजणखाइगया तेनीत
 मेमदतकरतानथी एठीकनहीं सारासगाशाकामनाठे ते
 वारेतेसगावाहालाबोल्याजे शेठजीतमेअमनेठपकोआ
 प्योतेठीकठे पणअमनेकह्यावगरशीमालमपडे त्पारेतेम
 णेकहयुंके एगरीबशुंकेहेवाआवे तमारेबोलावीनेपुछयुंजो
 इये तेवारतेसगावाहालाज्ञेगाथइने वसुहिणनेबोलावीने
 पुछवालाग्याके ताहारेशीहकीगतथइ तेणेजबापदीधोके
 एलुच्या, दगाखोर. एवाआदमीनीवातकरवामांकांइमालन
 थीसगाएकहयुंकेलुच्याप्रमुखजेवाहशे तेवानेअमेपोंहोंची
 शुं पणतुंअमनेवातकहे पणतेवातकेहेनहि. घणोआग्रह
 करीनेतेनीपासेवातकेहेवडाधी. त्पारेमांहेथीसारएवो
 निकल्योके एणेजेपुर्वेलोढुंजाल्युंहतुं तेछोडयुंनहीं अनेपे

लाउए जेसारवस्तुदीठीतेलीधी. असारदीठीतेनाखीदी
धी. एवंसांभलीनेजेसगामल्याहता तेबोल्याकेभाइतारा
कर्मनोवांकडे एमनोवांकनथी विनाहकनाहक एमनोवां
कशावास्तेकाहाडेते जेतेंलोढुंजालीनेहउनमुकीतोतुंदुखी
योथयो एमणेतोतनेघणुंसमजाव्यो पणेतेंनामान्यु एमां
एमनोकांइवांकनथी एटलेजेमते लोहवाणियोदुखियोथ
यो तेमप्रथमअज्ञानपणामांजेवस्तुजाली तेकोइसुगुरुम
लेथीनागोडेतो तेचारगतीसंसारमां अनंताकालरखडेते
नेअभीग्रहीमिथ्यात्वकहिये. १

बिजुंअणाभिग्रहिमिथ्यात कहेतांतेनेविशेहठवादनहि
तेमसरधापणस्थिरनहि सर्वेनेदेवजाणे कोणसरागीने
कोणवितरागी तथाकोणदेविदेवला तथासर्वेनेगुरुजाणे
कोणनिग्रंथनेकोणसग्रंथ कोणआरंभी, कोणअणारंजी
एसर्वेनेवांदेपुजेपणएनेविशे सारानरतानिखबरनहि गु
णअवगुणनीपरिक्षानहि मुक्तिदायकसुगुरुतेनेपणसर
खागणे सआरंजिकुगुरुकुगतिनादातार तेनेपणसरखा
जाणे एटलेतेनेविशेजाणपणुंकशुंएनाहियेजमोढुंअज्ञानए
बिजोभेदमिथ्यातनोजाणवो २ त्रिजोअचिनवेशिमिथ्या
त्व तेनेविशेजाणिनेखोटीहठकरवी केमकेकांइप्रथमअ
ज्ञानपणामां मरखावचननिकलीगयुं पछीसमज्यामां
आव्युके आपणेवचनबोल्यातेमिथ्याते परंतुआपणेबो

ल्यातेकांइपाछुंफरेनहि एमविचारीनेवचनउपर अनेकहे
 तुजुक्तिलगाविनेतेनेसाचुकरे कोनीपेठेकेजेमआगछसमा
 चारियोवाला नोखीनोखीसमाचारियो बांधीनेवेठावे अ
 नेशास्त्रमांप्रतक्ष अक्षरदेखेढेनेमानतानथी अनेपोताना
 गवनीसमाचारीनोमुमतमुकतानथि अनेमुखथकीएवुंके
 हेछेके एककानोमात्रउथापशे तोअनंतसंसारीथशे नेका
 मपन्त्यारेएकेमानेनहिं पोतानीमतलबमांआवेतेमानेने
 पोतपोतानाघरडाआगलमरीगयाहोय तेनेआडाधरेके
 तेथकीतमेकांइविशेषजांणोढोएमणेकरयुंहशेतेसमजीनेज
 करयुंहशे तथासिद्धांतनेविशेआरंजपरीग्रहजेमश्रोबोथाय
 तेमधर्मकह्योढे पणआकालेतोजेम आरंजपरीग्रह वधा
 रेतेमधर्ममानेछे वलीमुखथकीएवुंकेहेछेके कानोमात्र
 उथापवाथी जमालीपरमुखसातनीन्नवथया एमकहिनेदे
 खाडे अनेपोतेसाबुथांसुत्रउथापे पोतेमनमांनविचारके
 आपणेमोहोटांनीन्नवगीये तथापरमात्मानो मार्गनेविशे
 तो समकीत १ ज्ञान २ चारित्र ३ एवस्तुओआत्मस्व
 रुपमांढे अनेआत्मस्वरुपथी प्रगटथायतोजतेनीमुकतीथा
 य शामाटेकेकेवलज्ञान तथामुक्तिएसर्वेशुकलध्यानमांढे
 तथासमकितप्रमुखएसर्वे आत्मस्वभावमांछे एवुसर्वासि
 द्धांतमांदिशेछे परंतुएवापाठकोइसिद्धांतमांजोवामां आ
 वतानथि जेफलाणातिथगयाथकीमुक्तिथाय तथाफला

णितिथीनोउपवासकरवो तेथकीमुक्तिथाय तथातेतपनु
उजमणुकरवुं तथागुरुनांनवअंगपुजवां तथापोथीपुंजवि
तथावासनखाववो तथाजोगउपधानवहेवां तथातेनिवि
धिकराववी तेनारुपैयागुरुनेदेवाइत्यादिक हालमांएवहे
वारघणोदिसेछे नेसुत्रमांपाठनथि तेनीपरुपणाकरवी ने
जेसुत्रनेविशेआत्मस्वरुपथीज मुक्तिकहितेनपरुपे तेने
अभिनिवेशी मिथ्यात्वकहिये केमकेतेजाणीनेसिद्धांतनी
रीतेपरुपतानथि पोतानीमतलबनुंपरुपेते तेनेअनीनिवे
शीमिथ्यात्वकहिये ३ चोथुसंशयकमिथ्यात्व कहेतांजेकेव
लीपरमात्मानावचननेविशे शंकाउत्पन्नथाय जेमउछी
बुद्धिनाधणीजेबालजिवछे तेणेप्रथमअज्ञानी तथाकुगुरु
नावचनथीसांजलेलीवातोतथाशास्त्र पछीसुगुरुतेनेबतावेछे
केजाइउंएतोआश्रवनांतथाआरंजनां कांमतमेकरोछोते
थकीतमारेसंसारवधशे माटेतमेसंवरनिरजरानुकामकरो
नेउपाधिबेतेटालो जेमतमाराआत्मानुंकारजसिद्धथाय
तेवारेंतेनामनमांशंकापेदेके आवचनसाचुंकेपुर्वे सांभ
ल्युंतेवचनसाचुंएमशंकारहे पणशास्त्रजोइने निश्चैनकरे
तेनेसंशयकमिथ्यात्वकहिये४

पांचमुअणानोगमिथ्यात्वकेहेतां अजाणपणुंजेनेधर्मक
र्मनीकशी ओलखाणनथी संसारमांरच्योपच्योरेहेछे
आत्मस्वरुपजाण्युंनहोय त्यांहांसुधीअजाणकहिये शा

माटेके सिद्धांतमांएवुंकहयुंछेके अभेगयाजिवाजीवाइत्या
दीकपाठेमाटे जीवअजीवनीआदेदेइनेस्वरूपजाणेप
ढे जीवस्वरूपनेसदहेअजीवसत्तानेदूरकरे इत्यादीकआ
त्मस्वरूपनुजाणपणुछेतेने जाणकहियेएवीनानाबीजाजे
रह्या तेनेअणाजोगमिथ्यात्वकहिये ५ एमिथ्यात्वनोअ
धिकारकह्योतेचोथाकर्म ग्रंथथकीजाणजो एमिथ्यात्व
ज्यांहांसुधीगुंनथी त्यांहांसुधीकोइजीवसमकीतपामे
नहिं एमिथ्यात्वनाकारणथीअनंतानवांकर्मउपारजेने आ
त्मानेजारेकरे एथकीआत्माअनंताकाल संसारमांपरीत्र
हणकरे एटलेआश्रवनोप्रथमहेतु कह्यो मुल १ उत्तर
५ हवे बीजोहेतुअवरतढे तेना १२ जेद तेनीवीगत प्र
थ्वीकाय १ अपकाय २ तेउकाय ३ वायुकाय ४ वन
स्पतीकाय ५ त्रसकाय ६ फरसेंद्री ७ रसेंद्री ८ घ्राणेंद्री
९ चक्षुइंद्री १० श्रोतेंद्री ११ मन १२ एबारनेजेणेसंवरचां
नथीनेनेमकरचोनथीतिधणिने एबारेकारणथकी अनंता
कर्मनुंआववुंथायछे केमकेजेमघरनेविशे बारबिंडाढेतेछीं
मांपुरेनहि त्यांसुधिचोरचखारसर्वेआवे नेतेघरमांकांइ
मालजणशरहेनहि तेमइहांआत्मारुपीजेघर तेनेज्ञानद
रसनरुपिधननेबारअवरतरुपीयांभिंमां तेमध्येरागद्वेषरु
पियाचोरनुआववुंथाय ज्ञानदर्शनरुपिधनढे तेचोरीजाय
पणएबारबिंडांछेतेपुरेतोसुखेरहेवाय एआश्रवनोबिजोहे

तुकह्यो मुल २ उत्तर १७ हवेत्रिजोहेतुकषाय १ बिजो
नोकषाय २ हवेतेकषायनाचारभेदछे क्रोध १ मान २
माया ३ लोभ ४ तेएकएकनाचारचारभेदछे तेमध्येपहे
लोअनंतानुबंधियोक्रोध केवोछेकेजेमपथ्थरनीसल्याफा
टिपनी तेफरीथीजेगीनथाय तेमअनंतानुबंधियाक्रोधवा
लोजिव आवखापरजंतक्रोधेमधामोरहे १ तथाअनंता
नुबंधियोमानकेवोछेकेजेवापथ्थरथंन अनेकउपायकरिये
तोपणनमेनहि कडकाकडकाथायपणतेनमेनहि तेमअनं
तानुबंधियामानवालाजिव राज, पाट, देश, धन, सर्वेखुटे
अनेकलोकसमजावेपणकोइनेनमुपासुआपेनहि २ अनं
तानुबंधिमायाकेविछेके जेवांवांसनांमुराप्तांठिनठिनथइजा
यपणपांशराथायनहि तेमअनंतानुबंधिमायावालाजिव
जिवेत्यांसुधिकपटतजेनहि ३ तथाअनंतानुबंधिलोचके
वोछेकेजेवाकरमजनारंगनुलुगडु बालिनेराखकरीयेतोप
णलालरहेपणरंगतोमेनहि तेमअनंतानुबंधिलोभवालो
जिव जिवतपरजंतलोचनतजे ४ तथाबिजिचोकनीअप्र
तियाखानीयाकषायनीकहियेछिये.

अप्रत्याखानीक्रोधकेवोछेके कोइकालीभोमीकानेविशे
फाटपडेहे तेबारमहिनेवरसादपांणीनवांथाय नेघणांढो
रढांकणउपरफरेतेथीगुंदाइनेएकयायतेमएक्रोधवालाजी
वनेबारमहिनेक्रोधउतरे. १ तथाअप्रतीखानीमानकेवोछेके

जेवोअस्तीनोथांजो घणीमेहेनते घणैकष्टेकरीने कोईक
 बालवासमर्थथाय तेमएमानवालानेकोइकघणीतरेहथी
 समजावतांमानछोडे. २ अप्रतीखांनीमायाकेवीछेके जे
 वांघेटानांशींगडांपांशराकरवां तेकोईपुरुषकलावालोहो
 य नेघणीकतरेहथी मेहेनतकरेत्यारेपांसरांथाय तेमएमा
 यावालानेकोइ बहूरीतथीसमजावेतोमायातजे. ३ अप्र
 तीखांनीलोचकेवोछेके अज्ञानीलोकनाजोइकुवाछे तेम
 धेघरनीअशुची अपवीत्रएठवाढ प्रमुखमांहेजायछे तेस
 दायकोहीगएलुरेहेछे तेनोमाघजेवस्तरनेलागेतोतेधोबी
 थीपणजायनहीं कोइखरोकस्वीमलेतोएमाघनेकाहामेते
 मतेलोचवालाने कोइखरीमेहेनतकरीनेतेनेसमजावेतोते
 लोचछोमे तेविनाकांइछोमेनहि. ४ हवेत्रीजीचोकडीप्रती
 खानीकषाय तेमधेप्रत्याखांननोक्रोधकेवोछे केजेवीवेलु
 नेविशेबेजागकरीये तेकंइयेएनीमेलेजेगाथायनहिं. परंतु
 बेरुतुगएथके त्रीजीरुतुआवेत्यारे तेवारेसांमोपवनआवे
 तेरेतउझीनेखामपुरे तेवारेतेरेतीएकमेकथाय तेमएक्रोध
 वालापुरुषनेकोइसमजावेतोमुकीदे जावतचारमासउपर
 रहेनहि १ तथाप्रत्याखानीमानकेवोछेके जेवोलाकमानो
 थांजोकोइपुरुष तेलतापथीमेहेनतकरे तोथोडीमेहेनतथी
 वलेतेमतेमांनवालाजीवने कोइसारीरीतेसमजावीने कहे
 तोमानमुकीदे अथवाकेटलेदाहाडे स्वभावेपणमुकीदे. २

तथाप्रतीखांनीमायाकेवीछे केजेवीगउमुत्रीका जेमवांकी
वांकीमुतरतीचालेतेनेकोइपुरुषजालीनेउज्जोराखेतोवांका
इनरहे तेमतेमायावालाजीवने केटलीतरेहसमजावीने
केहेतो तेपुरुषकपटगोडीदे. ३ तथाप्रत्याखांनीलोचकेहे
वोछे जेवुंगाडीनुंउंजणतेनोडाघजेवस्त्रनेलाग्योहोय तोधो
बीनेत्यांहांगयेथकेडाघजाय तेमतेलोभवालाजीवनेकांइ
थोडीमेहेनतकरीने समजावेतोलोचतजे. ४ तथाचोथी
चोकडीसंजलनीकहियेछिये तेमधेप्रथमसंजलनोक्रोधके
वोहोय जेमपांणीमांश्रागललीटातांणताजइये नेपाछल
लीटीमलतीजाय तेमएसंजलवालाक्रोधनाजीवने क्रोध
नोधमधमाटथाय पणतुरततेक्रोधउत्तरीजाय तेनोपंदर
दाहाडानोनियमठे एनियमचारेकशायनापराएसमजवा
१ तथासंजलनोमानकेहेवोहोय जेवानेतरनोथंन जेमवा
लीयेतेमवले तेमतेमांणीपुरुषतेमांनश्रावेनेतुरतवलीजा
य. २ संजलनीमायाकेवीछेके जेमवेलाउगेछे तेवांकावां
काचालेछे परंतुएकठेडोजालीनेतांणीये एटलेपांशरोतीर
याय तेमतेमायावालाजीवमनमांकपटकरे पणक्षणएक
मांकाहाडीनांखे. ३ संजलनोलोचकेवोछेके जेवोहलदी
नोरंगतडकोलागेनेउडीजाय तेमतेलोचवालाजीवनेलो
चनोउदयथाय परंतुक्षिणएकमांवलीजाय. ४ एटलेएक
षायनचारेचोकडीना सोलजेदसहित कहिनेदेखाड्या

हवेनोकखायनुस्वरूपकहियबिए एनोकखायनानवभेदे.
 शिष्य--स्वामिनोकखायएवोशब्दशाथकीमुकवोपन्थो
 गुरु--हेनद्रएनेविशे कषायपणुनथि परंतुएथकिकषा
 यउत्पन्नथायमाटेएनेकषायतोनाकहेवाय तेथोनोकखाय
 कह्यापरंतुएकखायनहि पणकखायनाजाइछे हवेप्रथम
 हास्य, एनामेनोकषायबे एटलेहांशीएवुंतोविनोदनुं नाम
 बेपरंतुहांशीथकिविखवादथाय एमसरवेजेदमां समजि
 जावुं १ रतकहेतांशातामांनवि तेथकिपणसामानेअथवा
 पोतानेद्वेषादिकारणउत्पन्नथाय २ अरतएटलेअशाता
 तेथकीप्रतक्षद्वेषभावदिसेबे ३ भय एटलेभयथकीपणद्वे
 षादिकारण उत्पन्नथायबे ४ सोगतेथकिपणद्वेषउत्पन्न
 थाय ५ दुगंगतेथकीपणद्वेषथाय ६ पुरुषवेदएतोमहावि
 खवादनुंकारणदिसेबे ७ स्त्रिवेद ८ तथानपुशकवेद ९
 एत्रणवेदनाउदयथकीप्रतक्षकंकासभाषणथायछे एटले
 नवेनोकषायकह्या एटले कखायतथानोकखायमलीने
 २५ जेदथयाएकषायनाकारणथकी अनंताकर्मआवेछे
 जायछे एटलेकखायकह्यो मुल ३ उत्तर ४२ हवेजोगनुं
 स्वरूपकहियेबिये तेनात्रणजेदछे मनजोग १ वचनजो
 ग २ कायजोग ३ तेमध्येमनजोगनाचारजेद सतमन
 जोग १ सतासतमनजोग २ असतमनजोग ३ असता
 सतमनजोग ४ तथावचननापणचारजेद सतवचनजोग

१ सतासतवचनजोग २ असतवचनजोग ३ असतासत
वचनजोग ४ तथाकायजोगनासातजेद उदारीककाय
जोग १ उदारीकमिश्रकायजोग २ विक्रियकायजोग ३
विक्रियमिश्रकायजोग ४ आहारककायजोग ५ आहार
कमिश्रकायजोग ६ तेजसकारमणकायजोग ७ एटले
एजोगनापंदरजेदकह्या एजोगथकीपणअनंताकर्मआवे
बेएटलेमुलहेतु ४ अनेउत्तरहेतु ५७ एनवांकर्मआववा
नांकारणकह्यां एटलेहेतुकहेतांएकर्मआववानावालेशरी
दलालबे एमांहेलोएकहोयत्यांसुधिकर्मआवे जेएचारनो
नाशकरेतेनिपासेकर्मनाआवे कोनीपेठेकेएकसरोवरछे
तेसरोवरनीचारेदशथकी पाणिआवेबे तेमांपुर्वनीदशेपां
चगडनालांबे अनेदक्षणीदशेबारगडनालांबे तथापश्ची
मनिदशे २५ गडनालांछेनेउतरनीदिशे १५ गडनालां
बे एटलेपांणीआववानाहेतुएगडनालांछेएगडनालांछेतो
पाणीआविशके जोगडनालां बंधकरियेतोपाणी आवि
शकेनहीं तेमइहांएकजीवारूपसरोवरबे तेनेविशेपांचगड
नालांतोमिथ्यातनांजाणवांबारगडनालांअव्रतनांजाणवां
पचीसगडनालांकषायनांजाणवांतथापंदरगडनालांजोग
नांकह्यांबे एसर्वेमलीने सतावनगडनालांबे एसतावनेग
डनालेथइने कर्मरुपियांपाणीचाल्यांआवेछे तेथिजीवरुपि
यासरोवरनेस्फाटिकरत्नरुपजेतलियुंठे तेदेखातुंनथि.अ

नेज्यांहांसुधीएगडनालांबंधनथाय त्यांहांसुधीकर्मरूपीयुं
पांणी आरवुंबंधकेमथाय आपितुनजथायएटलेजे आवे
छेकर्मतेहनेजआश्रवकहिये २ हवेतेहिजआश्रवनेविशे
आठ्यांएवांजेकर्मतेनावेभेद एकशुभअनेबीजोअशुभहवे
जेशुभतेथकीशुंशुंकारजथाय तेकहियेछइये शरीरसारु
बंधायरुपसारुहोय २ घाटसारोहोय ३ इंद्रियोपांचेपर
वप्तीहोय ४ गतीसारीदेवतानी तथामनुष्यनीउत्तमपामे
५ धनपामे पुत्रपरिवारपामे राज्यधानीपामे इंद्रनीपद्मी
पामे तिर्थकरगोत्रबांधे इत्यादीकजेजेकारजरुडु तेसर्वे
नेशुभप्रकतीकहिये तेनेपुननोउदय जाणवो तेथकिउप
रांतुजेटलुंविपरिते तेसर्वेअशुभजाणवुं तेनेपापनोउदय
कहिये एटलेकर्मनुंआववुं तेनेआश्रवकहिये अनेजेवारे
तेकर्मउदेआठ्यां तेनेपुन्यपापकहिये एटलेएसर्वेपुद्गल
दलते तेआत्मानीघातकर्ताछे एथकिकांइआत्मानुं कल्यां
णथायनहिं.

शिष्य--हेजगवानतमेपुन्यपाप वेदूसरखागणीनीखेदी
नारुयां नेएबेमांफरकघणोछे शामाटेकेपुन्यनाउदेथकीउ
त्तमगतीनेपामे देवगुरुधरमनीसंगतीथाय तीरथजात्राव्र
तनियमकरे बेरुपैयासारेमार्गेवावरे तेथकीसासनदीपेते
नेतमेपापनीसाथेकेमगणोछो.

गुरु--हेभद्रतेपुन्यनेअधिकजाण्युं नेपापनेन्युनजाणोछे

तेतुंसुखदूखआश्रीनेसमजे परंतुजेटलुंसुखनुंकारणछे ते पणअंतेदूखनुंकारणथाय अथवादुखनुंकारणतेअंतेसुखनुंकारणथाय परंतुएवंनेपुद्गलछे एकांइआत्मीकिगुणनथी शामाटेजेमोटामोटाराजा तथाशेठसाहूकार तथाजावत नवग्रीवेकनादेवसुधी एसर्वनेअंते चारेगतीसंसारमारखमवानुंथायबे तेमधेजेसमकीतीजीवछे जावतपांचअनु तरवीमाननादेवसुधी तेचारगतिमांरखडेनहीं शामाटेके तेएवुंजांणेछेके आसुखसर्वेपुद्गलीकबे संजोगेमल्युंवेवीजो गेजशे माटेवीणाशिकिसुखनीमोरगकोणराखे तेपोताना आत्मीकसुखमांमगनबे तेनेकोइनीआशानथी एकफक तआत्मीकधर्मनीरमणताकरिनेरेहेबे तेनेचारगतिमांरखडवुंनहोय अनेजेपुद्गलीकसुखनाजोगीछे तेचारगति मांरखडे.

शिष-हेभगवानतमेकह्युंके आत्मीकसुखनाजोगीछे तेसाचुपणसुखपाम्या तेपुन्यथीखराकेनहीं माटेपुन्यने पापनीबराबरकेमगणाय.

गुरु-हेभद्रपुन्यथीपाम्यातेठीकपणतेकंइपुन्यमांरच्या पच्यानथी तथापुन्यचाहिनेकरवागयानथी केमकेजेमडां गरनोवावनारोपरालवास्तेवावतोनथी तेमसमकीतीजी वजेजेकामकरे तेआत्मानाधरमवास्तेकरे पणकंइपुन्यवास्तेकरेनहिं कदापितदभवमोक्षेनजावुंहोयतो शुजगती

बांधे परंतु तेशुचना उदयमांसमकीतीराचेनहि तथा जे देवगुरुधर्मनीसामग्रीमेलवे एवुं जेतें कहुं पण ते कंइ एवो नियमनथीके देवगुरुधर्मनीसामग्रीपुन्यथीजमले. शामाटे के देवगुरुनीसामग्रीमलवीतेना घणाप्रकारछे जे पापनेऊ द्वेथीदढप्रहारीचोर प्रतक्षचारहत्याकरीनेजातां जगुरुनेमल्या नेगुरुनीपासे धर्मपामीचारीत्रलीधुं लेइनेछमाससुधीमहापरीसहसहीने केवलज्ञानउपारजीनेमोक्षेगया तथा दूरगंधाश्रावतीचोवीसीमां पद्मनाभतीर्थकरपासे दीक्षालेइनेसिद्धिवरशे तेनोपणपापनोउदयजोयामां आवेते तथा श्रीजगवतीजीमां अरजुनमालीदीन एकप्रते छपुरुषने एकस्त्री एमसातमाणसदीनदीनप्रते मारवावालोतेपण भगवाननीपासे दीक्षालेइनेमुक्षेगयो इत्यादिकबहूजणानोविचारशास्त्रामां ते तो एथीकांइ एवो नियमनाथयोके पुन्यथकी जे देवगुरुनीसामग्रीमले तथा कहुंके तीरथजात्राव्रतनियमकरे ते पण पुन्यहोय तो थाय ते वात पण मिथ्यातछे शामाटेके स्थावरतीरथनीजात्राएजवुं आववुंतेकां इधरममांनथी केमकेतेनेकोइगुणठाणानीअपेक्षालागेनही.

शिष्य-स्वामीचोयागुणठाणानीएकरणीछे अनेतमोपणसम्यक्तद्वारग्रंथमां तथा मंदीरस्वामीनीढालोप्रमुख घणशास्त्रोमां लावेलाछो नेतमेइहांनाकेमकोहोतो.

गुरु-हेमानुजाव अमेजेसम्यक्तद्वारप्रमुखने विशेषा

व्याभिये तेनुंकारणसांभल एकतोकलपवेहेवार आका
लनाघणालोकोनुमानेलुं माटेतथाबीजुंकारणके दुंडीया
लोकोबीलकुलप्रतमाउठावीनेबेठाछे तेआपणापक्षनेमा
नदेखाडवावास्ते तथात्रीजुंकारणएके सासनसारुदीसे
एटलामाटेअमेलावेलाछीये हवेअमेजेचोथागुणठाणानी
करणीनीनाकही तेनुंकारणसांजल जेलोकोनेसुरीआज
देवनो तथाध्रुपतीप्रमुखनोअधिकारदेखाडीयेछीये परंतु
तेकरणीमांविचारघणोछे शाभाटेकेवजेदेवताप्रमुखघणा
देवेपुजादेवपणेउपन्यातेवखतकरीछे पणतेनेजगवानेस
मकीतीकह्यानथी तेतोमिथ्याखीछे अनेतेदेवनवाउपने
एटलासर्वेपुजाकरेएवुसुत्रजोतांमालुमपमेछे परंतुकंडस
मकीतीमिथ्याखीनोनियमरह्योनथी तेमकंडफरीथीपुजा
करवानोअधिकारकोइनेछेनहि. तथाजेतेंवरतनियमनुंक
ह्युं तेकांडपुन्यथकीजथाय एवुसंभवतुंनथी. शामाटेकेनंदी
खेणने मामानीसातकन्याउंकोइएनाइछियो तेवारेजंपा
पातलेवानेपाहामउपरचम्योहतोपरंतुगुरुएजंपापातकर
वानहिदीधो. नेधर्मपमाडीनेचारीत्रदीधुं तथाश्रीअंशकु
मारनोजीवएजवथीनवमेजवे ननांमीका एवेनामेगाथाप
तीनीदीकरीहती. तेमहादुखीखावापीवानुंउभारेहेवानुंठे
काणुंनोहोतुं तेपणडुंगरउपरजंपापातकरवानेगइहती.
त्यांहांगुरुमल्याने तेधरमपांमीनेपछखांणबहूकरयां इ

त्यादिकघणाजीवपापना उदेथकीपणवरतनेमपांमेलाले
माटेतेपणइहांपुन्यनाउदयनोनियमनथी. तथातेंजेकह्युंके
बेरुपैयाखरचेवावरेछे तेपणखरचेवावरेतेसाचुंछे परंतुपर
मात्माएसाधुनादानविना बीजेमार्गेपइशोखरचे तेनेकंड
धर्मकह्युंनथी तेकरतांआकालनेविशेजेकांडखरचेछे ते
अजीमांननालीधाथकाघणाखरचेछे अनेजेअजीमांना
दिकथकीखरचेतेने प्रश्नव्याकरणसुत्रमांमंदबुद्धियाकह्या
ते जावतनरकगामीसुधीपणकह्यातेमाटेएपुन्यथकीकंडसु
क्रीतनीपजतुंनथी.

शीष्यवाक्य--स्वामीपुन्यथकी सुक्रीतननीपजे एमके
मकेवायशामाटेकेतीर्थकरनामकर्मतोपुन्यथकीज बंधायते

गुरुवाक्य--हेदेवाणुप्रीय एटलाएटलादृष्टांतेमेंतनेसम
जाव्यो पणतुंसमज्योनहिं हजीतारीदृष्टीपुन्यमां वध
तिरेहेछेअनेपुन्यतेतोजमछे तेजमहोयतेजमनी दृष्टीराखे
माटेएजमदृष्टीकाहामनीनांख केजेमताराआत्मानुंकल्याण
थाय अनेतुंजाणतोहशेके तीर्थकरगोत्रपुन्यथकी बंधाय
छे पणएठेकाणानेविशेतो करोमनीकमाणीखोइने को
मनीनीकमाणीहाथमांआवेते तेनुंकारणकहुं तेहवेतुंसांभ
ल तीर्थकरगोत्रबांधवानांकारणवीसकह्यांते तेमध्येथीए
कअथवाबेअथवात्रण अथवाजावतविसआराधे तेधणी
मोक्षेतदजवेजाय ज्यारेसरागजावमांपमीजाय त्यारेती

र्थकरगोत्रबांधे जोसरागभावेनप्रणमेतो तदजवमोक्षेजा
तो अनेअनंतासुखजोगवतो तेमुकीनेवेजवनाजन्ममर्ण
आदेदेइनेअनंतादुखभोगववानोसंसारवधारयोतेमांएणे
शुंवधारेनफोकाहाम्यो हवेजेतीर्थकरगोत्र बांधवानांस्थां
नकविसछे तेतुंसांजल तेमांकयुंस्थानकपुन्यदायकछे ए
तोसर्वेस्थानकधर्मदायकछे पणपोतानीचुलेपुन्यदायक
थयुं हवेतेथानकनांनामकहियेछीये अरीहंत १ सिद्ध २
प्रवचन ३ गुरु ४ थीवर ५ बहूश्रुत ६ तप ७ आत्मा
नुंवळलपणुं ८ ज्ञानभणवुं ९ दर्शन १० विनय ११
आवशक १२ चारित्र १३ उपसमचारित्र १४ सर्वेश्र
तीचारटालवा १५ वीयावछ १६ समाधीवंतरहेवुं १७
गुरुनुंकारजकरवुं १८ अपुर्वज्ञानजणवुं १९ प्रवचनपरचा
वनाकरवी २० एविसेस्थानकज्ञाताजिमांकह्यांते तथाहा
लनापरवरतनमांतो थानकबीजीरीतेछे तेलखीयेगीये
अरिहंत १ सिद्ध २ प्रवचन ३ आचारज ४ थीवर ५
उपाध्याय ६ साधु ७ ज्ञान ८ दर्शन ९ वीनय १० चा
रित्र ११ ब्रह्मचर्य १२ क्रीया १३ तप १४ गोयमश
१५ जीणाणं १६ चारित्र १७ नांणश १८ सुश्रस १९
तीथयस २० एजेविसथानकछे तेसर्वेनीशेवाजक्तीपुजा
बहूमानजेकरवुं तेसर्वेनीरजरामांछे केमकेएविसबोलचा
रप्रकारमांआवीगयाछे तेचारनांनाम ज्ञान १ दर्शन २

चारित्र ३ वीर्य ४ प्रवचन १ ज्ञान २ सुश्रस ३ नाण
 स ४ एचारतोज्ञाननाभेदते १ दर्शनएबीजोभेद २ श्री
 हंत १ सिद्ध २ आचारज ३ उपाध्याय ४ थीवर ५ सा
 धु ६ वीनय ७ चारीत्र ८ ब्रह्मचरज ९ क्रीया १० गो
 यमश ११ जीणेश १२ चारित्र १३ तीर्थ १४ एचउद
 बोलतोचारित्रपदमांछे तेमध्येजीणेशबोलछे तेकेटलाए
 कपंमीतज्ञानमध्येगणेशे केटलाकचारित्रमांकहेछेतत्वज्ञा
 नीगम्यछे ३ तपएचोथोजेदते एटलेएचारेजेदमांविसे
 थानकसमाइगयानेएचारने जगवंतेमोक्षनामार्गजकह्या
 छे तेकांइआश्रवथायनहि. एतोनिर्जराहेतुछे माटेतीर्थक
 रनामकर्मबांधवुंतेआश्रवछे तेएवांथानकशेवीने जेधणी
 आश्रवउपार्जे तेधणीएरत्ननाखीदेइनेकोमीबांधी शामा
 टेजेमहानीर्जरानांकारणहतां तेनेछोमीनेसरागजावमांपे
 ठां तेथीतेणेएतीर्थकरनामकर्मरूप आश्रवउपार्जीतदभव
 नीमुक्तिगमावी अनेजन्ममरणवधास्यो तेमाटेअमेकहि
 येछियेकेपुन्यमांकांइमालनथी अनेजेपुन्यपापते तेबेआ
 ठकर्मनीप्रकृतीते तेमां १२० एकसोनेवीसप्रकृतीते तेमां
 पुन्यनी ४२ अनेपापनी ८२ तेमध्येप्रथमपुन्यनीप्रकृती
 कहियेबिये. शातावेदनी १ उंचगोत्र २ मनुषनीगती ३
 मनुषनीआनपुरवी ४ देवतानीगती ५ देवतानीआनपु
 रवी ६ पंचेंद्रीनीजात ७ उदारीकशरीर ८ वीक्रीयशरी

र ९ आहारकशरीर १० तेजशशरीर ११ कारमाणशरीर १२ उदारीकश्रंगोपांग १३ वीक्रीयश्रंगोपांग १४ आहारकश्रंगोपांग १५ वजररीखवनाराचसंधेण १६ समचोरसस्वस्थान १७ शुजवरण १८ शुजगंध १९ शुभरस २० शुजफरस २१ अगुरुलघुनामकर्म २२ पराघातनामकर्म २३ उस्वासनामकर्म २४ आतापनामकर्म २५ उद्योतनामकर्म २६ शुजवीहायोगती २७ नीरमाणनामकर्म २८ देवतानुंआवखु २९ मनुषनुंआवखु ३० त्रीजंचनुआवखु ३१ तीर्थकरनामकर्म ३२ त्रसपणुं ३३ बाधरपणुं ३४ परजाप्तापणुं ३५ प्रत्येकपणुं ३७ शुभनामकर्म ३८ शुभंगनामकर्म ३९ सुस्वरनामकर्म ४० आदिनामकर्म ४१ जसनामकर्म ४२ एपुन्यनाभेदकह्या.

हवेपापनाभेदलखीयेछिये. मतीज्ञानावरणी १ श्रुतज्ञानावरणी २ अवधीज्ञानावरणी ३ मनपरजवज्ञानावरणी ४ केवलज्ञानावरणी ५ दानाश्रंतराय ६ लाजाश्रंतराय ७ जोगाश्रंतराय ८ उपभोगाश्रंतराय ९ वीरजश्रंतराय १० चक्षुदर्शनावरणी ११ अचक्षुदर्शनावरणी १२ अवधीदर्शनावरणी १३ केवलदर्शनावरणी १४ निद्रा १५ निद्रानिद्रा १६ प्रचला १७ प्रचलाप्रचला १८ थीणदी १९ अशातावेदनी २० नीचगोत्र २१ मिथ्यात्व २२ नरकनीगती २३ नरकनीआनपुरवी २४ नरकनुं

आवखुर२५ कृपाय२५ पुर्वेकह्यातेसमजजो५० त्रीजंचनीग
 ती५१ त्रीजंचनीआनपुरवी५२ एकंद्रीनीजात५३ बेरंद्रीनी
 जात५४ तेरंद्रीनीजात५५ चउरंद्रीनीजात५६ अशुभवि
 हायोगती ५७ उपघातनामकर्म ५८ अशुभवरण ५९
 अशुभगंध ६० अशुभरस ६१ अशुभफरस ६२ रीखव
 नाराचसंघेण ६३ नाराचसंघेण ६४ अर्धनाराच ६५ के
 लीकासंघेण ६६ ठेवटुंसंघेण ६७ नीगरोधस्वस्थान ६८
 ६८ सादीस्वस्थान ६९ वामनस्वस्थान ७० कुबजस्व
 स्थान ७१ कुडकस्वस्थान ७२ थावरनामकर्म ७३ सु
 क्ष्मनामकर्म ७४ अप्रजाप्तोनामकर्म ७५ साधारणनाम
 कर्म ७६ अक्षरनामकर्म ८८ अशुभनामकर्म ७८ दुरजा
 ग्यनामकर्म ७९ दुस्वरनामकर्म ८० अनादीनामकर्म
 ८१ अजसनामकर्म ८२ इतिपापतत्त्वनाभेदएटलेएबेम
 लीने १२४ थया तेमध्येवरणादिक ४ पुन्यतथापापवेमां
 गणायते माटे १२० प्रकृतीथइ तेमध्येतीर्थकरगोत्रपणना
 मकर्ममांआवीगयुं अनेअरीहंततोकर्महणे तेनेअरीहंत
 कह्यातेपणकांडकर्मबांधे तेनेअरीहंतकह्यानथीअनेएकर्म
 नुंज्यांहांआववुंतेनेआश्रवकहीयेअशुभकर्मआवेतेनेशुभआ
 श्रवकहिये तथाअशुभकर्मआवेतेनेअशुभआश्रवकहिये
 एटलेएबंनेआश्रवजळे माटेतीर्थकरनामकर्मबांधवुं ते
 पणआश्रवमांते अनेआश्रवते तेसदायतजवाजोगते एट

लामाटेपुण्यपापबन्नेनिखेद्यां माटेसमजुपुरुषनेपुण्यपाप
 एकेवंवाजोगनथी शादृष्टांतेकेजेमएकलीममानेविशे लिं
 बोलीनोकलियोछे तेकडवोबेअनेलिंबोलीनोरसकांझमि
 ठाशसहिते परंतुवेमांदुर्गंधते माटेसमजुपुरुष खातान
 थितेमपुण्यअथवापाप एवंनेआश्रवजते तेज्ञानिपुरुषने
 आदरवाजोगनहोय एटलेपुण्यपापनुंस्वरूपककहयुं हवे
 बंधतत्त्वउलखावियेठिये तेनाचारभेदते प्रकृतिबंध १
 थितिबंध २ रसबंध ३ प्रदेशबंध ४ तेनेलाम्बवानेदृष्टां
 तेकहियेछिये परदेशभेतेलोटेनेठेकाणेते रसभेतेधीनेठेका
 णेछे प्रकृतिभेतेखांडतथागोलनेठेकाणेछे स्थितिछेतेते
 निमरजादाछे मरजादाकहेतां आलाडुआटलाकालसु
 धिरहेशे हवेगोलनोलाडुहोयतोवायुहरताहोय खांडतथा
 साकरनोलाडुहोयतोगरमिहरताहोय तेमअहियांजेवि
 जेविप्रकृतिनोबंधतेवितेवि शुभाशुभप्रकृति उदयआवेत
 थाजेरसछेतेनुंकारण एवंभेकेरसवधतोहांयतो लाम्बोन
 भावे तेनाचारभेदते एकठाणियो १ बेठाणियो २ त्रण
 ठाणियो ३ चारठाणियो ४ हवेठाणकहेतांशुंकहियेके
 जेमजेलिमडानोरसछे तेस्वभावेतोकम्बोबेज पणतेरस
 पांचशेरलेइनेउकालिये तेचारशेररहे त्यारेउतारीयित्या
 रेतेनीकडवाशघणिवधे तेजरसत्रणशेर रहेत्यारेउतारीयि
 तोकडवाशअत्यंतवधतीजाय नेशेरबेरहेत्यारे उतारीये

त्वारेतेथिपणघणिवधे तथाशेरएकरहेनेउतारीयेत्यारेक
 डवाशघणिवधीजायतेरसनीपासेपणजवायनहि तेमअ
 हियांएकठाणियारसनांजेकर्मछेतेनुतोडवुंसुलभपडे अने
 जेबेठाणियारसनांकर्मछे तेतोडवांदूर्लभपडे तेथकीपण
 त्रणठाणियारसनांजेकर्मछे तेबेदवांअतिदूर्लभपडे तेथकी
 चउठाणियारसनांजेकर्मछे तेबेदवांमहा दूर्लभपडे
 अहियांरसपलीछेदादिकविचार एकठाणियाथीचउठा
 णियासुधिअनंताभेदछे तेनोविस्तारकर्मग्रंथनीटिकाथकी
 जाणजोहवेजेलाडवामांलोटेकशेरछेअनेधीअडधोपाशे
 रछे तेलाडवानेभागतांकांइवारलागेनहि लाडवोबांयतां
 वेराइजाय तेमकेटलांएककर्मतोआवेछे तेमजायछेतथा
 जेलाडवामांपाशेरघीबे तेलाडवोवलेपरंतु हाथअराडतां
 जनागे तेमकेटलांएककर्मसहेजस्वजावथीअथवासहेज
 कष्टथकीक्षयथाय तथाजेलाडवामांअडधोशेरघीछे तेने
 हाथेकरिनेज्यारेजागियेत्यारेभागे तेमएवांजेकर्मछेतेबा
 हाजतपादिककष्टथकी अथवाअल्पज्ञानध्यानथकीक्षय
 थायतथाजेलाडवामांशेरपोणोघीबे तेलाडवोजागतांक
 ठणपडे तेमतेवांजेकर्मछेतेसरवथाज्ञानध्यानविना अथ
 वांअंगेजोगव्याविनाजायनहिं तथाजेलाडवामांशेरेशेर
 घीपमेळुंछे तेलाडवोभागवोतोबहूजकठणथइपमे तेमते
 बीजातनांजेकर्मतेनेखरिशुकलध्यानरुपणी अगनिलागे

तो जबले अथवा अंगे जोग वेते दहामे जजाय.

शिष्य--स्वामीति मे पुर्वे कह्युं हतुं केत पजपक्रिया आश्रव मांछे अने इहां अउरी या घीना लाडुना दृष्टांत मां कर्मने नीरज रादे खडा वीते नुं केम.

गुरु--हे नद्र अमे जे नीरज रा कहि तेनुं कारण सांभल के त्यां अल्प ज्ञान ध्यान कह्युं ते तो आत्म उपयोग होय तेने होय अने ज्यां हां आत्म अपियोग तेनां सर्वे कार ज नीरज रा मां कह्युं ते अपेक्षा एक ह्युं बीजे प्रकारे वली जे सर्वे जी व पुर्व कृत कर्म पोते भोग वीने खेर वेतेने अकाम नीरज रावा ला अज्ञान पणे तप कष्ट करिने पुर्व कर्मने ठेदेने न वां कर्म बां धे ते श्री भगवती जी मां कह्युं माटे ए अपेक्षाले इने कह्युं परंतु कंड आदर वा जोग न थी पुर्वे जे आश्रव मां कह्युं ते स त्य ठे हवे जे कर्म नुं बांधवुं तेनी वर्गणा के टली थाय छे अने के टलां कर्म भेगां थये थी ले वा जोग थाय छे तेनी विचार कहिये ठीये तेनी विगतः--वर्गणा आठ छे तेनां नाम उदारिक १ विक्रीय २ आहारक ३ तेजस ४ ज्ञाप्या ५ स्वासो स्वास ६ मन ७ कारमण ८ हवे तेवर गणानुं मान कहि ये छिये जे टला छुटा प्रमाणु आछे ते अनंता ठे ते गणवाना हिं जे बे प्रमाणु आ भेला थाय तेने द्वीपर देशी खंध कहिये जेना अण परमाणु आ भेला थाय तेने तणु कखंध कहिये एम एक वधते प्रमाणु ए संज्ञा पणते प्रमाणे नाम नी कहे वी जे वारे

नवप्रमाणुवाग्नेगाथाये संखातप्रदेशीखंधकहिये तेजाव
 तअठांणुंआंक उपराउपरिचडे तेनुंनामसीहरपलीकाके
 हेवाय एटलाप्रमाणुआभेगाथाय तेनेसंख्यातप्रदेशीखं
 धकहिये एटलेजघन्यसंख्यातीखंध नवप्रदेशीजाणवो
 उतकष्टोसंख्यातीखंध सीहरपलीकाप्रदेशीखंधजाणवो
 मध्यस्थसंख्यातीखंध तेनासंख्यातीजेदजाणवा जेउतक
 ष्टोसंख्यातीखंधछेतेमांहे एकप्रमाणुंओबीजोचलेतेवारे
 असंख्यातीखंधकहिये तेजावतअनंतामांएकउंणोहोय
 त्यांहांसुधीअसंख्यातप्रदेशीखंधकहिये एटलेअसंख्यात
 प्रदेशीखंध मध्यस्थनाअसंख्याताजेदढेतथाअसंख्याता
 नानवजेदपणकरेलाढे तेथ्रीविशेषावश्यकग्रंथथकीजो
 तथातेमांहे एकप्रदेशभलेथके अनंतप्रदेशीखंधकहिये
 ते अनंतप्रदेशी खंधना जघन्यथकी उतकष्टासुधी
 जाताना वचेजेरह्यामध्यस्थ तेनाअनंताजेदढे तथा
 नव जेदपणअनंतानाकरेलाछे तेपणविशेषावश्यकथकी
 जाणजो तथासंसारनीमांहेलीकोरे अजवीजीवअनंताढे
 तेचोथेअनंतेढे तेथकीअनंतगुणाप्रदेशमलीने खंधबंधा
 णो तेखंधअनंतप्रदेशी मध्यस्थमांगणाय एवोजेखंधतो
 यपण जीवनेलेवाजोगनथाय शामाटेकेअतीशे शुक्ष्मछे
 माटेजीवग्रहीशकेनहिं तेज्यारेबादरनी वर्गणामांहोय
 त्यारेउदारिकवर्गणामां लेवाजोगथाय एटलेएखंधपण

उदारिकवर्गणानोजाणवो तेथकीअनंतगुणप्रदेशमली
 ने जेखंधथाय तेवीक्रीअनेलेवाजोगथाय शामाटेकेउदा
 रिक करतांविक्रीअनी वरगणासुक्ष्मठे २ तेथकीअनंतगु
 णीआहारकनीवर्गणा एमअनुक्रमे एकएकथकीअनंत
 गुणीकरतां सातमीमनोवर्गणा अनंतगुणीथइजाय तेम
 नोवर्गणाकरतां अनंतगुणीकारमणवर्गणा आठमीठे
 हवेतेवर्गणामां चारवर्गणासुक्ष्मठे नेचारवर्गणाबाद
 रठे तेमांप्रथमबादरनीवर्गणानांनाम गणावियेछोये उ
 दारीक १ वीक्रीअ २ आहारक ३ तेजश ४ सुक्ष्मनांना
 म भाषा १ स्वासोस्वास २ मन ३ कर्मण ४ हवेते
 बादर सुक्ष्मनो फेरछे तेजणावियेछिये एटलेबादरवर्ग
 णामांविस २० गुणछे अनेसुक्ष्मवर्गणामां १६ गुणहो
 य बादरना २० गुणते वरण ५ गंध २ रस ५ फरस ८
 ए २० विस सुक्ष्मना १६ गुणते वरण ५ गंध २ रस ५
 फरस ४ एसोल एविरीतेजे वर्गणाओकर्मनीआवी जी
 वनेमलेठे तेनोबंधपमेतेने बंधतत्वकहिये तेनोविस्तारवि
 चार कंमपेमीग्रंथनी टीकाथकीजांणजो एटलेएसर्वेअजी
 वतत्वछे शामाटेकेअजीवना पांचजेदपुर्वेकर्याठे तेमध्ये
 पुद्गलास्तीकायरुपी द्रव्यएककह्योछे नेबाकीनाचारअरु
 पीअजीवनेकंइनमतानथी अनेएकपुद्गलद्रव्यजीवनेनमे
 छे त्यारेतेपुद्गलनेजीवनेआवीनिमलवुं तेनेआश्रवकह्यो.

તેમાંશુભપુદ્ગલઆવેતેને શુચ્ચઆશ્રવકહિયે તેનેલોકમાં પ્ર
સિદ્ધપણેપુન્યએવુંનામહે અશુચ્ચઆવે તેનેઅશુભઆશ્રવક
હિયે તેલોકમાંપ્રસિદ્ધપાપએવુંનામછે તેજીવસાથેતેકર્મને
બંધાવવું તેનેબંધકહિયે તેજેકર્મનોબંધજીવસાથેથવો તે
નિસ્થીતિનું માનકહિયેછીયે જ્ઞાનાવરણીની ત્રીસકોઠા
કોઠીસાગરોપમની સ્થીતિછેતથામોહનીકર્મની સીતેરકો
ઠાકોઠસાગરોપમની સ્થીતિછે તથાદર્શનાવરણી તથાવે
દનીનિત્રીશકોઠાકોઠસાગરોપમનીસ્થીતિ છે તથાઆયુ
કર્મનીતેત્રીસ સાગરોપમનીસ્થીતિ છે તથાતેત્રીસલાઘ
તેત્રીસહજારત્રણસેનેતેત્રીસ એટલાપુરવ તથાતેવીસલાઘ
કરોડઅને બાવનહજારકરોડ વરસનિસ્થીતિ ઉતકષ્ટી છે
અનેનામકર્મ તથાગોત્રકર્મ એબેનિવિસકોઠાકોઠીસાગરો
પમનીસ્થીતિ છે તથાઅંતરાયકર્મનીત્રીસકોઠાકોઠસાગરો
પમનીસ્થીતિ છે इत्यादિકઅજીવદ્રવ્યનોવિચાર જગવતીપ્ર
મુખનેવિશેષકીજાણજોએટલેએજીવનાપાંચેતત્ત્વકહ્યા હવે
જીવતત્ત્વનોવિચારકહિયેઘીયે જીવકેહેતાંજેહેનાવિશેષેત
નારુપલક્ષણ છે તેનાંબલક્ષણ છે તેનાંનામ જ્ઞાન ૧ દર્શન ૨
ચારિત્ર ૩ વિર્ય ૪ તપ ૫ ઉપયોગ ૬ એબલક્ષણસહિતસર્વેજી
વ છે કોણસિદ્ધઅથવાસંસારી એટલેજીવનીસત્તાજોતાસિ
દ્ધતથાસંસારી એકજરુપ છે. તોયપણઅશુદ્ધવેહેવારનયનો
પક્ષલેઈનેજીવના જેદકદૂછું તેજીવના ૫૬૩ જેદ છે તે

चारगतिनामलीने प्रथमत्रीजंचनीगतिना ४८ जेदछे.
नरकनीगतिना १४ भेद देवतानीगतिना १९८ जेदछे
मनुष्यनीगतिना ३०३ जेद एसर्वेमलीने ५६३ जेदथ
या तेप्रथमत्रीजंचनीगतिना ४८ जेद विवरिनेकहियेछी
ये प्रथ्वीकायसुक्ष्मनेबादर एटलेसुक्ष्मकेहेतां चरमचक्षु
एदीठामांनाआवे एतोज्ञानीनादीठामांआवे पणएसुक्ष्म
चउदराजलोकमां व्यापीनेरह्याछे तेजेमप्रथ्वीकायना
सुक्ष्मकह्या तेमपांचेस्थावरनासमजजो बादर प्रथ्वीका
यजे आधरती तथापाहाडपरवत सोनुं रुपु प्रमुखतेस
र्वे बादरप्रथ्वीकहिये एसुक्ष्मबादरवे प्रथ्वीना प्रजाप्ता
नेअप्रजाप्तागणीये एटले चारजेदथया शिष्यवाक्यः--
प्रजाप्ता अप्रजाप्ता एटलेशुं. गुरुवाक्यः--हेनद्रजीवमा
त्रप्रजाप्ती तथाप्राणनेधारणकरे तेनानामनोविवरासहि
तकहूं तेसांभल प्रथमप्रजाप्तीनांनाम आहारप्रजाप्ती
१ सरीरप्रजाप्ती २ इंद्रीप्रजाप्ती ३ सासोस्वास
प्रजाप्ती ४ भाषाप्रजाप्ती ५ मनप्रजाप्ती ६ एछप्रजा
प्ती हवेतेनो अर्थआहारप्रजाप्ती केहेताजेगतिने विशे
थीचवीनेआव्यो तेजसमेपोतपोतानी गतिमांजइनेउप
जे कदापिवक्रगतिहोयतो बेएसमे तथात्रणसमे तथा
चोथेसमेजइनेउपजे तेनुंकारणआकाशनी श्रेणीनाविज्ञा
गनुंछेतेबहूसुतना मुखथकीधारीलेजो हवेज्यांसुधीरस्ता

मांछे त्यांमुधी आहारपामेनहिं जेवारेपोतपोतानीगति
 मांजइनेउपजे तेजसमेआहारले. १ तेआहारलेइने श
 रीरपणेप्रणमावे एटलेइहांएकअंतरमहूर्ते शरीरप्रजा
 स्तीबीजीथाय एमजसमेसमेआहारकरीने शरीरनीपुष्टी
 करतां इंद्रीप्रगटकरे त्यांहांपणएकमहूर्तथाय तेने
 इंद्रीप्रजाप्तीकहीए३ पछीअंतरमहूर्ते स्वासोस्वासप्रजा
 स्तीबंधाय एटलेस्वासउंचोलेइनीचोमुकवो तेनेस्वासो
 स्वासप्रजाप्तीकहीए४ त्यारपछीअंतरमहूर्ते नाषाप्रजा
 स्तीथाय एटलेभाषानुंउचारणथाय५ त्यारपछीअंतरमहूर्
 ते मनप्रजाप्तीथाय एटलेमनथकीविचारवुं तेनेमनप्रजा
 स्तीकहीए६ एछएप्रजाप्तीमलीने एकअंतरमहूर्तकहीए.

शिष्यवाक्यः--केछएमांअंतरमहूर्त२नोआंतरोकह्योने
 छनुंमलीनेपण अंतरमहूर्तकह्युं तेनुंशुंकारण.

गुरुवाक्यः--महूर्तएवोशब्दबेघडीनोछे तेमांथकीउणुं
 तेनेअंतरमहूर्तकहीए जयणाथकी नवसमानाकालने प
 णअंतरमहूर्तकहीए उत्कृष्टबेधडीसमेउणुं तेनेपणअंतर
 महूर्तकहीए एटलेमध्यअंतरमहूर्तना असंख्यातानेदठे
 तेमाटेपेहेलाअंतरमहूर्तजे प्रजाप्तीनाबांधवाना एकएक
 जेकह्या तेसर्वेजघन्यथकी तथामध्यस्थलीजीए तथाप
 छाडीअमलीने एकजेकह्युंतेउत्कृष्टकहीए. हवेएप्रजा
 स्ती जेनेजेटलीछे तेकहीएछीए एकंद्रीकेहेतां पांचेथावर

ने प्रथमनीचारप्रजाप्तीहोय बेरंद्रीतथातेरंद्री तथाचोरं
द्री तथाअसेनीआपंचंद्री एटलानेपांचप्रजाप्तीहोय तथा
सेनीआपंचंद्रीने छप्रजाप्तीहोय--हवेप्राणदसनांनामःश्रो
तइंद्रीः१ चक्षुइंद्रीः२ घ्राणइंद्रीः३ रसइंद्रीः४ फरसइंद्रीः
५ मनबलः६ वचनबलः७ कायबलः८ स्वासोस्वासः९
आवसुः१०

शिष्यवाक्यः--स्वासोस्वास प्रजाप्तीमांगण्योहतो ने
प्राणमांकेमगणोछो.

गुरुवाक्यः--तिहांस्वासोस्वास प्रजाप्तीबांधवा आशरे
गणीहती अनेइहांजोगववा आसरितकहिछे जेमकोइपु
रुष आवीरीतेकरी लाखरुपैयाकमाणो नेतेधणीएआवी
रीतेकरी लाखरुपैयाजोगव्या तेजेमकमाव्यानो नेभोग
व्यानोजेमफेरठे तेमइहांप्रजाप्तीप्राणनो फेरसमजवो ए
कंद्रीनाचारप्राण फरसइंद्रीः१ कायबलः२ स्वासोस्वा
सः३ आवसुः४ बेरंद्रीनेठप्राण फरसइंद्री१ रसइंद्रीः२
वचनबलः३ कायबलः४ स्वासोस्वासः५ आवसुः६ ते
रंद्रीनेसातप्राणः फरसइंद्रीः१ रसइंद्रीः२ घ्राणइंद्री३ व
चनबल४ कायबलः५ स्वासोस्वासः६ नेआवसुः७ चो
रंद्रीनेआठप्राण फरसइंद्री१ रसइंद्री२ घ्राणइंद्री३ चक्षु
इंद्री४ वचनबल५ कायबल६ स्वासोस्वास७ नेआवसु
८ समुर्बपंचंद्रीनेनवप्राण फरसइंद्री१ रसइंद्री२ घ्राणइं

द्री३ चक्षुइंद्री४ श्रोतइंद्री५ वचनबल६ कायबल७ स्वा
 सोस्वास८ आवसु९ सेनीआपंचंद्रीनेदसप्राण ५इंद्री
 मनबल६ वचनबल७ कायबल८ स्वासोस्वास९ नेआ
 वसु१० हवेजेअप्रजाप्ता३ तेनावेभेद करणअप्रजाप्ता१
 लब्धिअप्रजाप्ता२ एटलेकरणअप्रजाप्तोकेहेतां ज्यांसु
 धीतीजीइंद्री प्रजाप्तीपुरीनथइहोय त्यांसुधीकरणअप्र
 जाप्तीकहीए नेजेनेइंद्रीप्रजाप्तीपुरीथइ तेनेकरणप्रजा
 प्तीकहीए अनेलब्धिअप्रजाप्तोकेहेतां चारतथापांचतथा
 छ जेनेजेटली प्रजाप्तीलार्धी३ तेनेतेटलीमांअधुरीहोय
 तेनेलब्धिअप्रजाप्तोकहीए अनेगतीनी मरजादप्रमाणे
 जेनेजेटलीहती तेटलीप्रजाप्तीपुरीथइ तेनेलब्धिप्रजा
 प्तोकहीए जेकरणअप्रजाप्तोकह्यो तेजीवइंद्रीप्रजाप्ती बां
 ध्यावगर कोइजिवमरेजनही जेजीवमरे तेकरणप्रजाप्ती
 पुरीकरघापछी जेअप्रजाप्तोमरे तेलेब्धिअप्रजाप्तोकेहे
 तां चारवालाने चारमांथीउणी तथापांचवालाने पांचथ
 कीउणी तथाछवालाने छथकीउणीहोय नेजेमरेतेनेल
 ब्धिअप्रजाप्तोकहीए तथाज्यांसुधीजेने जेटलीप्रजाप्ती३
 तेबांधीनथीरह्यो त्यांसुधीपणतेने अप्रजाप्तोकहीए जेने
 जेटलीप्रजाप्तीछे तेटलीबांधीरह्यो तेनेप्रजाप्तोकहीए.

शिष्यवाक्यः—केस्वामीमने पूर्वेएकवचनमां शंकारही
 ३ केतमोएवीगलेंद्रिनेविषे वचनबलकह्युं तेबेरंद्रितथा

तेरंद्रिनेविषेकांशशब्दपणुजणातुंनथी.

गुरुवाक्यः—हेनद्र बेरंद्रितथा तेरंद्रिमांवचनबलक
हयुं तेसत्ये परंतुतनेसांजल्यामांनाआवे तेथीतनेशंका
पडी परंतुजेनेरसइंद्रिथइ तेनेवचनबलहोयज तथातने
प्रत्यक्षप्रमाणथीवतावुंछुंके शंखला जलो एल प्रमुखए
जीवसर्वेबेरंद्रिणे तथा कीमी मंकोमी कानखजुरा प्रमुख
एजीवतेरंद्रिणे तथा नमरा नमरी वींबी प्रमुखजीवचो
रंद्रिणे तेमध्ये नमरा नमरीतोप्रत्यक्षबोले तेसंजलायणे
बेरंद्रितथातेरंद्रिनीशक्तिजाषानीमंदणे तेथीसांजलवामां
नहिआवे शेंद्रष्टांतेके जेमकोइगर्जनेविषेआवीनेउपन्योजे
जीव तेजन्मअवस्थापेहेलां तेनेवचनबलनीशक्तिबेतोज
न्मीनेतरतबोलेजे जोपुर्वेशक्तिनहोततो अहिंआपाधरी
शक्तिआवतनहि अनेतेनेवचनबलगर्जमांआव्यो त्यांए
कअंतर मुहूर्तमांबंधाणुंजे परंतुनवमहीनासुधी उचारण
नीशक्तिनाआवी तेमइहांबेरंद्रिआदिकजीवने वचनबल
नीशक्तिणे परंतुउचारणकरवारुपशक्तिनथी हवेजेप्राथ्वि
कायनाजेसुक्ष्म तथाबादर तथाप्रजाप्ता तथाअप्रजाप्ता
४ तथाअपकायकेहेतांपाणी तेनाबादर ५ तथासुक्ष्म ६
बादरकेहेतां नदी तलाव प्रमुख सुक्ष्मतेचौदराजलोक
व्यापीप्रजाप्ता ७ अप्रजाप्ता ८ तथातेउकायकेहेतांजेअ
ग्निकायतेनाबादर ९ तथासुक्ष्म १० बादरअग्निजेकाष्ठा

दिकनीअढीझीपनेविषेसुक्ष्म अग्निकायकेहेतां चौदराज
 लोकव्यापीप्रजाप्ता ११ अप्रजाप्ता १२ वायुकायकेहेतां
 जेवायरोवायछेतेबादर १३ तथासुक्ष्म १४ प्रजाप्ता १५
 अप्रजाप्ता १६ तथावनस्पतिकायतेनावेजेदप्रतेक १ सा
 धारण २ प्रतेककेहेतांएकशरीरेएकजीवहोय तेनेप्रतेक
 कहिए एटलेआंवा लींबडा प्रमुखझाडवेलगुच्छाप्रमुख
 नेविषेथडनो तथाडाला तथात्वचा तथापानफलफुलएक
 एकोजीवहोयतेमध्ये फुलनीजेटलीपांखडी तेटलाजीव
 गणवा तेनोविस्तारपनवणासुत्रथीजाणजो तेप्रतेकवन
 स्पतिनाप्रजाप्ता १७ अप्रजाप्ता १८

हवेसाधारणवनस्पतिना वेजेद बादरतथासुक्ष्मबाद
 रजे बत्रीशअनंतकाय एटलेजेमकंदप्रमुखसर्वे जाणवा
 तेमांएकशरीरेअनंताजीव रह्याबेते दृष्टीगोचर दीठामां
 आवेमाटेतेनेबादरकहिये तेनुंनाम बादरनीगोदपणकहि
 ये तेनाप्रजाप्ता १९ ने अप्रजाप्ता २० हवेंसुक्ष्मसाधा
 रणवनस्पतीनो विचार कहियेछिये तेनुंनामसुक्ष्मनीगो
 दपणकहिये तेचौदराजलोकमां व्यापीने रहेलछेतेनुंसरु
 पर्कीचीतमात्र कहियेछीये एकआगलनेमानआकाशनुं
 ग्रहणकरिये तेटलाआकाशना असंख्याताजागकरिये
 तेमांहेला एकजागनेविशे असंख्याता आकाशप्रदेशछे
 तेमांहेलो एकआकाशप्रदेशे एकगोलोछे एकगोलामांअ

संख्यातीनीगोदहे एकनीगोदमां अनंताजीवछे तेजीव
नांमानकेटलांठे केअतीतकालनासमयगयाअनागतका
लनाजेटलासमयआवशे तेथकीअनंतगुणाजीव एकनी
गोदमांठेएटलेअतीतअनागतकालनासमयनोकांइपार
पामीधेनहिं तेपणअनंताछे तेथकीपणअनंताजीवएकनी
गोदमांछे तेकोइकाले तेनीगोदनापारपामिये नहिं.

शिष्यवाक्य-केस्वामीतेनीगोदखालीकेमनथायसदायका
लमोक्षनोमार्गतो चालतोठे माटेएनीगोदकोइकालेपण
खालीथइगइजोइये कांइनवाजीवतोउत्पन्नथताजनथी
अनेजेजीवमांहेथीगया तेपाछाआवतानथी तोघणाजी
वछेतेघणेकाले खालीथशे जेमएकबाजरीनोकोठारचरे
लोठेतेमधेनविबाजरी चरशुंनहिं अनेशांणेथीकाडवामां
डीशुंतो तेकोठारखालीथशेकेनहिं अपीतुथायज अथवा
मोटुंएकसरोवरपाणीएचरेलुंठे अनेनवीआवकआववानुं
बंधकर्युंठेने तेमांथीमाणस तथाजानवरेषीवामांम्युं तेखा
लीथायकेनहिं अपीतुखालीथायज तेमएनीगोदनाजीव
घणेकाले खुट्याजोइये.

गुरुवाक्य-हेचद्रजेअनागतकालनासमयतेथकी तथा
अतीतकालना समेथकीअनंतघणाजीवएकनीगोदमांठे
एटलेसमेसमे अकेकोजाय तोपणखालीनथाय तथा बे
तथा त्रण तथासंख्याताअकेके समेमुगतीजाय तोपणए

नीगोदखालीथायनहि अनेअकेकेसमेराशबंधी अकेको
 तोमोक्षेजायनहिं केमकेवचेव्रेहकालपडे अथवाएकस
 मे एकसोनेआठमोक्षेजाय एथकीअधीकतोमोक्षेजवानो
 अधिकारबेजनहि अनेएटलामोक्षेजायतो छमाससुधी
 कोइमोक्षेजायनहि एवोव्रेहकालकह्योबे तेथीएकनीगोदप
 णखालीथायनही तथाजेकोठारतथासरोवरनुंद्रष्टांतदीधु
 तेइहांजुक्तनथी इहांहुंद्रष्टांतदेउंतेसांभल जेमसमुद्रनुंपा
 णी दनप्रतेलाखोकरोडो माणसजानवर जरेढोलेवावरे
 तोहेपणसमुद्रनुंपाणी कोइदीनओछुंथवानुंछे ? तेमएनी
 गोदनाजीवपण कोइदीनओछाथवानाछेनही एवाएकनी
 गोदमां एटलाजीवबेकेखुटेनही तोएवीअसंख्यातीनीगो
 दो एकगोलामांछे एवागोलाचौदराजना जेटलाआका
 शप्रदेश तेटलाएगोलाबे तोएजीवनुंथालु केदहाडेखाली
 थायहवेजेएनिगोदनाजिवने अत्यंतमांहेमांहेसंकप्ताशथी
 महाकष्टजोगवताथकामरेबे एकश्वासउंचोलेइनेनिचोमु
 केएटलामांसतरवारजन्मिनेमेरे अमारमिवारनोजन्मेए
 टले २५६ आवलीनुंएनुंआवखुछेएमजन्ममरणनांमहा
 दुखतेभोगवेछे तेदूखनुमानसंक्षेपथकीकहियेछिये.

जेसातमीनर्कनेविशे महादुखछे तेमांपणअपेठाणना
 मांवचलो नरकावासोछे तेनुंदूखअत्यंतआकरु कहुंछे
 त्यांआवखुतेत्रीशसागरोपमनुछे तेतेत्रिशसागरोपमना

जेटलासमयथाय एटलाफेरातेत्रिशसागरोपमनेआव
 खेसातमिनरनेकविशेएकजिवउपजे तेनुदुःखसर्वेभेगुक
 रियेतेथकिअनंतघणुदूखएकसमे निगोदना जिवनेछेइ
 त्यादिक विस्तारसर्वेपनवणा तथाजगवतिथकिजाण
 जो.एटलेएसाधारण वनरूपतिनावेभेद सुक्ष्म १९
 बादर २० प्रजाप्ता २१ नेअप्रजाप्ता २२ एटलेएएकं
 द्रिनाबाविशजेदथया हवेविगलंद्रिना ६ भेददेखाडेछे
 बेरंद्रि १ तेरंद्रि २ चौरंद्रि ३ एत्रणेनाप्रजाप्तानेअप्र
 जाप्ताएटलेए छ जेदथया एटलेएकंद्रिसुधां २८ भेद
 थयाहवेत्रिजंचपंचद्रिना विशभेदकहियेछिये तेमध्येप्रथ
 मवेभेद २ गरभज १ समुरछंम २ तेमध्येगरभजना
 पांचजेद जलचर १ थलचर २ खेचर ३ उरपरी ४
 भुजपरी ५ जलचरकहेतांमछकछादिक थलचरकहेतां
 पारेवुंतथासमली परमुख उरपरीकहेतांसरपपरमुखभु
 जपरीकहेतां नोलियातपरमुख एपांचेनाप्रजाप्ता तथा
 अप्रजाप्ता एदशजेदगरजजनाकह्या गरभजकहेतांमा
 तापितानाजोगथिपेदाथार्य तेनेगरभज कहियेतेथकिवि
 परितमातापितानाजोगविनामाटीपाणिप्रमुखथाकि उत्प
 न्नाथयतेने समुरछंमकहिये तेसमुरछंमनापणदशजेदजे
 मगरजजनाकह्या तेमजाणवाएटलेत्रिजंचपंचद्रिनाविश
 जेदथया पुर्वनामाहेघालिये एटले ४८ भेदथयाएटले

त्रिजंचनीएकगतिकहेवाणि हवेनारकीना १४ जेदतेक
 हियेछिये तेनारकीनानाम घमा १ वैशा २ सेला ३
 अंजना ४ रीठा ५ मघा ६ माघवति ७ एसातनरकना
 प्रजाप्तातथाअप्रजाप्तामलिने १४ जेदथया नरकत्रिजं
 चबंनेगतिमलिने ६२ भेदथया हवेदेवताना १९८ जेद
 कहियेछिये तेनांनमभुवनपति १ व्यंतर २ ज्योतसी ३
 वैमानिक ४ तेमध्येप्रथमभुवनपतिनांनम कहियेछिये
 असुरकुमार १ नागकुमार २ सोवनकुमार ३ अग्नि
 कुमार ४ देवकुमार ५ उदधीकुमार ६ दिशाकुमार ७
 वायुकुमार ८ विद्युतकुमार ९ स्तनितकुमार १० तथा
 परमाधामी १५

शिष्यवाक्य--स्वामिएपरमाधामी देवनीचारजातिमां
 कइजातिनाछे.

गुरुवाक्य--भुवनपतिनिदशनिकायमांहेली प्रथमज
 असुरकुमारनीकायनाछे हवेएनुवनपतिना २५ जेदथ
 याहवेव्यंतरतथा वाणव्यंतरनासोलजेदकहियेछियेतेनां
 नाम अणपंनि १ पणपंनि २ रखिवाद ३ चुतवाद ४
 कंदनिकाय ५ कोहंडनी ६ महाकंडनी ७ पनबति ८
 जक्ष ९ पिसाच १० भुत ११ राखस १२ किन्नर १३
 किमपुरुष १४ गंधर्व १५ शाम १६ एशोलेव्यंतरनी
 कायहवेत्रिजंचजंबकदेवनादश १० भेदकहियेछियेतेनां

नाम अणजंबक १ वथजंबक २ वेणजंबक ३ विशिया
जंबक ४ फरजंबक ५ अयाप्तजंबक ६ विभुतिजंबक ७.

एटलेएत्रीजंचजंबकनां दशनामकह्यां एजेदवंतरनी
कायमांहेजाणवा एटलेभुवनपती तथाव्यंतरमलीनेएका
वन ५१ जेदथया हवेजोतिषनादशजेदकहिएछिए चंद्र
मा १ सुरज २ ग्रह ३ नक्षत्र ४ तारा ५ एपांचअढीद्वी
पमांहेछे तेचलछे नेअढीद्वीपबहारलातेपांचस्थिरहे एट
लेजोतिषवेएमलीने दशजेदथया एटलेनुवनपतीतथावं
तर तथाजोतसीमलीने ६१ एकसठजेदथया हवेकल्प
वासीतथाकल्पातीतएवेना ३८ जेदकहिएछीए तेमध्ये
कल्पवासीदेवना ३ जेदहे कुलविखीआ १ देवलोक २
नेलोकांतिक ३ एत्रणजेदतेमध्ये प्रथमकुलविखियाक
हियेछिये प्रथमत्रणपल्योपमनाआवखानो सुधर्मकल्प
निनिचेरहेहे १ विजोत्रणसागरोपमनाआवखानोधणी
त्रिजादेवलोकनीनिचेरहेहे २ तथात्रिजोतेरसागरोपम
नाआवखानोधणी छठाकल्पनीनिचेरहेछे ३ एटलेकुल
विखियाकह्या हवेबारदेवलोकनांनाम कहियेछिये सुधर्म
देवलोक १ इशानदेवलोक २ सनतकुमारदेवलोक ३
माहेंद्रदेवलोक ४ ब्रह्मदेवलोक ५ ललितंगदेवलोक ६ म
हाशुकरदेवलोक ७ सहेसारदेवलोक ८ अनंतदेवलोक ९
प्राणांतदेवलोक १० आरणदेवलोक ११ अचुतदेवलोक

१२ एटलेएदेवलोकनांनामकह्याहवेनवल्लोकांतिकनांना
मसारस्वत१ माइच२ वनहि३ वरुणा ४ गदतोआख५
तरुशियाआ६ आवियाबाह७ अगिवा८ रिठाय९ एटले
लोकांतिककह्या एटलेकुलविखिया३ देवलोक१२ लोकां
तिक९ एत्रणमलिनेचोविशनेदथया.

शिष्यवाक्य—जगवानकुलविखियातेशुंकहिये.

गुरुवाक्य—हेभद्रजेममनुषलोकनेविशे चंमालजंगिया
प्रमुखजातिछे तेमदेवलोकनेविशेकुलविखियानीजातिछे
जेकोइअहियांचारित्रधर्मथकितथाआत्मधर्मथकिभ्रष्टथइ
नेपोतानो मतचलावेतथापुजावानेअर्थेकष्टक्रियाघणीतप
जपविशेखेकरेमतजुदोपाडेतेधणीकष्टथकिपुन्यउपारजिने
कुलविखियोदेवथायपरंतुआत्मधर्मनोघातकमाटेनिचोदे
वताथायजेमजमालिकुलविखियोथयोतेमजाणवुं तथाजे
लोकांतिकछे तेपांचमादेवलोकनेविशे नवक्रश्वराजिछेते
नेविशेक्रश्वराजिप्रतेविमानछे तेनवेविमानने विशेजेजे
उत्पन्नथयातेदेवनेलोकांतिकदेवकहियेतेसर्वेभविहोयहवे
कल्पातिततेनाबेनेद ग्रिवेकतथाअनुतरविमान तेमध्ये
प्रथमग्रिवेककहियेछिये सुदर्शन१ सुप्रतिबंध२ मनोरमा
३ सर्वतोन्नद्र ४ विशाल ५ सुमस ६ सुमनस ७ प्रतिकर
८ आदित ९ एनवेगरिवेकनांनामकह्यां.

हवेअनुतरवीमाननांनामकहिऐबिए विजय१ विजीअंत

२ जयंत ३ अपराजीत ४ सर्वार्थसिद्ध ५ एटलेएसर्वे
मलीने कल्पातितनाचौदजेदथयातथाकल्पवासीना २४
जेदसर्वमलीने विमानीकना ३८ जेदथया पूर्वलीत्रणेनी
कायनादेवना ६१ जेदमांहेनाखीए तेवारेचारेनीकायम
ली नवाणुंजेदथया ९९ तेनवाणुंप्रजाप्तानेनवाणुंअप्रजा
प्ता २९८ जेददेवगतिनाथया पूर्वनीवेगतिना ६२ जेद
मांहेघालीए एटलेत्रणगतिनामलीने २६० जेदथयाह
वेमनुष्यनीगतिना जेदकहिणिए तेमनुष्यने उपजवानां
१०१ एकसोएकक्षेत्रठे तेनात्रणभेद कर्मजुमीनां१५क्षेत्र
अकर्मभुमीनां३०क्षेत्रछे अंतरद्विपनां५६क्षेत्रठे हवेजेक
र्मभुमीतेशुंकहीए केज्यांअसी१ मसी२कसी३ एनोवेहे
वारछे एटलेअसीकेहेतां जेसहस्रादिकनुंबांधवुं मसीके
हेतांजे कागलप्रमुखनुंलखवुं कसीकेहेतांखेतीकर्म इत्या
दिकज्यां संसारवेहेवारप्रवर्ते तेनेकर्मभुमीकहीए ज्यांए
पुर्वेकह्यो तेवेहेवारनहोय तेनेअकर्मभुमीकहीए.

शिष्यवाक्यः—स्वामीअंतरद्विपमां वेहेवारतो नथी तो
एपणअकर्मभुमीमां केमनगणाय छासीएअकर्मभुमी क
हीहोततोशुंहतुं केइहांजुदापाम्या.

गुरुवाक्यः—हेजद्रआपीसतालीसक्षेत्र पृथ्वीउपरछेने
एछपनक्षेत्रजेठेतेसमुद्रमांअधरठे माटेएनेअंतरद्विपकही
एछीए तेनोविवरोसंक्षेपथकी आगलकहीशुं.

हवेपंदर १५ कर्मभुमीनां नाम पांचजरत पांचअइवरत
पांचमाहावीदेह एटलेआजंबुद्विपनेविशे एकजरतक्षेत्रे
एकअइवरतछे एकमाहावीदेहछे एत्रणक्षेत्रजंबुद्विपमां
एमधातकीखंमना पुर्वमांत्रणक्षेत्रेतथापश्चिमधातकीखं
मेपण त्रणक्षेत्रछे तेमजपुखरार्धनापुर्वमां त्रणक्षेत्रछे त
थापश्चिममांपण त्रणक्षेत्रे.

शिष्यवाक्यः--स्वामी पुखरवरद्विपनकह्यो नेपुखरार्ध
केमकह्यो तेनुशुंकारणछे.

गुरुवाक्यः--जेएपुखरवरद्विप सोललाखजोजननो पो
होलोछेतेनामध्यजागनेविशेबलिआकारेमानुखेतरनामा
परबत १७०० जोजनउंचोएवोपम्योते तेथीअमधोद्विप
बहाररह्यो नेअमधोद्विपमांहेरह्यो तेथीपुखरार्धकहेवा
णोएटलेमनुषलोकनेरहेवाना अढीद्विपछे जंबुद्विप १ धा
तकीखंम २ पुखरार्धतेअमधो एटलेएमानुखेतरपर
बतेसिमा मनुषनीजन्ममरणनीथइचुकी तेथकिबहारम
नुषनुजन्ममरणनहोय हवेअकर्मभुमिना खेतरनां नाम
हेमवंत ५ हरिवर्ष ५ देवकुरु ५ उतरकुरु ५ रमणि
कवास ५ अरणकवास ५ एत्रिशखेतरतेमध्येजंबुद्विपमां
बखेतर एखेतरअकेकालाधे धातकीखंमनापुर्वपश्चिमथ
इनेबबेखेतर एटले १२ खेतरलाधे पुखराअर्धनापुर्वप
श्चिमथइनेबबेखेतर एटले १२ खेतरलाधेएमअढीद्विपना

थइने ३० खेतरलाधे एटलाअर्द्धभुमिनाकह्या हवेअं
 तरद्विपना ५६ क्षेत्रवतावियेछिये जेजंबुद्विपनोलघुहिम
 वंतपर्वतजरतक्षेत्रनि सिमाएछे तेनीवेदाढाउपुर्वदेशमां
 गइ अनेवेदाढाउपश्चिमदेशमांगइ तेमअइवरतक्षेत्रनि
 सिमानोसखरीनामापर्वत तेनीपणवेदहाढोपुर्वगइ तथा
 वेदाहाढोपश्चिमेगइ तेबन्नेपर्वतसोसोजोजनउंचाछे हे
 मवंतपर्वतनी इशानकोणनी दाढाउपरतेजक्तीना कोट
 थकी ३००जोजनजइए त्यारेपेहेलोद्विप एकरुकनामा
 आवे तेसमुद्रथकीअधर तेदाढाउपरछे तेद्विपत्रणसेंजो
 जन लांबोपोहोलोछे तेद्विपनीजक्तीथकी आगल ४००
 जोजनजइए त्यांबीजोद्विप हेकरणनामाआवे तेद्विपचा
 रसेंजोजन लांबोपोहोलोछे तेनीपेलीकोरनी जक्तीथ
 की ५००जोजनजइए त्यारेत्रीजोद्विप आदरसमुखनामा
 आवे ते ५००जोजन लांबोपोहोलोछे तेनीपेहेलीकोरनी
 जक्तीथकी छसेंजोजन ६००जइए त्यारेचोथोद्विप हेकर
 एनामाआवे तेछसें ६००जोजन लांबोपोहोलोछे तेनीपे
 हेलीकोरनीजक्तीथी सातसें ७००जोजनजइए त्यारेपां
 चमोद्विप असवकरणनामाआवे एद्विप ७००जोजन लां
 बोपोहोलोछे तेनीपेलीकोरनीजक्तीथी ८००जोजनजइए
 त्यारेठ्ठोद्विप उलकमुखनामाआवे तेआठसें ८००जोज
 न लांबोपोहोलोछे तेनीपेलीकोरनीजक्तीथी ९००जोज

नजइए त्यारेसातमोद्विप घणदंतनामेआवे ते९००जोज
 न लांबोपोहोलोठे तेसर्वेनीपरधी त्रणगुणीजाजेरीजाण
 वो जेमतेइशानकोणनी दाढाउपरसातद्विपकह्या तेमहेम
 वंतपर्वतनी अग्नीकोणनीदाढाउपरे सातद्विपजाणवा ते
 नांनामअभासी१ गजकरण२मेढमुख३ गजमुख४सीह
 करण५ मेघमुख६लुसटदंत७ एसातेद्विपनोविचार बा
 कीपुर्ववतजाणवो तथाहेमवंतपर्वतनीपश्चिमदिशानासमु
 द्रमांहे नैरुतकोणनीदाढाउपरे जेसातद्विपछे तेनांनामक
 हीएछीए वैखाणी१गौकरण२ गोमुख३सीहमुख४ अ
 करण५वीदुतमुखकरण नीगुढदंत७ बाकीसर्वपुर्ववत त
 थातेहीज हेमवंतपर्वतनीदाढा पश्चिनासमुद्रेवाव्यकुणे
 तेउपरसातद्विपछे तेनांनामलागुलीक१ सकुलीकरण२
 गोमुख३वाधरमुख४ करणपरवारण५ वीदुदंत६सुधदं
 त७ एसातद्विप हेमवंतपर्वतनी पश्चिमदिशानी वाव्य
 कोणनीदाढाउपरे एटलेहेमवंतपर्वतनी चारदाढाउपरे
 सर्वेमलीने२८द्विपथाय तेमसखरीपर्वतनी पुर्वपश्चिमनी
 चारदाढाउपरे एनेएजनामना२८द्विपछे एटलेएबेमलीने
 षपनद्विपथया तेनेअंतरद्विपकहीए एटलेएसर्वेमलीने म
 नुषनेउपजवानां १०१क्षेत्रथयां नेएकसोनेएकक्षेत्रना म
 नुषनागर्जजनाबेभेद प्रजाप्ता१अप्रजाप्ता एटले२०२जे
 दथया तथा१०१असेनियामनुष अप्रजाप्ताजमरे माटेते

नो एकजनेदलाधे एटले ३०३ भेद मनुषनाथया ने २६०
पुर्वेत्रणगतीकहीतेना एचारगतीमलीने सर्वेनेद ५६३ थ
या एटले एअशुद्धव्यवहारथकी जीवनानेददेखाड्या ह
वेजीवत्वपणानो जावदेखाडेछे एटलेजीवत्वते चेतनाल
क्षणकहीए एटलेचारसंज्ञा सर्वेजीवनेविशेलाधेतेनांना
म आहारसंज्ञा १ जयसंज्ञा २ मीथुनसंज्ञा ३ परिग्रहसं
ज्ञा ४ एचारसंज्ञाथकि रहितकोइसंसारी जीवहोयनहि

शिष्यवाक्यः--हे प्रभु एकंद्रीनेविशेसंज्ञाचारक्यांदीसेवे.

गुरुवाक्य--हे नद्रउपयोग देइनेजुवेतो एकंद्रीमांप
एचारेसंज्ञालाधे जेमवनस्पतीवे तेपांणीमुलथकी लेइने
सीखाएपोहोचामेवे तोएप्रत्यक्षआहारलीधोकेनहि तथा
जयसंज्ञालजालुजामनेविशेछेकेकोइपुरुषहाथअरामेतेसं
कोचाइनेनमीजायतथामीथुनसंज्ञाखजुरीपरमुखनेविशेवे
जेनरनोगेरचढेत्यारेखजुरीफलेत्यांसुधीखजुरीफलेनहित
थापरीग्रसंज्ञाजेकाकमीप्रमुखनावेलापोतानाफलनेपोतेढां
कीनेरहेवेतथारातापुवामीधानांमुलज्यांधरतीमांनीधानहो
यत्यांवींटाइनेरहे तेमएकंद्रीनेविशे पांचेथावरने एचार
संज्ञाहोयज बादरद्रष्टी गोचरकोइकनुंआवे शाथकीकेए
थावरवे तेनुकरतव पोतानीज्ञानबुद्धीथकी समज्यामांआ
वेपणएचारसंज्ञाविना कोइसंसारीजीववेनहि.

शिष्यवाक्य--स्वामीसीद्धने विशे एचारसंज्ञापामी

येकेनही.

गुरुवाक्य--सीद्धनेविशे एसंज्ञानहोय शामाटेकेसीद्ध
ठेते आत्मस्वरूपीछे संज्ञाठेतेपुद्गलीकठे.

शिष्यवाक्य--भगवतीजीमां चारसंज्ञाआत्मीककहीठे
नेतमे पुद्गलीककेमकोहोछो.

गुरुवाक्य--जेआत्मीकसंज्ञाकहिछे तेवेहेवारवचनशा
माटेके तेठेकाणेआत्माने कर्मसहितमान्योठे माटेएठेका
णेआत्मीककहि पणआत्मीकठेनहि.

शिष्यवाक्य--स्वामी कोइठेकाणेपुद्गलीककहिठे.

गुरुवाक्य--केएहीजन्मगवतीजीनेविशे तथापनवणाप्र
मुखघणाशास्त्रमां संज्ञाने पुद्गलीककहिछे तथासंज्ञा
ओ १६ कहिठे तेमध्येक्रोधादीक संज्ञामांगणठिमाटेस
वैपुद्गलीकछे एटलेसंज्ञासंसारीजीवनेहोयसीद्धपरमात्मा
नेनहोय एटलेएवीसंज्ञासहितहोय तेनेजीवजाणवो ह
वेतेसंसारी जीवनुंआवखुं लखीयेछीये प्रथ्वीकायनुं
२२००० बावीसहजारवर्षनुंआवखुं अपकायनुं७०००
सातहजारवर्षनुंआवखुं तेउकायनुंत्रणअहोरातरीनुं वा
युकायनुं ३००० त्रणहजारवर्षनुंआवखुं वनस्पतीकाय
नुं १०००० दसहजारवर्षनुंआवखुं थावरपांचेनुंआवखुं
जाणवुं हवेतरसनुंआवखुंकहियेछीये बेरंद्रीनुं १२ वर्ष
नुं आवखुंतेरंद्रीनुं ४९ दीवसनुंचोरंद्रीनुं ६ महीनानुं

तथात्रीजंचपंचंद्रीजलचरनुं पुरवकोडनुजाणवुं खेचरपं
 खीनोपल्योपमनो असंख्यातोजागजाणवो तथाथलचर
 त्रिजंचनुत्रणपल्योपमनुआवखुंजाणवुं तथाउरपरीसर्पनुं
 पुर्वकोडनुजाणवुं भुजपरीसर्पनुकोडपुर्वनुजाणवुं सर्वेनुं
 जघन्य अंतरमहूर्तजाणवुं. हवेजलचरछमुरछंमनुपुर्वको
 डनुआवखुं थलचरसमुरछंमनु ८४००० चोराशिहजा
 रवर्षनु खेचरसमुरछंमनु ७२००० बहोतेरहजारवर्षनु
 उरपरीसमुरछंमनु ५३००० तेपनहजारवर्षनु भुजपरी
 समुरछंमनु ४२००० बेतालीसहजारवर्षनुजाणवु हवे
 सातनर्कनुआवखुंकहियेछिये. पहेलीनर्कनु एकसागरो
 पमनुआवखुंजाणवुं नेबिजिनर्केत्रणसागरोपमनुआवखुं
 जाणवु त्रिजिनर्केसातसागरोपमनुआवखुंजाणवुं चौथी
 नर्केदशसागरोपमनुआवखुजाणवुं नेपांचमीनर्के सतर
 १७ सागरोपमनुआवखुंजाणवुं छठीनर्केबावीशसागरो
 पमनुआवखुंजाणवुं सातमीनर्के ३३ तेत्रिशसागरोपम
 नुआवखुंजाणवुं पहेलीनर्के जघन्य १०००० दशहजार
 वर्षनुआवखुंपहेलीनु जेउतकष्ट तेबिजीनुजघन्य एमजा
 वतठ्ठीनुउतकष्ट तेसातमीनुजघन्य तथासातमीनर्केअ
 पेठाणनर्कावाशे जघन्य तथा उतकष्ट ३३ सागरोपम
 नु तथाहवेभुवनपतिनुआवखुंकहियेछिये. असुरकुमार
 नीनिकायमां दक्षणादिशाना चमरीइंद्रनु एकसागरोप

मनु आवखुं तेनिदेवीनुसाडीत्रणपलोपमनुआवखुं उतर
 दिशानाबलीइंद्रनु एकसागरोपमज्ञाजेरुआवखुं तेनिदे
 विनुसामीचारपल्योपमनुआवखुं तथानागकुमार प्रमुख
 नवेनीकायनीदक्षणाश्रेणिनु १॥ दोढपल्योपमनु आवखुं
 तथाउतरदिशानानवेनिकायनु बेपल्योपममाठेरुआवखुं
 तेबेश्रेणिनादेवंगनानु आवखुं तेनीनिकायनादेवथीअरध
 नुआवखुंजाणवुं तथासर्वभुवनपतिनुजघन्यथी १००००
 दशहजारवर्षनुआवखुंजाणवुं हवेव्यंतरनीनिकायनुउतक
 ष्टएकपल्योपमनुआवखुंजाणवुंने जघन्य १०००० दश
 हजारवर्षनुआवखुंजाणवुंतेनिदेवीनुअरधापल्योपमनुजा
 णवुं चंद्रमानुएकपल्योपमने १००००० एकलाखवर्षनु
 आवखुं सुरजनुएकएकपल्योपमने१००० एकहजारवर्ष
 नुआवखुंग्रहनुएकपल्योपमनु नक्षेत्रनु ०॥ अडधापल्यो
 पमनु तारानु ० पापल्योपमनुआवखुं तेनिदेवीयोनुसर्व
 सर्वनादेवथकी ०॥ अडधुजघन्यथकीसर्वेने पल्योपमनो
 आठमोभाग हवेविमानिकनुआवखुं कहियेछिये सुधर्म
 देवलोकेजघन्य १ एकपल्योपम उतकष्ट बेसागरोपमनु
 आवखुं तेनिदेवीनुसातपल्योपमनु आवखुं त्यां अपरग्र
 हितादेवीउछे तेनु ५० पचाशपल्योपमनु आवखुं तथा
 इशानदेवलोके बेसागरोपम ज्ञाज्ञेरानुतथातेनिदेवीनु९
 नवपल्योपमनु त्यांअपरग्रहितादेवीउछे तेनु५५ पंचावन

पल्योपमनुआवखुंठे सनतकुमारदेवलोके सातसागरोप
मनुआवखुं देवंगनाहवेअहियांथकीछेनहि जघन्य आव
खुनिचलादेवलोके उतकष्टहोयतेउपलेदेवलोकेजाणवुं
एटलेअहियांवेसागरोपमनुआवखुंछे तेमसर्वेदेवलोकेस
मजवुं चोथेदेवलोकेसातसागरोपमझाझेरानु आवखुंजा
णवुं पांचमेदेवलोकेदशसागरोपमनु आवखुजाणवुं ठठे
देवलोकेचौदसागरोपमनु आवखुंजाणवुं सातमेदेवलो
केसत्तर सागरोपमनुआवखुंजाणवुं आठमेदेवलोकेअठ्ठा
रसागरोपमनु नवमे १९ सागरोपमनुआवखुं दशमे
२० सागरोपमनुआवखुं अगियारमे २१ सागरोपम
नुआवखु बारमेदेवलोके २२ सागरोपमनुआवखुं हवे
नवग्रहिवेकेप्रथम नर्कमध्येहेठेनीग्रहिवेकनु २३ तेविश
सागरोपमनुआवखुं बिजि २ ग्रिवेके २४ चोवीशसा
गरोपमनुआवखुं ३ त्रिजिग्रहिवेकनु २५ पचीससाग
रोपमनुआवखुं हवेमध्यनर्कनापहेलीग्रहिवेकनु २६ सा
गरोपमनुआवखुं बिजिग्रहिवेकनु २७ सतावीशसागरो
पमनुआवखुं त्रीजीग्रैवेकनु अठावीससागरोपमनुआ
वखुं हवेउपरलीनरकना पहेलीग्रैवेकनु २९ सागरोप
मनुआवखुं बिजिग्रैवेकनु ३० सागरोपमनुआवखुं
त्रिजिग्रैवेकनु ३१ एकत्रीससागरोपमनुआवखुंहवेपां
चअनुतरविमाननुआवखुंकहियेबिये तेमध्येचारअनुतर

विमाननुश्रावखुंजघन्यथी ३१ एकत्रिंशसागरापमनुउ
तकष्टु ३३ तेत्रिंशसागरोपमनुश्रावखुंछे तथासरवार्धसि
धविमानेजघन्य तथाउतकष्टु ३३ तेत्रिंशसागरोपमनु
श्रावखुंजाणवुं एटलेएदेवनुश्रावखुंकह्युं.

हवेमनुष्यनुंश्रावखुंकहियेछीये देवकुरु तथाउत्तरकुरु
नाजुगलीयानुंश्रावखु ३त्रणपल्योपम हठीवर्ष तथा
रमणीकवासना जुगलीयानु २ बेपल्योपमनुं श्रावखुठे
हेमवंत तथाअरणकवास खेतरनाजुगलीआनुं १ एकप
ल्योपमनुंश्रावखु अंतरद्वीपनाजुगलीआनुंपल्योपमनाअ
संख्याताजागनुंठेहवेकर्मभुमीनामनुष्यनुंश्रावखु एकक्रो
डपुर्वनुंठे तेमाहावीदेहखेतरमांजाणवुं तथापांचमेआरेभ
रतऐरवरतखेतरने विशे ११० एकसोनेदसवरसनुंश्रा
वखु जाणवुं तथा ठे आरे २० वरसनुं श्रावखु
जाणवुं तथाअसेनीआमनुष्यनुं अंतरमहूरतनुं श्राव
खुजाणवुं गरजजतथाअसेनीआमनुष्यनुं जघन्य
थकीअंतरमहूर्तनुंश्रावखुंजाणवुं एटलेमनुष्यनुंश्रावखुंक
ह्युं तथासर्वजीवनुंश्रावखुंकह्युं. शुद्धनिश्चयनये विचा
रीनेजोइयेतो चेतनजेवासिद्धपरमात्मातेवोजचेतनठे चे
तनसत्तानेविशे जमसत्ताजुदीछे माटे चेतनचेतनना
रुपमांजठे.

शिष्यवाक्य-हेभगवान चेतनपोतानाज रुपमांठेतो

चारगतीसंसारमां परीभ्रमणकरवुं जन्ममरणनांदुखसे
हेवांतेवुं केमथायते.

गुरुवाक्य--हेमानुंभावजेधणीयेपोतानाचेतननी भुलेज
डनेपोतानो मान्योछे त्यांसुधीदूखीछे पणपोते पोताना
स्वरूपनेविशे भासनकरेपढीव्यापकपणुकरे पछीरमण
करेतोतेनेकांड्ये दुखहोयनहीअत्रद्रष्टांतजेमकोइपुरुषमा
हाडाह्यो विचीक्षणतेने तेजपुरुषेमदीरापानकरयुं तेनाके
फथी गफलतीथयो तेवारते असुधीजग्यानेविशेपडेअने
पवीत्राइपणुंमाने रस्तामांपढेने घरमांनेपरंतु तेजविनो
जेवारकेफउतरे तेवारतेअसुचीनेअसुचीमाने रस्तानेर
स्तामानेपोतेपोताना घरमांजइनेबेसे प्रथमकेफमांअशु
चीने शुखमानीनेपढ्योहतो तेभ्रमणाबधीए मटीजाय
तेमआचेतन अज्ञाननाजोरथकी मिथ्यारूपभ्रमजालमां
पढ्योछे तेधणीसर्वपद्मलनुं करतवतेनेआत्माजाणे तेथ
कीकरिनेचारगतीसंसारमांरखदवानुंथाय जन्ममरणादि
कदुखसहेजेवारे ज्ञानजासनथाय तेवारजडनुंकरतव स
र्वखोटुंजाणे पोतेमांहीप्रवेशकरेनही तथाबीजेद्रष्टांतजे
मफटकरत्ननो एकथंजते तेथंभनेएकदीशायेलालपत्रबां
धीयेएकदिशेशांमबांधीयेजेवारेलालपत्रबांध्याहोय तेवा
रेफटकलालदीशे शांमफटकबांध्युंहोयतेवारें फटकश्या
मदीशें अपीतुंफटकतो शांमेनथीनेलालेनथी फटकतो

નિર્મલસ્વનાવેજઠે તેમઆઆત્મારાગ દ્વેષરુપજેલાલ
 શ્યામરુપપત્રછે તેથીલોકમાંસારોનબલોકેહેવાયઠે પણ
 આત્મામુલસ્વનાવે જોડયેત્યારે તેનેકાંડરાગદ્વેષઠેનહી
 રાગદ્વેષતોજડઠે આત્માતોનીરાકાર નીરંજનઠે આત્મા
 નેવિશેતો જ્ઞાન દર્શન ચારિત્ર રહ્યુંઠેએવીરીતે જેઆત્માને
 ઓલખીનેજેરમણકરે નેજેશક્તિભાવેસત્તાનેવિશે અનંતી
 રિદ્ધીરહીઠે તેવ્યક્તિભાવકેહેતાંસર્વ પ્રગટકરે તેનુંકલ્યા
 ણથાયઁટલેએજીવતત્ત્વકહ્યો-૧હવેસંવરતત્ત્વકહીયેછિયે
 ઁટલેસંવરકેહેતાં આવતાકર્મનેરોકવાં તેનેસંવરકહિયે તે
 સંવરનાત્રણભેદછે મનસંવર૧ વચનસંવર૨ કાયસંવર૩
 કાયસંવરકેહેતાંજેથકી આશ્રવઆવેઆંકામકાયાએક
 રીનેકરે તથાવચનસંવરકેહેતાં જેબોલવાથકી આશ્રવ
 આવેતેવું વચનનબોલે તથામનસંવરકેહેતાં જેમનથકીઆ
 શ્રવઆવે એવુંમનનરમાડે એસંવરતેસર્વે વેહેવારઠેનિશ્ચય
 થકીઆત્મા પોતાનાસ્વરુપમાંરહેતેને સંવરકહિયે.

શિષ્યવાક્ય--સ્વામીઅમેતોપુર્વે સંવરના ૫૭ બોલસાં
 જલ્યાછે તેતમેકંડકહ્યાનહી અનેતમેતોઆત્માનો સંવર
 કહ્યોતેતો અમેપુર્વેસાંજલેલુંતથી.

ગુરુવાક્ય--હેજદ્રસતાવનબોલજેતે સંવરનાસાંજલ્યા
 ઠે તેમધેકેટલાએકબોલતોવેહેવારઠે કોઈકબોલનીશ્ચયઠે
 તેમધે જેવેહેવારસંવરછે તેથકીકોઈજીવની મુક્તિથા

यनहीएतोअंतेपण आश्रवजथाय अनेजेनिश्रयसंवर
छेतेथकीज धर्मथायअनेमुकेपण तेथीजजाय.

शिष्यवाक्यः--स्वामी तेनोएटलोबधोफेरकेमठे तेनीस
मजपाप्पो.

गुरुवाक्यः--हेचन्द्रएसतावनबोलनीरितिठे तेहुंतनेकहुं
तेतुंसांचल प्रथमसतावननामठे तेकहिएछीए इयांसु
मती १ ज्ञापासुमती २ एखणासुमती ३ आदाननीखेपणा
सुमती ४ परीठावणीयासुमती ५ मनगुप्ती ६ वचनगुप्ती ७
कायगुप्ती ८ क्षुधापरिसह ९ त्रिषापरिसह १० शितप
रिसह ११ उश्नपरिसह १२ डंसपरिसह १३ अचेलप
रिसह १४ अरतिपरिसह १५ स्त्रीपरिसह १६ विहार
परिसह १७ नीखेदपरिसह १८ सज्यापरिसह १९ आ
क्रोसपरिसह २० वधपरिसह २१ जाचनापरिसह २२
अलाजपरिसह २३ रोगपरिसह २४ त्रणफासपरिसह
२५ मलपरिसह २६ सतकारपरिसह २७ परिज्ञापरि
सह २८ अज्ञानपरिसह २९ समकीतपरिसह ३० क्षमा
३१ मार्दव ३२ आर्जव ३३ मुत्ती ३४ तप ३५ संजम
३६ सत्य ३७ सोच ३८ अकंचन ३९ ब्रह्मचर्य ४०
अनित्यजावना ४१ अशरणजावना ४२ संसारजावना
४३ एकत्वजावना ४४ अन्यत्वजावना ४५ अशुचीभा
वना ४६ आश्रवजावना ४७ संवरजावना ४८ नीर्जरा

भावना ४९ लोकजावना ५० बोधदूर्लभजावना ५१ ध
 र्मभावना ५२ सामायकचारीत्र ५३ ठेदोपस्थापनीय
 चारीत्र ५४ परीहारवीशुद्धचारीत्र ५५ सुक्ष्मसंपरा
 यचारीत्र ५६ जथास्वायकचारीत्र ५७ एसतावनबोलसं
 वरनाठे तेमध्येघणाबोलवेहेवारदीसेछे केमकेप्रथमजपां
 चजेसुमतीछे तेआत्मग्राहीनथी शामाटेजेप्रथमइरीआसु
 मतीजेसाधुनेधुंसराप्रमाणेकेहेतां सामात्रणहाथद्रष्टीरा
 खीनेचालवुं तेपरजीवनीदयाआश्रीनेछे तथापोतानाप
 डवाआखडवा आश्रीनेछे तेवीसुमतीज्ञानविना घणा
 जीवपालेछे तथाभाषासुमतीजेछे तेवचनथकी कोइजी
 वनेबाधापीडाथाय एवंवचननबोलवुं तेपणपरजीवआ
 श्रीनेछे तथापोतानुमानराखवाआश्रीनेछे तथात्रीजी
 एखणासुमतीछे तेपणएकंद्रिआदिक जीवनेरखोपा
 आश्रीनेछे शामाटेजेगोचरीनाजे दोषटालवा तेमुख्य
 तापणे अपकाय तथाअग्निकाय तथावनस्पतिका
 य प्रमुखजीवनुरखोपुछे तथाचोथोआदानसुमती तेजण
 शजावलेवीमेलवी तेपुंजीप्रमार्जिनेलेवी तथामुकवीतेप
 णपरजीवनीदयाआसरीनेछे तथापांचमीपरीठावणीआ
 सुमतीकेहेतां जेआहारपाणीविस्त्रपात्रलघुनीतवडीनीतप्र
 मुखजेजेपरठवुं तेसर्वेजग्यापुजीपरमार्जिनेपरठवुं तेप
 णपरजीवनीदयाआसरीनेछे तथामनगुप्तीकेहेतां मनने

आर्त्तरुद्रध्यानमांजावानदेवुं जातांनेरोकवुं तथावचन
गुप्तीजे वचनविनाकारणेउचारणनकरवुं अनेजेउचारण
तेपणकोइजीवनेबाधापीडाथाय एवंनकरवुं तथाकायगु
प्तीकेहेतां जेकायाएकरीने जेजीवनीहिंसाप्रमुखनिपजे
तेकामनकरवां एटलेएपंचसुमती तथात्रणगुप्तीएआठ
प्रवचनमांतोकहेवाय तेजमालीप्रमुखघणा जिवेपाली
पणकांइतेजिवनीकारजसिद्धिथइनहि अनेजगवानेएने
निन्नवमांगएया तेप्रतक्ष सिद्धांतबोलेछे माटेएनेतेव्यव
हारजजाणवो एनेविशे कांइआत्मानिकारज सीद्धिदि
सतीनथी.

शिष्यवाक्यः—स्वामीजोएनेविशे आत्मानिकारजसि
द्धिनथीतो।सिद्धांतनेविशेठेकाणेठेकाणेअष्टप्रवचनमातानी
वारताकेमलाव्याछे. नेएवादेखीनेतेनेसाधुजाणे तेनेमि
थ्यात्वलागे.

गुरुवाक्यः—हेभद्र एकल्पव्यवहारछे एथकीबाल
जिवधर्मपामे नेसाधुनागुणबाहाजथकी देखीनेसाधु
माने माटेएनेकांइ मिथ्यात्वलागेनहि एटलेसाधुआ
वकनीउल्लखाणपणएथकीथाय तथासाधुनोव्यवहारघ
णोसारोदिसे तथापरजिवनीदयापणरहे तेकारणमाटे
सिद्धांतमांएवारतालावेलाछे तेकरतांसिद्धांतनीमांहेली
कोरेव्यवहारनीपुष्टिघणीकछे शामाटेकेत्यांत्रणनयनीवा

रतारहीछे. निगम १ संग्रह २ व्यवहार ३ चारनय
नीवारता सिद्धांतमांथीकहाडीनाखीछे तेअधिकारसम्य
कद्वारग्रंथथकी जाणजो पणतेअष्टप्रवचनमातानेविशे
आत्मस्वरूपनीरमणतानथी अनेज्यांआत्मस्वरूपनीरम
णतानहित्यांकांइधर्मनहि अनेजोआत्मस्वरूपनीरमणता
विनाअष्टप्रवचनमातामां धर्महोततो जमालीप्रमुखने
निम्नवनकहेता माटेआत्मस्वरूपनी रमणताथकीधर्मत
थामुक्तिछे पणतेविनानथी.

हवे बाविसपरीसहनी समजपाडु तेसांजल प्रथ
मजेक्षुधापरीसह कहेतांजे क्षूधा वेदवीएथकिकांइआ
त्मानुकल्याण जासणथतुनथी शामाटेजे त्रिजंचपंचं
द्रि घोडा ढोरां प्रमुखबहू क्षूधावेठेठे पणकांइतेनुका
रजथतुनथी नेक्षूधावेठ्याथी कारजथायतो तेजजिवनु
कारजथाय तथातृपापरीसहकहेतांजे जलनीपियास
नोगववीतेनेविशे कांइआत्मकारजनथि शामाटेकेजो
एथकीकारजथायतो बपैआप्रमुखजानवर मोक्षेगया
जोइये तथाउष्णपरीसह कहेतांजेतापसेहेवोतेथकीपण
कांइमुक्तिथायनहि केमकेबलदघोडारोइ स्वच्चरप्रमुख
जनावरसदाय तडकेजरहेठे पणएतापथकीपणकांइते
निसिद्धिथइनहि तथासीतपरीसहकहेतांजेटाहाडसेहेवी
तेपण सर्वपंखीतथाढोरतथानिलप्रमुखघणामनुष्यतेप

एसितसहेछेपणतेनुकांइ कारजसिद्धितुनथी तोबिजा
 नुक्यांथकीथाय तथा मंसपरीसहकहेताजे मंस, मछर, चां
 चढ, मांकण, इत्यादिक परीसहसेहेवोतेपरीसहथकी
 कारजसिद्धिहोयतो सर्वजानवरतथापंखीने विशेषथकी
 थायठे नेमनुष्यनेसामान्यप्रकारेठे एपरीसहथकीजोमु
 क्तिथतीहोयतोप्रथम जानवरादिकनी सिद्धिथवीजोइए
 पछीमनुष्यनी सिद्धिथायपरंतुसतास्वरुपउलरूयाविना
 कोइदिनमुक्तिथवानीनथी तथाअचेलपरीसह कहेतांब
 स्त्रादिकनराखवुं तेनावेजेद डिगंबरनेमतेबिलकुलनरा
 खवुंश्वेतांबरनापक्षना बेजेद सिद्धांतनोतथाआवशकनो
 सिद्धांतनापक्षथकीजोतां कोइकसाधुवस्त्रराखे तथाप्रश्न
 व्याकरणसुत्रनेमते बधाएराखेएवुंजासेठे परंतु बिजा
 सुत्रना मतथकी भासणनथी थतु तथा आचारंगजि
 वालाएवुंकहेछेके कोइसाधुथीसीतपरीसहनखमायतो
 एकतथाबेतथात्रणपठेडीराखे पछीसीतकालगयाथीउं
 सरावेअथवाकोइनउंसरावे तथाकल्पसुत्रनीटिकाप्रमुख
 नेविशेआर्जरक्षितनामाजुगप्रधाने पोतानापितासोमल
 नामाब्राह्मणनेदिक्षादिधी तेवारतेनेसर्वधर्मसाचुजास्युं
 पणचलोठो कहाड्योनहोतो शायीकेलेज्जापरीसह
 न जिताणो तेथकीतोयपणश्री आर्जरक्षितजुगप्रधाने
 बहुमहेनते जुक्तियेकरीनेकढाव्यो तोतेजोतांवस्त्रचापण

थतुंनथी आवशकनेमतेहाथवेनोकटको बेकुणीवचेदाबी
 नेचाले इत्यादिकविचारछे एसर्वेनेअचेलकजकहिये.
 तेअचेलक परीसहथकी मुक्तीथाय तेपणकांइसंजवतुं
 नथी शामाटेजेजानवर मात्रतोसर्वे अचेलकछे तथाम
 नुष्यनेविशे वाघरीप्रमुखघणालोको तुछवस्त्रनाधारीछे
 तेमनांअंगपणपुरां ढंकातांनथी तोतेनीमुक्ती प्रथमथवी
 जोइयेपणतेकांइथतीनथी मुक्तीतोपोतानाआत्मस्वरूप
 थकीछे तथाअरतीपरिसहकेहेतां अशाताएटलेशरीरा
 दीकनेअथवामननेमान अपमानप्रमुखआदेदेइने अशा
 ताउत्पन्नथाय एअशातापरिसहसेहेवोतेठीकछे समभावे
 रेहेवायतो आत्मीककारजछे जोआत्माओलखेतो नही
 तोएपणवेहेवारछे केमकेएवाघणाजीव मानअपमानस
 मजावेगणेछे तेजोगीविरागी तथाओछीसमजवालाजीव
 तेपणसर्वेसमभावेरेहेछे परंतुतेमांकांइकारजसीद्धीथायन
 ही जोआत्मस्वरूपनेओलखनितेनेपुद्गलीकभावजाणीने
 समजावरेहेतोतेनुंकारजसीद्धीथाय तथाल्त्रीपरिसहकेहे
 तांस्त्रीयादीकनाआवजावदेखीनेमनचपलथायतेपरिसह
 सेहेवोपरंतुते परिसहसेहेवाथकीतोकारजनीसीद्धीनेहि
 शामाटेके खाखीसन्याशी परमहंसपरमुखघणाएजोग
 नेसाचवेठे तथाघोडापरमुखजानवरपणपरवशरह्याथकी
 पालेठे तथाकेटलाक मनुष्यनेअणमलते सचवायठे तथा

मलतेपणघणाधर्मवाला साचवेठेपणतेनुंकांइ कारजसी
द्विथायनहि.

शिष्यवाक्य-केस्वामीतेतो जैननुंधर्मपाम्यावगरमोक्षे
जतानथीपणजैननुंधर्मपामेतेमोक्षेजायकेनहि.

गुरुवाक्य-केजैननाधर्मतोने अन्यमतनाएधर्ममांशो
फेरछेएवरततो सर्वेनेसरखुंपालवानुंछे माटेएवरतआश
रिने कांइजैनमाने अन्यधर्ममांकशोफेरछेनहि परंतुजै
ननोएफेरछेकेजे खटद्रव्यनीओलखाण तेमध्येथीपांचद्र
व्यनोत्याग एकआत्मधर्मनुंआदरवुं तेनागुणप्रजाय स
हितओलखाण करवीतेनेभेदज्ञानकहिये तेजअज्ञेदज्ञा
नपणेत्याय तोमुक्तेजायमाटेज्ञानमांज मुगतीरहिछेतथा
विहारपरिसह केहेतांजेचालवुं तेनोश्रमतथागामगाम
जायगानवीगोतवी तथाआहारपांणीसर्वे वीहारमांउत्प
न्नथायतेपरिसह शेहेवाथाकीकोइकहेशेके मुक्तीथायते
वातपणसंभवेनहि शामाटेजेआजीवीकाथकीलोकोघणा
गामोगामफेरछे नेपरिसहसेहेछे तथाअन्यमतीनाजेख
धारीपणसर्वे एमजपरिसहसेहेछे तथाघोडाप्रमुखवीहा
रनापरिसहसेहेछे पणतेनुंकांइकारजसीद्विथतुनथी तथा
नीखेदपरिसहकेहेतांजे लोकोनुंअपमानकरे नेपरिसहसे
हेवोतेथकीपणकोइ केहेशेकेआत्माकर्मरहितथाय तेवात
संभवेनहिसामाटेजेघणाजीक्षुलोकोघरघरभटकेछेनेतेलो

कोतेनेघणुनीभ्रंछेतथास्वाननेघरघरथीमारीनेलोकोकाढी
मुकेछे तोएपरिसहथकीकारजसीद्धीथाततोएटलानेथवी
जोइये परंतुकारजसीद्धीतोएकआत्मज्ञाननेविशेछे तथा
सज्यापरिसहकेहेतांभुमीतथापाटप्रमुखनी जोगवाइसा
रीमलीअथवानबलीमलीतोतेपरिसहसेहेवो तेपरिसहथ
कीपणकांइकारजथतुदीसेनहिकेमेकेजेघणालोकोवीसम
जग्यानेविशेपणरेहेछेतथाजनावरपणविसमजग्यानेविशे
बेसेसुवेछेतेथी कांइतेनुंकारजथायनहि तथाआक्रोसपरि
सहकेहेतांकोइआक्रोसकरिवचनकेहे अथवामरमनांवच
नकेहेतेपरिसहसेहेवोतेनोविचार पुर्वेनखेदपरिसहमांक
होछेतेथकीजाणजो तथावधपरिसहकेहेतां कांइताढेछेदे
भेदेतेपरिसहसेहेवो परंतुकांइतेपरिसहथकीपणकारज
सीद्धियायनहि शामाटेजे त्रिजंचनीगतिनेविषेएकएक
नाछेदनजेदनघणाकरेछे तथामनुष्यपणतेजीवोनेछेदन
जेदनकरेछे तथामनुष्यमनुष्यनेपणछेदनभेदनकरेछे त
थावाघरीथोरीप्रमुखनीचजातिनेतामनातरजनाघणीथा
यछे तथाउंचलोकोमांपणथायठे तेप्रत्यक्षजोवामांआवेठे
पणकांइतेनीकारजसीद्धिथतीनथी.

शिष्यवाक्यः--स्वामी तेलोकछेदनजेदनखमेठे तेनेकां
इसमताप्रणामनथी नेसाधुलोकोतो समताथकीपरिसह
सेहेतेमाटे तेलोकोनुंकारजसीद्धिनथाय नेसाधुलोकोनुं

कारजसीद्धिथाय.

गुरुवाक्यः—हेनद्र समताकांइएकप्रकारनीनथी शामा
टेजे कारणकारणजुक्तसमतावे एकतोसमताकेतां सामोपु
रुषबोल्यो तेनासामुंनबोले तेवारिपोतानामनमांविचारे
के बंनेसरखाबनशुं माटेपोतानीमोटमराखवानेनबोले
तेपणसमताकहिए तथाबीजोभेदसामोपुरुषबोल्यो तेपो
तानीसमजमांजनहि केवलमुखपणेजेकहे तेनीहातेपण
समताकेहेवाय तथात्रीजेनेदे राजाप्रमुखनासामुंबोलवा
नीपोतानीप्राप्तिनथी त्यांपणसमताराखवीपमे नाराखे
तोउलटुंविशेषपेदाथाय तेनेपणसमताकहिए तथाचोथो
भेदसामानाबोल्याप्रमुखपेटमांराखे मुखथकीकेहेनहि
लोकमांघणासमतावानजणाय परंतुजेवारिपोतानोअव
सरअवेत्यारेतेएवेरले तेपणएकसमता तथापांघमोभे
दजेज्ञानमांसमजेनहि अनेमटकवेरागथकी पापनोभय
राखीनेसमताराखे तेपणएकसमताइत्यादिक बहुप्रका
रसमतानाछे पणतेथकीकांइकारजसरेनहि जेवारिआत्म
स्वरूपनी ओलखाणथइहोय नेपुद्गलनाबंधउदेउदीरणा
नाजावसमजतोहोय पछीआत्माथकी एवोविचारथायके
एआत्मानाबांधेलां कर्मपुर्वेनाउदेआव्यांछे तेजोगव्या
विनाछुटेनहि नेसामापुरुषने एवोजकर्मनोउदेछेके उल
टाकर्मचीकणाबांधेते एमपुद्गलनुस्वरूपविचारतारागद्वेष

नउठे तेवारेआत्मस्वरूपमांस्थीरथायतेनेसमभावकहिए
 नेतेनुनामसमतातेथकी अनंताकर्मनिर्जरे माटेएसमताते
 समतामांगणाय बाकीसमतानतेवस्तुताएजोतांअसमता
 जछे तेमाटेवधपरिसहथकीकांडमुक्तिनहि मुक्तितोपोता
 नास्वरूपरमणमांठे तथाजाचनापरिसहकेहेतांजेघरघर
 निक्षामागवी तेएकमोटोपरिसहठे तेपरीसहनुसहन
 करवुं परंतुतेथकी कांडकारजसरेनहि केमकेघणाभि
 क्षुलोको तथासारामाणस आजिविकाथी हिणथये
 थकेलज्जामुकी जीक्षावर्तीकरेठे तथाअनदर्शणनाजेख
 धारीपणसर्वेजाचनावर्तीएज आजिविकाछे तेथकीपण
 कारजसीद्धियायनहि अनेजोकामथतुहोयतोते पहेलुंथ
 बुंजोइए तथाअलाभपरीसह कहेतांजाचनाकरतांपणव
 स्तुपाभ्यानहि तेनेअलाजपरीसहकहिये तेपरीसहपण
 सर्वेजाचकलोको तथाभिक्षुलोकोसर्वेअणमलवाथीसंतो
 षकरीनेवेसेठे तथाघ्रहस्तीपणएकएकनेघेर वस्तुजाचवा
 जायनेनमलेतोसंतोषराखे तथाजनावरपण घासदाणो
 मलेतोजलेनमलेतोसंतोषराखीनेवेसेठे एमसर्वेजिवनी
 एजनितीछे कदापीकोइजिवउत्पातीयाहोय तेहायवरा
 यकरेपणतेकांडपरीसहथकीकारज सीद्धियायनहि तथा
 रोगपरिसहकेहेतां शरीरमांरोगआवी उत्पन्नथएथके प
 रिसहसेहे परंतुतेपरिसहसर्वेजिविसेहेठे कोणमनुष्य वा

कोणजानवर तथाओसम्भवेसम्भसाधुने पणकरवांकह्यांते
 तेसाधुकरेते नेतेदुखनोनिरवाह समताराखीनेकरवो ते
 सर्वेनिर्वाहकरेते कोइउत्पातीउहोय तेहायवरायकरेपरं
 तुरोगनुआवखुंआवीरह्यावगर रोगजायनहि माटेएप
 रीसहसहेवाथकीकांइमुक्तिकहेवायनहितथातणफासपरी
 सहकहेतां माजप्रमुखघासना संथारानाफरसकठणछे
 तेमुनीनिर्वाहसमताथीकरेपरंतुतेपरीसहसेहेवाथकीमुक्ति
 मलेतेतोसंजवेनहि शामाटेजेकोलीभिलप्रमुख घासमां
 जपज्यारह्यांते तथाजानवरपणघासमां बेसेउठेतेतथा
 खेतीवालालोकशियालोआवेथके परालनाढगलामांज
 बेशीरहेते माटेएपरीसहतोपराए घणाजिवनासहेवामां
 आवेछे पणतेनुकोइनुकारजथयुं एवंकोइनासांजल्यामां
 आव्युंनथी तथामलपरीसहकहेतांजे शरीरेमेलतथापर
 सेवोवलेतेपरीसहसहेवो तोतेपरीसहबंधिवानलोकोरा
 जद्वारेछे जेने केदथजंत्यांथी मांडिने ज्यांसुधिकेदमां
 रहेत्यांसुधिहजामततथा नाहावुंतथालुगमांधोवां एसर्वे
 बंधछेतोते लोकोनेएपरीसहबराबरनोदिसेछे माटेजोए
 परीसहथकीकारजसिद्धीथाय तोतेलोकोनीथविजोइये
 परंतुआत्मस्वरूपउलरूयाविना कारजसिद्धिनेनहि तथा
 सत्कारपरीसहकहेतां सनमानपामवाथकी मनमांअजि
 माननकरेतेपरीसहपणकपटी तथालोचिपुरुषजलिरीते

सहेतथागफलतमनुष्यपणसहे तथाजनावरमात्रनेपण
 एपरीसहबे माटेमानपामवाथकी अभिमाननथयुं तेथकी
 कांइअविनाशीसुखमलेनहिअविनाशीसुखतोआत्मानिर्म
 लथयेमले तथापरिज्ञापरीसह कहेतांजेज्ञाननु विशेष
 पणेजाणवुंथाय तेनोमदनकरवो एपरीसहजोनसहेतोके
 बलनपामेपरंतुधर्मथकी अष्टनथायसमकिततेनुंजायन
 हिकदापितेथकी अतिशेमदथइजायतो आकरुकर्मउपा
 रजेपरंतुसमकितनजाय जेममहारुसमहातुस नामामु
 निपुर्वेज्ञाननोमदघणोकरचो तेथकीआजवनेविशेतेज्ञान
 नुंआवरणउदेआवुं तेथिअगियारअंगजण्याहतातेनु
 लिगयापरंतुसमकित तथाचारित्रकांइगयुंनहि नेएजज
 वनेविशेछे तेकर्मनाउदेनोक्षयकरीने केवलज्ञानपामिने
 मोक्षेगया तेमएज्ञाननामदकरवाथी ज्ञाननुआवरणबं
 धायमाटेज्ञाननो मदनकरवो तेज्ञाननाबेजेदछे व्यवहार
 ज्ञानतथानिश्चयज्ञान व्यवहारज्ञानते वैदक जोतिष रा
 ज्यनीति शृंगारशास्त्र कलाशास्त्र अन्यमतिनांशास्त्रएस
 र्वेव्यवहारछे तथाजैनशास्त्रनाचारभेदबे ४ तेमध्येगण
 ताणुजोगकहेतांजेद्विपदेवलोकप्रमुखजे लांबा पहोला
 परद्विप आदेदेइनेमानबांधवुं तेसर्वेगणताणुजोगकाहिये
 तथाधर्मकथानुजोगकहेतां जेनेविशेधर्म करवाथकीपा
 म्यातेनिकथानुंकहेवि तेधर्मकथानुजोग तथाचरणकरणा

नुजोगकहेतां जेचरणशितरीना ७० बोलपंचमहाव्रत
 आदेदेइनेतथाकरणशितरीना ७० बोलपलेहणप्रमुखआ
 देदेइनेएनोजेविचारएजचरणशितरीकरणशितरीनुंजेकहे
 वुंसांजलवुंतेने चरणकरणानुंजोगकहिये तेत्रणेजेगव्य
 वहारबे त्रणेपुन्यप्रकृतिनाहेतुबे तथाचोथोद्रव्याणुंजोगके
 हेतां जेद्रव्यगुणनेपरजायनोविचार नयनीक्षेपासहित
 स्यादवादजाणवुं तेकेहेवुंसांजलवुं तेनेशुद्धव्यवहारकहि
 ये पणआत्मानोउपियोगमांहेरमतोहोयतो नहितो पूर्व
 नाव्यवहारमांगणीये अनेतेजद्रव्यगुणपरजाय अभेदप
 णेग्रहिनेरमणताकरे तेनेनिश्चयज्ञानकहिये माटेएज्ञान
 जेनिश्चय ज्ञाननोसमजुतेनेमदआवेनहि कदापिकोइक
 मनाउदेथकीमदआवेतो संजालीलेवो तेधणीनाआत्म
 नीसिद्धिथाय तेनिःसंदेहजाणवुं तथासमकितपरिसह
 केहेतांजे समकितमांमुझावुंनहि शामाटेजेसमकितबे ते
 अभ्यंतरआत्मानरिमणतामांबे नेकदापिसमजवामांबरा
 बरनआवे तोपणसदहणापाकीराखवी पणमुझावुंनहि
 एटलेसमकितकेहेतांश्रद्धानुंनामछे तेव्यवहारश्रद्धादेवगु
 रुधर्मनेकहिये परंतुनिश्चयश्रद्धातो खटद्रव्य नवतत्व न
 यनिक्षेपाप्रमुखेकरिने आत्मउपियोगसहित जेजाणप
 णुंतेनेनिश्चयश्रद्धाकहिए अथवातेनुंजाणपणुं तेनेनहोय
 तो नवतत्व खटद्रव्यजावेकरीने सदहवाएटलेएबावीशे

परिसहकह्या.

शिष्यवाक्यः--हे भगवंत तमेकेटला एकपरिसहनी मां हेलीकोरे अन्यमतिनो तथाग्रहस्थिनो तथात्रिभुनो तथा जानवरनो द्रष्टांतदेइने तेपरिसहमें मुक्तिनीनापाडी परंतु तेजीवतो अज्ञानछे तेअज्ञानपणेजेकरे तेनीमुक्तिशानीहोय तथापरिसहपरवशपणेसहे तेनीमुक्तिशानीहोयपणेजे पोतानेवशपणे संसारनां सुखछोमीनेसाधुपणुंलीधुं ने जाणीनेपरिसहसहे तेनीमुक्तिकेमनहोय एअमारामनमां मोटीशंकाछे.

गुरुवाक्यः--तेंजेकह्युं केसंसारमुक्तिनेनिकल्या तेनेपरिसहथीमुक्तिजोइये तेवातएमनथी जोपरिसहथकीमुक्तिहोय अनेसंसारमुकवाथकीमुक्तिहोयतोजमालीए राजधानीहोडीनेदिक्षालीधी अनेपरिसहपण जावजीवसुधीमनुष्यना तथादेवना तथात्रिजंचनाउंचनातेसह्या परंतुअनंतसंसारीथया पणमुक्तिथइनहि.

शिष्यवाक्यः--स्वामीएतो वचननाउथापकथया माटे संसाररख्छ्या परंतुआपणेतोकोइहमणांउथापकतोछेज नहि माटेतेनोपरिसहधर्ममांकेमनगवेरूयो.

गुरुवाक्यः--हेजद्र तरणानाचोरने शुलीनोहुकमथाय त्यारेजेकरोमीधननोचोर तेनेसोदंढदेवाय तोतेनोदंडतो हवेकांइसंभवतो नथी शाथीके तरणासाटेशुलीथइ नेशु

लीथीअधीकदंडतोबीजोकांडसंभवतो नथी तेमइहांजमा
लीतो एकमात्रानोचोरठे केमकेजगवानेकहयुंकेकरेमाणेक
रुंएटलेकरवामांम्युं तेनेकरयुंकहिये नेजमालीनुंकेहेवुंएठे
के करुमाणेकरु एटलेकामपूरुथइरहे त्यारेकरयुंकहियेए
टलुएकमात्रावचनफेरव्युं तेथकीअनंतोसंसार वधीगयो
तोअहियांतोहालनासमाने विशेषतोसर्वसुत्र उथाप्यांठे
केमकेमोठेथकीतो एवुंकहेछेकेकानोमात्र उथापवोनहि
एनोविस्तारसिद्धांतसारोद्वारथकीजाणजो हालनेसमे
अहिंजपरवरतनठे तेघणुकआवश्यकनीटिकाथकीठे परं
तुसुत्रनेमलतुकोइकवचनठे तेसमजुहोयते विचारीजो
जोप्रत्यक्षसुत्रने उथापीनेआवसकनीटिका मानीएछिए
तथाहालनातवनसजायमानिनेपण सुत्रनेउथापीनाखि
एछिए तेनेहवेशोडंडठरे अनंतोसंसारतो जमालिनेक
ह्योनेअहियांतोकांडकउथापवानुं लख्युंरहेतुनथी माटेते
पुरुषमांतेंज्ञानिपणुंजाएयुं माटेएपणपरीसहसहेतेसर्वे
अजाणजछेजेमअन्यदर्शननाजेखधारीपरीसहसहेतेम
एपणसहेछेए२२ बाविशपरीसहते तेशाता अशाताना
पक्षमांछे माटेएबाविशपरीसह सहेवाथकी कांडमुक्ति
थायनहि नेतेनेकांडसंवरकहेवायनहि शामाटेजेबाहाज
द्रष्टिव्यवहारवाला तेनेसंवरमानेपरंतु निश्चयथकीवि
चारीजोतांआश्रवजछे ज्यांआत्मस्वरूपनी रमणतातेने

निश्चयसंवरकहिये एटले जेणेआत्मानीरमणताहोयनेप
रीसहसहेतेथकीमुक्तिथइतोएकांइ परीसहनाजोरथीमु
क्तिपांम्योनहिएतोज्ञाननाजोरथकीमुक्तिपांम्यो आहियां
कोइविरस्वामीनोद्रष्टांतदेशे जेघणापरीसहसह्या तेनुंकेम
तेनोउत्तरजेएमनेकर्मउदेघणांहतां तोघणापरीसहथया
परंतुतेथकी केवलज्ञानतोपांम्यानथी तेतोशुक्लध्यान
नोबिजोपायो एकत्वभावज्ञानविचारतां केवलज्ञानपा
म्यामाटेआहियांपरीसहनुपरीबल जाणवुंनहि जोपरीस
हथकीकेवलज्ञानहोयतो धनोकाकंडीतथा मेघकुमारप्र
मुखघणासाधुयेपरीसहसह्या पणकांइकेवलज्ञानपाम्यान
हि तथाश्रीमल्लिनाथस्वामी दिक्षालेइने तरतकेवलज्ञान
पाम्यात्यांकांइपरीसहथयो नथी माटेमुक्तितोज्ञानध्यानमां
तेतेकांइबिजिवस्तुमांनेनहि एवातमांसंदेहराखवोनहि.

हवेदशविधजतीधर्मकहियेठिये तेमध्येप्रथम क्षमाध
र्मक्षमाकहेतांसमपरीणाम एटलेजडनुंधर्मतेउपररागद्वेष
नराखे आत्मस्वरूपमांरमे तेनेक्षमाधर्मतेआत्मीककहि
येतेधिनानीजेसमताछे तेपुर्वेकहिबाविशपरीसहनाअधि
कारनेविशेतेप्रमाणेजाणवी.

हवेबीजुंमार्दवधर्मकेहेतां मदअहंकारनोत्याग तेपणपु
र्वेकहेलुंजछे तोपणइहांजरादेखाडीएछीएके आठप्रका
रनोमदछे तेमध्येप्रथमकुलमदकेहेतां जेपोतानोपक्षतेएवुं

विचारेके अमेआवाकुलनाछीये तेनेमदकहिये परंतुतेम
दनकरे तेथीकांइआत्मानोधर्मप्रगटनथाय शामाटेकेएने
विशेकांइआत्मरमणताछेनहि एतोलोकमांनिरमानीपुरु
षकेहेवाय कदापिजोआत्मस्वरूपनीरमणताहोयतो एवं
विचारेके तारुकुलएकेछेनहि अनेकुलतेचारगतिनेविषे
लाधे अनेतेचारगतिमां तुंएकेकुलमांउपन्याविनारह्योन
थी माटेइहांकीयुंकुलतारुगणीये एमांकोइतारुकुलनथी
एमांएकआत्मीकधर्मतेतारुछे तेतुंसांजल एटलेतेनेउंचनी
चमध्यमकोइविचारवानोतेधणीनेनरह्योतेनेकुलमदतज्यो
कहियेतेनेधर्मकहियेतथाबीजोजातिमदकेहेतां मातानोप
क्ष एटलेमातानुंकुल तेपोतानीजातकेहेवाय तेनोविचार
पणसर्वेकुलनीपरेजाणवो तथात्रीजोमदइश्वरकहिए तेइ
श्वरमदकेहेतां ठकराइनोमद त्यांपणजेएवंविचारेजे आ
राज्यरीढीतेछे नेनथी एवंविचारीनेमदनकरे एकांइधर्म
मांनथी एपणसंसारव्यवहारमांछे हवेजेपुरुषएवंविचारे
जेअनंतोकालथयां संसारमांजटकतोराराजा इश्वरप्रमुख
थयो तथातेओनोदासपणथयोमाटेईश्वरपणुंतेतुंनही एतो
पुन्यनीप्रकृतिनाजोरथीपाम्योछेनेतेपुन्यतेजडछेनेतुंतोचे
तनछे तेएजडनीठकराइथी तारीकांइकारजसिद्धिथइन
हि ज्यारेतुंतारीआत्मशक्तियेकरीने मुक्तिनोठाकोर थइ
श एठकराइतनेसुखदाइथशे माटेआठकराइमांशुंतुराचे

छे एवीरीतेजेविचारे तेनेधर्ममांगणीये तथाचोथोबलम
 द एटलेशरीरनुंबलप्राक्रम तेथीघणाजीवअजिमानमां
 छाक्यारहेछेनेअमोजेवोकोइबलीयोछेनहिएवोमदनकरवो
 भलानलीपृथ्विछे एकएकनाथीबलीयाहोय एमविचा
 रीनेजेमदनकरे तेपणव्यवहारछे हवेजेधणीएवोविचारक
 रे जेअहोचेतनतुं अनंतशक्तिनोधणीथइने जप्तीतुच्छ
 शक्तिमांशुराचेछे तुंतारीशक्तिप्रगटकर केजेमतुंअक्षय
 सुखपामेतोतारीशक्तिकेटलीछेएकसमेचौदराज्यचाल्यो
 जाय एवीअत्यंतशक्तिछे तेशक्तितारीतुंप्रगटकर नेकर्म
 रुपशत्रुनेजित नेजडरुपबंधीखानाथीछुटतोतारीशक्ति
 लोकमांवखाणवाजोगथाय नेतुंलोकनेपुजवासेववालाय
 कथाय एमविचारीने जेनेमाननोत्यागथयोछे तेनेधर्ममां
 गणीये पांचमोधनमदधनपामीनेमदनकरवो केमकेअथी
 रपदार्थछे माटेमदकरवोनहि एवोजेविचारतेव्यवहारहवे
 जेधणीपोताना आत्माथकीविचारकरे अहोचेतनआतो
 जडनोखजानोछे सातधातु नवरत्न तेसर्वेपृथ्विकायनुंद
 लछे तेकांइआत्मीकवस्तुनथी तेनुंपामवुं तेपूर्वनापुन्यना
 जोगथकीपामे नेआनवनेविशे जेनोलाजाअंतराय तथा
 जोगाअंतराय प्रमुखनोजेनेक्षयउपसमथयोहोय तेध
 णीनेमले नेतेधणीभोगवे परंतुहेचेतन एकांइआत्माना
 जोगमांआवेनहि एतोजप्तीजोगमांआवेछे आत्मातो

ज्ञानदर्शनचारीत्रनोन्नोक्ताछे माटेएवुंधनधान्यादिकपा
 मिने मुरठानराखवी तथामदपणनकरवो तेनेधर्मकहिये
 तथारूपमदरूपकहेतां जेशरीरनोवरणसारोहोयघाटसा
 रोहोय तेनोकांइमदनकरवो केमकेएतोदैवोगतिछे ए
 कोइनेवशनथी एमजाणीनेमदनकरवो तेव्यवहारहवेजे
 आत्मस्वरूपथीविचारेजेहेचेतन अनंताकालेअनंतांशरी
 रतेबांध्यांतेनेस्वरूपवानतथा करूपवानसुघाटवावेघाटते
 मांक्रयारूपघाटने वखाणेछेनेतेनोमदकरेते नेकीयारूप
 घाटनेतुनखेदेछे पणविचारहेचेतन एशुजाशुजपुन्यपाप
 निप्रकृतिउछे तेसर्वेनामकर्मनोभेदते माटेकोइएशुजवर्ण
 शुभगंध शुभरस शुजफरस बधुतेपुर्वेउपारजेलु तेधणी
 अहियांसारुवर्ण गंध, रस, फरस, पाम्योजेनेपुर्वेअशुज
 वर्ण, रस, गंध, फरस, उपारजेलातेअशुजपाम्योपरंतुए
 कांइआत्मानाघरनीरीद्विनथी एतोजमनीरीद्वितेतोएपण
 एशुजाशुभरहेवानुंनथि एतोअंतेवणसीजवानुंते माटेएव
 स्तुउपरराचवुंमाचवुंनहि एकआत्मीकस्वरूपनेबिशेराच
 वुंमाचवुं तथासातमोज्ञानमद तेनकरवोतेनोअधिकारपुर्वे
 परीसहनाविचारमांकीधेलोछे तथाआठमोतपमदतपनो
 मदनकरवो तेनोविचारआगल कहेवाशेएटले एआठम
 देकरीनेरहितनेमार्दवधर्मकहिये २ तथात्रिजोआर्जव
 धर्मकहेतांजेसरलतापणुएटलेकपटनहि करवुंजोसंसारा

दिकनेविशे कपटकरेतोअनंताकर्मउपारजे तोजेधणीध
 मिपुरुषकहेवाय तेनेदंजनहिराखवो एटलेदंजसहितपु
 रुषनुंकरेलुजेधर्मलेखेआवेनहि दंजसमानजगतमांवि
 जुपापनथी सर्वधर्मनोनाशकरताएदंभते माटेदंभनराखे
 तेनेआर्जवधर्मकहिये ३ हवेचोथोमुत्तिधर्मकहेतांनिर्लो
 नपणुएटलेआहारपाणीवस्त्रपात्रप्रमुखनो लोभनहिरा
 खेअनेलोचनराखेतोसाधुगुणरहेनहि एसर्वेव्यवहारपरंतु
 आत्माथकीएवोविचारउठेजे अहोचेतनतारे शुभाशुभ
 कारजनकरवुं शामाटेकेसर्वपुद्गलीकवस्तुबे एमविचारीने
 शुभकारजनोनिखेदकरे एटलेपुन्यनाकाम करेनहि पु
 न्यनिर्वंछापणकरेनहि जेधणीपुन्यनीवंछाकरे तेनेसाधु
 पणुलीधुपणएसंसारीजछे तेवारेकोइकहेशेजे साधुथइने
 पुन्यनीवंछाकोणकरेछे तेनेकहियेजे तिर्थजात्रावरतनेम
 तथाबाह्यतपतथाव्यवहारचारित्र तथाव्यवहारक्रियाइ
 त्यादिकनेविशे जेरच्यापच्यारहेबे तेसर्वपुन्यनाइछकठे
 नेतेनेआश्रवीकहिये.

शिष्यवाक्य--स्वामीजे परीग्रहप्रमुखराखेबेतेकरतांतो
 एसाधुसाराबे.

गुरुवाक्य--परीग्रहराखेतेनेसाधुकहे तेनेमिध्यातला
 गेशामाटेकेवितरागनामारगमांतोनिग्रंथ प्रवचनकहेवा
 यछे अनेजेस्थानकेनिग्रंथपणुनथी त्यांसाधुपणुपणनथी

तेनेकोइसाधुकहेशे अथवासाधुजाणीने वस्त्रपात्रआहा
रपाणिउसडवासडअथवारोगीप्रमुखजाणिने जेएनिअ
नुंकंपापणकरशे तेअनंताजवरखण्णशे तेआवश्यकनिर्जुग
तीप्रमुखघणामुत्रमांठे तेजोइलेजोमाटेएअसंजतीनुंउठु
देवुनहि अनेजेनिग्रंथथइने साधुनामधरावेठे नेआत्म
स्वरूपनेउलखतानथीअनेव्यवहारमांरच्यापच्यारहेठेने
लोकोने देवलोकादिकरिद्धिदेखाडीने बालजिवोनेव्य
वहारमांनाखेछे तेपोतेपणअज्ञानिठे नेतेनेपणअज्ञानप्र
वरतावेठे पोतानोपणसंसारवधारेछे नेसामानोपणसंसा
रवधरावीआपेठे तेपुन्यनीवंछाकरवीनहि एटलेव्यवहा
रनिपणपुष्टिकरवीनहि एकआत्मधर्मनीपुष्टि करवीजेथ
कीआत्माकर्मथकीछुटेतेवाशुद्धव्यवहारनी तथानिश्चय
निपरुपणाकरीसामानेसमजाववोपणअशुद्धव्यवहारतथा
कल्पव्यवहारमांसामानेनाखवोनहि शामाटेजेअशुद्धव्य
वहारतोअनादिकालनोचेतनकरतोअवेठे एटलेपुन्य
पापनीकरणीसदायचेतननेठे तेथिकांइआत्मानुंकारजथा
यनहि तथाकल्पव्यवहारनेविशेविखवाद घणोरह्यो शा
माटेजेबहुजनक्रतग्रंथटिकाप्रमुखघणा तेनुंमनुएकेनुंम
लतुआवेनहि तथासिद्धांतनोपणएकरीतनो बांधोदिस
तोतथीतेपणअनेकरीतो जुदीजुदीदिसेछे तथाआजने
काले तवनसझायरास चरित्रप्रमुखघणानोखानोखाज

एनाकरेलावे तेथिकरीने आजनालोकोएकल्पव्यवहार
 मांपड्याथका महाकर्मउपारजेवे लोकनेविशेषरमीनाम
 धरावेवेअनेपोतपोतानामतनोममतकदाग्रहगेप्तानथिते
 थिपोतेपणअनंताकर्मउपारजेवेनेसामानेपणअनंताकर्मबं
 धनोकारणीकथायवे माटेकल्पव्यवहार तथाअशुद्धव्यव
 हारनेविशेषरवरतववुनहि फकतएकरागद्वेषप्रमुखमंद
 थइजायअनेआत्मस्वरूपनी उलखाणथतीजायएवोउपदे
 शकरवो तेथीओतानुंपणकल्याणथाय नेव्यक्तानेपणअ
 मलेखेआवेतेमपोतानेपण शुद्धव्यवहार तथानिश्चयमां
 रमणकरवुं तेथीपोतेपुन्यनोग्राहिनथाय फकतएकपोता
 नीआत्मानी मुक्तिरुपकारजनोकरताथाय एविरितेसम
 जिनेजेचालवुंतेनेचोथुमुत्तिधर्मकहिये.४

हवेपांचमुतपधर्म केहेतांजेतपकरवोते बेप्रकारेवेतेनो
 वीचारआगळनीर्जरातत्वमां कहीशुं५ हवेछठो संजमध
 र्मसंजमकेहेतांजेआतमाने संवरभावमांराखवो एटलेष्ट
 र्थीकायप्रमुखजीव अजीवनोजे संजमकेहेतां हणवान
 हीतथाजुठुबोलवुंनही तथाचोरीकरवीनही तथामैथुनसे
 ववुंनही तथापरीग्रहराखवोनही तथा पांचईंद्रीनेसंवरवी
 तथाचारेकखायनेटाळवुं तथात्रणदंडथीवीरमवुंइत्यादीक
 संजमनासतरसतर प्रकारघणैप्रकारे थायछेपरंतुएसरवे
 वेहेवारनयमांवे शामाटेजेएकामतोअभवीतथा अगनानी

प्रणकरेछेमाटेएसंजमथी आत्मानुंसारनथी हवेजेआत्मा
 नुंसाररूपसंजमछे तेकहीयेछीये जेआत्माना गुणनहण
 वाशामाटेजे एगुणनीमुख्यतानहोय त्यांसुधी मुक्तिनी
 आशानहीथायकदापीकोइकेहेशेके आत्मानागुणनेकोण
 हणेभेतेनेकहीएकेजेपरभावमां धर्ममानीनेबेठाबे तेआत्मा
 नागुणनाहणताबे तेपरजावकेहेतांपरजे जडतेनाकरतव
 नेधर्मजाणैछे तोजडतोजडनाधर्मनो करताबेपण कांइ
 आतमीकधर्मनो करतानथी एटलेजेटलाबाह्य वेहेवा
 रपुन्यपापनीकरणीतथा वेहेबारसंवरतथा वेहेवारनीर्ज
 राएसर्वेजडनी करणीछेतेजडनीकरणी ज्यांसुधीमांहेरहे
 त्यांसुधीआत्मानुं रमणसुखेथायनही अनेआत्मरमण
 थयावगरधर्मकोइ दीनथायनही तेमाटेनीजस्वरूपनीरम
 णताकरवीने श्रीभगवतीजीमां॥आयासंजमे॥एवोपाठबे
 माटेआत्माछे तेजसंजमछे तथासतधरम सातमुंसतकहे
 तांजेजुठुनबोलवुंते जुठुछप्रकारेकरीने बोलायबेक्रोध१
 मान२ माया३ लोभ४ हास्य५ जय६ एबप्रकारेकरीनेजे
 मृखावचनकेहेवुं तेनोत्यागते वेहेवारसतथयुं हवेनी
 श्रयआळखावीयेगीये नीश्वेसतनाबेभेद आज्ञासत १
 वस्तुसत २ प्रथमआज्ञा सतकहीयेगीये आज्ञाकेहेतां
 जेश्रीवीतरागपरमात्माए आज्ञाफरमावी तेप्रमाणेपरुप
 णाकरवीतेप्रमाणेजवचननुंउच्चारणकरवुंतेवीनाजेकरेतेने

आज्ञाअसतकहीये तेशीरीतेकेजेपरमात्माएहंसामांधर्मक
होनथी त्यांकोइहींसामांधर्मठरावे तेनेआज्ञाअसत्यक
हीये तेशीरीतेतेकहीयेछीये

श्रीनंदीसुत्रमांएवुंकह्युंछेकेदसपुरवधरनाभाखेलां
तथाबांधेलांजेशास्त्रतेनेसुत्रकहीयेतेथीओछाज्ञानवाळाये
बांधेलांशास्त्रअथवातेमनुंवचनतेसिद्धांतनेमळतुंहोयतोमा
नवुंअनेसिद्धांतनुंवचनजेउथापेतेअनंतसंसारीथायएवुंत्यां
कह्युंछे परंतुदसपुरवधीओछाजणेलानुंजेवचनतथाबांधे
लांजेशास्त्र तेनेग्रंथकहेवाय तेहइयेबेसेतोमनाय नहइये
बेसेतोमनाय इहांकेटलाएककहेछे जेपंचांगीप्रमाणकर
वी तथाकेटलाएककहेछे केपांचगाथानुंतवनसझायहोय
तेषणपरमाणकरवुंएवुंजेकहेछे तेधणीयेमीथ्यातपरवरता
व्युं नेअज्ञाननोवधारोकरचोशामाटेजे सिद्धांतनावचनथ
कीउपरांठो मारगजेप्रकरण प्रमुखवाळाएबांध्योतमारग
नेमानतांथकां शुद्धमारगसंवरनो तेछूटीगयोआश्रवतो
वधारोथयो नेआज्ञापरमात्मानीरहीनही तेनुंकारणक
हीयेछीये केपरमात्माये श्रीजगवतीजितथाउवाइप्रमुख
नेविशे एवुंकह्युंछे॥असहजइआदेवा॥इत्यादीकपाठघणबि
तेत्यांजो जो एटलेअसहजइआदेवाकहेतां कोइदेवतानी
साहजआवकनवंचे तथाआवताभवना सुखनीचाहनान
वंचे तेथ्रीठाणांगजीप्रमुखथीजाणजोतोइहांतोचवोचवुं

मागवुं प्रतक्षदीसेछे नेश्रावकप्रतीकमणादिकने विशेदेव
नीसाहाजमागेठे तथासाधुपणमागेठे तथासाधुदेवीदेव
लांनाआगळहाथजोडीविनयसहितवांदवुं पुजवुंकरेछेअने
सुत्रेतोश्रावकनेपणनापामीठे तोसाधुनेतोहाशानीहोयअ
नेसाधुतेपंचपरमेष्ठीमांपरमेश्वरठे तेपदपोतानुंखोइनेदेवी
देवलांनोदासथायछेअनेसुत्रकारेतोभगवानकहीनेबोला
व्याछे तथासुत्रमांसाधुने ग्रहस्तीनीसंगतकरवानीसाफ
मनेठे अनेइहांतोसाधुग्रस्तीसाथे रच्यापच्याथइबेरहेछे
अनेपोतानीमतलबनी वारताओपरुपायठे तथाप्रकरण
प्रमुखजे मानवांतेनेपूछीये जेकरताधणीकेटला पूरवज
णोलाहता तेवारेकहेशेजे पूरवतो कांइभएयानहोता ते
वारेकहिये केतमेशाथकीएनुंवचनमानोठो तेवारेमहा
कोपकरीनेबोले नेएवुंकहेकेशुंतमजेटलुंएनहोताभएया
कोइशास्त्रमांएवुंदिठेलुंहशेत्यारे लावेलाहशे एवोउतर
आपिनेप्रत्यक्षआसुत्रना तथापुर्वधरनाकरेलाग्रंथनावच
नउथापेअनेअंधकुवारुप जेवचनतेमणेकीधुहशे तेकोइक
शास्त्रोदिठुहशेएवावचननो पारकेमपामिये प्रत्यक्षसिद्धां
तप्रमुखनेविशे देखियेठिये तेखोटुकरीनेआजनापंजितो
असंजती महाआरंभपरीग्रहना नरेलास्त्रीठनालोलपी
तेवानाकरेलातवन सजायप्रमुखकरेला तेमानवामांकेम
आवेतेजेमानेतेनेआज्ञा असत्यथाय कदापीकोइकहेशे

केएअसंजतीवरतवालानथी एटलेअवरतीछे तोएपणस
 तपरुपकठे एवंकहेछेतेमहामरखावादिठे शामाटेजेपोतेकु
 मार्गेचालेनेसामानेसुमार्गवतावे एवाततोभापणमांआवे
 नहिअनेतेधणीसुमार्गवतावेतो तेनेधनमलेक्यांथकीअने
 ज्यांधननुंउपारजवुंठेत्यांमरखावादतोप्रत्यक्षठे अनेपरमा
 त्मानुंएजवचनछेजेनिग्रंथविनाबिजानुंवचनअनर्थकारीहो
 य. उक्तंचः--श्रीज्ञातातथा भगवतीप्रमुख बहूसुत्रनेविशे
 जेपाठछेतेलखीयेगीये॥समणसभगवहोमाहावीरस अंते
 एधमंसोचा निसमंहठतुठाए समणजगवंमाहावीरं ती
 खुतोआयाहणं पयाहणंकरीएकरीए वंदीअनमंसीअएवं
 वीआसीसदहामीणंभंते नीगंथंपावीएणं सदहेमाणेपती
 अमाणे रोएमाणेफासेमाणे अभुठीओजीणंजंते नीगंथं
 पावीएण एवंमएभंतेअवीतहमएइछींअमेयं पडीइछींधं
 मयंइछीअंपडीइगीयंमयं संसाओअनथमुवाओ॥इत्यादि
 कपाठ घणासुत्रनेविशेछे माटेनीग्रंथनुंवचनसदहवुं ते
 नोअर्थहवेसमणोजगवंतकेहेतां श्रमणजगवंतश्री माहा
 वीरस्वामीनीपासे जेजेपुरुषेधर्मसांभल्यो तेतेपुरुषनेहर
 खसंतोषघणोउपन्यो रुदेनेविषेआणंदघणोथयो तेणेउ
 ठीनेजगवंतने त्रणप्रदक्षणादेइने वांदीनमस्कारकरीने
 विनयसहितबेहाथजोडीने एवंकेहेकेसदहूंछुंभगवंत एट
 लेजगवंतपदआगल एपदमांसर्वेठेकाणेजोडवो हवेसद

हूं केहेतांजेमनेसरधावेठी एकनीग्रंथनावचनउपर तेनी
 ग्रंथनावचननीप्रतीजछे तेजवचनमनेरुच्युं तेजवचनहूंका
 याएकरीनेफरसुं एजनीग्रंथनावचनकरवानेवास्ते उभो
 थयोछुं तेनीग्रंथप्रवचननिश्चेछे एकोइकालेजुठुंनाथाय ए
 वचनअनंतइष्टकेहेतांवल्लभछे एहीजवचनवारंवारंहूंएनेइ
 छुंछुं एहीजवचनइछुंपडीछुं अवरजेनीग्रंथविनानांजेवच
 नते अनर्थनुंमुलछे तेहूंनसदहूं जावतहूंएनेइछुंपमीछुनही
 इत्यादीकपाठेशाधु अथवाआवकनाअधीकारछे त्यांए
 लाव्याछे माटेत्यांतोनीग्रंथवीनानुंवचनखपलाग्युंनही
 अनेअनर्थनुंमुलकह्युं अनेतमेतेनेसत्यपरुपकबतावोछो
 तेतमनेमोटुंअज्ञानदिसेछे शामाटेजेभगवाननी आज्ञाथ
 कीउपराठुंछे अनेजेप्रमाणेभगवाननीआज्ञाछे तेप्रमाणे
 वचनबोले तेनेआज्ञासत्यकहीये वस्तूसत्यकेहेतां जेद्र
 व्यगुणनेपरजाय जेजेनाछेतेतेमांकहे तेनेवस्तूसत्य
 कहिये तेनात्रणजेदछे द्रव्य १ गुण २ परजाय ३ हवे
 द्रव्यकेहेतांजेआत्मद्रव्य अरुपीनिराकार तेनेकोइरुपी
 अथवामुरतिमाने तेनेवस्तुअसत्यथाय तथाआत्मानागु
 णजेज्ञान दर्शन चारीत्रप्रमुखछे तेथकीउपरांठापुन्य
 आश्रवथकीउत्पन्नथया ह्यायकी चतुराइ प्रमुख तथाव्य
 वहारसंवरक्रिया तपप्रमुखतथातेथकीउपरांठापापआश्र
 वनागुणतेजआत्मानाकरीनेमाने तेनेवस्तुअसत्यकहिये

केमकेतेजडनागुणआत्मामाणेनहीनेपुन्यपापआश्रवएतो
जडनेनेआत्माचेतनछे माटेवेउनागुण भीन्नभीन्नजुदाजु
दाछेएवीरीतेमाने तेनेवस्तुसत्यकेहेवायतथा आत्मानाप
रजायजेखटगुणनी हानीब्रह्मीतथा अणअवगाहअव्या
बाधआदेदेईनेअनंतापरजायछेतेथकीउपरांठाजेवरणगं
धरसफरसस्वस्थानजे आत्मानापरजायमांगणे अथवा
नरनरकादीकगतीजेपरजायमांगणे तेपणवस्तुअसत्यछे

शिष्यवाक्यः—स्वामीनरनरकादीक गतीतोसरवे
परजायमांगणेछे तमेअसत्यधर्ममांकेमकही.

गुरुवाक्यः—हेभद्रजे नरनरकादीकगती तेजीवना
परजायमांगणीयेछीये एतेकर्मपरजाय आश्रीनेछेनेकर्मप
रजायछे तेजडछे माटेअसत्यजछे स्वप्नावपरजायजेग
णवातेसत्यछेएटले सत्यधर्मकहुं७ हवेआठमुसोचधर्मक
हीयेछीये एटलेसोचकेहेतांजेपवीत्रपणु तेपवीत्रपणुकेट
लाएकएम केहेछेजेजलतथा माटीतथादरजतथाअग्नी
प्रमुखथीपवीत्रथाय एवंकेहेतेअज्ञानीछे शामाटेकांइज
लप्रमुखथी पवीत्रथायनही एतोशरीरनेबाह्यथकीपवी
त्रकरेतेपण अणसमजुनेमते पणसमजुनेमते थायनही
त्वांकोइकहेशेके बहाजथकीपवीत्र केमनथाय तेतोधोवा
प्रमुखथकीथायछे तेनेकहीयिके जोएनाथकीपवीत्र थतुहो
यतोकोईपुरुषनुमोहोहुं एठुछेतेपुरुषनेमाटी प्रमुखमोढा

मांघसावीने पाणीनासोवसे कोगलाकरावीये पढीतेधणी
नामोढानोकोगलो बीजापाणीनाभाजनमां नंखावीयेते
पांणीबीजा भाजननुंकोईपीये तेवारेकहेकेनपीयेएवुबोले
त्यारेकहीयेकेशुंशुद्धयुं तेएटलाएटलापाणीना कोमळा
कराव्यातथामाटीप्रमुखेकरीनेघसाव्युं तोयपणतेनामोढा
नो कोगलोएठोनोएठोरह्यो त्यारेतमाराजशास्त्रनेवीषे
पांचप्रकारनो सोचकह्योबे.

एकतोसत्यबोलेतेनेपवित्रकह्योबे तथासर्वजीवनी
दयापालेतेनेपवित्रकह्योछे तथापांचइंद्रीने जेपोतानेवश
राखेतेनेपवित्रकह्योछे तथाक्षमासहीततपकरे तेनेपवित्र
कह्योछेनेपांचमुजलपवित्रकह्युंतेमाटेजलथकीकांइपवित्र
थायनहीतथाचारएसत्यवचनप्रमुखकह्यांतेपणवेहेवारप
वित्रछे एकांइनिश्चेपवित्रकेहेवायनही तथाकोइकेहेशेके
भगवाननुंतामलेइये एटलेमुखपवित्रथाय तथामनमांजग
वाननुस्मरणकरीये एटलेमनपवित्रथाय तथाकायायेक
रीनेजगवाननीशेवाज्जिकरीये एटलेकायापवित्रथाय
तेपणवेहेवारछे तेकांइनिश्चेनथी एधणीनेकांइपवित्रकेहे
वायनही हवेपवित्रपणनीओलखाण करावीयेछीये जे
कायाथकीपवित्रकोनेकहीये जेशुभाशुज्जआश्रवनुंकामक
रेनही तेनेकायापवित्रकहीये तथावचनथकीपोतानेश्राश्र
वलागेअथवा कोइजीवनेबाधापीमाउपजे एवुंवचननबो

ले तथामनपवित्रकेहेतां जेमननेविशे आहटदूहटध्यांनध्या
यनही सदायएकआत्मस्वरूपनोउपयोग तथाद्रव्यगुण
प्रजायनीरमणता परजावत्यागी स्वजावभोगीएवीरीते
जेमननेविशे ध्यानप्रवरतेतेनेनिश्चेसोचकहीये एटलेसो
चधर्मदेखाम्युं हवेनवमुंअकंचनधर्मकेहेतां जेसोनुं १ रुपु
२ तथात्रांबु ३ तथाकलाइ ४ तथाजसत ५ तथासीसुं
६ तथालोढुं ७ तथामाणेक ८ तथाहिरा ९ तथापानुं
१० मणी ११ तथापुखराज १२ तथालसणीया १३
तथामोती १४ तथापरवालुं १५ परमुख अनेकवस्तुतेप
रीग्रहकहीये तेवस्तुनोजेनेत्यागतेनेअकंचनधर्मकहीयेते
सर्वेवैहेवारठे निश्चेथकीकोइवस्तुपर स्नेहनहीराखे स
चीत अचीत मीश्रपदार्थ तेसचीतकेहेतांनरनारीउपरस्ने
हनहीराखवो अचीतकेहेतां धनधान्यपात्रप्रमुखवस्तुउ
परस्नेहनराखे मीश्रकेहेतां गामनगरउपर स्नेहनराख
वोएटलेस्नेहलता तेअभ्यंतरठे तेस्नेहलतानो जेनेक्ष
यउपसमथाय तेनेरागद्वेशनोक्षयउपसमथयोक्हीये नेजे
नेक्षयथाय तेनेरागद्वेशनोक्षयथयोक्हीये एमजेनोरागद्वे
शगयो तेनेअभ्यंतरअकंचनीकहीये तेनेनीग्रंथपणक
हीये एटलेअकंचनधर्मनवमुंकहुं हवेदसमुंब्रह्मचर्यधर्म
कहीयेबीयेतेनानवप्रकारठे तेनीवीगत मन १ वचन २
काया ३ हवेमनथकीपोतेमैथुनशेवेनही तथासेवावेपणन

हीतथासेवतानेजलोजाणेनही तथावचनथकीमैथुनसेवेन ही सेवरीवेनही सेवतानेजलोजाणेनही तथाकायाथकी मैथुनसेवेनही तथाकोइपासेसेवरावेनही तथाकोइसेवतो होयतेनेजलोजाणेनही एमएनवप्रकारेब्रह्मचर्यपालेतथा बीजेप्रकारेपणनवजेदछे तथानववाम्नसहीतपणपालवुं ते ने ब्रह्मचर्यव्रतकहीये एटलेदसवीधजतीधर्म पणकहयुं हवेबारभावनानो अर्थलखीयेगीये एटलेजावनाछे ते जावरुपजछे शामाटेकेएनेविशे कशीवेहेवारथकीवस्तुक रवानीनथी एसर्वेआत्मथकीविचारवानुंछे तेआत्मानेघणुं हीतकारीछे हवेप्रथमजावनाअनीत्यएवेनामे तेनोअर्थ कहीयेछीये.

हवेजेपुरुषआत्माथीहोय तेनोएवोजावआत्माथकीउ ठेतैवारे एवंस्वरुपविचारिकेअहो संसारअनित्यछे एमां कांइपदार्थरहेवानुंनथि जेवोमाजनीअणी उपरपाणिनो बिंदुवोकेटलीवारटके तेवोअथिरसंसारजाणवो तथाजे वोइंद्रधनुषचोमासामां आकाशेथायछे तेनोरंगकेटली वारटकवानो तेवोआसंसारअनित्यजाणवो एटलेआस र्वेजेसंजोगसंसारनेविशेमल्योछे तेकांइरहेवानोनथित थाकरतव्यवस्तुजेटलीछे एटलीसर्वविनाशीकछे जेमावि जलिनोझब्कारथइने नाशथाय तेमएवस्तुसर्वनोनाशथ वानोछे जेमइंद्रजालथकी कांकरानोरुपिठकरे परंतुएरु

पिउंकांइकामलागेनहि तेमआसंसारनुंसुख एकांकराना
 रुपिआबराबरठे एकांइसदारहेनहि अथवाजेमस्वप्नाने
 विशेशुनवाअशुनदेखे परंतुअहियांकांइशुन अथवाअ
 शुननथि एतोजाग्योनथीत्यांसुधिएवुंठे जाग्योएटलेकां
 इछेनहि एटलेतेस्वप्नानिवातउपरथी मनमांकांइहरखशो
 कथायनहि तेमसंसारनासुखदुखउपरथी हरखशोककर
 वोनहि एपणअनित्यपदार्थठे तथाजोबनपणअनित्यछेए
 पणच्यारदहाडानोचटकोकहेवाय जेमठार एटलेझाक
 लनोतरेपृथ्विउपर केटलीवाररहे सुरजनउग्योत्यांसु
 धितेमएजोबनपणत्यांसुधिरहेवानुं एपणझाझादिवशट
 केनहि तथाकोइरांकमाणससाथिस्नेहकरथो तेरांकबचा
 रोआपणुशुंकारजकरवानोहतो तेमएजोबनथकीपणकां
 इसारुकारजनिपजेनहि माटेहेचेतनतुं ताहाराआत्ममां
 रमणताकर शामाटेकेएअनित्यपदार्थ एजोबनतेपामिने
 मदनकरवो तथाधनसंपदाराज्यरिद्धि एसर्वेपणकारमा
 छे एतोजेवोएकसमुद्रनोकलोलचमेनेक्षयथाय तेमएधन
 ठकराइआवेनेजायजेमचारुदततथावनपालप्रमुखनाद्रष्टां
 तजोजोजेएकभवमांकेटलीवारपाम्यानेक्षयथयोएवोएअ
 नित्यपदार्थछे. एकोईनेत्यांस्थीरथईनेरहीनथीजेवोसंध्या
 नोरंगतेसरखोएकपामेत्यारेबनेपरंतुएजरंगसंध्यानोक्षण
 एकमांक्षयथईनेअंधारूघोरथाय तेमएधनसंपदाक्षणएक

मांवीणसपिणजाय एनोकांइजरुसोथायनहीजुओमुजजे
 वोराजातेनेपणअंतेभीखमागवीपडी अनेसुलीयेअपाणा
 तोएरीद्धीतोएषीठे तथाआजकोई शरीरनुरूप रंगघाटघ
 णोसुंदरसारोदीसे परंतुएनेपणकांईवीणसतां वारलागे
 नही केमकेजडनोस्वजावसडणपडणवीध्वंषणछे माटेए
 वाशरीरउपरमुरछानराखवी जोसनंतकुमारनामांचक्र
 व्रतीतेनुरूप सक्रीइंद्रेपण वखाण्युंनेदेवता जोवाआव्या
 तेसमेखेळजरुकाया हतीतोपणदेखीने भेचकथईगयाते
 हीजजेवखत सणगारकरी सजामांबेठोतेवारेते रुपनर
 हयुंतेदेवतानाकेहेणथकी तंबोलथुंकीजोयुं नेमांहेजीवडा
 दीठातेजवखत तेचक्रवरती अनीतसंसारजाणीदीक्षाले
 ईचालीनीकल्यो अथवाजेमकरितधर राजासुरजनुंअ
 हणदेखीनेसंसारनेअनीत्यजाएयो तथाजेमकरकंडुराजा
 बळदनेजरायेपीड्योदेखीनेकाया परमुखसर्वेअनीत्यजा
 णोतेमएसर्वेअनीत्यपदार्थउपरहेचेतन तारेकदीमुरछान
 राखवी तथामनुष्यनुं आवखुपणअथीरठे जेवोपाणीनो
 परपोटो क्षणएकमांनशपामे तेममनुषनुं आवखुपणस
 मजवुंजेवोहार्थीनो कानचपळतेवुं अथीरआवखुजाणवुं व
 ळीवीचारिजोके अहोसंसारनेवीशे तीरथंकरकेवलीगण
 धरचक्रवरती वासुदेवबलदेव ईंद्रदेवताआदीदेईने मोटा
 मोटाप्राक्रमीपुरुष तेपणकोईइहां अमरथईने रह्यानही

एसर्वेनां आवखां आवीगयां एवुआवखुअनीत्य जाणीने
 तथाधनजोबन कायापुत्रपरिवारसर्वसंजोगतथाकरतम
 वस्तुएसर्वेअनीत्यठे माटेतेउपरेममतानकरवीएकनीत्यप
 दार्थपोतानोआत्मा अवनासिज्ञानदर्शनचारीत्रनो पुंज
 तेनुंअहोनीश स्मरणकरवुंएथकीअवीचलसुखमले ज
 न्ममरणनाफेराटले एवीरीतेपेहेली जावनाचेतनभावे १

हवेबीजीअशरणजावनाकहियेगीये एटलेअशरणकेहे
 तांकोइशरणेशखवासमर्थनथी त्यांआत्मानेएवीरीते भा
 वनाजाववीजोइये आआप्रखुंतोअस्थीर जेमहथेलीमांज
 लकेटलीवाररहे तेमएआवखुंपणजाजीवाररहेनहि नेस
 मेसमेआवखुंघटतुंजायछे डाह्योपुरुषहोय तेविचारीनेजु
 वे जेजेटलांवर्षगयां एटलांतोमुवां एटले मुवांकेहेतांजे
 फरीपागंनाआवे तेनेमुवांकहिये तेजुउजेबालअवस्थाने
 विषेजेवरणादिकहतुं तेतरुणावस्थामांनथी तथाजेबा
 लअवस्थानाजावहता तेतरुणअवस्थामांनथी तथाजेत
 रुणअवस्थामांवरणादिकहतुं तेवृद्धअवस्थामांनथी त
 रुणअवस्थानाभाव तेपणवृद्धअवस्थामांनथी तोजेआ
 गलगइ अवस्थानाजेजाव तेसर्वेमरीगयां एकांइहवेपा
 छांआवेनहि अनेजेरहुंआवखुंबाकी तेपणसमेसमेघटतुं
 जायछे माटेहेचेतनतुंचेत केमकेकोइपुरुषजोदशगाउगा
 मतरेजायछे तोपणसाथेसंबलराखेछे तोतारेतोलांबीवा

देजावुंछेअनेबीजीजग्यामांतेसंबलमलवानुनथी.

शिष्यवाक्यः—स्वामीतमेतोआश्रवग्रहणकरोगे जेसंबललेवुंततोपुन्यआश्रवणे.

गुरुवाक्यः—हेचद्र अमेआश्रवनथीकेहेतानेपुन्यरुपभा तुबंधावतानथी परंतुअमेजेकहयुं जेसंबलबांध तेज्ञानदर्शनचारीत्रनुंआराधनकर तेरीद्वितनेआगलचालशे अनेएजसुखदाताछे जोआश्रवग्रहणकरवानुंकेहेताहोततो पूर्वएवुंनकेहेता केबीजीजग्योयेजातुंनहिमले तेजातुंतोदेवतामांतथात्रीजंचमांपणवे.

शिष्यवाक्यः—केजेतमेदेवतात्रीजंचनेविषे पुन्यनुंकार एदेखाम्युंतोशुंत्यांज्ञानदर्शन चारीत्रनुंआराधननथी.

गुरुवाक्यः—देवतानेविषेतो समकितसुधीछेअधीकआराधनगेनहि तथात्रीजंचनेविषेदेशवरतीपणाना अगीआरत्रतआराध्यानोअधिकारवे परंतुहालकालमांतो कोइएकअक्षरनोपणआराधकदेखातो नथी कदापिकोइकहेशेके अढीद्वीपबहारहशे तेवाततोसर्वथाखोटीवे अढीद्वीपबहारचारीत्रधर्मछेनहि कदापिकोइकेहेशेके तिर्थकरकेवली विचरे त्यांहशेतोतेवातनीअमथीनातोकहेवातीनथी परंतु डाह्यापुरुषने विचारवाजेवीवातछे केमकेजोएकखेतरमांसीकलशीदाणानिपजै तोजोडेलाखेतरवालाने पाशेरप एनिपन्याजोइये परंतुजोम्लेलाखेतरमांतो एकदाणोनिप

जतोदीठोनहि माटेढाह्याहोय तेविचारीजोजो एटलेते
 स्थानकनेविषेकांडज्ञान दर्शन चारीत्र एत्रणपदनुंआरा
 धननथी अनेसर्वव्रतीचारीत्रधर्मतोमनुष्यनेविशेछेबीजी
 जग्योएछेनहि तेमाटेअमोएकहयुंके बीजीजग्योएछेनहि
 माटेएसंबलइहांजमलशे माटेजेमभायुंबंधाय तेमबांधी
 लेजो तुंपरमादकरीशतो आवखूतोसमेसमेचाल्युंजायछे
 अनेकालतोकोइनेछोमनारोनथी जेमबकरांनेवाघपकमी
 नेछेइजाय नेबकरुबांगरडापाडतुंजरहे तेमइहांकालले
 इजशे तेवखततजथीकांडसधावानुंनथी अनेकोइएवोजो
 रावरनथीके तनेकालपासेथीछोमावे एकशरणफकतपो
 तानाआत्मानुंछे.

शिष्यवाक्य—शरणतोअमोये च्यारसांजल्यांते तेमध्ये
 आत्मानुंशरणसांभल्युंनथी.

गुरुवाक्य—च्यारशरणांतेंसांजल्यां तेतुंसांभलजेप्रथ
 मअरीहंतनुशरणकहियेठिये तेअरीहंततोशुद्धद्रव्यार्थ
 कनयेजोतांतो आत्माएजअरीहंतछे कदापिकोइकहेशे
 केअरीहंततोजेकेवलिययातेनेकहिये तेनेकहेवुंके तेंकहि
 एवातठिकछे परंतुएवंभुतनयेकेवलि अरीहंतछे तेशरण
 करवाजोगछे परंतुतेकांडअहियां आमोआवीनेहाथआपे
 नहि नेजन्मजरामरणना फेराटलेमहि एतोआपणोज
 आत्माआत्मस्वरूपनेविशेजरमशे अनेपोतानाकर्मरुपश

त्रुनोक्षयकरशेतेवारपोतेजकेवलज्ञानपामिनेअरीहंतथशे
 माटेएआत्मानुं समरणबेतेसत्यछे नेजेकेवलीअरीहंतवि
 चरताछेतेनुंशरण तेव्यवहारछे तथाबिजुसिद्धनुंशरणते
 पणठिकजछे व्यवहारछेशामाटेकेतेमने फरिथीजन्मले
 वोनथीतारेएअहियांआविने आपणनेशीरीतेतारशेतथा
 मेशरिनीगोमेएवाबोल आपणामांनथी जेजगदाननीअ
 कललीलाछे तेएमनीइच्छाथशेत्यारेताणीलेशे तेतोरीत
 जैननीबेनहि तथाकोइकहेशेके तनांततारीआणं एपाठबे
 तेनुकेमतेनेकहियेकेएपाठछे तेउपमावातबे पणकांइतार
 वासमर्थनथी तथाशास्त्रेएवंपणकहयुंजे जेअरीहंतभव्य
 जिवनेतारवासमर्थनथी मार्गदेखाडवानाकुशलबेतोअरी
 हंतसमर्थनहि तोसिद्धतोसमर्थशेनाहोय एजपरंतुसिद्धप
 दतुआत्मानेसमज अतिशुद्धद्रव्यार्थकनयेकरीने मुलस
 तास्वरुपआवरणना अभावथीजाइशतो तारोआत्मासि
 द्धपरमात्माबे तोतेजशरणथकीताहारुकल्याणथशे तथा
 त्रिजुसाधुनुंजेशरण तेसाधुजैनशुद्धमार्गना चालवावा
 लाएटलेआचारजउपाध्यायसर्वेसाधुमां आव्यातेशुद्ध
 मार्गवालातेनुंशरणजेकरीये तेपणपुर्ववतव्यवहारछेअ
 हियांकोइकहेशेकेएतो उपदेशनादातारछे तेसमकित
 ज्ञानचारित्रपमादे तेनेव्यवहारकेमकह्यो तेनेकहियेकेस
 मकितज्ञानचारीत्रपमाडे तेकांइबहारथीआवतुंनथीस्तेतो

आत्मामांधीप्रगटथायछे परंतुएवाउपदेशनादातारशुद्ध
 मार्गनादेखाफनारामाटे तेनोउपगारघणोमोहोहोछेकदा
 पिश्रसंख्याताभवसुधी तेनीशेवाभक्तिकरीये तोएपणगण
 ठशीगणनथइये परंतुउपदेशतोतेसर्वेनेदेढे पणतेनिमीत
 कारणरुपछेपणउपादान कारणरुपगुरुतोआत्माढेजोपो
 तेसवल्लोप्रणमे तथाधर्मनोखपीहोय तेनेउपदेशगुणला
 गेपणजेकांडमिथ्यातनाजरेला बोहोलसंसारी तथाक्र
 श्मपक्षीयातेवाजिवोनेकांडउपदेश लागेनहि जेमजमा
 लीनेजगवंततथागौतमप्रमुख साधुपणघणासमजावना
 रामल्यातोपणतेकांडसमज्योनहि तोउपदेशनादेनारनुंशुं
 वलेतथाअनदरशनीप्रमुख घणाजिवजगवंतपासेआवि
 नेप्रश्नपुछ्यानि प्रश्ननाउत्तरजगवंतेदिधा पणकांडतेणे
 मान्यानहि तोजगवंतथकीतितरयानहि तेअधिकारश्री
 भगवतीथकीजाणजो माटेपोतानोआत्मा सवल्लोप्रणमे
 नेपोतानुंधर्मप्रगटकरवाचाहे तेधणीधर्मपामे आत्मातेज
 साधुछेतेजगवतीजिमांकह्युंछेमाटेतेनुंजसमर्णकरवुं.
 हवेचोथुंजेकेवळी जाखीतधर्मनुंशरणकहेतांजे केवळीए
 जाख्युंजे देशवरती १ सर्ववरती २ तथाबीजेप्रकारेप
 णवेजेदकह्याछे श्रुतधर्म तथाचारीत्रधर्म तेनुंजशरणकर
 वुंतेवेहेवारछे माटेकेवळीएजाख्युंएवुंजेधर्मजेवस्तुनोस्व
 जास्तेनुंजशरणकरवुं तोमिश्रेछेएटलेवीतराग भाखीतजे

धर्म ते आत्मस्वरूपनी रमणतापरजावनो त्यागतेहीजश
रणतेसत्यछे एटलेआसंसारनीमांहिलीकोरे पोतानाज्ञान
ध्यानविनाकोइराखवासमर्थनथीएटलेजन्मजरामरणना
फेराबीजाथकीटलेनही जेमश्रीगौतमस्वामी जगवान
श्री वीरस्वामीनुंनाम तथाशेवाभक्तिअहोनिशकरताहता
नेजेवारेभगवानश्रीमहावीरनुंनरीवाणथयुंतेवारेस्वपरनी
रमणताथइनेजगबंतथकी पोतानेआत्मापोतेजुदोदीओ
तेवारेरागद्वेश मुकीनेस्वसत्तामांप्रवेशथयो एटलेशुकल
ध्यानपणआव्युं तेथीकेवलज्ञानपांम्याअनेमोक्षपणगया
नेजोजगवानवीरस्वामी २ करताहोततोत्रणकालमांप
णमुक्तिथातनही माटेशरणतेपोतानाआत्मानुं तेहीजस
त्यछे बाकीसर्वेव्यवहारछे तेमाटेहंचेतनपोतानाज्ञानद
र्शनचारित्रनी रमणताकरवीतेथकी संसारनोपारपामी
श अनेजोतुनहीकरेतोआसंसारमां तनेकोइराखवासम
र्थनथी अनेतुंजेआसंसारनी मोहजालमांगुंथाणोछितेमो
हजालमीथपाखोटोहे एसर्वेआलपंपालफोकटनोहे आसं
सारनीमायासर्वेजुठीजाणवी तेअमेसंक्षेपथीकहीयेछीये
मातातथापिता तथास्त्री तथापुत्र तथाजाइ तथाजावदस
गांवहालांकुटंबपरीवार एसर्वेस्वार्थनुंसगुछे एमांकोइता
रुनथी अनेरोगादिकआवीने उपनेथकेअथवाआवखुंआ
वेथकेतेकोइसगांवाहालां छोडाववानेसमर्थनथी रोगको

इथीलैवायनही तथाकालथकीपणराखवाकोइसमर्थनथी
अनेवेदनापोतेभोगवे नेमारुमारुकरतोजाय तेवारेनरका
दीकगतीनांमहादुःखभोगववांपडे अनेजेपापकरीनेपैसे
जेकमाणातेकेफलाहोयतेभोगवे माटेपापजेबांध्युहोयते
भोगववंपडे एसज्जननीपणकारमीसगाइछे एकांइआ
आपणादूःखनोविजागीनथाय.

तथापीजोने प्रत्यक्षपणेजे दुवारकांजेवीनगरीकश्व
जेवोवासुदेव बलभद्रजेवोबलदेव अनेजगवान नेमना
थजेवातीरथंकर तेनेमाथेधणीतोयपण जेदखतधीपा
यनदेवेदुवारकांनोदाहकरीतेवारे कोइथीरखाणुंनही अ
नेसर्वेनगरीनोक्षयथइगयो अनेकश्वबलभद्र बेजाइमा
तापीतानेलेइनीकलवामांढचुतोयपणलेइनीकलायुनहीते
पणएनगरीजेगाक्षयथइगयांतो कोनुशरणकरवुंकेजोवासु
देवबलदेव सरस्वामहाजोद्धा तेथकीपणपोतानां मावीत्र
नेरखाणांनही नेमहाकंगालभीक्षुवंतवंत्रेजाइचालीनिक
ल्या अपनकुलक्रोमजादवनापरीवारनोधणी तेनेपणएअ
वस्थाथइ तेसर्वपोतानांक्रतकर्मपोतानेनडेछे जुठकेकोइ
नुंशरणइहांस्वपलाग्युंनहि अनेतमजेटलुंतोतेचारशरण
करवामांसमजताहशे शामाटेकेज्यांश्रीजगवाननेमनाथ
स्वामीनोविहारघणाफेराथयोछे तथातेक्षेत्रेसाधुसाधवी
नोविहारपणघणोछे माटेतेणेशुंअरीहंतादिकशरणनहि

करचांहोय परंतुकोइथीरखाणांनहितथारोहिणी देवकी
प्रमुखेतोतिर्थकरगोत्रबांधेलांछे तोतेनेशुंसमजनहिपडी
होय परंतुपोतानांवांधेलांजेकर्मतेपोतेजजोगये एकोइथ
कीदूरथायनहि एवंजाणीनेआत्मधर्मनीखपकरवी तथा
नवनंदपादलीपुरमांथया तेनेनवडुंगरीउधननीसमुद्रमां
करावी तेधनत्यांरह्युं नेपोतानेकालखाइगयो माटेधना
दिकवस्तुकोइशरणभुतथायनहि तथासंजोमनामाआठ
मोचक्रवर्तिछखंडनोचोक्ता जेनीपासेपचीशहजार देवता
शेवामांहता तोयपणसर्वेसेनापरिवारसहित समुद्रमां
डुब्यो पणकोइराखीशक्युंनहि आवखुंआवीरह्युं त्यारे
देवपणनाशीगया माटेआसंसारएवोशरणरहितछे माटे
तेसंसारनेविषे मुरछाराखवीनहि शामाटेकेजन्मजराम
रणसदायवांसेलागीरहेलांछे तेकोइनेबोढतांनथी तोत
नेकेमहोद्गीदेशे तेमाटेतुंतारास्वजाविक धर्मनेविषेस्थिर
थापरभावदुरकर जेमताराआत्मानुंकारजसरे एजएक
शरणभुतहे बीजोकोइसंसारमां शरणेराखनारनथी २

हवेत्रीजीसंसारभावनाकहियेछिये एटलेसंसारनुरूप
केवुंछे तेसर्वेविचार्युंजोइये प्रत्यक्षएबधीवस्तुकारमीदी
सेबेकेजुठ आसंसारनेविषेआपणोजेचेतन अनंतोकालथ
यांपरिभ्रमणकरेबेतेसर्वकर्मनेवशरह्योथको एटलेकर्मकेवां
जोरावरछेके जलाभलामुनीनेपण अगीआरमेंगुणठाणे

थीपाठांनाखीआपेठे नेनितनवासंसारमांरुपग्रहणकरवि
 छे एटलेविविधप्रकारनुंनाहकजीवपासेकरावेठे माटेआ
 वोमनुष्यनोभव सुगुरुनीजोगयाइपामीने जोकांइधर्मनी
 समजतनेपडीहोय अनेजोधर्मनोखपहोय अनेअनेकवि
 धनाटकसंसारमांकरयां तेथकीथाक्योहोयतोतुंआत्मस्व
 रुपनीखपकरहवेतेपुर्वेनाटककर्युं तेजवनोसंक्षेपदेखाडिये
 छियेप्रथमतोअव्यवहारराशी नीगोदमांहतोतेकोइअकाम
 निर्जरानाजोरथीव्यवहारराशीमांआव्योतोयपणअनंती
 वारसुक्ष्मनीगोदमांगयो तथाबादरनीगोदमांपण अनंती
 वारगयोतेमजप्रत्येकनीगतीनेविशेषण पृथ्विकायसुक्ष्म
 तथाबादर अपकायसुक्ष्मतथाबादर इत्यादिकचारेगती
 नेविशे अनंताकालथंयांतुंनटकेछे एवीगतीकोइनथीकेतुं
 तेगतीनेविशेनगयो तथाएवोवरणगंधरस फरसरुपश
 ब्द स्वस्थानतुंनपाम्यो एवंकोइदिसतुनथी सर्वेपुदगल
 नाप्रमाणुतुपामीचूक्योठे तथाचौदराजलोकनेविशे एवो
 कोइआकाशप्रदेशनथीजे तुफलाणाआकाशप्रदेशे ज
 न्मतथामरण कर्माविनाबाकीरह्यो तेमाटेअनंताअनंता
 पुदगलपरावरतनथया शुभाशुभआगेभोगवतां तथाज
 न्ममरणादिक दूःखसेहेतांथकांगयां तोएपणतनेहजूकां
 इ संसारनोजयलागतोनथी तोएजोतांअहोचेतन तारु
 घणुकठोरपणुठेअनेकोणएसंसारमांसुखीयोथयोजेणेएसं

सारछोड्योतेसुखीआथया जुत्थावचापुत्रमहारिद्धिनो
 धणीवत्रिशस्त्रेउजेनेछे नेभगवाननेमनाथस्वामिनी दे
 शनासांभलीनेसंसारखोटोजाएयो नेसंसारथकीविरक्त
 जावथयो तेसंसारबोडीचारित्रलियुं पोतानाआत्मानुंशुक
 लध्यानधाइनेकेवलज्ञानपामिने मोक्षेगयातेसुखीयाथ
 यातथाअनथीमुनीसंसारथकीरोगनुकारण पामिनेविर
 क्तथयात्यारपणीश्रेणिकराजामल्या तेवारैघणुकसंसारनुं
 सुखआपवानुंदेखाम्युंतोयपण तेपासमांपड्यानहिनेसा
 मुश्रेणीकराजानेसमकितपमाड्युं तेधणीसुखीयाथयाव
 लीएसंसारनेविशेजे सगांवहालांते तेनोपणनेमनथीजे
 एनुएजसगपणरहे एकएकजिवसाथेश्रनंतांसगपणथयां
 तेसिद्धांतमांकहयुंते तथाविवरासहितजोवुंहोयतोनुवन
 चानुकेवलीनाचरीत्रमांजोजो तथाजसोधरतथाजसोध
 रनीमातातथाजसोधरनीस्त्री तथाजसोधरनागेकरानांस
 गपणअन्योअन्यथयां तेजसोधरनाचरीत्रथकी जाणजो
 तथाश्रीरिखजदेवस्वामीने श्रीआंसकुमारनां नवभवनां
 सगपणजुदीजुदीरितथीथयां तेसर्वेश्रीरिखजदेवस्वामी
 नाचरीत्रथकीजाणजो इत्यादिकघणाशास्त्रनेविशे घणा
 जिवोनाअधिकारमांसगपणनोनेम रहेतोनथी बहूविप
 रीतसगपणथायछे तेमाटेएवाअसारसंसारनुंस्वरूपवि
 चारीनेजेमएसंसारथकीछुटवानो विचारकरवो तेसंसार

थकीछुटवामां एकज्ञानदरशनचारित्रएजसकारीते तेपो
तानाआत्मांजते तेनेप्रगटकरवुं तेशाथकीथायकेजोसु
गुरुस्वपरसमयनाजाण आत्मज्ञानीएवापुरुषनी शेवा
करीनेतेनीपासेअध्यात्मग्रंथ तथाद्रव्यानुंजोगनाग्रंथसां
भलेतेसांजलवाथकीतमने ज्ञानप्रगटशेनेज्ञानथकीविज्ञा
नप्रगटशे जावतमुक्तिमलशे संसारनोबेहआवशेसर्वकर्म
नोनाशथशे अनंतसुखनाविभागीथशो एविरितेसंसार
जावनाजाववीएत्रिजिजावना.

हवेचोथीभावनाएकत्वकेहेतां एकाकिपणेछे एटलेआ
संसारनेविषेपुर्वेकह्या जेजवांतरगतिआदिकनेविषेकर्या
पणत्यांएकाकीत्यांकोइजीवनोसहचारीहतोनहि जीवए
कलोसुखदुखसर्वजवनेविषे भोगवेछे तेमाटेहेचेतनअनं
तोकाएवोएकाकीपणेथयो तोयपणहजीतुंममताहांम
तोनथी हजीतुंजाणेछेके सर्वसंसारमांवस्तुबे तेमारीजबे
एटलेधनधानपुत्रकलत्र सज्जनसंबंधीतुंमारुमारुकरीर
ह्योबे पणतेकोइतारुनथी तारोतोतुंहेचेतनएकजबे अने
जोप्रत्यक्षपणेएसर्वसंसारीमल्या तेसर्वेस्वार्थीयाछे स्वा
र्थपुरोथाय त्यांसुधीएसर्वेसगांजाणवां स्वार्थपुरोनहिथा
यतोएजदुश्मनजाणवा अनेतहारुअहियांकोणछे तुज
मोत्यारेपणएकलोहतो तेवारेंकांइसगांवहालां तथाधन
मालसाथेलेइनेआव्योनहोतो तथाजइशतेवारेंकांइसाथे

लेइनेजवानोनथी तेसर्वेसगांवहालांधनमाल अहियांप
 ड्युरहेशेनेतारेएकलानेजवानुंठे माटेखोटीममताशावा
 स्तेकरेठे तेकरतांप्रत्यक्षविचारीनेजो जेमोटामोटाचक्रव
 र्तीतेपणगेमीनेगया एटलेब्रह्मदत्तनामा चक्रवर्तीबखंमना
 राज्यनोजोक्ता चौदरत्ननवनिधान चोसटहजारअंतेउ
 रेइइत्यादिकसर्वचक्रवर्तीनीरिद्धिनेविशे अत्यंतमुरछीतह
 तोनेचित्रमुनिये घणोउपदेशकरचोहतो एपणतेणेमान्युं
 नहिउलटोतेनेसंसारमां नाखवानोउद्यमकरचो पणते
 तोआत्मज्ञानीपुरुष तेसंसारनेप्रत्यक्षजुठोजाणेठेतेसंसा
 रमांकेमपढेअनेब्रह्मदत्तने उपदेशनलाग्योतेवारेमुनीवि
 हारकरीनेगया अनेतेब्रह्मदत्तचक्रवर्ती संसारनासुखनो
 अत्यंतरागीतेजन्ममां आंधलोथयो नेअंतेमरीनेसातमी
 नर्केगयोपणकोइरीद्धिपरीवारकोइसाथेगयोनहितथाराव
 णलंकाधिपतित्रणखंडनुराजजेनेघेर महाअभिमान
 नोभरेलोएवोजेकोइपुरुष तेपणअंतरणसंग्रामनेविशेम
 राणोअनेमरीने नर्केगयोपणएरीद्धिपरीवारकशुएखपला
 ग्युंनहि माटेएवोसंसारअस्थिरछे नेआपणकोइनथीआप
 णोतोएकचेतनठे बाकीसर्वेस्वार्थनुंठे जेमएकब्रक्षउपरसां
 जपडेहजारोजनावरजेगांथाय अथवाकेटलाएकमांहेमा
 लाकरीनेरहेताहोय पणजेवारेएब्रक्षनेमाथे आपदाआ
 वीनेपढेएटलेदेवलागे अथवाकोइकापवाआवे तेवारेसर्वे

जानवरमुकीनेनासीजाय एमजआसंसारनेविशे जिवने
 स्वार्थहोय त्यांसुधिसर्वेसगुंछे पणआपदाआवीपमेतेवा
 रेकोइजलुनथाय तथाआवखुंआवीरहे तेवारेकोइराखे
 नहि माटेआपणेएकलाआठयानेएकलाजवुं तेसंसार
 उपरखोटीममताशावास्तेकरवी जेमनमीराजापोतनाश
 रीरनेदाहज्वररोगउपन्यो तेवारेस्त्रीउबावनाचंदनघस
 तितेचुमनोखमखडाटघणोथतो शामाटेके एकहजाररा
 णीहती तेसर्वेघसतीतेपरधाननाकहेणथी अकेकीचुम्रीरा
 खीतिथीराजानेसुखउपज्युं पछीपरधाननाकहेणथीराजा
 नेमालमथयुकेराणीए अकेकीचुम्रीराखीछे तेथीखलभरा
 टनथीमाटेएकाकीमां सुखवरतीछे एमविचारीमनसाथेए
 वोनिभ्ययकरचोकेजोमने रोगमटेतोहूंएकाकीविचरुते
 मजप्रजातेरोगमटयोनेचारीत्रलेइ एकाकीचालीनिक
 ल्यो सर्वपरिवारफिकोथइने उभोरह्यो तेवारेगाममांथी
 निकल्यापछी शकरीइंद्रत्रणवार नोखांनोखारुपकरीने
 नमिराजानीपरीक्षाकरी पणसंसारसामुनमिराजरुपि
 घेजोयुंनहि तथावनमांश्रीरिखवदेवस्वामिना मंदिरनेवि
 शेचारद्वारेथइने चारप्रत्येकबोधपेठा तेमध्येकरकंडुराज
 रखीसरपासेसोनानोखरपो खाजखणवानेराखेलोठेत्यां
 बिजाप्रत्येकबोधेकह्युंके साधुनेकंचनशुं तेवारेत्रिजाप्र
 त्येकबोधेबिजाप्रत्येकबोधनेकह्युंके तुंतारास्वजावमांए

काग्रपणमुकिने विजामांकेमजलेछे तेवारेचोथाप्रत्येक
बोधेत्रिजाप्रत्येकबोधनेकहयुं तुंवलीएनामांकेमपेसेतेतुं
तारास्वभावमांरम्य तेवारेचारेप्रत्येकबोध एकत्वजावमां
रमणकरवालाग्या तेथीकेवलज्ञानपाम्या तेअधिकारप्र
त्येकबोधनाचरीत्रप्रमुखघणोठेकाणेछे.

एमएकत्वजावआत्मस्वरूपविचारवुं इहांगुणपरजाय
पणजुदानपाम्वा गुणपरजायते तेद्रव्यमांजछेअनेगुण
परजायद्रव्यविनाशानाहोय अनेगुणपरजायविनाद्रव्य
पणनहोय तेद्रष्टांतेकरीनेउलखावीयेछीये जेघटनेघटनो
गुणजलधारणपणुं तेकांइजुदूनथीज्यांघटछे त्यांजलधार
णकरशेज ज्यांजलधारणत्यांघटछेज माटेएद्रव्यनेद्रव्य
नोगुणतेभेगोजते त्यांघटनेघटनापरजायजेरक्ततत्वादी
कतेपणकांइजुदानथी ज्यांघटछेत्यांवरणछे नेवरणछेत्यां
घटते तेमजद्रव्यनेविशे द्रव्यनोपरजायजुदोनथीएटले
आत्मातेद्रव्यज्ञानादिक तेगुण तेकांइआत्माथकीज्ञाना
दिकगुणजुदानथी नेजोज्ञानादिकगुणजुदा कहियेतोआ
त्माशानेकहिये माटेआत्माएज्ञानादिकगुण नेज्ञानादिक
गुणतेआत्मा तथाआत्मानेआत्मानागुणपरजायजुदान
थी माटेगुणपरजायसहितआत्माजेमपटनेपटनुंश्वेतप
णुतथाआधाराआधेपणुतेकांइजुदूनथी एत्रणमलिनेएक
वस्तुथाय कदापीत्रणमांथीएकेनहोयतो एवस्तुपणनहो

यत्रहियांउपनयजोडियेछिये जेमपटतेआत्मानेठामेने
 आधारआधेपणुते ज्ञानादिकगुणनेठामे नेश्वेतादिकतेप
 रजायनेठामे तेजेमत्रणमलीनेएकएक वस्त्रथयुं तेमत्र
 हियांपणगुणपरजायसहितआत्माथाय एवीरीतेंविचार
 एकत्वजावनोकरवो तेकेवलज्ञानदातारहे शामाटेकेए
 शुक्लध्याननाबिजापायानुलक्षणबे एटलेशुक्लध्याननेप
 हेंलेपायेतोजेदज्ञानतथाजेदामेदज्ञानछे तेथकीएकलामो
 हनी कर्मनोनाशथाय पणकेवलज्ञाननपामे नेशुकल
 ध्याननोबिजोजेपायो एकत्वभावबे नेअजेदज्ञानबे तेथ
 की त्रणकर्मनोनाशथाय ज्ञानावरणीदर्शनावरणीअंत
 रायएत्रणकर्मनो क्षयथयार्थीकेवलज्ञान केवलदर्शनप्र
 गटे एवोएकत्वजावनानेविशेमालरह्योबे माटेएकत्वजाव
 नासदायनिरंतरजाववी एजावनाभावतांथकांअनंताक
 र्मनिर्जरेअनेमुक्तिहुंकडीआवे एवातमांशंकाराखवीनहि
 एचोर्थाभावनाकहि हवेपांचमीजावनाकहियेठिये.

तेअनित्यजावनाबे एटलेअनित्यकेहेतां सगांवाहालां
 सज्जननोजेस्नेहतेसर्वेअनित्यबे अनेएस्नेहनाराखवाथ
 कीजीवभवसमुद्रनेविषेढुबेबे अनेअनंताजन्ममरणकरेछे
 अनेअनंतुदुखभोगवेछे एमविचारीने सगांवाहालांसज्ज
 नउपरथीस्नेहजावतजवो केमकेएममतारुपमाकणी स
 र्वेनेखाइगइछे नेआपणनेपणअनंतोकालथयांरोलेछेमा

टेएममताडाकणीनेघेरथकीकहाम्बो अनेजेसज्जनसंबंधीमल्यांछे तेस्वार्थनांसगांछे पणतारुएमांकोइहेनहि तुं पणएमांकोइनोनथी सर्वेसंजोगेमली विजोगेजाशे जे मपंथीजननोमेलोकेहेतां जेमकोइकधर्मसलानेविषे रस्ते जतारात्रत्यांरह्यां बीजांपणदेशदेशनांपंथीआवीनेउतर्थां छे तेनीसाथेप्रीतिबंधाणी तेप्रजातनोकालथयो त्यारे सर्वेसर्वेनेमार्गेचालीनिकल्यां हवेएप्रीतिनोनिरवाहकयां करशे तेमआजीवइहांथकी परलोकगयेथके एसगांवहा लांनोस्नेहनोनिरवाहकयांकरशे माटेसर्वेअनित्यपदार्थ छे अथवाजेमतिर्थनेविशे शंघप्रमुखमलेछे पछीतेमांकेट लाएकजीवपुन्यउपारजे नेकेटलाएकजीवपापउपारजे ए मनफोटोटोलेइनेसहूसहूनेमार्गेपाछाजायतेमआमनुष्य जबरुपिउतिर्थ तेनेविषेआजीवरुपिउसंघमल्योछे तेमां कोइकजीवतोवस्तुधर्मपामीनेज्ञानध्यानकरे करीनेसर्व कर्मखपावीनेमोक्षजाय अथवाकोइकजीव पुन्यउपार्जिने देवादिकशुचगतीमांजाय अथवाकोइकजीवपापउपार्जि नेनर्कादिकगतिमांजाय पणकोइस्थिरजावतो अहियांर हेवानोछेजनहि अनेजेसज्जनसंबंधी जोस्वार्थतेनोपुरोन थायतो तुरतछेहदाखे जेमपरदेशीराजाने सुरीकंतारा णीएझेरदेइनेमारीनांरुयो तेअधिकाररायपसेणीथीजो जोतथाब्रह्मदत्तचक्रव्रतीनीमाताचुलणीजेस्वार्थपोतानोन

सरतोदीठो त्यारेलाखनामेहेलकरावीने दीकरावहूनेमां
हेलीकोरसुवाभ्यां नेतेमेहेलसलगावीदीधो पतीतेब्रह्म
दत्तनुंआवखुंहतुं तोसलंगमांथइने जीवतोनिकल्यो परं
तुमातानोस्नेहपणएटलोजछे माटेसंसारअनित्यछे तथा
जुवोश्रेणीकराजापोतानोपुत्रकोणीकनोअंगुठो छमाससु
धीमोहोडामांराखीने लोहीपरुचुस्युं अनेकोणीकनीमा
ताचेलणाने एपुत्रजीवतोराखवोजनहिहतो पणश्रेणीके
जोरावरे तेपुत्रनेउछेरयो तेजपुत्रेपितानेकष्टपंजरमांघा
ल्यो नेदीनप्रतेपांचसेंपांचसेंकोरडामारे जुवोएसंसारनुं
सगपणएवुंअनित्यछे एसर्वेस्वार्थनुंसगुंठेतथामरुदेवामा
ताजेवारे रीखवदेवस्वामी दिक्षालेइने चालीनिकल्या
त्यांथीमांडीनेएकहजारवर्षसुधी मारोरीखव २ करीने
आंखेआंधलांथयां तेसर्वेस्नेहनांफलजाणवां जेवारेजग
वंतकेवलज्ञानपाम्या तेवारेभरतवांदवागयो तेवारेमा
तानेपणसाथेतेमीगया तेहाथीनीखंधेबेठाथकाजजगवंत
नीरिद्धिसंपदादेखीने स्नेहटुटीगयो विचार्युंजेहूंरीखवरी
खवकरतां आंधलीथइनेरीखवतो आटलीरिद्धिजोगवे
छे नेमातानेसंभारतो नथी तोकेनोरीखवनेकेनीमातासहू
सहूनाआत्मानुंसरीखछेएमअनित्यभावनाजावतांथकांअं
तघडकेवलीथइनेमोक्षेगयां तेफलतेअनित्यभावनानुंतथा
श्रीगौतमस्वामीत्रीशवर्षसुधी माहावीरस्वामीनीसेवा

मारह्या अनेजगवानउपर घणोस्नेहरह्यो तेथीकरीनेके
वलज्ञानपाम्यानहि तथाक्षपकश्रेणीपणआवीनहि जेवा
रेजगवाननिरवाणथया तेवारेएवीभावनाथइजे केनावि
रनेकेनाकुविर विरनाआत्मानुंकारजकरीनेगया अनेतुं
फोगटविरविरपोकारेछे तेमांतारुशुंवल्युं तुंताराआत्मा
नुंकारजकर एमअनित्यजावनाजावतांथका केवलज्ञान
पाम्या एमबीजानेपणअनित्यजावनाभाववी तेथकीआ
त्मानुंकारजथाय एटलेएपांचमीभावनाकहि.

हवेछठ्ठीभावनाअसुची नामेकहियेतिथिये एटलेअसुचीके
हेतांअपवित्रवस्तुनेविचारवी एटलेतेअपवित्रपणुंशाथकी
पामेठे तेकहियेछिये जेजीवमोहनेवशपड्योथकोकर्मबांधे
तेथकीमनवशपणनरहे अनेमनवशनरहे तेवारेमनजोगथ
किकर्मघणांबांधे तथामनवशनहोयतोइंद्रितपणजोरघणुं
दाखवे अनेइंद्रितनापरिबलथीकरीनेजिवप्रमादमांपडे मे
प्रमादमांपड्यो एटलेतेनेज्ञानध्यानतोहोयजनहि तेनेतो
इंद्रितनापोषणनोजविचारअहोनिशरहे तेथीजिवअनंतां
कर्मअशुभउपारजे अथवाकदापिकोइशुभउपारजे परंतु
अंतेएकर्मबंधकहिये तेकर्मनाजोरथीकरीने जिवनरका
दिकगतिनेविषेजइनेउपजे तोत्यांतोरुधीरमांसनोकरद
मथइनेरह्योछे नेसदायछेदनभेदनछे त्यांअसुचीनुंशुंकेहे
वुं अथवामनुष्यअथवात्रिजंचनीगतिनेविशेआवे तोत्यां

પણગર્જવાસનેવિષેતો અસુચીનોજમંદારછે તેગર્જવાસ માંડપજવાની તથાઉપજવાનાથાનકનીવારતા સંક્ષેપથ કિંદેસ્વામિયેછિયે જિવગર્ભનેવિશેકેટલાદિવસરહે તથા કેટલીરાત્રરહે તથાકેટલામહૂરતરહે તથાકેટલાશ્વાસો શ્વાસરહે તથાજિવશેઆહારલે એટલાંવાનાંગર્ભનાંકહિ શું હવેજેગર્જનેવિશેજિવવસેનેસામીસિતોતેર અહોરાત્રર હે એટલોગર્જસ્થિતિનોકાલપરાયતે તેમાંકોઈનેગર્જાઓથે થઈજાય તેસર્વેકર્મનોવ્યાઘાતજાણવો તથાજિવગર્ભનેવિ શે આઠહજારત્રણસેનેપચવીસમહૂર્તરહે વ્યાઘાતથકીઠ છોઅધિકોજાણવો તથાચૌદલાખદશહજારવસેનેપચવી સ એટલાશ્વાસોશ્વાસગર્ભનેવિશેલેવે.

હવેગર્જાવાસે જિવનેઉપજવાનુંથાનકદેસ્વાડેછે તેસ્ત્રી નિનાભિનેહેઠેવેનાડીછે તેવેદૂનાડીફુલનેઆકારેતે તેની નિચેયોનિછે તેમધ્યેજિવનેઉપજવાનુંઠકાણુછે તેજેમકમ લઉંધુંકરીનેરાખિયેતેઆકારેછે તેનીનિચે જેવીઆંબાની માંજરતેવેઆકારેમાંસનીપેસીઠે તેજેવારેસ્ત્રીનેરતુકાલહો યતેવારેતેમાંસનીમાંજરફુટે તેમાંહેથકીરક્તવહે જિવની ઉતપત્તિવિશેજેઅધોમુખફુલનેઆકારે યોનિઠે ત્યાંપુરુષ નુંવિર્યસંપ્રાપ્તથાયતેકાલેયોનીમિશ્રીતહોયતેવારેજિવઉપ જવાજોગથાય તેવિર્યપ્રાપ્તથયાથકી બારમહૂર્તસુધિજિ વનુંઉપજવુંથાય તેવારપછીતેવિર્યનાશપામે આહિયાંકેટ

लाएकजिवपणनाशपामे शामाटेकेजोजिवत्यांउपजेतो
 एकपणउपजे तथाबेपणउपजे तथात्रणपणउपजे तथा
 उतकष्टानवलाखउपजे तेनुआवखुंजघन्यथकीअंतरमहू
 र्तउतकष्टुक्रोडपुरवनुं तेजिवजेउपजे तेनापितानीसं
 रूयाकहियेछिये एकहोयअथवाबेहोय अथवानवसेंपिता
 होय हवेगर्भनाजिवनेउपजवानुंठेकाणुकहियेछिये स्त्री
 निजमणीकुखेपुत्रहोय डाजीकुखेदिकरीहोय एबेकुख
 नामध्यभागनेविशे नपुपकहोय हवेतेगर्भनीस्थीतिकाहि
 येछिये मनुष्यगर्भमारहेतोबारवर्षरहे एथीअधिकुनरहे
 कदापिकोइअधिकुरहेतो छोडहोयपणजिवनहोयकदापि
 नवोजिवतेछोममांआवीनेउपजे तोगेडपलवथायत्रिजंच
 गर्भमारहेतोउतकष्टो आठवर्षरहे हवेगर्भनेअहारनीवि
 धिकहियेछिये जेजेगर्भनेविशेउपजे तेप्रथमसमेअहार
 लेतेअहारशुंकरे मातानुंरुधिरपितानुंविर्यतेपरतेअहारक
 रेतोअपवित्रअसुची दूगंछनीएवोअहारकरेछे तेवारपणी
 तेनुंजशरीरबांधे जावतछएप्रजापतीपुरीकरे एमकरतां
 सातदिवशथायत्यारे पाणीनापरपोटाजेवोथाय तेवार
 पणीमनुष्यपणुबांधे तेवारपछीआंबानीगोटीसरखोबंधा
 यतेवारपछीप्रथममहिनोपुरोथये एगर्भएककरखणेउणो
 एकपलनोथाय सोलमासानुंएककरखणकहिये चारकर
 खणेएकपलकहिये तथाबिजेमहिनेतेपेसीकठणथाय ते

वारपत्नी त्रिजेमासेमातानेडोलाउपजे गर्भसारोहोयतो
 सारासाराअनिलाखथाय अथवागर्जनोजिवमाठोहोय
 तोमाठामाठाअभिलाखथाय तथाचोथेमासेमातानाअंग
 नोवधारोथाय तथापांचमेमासेपांचअंगथाय हाथ २ त
 थापग २ तथामस्तक १ एपांचअंगथाय ठठेमासेरुधी
 रनोसंग्रहथाय तथासातमेमासेसातसेनाडीबंधाय तथा
 पांचसेपेसीबंधाय तथानवधमणीनामीथाय तथानवाणुं
 लाखरोमरायप्रगटे तथारोमअहारग्रहथाय अनेसमेस
 मेप्रणमे वलीबीजाकेसदाढीमुछविनानाकह्या सर्वशरीरे
 मलीने साडीत्रणकोमीरोमरायहोय आठमेमासेसर्वअं
 गोपंगसंपूर्णहोय हवेजेजीवगर्जनेविषे जेउपन्यो तेनेल
 घुनित्य वमीनित्य सलेखम बलखा प्रमुखकांइनहोय
 एटले तेजीवगर्भनारह्योथको आहारकरे तेआहारइंद्रि
 नीपुष्टीकरे हाम तथामेज तथाकेसप्रमुखनीवृद्धिकरे हवे
 जेगर्भनारह्योथकोआहारकरे तेसर्वशरीरेकरे अनेसर्वश
 रीरेप्रणमावे अनेदारंवारआहारकरे नेसर्वशरीरेउश्वा
 सनीश्वासले तेपणवारंवारले तेआहारक्यांथकीलेते मा
 तानीनाभीनी नेपुत्रनीनाजीनीरसहरणीजेनामीछे तेमा
 तासाथेसलग्नजछे तेपुत्रनाजीवनेसपष्टे तेकारणमाटे
 आहारकरे तेथीआहारप्रणमे तथाएकबीजीनामीपुत्रना
 शरीरसुसलग्नपणेते तेमातानाशरीरनेस्पष्टे तेकारण

थकी शरीरपुष्टथाय तेथकीघणीपुष्टीथाय तथाव्यवहार
नयनेमतेतो जीवसमयसमयआहारलेढे तथामाताआ
हारलेतो गर्जनोजीवपणआहारले हवेतेगर्भमांमातानां
अंगकेटलां तथापीतानांअंगकेटलां तेकहियेठिये पीता
नां ३ अंगढे अस्ती १ अस्तीमांहेलीमीजो २ केशरोम
प्रमुख ३ तथामातानांअंग ३ मांस १ लोही २ अनेक
पालनोमांहेलोभेजो ३ हवेजीवकदापिगर्भमांथीजचवे
तो नरकादिक चारेगतिमांजइउपजे हवेतेगर्भमांरह्योथ
कोजीवमाताजोसुवेतो पोतेसुवे माताजागेतो पोतेजागे
मातासुखणीएसुखीयो मातादूखणीएदूखीयो एवीरीतेग
र्भमांरह्योथको जीवअसुचीअपवित्रमांदूखपरवशपणानुं
जोगवतोथकोरहे एटलेएस्थानक महामलमुत्रनुंनरेलुं
तेमांवसवंपमे एवीरीतेनवमहीनागर्भनेविशेरहे हवेजेपु
र्वेमातानारुधीरनुंबलथोडुंहोय पीतानावीर्यनुंबलघणुंहो
यतो गर्भपुरुषवेदेथाय जोमातानारुधीरनुंबलघणुंहोय
नेपीतानावीर्यनुंबलथोडुंहोयतो स्त्रीवेदबंधाय जोरुधी
र तथावीर्यनुंबलसमजागेहोय तोनपुशकवेदबांधे तेमां
कोइजन्मकालनेविषे मस्तकेकरीआवे कोइनेपेहेलांप
गआवे अथवाकोइतरीगेआवेसर्वपुन्यपापनांफलछे एस
र्वेजोपोतानीपुर्वनी अवस्थाजोसंचारे तोकोइनीदुगंच्छ
नानकरे केमकेएगर्भवासनरकनीकुंजीपाकसरखोछे अ

નેતેકોઢજીવ પુર્વશ્રવસ્થાભુલીનેજુવાનીનામદમાંઠાકયાથ
કાશ્રસુચીનીદુગંચ્છનાઘણીકરેઢે તેશ્રજ્ઞાનઢે અથવાશરી
રનેવિષેજેછે તેકહિયેછિયે.

અરાડપાંસલીઠ પરીષ્ટકંડકનામે સંધીનીછેતથાવાર
પાંસલીઠકંડક બેપાસાનીઢે ચારઆંગુલપ્રમાણેગ્રિવાછે
ચારપલનીજીમછેબેપલનાંનેત્રઢે ચારપલોનુંમસ્તકછેસા
તઆંગલનીજિઘ્ઠાઢેઆઠપલનુંરદયછેપચીસપલનુંકાલજુ
ઢેવેઅંતસકહ્યાંછે તેમધ્યે ૧ સુક્ષ્મને૧ સ્થુલ સ્થુલનેવધી
નિતનુંસ્થાનકકહિયેનેસુક્ષ્મનેલઘુનિતનુંસ્થાનકકહિયેવ
લીતેશરીરમાંબેપ્રણમવાનાંબેસ્થાનકઢે એકદક્ષણતથાએક
વામ દક્ષણનેપાસે પ્રણમેતોદૂઃખનુકારણ વામપાસેપ્રણમે
તોસુખનુંકારણ એકસોનેસાઠસંધીછે એકસોનેસિતોતેર
મરમનાંથાનકઢે તેઠેકાણેલાગેતોમરે ત્રણસેંહામ્નીમાલા
છેનવસેંનામ્નીછે સાતસેંસીરાછે પાંચસેંમાંસનીપેસીછેનવ
ધમણીઠનાડીઢે નવાણુલાઁખરોમરાયછે મસ્તકદાઢીમુછ
વિનાસર્વમલોસર્વશરીરનીસામ્નીત્રણક્રોડરોમરાયઢે એક
સોનેસાઠનાડીનાભિથકી ઁંચીચાલેછે તેમસ્તકનાબંધ
નીઢેતેનેરસહરણીકહિયે મસ્તકેરસપોચામે એરસહરણી
નામ્નીનોજેટલોઁપઘાતથાય એટલીરોગનીપ્રાપ્તીગણવી
આંરૂયતથાનાકતથાકાનતથાજિન્ન એનાબલનેહણેરોગ
થાયપિન્નાકરે એસર્વેઁર્ધનામ્નીનાંફલજાણવાં તથાવલીએક

सोनेसाठनाडीनाभिथकीजे उठीतेअधोगामनीकहेतांनि
 चीचालीतेपगनेतलियेबंधाणींते तेनाडीनेउपघातथायतो
 एटलारोगप्रगटथाय नेत्रनोतथाजंघानो तथामस्तकनो
 तथाआदोशीशीजावतअंधथाय त्यांसुधीपणएरोगएना
 जाणवा तथा एकसोनेसाठनामीनाभिथकी जेउपडीतेत
 रीछुंगतीएचाली तेहाथनांआंगलांसुधीपहोची तेनीउप
 घातेकरीजेरोगथाय तेकहियेबिये बेपासेवेदनाथायतथा
 पेटनीवेदनातथामुखनीवेदना एसर्वेएनीरसहरणीनाघा
 तथकीउपजे तथाएकसोनेसाठनाडीनाभिथकीजेउपनी
 अधोगामनीकहेतां गुजस्थानकसुधीपहोची तेनेउपघात
 थकीजेरोगउपजे तेकहियेबिये लघुनितवडीनिततथावा
 युतथाकरमियाप्रवर्ते अथवालघुनितवमीनितनुं थंजवुंथा
 यतथावायुरुंधाय तथाहरसविकारपांडुरोग इत्यादिकक
 थोलारोगएरसहरणीनाघातथकीथायबे तथापंचविशना
 डीनाभिथकीउपनी तेसलेखमनेउधरवावालींते उपघात
 थीसलेखमथाय तथापंचविशनाडीपितनीधरनारींतेउप
 घातथकीपितनोरोगथाय तथादशनाडी विरजनीधरना
 रीछे इत्यादिकपुरुषने सातसेंनामीतेनी रसहरणीजेना
 मीतेनेउपघातनहोयतो सदायशरीरनेसुखरहे अनेतेरस
 हरणीनाडीने कांडउपघातथयो होयतोतेतेप्रकारनोरोग
 थायतथा त्रिशनाडीउछीहोयएटले छसेंनेशीतेरहोयस्त्री

नेजाणवी नपुशकनेछसेनेएशीनाडीहोय.

हवेशरीरमां धातुप्रमुखनुंप्रमाणछे तेकहीएछीये शरीरमध्येरुधीरनोएकहामोहोयनेमांसनोअमधोहामोहोयअनेमाथानोभेजोएकपायोहोय लघुनितएकहाडोहोयवडीनीतएकपाथोहोय पीतनोएककलवहोय कफनोएककलवहोय संलेखमनोएककलवहोय वीर्यनोअडधकलवहोय एप्रमाणेबराबरशरीरमांसर्वेवस्तुरेहे त्यांसुधीशरीरमांरोगादीकनथाय अधिकनुंन्यथाय तेवारेरोगनीउत्पत्तिथाय तथापुरुषनेपांचकोठाशरीरमांहोय स्त्रीनेठकोठाहोय एटलेएककोठागरभधरवानोअधिकहोय पुरुशनेनवद्वारसदायवेहेछे स्त्रीनेबारद्वारवहेछे तेनांनाम कान २ चक्षु २ वन्नीनित १ नासीका २ मुख १ लघुनीत १ एपुरुषनेनवद्वारजाणवा स्त्रीनेएथकी त्रणद्वारअधिकतेनांनाम स्तन २ प्रसवयोनी१ एत्रणअधिकहोय एरीतेबारद्वारस्त्रीनेवेहे सदायपुरुषस्त्रीनेवह्यांजकरेछे तथाजेपुरुषनेपांचसेंपेसीमांसनीकिहीछे तेमध्येथीत्रीसठछीस्त्रीनेहोयतथानपुशकनेवीसगणीहोय एटलेमनुशनाशरीरनेविषेमांसमेलादीकजेनरेलुंछे तेमहाअपवित्रछे केमके मांहेपरुछे लघुनीतवन्नीनीतप्रमुखभर्युंछे माहादूर्गछानुस्थानकठेमाटेएवुंअशुचिनुंस्थानकआशरीरेअपवित्रनोकोथलो तेतुंजाणतोन्थी अनेजवानीनामदमांछाक्यो

थकोचंदनअत्तरकुसम चुरणप्रमुखेपोतानाशरीरनेविलेप
नप्रमुखसुगंधेजरघोरेहेछे नेलोकोनीदूर्गछनाघणीकरेछे
तेतनेआगलकरमघणांजोगववांपडशे माटेपुरवनाजेक
हेलाबोलगरजतथाशरीरप्रमुखनातेसंजारीने दूर्गछना
कोइनीकरवीनही अनेआत्मासाथेएवोविचारकरवो हेचे
तनएपुदगलनोस्वभावसडणपणवीदवंसणछे एनावर
एनेरसफरसनेपलटवानोस्वभाववरह्योछे एनापरजायनी
एजस्थीतिछेमाटेतुंपुदगलनाधरममां प्रवेशकरीशनहीतुंता
राआत्मीकधर्मनेविषेप्रवेशकरताराधर्मनेविषेकशांअसुची
अपवित्रछेनही तुंतोसदायपवित्रछेमाटेपोतानुंज्ञानदर्शन
चारित्रनाउपयोगनेमुकवुंनहीएवीढ्डीअसुचीजावनाभावे.

हवे सातमी आश्रवजावना कहीयेबीये हवेतेआ
श्रवकेवोछे के आश्रवरूपीएकसरोवरछे एटलेकाया
रुपसरोवरजाणवुं तेमध्येइंद्रीतथामनरुप मछकछरमी
रह्योछे तथाविषयनाकलोलत्यांघणाथइरह्योछे पापरुपि
युपाणीभरेलुंछे तेकायारुपआश्रवसरोवरछे तेनेपांचगड
नालांछेतेपांचगडनालानांनाम जिवहिंसा १ जुठुबोलवुं
२ चोरी ३ मैथुन ४ परीग्रह ५ हवेतेमध्येप्रथमजोजिव
हिंसाजेत्रसतथास्थावरजिवनी हिंसाधर्मनिमितेअथवा
संसारनिमिते करवीतेनेहिंसासर्वकहिये आहियांकोइक
हेशेकेधर्मनिमिते कांइहिंसाथायतेकांइपापमां गणीनथी

तेनेकहियेकेप्रश्नव्याकरणसुत्रनेविशे धर्मनिमित्तजेहिं
 साकरेतेनेमहामंदबुद्धियानेमहादृष्टप्रणामीकह्याछेतथाद
 शविकालिकसुत्रनेविशे जैणाएधर्मकह्योछे इत्यादिकसर्वे
 सुत्रनेविशे जैणाविनाधर्मथायनहि अनेजेधमाधमकरी
 नेधर्मधर्मपोकारेते नेजिवहिंसाकरेते तेजिवशास्त्रजोतां
 महामाठीगतीनाछे अनेबहोलसंसारोदिठामांआवेछेअ
 नेअनंतोसंसारतेरखद्दशे एवांपरमात्मानां वचनछेतथा
 जेधननालोभिथकाजेपुजाप्रतिष्ठा सनात्रवरत पचखाण
 करावेछेतथातेनोउपदेशकरेते तेसर्वेपत्थरनीनावसरखा
 जाणवातेमांतेबुढेते नेबिजानेबोलेछे एबचाराअज्ञान
 जिवपेटन्नरवावास्ते धर्मतथापापनीतथा आश्रवसंवरनी
 कशीउलखाणराखतानथी अनेकदापिकोइये बेशास्त्रवां
 चेलांछेतोतेनेपोतानास्वार्थआगल कांडसुजपन्तीनथीते
 थीपोतेपणबुद्धेनेआगलनानेपणबुढामेतेएवुंश्रीपरमात्मानुं
 वचनतेमाटेज्यांज्यांजिवनीहिंसात्यांत्यांसर्वेठेकाणेआश्रव
 जकहिये.शामाटेकेजगवंतेअवरतबारकह्यांछेतेमांछएका
 यनुंअवरतहंश्याजछे त्यांकांइएवुंनथीकह्युंकेधर्मकारणेहं
 साकरेतेपापमांनगणवीजेकोइजाणीनेसोमलखाशेतेनेप
 णझेरचडशेनेअजाणेखाशेतेनेपणझेरचडशेमाटेसंसारअ
 र्थेअथवाधर्मअर्थेजेधणीहिंसाकरशेतेनेमहाआंकरांकर्मबं
 धाशेजावतनर्कादिकगतिनेविशेजशेएवुंकोइजिवेकह्युंनथी

केतुं मने मारीने तारुसंसारनुंकार जसाध्य अथवा धर्मनुंकार
जसाध्य एवं तो कोइ कहेतु न थी सर्वे जिव जिव वुं वंछे छे माटे हेचे
तन सर्वथा प्रकारे त्रस अथवा थावर जिवनी हिंसा नहि करवी
ते हिंसा नहि करे ते धणी आत्मानो सुखी थशे ने जे हिंसा कर शेते
नो आत्मा दूखी थशे जे मगौ त्रास दूखी थयो ते मबि जा पण दुखी
थशे एवा त विपाक थकी जाण जो तथा बिजो आश्रव जे मर
खान बोलवुं केटला एक एवं कहे ठेके धर्म अर्थे जुठु बोलीये ते
नुं पाप न थी ते पण वचन मिथ्या ठे परमात्माना मार्ग ने विशेष
जथार्थ वचन बोलवुं हवे ते जावने विशेषुं विचारवुं अहोचेत
न आ जमना जे टलां कर्तव्य छे एसर्वे असत्य छे जड थकी जे
जे कारज निपजे ठे तेने तुं पोतानुं करीने जाणे छे अथवा
तेमां तुं लाज खोट माने छे एसर्वे मिथ्या ठे शमाटे के
पुद्गल ना कर्तव्य मां कोइ काले आत्माने न फोहोय जनहि ए
आत्माने तो अवगुण करता छे तथा त्रीजो आश्रव जे चोरी ए
टले परवस्तु जे तेना स्वामिना दीधा विना जे लेवी ते सर्वे चोरी
ठे माटे ते आत्माने कांइ खप मां आवती न थी धन धान्यादिक
जे चोरीने तुं भेगुं करीश ते आहियां पण्डुर हेशे अने कर्म बांधी
शेतारे भोग ववुं पडशे तथा चोथो आश्रव जे अब्रह्म चर्य एटले
स्त्री आदिक नुं सेवन ते विटंबना छे ने स्त्री नीसंगत थकी अनंता
जीव आगे डुबेला छे माटे तेने स्त्री थकी सदाय अलगुं रहवुं
तथा पांचमो आश्रव जे महा आरंज जे परीग्रह ते पाप नुं मुल

ज तथासर्वआश्रवनुंमुल तथासर्वदुखनोदातार एवोजे
 आरंभपरीग्रहथकीसदायअलगुंरहेवुं अंतेपणतेआरंज
 परीग्रहआपणीहारेआवेनहि एथकीआपणेअनंताजवर
 खन्नुंपद्मे माटेएपांचेआश्रवतेथकीसदायवेगलोरहे नहि
 तोएजतनेसंसारमांअनंताजव जन्ममरणकरावशे तथा
 बीजेप्रकारेअठारपापस्थानक तेपणआश्रवजछे तेथकी
 पणसदायवेगलुंरहेवुं तेनांनाम हंसादिक ५ पूर्वकह्यां
 तेतथाक्रोधछठो एटलेक्रोधछे तेपणआश्रवरुपजठे जे
 वखतजिवक्रोधनेविशे आबीजायठे तेवखतकांडकृत्या
 कृत्यविचारतोनथी तथामान तेपणजीवअभिमाननो
 लीधोथको नकरवानांकारजकरे तथामायाकपटनो
 जरेलोजीवशुंनकरे तेसर्वेकारजसेवे तेनोकोइविश्वास
 पणनकरे तथालोचतेतोसर्वथकीमहानिष्टछे लोचनीमा
 णसनेकोइसगुंवहालुं हेतुकोइहोयनहि अनेनकरवानां
 कारज तेसर्वेएलोचनीमाणसकरे पोतेदुखीथाय नेबीजा
 नेपणदूखीकरे तथारागतेस्नेहनोलीधोथको कोइवचन
 बोलवानोपणविचारनहोय तथाकोइकामकरवानो पण
 विचारनहोय कोइनीलाजशरमपणनरहे एरागसोनानी
 बेभीसरखोछेतथाद्वेषतेद्वेषनाभरथोथकोपोतानुंकारजपण
 बगाडे नेसामानुंकारजपणबगामे केवोकेलोढानीबेडीजे
 वोठे तथाकलेशजेसामासायेउभोकरवो अनेसंतापथीघ

डीएकछेटेखसेनहि पोतेकलेशमांजरचारहे नेसामानेक
लेशउपजावे तथाअभ्याख्यानएटले पराइखोटीवातो
जाणीअजाणीकरवी तथाखोटांआलकोइनेमाथेदेवां.

हवेपरिसुनकेहेतां पराइचामीउखावी अथवाकोइहेतु
जाणिनेमर्मनीवात आपणनेकहीहोय तेप्रसिद्धकरवीत
थाकोइनीमर्मनीवातजाण्यामांआवीहोयतो फजेतोकर
वो तथापरीपरीवादकेहेतां परनाअवरणवादबोलवाको
इनागुणग्रहणकरवामां समजेनही ज्यांत्यांसर्वनाअव
गुणग्रहणकरवामांसमजे पंदरमुपापस्थानरत अरत
एटलेसुखआवेथके सातावेदवी एटलेपोतानासुखमांम
गनथइगयो पारकुंदुखजाणेनही दुखआवेथकेहायवरा
यघणोकरे संतोशराखेनही तथासत्तरमुं मायामोसकेहे
तांजेकपटसहित जुठुबोलवुंजेमआगेतो विषहतुंअनेव
लीतेनेवधार्युं एटलेतेनाझेरनुशुंकेहेवुं तेमपेहेलुंजुठुंबोल
वुंतेतोमाहापापछे नेवलीदंजसहितबोलवुं एटलेतेनापा
पमांशुंकेहेवुं तथाअठारमुंमीथ्यातसल्यएअठारपापस्था
नथकी हेचेतनसदायवेगलोरहे एथकीजसर्वपापनीक्रि
यालागेते नेपापनीबासीएप्रकृतिनाउपररंजननाकरवा
वालाएअठारपापस्थानकजछे नेएअठारपापस्थानक
ज्यांसुधीमांहेंथीगयांनथी त्यांसुधीजीवनेसंसारथीरजा
वजते त्यांसुधीसंसारघट्योनथी एवातनिश्चेजते तथाते

અઢારપાપસ્થાનમાં સત્તરપાપસ્થાનથોડાસંસારનાધણી
 છે અને એકમીથ્યાતપાપસ્થાનકઅનંતસંસારનોધણીભે મા
 ટેએવુંજાણીનેહેચેતનઅથકીતુંસદાયઅલગોરેહે તથાપાંચઇં
 દ્રીનાઆશ્રવભે તેપણતજવાકેશ્રોતઇંદ્રીના ૩ વીષયભેતે
 પણતજવાં જોનહીતજિતોઅથકીજડનુંપોષણથશે નેઆ
 ત્માનુંઘાતથશે તેમપાંચઇંદ્રીનાવિષયસમજવાતેશ્રોતઇંદ્રી
 નાપરવશપણથી મરગનોજીવથાયભે તથાચક્ષુઇંદ્રીનાપર
 વશપણથકીપતંગીઆનાપ્રાણજાયભે તથારસઇંદ્રીનાપરવ
 શપણથીમાંછલાંનાપ્રાણજાયભે તથાગ્રાણઇંદ્રીનાપરવશ
 પણથીભમરાનોજીવજાયભે તથાફરસઇંદ્રીનાવિષયથકી
 ગજનોનાશથાયછે તથાએપાંચઇંદ્રીમધ્યેઅકેકીઇંદ્રીજેની
 વશનથી તેનાજીવજાયભે તોજેનીપાંચેઇંદ્રીમોકલીહોય
 તેતોસુખક્યાંથકીદેશે માટેહેચેતનએપાંચેઇંદ્રીરુપજેસંસા
 રનાદૂતતેનેછુટામુકીશતોએતનેસુખકેમઆવવાદેશે નેતને
 સંસારમાંરોલવશેમાટે તુએપાંચેદૂતનેપકળીનેકેદકર એટ
 લેતુંસુખીયોથઇશઇત્યાદીક જેજેકારણથકીઆશ્રવનુંઆ
 વવુંથાયભે તેતેકારણનેતુંબંધકરજેમતારોઆત્માજારેનથા
 ય અનેજોતુંઆશ્રવનેબંધનહીકરેતોતારાઆત્માનેતરવાની
 વસ્તકોઇકાલેનથીમાટેઆશ્રવબંધકરીએવીજાવનાજાવવી
 તથાઆઠમીજેસંવરજાવના એટલેપુર્વેસાતમીઆશ્રવ
 જાવનાનેવિષેજેઅધિકારકહ્યો તેનેરુંધવાનોવિચારતેનેસં

वरकहिये तथामनवचनकायानाजोग संवरबातेसर्वेव्य
वहारसंवरछे तथाजेपरजावनोत्यागनेस्वजावनेविषेरम
एकरवुंएटलेज्ञानदर्शनचारीत्रमां रमणकरवुं तेनेसंवरक
हिये ॥ तथानवमीनिरजराभावना एटलेधर्मध्यानशुद्ध
ध्याननुंध्यावुं तथागुरुपासेलागेलादोषनुं प्राश्रितलेवुंत
थाविनेवियावचगुरुवादिकनीकरवी इत्यादिकजावना
भाववीतेनेनिरजरातत्त्वकहिये॥दशमीलोकस्वरूपजावना
लोककहेतांचौदराजलोक तेनोआकारकहियेछिये पुरुष
आकारकहेतांपुरुषबेपगपहोलाकरीने उजोरहेहाथबेके
मेआपेतेवाआकारेलोकबे तथाविजेप्रकारे वलोणाआका
रकहिये तेकहेतांजेमस्त्रीवलोवानेउभिरहे अनेमाखणउ
परलाववाझडकालेछे तेवखतजेवोएनोआकारहोय ते
आकारेलोकछे तथात्रिजेप्रकारेएकसरावलुं निचेउंधुवा
लीएतेउपरसरावलानुंसंपटकरीने उपरमुकीयेपणनिचे
नुंकांइकमोटुमुकीएने उपरनांबेसरखानेनाहानांमुकीएते
आकारेलोकछे तेलोकनात्रणजेदछे उर्धेतथाअधोतथा
तरितोलोकबे तेजेपुरुषाकारनेविशे जेनाजिनीजग्याथ
कीनिचुंतेनेअधोलोककहिये तेसातराजथी कांइकझाझुबे
तथासातराजमाठेरोनाजिथकीउपरनोभागबे तेनेउरध
लोककहिये तथाजेनाजिनीजग्यानोजागछे तेनेत्रिछो
लोककहिये हवेतेत्रणेलोकनुं किंचीतस्वरूपदेखामियेछि

येजेअघोलोकनेविशे सातपृथ्वीछे तेमध्येपहेलीपृथ्वीर
तनप्रभाएवेनामेछे तेनोएकलाखने एसीहजारजोजननो
पिंढेतेमेरुपर्वतनासंभुतलापृथ्वीनाभागथकीगणवोहवे
जेएकलाखएसीहजारजोजननोपंडहे तेमध्येएकहजार
जोजननिचेमुकीये नेएकहजारजोजनउपरमुकीये तेना
मध्यमांएकलाखनेअठोतेरहजार जोजननोपंढरह्योतेमां
हेतेरजागकरीये तेमांतेरनर्कनापाथमाछे तेनावचलाआं
तराअगीयाररह्या तेमध्येदशआंतरामां भुवनपतिनीद
शनिकायोहेनेएकआंतरुखालीं तयाहजारजोजनजेउप
रनुरह्युं तेमध्येसोजोजनउपरमुकीए तथासोजोजनहेठ
लमुकीएमध्येआठसेजोजनरह्युं तेमध्येआठव्यंतरनीनि
कायोहे तथाउपरनासोजोजननेदशजोजनउपरमुकीएत
थादशजोजननिचेमुकीए मध्यनाएसीजोजनमांआठजा
तनावाणव्यंतरनोरेहैवासहेतेजुवनपतितथाव्यंतरनेरत्न
मयजग्याउछे हवेजेनर्करत्नप्रजातेनात्रणजागकरीए ते
मध्येप्रथमनोजागरत्ननोहे तेरत्ननाजागनीमांहेलीकोर
सोलकंढरत्ननासोलजातनाहे बीजाभागोमांरत्ननाजा
गनथी तथातेरपाथडेथइनेत्रीसलाखनर्कवासछे तेनर्क
पृथ्विनेनिचेत्रणवलीयांछे एकघनोदधी १ घनवा २ त
नवा ३ एत्रणवलीयांनेआधारेकरीनेएपृथ्विरहीहे तेनी
निचेएकराजआकाशछे त्यांगयेथकेबीजीनर्कपृथ्विआवे

तेनेविशेअगीयारपाथडाछे ते पृथ्विकांकरासरखीजाएवी
 त्यांथकी एकराजगयेथकेत्रीजीपृथ्विवालुकप्रभाएवेनामे
 आवेतेनेविशेनवपाथडाछे ते पृथ्विवेलुसरखीछेत्यांथकीए
 कराराजचोथीपृथ्विपंकप्रजाएवनामे आवेत्यांसातपाथमाछे
 ते पृथ्विपंककेहेतांकादवजेवीछे त्यांथकीएकराज पांचमी
 पृथ्विधुमप्रजाएवेनामे आवे त्यांपांचपाथडाछे नेधुंवा
 मासरखीपृथ्विछे त्यांथकीएकराजछठीपृथ्वितमप्रभाना
 मे आवे तमकेहेतांअंधकाररुपछे त्यांत्रणपाथडाछे त्यां
 थकीएकराजजाजेरी सातमीपृथ्वितमतमाएवेनामे आवे
 त्यांअंधकारअत्यंतघणोजतदरुपछे त्यांएकजपाथडोछे
 तेमध्येपांचनरकावासछे तेनांनामकहियेछिये काल १
 माहाकाल २ रोलुं ३ माहारोलुं ४ अपेठा ५ कालादी
 कचारपाथमाचारदसीनेविषेते तेअसंख्याताजोजननाछे
 नेअपेठाएनामेनरकावासमध्यनोएकलाखजोजनलांबो
 पोहोलीछे तेनीवेदनाघणीआकरीछे त्यांथकीएकराजग
 येथकेअलोकआवे हवेतेसातेपृथ्वीनुंपोहोलीपणुं कहीये
 छीये पेहेलीपृथ्वीएकराजलांबीपोहोलीछे बीजीनरकपृ
 थ्वीबेराजलांबीपोहोलीछे त्रीजीनरकपृथ्वीत्रणराजलां
 पोहोलीछेतेमएकएकराजवधतेवधतेछट्टीठराजतेथकीसा
 तमीनरकपृथ्वीसातराजलांबीपोहोलीछे हवेतेसातेनरक
 नीवेदनानुंस्वरुपकहियेछीये प्रथमनीत्रणनरकनेविषेपर

माधामीकृतवेदनाछे तथाखेत्रवेदनापणछे तथाचोथी
पांचमीवेनरकनेविषे मांहोमांहेवीक्रियकरीने लढीमरेछे
एकएकनेवेदनाकरेछे तथाखेत्रवेदनापणछे तथाछट्ठीसा
तमीवेनरकनेविषे खेत्रवेदनाएकलीजछे परंतुपेहेलीन
रकनेविषेअनंतवेदनाछे तेथकीबीजीनरकनेविषेअनंत
गुणीवेदनाछे एमअनुक्रमेएकएकथकीअनंतगणीवधती
वेदनाजावतछट्ठीकरतांसातमीनरकपृथ्वीनेविषेअनंतग
णीवेदनाछे तथातेसातेनरकमांहेमाहाअंधकारछे त्यांको
इचंद्रमासूरजप्रमुखअजवालुंकरताछेनही.

शिष्यवाक्य--ज्यारेसातेनरकपृथ्वीमांअंधारुकहुंत्यारे
भुवनपतीव्यंतरमांपणअंधारुछे ?

गुरुवाक्य--भुवनपतीव्यंतरनेविषेरेहेवानाजेरेहेवासते
सर्वैरतनमयछेतेथीमाहाउद्योतकारीछेत्यांकांइअंधकारछे
नहीअनेतेनारेहेवासनाजेभुवन तेजंबुद्धीपजेवडाछे जाव
तअढीद्वीपजेवडाछेतथाव्यंतरनाभुवनतेभरतक्षेत्रजेवडाछे
जावतजंबुद्धीपजेवडाछे तेमाहाउद्योतमयछे घठासामठा
राममाहातेजनोपुंजमुकेछेइत्यादिक एनोविस्तारजीवा
जिगमथकीजाणजो.

शिष्यवाक्य:-केस्वामि आंतरेआंतरेभुवनपतिनेविशे
महाउद्योतमहासुखछे तोनर्कनापाथडानेविशे अंधारु
नेमहादुखतेशुं तेपणपृथ्वितोरत्ननीछे अथवासोलकंदर

ત્વનાપૂર્વેતમેકહ્યાજહે.

ગુરુવાક્ય:--હેમદ્રજેદેવનાજેરહેવાસનાજેઉદ્યોત તથા
સુખતેસર્વેપુન્યનાજોરથીભોગવેતેતથાનર્કવાલાનેઅંધકાર
તથાદૂસ્વતેસર્વેપાપનાજોરથીછે જેમકોઈએકઘરનેવિશેહે
ઠેઉપરતેનાઉપરએમઅનેકલોકવસેતે તેસર્વેનેસુખદૂસ્વતો
પોતાનાપુન્યપાપનાઉદેપ્રમાણેમલેછે તથાજગ્યાનીજેશો
જાતેપણપુન્યપાપપ્રમાણે તથાતેજેકહ્યું જેરત્વનીપૃથ્વિ
તથારત્વનાકંડતેનુંએમછેકે જ્યાંનરિયાનોરેવાસછે ત્યાં
તોઉપરસ્વરપૃથ્વિસમજ્યામાંઆવેછે માટેત્યાંઉદ્યોતનથી
તેનોવિસ્તારપનવણા તથાજીવાભિગમથકીજાણજો હવે
ત્રિછાલોકનો અધિકારકહિયેછિયે ત્યાંપ્રથમજંબુદ્વીપ
કલાસજોજનલાંબોપહોલોછે નેસર્વેદ્વીપસમુદ્રનેવીંટી
નેરહ્યાછે તેનામધ્યભાગનેવિશેમેરુપર્વતછે તેએકલાસજો
જનનોઉંચોછે દશહજારજોજનલાંબોપહોલોછે તેનીપૂર્વ
પશ્ચિમેમહાવિદેહનીસોલસોલવજેતે બેમલીનેબત્રીશવજે
તે દેવકુરુઉત્તરકુરુઆદેદેઈને છક્ષેત્રજુગલીયાનાંતે તથા
જરતઅરવરતક્ષેત્રતે તેકર્મભુમિનાંછે તેસર્વેઉત્તરદક્ષિણે
તે નેસર્વેક્ષેત્રથકીમેરુઉત્તરદિશામાંછે તથાછપનઅંતરદ્વી
પછે તેસર્વેદ્વીપોનેફરતીજગતિતે તથાજંબુદ્વીપનેજગતિનો
કોટતે તેનેચારદરવાજાછે તથાઉત્તરકુરુનેવિશે સુદર્શન
નામાજંબુવ્રક્ષતે ઇત્યાદિકવિચાર સર્વજંબુદ્વીપપનતીથકી

જાણવો તેનેફરતોલવણસમુદ્રજાણવો તેબેલાઘજોજન
 નોજાણવો તેમાંપતાલકલસાહે તેમધ્યેથકીપાણીઉછ
 લેહે તેનીભરતીઝટથાયહે તેનુંપાણીઘારુછે તેનેપણફ
 રતીજગતિછે તેનીપરધીસોલલાઘજોજનમાઠેરીછે તેની
 ફરતોધાતકીઘંડછે તેનેવિશેજંબુદ્વીપકરતાં બમણાંક્ષેત્ર
 તથાબમણીરીતસર્વેજાણવી એટલોવિશેષ જેત્યાંનાબેએમેરુ
 ચોરાસીહજારજોજનઉંચાહે તથાબેઘ્સ્વકાલપર્વતછે તથા
 ધાવડીનુંવ્રક્ષછેતથાફરતીજગતિહેવાકીસર્વજંબુદ્વીપનીરીતે
 જાણવું.તેદ્વીપચારલાઘજોજનપોહોલોછેતેનીપરધીએકતા
 લીસલાઘજોજનજ્ઞાઝેરીછેતેનેફરતોકાલોદધીનામેસમુ
 દ્રહે તેનુંપાણીકાલેવરણેછે નેપાણીસરઘુંપાણીમીઠુંછેતેને
 પણફરતીજગતિછે આઠલાઘજોજનપોહોલોછે તેનીપર
 ધીએકાણુંલાઘજોજનજ્ઞાઝેરીછે તેનેફરતોપુસ્કરવરનામા
 દ્વીપછે તેનામધ્યભાગનેવિષે માનુષોતરપર્વતવલીયાકારે
 પડ્યોહે તેનીમાંહેલીકોરેઅઘધોજેદ્વીપ તેમધ્યેસર્વધાતકી
 ઘંડનીપેરેસમજીલેવું પરંતુસ્વેતરધાતકીઘંડનાકરતાંએબ
 મણોમોટોહે એઅઘીદ્વીપનીમાંહેલીકોરેમનૂષ્યનોરેહેવાસ
 હે તથામનૂષ્યનુંજન્મમરણપણએઅઘીદ્વીપનીમાંહેલીકોરે
 હેતથાતીર્થકરકેવલીગણધરઆચારજઉપાધ્યાયસાધૂતેધ
 મ્મદેવતાતથાદેવાર્ધીદેવતેઅઘીદ્વીપનીમાંહેલીકોરેજહેતથા
 અઘીદ્વીપનીબાહારનીકોરેદેવતાત્રીજંચનોરેહેવાસછે તેએ

कएकद्वीपथकीसमुद्रबमणोएमअनुक्रमेश्रसंख्याताद्वीपस
मुद्रमुकताथकाछेल्लोसंभुरमणनामाद्वीपआवे ते पाराज
पोहोलोढे तेथकीसंभुरमणनामासमुद्रबमणोपोहोलोछेए
टलेअडधाराजमांछे तथाअढीद्वीपनेविषे जेचंद्रमासुर्यग्र
हनक्षेत्रतारासदायफर्याकरेढेतेथीदिवसरात्रनुमानबंधाय
ढे तेथीसमयखेतरकहीयेछीये तथाअढीद्वीपबाहारजेचंद्र
मासुरजग्रहक्षत्रताराढेसर्वस्थीरजावढे ज्यांसुरजछेत्यांस
दायदिवसरेहेढे चंद्रमाढेत्यांसदायरात्ररेहेढे तथाचंद्रमा
सुरजनंपचासहजारजोजननुंआंतरुरेहेढे एटलेश्रेणीबंध
रेहेढे एमअसंख्याताद्वीपसमुद्रनुंजाणवुं.

शिष्यवाक्य—स्वामीतेअसंख्याताकेटलाहशे.

गुरुवाक्य—अढीसागरोपमनाजेटलासमयतेटलाएद्वी
पसमुद्रढेतेनोविस्तारअधिकारजिवाजिगमथकीजाणजो
एटलेतरिछालोकनोअधिकारकह्यो हवेउरधलोकनोक
हियेठिये त्यांपहेलुदेवलोक सुधर्मनामाढे त्यांबत्रीशला
खवेमानढे सर्वैरतनमयछे तेथकीउत्तरनीदशे बरोबरइ
शानदेवलोकछे तेनेविशेअठाविशलाखवेमानछे तेनाइं
द्रनुनामदेवलोकनेनामेसमाजिलेवुंसर्वैनेविशेतेबेदेवलोक
लगडीनेआकारेछे तेनाउपरेसनंतकुमारनामा देवलोक
दक्षणादिशाएढे तेनेविशेबारलाखविमानढे तेनेविशेदेव
गनानुंउपजवुंहोयनहि तथाआगलनादेवलोकमांपणउ

पञ्चवानुंनथी तेथकीउत्तरदक्षणेविशे महेन्द्रनामादेवलोकछे तेनेविशे आठलाखविमानछे तेनाउपरचोथु पांचमु ब्रह्मदेवलोकछे तेनेविशे आठलाखविमानछे तेनाउपर पांचमु ब्रह्मदेवलोकछे तेनेविशे चारलाखविमानछे तथा कृष्णराजित्यांछे तेनेविशे नवलोकांतीकदेवनांनवविमान छे जेतिर्थकरनीदिक्षानेसमे उपदेशकरवा आवेछे तेदेवो नोरहेवाशत्यांछे तेदेवलोकपांचराजलांबुपहोलुछे तेनाउ परठुललीतंगनामादेवलोकछे तेनेविशे पचाशहजार विमानछे तेनाउपरसातमु महाशुकरनामादेवलोकछे तेने विशे चालीसहजारविमानछे तेनाउपर आठमु सैसारना मादेवलोकछे तेनेविशे छहजारविमानछे तेनाउपर अनंत नामानवमुदेवलोकछे तेथकीउत्तरदक्षीणमुप्रणांतनामा देवलोकछे तेबेदेवलोकमलीने चारसैंविमानछे तेबंनेदेव लोकमलीने प्रणांतनामा एकइंद्रछे तेउपर आरणनामा देवलोकदक्षणादिशामांछे तेथकीउत्तरदिशानेविशे अच्यु तनामा बारमुदेवलोकछे तेबेदेवलोकमलीने त्रणसैंविमा नछे तेबेदेवलोकमलीने अच्युतनामा एकइंद्रछे एबारदेव लोकने कल्पकहिये तेउपर नाने कल्पातीतकहिये तेनो विचारकहिये बिये तेबारदेवलोकउपर नवग्रीविकछे ते नाप्रथमत्रणग्रीविक पहेलु बिजु त्रिजु एत्रणमलीने एकप्रथमतर्क कहिये तेपहेलातर्कनां एकसो अगीयारवे

માનહે .તથાવિજાતર્કનાંએકસોનેસાતવિમાનહે તથાત્રિ
જાતર્કનાંસોવિમાનહે તેત્રણેતર્કમલીને નવગ્રીવેકકહિયે
તેનવગ્રીવેકમલીને ૩૧૮ વિમાનહે તેઉપરપાંચઅનુતર
વિમાનહે તેનાંનામ વિજય વિજયંત જયંત અપરાજિત
સર્વાર્થસિદ્ધ તેમધ્યેવિજયાદિક ચારવિમાન ચારદિશાને
વિશેહે અનેપાંચમુસર્વાર્થસિધનામા વિમાનલાઘ્વજોજન
લાંબુપહોલુ મધ્યભાગમાંહે તેવિમાનનીધજાથકીબારજો
જનઉપરસિદ્ધસલાહે તેમધ્યમાં આઠજોજનજાંનીછેછેહે
માઘીનીપાંચજેવીપાતલીહે તેસિદ્ધસલાઉપરએકજોજન
નાત્રેવિશ્વનાગમુકીને ચોવીશમાભાગનેવિશે સિદ્ધપરમા
ત્માહે તેઅલોકનેઅમીનેરહ્યાહે આત્મસ્વરૂપીહે અનંતસુ
ખમયહે જન્મજરામરણનાફેરાટલ્યાહે જ્ઞાનરૂપજોતમય
નિરંજનનિરાકાર અલઘ્વઅજરપરમાત્મા એવાસિધજગ
વંતઃપાંચસેહે તથાપહેલાવિજાદેવલોકનાદેવતા મનુષ્ય
ત્રિજંચપ્રથવીપાણી વનરૂપાતિમાંઉપજે તથાઆઠમાદેવ
લોકનાદેવ મનુષ્યત્રિજંચમાંઉપજે અનેત્રિજંચનાજિવ
આઠમાદેવલોકસુધીજાય તેઉપરનાદેવ મનુષ્યગતીમાં
આવે તથાશ્રાવકતથાઆજિવાકામતિના બારમાદેવલો
કસુધીજાય તથાવ્યવહારસાધુનવગ્રીવેકસુધીજાય.

શિષ્યવાક્ય--વ્યવહારસાધુશામાટેકહ્યા.

ગુરુવાક્ય--જેનેઆત્મસ્વરૂપની ઝલ્લિલાણનથીઅનેવ્ય

वहारथकीतपक्रिया कष्टचारीत्रपालेछे तेजिवनेहजुसुधी
समकितपणप्रगट्युनथीनेमिथ्याद्रष्टीतेकोइभवीछेअने
कोइअभवीछे तेसर्वेएवाव्यवहारकष्टथकी नवग्रीविक
सुधीजायपण कांडतेनाआत्मानुंकल्याणथायनहि तेजि
वतोअनंतोकाजसंसारमांरखडवाना जाणवा माटेतेने
व्यवहारचारित्रीयाकहिये तथानिश्रेचारित्रीया पांचअ
नुतरविमानतथासिधपणजाय हवेतेचउदराजलोकउंच
पणेते तेमध्येएकराजलांबापहोलापणे चउदेराजसुधीते
नेत्रशनाडीकहिये परंतुसिधसलाएगएथके पिस्तालीस
लाखजोजनलांबीपहोलीछे एजत्रसनाडीनेविशेजत्रस
जिवते बाकीसर्वेलोकनेविशे पांचथावरभरेलाछे तेमाटे
हेचेतनएजलोकनेविशे कोइआकाशपरदेश तेंज-ममर
एकरयाविनाओम्यानथी.

शिष्यवाक्य--सर्वलोककहेतां सिद्धपणभेगाआव्यातो
शुंसिधनाभेगाविजाजिवते.

गुरुवाक्य--सिधनाभेगापांचेस्थावरसुक्ष्मतथाबादरवा
युकायत्यांते तेमध्येचारस्थावरतोअसंख्यातांतेअनेसुक्ष्म
वनरूपतितेनीगोदकहिये तेजिवअनंताछे.

शिष्यवाक्य--तेजीवसिद्धक्षेत्रमांरह्यांते तेनेकांडसिद्ध
नासुखनोभागआवतोहशे अथवाकांडसिद्धनाजीवनेए
बाधापीडाकरताहशे.

गुरुवाक्य—सिद्धनासुखनोचागएनेआवेनही तेमकांड
एसिद्धनाजीवनेबाधापीडाकरेनही जथाद्रष्टांत जेमचंद्र
मानुंअजवालुळे तेअजवालानुंसुखकांडबेआंखेअंधछेतेने
होयनही तेमतेअंधकांडचंद्रमानाअजवालानेबाधापीडा
करीशकतो नथी तेमतेजीवरह्याळे तेआपआपणाकरमने
वशदूखपीडामांरेहेळे तेअंधरुपजाणवा तेनेसिद्धनासुख
नोचागकथांथकीहोय तथासिद्धजीवनीराकारपोताना
स्वरुपरमणीछे तेनेएबाधापीडाकरवासमर्थकेमथाय ते
अजवालारुपळे हेचेतनएवोजेकोइलोक तेनेविशेतुंअनंत
कालपरीब्रह्मणाकरेळे तोहवेतुंएवुंलोकनुंस्वरुपजाणीनेह
जुतुंएलोकथीअलगोथवाकेमइच्छतो नथीजोतुसमज्योहो
यतोएलोकथीउदाशथइने पोतानास्वपरुनीउलखाणकर
एजतनेश्रेयकारीळे एथीजतारीमुक्तीळे एवीरितेलोकस्व
रुपजावनाजाववी.

हवेअगीयारमी बोधदूर्लभभावना कहेतांबोधबीजनुं
पांमवुं तेघणमुश्कलळेतेकांडसर्वगतीनेविशे पांमवुंथतुन
थीतेठेकाणांबतावीयेछीये जेपांचस्थावरसुक्ष्मबादरनेवि
षेतोअव्यक्तवपणुंछे तथाविगलेंद्रीनेविशेपणअव्यक्तव
जेवुंजळे जेनेविषेमनतथाओतइंद्रीजेनही तोधर्मनुंसां
भलवुंअनेविचारवुंशाथकीकरे तथात्रीजंचपंचंद्रीनेविषेछ
मुर्भेममांतोधर्मजेनही तथागर्जजनेशास्त्रवालालखेळेके

સમકીર્તમુલશ્રગીયારવ્રતહોય તેહશંતારેકેહેતાહશે પરં
 તુહાસનાસમાનેવિષેતોકાંડદીઠામાંઆવતુનથી અનેતેજી
 વનેતોભેદનજેદન મારકુટ ભુલતરશ તાહામનદ્રકો એમદૂ
 સ્વસહેતાંજડીનજાયછે તથાનારકીનેવિષેતોગુરુનીજોગ
 વાઙ્ગેજનહી તોએજીવધર્મશાનુંપામે તથાએજીવછેદનજેદ
 નનાંમાહાઆકરાંદૂસ્વ વેઠનાથકાંચિચરેછે સમયમાત્રનુંસુ
 સ્વતોભેનહી તોધર્મશાથકીપામે તથાદેવગતોનેવિષેપણચા
 રીત્રધર્મનીશાસ્ત્રપણનાપાડેછે તથાશ્રુતધર્મહશેપણકોંડે
 વનેહશે પરંતુઘણાદેવતાપોતાનાવિષયસુખમાંજભવહારી
 જાયછે તથાજેશ્રકર્મભુમીતથાઅંતરદ્વીપનામનુપનેતોધર્મ
 ભેજનહી તથાજેકર્મભુમીનાંક્ષેત્ર એકસોસીતેરવિજયભેતે
 શ્રકેકીવિજયમાં વત્રીસવત્રીસહજારદેશછે તેમધ્યેએકત્રી
 સહજારનવસેંસામીચુવોત્તેરદેશતોઅનારજછે તેમાંકોંડજી
 વધર્મપામે નાકેહેવાયનહી પરંતુબોહોલતાએતોનાજપામે
 તથાજેસામીપચવિસ દેશઆરજછે તેમાંપણવાઘરીઝીલ
 કોર્લી પ્રમુલ્કજીવઅનારજઘણાવસેછે અનેઆરજજીવતો
 ઘણાથોડાછે તેનેપણસુગુરુનીજોગવાઙ્ગણીમૂશ્કેલછે શા
 માટેકેપૃથ્વીઉપરપાલંડધર્મઘણુપ્રવર્તેછેઅનેજીનધર્મથોડું
 પ્રવર્તેછે તેજીનધર્મનેવિષે પણપાલંડીમેલધારીઘણાદીસે
 ભેજેઆરંભપરીગ્રહમાંડુબ્યાપદ્યાછે અનેજેવીતરાગજ્ઞાસી
 તવસ્તુધર્મનીઝંલસાળકરાવનારાએવાજે સુગુરુતેતોકોંડે

कदीसेछे अहीयांकोइककेहेशेकेएकवीसहजारवरससुधी
जगवाननुंधर्मचालशे तेअमथकीचालशेएवुंकेहेशे तेमा
हामीथ्यात्वांछे नेजगवाननामारगनाचोरछे शामाटेजेज
गवानेआरंभपरीग्रहवालानेसाधुकह्यानथी तोतेथकीध
र्मशानुरेहे धर्मतोसाधुमुनीराजयकीजरेहेशे.

शिष्यवाक्य--स्वामीतमेप्रथमजे क्रियाव्यवहारपाले
आरंभपरीग्रहयकीवेगलारहे तेनेतोतमेसाधुपणानीना
पाडीहतीतोहवे कयासाधुमुनीराजयकीधर्मरहेशे.

गुरुवाक्य--हेभद्रअमेजेनापानी तेज्ञानहिणजेखोटोक्रि
याआडंबरकरीनेचाले तेनीअमेनापाडीहती तेथ्रीसुम
तीग्रंथनेविशे सिधसेनदेवाकरएवुंकहीगयाछे तथाश्रीज
गवतीजिनेविशे शुधर्मास्वामीएमकहीगयाछे कहचुंछेजे
गितार्थहोयतेनेसाधुकहिये अथवातेगितार्थनाकहेणप्रमा
णविचरेतेनेसाधुकहिये तेविनानाजेटलाविचरेछे तेधणी
कष्टक्रियातपलुखाशपणुखाखे तोयपणतेनेसाधुकहियेन
हिएथ्रीविरनामुखनावचनछे तेवारेकोइकहेशेजेआजने
कालेबेअक्षरनाजाणपंढितपणुधरावता एवाजेखधारीप
णछे तेनेसाधुकहियेकेनाकहिये तेनोउत्तरजेएवाबेअक्षर
नाजाणथइने जेआरंभपरीग्रहयकीअलगानथया तेने
महामिथ्यात्वाकहिये नेमहाअज्ञानीकहिये तेनुंजण्युसर्व
धुलमांगयुं तेकांडलेखेआव्युंनहि तेथ्रीउतराधेनजिना

अगीयारमाबहूअतनामाअध्ययननेविशेएवुंकह्युंछे तथा
 श्रीआचारंगजिमां तेनीसाथेजावतठलेजवासुधीनीना
 पानीठे तथाश्रीआवशकनीरजुक्तिनेविशे श्रीअन्नद्रवाहूसा
 मिएएवुंकह्युंछे केजेएनेवांदेतेअनंताअव संसारमांरख
 डेतथाश्रीअन्नगवतीजिना आठमासतकनेविशे एनेजेआ
 हारपाणीआपेतेअनंताअवरखडे तेमजश्रावकनाप्रतीक्र
 मणानेविशेएनेआहारपाणीआपे तेनीआलोयएगुरुपा
 सेमागीछे एमजावतघणाशास्त्रनेविशेएनेनिशेध्याठेमाटे
 एनेसाधुनकहिये तथाप्रत्यक्षपणेसमजोके जेपुरुषपोते
 कुवोजाणेठे तेधणीकांडचालतोकुवामांपडीजाय जेनजा
 णेतेपडे जाणेतेपढेनहि तेमजेपुरुषनेज्ञाननुंजाणपणुंहो
 यतोतेपुरुषअवरतनेकेमशेवे माटेएशेववावालापुरुषपा
 सेज्ञानछे तेपणअज्ञानठे तेवाजेजेखधारीपाखंभीतेनाजा
 रूयाधर्ममार्गउपरचालेतेनेपणकांडधर्मपाम्योकाहियेनहि
 तेअधिकारश्रीमहानिसीथसुत्रने चोथेअध्ययने नार्गील
 सोमलनोअधिकारछे तेजोमोमाटेसुगुरुविनाधर्महोयन
 हितेसुगुरु तेबहूश्रुतज्ञानीपुरुष आरंभपरीअहथकीवेग
 लाहोयतेनेगुसुरुकहिये तेसुगुरुसदायकालसर्वेक्षेत्रेना
 होयएतोकोइकक्षेत्रेकोइक अवसरेमले तेचोथेआरेपण
 कोइकअवसरेमलता तेअधिकारमहानिसीथसुत्रथकी
 जाणजो एवाकदापीकोइअवसरे सुगुरुनुंमलवुंथायतो

त्यांतेरकाठीयाआवीनेनमे तेथकीगुरुदरशनकरीशकेन
हि तोवाणीसांभलवीतोव्यांथकीकदापीकोइजिवजबरो
थइने तेरकाठीआने दुरकरीनेगुरुपासेजायतोपणशण
गारादिकरसकथानालोलपीथका धर्मपामीशकेनहि अ
थवाकेटलाकजिवबेठाथकाउंघे अथवाकेटलाकजिवक
थामांचारप्रकारनीवारतालेइबेसे तेथकीधर्मसांजलेजन
हि एमकरतांएसर्वकारणने दूरकरीनेधर्मसांजलवाबेसे
तोपुर्वेकुगुरुस्वदर्शनना अथवाअनदर्शनना तेणेजेभर
मावेलाबेतेथीतेनेसुगुरुनुंवचनरुचेनहिजथाद्रष्टांते एकन
गरनेविशे राजामहाज्जक्तिवान अनेपंढीतनावचननोलो
लपीअनेस्वभावेज्जद्रीकहतोतेजेजेपंढीतलोकआवे तेने
बडेआडंबरथीहाथीउपर बेसाडीनेघेरतेडीलावेतेनेपांच
रात्रीराखीशेवाज्जक्तिकरीधर्मतेनीपासेसांभलीने तेनेपांच
रुपैयानोमालदेइने भलीरीतेविदायकरीआवे एमजेजे
पंडितआवेतेनेएमकरे तेमांएकब्राह्मणपंडितआव्योतेस्व
जावेकपटीते तेमनमांएवुंविचारताहूवोजेआराजाबहूभ
क्तिवाननेबहूदानेश्वरीबे तोएराजामहारेवशरहेतोघणु
सारुतोहूंजोएनेविलोमुकीनेघेरजइशतोएराजाज्जद्रीकबे
तेबिजानेवशथशेएमविचारित्यांथकीजायनहि एमकरतां
केटलांकवर्षवहिगयां तेवारेमनमांविचार्युंकेआपणोग्रह
स्तीठरयातेघेरगयाविनातोचालेनहि माटेहवेघेरतोजवुं

पणराजाआपणेवशरहेएवुंकरीनेजवुं एवुंविचारीराजापा
 सेआज्ञामागीतेवारैराजाएकहयुंकेसुखेथकीपधारो हूंतम
 नेशकिसारुविदायगिरीकरुं तेवारैब्राह्मणेएवातकबुलक
 रीराजायेविदायगिरीकरी तेवारैतेपंडितराजाप्रतेकहतो
 हवोजेतुंयलोन्नरीकडे अनेघणोदानेश्वरीठे पणतनेहजु
 पंढितनीपरीक्षानथी पणहूंतनेशास्त्रमांकोइकरीतनाअर्थ
 छेतेदेखाडुपणताहारापेटमांरहेतो कोइपासेकहेतोतेदेखा
 डवाजेवुंनथी तेवारैराजाबोल्योजेआवडीबधीसर्वराजनी
 वारतामाहारापेटमांरहेठे तोशास्त्रनीवारताहूंकोइनेकेम
 कहीशमाटेमनेक्रपाकरीनेदेखामो तेवारैपंडितनामुकरग
 योकेएवाततनेकहेवायनहिअनेतजथकीजिरवायपणनहि
 एमकहीनेराजानेघणोमोहचडाव्यो तेवारैराजाघणोआ
 ग्रहकरीनेवलग्योतेवारैतेपंढिते घणोबंदोबस्तकरीनेरा
 जानेगीतानोपाठदेखाड्यो तेमध्येएकशब्दनोअर्थपूर्वेजे
 थतोहतोअनेशब्दनोअर्थपणएजहतो तेकहीनेदेखाड्यो
 अनेपछीकहयुंकेआअर्थतोअमारिसवेलोकनेसमजाववानो
 ठे पणपंढितलोकनासमज्यामांएशब्दनोअर्थएवोछेकेसीं
 केवेठीदेवीचणाचावेएवोअर्थपंडितोनाजाणवामांछेबिजा
 नाजाण्यामांनथीअनेपंडितबिजानेजणावतापणनथी प
 णतारीघणीभक्तिजाणीनेमेंतनेएअर्थकह्योछे पणतुंकोइ
 नीपासेकहीशनहिअनेएशब्दनोएजअर्थकरेतेनेपंढितजा

एजेबिजानेपंढितजाणीशनहि.

तेपंडीतएवुंसलघालीनेपोतानेघेरगयो त्यारपछीजेजे
पंढीतआवेतेनेराजाबहुआमंवरथीलावीने तेगीतानापा
ठनाशब्दनोअर्थकरावे तेएनेपुर्वेपेलोपंढीतसलघालीने
गयो तेअर्थतोकोइथकीथायनही त्यारेतेपंडीतोनेनीजरं
ठीअपमानकरीनेकाढे तेवातदेशमांप्रसिद्धथइजेराजापुर्वे
पंडीतोनुंबहुमानपुजाकरता नेहमणांतोसर्वपंढीतोनेनीभ
रंढेतेवातकाइमीरमांएकपंढीतसर्वोपरीशास्त्रनाजाणसर
स्वतीनोउपाशक तेणेसांजलीनेएवोविचारथयोजे हूंजइ
नेराजानेठेकाणेपाडुं तेवारैरातनेसमेसरस्वतीएआवीने
तेपंडीतनेएवुंकह्युंजे एनेआगलपंढीतसलदेइगयोढे ते
शब्दनाअर्थमांतेवातकंइतेनहीतोतेशब्दनाअर्थतुंक्यांथकी
करीश केसीकेवेठीदेवीचणाचावे माटेतुंपणजइनेअपमा
नपामीश तेवारैतेपंडीतेदेवीनेकहयुं एजकारणछेकेबीजुं
ढेतेवारैदेवीएकहयुंएजकारणछे तेवारैपंडीतेकहयुंकेहवेमे
वातजाणीढे तोठेकाणेपाडीनेआवीश तेवारैतेपंढीततेन
गरेआव्यो तेपंढीतबडोनामीचोदेशचावोछे तेथीराजाब
हेआमंवरैकरीनेलाठयो नेतेगीतानोपाठपाछोमोहोडाआ
गलधर्योतेवारैमुलअर्थहतोतेकर्योतेवारैराजाबोल्होकेबी
जोकांइअर्थएनाहशतेवारैपंडीतबोल्होहाढे तेवारैपंढीतेए
वीरीतेसातआठअर्थएशब्दनाकरचातोपणराजानुंमनकां

इरीड्युंनही तेवारेपंडीतबोल्योके एशब्दनाअनेकअर्थे
 पणएनोमुलअर्थएकछे तेतोअमेपंडीतलोककोइनेदेखाड
 तानथी तेवारेराजाघणोआग्रहेकरीनेवलग्योजेएअर्थतो
 मनेजरुरदेखाडवोपडशे चालोहूंएकांतआवुं तेवारेपंडीत
 एकांतजइ कोइनेकेहेवुंनही एवोबंदोबस्तकरीनेअर्थकरी
 जे सीकेबेठोदेवीचणाचावे तेवारेराजाबहूखुशीथयो अ
 नेकेहेवालाग्योजेपुर्वेफलाणास्वामीआव्याहता तेणेएअ
 र्थकरीहतो केतमेआजएअर्थकरी तेवारेपंडीतेकहयुंजण
 जणएअर्थजाणतानथी एतोपुरोपंडीतहोयतेजाणे तेवार
 पछीपंडीतमनमांविचारवालाग्योजे एमुरखोआराजाने
 सलघालीगयो तेअर्थपंडीतक्यांथकीलावे माटेएनोसल
 काहाडवोएमविचारीराजानेव्याकरण पंचकाव्य सिद्धांत
 कौमोदीसुधीभणाव्युं पछीगीतानापाठनोराजापासेअर्थ
 करावामांड्यो तेवारेमुलशब्दनोअर्थहतोतेआवे पणपे
 लोकल्पीतअर्थहतोतेआवेनहीतेवारेपंडीतेकहयुंकेहेराजा
 तुंकाचोतेथीएअर्थतनेमांहेसुजतोनथी तेवारेराजाबोल्यो
 जेहूंकाचोछुतेतमेकोहोतेसत्यते पणअर्थतोहूंकहूंछुतेज
 थशेएममांहोमांहेविवादवणोथयो तेवारेपंडीतबोल्योजेए
 जअर्थसत्यते तोतेआटलाबधापंडीतोनुंअपमानकेमकर्युं
 तेवारेराजाबोल्योजे स्वामीतेमुरखोमनेसलघालीगयोते
 हूंगुंजाणुं नेहवेतोतमेमनेविद्यारूपीआरूयोदीधतिथीहवे

मनेसर्वजथार्थज्ञापणथयुं हवेकांइहुंठगाउनहि तेद्रष्टां
 तेजेएवाकुगुरुना जेजरमावेलांजेजिवछे तेनेसुगुरुनांव
 चननजरुचे जेमजेधणीनेज्वरआवतोहोयतेनेअन्ननीरुची
 नाथायतेमकुगुरुनासंगतीलोकोनेधर्मउपररुचीहोयनहि
 मकरतांकोइकुगुरुनोजरमावेलोनहोयतो तेपोतेआपणाहो
 होय तेपोतानामाहापणआगलसुगुरुनांवचनहइयेधरेनहि
 अथवाकोइजिवअज्ञानीहोयतोतेनेस्वप्नावेजरुचीआवेनहि
 अथवाकोइजिवनामनमांथीशंकाकंखामटेनहिएटलाबधा
 एकारणज्यारेमटेअनेपढीसुगुरुनुंवचनसांजलेतोतेनेधर्मनी
 प्राप्तिथाय तेमांपणकेटलाकजिवसांजलीनेहइएधरेनहि
 तेनेपणकांइगुणथायनहि तेआजनाकालनेविशे केटला
 कजिवएवाजनजरेआवेछे अथवाकेटलाकजिवतोकुलाचा
 रजाणीनेधर्मप्रमुखसांभलवुंकरेछे तथाकेटलाकजिवअ
 जिमाननालीधाथकाचर्चावारताशिखेठे पणपोतेपोताना
 स्वरूपनी उलखाणकरतोनी अथवाकेटलाकजिवद्वीप
 समुद्र तथाकिरियाआचारनीवारताउजाणीने भएयाकहे
 वरावेछे तथाकोइसमजुकहेवडावेछे परंतुनिश्चेथीकहेतां
 तेपणअज्ञानिजछे तेनेकांइधर्मपाम्योकहियेनहि जेधणी
 पोतानाआत्मानुंवस्तुधर्मजथार्थसत्तागतेछे तेवुंजाणीनेते
 नेसदहेतेमांजभाषणरमणकरे तेनेबोधपाम्योकहिये ते
 तोतेवाज्यारेसदगुरुमले नेतेनीशेवाकरेतोमले कोइजि

वनेसदगुरुवनापोतानास्वजावथकीमले शामाटेकेसम
कितवेप्रकारनुंकह्युंछे एकगुरुउपदेशथकी तथाबीजुनी
श्रगकहेतांस्वभावथकीमले माटेएबोधपांमवो जगत्रमां
घणोदुर्लज्जछे अनेआमनुष्यभवमांज विशेषेकरीनेछे ए
बीजेजावनाभावे तेनेबोधदुर्लज्जभावनाकहिये.

हवेबारमीधर्मजावनाकहियेछिये एटलेधर्मकहेतांवथु
सहाबोधम्मोएटलेवस्तुनोस्वजावतेधर्मतेपोतेपोतानीवस्तु
नोस्वभावतेपोतानुंधर्मकहियेकदापिकोइपरवस्तुनास्वभाव
मांपोतानुंधर्मजाणे तेमुखीइठे केमकेपरवस्तुनास्वजाव
मांपरनुंजधर्मरह्युंछे तेमअहिंयांसमजवुंके आत्मानुंधर्मते
आत्मांमांजरह्युंछे नेपुद्गलनुंधर्मतेपुद्गलमांजरह्युंछे तेको
इपुद्गलनास्वजावथकी साधीने पोतानुंधर्मकरवाचाहेछे
तेभुलछे एटलेपुद्गलथकी साधीनेपोतानुंधर्मतेशुंकरेछे ते
देखाडियेछिये दया दान पुजाव्रत नेम तप सामायक
पोसो प्रतिक्रमण इत्यादिकजेपुद्गलथकीसाधीनेपोतानुं
धर्ममानेछे तेभुलछे.

शिष्यवाक्यः--दयादानादिकपुद्गलथकी साधीनेकेमक
होछो तेशुंआत्माथकीनहि.

गुरुवाक्यः--हेभद्रएआत्माथकीनहिज एपुद्गलथकीस
धाय तेदेखाडियेछिये जेछकायनीदयापालवी तेपुद्गलने
रोकीनेपलायतोतेपुद्गलनोस्वजावथयो तथादानदेवुं तेदे

वुंतेपुद्गलछे नेदेवावालोतेपणपुद्गलछे एसर्वकायाथकीज
थायतथापुजाजेकरवीतेपणकायाथकीथाय तेमवरतनेम
तपप्रमुखसर्वकायाथकी निपजेठे तेकांडआत्माथकी नि
पजतुनथी.

शिष्यवाक्य--कायाथकीनिपजेठेपणकांडआत्मानाउप
योगविनानिपजेठे.

गुरुवाक्य--जेतेंआत्मानोउपयोगमान्यो तेतारीमोटी
भुट्यछेशामाटेजेअहियांतोमननाप्रणामभेगाजलीनेका
रजकरेठे.

शिष्यवाक्य--मननीनेआत्माजीजुदीकेमखबरपद्मेगुंजा
णीयेकेएमननाप्रणामछे केआत्मानोउपयोगछेअमेवेउने
एकजजाणीएगीए.

गुरुवाक्य--अहोचद्रहजिसुधीतनेमनआत्माजीजुदीख
बरपद्मीनथी तोतुंधर्मनीवारताशानीपुठेठेनेतुंधर्मसुंपाम्यो
जेजन्चेतननोविभागथयोनहित्यांसुधिसमकितक्यांछेअ
नेसमकितविनाधर्मनाहोय अनेधर्मविनामुक्तिशानीमले
माटेतुंपहेलीजडचेतननाविभागनीसमजकर.

शिष्यवाक्य--स्वामीक्रपाकरिनिमनेजेदज्ञानदेखाडोजे
थीहुंआत्मानुंअनेमननुंस्वरुपजुदुजुदुजाणु.

गुरुवाक्य--हेदेवाणुप्रियनिद्रावीकथा प्रमादतजिनेए
काग्रहचित्तथइनेतुसांजल जेआत्माछेतेउपयोगग्राहीठेअ

નેમનહે તેપ્રણામગ્રાહીં શાસ્ત્રમાંએવુંકહ્યુંછેકે ક્રિયાએક
ર્મપ્રણામેબંધ અનેઉપયોગેધર્મ એટલેક્રિયાછેતેકર્મનીચેં
નારીં અનેપ્રણામછેતેકર્મનોબંધપામતાં માટેએવેઉતજ
વાજોગછે નેએકઉપયોગછે તેથકીધર્મનિપજેતેઉપયોગજે
છેતેસ્વરૂપનેવિશે જેરમણતાકરવી તેનેઉપયોગકહિયેઅ
નેજેપરજાવમાંપેસવું તેનેપ્રણામકહિયે એવીરીતેઉપયોગ
નીનેપ્રણામનીવેંચણજાણવી.

હવેજેપુદ્ગલનોસ્વભાવતેપુદ્ગલનુધર્મકર્તાછે તેથકીકાંઈ
આત્માનુંધર્મથાયનહિ શામાટેકેપુર્વેજેદયાપ્રમુખભેદક
હ્યાતેસર્વેપુદ્ગલથકીથાય ત્યારેતેપુદ્ગલીકધર્મકહિયે અને
સર્વેધર્મવાલાપોતપોતાનીપુષ્ટિકરેછે તેમનિશ્ચેમાંએજમજ
મનીપુષ્ટિકરેજેએપુરવલાન્નેદકહ્યા તેથકીશુંથાયતેશુભ
કર્મઉપારજે તોશુભકર્મતેપણજડછે અનેઅશુભકર્મતેપણ
જમછેતોએજડેજડનાવંશનોવધારોકરયો પણકાંઈઆ
ત્મગુણનોવધારોએથકીથાયનહિ આત્મગુણનોવધારોતો
પોતાનાઉપયોગમાંરહ્યાથકીજથાયપણપુદ્ગલનાકામોમાં
આત્માનોઉપયોગહોયનહિતેનેધર્મીકેમકહિયે.

શિષ્યવાક્ય—જોપુદ્ગલનાકામોમાંઆત્માનાઉપયોગની
તમેનાપાડોછોપણતેરમાગુણઠાણાસુધીપુદ્ગલનાંકામોતો
તેજિવકરછેતોતેજિવતોકાંઈઅધર્મીંએનહિ.

ગુરુવાક્ય—જેધર્મિપુરુષપુદ્ગલનાકામોકરેજે તેમાંપોતા

नोउपयोगनथी शाद्रष्टांतेकेजेम कोइपुरुषनेराजाएमार
वाकहाड्योतेपुरुषनेलागवोखावाआपेठे तेनेकांइलाग
वोखातांलाडवामांएनुंचितठे तेनुंचिततोलाडवामांनथी
शामाटेकेतेनेतोमारवानोमहोटोजयछे तेमजेज्ञानीपुरुष
छेतेपुद्गलनांकामोकरेठे पणतेजेमपेलोपुरुषलाडवोखाय
तेवोरीतेकरेठे पेटमांसमजेकेएकांइमहारुनथी पणपुद्गल
नुंधर्मउदेआव्युंतेरोक्युंरहेनहि तेभोगवीनेखेरवेपणपोते
भेगोभलेनहि पोतेपोतानाआत्मानाउपयोगमांजरहे जे
मकोइस्त्रीनेपरायाओकरानेधवराववाने महिनोठरावीने
लाव्याछे पणतेनाचितनोआणंदपोतानाओकरानेधवडा
ववामांठे अनेपानोपणपोतानाओकरानेदेखीनेआवेनेते
ओकरानेजेधवमावे तेमनमांविचारेजेपेलानोमहीनोखाइ
येछीये तेधवराव्यावगरचालेनहि परंतुतेमांकांइचितनो
आणंदपणनावे तेमकांइपानोपणनावे तेमअहियांज्ञानी
पुरुषनेसमजवोकेपुद्गलनाकामोमां जेगोनाभले हवेजेपु
द्गलीकधर्मनाप्रणामउठावीने आत्मीकधर्मनोउपयोगक
रवो तेज्ञानदर्शनचारीत्ररत्नत्रीयनुसाधवुं अनेतेनास्वरु
पनेविशे रमवुंतेनेधर्मजावनाकहिये तेमांजेव्यवहारधर्म
नीभावनाजाववी तेथकीशुचआश्रवनउपारजहुंथायतेथ
कीआत्माशुचकर्मबांधे आत्माजारेथायपणकांइआत्मा
नुकारजसिधथायनहि अनेनिश्चैस्वरुपनीजेभावनाभाव

वीतिथकीजावसंवरथाय अनेआत्मानेनवांकर्मआवतारो
केअनेतेनाआत्मानुंकारजसिद्धथाय एवातमांसंदेहराखवो
नहिएटलेजावनाउबरिकहि.

हवेपांचचारीत्रकहियेछिये प्रथमसमायकचारीत्रकहेतां
जेस्वसमाधिऐटलेआत्मस्वरूपने विशेषरमणता तेनेस्वस
माधीकहिये.

शिष्यवाक्य--समाधीतोघणीकरीतथीजोगनुसाधनथा
यत्यारेसमाधीतोथायठे अनेतमेतोआत्मानीरमणतानेस
माधीकहोवो.

गुरुवाक्य--जेजोगसाधनथकीसमाधीचढावेठे अनेखट
चक्रनुंसाधनकरेठे अनेरुचककुंजकप्रमुखसाधीतथासुर
स्वासरुंधीनेसमाधीचढाववी तेनेहठसमाधीकहिये तेमां
मेहेनतएककरोरुपैयानीछे अनेप्राप्तीएककोडीनीछेक
दापिकोइकहेशेकेतमेनथीमानता तेथीएवुंकहोवो तेनेक
हियेकेभाइअमारेतोएवातनोरागद्वेषछेजनहि अनेअमा
रेमतेपणअमेकहेतानथी उमियास्वामीकृतगुणस्थानक
करमारोहग्रंथछे तेनीटिकानेविशेएनोविस्तारघणोठे ते
जोशोतोतमनेसमजपडशे माटेसहेजसमाधीनुंसाधनक
रवुंसहेजबोआत्मानुंस्वरूपजछे तेनीजेस्वभावेरमणता
थायतेनेसहेजसमाधीकहिये एवाजेसमाधीवंततेनेसामा
यककहिये तेसमायकनावेभेद सर्वविरतीसमायकतेसा

धुतेसदायएवीसमाधीमांजरमणताकरे नेदेशविरतीसमा
यककहेतांआवकतेनेसमाधीमांनिरंतररहीनाशके शामा
टेकेगृहस्थीतेथीनिरंतररमणताथायनहि तथागुणठाणुप
णपांचमुंतेथीतेप्रमाणेसमाधीहोय तेनेसमायकचारीत्रक
हिये. तथाविजुठेदोपस्थापननामाचारीत्रकहियेछियेजेपु
र्वेकहीजेसमाधीतेथकीभ्रष्टथाय शार्थीकेपुर्व क्रतकर्मना
जोरथकीप्रणामनीधाराफरे तेथीकरीनेआश्रवजावमांजि
वजायतेवारेसमाधीगुणनरहे त्यारेसमायकचारीत्रपण
नारह्युं तेपाछोपोतानाआत्मानोउपयोगदेइनेपुर्वकृतक
र्मनेछेदीने पागेचारीत्रस्थापनकरेएटलेज्ञानदर्शननेविषे
अखंमरमणकरेतेनेठेदोस्थापनचारीत्रकहिये.

हवेत्रीजुंपरिहारविशुद्धचारित्रकहियेछिये एटलेअशु
द्धनोपरिहार तेनोआत्माविशुद्धथाय एटलेअशुद्धजेराग
द्वेषनाप्रणामनेघटाडवुं उपाधीनेघटाडवुं अनेपोतानास्व
रुपनुंनिर्मलपणुंकरवुं तेनिर्मलशार्थकीथाय केभेदज्ञान
प्रथमप्रगटे त्यारेआत्मानिर्मलथाय एटलेभेदज्ञानतेशुं
कहिये जडचेतननीवेहेचणतेनेभेदज्ञानकहिये तेसंक्षेपथ
कीदेखाडियेछिये जेरुपीसाकाररागद्वेष क्रोधमानमाया
लोचकामविकारइत्यादिक जेवस्तुछे तेसर्वेजडनाघरनी
छे तथाज्ञानदर्शनचारित्रविरजआदिदेइनेजेवस्तुछे तेस
र्वेचेतननाघरनीछे एमसमजीनेजडनीवस्तुनेदूरकरे ने

आत्मानिवस्तुपोतानीजाणीने तेनेविषेरमणताकरे एट
 लेजडनोपरिहारआत्मानुंविशुद्धतापणुं तेनुंनामपरिहार
 विशुद्धचारित्रकहिये तथाचोथुं सुक्ष्मसंपरायचारित्रितेश्चे
 णीगतेबे एटलेजेजीवश्रेणीआरांहे तेश्चेणीवेप्रकारनीछे
 एकउपसमश्रेणी बीजीक्षपकश्रेणी उपसमश्रेणीनोकर
 नारोजीवपाठोपडे अनेक्षपकश्रेणीनोकरनारो जीवपाठो
 नापडे शाद्रष्टांतेकेजेमचुलानी तथाबीजिजग्योयेअग्निबे
 तेअग्निबेएकपुरुषतो राखप्रमुखनाखीनेदावे तेकोइना
 जोवामांनाआवे केअहिंयांअग्निबेएवीकरे अनेएकपुरुष
 पाणीनांखीनेतेअग्निनोक्षयकरे तेबेमांकोनीअग्निप्रगटथा
 य केजेधणीयेपाणीनांखीनेअग्निनोक्षयकरचोछे तेनेकांइ
 अग्निप्रगटथवानीछेनहि अनेजेधणीये राखनांखीनेदा
 बीछे तेनेएअग्नितोप्रगटथाशेज तेद्रष्टांतेअहिंयांबेश्चेणीनुं
 स्वरूपजाणवुं जेजिवआठमुंअपूर्व करणनामागुणठाणे
 जाय त्यांथीश्रेणीबिंधाय ज्यांसुधीसातमागुणठाणामांहो
 य त्यांसुधीकांइश्रेणीप्राप्तिथायनहि हवेजेआठमानेविशे
 श्रेणीछे तेश्चेणीकहेतांमुक्तिपुरनेविषे जवानोरस्तोते त्यां
 थीबेरस्ताबे एकजमणो अनेएकमाबो तेजमणेरस्तेचडे
 तोतेधणीतेनगरेपहोचे तथामाबेरस्तेचडे तेरस्तोतोरान
 नांते तेकेटलीकजोयसुधीचाले पढीआगलतोमार्गबेनहि
 तेवारेपाछुंफरीनेमुलठेकाणेआववुंपडे एटलेअहिंयांजेज

मणोरस्तोतेक्षपकश्रेणीकहिये डाबोरस्तोतेउपसमश्रेणी
 कहिये जेधणीउपसमश्रेणीयेचडेतेधणी कखायतथामि
 थ्यातनेदाबतोचाल्योजाय नेजेक्षपकश्रेणीयेचडे तेमि
 थ्यातप्रमुखनोक्षयकरतोचाल्योजायतेक्षयनोकरनारोजा
 वतकेवलपामीमोक्षेजाय अनेजेदाबतोचाल्योजाय तेश्र
 गीयारमागुणठाणासुधीजाय पणआगलरस्तोछे नहि
 माटेतेनेपाछुंफरवुंपमे अथवाजोआवखुंआवीरहुंहोयतो
 कालप्राप्तथाय हवेजेपाछोवले तेशाद्रष्टांतेकेजेमकोइपं
 खीनेपगेदोरीबांधीनेउराडेछे तेपंखीजेटलीदोरीहोय ए
 टलीभोंयउडे पणतेथकीआगलजवायनहि अनेतेदोरी
 वालोदोरीखेंचे एटलेठेकाणेआववुंपमे तेमउपसमश्रेणी
 वालानेमोहनीकर्मनोनाशथयोनथी एतोउपसमावेलीछे
 तेप्रकृतिपाछीप्रगटथइने तेजिवनेअगियारमेगुणठाणेथी
 पाछोखेंचेएमजाणवुं हवेतेवेश्रेणीनेविषेसुक्ष्मसंपरायचा
 रित्रते तेनुंस्वरूपकिंचितदेखामियेछिये हवेतेआठमेगुण
 ठाणेगयोथकोप्रथमहाशरतअरतभयशोकदूगंछा एख
 टकनेखपावे तथाउपसमावे तेवारपछीनवमेगुणठाणेसं
 जलनो क्रोध मान माया पुरुषवेद स्त्रीवेद नपुशकवेद
 खपावे तथाउपसमावे तेवारेदशमेगुणठाणेएकसंजलनो
 लोचरहे पणतेलोचधन्यधान्यादिक जन्मवस्तुनोनहोय
 अत्यंतसुक्ष्मपोतानास्वरूपप्राप्तनोहोय तथाअगियारमे

गुणठाणे तेलोन्नतपसमीगयोहोय अथवापोतानास्वरूप
नीप्राप्तिथवानोविचारमनमांथाय जेमाराआत्मानीमुक्ति
करुएवोलोन्नथायतोपागेअगियारमेथीपडीनेदशमेआवे
शीष्यवाक्यः--स्वामीएकोइपरभावमांतोपेठोनथी.

पोतानाआत्मानीमुक्तिताकतांउलटोपागेपड्योएशुं.

गुरुवाक्यः--हेनद्रइहां आत्मानीमुक्ती वीचारीते
साचीवात पणएनुनामपणलोन्नकेहेवायअनेलोन्नठे ते
जडठेअनेजडठेते आत्मानागुणनोघातकरतावे माटेएट
लोएलोन्न समजुनेनजोइये.

शीष्यवाक्यः--स्वामी आत्मानीमुक्तीत्यां नवीचारेतो
त्यांशुंवीचारताहशे.

गुरुवाक्यः--हेदेवांणुप्रियत्यांपोतानीपरनीकशीखबर
नथीत्यांतोद्रव्यगुणपरजायभीन्नभीन्ननोखाकरेतथागुणछे
तेपरजायमांसंक्रमावे अथवाद्रव्यमांसंक्रमावे अथवा
गुणपरजायबनेद्रव्यमांसंक्रमावे एवीरीतित्यांभेदज्ञानत
थाभेदानेदज्ञानठे तेपोतानास्वरूप रमणजछे तेनेसुक्ष्म
संप्रायचारीत्रकहीए हवेपांचमुंजथा क्षायकचारीत्रकही
एगीये॥ एटलेजथाक्षायककहेतांजथारथक्षयकयोंते जेणे
मोहनीकरमनो एटलेपुरवेसुक्ष्म संपरायचारीत्रनेवीशे
दसमेगुणठाणेसुक्ष्मनो जेलोभरह्योहतो तेलोभनोक्ष
यंकस्योएटलेसंपुरणमोहनीकर्मनोक्षयथयो तेवारेतेजिव

क्षीणमोहीथयो हवेतेजिवनामननाप्रणामनोकलोलचमे
 नहिशामाटेजेनदिरारुपमोहनीनोजेकेफहतो तेकेफना
 जोरथीअनेकतुरंगउठताहता तेमोहनीकर्मनोक्षयथयोए
 टलेधेलगामाहेथीगइ तेवारतेनोआत्माथीरजावथयोजेम
 सरोवरनुपाणीवायुबंधथयेथके थीरजावरहेतेमएआत्मा
 नोउपयोगथीरभावथयोएटलेजथार्थचारीत्रथयुं एटलेक्षा
 यककहेतांमोहनीनोक्षयकहिये थीरजावकहेतांचारीत्रक
 हिये तेजथार्थकहेतां जेवुंसत्तागतनेविशेवस्तुपणेहतुतेवुं
 जप्रगटपणेथयुं तेवारतेनेएकत्वजावथयो जेमजलनीजे
 सितलताअनेजलरसनोस्वाद अनेजलएत्रणेएकजछेर
 सस्वादनेसितलतापणुतेकांइजलथकीजुदूनथी तेमजगु
 एपरजायसहिततेजद्रव्यठे कदापीकोइअहियांकहेशेके
 पाणीतोउनुंपणहोय तेनेकहियेकेविभावथकीपाणीमांड
 षणतापेसेठे पणस्वभावथकीनथी जेअग्नीनाजोगथी
 पाणीउष्णथाय पणअग्निथकीअलगुकरीये अनेघमीवे
 थायएटलेसितपणुथाय तेमआपणोआत्माकखायादिक
 नाजोगथकी कांमी क्रोधी मानी लोभी अनेकनामधरा
 वेठेपणतेमोहनीकर्मनोनाशथयो तेवारस्वजाविकनीरवि
 कल्पनिरउपाधीथीरप्रणामेजहोय एवंएजेदज्ञानत्यांप्र
 गटेत्यांकांइआत्माअने आत्मानागुणपरजायजुदानथीए
 टलेध्याताधेयध्यान एकत्वपणेभजे एटलेधेपदार्थपरमा

त्मातेपोतानोआत्मातेजजाणवो अनेध्यातापणुप्रोतेजछे
 अनेध्यानतेपोतानोउपयोगछे एमत्रणेएकरूपजत्यांध्या
 नछेतेनेजथार्थकहिये एटलेजथाक्षायकचारीत्रकह्युं कोइ
 अहियांकहेशेकेतमेव्यवहारनोभागअहियांलाव्यानहि.
 नरवुंएकनीश्रयपक्षनुजतमेपोषणकर्युं तेनोउत्तरजे अ
 मेकांइअमाराघरनीरीतनुंकर्युंनथीजेपरमात्मायेचाख्युंते
 अमेकहयुंछे तेश्रीभगवतीजीनेविषे कालेसवीपुत्रअण
 गारनेथीवरमुनीये बेनाप्रश्ननेविषे समायकतेआत्मानेक
 हयुंछेअनेसंवरपणआत्मानेजकहयुंछेतेअधिकारवीस्तार
 थित्यांजो जो एटलेतमनेसमजपडशे एवीरीतेसंवरनास
 तावनबोलकह्या तेमांकेटलाकबोलतो नीश्र्वेआत्मस्वरु
 पीछे तेतोसदायआत्मानेसेववालायकछे अनेएसेवतांथ
 कांनवुंकरमपेसेनहीएवातनीःसंदेहछेअनेजेजेबोलवहेवा
 रनाछे तेबालजीवनेवखाणवालायकछे पणएथकीआव
 तांकर्मरोकायनही अनेआत्मानुंकारजपणतेथीथायनही
 एकहेवामात्रसंवरछे अहीयांकोइकहेशेजे तमेआवीरीते
 वेहेवारनेमुलथी उखेडीनेकाहाडीनाखोतो तोतमेएकांत
 वादीदीसोछे अनेजगवतेंतोएकांतवादीनेमीथ्यात्वीकह्या
 छे तेनोउत्तरजेअमेएकांतवादीछीयेनही अमारवेहेवारप
 क्षघणोवलज्जछे नेमानवाजोगछे पणजेशुद्धव्यवहारछे ते
 तोअमारेआदरवाजजोगछे अनेजेअशुद्धव्यवहार अने

शुभव्यवहार तथाकल्पव्यवहार तेनेकोइआदरवानीअ
मनेमतलबनथी शामाटेकेपरमात्माएसंवरनीकरणीकर
वीकहीबे पणआश्रवनीकरणीकहीहोयतोदेखाडो एटले
शुभाशुभव्यवहारछे तेतोआश्रवछे अनेकल्पव्यवहारछे
तेतोसर्वसर्वनापक्षनाउलखाणकरवाने वास्तेबांध्याछे ते
प्रत्यक्षअदृशनिननानोखानोखाबेतथाजिनमांपणश्वेतंबर
मोगंबरनाजुदाजुदाछे श्वेतंबरनेविशेषणगठगछनानोखा
नोखाबे तेव्यवहारथकीतोकांडफलमालमपडतुंनथी फो
गटकायकलेशबे जेमसंसारनेविशे नातनातनानोखाव्य
वहारबांधेलाछे जेमुसलमाननेविशेमरेत्यारेरुवेकुटेनहि
तेमजअंग्रेजलोकनेविशे पणरोवुंकुटवुंनथी तथाहिंदुलो
कनेविशेरुवेकुटे तथातेनाशोगपालेबे तेदेशदेशनेविशेनो
खीरीतबे मारवाडनेविशेहिंदूलोकोरुवेबे पणकोइकुटतुंन
थी तेमजपूर्वउत्तरमांजाणवुं तथादक्षिणदेशनेविशेरुवेछे
पणकोइकुटतुंनथी नेहाथघसेबे अनेगुजरातनेविशेरुवेबे
अनेछातीमाथांकुटेछेएवादेशदेशनाव्यवहारछेपरंतुमुवेलां
तोपाठांआवतांनथी तथाजवाबपणकोइदेतांनथी तोजेन
थीरोतोतेनीपणएजरीतछे अनेरुवेकुटेछे तेनीपणएजरी
तबे माटेकल्पव्यवहारनीएवीरीतीजाणवी जोएमुवेलां
पाछांआवेतोअनेकल्पव्यवहारनाकष्टनुंफलमलेसर्वमती
कल्पनाकल्पव्यवहारदिसेछेमाटेएवंपरमात्मानुंवचननथि

કેએવાફોગટીયાવ્યવહારકરવાપરમાત્માનુંવચનતોએછેકે
 અપરમાદિજાવેવિચરવું અનેકલપવ્યવહારનીક્રિયાપરમા
 દગુણઠાણામાંછેપરમાદતોતજવાકહ્યાછેમાટેજ્યાંઆત્મસ્વ
 રુપનીરમણતાએત્યાંધર્મકહયુંએટલેવસ્તુનાસ્વજાવનુનામ
 ધર્મએ પણકાંઙકિરિયાનુનામધર્મનથી તથાકિરિયાતોનવ
 તત્ત્વનેવિશે આશ્રવભાંગણાવીછે તથાઠાણંગજીમાંપચીસે
 કિરિયાઆશ્રવકહિએ તેમજસમવાયંગપ્રમુખનેવિશેપણ
 કહયુંછે તથાસુંગડંગજીનેવિષેતેરકિરિયાએ તેપણઆશ્ર
 વમાંકહીછે એમજેટલીજેટલીકિરિયાએ તેનેતોપરમાત્મા
 એતજવીજકહિએ પણઆદરવાનુંકંહિયે કહયુંહોયતોદે
 યાઓ તથાજસવીજેજી ઉપાધ્યાયેકિરિયાનેફાંસીરુપેક
 હેલીએ તથાસર્વસુત્રનીટીકાનેવિશે તથાપ્રકરણપ્રકરણ
 નીટીકાનેવિશેકિરિયાનેકલાપકહિનેબોલાવીએમાટેજેઆ
 ત્મજ્ઞાનએ તેસત્યએ તેજગવતિપ્રમુખસુત્ર તથાસુમતિપ્રમુ
 ખગ્રંથનેજુવો અનેઉપયોગમાંહેલગાવો અનેસુગુરુનાંપા
 સાંશેવોતોસમજ્યામાંઆવે તોઅહિયાંકહેશેકે બીજાશુંવ
 હૂશ્રુતનથી તેનોઉત્તરસુમતિગ્રંથનેવિષે એવુંકહયુંએકે જે
 ઘણુંશાસ્ત્રજાણે અનેઘણુંસમજેઅનેઘણાંશિષ્યઘણોપરવા
 રવધારે તથાઘણાશ્રાવકશ્રાવિકાની પરસ્વદામેલવીનેઉ
 પદેશદે અનેઆત્મસ્વરુપનો ઉપયોગનથી તોતેઘણોસં
 સારરસ્વડશે અનેજિનસાસનનોવેરીજાણવો માટેજેનેઆ

त्मउपियोगनहितेनुंनएयुंणकांडलेखामांनहि तेमाटेआ
त्मज्ञानीबहूश्रुतहोय तेनांपासांसेवो एटलेसमज्यामांआ
वशे तथाआनंदघनजीपणएमकहिगयाठेके आत्मज्ञानी
होय तेनेसाधुकहिये बीजानेतोद्रव्यांलगीजाणवा इत्या
दिक घणांशास्त्रतथाघणांपंडितनांवचनजोशोतो तमनेस
मजपन्नेशे एमपरीक्षाकरिनेआत्मारुपसंवरतत्त्वनेआदर
वो पुद्गलीकभावरुपआश्रवछे तेनेत्यागकरवो तेनाआ
त्मानुंकारजथशे एटलेसंवरतत्त्वकह्यो.

हवेनिरजरातत्त्वकाहियेछिये एटलेनिरजराकहेतांजे
आत्माथकीकर्मनेखेरववां तेनावेभेदठे एकबहाजएकअ
भ्यंतर तेबहाजथकीकर्मनेखेरववानीजजनाठे अनेअभ्यं
तरथकीकर्मनिश्चेजखरे हवेतेबहाजअभ्यंतरतपनांनाम
लखावीयेछिये अणसणतप १ अणोदरीतप २ वरती
संक्षेप ३ रसचाहू ४ कायक्लेश ५ सलीनता ६ एठ
बहाजतपकहिये हवेअभ्यंतरतपकहियेछिये प्रायश्चीत
१ विनय २ वयावच ३ सजाय ४ ध्यान ५ काउसग ६
एठअभ्यंतरतपकहिये हवेप्रथमअणसणतपकहियेछिये
तेअणसणतपवेप्रकारनाठे एकथोडाकालनोबिजो जाव
जिवनो॥ थोडाकालनोछे तेनाअनेकजेदठे उपवास ठठ
अठमजावतठमासीतप तेनेविशेकेटलाकनांनामकहिये
छिये रत्नावलीतपतेनीविगत प्रथमएकउपवासकरेपणी

पारणुपगेवेउपवास पगेपारणु पगेत्रणउपवासपगेआ
 ठठठपगेएकउपवासथीमांमीनेसोलउपवाससुधीचडे प
 गेचोत्रीसछठकरे पाछासोलउपवासथी एकउपवाससु
 धीउतरेपाछाआठठठकरे पछीअठमथीएकउपवाससुधी
 उतरेएठले एकपरवामीथाय तेएकवरसत्रणमासबावीस
 दिवशेएकपरवाडीपुरीथाय एवीचारपरवामीकरवीतेबि
 जिपरवामीयेत्यांविगेनावारे त्रिजिपरवामीयेपात्रनेलेप
 लागेएवीवस्तुनावारे चोथीपरवामीयेआंवेलेकरे एवी
 रीतेएरत्नावलीतप पांचवरसएकमासनेअठवीसदिवशे
 एतपपुरीथाय तेएकपरवाडीयेअठासीपारणांआवे एम
 चारपरवामीयेथइने त्रणसैनेबावनपारणांआवे तेनोजंत्र.

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९०	९१	९२	९३	९४	९५	९६	९७	९८	९९	१००
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९०	९१	९२	९३	९४	९५	९६	९७	९८	९९	१००
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९०	९१	९२	९३	९४	९५	९६	९७	९८	९९	१००
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९०	९१	९२	९३	९४	९५	९६	९७	९८	९९	१००

द्वये कनकावली तप कदीये छीये ते पुरवेजे रत्नावलीतप तेज प्रमा
 णे करवानो फकत फरक एदजोकेजे आठ आठ ठठकह्यावे ते अठम क
 स्वा. अने चोत्रीस ठठ कह्यावे ते अठम करवा. तेनी एक परवाडीये वरस
 एक मास ५ पांच अने दिवस १२ बार चार परवाडीये थइने वरस
 ५ पांच मास एनव दीन आराड तेनोजंत्र.

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९०	९१	९२	९३	९४	९५	९६	९७	९८	९९	१००

कनकावली तपोदीन ४३४ पाखणानादीन ६६ एव
मास १७ दीन १२ एक परवाडी चार परवाडीये पांच
वरम नव मास नै अराडीन.

हये लघुसिंहक्रीडीत तपकहीये छीयं. प्रथम एक अपवास पारणं करी
नेवे अपवास पछी एक अपवास पछी त्रण अपवास पछी वे अपवास पछी
चार पछी त्रण पछी पांच पछी चार पछी छ पछी पांच पछी सात पछी छ प-
छी आठ पछी सात पछी नव पछी आठ पछी नव पछी सात पछी आठ पछी
छ पछी सात पछी पांच पछी छ पछी चार पछी पांच पछी त्रण पछी चार प-
छी वे पछी त्रण पछी एक पछी वे पछी एक तेनो जंत्र.

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९०	९१	९२	९३	९४	९५	९६	९७	९८	९९	१००

लघु सिंह क्रीडीत तपोदीन १५४ पाखणानादीन ३३ एक परवाडी चार
परवाडीये धइने वे वरम एक मास नै बीन.

हये लघुसिंहक्रीडीत तपकहीये छीयं. प्रथम एक उपवास पछी वे उप-
वास पछी एक पछी त्रण पछी वे पछी चार पछी त्रण पछी पांच पछी चार
पछी छ पछी पांच पछी सात पछी छ पछी आठ पछी सात पछी नव पछी
आठ पछी दस पछी नव पछी अगीयार पछी दस पछी बार पछी अगीया-
र पछी तेर पछी बार पछी चउद पछी तेर पछी पंदर पछी चउद पछी सो-
ल पछी पंदर पछी सोल पछी चउद पछी पंदर पछी तेर पछी चउद पछी
बार पछी तेर पछी अगीयार पछी बार पछी दस पछी अगीयार पछी न-
व पछी दस पछी आठ पछी नव पछी सात पछी आठ पछी छ पछी सात
पछी पांच पछी छ पछी चार पछी पांच पछी त्रण पछी चार पछी वे प-
छी त्रण पछी एक पछी वे पछी एक तेनो जंत्र.

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९०	९१	९२	९३	९४	९५	९६	९७	९८	९९	१००

हवे सुक्तावली तप कहीये बीये. प्रथम एक उपवास पठीवे उपवास प-
छी एक पठी त्रण पठी एक पठी चार पठी एक पठी पांच एम अनुक्रमे सो
ल सुधी चडवा. पाठा एक पठी सोल पठी एक पठी पंदर एम अनुक्रमे एक
सुधी उतरवा. तेनो जंत्र.

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९०	९१	९२	९३	९४	९५	९६	९७	९८	९९	१००

सुक्तावली तप दीन ३०९. पारणा दीन ६९ सरव मजीने वरस १ दीन
स २ बे. चार परवाडी थदने वरस चार दीन. ६.

ए कनकावली आदेशेने सुक्तावली सुधी चार परवाडीनां पारणां-
नी रीत रत्नावली प्रमाण जाणवी.
हवे शुणरत्नाकर संवहर तप कहीये बीये. प्रथम मासे एक एक उपवा-
सनुं पारणुं करवुं. बीजे मासे बडे उपवासनुं पारणुं करवुं. त्रीजे मासे त्रण-
त्रण उपवासनुं पारणुं करवुं. एम जावत सोलमे मासे सोल सोल उपवास
नुं पारणुं करवुं अने ते विषे आतापना परमुख लेवीते अधिकार भाग
तीजीना बीजा सतकथी जाणजो.

हवे कोटीक तप कहीये बीये. प्रथम एक उपवास करवो पठीवे करवा
मजावत सोल सुधी चडवुं. अने सोलथी पाळुं एक सुधी उतरवुं एमानी प
ण चार परवाडी करवी. पारणानी रीत पुरवनी पेरें जाणवी तेनो जंत्र.

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९०	९१	९२	९३	९४	९५	९६	९७	९८	९९	१००

कोटीक तप दीन २७२ पायणा ३२ सरव मजीने दस मास चार दीन चार
परवाडी थदने त्रण वरस चार मास दीन सोल.

हवे खुडपडीमा तप कहीयेछीये. प्रथमएकउपवासकरवोपछीबे

१	२	३	४	५
३	४	५	१	२
५	१	२	३	४
२	३	४	५	१
४	५	१	२	३

पछीत्रणपछीचारपछीपांचपछीत्रणपछीचारपछीपांच
पछीएकपछीबे. पछीपांचपछीएकबेत्रणचार पछीबे
त्रणचारपांचएक पछी चारपांचएकबेत्रण.एनीएक
परवाडीये. तपदीन ७५ पारणांदीन २५ चारपरवाडी थइने

वरसएकने मासएकदीन १० एतपपुरोथाय पारणां पुरववत.

हवे महाभद्रपडीमा कहीयेछीये. ते प्रथमपांचउपवासकरवापछीठ

५	६	७	८	९
७	८	९	५	६
९	५	६	७	८
६	७	८	९	५
८	९	५	६	७

पछीसात पछीआठ पछीनवपछीसात आठनवपांचछप
छीनवपछीपांच एमअनुक्रमेउपवासकरवातेनेजंन
एम महाभद्रपडीमानातपोदीन १७५ पारणांदीन २५
सरबमजीने मास छत्रनेदीन वीस एकपरवाडीये जाण

वोचारपरवाडीये थइने वरसबेमासबेदीन २० थाय एटजे एतपपुरण
थाय. पारणानी रीत पुरववत.

१	२	३	४	५	६	७
४	५	६	७	१	२	३
७	१	२	३	४	५	६
३	४	५	६	७	१	२
६	७	१	२	३	४	५
२	३	४	५	६	७	१
५	६	७	१	२	३	४

हवे अतिभद्रपडीमा कहीयेछीये. प्रथमएक
उपवासकरवोपछीबेपछीत्रणपछीचारपछीपांच
पछीछपछीसातपछीचारपछीपांचपछीछपछी
सातपछीएकबेत्रणपछीसातपछी एकबेत्रणाचा
रपांचछपछीत्रण एमअनुक्रमेउपवासकरवा. अ

तिभद्रपडीमा तपोदीन १९६ पारणांदीन ४९ सरबमजीने आठमहीनले
पांचद्विस एकपरवाडीना जाणवा. चारपरवाडीयो थइने वरसबेमास
आठदीन २० रीसे एतपपुरोथाय. पारणां पुरववत.

हवे अतिशुद्ध पडीमा कहीयेछीये. प्रथमएकउपवासकरवो
पछीबे पछीत्रणपछीचारपछीपांच पछी छपछीसात पछीआ
ठपछीनवपछी पांचपछी छपछीसात आठनव एकबेत्रणचार.
पछीनवपछीएक पछीबे त्रणचार पांच छ सात आठ पछी

१	२	३	४	५	६	७	८	९
५	६	७	८	९	१	२	३	४
९	१	२	३	४	५	६	७	८
४	५	६	७	८	९	१	२	३
८	९	१	२	३	४	५	६	७
३	४	५	६	७	८	९	१	२
७	८	९	१	२	३	४	५	६
२	३	४	५	६	७	८	९	१
६	७	८	९	१	२	३	४	५

चार पांच छ सात आठ नव एकवे
 नव. एम अनुक्रमे उपवास करवा
 साथेना जैत्रमां बतव्या प्रमाणे
 तिथिपदीमा तपदीन ४०५ पार-
 णां दीन ६१ सरवमजीने वरस ए
 कमास चारदीन ६ एकपरवाडी
 थाय चारपरवाडीये मजीने वरस
 पांचमास चारदीन चोवीस एतत्
 पुराणथाय. पारणां पूर्व कक्षाप्रमाणे-

हये महाबुधभद्रपदीमा कहीयेछीये. प्रथम एक उपवास पछीचेउ पक्ष

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
६	७	८	९	१०	११	१	२	३	४	५
११	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
५	६	७	८	९	१०	११	१	२	३	४
१०	११	१	२	३	४	५	६	७	८	९
४	५	६	७	८	९	१०	११	१	२	३
९	१०	११	१	२	३	४	५	६	७	८
३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१	२
८	९	१०	११	१	२	३	४	५	६	७
२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१
७	८	९	१०	११	१	२	३	४	५	६

पछीचापछी चार पछीपांच पछी
 छ पछीमा तपदी आठ पछीन वरस
 दस पछी अगीथार पछीत सात आ
 ठन वरस अगीथार एकवे नव चा
 र पांच पछी अगीथार पछी एकवे
 नव. एम अनुक्रमे उपवास जैत्रमां
 बतव्या प्रमाणे करवा. अतिमहा
 बुधपदीमाना तप दीन ७२६ पार
 णां दीन १२१ सरवमजीने वरस

वे मास चारदीन ७ प्रथम परवाडी थाय. चारपरवाडी धइने वर
 सन वमास ४ चारने दीवस २६ एतत् पुराणथाय. पारणां पूर्वप्रमाणे-

अथ करम घाती तप लखीयेछीये. प्रथम बड आठ कर-
 वा. पारणे वेसाण करवुं. एम आठे ठठ सजंग करवा आंतरा र
 होत गरणं नमो नोणस गणवुं नोकार वाली २० बीस गणवी-

बारवर्षनोसलेखणातपकहियेछियेतेप्रथमचारवर्षसुधी
 विगेनोत्यागकरवो विजाचारवर्षनेविशे उपवासआदेदे
 इनेविचित्रप्रकारनोअठमसुधीतपकरवो तेवारपछीएक
 वर्षएकांतरेउपवासकरवा नेपारणेआंबेलकखुं तेपणीमा
 स ६ अठमअठमनोतपकरवो तेवारपणीमास ६ अठम
 उपरनोविकटनक्ततपकरवो तेवारपछीवर्षएकआंबेलनो
 तपकरवो तेवारपछीवर्षएकआंबेलआदिदेइने मासखम
 णसुधीशक्तिसारुतपकरवो एवीरीतनोचारवर्षनोसलेख
 णातपजाणवो तथाजवमधपडीमाएकमासनोतपतेनी
 विगतजेप्रथमशुक्लपक्षनेपद्मेथकीमांडवो तेप्रथमतपेदां
 तीएकआहारनीतथा दांतीएकपाणीनी विजेदिनेदांतीव
 बेआहारपाणीनीएमजावतपुनेमनेदिने पंदरदांतीआहा
 रअनेपंदरदांतीपाणीनी पाछुक्रश्मपक्षमांपडवेनेदिनेचउद
 दांतीआहारनी तथाचउदपाणीनी एमजावतउगणत्रीश
 मेदिवशेएकदांतीआहारनी तथाएकपाणीनीत्रिशमेदिव
 शेउपवासकरवो तेनुनामजवमधपणीमाकहिये तथाव
 जरमधपणीमाएकमासनीहोय तेपणप्रथमशुक्लपक्षनीए
 कमथीमांन्यो तेप्रथमदिवशेदांतीपंदरआहारनी तथादां
 तीपंदरपाणीनी विजेदिनेचउददांतीआहारनीनेचउददां
 तीपाणीनी एमजावतपुनेमनेदिवशेएकदांतीआहारनी
 नेएकदांतीपाणीनीतथावदने प्रथमनादिवशेएकदांतीआ

हारनी तथा एकपाणीनीवद २ वेदांती आहारनी नेवेदांती
 पाणीनी एमजावत अमांवास्याये पंदरदांती आहार अने
 पंदरदांती पाणीनी तेने वजरमधपडीमा कहिये इत्यादि
 कतपसिद्धांतने विशेषी जापण कहावे तथा हालमांन वाक
 लपीततपघणाथायवे एसर्वेने इतर कहेंतां थोडा कालनो अ
 णसणतप कहिये तथा जावजिव अणसणतप तेना वेभेद
 एकपादो उपगमण अणसण अने एकभतप चखांण अणस
 ण हवे पादो उपगमण अणसण ना वेभेद एकसीं ह अग्नी प्रमु
 खनो उपसर्ग थाय तो पण त्यांथी डगे नहि बिजा एवा उपस
 र्ग वना जेम वृक्षनी डाल कापेली पडी होय तेमहाले चालेन
 ही जतप चखांण अणसण ना वेभेद एकसीं हादीक उपसर्ग
 उपनाथका जतप चखाण करे बीजो ज्ञात पाणी विना उपस
 र्ग पचखे एवे जेद एटले अणसणतप कह्यो हवे अणोदरीत
 पकहीये बीये तेना वेभेद एक द्रव्य अणोदरी एक भाव अणो
 दरी द्रव्य अणोदरी ना वेभेद एक उपगरण अणोदरी बीजी
 भात पाणीनी अणोदरी उपगरण अणोदरी ना वेभेद एक
 पातरुकाष्ट अथवा माटी नुराखवुं ते पात्र अणोदरी कहिये ह
 वे भात पाणीनी अणोदरी ना अनेक जेद आठक वल आहार
 ना करे तेने अल्प आहारी कहिये कवल के हेतां कुकडानां
 डा प्रमाणे कोली उहोय बारक वल जे आहार करे तेने
 अडधा अणोदरी कहिये तथा चोवीस कोलीया आहार

करे तेने चोथाजागनी अणोदरीकहीये एमजावत
 एकत्रीसकवलनोआहारकरे तेने पणअणोंदरी कहीये
 शामाटेकेवत्रीसकवलनुपुरुषने आहारनुंप्रमाणतेथीए
 कत्रीसवालोअणोदरीमांछे तेथीस्त्रीनेअठावीसकवलनु
 परीमाणछे तेनेसतावीससुधीअणोदरीकहीयेतेथीजावत
 आठकवलथीतेएकत्रीसकवलसुधी अणोदरीनो तपकही
 ये अनेवत्रीसकवलपुरालेतेने परमाणुंप्रेतअहारकही
 ये अथवातेमांथीकांडैएकशीख अथवाएकग्रासउणोलेते
 नेपणपरमाणुप्रेतकहीये पणएकशीखेउणोरहे त्यांसुधी
 तेसाधुपेटजरोनाकहीये एटलेजातपाणीनीअणोदरीक
 हीतथाद्रव्यअणोदरीकही.

हवेभावअणोदरीकहियेछिये तेनाअनेकभेदछे अल्प
 क्रोध अल्पमान अल्पमाया अल्पलोचन अल्पज्ञान
 अल्पबोलवुं अल्पकलहइत्यादिक एभावअणोदरीकहि
 ये एटलेअणोदरीतपकह्यो हवेत्रीजोव्रतीसंक्षेपतपकहि
 येछिये जेगोचरीनाअनेकभेदछे द्रव्यथकीअग्निग्रहकरे
 क्षेत्रथकी कालथकी जावथकी अभिग्रहकरे एटलेद्रव्य
 थकी जेफलांणोद्रव्यमलशेतोलेइशुं तथाक्षेत्रथकी जेआ
 गाममां अथवाफलाणांगाममां अथवाफलाणीपोलमां
 अथवाफलाणामेहेलामांमलशेतोलेइशुं कालथकीअग्नि
 ग्रहफलाणीवेलायेमलशेतोजलेइशुं भावथकीअग्निग्रहजे

स्त्रिअथवापुरुषवाकुंवारीकाप्रमुख आवीरीतेआपशेतोले
 इशुं अथवाजाजनमांहेथीउपाडेलुंइशेतोजलेइशुं अथवा
 जाजनमांथीबीजाभाजनमांघालेलुंइशेतोजलेइशुं अथ
 वाआपणेकाजेउपाडीने बीजाजाजनमांघाल्युंइशेतोलेइ
 शुं अथवाअनेरेजाजनेघालेलीवस्तु आपणेकाजेउपाडे
 लीहशेतोलेइशुं अथवाअनेरानेपीरसेलुंइशेतोलेआपशेतोले
 इशुं अथवावस्त्रनेविशे ठोकलां ठोकली स्वास्त्रा प्रमुख
 मोकिलाकरेलाहशे अनेतेमांथीलेइजाजनमांघालताह
 शे तेआपशेतोलेइशुं अथवाकोइनेत्यांथीलावेलुं तेआप
 शेतोलेइशुं अथवाकोइनाजाणामांपीरस्युंछे तेनेवधारण
 ड्युं तेआपशेतोलेइशुं अथवातेपाळुंलेइने बीजाठामने
 विशेघाल्युंछे तेआपशेतोलेइशुं अथवानिंदानेस्तुतिमेली
 थायतेवुंजेरसवतिअनेपाणीखारुएवोजोगमलशेतोलेइशुं
 उशरीयुंकेहेतांएनेपीरस्युंतेलेइशुं अथवानिंदनीकिआहार
 लेइशुं अथवालोकनेवखाणवाजेबो प्रीयकारीमोदकपर
 मुखआहारतेमलशेतोलेइशुं अथवाकटुकआहारपरंतु
 ठेगुणकारीतेमलशेतोलेइशुं इत्यादीकआहारनोतरेतरे
 हनोअजीग्रहकरे तथाहवेदातारनोअजीग्रहकहीयेछीये
 खरमेहाथेदेतोलेइशुं अथवाअणखरमेहाथेदेशेतोलेइशुं
 अथवाजैद्रव्येहाथखरड्योठे तेद्रव्यआपशेतोलेइशुं अथ
 वावस्त्रादीकअनेकप्रकारना अहीयांअजीग्रहकेहेवा अथ

वाकोइथीक्षुधावेदनीनखमातीहोयतोशीतउष्णजेवोमल
 शे एवोलेइशुं अथवागोचरीएमौनपणेविचरशुं अथवा
 पोतानीद्रष्टीएदीठो आहारदातारआपशेतोलेइशुं अथ
 वाअणदीठोआपशेतोलेइशुं अथवादातारेजेआहारनंपु
 छयुं तेजआहारआपशेतोलेइशुं अथवाजीक्षाएजेवोमल
 शेतेवोलेइशुं अथवाघणुंअनस्तवनाकरीआपशे तोलेइ
 शुं अथवाअज्ञातधरनीभीक्षालेइशुं अथवाग्रहस्तीएमो
 होआगललावीतेमुक्युंतेजलेइशुं अथवामानसहीतजेआ
 हारग्रहणकरवाजोम तेआहारमलशेतोलेइशुंअथवाशुद्ध
 निर्दोषमलशेतोलइशुंअथवादांतीनीसंख्यायेआहारलेइ
 शुं इत्यादीकव्रतीसंखेपतपनाजेदजाणवाएटलेव्रतीसंखे
 पतपकह्यो हवेरसचाहुचोथोतपतेनाअनेकजेदछे एटले
 घीप्रमुखझरतेथके एवीवगेनोत्यागकरे अरसकेहेतांअ
 डद चण्या वाल इत्यादीकनोआहारलेइशुं अथवाआंबे
 लकरीशुं अथवाओसामणमाहेलाशीतनीकलेतेनेजवाव
 रीशुं अथवाहींगपरमुखेवघारेलुहशे तांतेआहारनहीक
 रीये अथवाजुनुंधानखाणपरमुखतेनोआहारकरीशुं अथ
 वाअंतआहारकेहेतां उखलारबलीजलीहशेतोलेइशुंअ
 थवापतआहारकेहेतांटाढोपरमुखआहारलेइशुं अथवालु
 खोआहारलेइशुं तेसर्वेरसनोत्यागतेनेरसचाहुतपकह्यो
 हवेकायकेशतपकहीयेछीये तेनाअनेकभेदछे कीउसग

करीनेउभुरेहेवुं अथवाकाउसगकरीनेउजारहीनेहालवुं
 नही अथवाउकमआसनेबेसवुंअथवाबारपडीमापरमुख
 साधुनीवेहेवी अथवावीरासनेबेसवुं अथवापलांठीवा
 लीनेबेसवुं अथवावकरशीयालनीपेरेबेसवुं अथवादांडा
 नीपेरेसुवुं अथवाताहाम्तापबेनीआतापनालेवी अथवा
 वस्त्रउपगरणनराखवुं अथवाशरीरेखाजनखणवी मुखनुं
 थुकपरठवुंनही गलेउतारीजवुंशरीरनुंजेसुसुरखारोमके
 शनखपरमुखनसमारवा अथवाशणगारनकरवो एकाय
 कलेशतपकह्यो हवेप्रतीसलीनतातपकहीयेछीये तेनाचा
 रजेदछे इंद्रीप्रतीसलीनता १ कखायप्रतीसलीनता २
 जोगप्रतीसलीनता ३ वीवक्तप्रतीसलीनता ४ हवेइंद्री
 प्रतीसलीनतानापांचभेद श्रोतइंद्रीकहेतां काननावीशय
 नेविषेपरवरतवुं तेनेरुंधवुंएटलेरुडामाठाशब्दकाननेविषे
 आवीपड्यातेउपररागद्वेशनकरवोतेनेश्रोतइंद्रीसलीनता
 कह्येअथवाचक्षुइंद्रीसलीनताकेहेतांजेरुपरुडामाठांदेख
 वांतेनेविषेचक्षुनुंपरवरतवुंरुंधवुं एटलेनेत्रनोविशयजेपं
 चवरणनारुपनेविषेछे तेरुपनेविषेरागद्वेशनाकरवोहवेग्रा
 हणइंद्रीसलीनताकह्येछीये एटलेनासीकातेनेगंधनेवी
 षेपरवतवुं तेथकीरुंधवुंएटले सुरभीगंधदुरभीगंधनासी
 कानेआवीप्राप्तथाय तेनोद्वेशनकरवो हवेरसइंद्रीसलीन
 ताकह्येछीयेएटलेजीभनोस्वजावतेरसनेग्रहणकरवानो

ठे तेनेविषेपरवर्तवुं तेनेरुंधवुंएटले पांचप्रकारनारसनी
 ग्रहणकरताजीभठे तेजेजेरसआवीनेप्राप्तथाय तेशुज
 अथवाअशुजहोय तोपणद्वेशरागनकरवो हवेफरसइंद्री
 सलीनताकहीयेछीये एशरीरनेफरसनेविषे परवर्तवानो
 स्वप्नावछे तेनेरुंधवातेआठप्रकारनाफरसठेतेनेविशेतेश
 रीरनोविषयछेतेफरसआठेप्रकारनारुढाअथवामाठाआ
 वीप्राप्तथायतेनेविषेरागद्वेशनाकरवोएटलेइंद्रीसलीनता
 तपकह्यो हवेकसायपडीसलीनतातपकहीयेछीये तेनाचा
 रप्रकार क्रोधजेरीसनाउदयेकरीउपजवुंतेनेरुंधवुंअथवा
 क्रोधआवीनेप्राप्तथयोछे तेनेनिष्फलकरवो सामानावच
 नादीकहोयतेसहीजवां अथवामानजेउदयआवतानेरुंध
 वुं अथवाजेउदयआवीप्राप्तथयो एवोजेअजिमानतेनेनि
 ष्फलकरवो तथामायाकेहेतांकपटतेनेउदयआवतानेरुंध
 वुं अथवाआवीप्राप्तथाय तेनेनिष्फलकरवुं तथालोभकेहे
 तांइगवंता रुपतेउदेआवतानेरुंधवुं अथवालोजनोउदे
 आवीप्राप्तथाय तेनेनिष्फलकरवुंएटलेकसायप्रतीसली
 नतातपकह्यो हवेजोगप्रतीसलीनतातपकहीयेछीयेतेना
 त्रणभेदठे एकमननोजेवेपार जेपरजुजवो तेनेबहूप्रकारे
 करीनेपणसंवरवो तथाबीजोवचनसलीनताकेहेतां जेअ
 नेकप्रकारनावचनपर जुजवांतेनेसंवरवुं तथात्रीजोंकाय
 जोगकहेतांजेकायानोवेपार आश्रवथकीरोकवो हवेम

ननोजेवेपारतेनुसंवरवुं एटलेमाठुजेमनतेनेरुंधवुं नला
 मननीउदारणाकरवी तेनेमनप्रतीसलीनताकहिये तथा
 वचनजोगनावेपारनुंरुंधवुं एटलेमाठजिवचनतनुं रुंधवुं
 नलांजिवचनतेनीउदारणाकरवी एटलेवचनजोगनीप्र
 तीसलीनताकहिये हवेजेकायजोग एटलेकायानोवेपार
 संवरवोएटले समाधीसहीतवर्तवुं एटलेहाथअनेपम
 काचबानीगोडेगोठवीराखे इंद्रियोपांचेगोपधीराखवीश
 रीरनाअंगोपांगतेनेकायजोगप्रतीसलीनताकहिये एट
 लेजोगसलीनताकह्यो हवेविवक्तसलीनताकहियेछियेए
 टलेउपाश्रिये स्त्री पशु नपुषक प्रमुखनहोय तेउपा
 श्रेरहेवुं तथापाटबाजोठपाटलाप्रमुख तेपणस्त्रीयादि
 कनहोयनेशेववुं भोगववुं वलीउत्तमवनवाप्तीतथाउदान
 अथवामोटवृक्षनीहेठे तथादेवकुलनेविशे तथाघणाज
 णबेसताउठताहोय तेवीसजानेविशे तथापाणीभरताहो
 यतथापीताहोयत्यांतथाघणाकिरीयाणालेवेकरथतोहोय
 त्यांस्त्रीमनुषनीपणहोय तथागायभेंशनपुशकएथकीरही
 तएवीजेवस्तीहोय एवाउपाशरानेविशे पराशुतएटले
 अचीतनिरदोशत्यापाटपाटलाबाजोठ तथाअठीगणमु
 कवानुंपाटीयु तथासंथारोमाजप्रमुखघासनो अथवाउद
 ननोइत्यादिकवस्तीपासेमागीलेइनेविचरे तेनेप्रतीसली
 नताकहिये एटलेएछएबहाजतपकह्या एटलेएबहाजत

पथकीकर्मनोनाशथायनहि कोइकहेशेनाशनथायत्यारे
 शास्त्रवालेशावास्तेकह्या तेनोउत्तरजेशास्त्रवालैकह्यातेने
 व्यवहारचलववो अनेपोतानादर्शननीनोखीउलखाएक
 राववी प्रथमतोएजकारण बीजुएकेएवातपथकी सासन
 नीशोभाघणीवधेसासनसारुलागे त्रिजुएकेतेधणीनीबा
 हाजयकीइंद्रीयोबिजाविकारमांनपेसे इत्यादिक कारण
 जाणवांपरंतुएनेविशे कांइआत्मउपयोग एवोशब्दतोछे
 जनहि अनेचारीत्रनामआत्मानुंठे तोजेवस्तुचारीत्रठेतो
 तेवस्तुतोएमांठेनहि आतोएकक्रियारुपछे तोक्रियानेवि
 शेतोकोइनुंमनस्थीररहेनेकोइनुंनारहे जोस्थीररहेतोएप
 रमादगुणठाणानीक्रियाठे कांइअपरमादीजावतोएमांछे
 नहि अनेअपरमादीजावनेविशेतो क्रियाहोयजनहिते
 विचारीजुवो हवेजेएवीक्रियाकरेतेथकीकांइमुक्तितोमलेन
 हिकेमकेमुक्तिनुंप्रथमकारण जेदज्ञानठे तेचोथागुणठाणा
 थीमांडीनेआठमागुणठाणासुधीचाले तथानवमुदसमुगु
 णठाणुठे त्यांजेदाभेदज्ञानठे नेबारमेगुणठाणेअभेदज्ञान
 छेएटलांगुणठाणांकहेतां आठमागुणठाणार्थीबारमागुण
 ठाणासुधीवचननुंउचारणपणछेनहि तथामनद्रव्यगुणप
 रजायआत्मउपयोगनाजेगुजरहे तेविनाजोबिजिजगाये
 जायतोतेगुणठाणारहेनहि पाठेठेसातमेगुणठाणेजाय
 जावतमिथ्यातमांपणजाय तथाअवधीज्ञानी मनपरजव

જ્ઞાનીકોઈસાધુહોય તેસાધુપણશ્રવધીમનપરજવજ્ઞાનનો
 ઉપયોગદેતાં એગુણઠાણાપાંમેનહિ તેગુણઠાંણાશ્રુતજ્ઞાન
 શ્રવલંબીછે તેવારમેગુણઠાણેશ્રનેદજ્ઞાનહે ત્યાંધાતીકર્મ
 નોક્ષયકરીનેતેરમેગુણઠાણેકેવલજ્ઞાનપામે તેતોબહારની
 ક્રિયાતથાબહારનાતપમાંકાંઈછેનહિ તેવારેકોઈકહેશેકે
 આજકાંઈતેવસ્તુહેનહિ માટેબહાજક્રિયાનેતપ તેજપ્રધાન
 છેતેનેકહિયેકેવહાજક્રિયાનેબહાજતપપ્રધાનછે તેઠીકછે
 પણતમેઆત્મધર્મનાદ્વેશીમાટેતમને હજુસમકિતગુણઠા
 ણુપણઆવ્યુંનથી માટેતમેસ્વુશીપમેતેમકરો પણએકેવુંહેકે
 જેમલાકડાનાપુતલાને વરવનાવીનેજાનલેઈનેજાય તેને
 કોઈકન્યાપરણાવેનહિ અનેએજાનેયાલાજસ્વોઈનેઘેરઆ
 વેતેમતમેપણઆત્મજ્ઞાનહિણબહાજક્રિયાનાઆઘંબરીમાટે
 અનંતોસંસારરસ્વદ્દશો અનેતમારાઉપદેશનાસાંજલવા
 વાલાતેપણઅનંતોસંસારરસ્વદ્દશો તેવારેતેબોલ્યાજેતમેબ
 હૂકઠોરવચનબોલોછો અનેઅમેતોબહૂપંક્તિનાંવચનકહ્યાં
 છેતેઉપરચાલીયેઠીયે માટેઅમેશામાટેસ્વધીયે તેનોઉત્તર
 જેતમેપંડિતોનાકહેણઉપરથીચાલોછો તેકાંઈપંક્તિઆત્મ
 જ્ઞાનીનાંઆવચનનાહોય શામાટેકેસમકિતવમાઆશ્રવ
 માંનાસ્વવાછે નેઆશ્રવનોવધારોકરવો એવચનપંડિતનાંક
 હેવાયનહિ પંડિતહોયતેતોઆત્માનુસ્વરુપગ્રહીનેસંવરજા
 વનીપરુપણાકરે તેનેપંડિતકહિયે તેઅધિકારઘણાશાસ્ત્ર

मांछे नेशास्त्रनांनाम अमेपुर्वेलधिळांछे तेथकीजाणजो.
 त्यारेतेबोल्याजे तेशास्त्रनाबांधनारपंडीतखरा नेबी
 जाशास्त्रनाबांधनारा पंडीततेशुंखोटा तेनोउत्तरजेतेंकहुं
 तेपंडीतखोटा तोएप्रतक्षखोटाजछे शामाटेकेआचारदी
 नकरग्रंथनेविशे एवुंकहुंछेके ग्रहस्तीनाछोकराने परणा
 ववानेसाधुजाय एवांवचननाकेनाराने पंडीतकेमकहीये
 प्रत्यक्षतेमणेपोतानी नेपोतानापरीवारनीआजीवीकाबां
 धीछे तथाजेतपमां उजमणांकरवानाग्रंथबांध्या तोते
 नेपुछीयेके पुर्वेकह्यातेतपसुत्रमांछे तेनांतोउजमणांकांड
 छेनही अनेतमेजेनवातपउत्पन्नकर्या तेंतपसुत्रमांतोछेन
 ही नेतेनांउजमणांतमेबांध्यां तेतमारीआजीवीका चला
 ववासारुबांध्यां केशावास्तेबांध्यां तथाश्रावकनेउपधान
 नुकहोगे अनेतेनांएवांप्रकरणपणवतावोगेजे श्रावकनो
 नोकारपणउपधानवह्यावगरखपलागेनही तेतमेकयासु
 त्रमांथी लावीनेदेखांडोगे जेउपाशकदशांगनेविशे आणं
 दजीआदि दसश्रावकनोअधिकारछे तेणेतुरतधर्मसांज
 छी समकीतमुळवारव्रतउचर्यां नेअगियारपडीमाश्राव
 कनीवहीपणउपधानवह्यांतोदीसतांनथी एमजेजेसुत्रमां
 श्रावकनोअधिकारहोय त्यांजोजोतथातमेकहोछोके सा
 धुनेजोगवह्याविनासुत्रवंचायनहि तोभगवतीजिनेविशे
 खंधकतापसतुरतदिक्षालेइने द्वादशअंगीजण्याइत्यादि

कजेटलासुत्रमांश्रावकनाअधिकारठे तेसर्वेदिकानलेइने
 कोइअगीयारअंगजण्या कोइद्वादशअंगीभए या तथाअनु
 तरउवाइनेविशे धनाकाकंडीएनवमहीनाचारीत्रपाल्युंते
 मध्येमासएकतोसंधारानोगयो आठमासचारीत्ररह्युंतेमां
 अगीयारअंगजण्यातोतेणेजोगकयेदहाडेवह्या एरुजग
 वतीजिनाजोगमां ठमहीनाजोइये तोमांडलीयातथाआ
 चारीतथादशअंगना जोगवहेतांएनेकेटलांवरसजोइयेते
 विचारीनेजवाबदेजो एटलेएग्रंथनाबांधनाराये पोतानी
 आजिवीकाबांधीठे पणकांइधर्ममार्गबांध्योनथी तथाआ
 धविधीप्रमुखग्रंथोनेविशे वडीनीतलघुनीत दातणनाहा
 वाखावा प्रमुखनाआचारबांध्या तेनेतेशुधर्मकहिये केते
 नेतेशुंषापकहिये एवाग्रंथनाबांधनारानेकहोपंमितशीरी
 तेकहिये नेतेनेपंडितकहेतेनेपणअज्ञानीकहिये.

शिष्यवाक्य--स्वामिसुत्रनेविशेपणतमेपुर्वेकह्यातेतपक
 हेलाछे तेधर्ममांस्वराकेनहि.

गुरुवाक्य--हेभद्रएतोत्यांजबहाजतपकह्याछे बहाज
 कहेतांबहारथीकायानेतपावे तेनेबहाजतपकहिये अभ्यं
 तरतपतेकर्मनेबाले तेनेकहिये माटेबहाजछेएव्यबहार
 ठेमाटेत्यांजधर्ममांगवेख्यानथी.

शिशवाक्य:-धर्ममांगवेख्यानथी तोइहांकेहेवानीजरु
 रशीहती.

ગુરુવાક્ય:-નગવાનેતોસાતેનયવતાવ્યાછે પરંતુધર્મ
તોત્રણનયમાંજવતાવ્યોછે તથાસુત્રકારેજેતપવાહાજનું
માનવધાર્યુંછે તેસુત્રકારનાવચનમાંતો ઘણીવાતોનીશંકા
જછે પ્રથમતોજસવીજેજીઉપાધ્યાયે નવાણુબોલતોત્રણ
મલતા કાહાડીજમુકેલાછે તથાસિદ્ધાંતનામાલીક જી
નનદ્રગણીસ્વમાશ્રમણ દસપુરવધરહતા તેનેતથાસીધસે
નદેવાકરને જેચરચાત્રોથડ તેચરચામાંપણ જિનમદ્રગણી
સ્વમાશ્રમણના ઉત્તરમાંકશુંઠેકાણુદીસતુંનથી તેશિવાય
પણઘણાબોલ સિદ્ધાંતનાત્રણમલતા કલ્પીતજાણથા
યછે પરંતુત્રાપણેસિદ્ધાંતનોત્રાધારછે તેથીતેત્રાધારઉપર
ચાલવાનુંછે વાદીઉત્તર તમનેસિદ્ધાંતકલ્પીતભાષણથયાં
તોતમેશાવાસ્તેસ્વોટુંજાણીનેમાનોછો તેનોઉત્તર સરવસૂ
ત્રતોકાંડસ્વોટાંજાણથતાંનથી ત્રનેજેજેબોલસ્વોટાંજાણ
થાયછે તેત્રમેસદહતાનથી ત્રમારેકાંડતાહારીપઠેહઠ
વાદછેનહી જેત્રમારાઘરડાકહીગયાતેસ્વરું એવુગધાપુંછ
તોતમનેસોંપ્યુંછે.

શિશવાક્ય:-સ્વામીવાહાજતપતોવ્યવહારમાંગયો એ
માંતોકાંડત્રાત્માનુકારજથવાનુંછેનહી માટેત્રમઉપરક
પાકરીને ત્રમ્બંતરતપત્રોલ્લેખાવો તેમત્રમેકરીયે જેમત્ર
મારાત્રાત્માનુકારજસિદ્ધથાય.

ગુરુવાક્ય:-ત્રમ્બંતરતપનાછત્રેદેવેકહીયેછીયેપ્રાશ્ચી

त १ वीनय २ वीयावच ३ सजाय ४ ध्यांन ५ काउ
 सग ६ एमध्येप्रथमप्राश्रितनादसजेदवे तेकहीयेछीये
 जेपोतानेलागुजेपाप तेगुरुपासेआवीनेआलोववुंकेहेतां
 केहेवुं तेथकीशुद्धथाय तथापडकमवुंतथामीछामीदूकडंदे
 वुंतथाआलोववुनेमीछामीदूकडंदेवुं बेएकरवांतथाअशुद्ध
 जावनुंतालवुं तेणेशुद्धथायअथवातपनुंदेवुंतेथीशुद्धथायत
 थाचारीत्रनीप्रजायनुंछेदवुं तेथीशुद्धथायतथाफरीथकीचा
 रीत्रदेवुंतेथीशुद्धथाय जेथकीअतीचारलागेतेथकीवेगला
 राखे एदसप्रकारेगुरुपासेप्राश्रितले गुरुजेवुंपापदेखेते
 बीआलोयणआपे पणद्रव्यक्षेत्रकालजावजोइनेआपे ए
 टलेआलोयणआपवानामुखत्यारगुरुवे माटेगुरुनीनजर
 पोचेतेवीआलोयणआपे एटलेप्राश्रिततपकह्यो हवेबी
 जोवीनयतपकहीयेछीये तेनासातभेद ज्ञाननोवीनय १
 दरसननोवीनय २ चारीत्रनोवीनय ३ मननोवीनय ४
 वचननोवीनय ५ कायानोविनय ६ लोकविनय ७ तेम
 ध्येज्ञाननोविनयपांचप्रकारनोछे मतीज्ञाननोविनयकर
 वो तेमतीज्ञाननागुणवरणकरवा १ श्रुतज्ञाननोविनय
 करवोतेश्रुतज्ञाननागुणग्रामकरवा २ अवधीज्ञानजेमर
 जादाप्रमाणेरुपीद्रव्यनुंदेखवुं तेनागुणग्रामकरवा ३ म
 नपरजवज्ञानजेअढीद्वीपसंज्ञी पंचइंद्रीनामननाजावजा
 णेतेनोविनयकरवो एटलेतेनागुणग्रामकरवा ४ केवलज्ञा

नजेरूपीश्ररूपीलोका लोकसर्वनाजावजाणेदेखेतेसर्वनोवि
नयकरवोतेतेनागुणग्रामकरवा एटलेज्ञाननोविनयकह्यो
हवेदरसननोविनयकहीयेछीये एटलेदरसनकेहेतां सम
कीततेनाबेजेद एकससुरखा केहेतांजेगुरुनीसेवाभक्ती
करवी नेबीजोनेदजेआसातनाटालवी हवेजेगुरुनीसेवा
भक्तीकरवी तेनाअनेकभेदकह्याछे तेकहीयेछीये गुरुआ
वेथकेसर्वठामनेविषेउभूथवूं सर्वथाबेसीरेहेवूंनहीगुरुज्यां
बेसवानीअथवासुवानीमरजीकरे त्यांतुरतआसनलेइने
जवुंअनेआसननांखीआपवुं गुरुनेआसनआपवुं गुरुनेस
नमानदेवुं एटलेस्तवनाकरवी गुरुनेवस्त्रादीकनीनीमंत्र
णाकरवी गुरुनेद्वादसवांदणेवांदवा गुरुपासेहाथजोडीने
आगलउभुरेहेवुंगुरुआवताहोयतोसामुजवुं आवीनेरह्या
होयतेनीशेवाभक्तीकरवी गुरुविहारकरताहोयतोपोचाम्
वाजवुं आहारप्रमुखनेविषेतेडवाजवुं एटलेएससुरखावि
नयकह्यो हवेआसातनाविनयकहीयेछीये तेना ४५ भेद
कह्याछे अरीहंतपरमात्मानाआशातनाटालवी अरीहंतनुं
परुपेलुंजेधर्मतेनीआशातनाटालवीएटलेधर्मतेवस्तुस्वभा
विकस्यादवादसहीततेनेधर्मअरीहंतनुंजाखेलुंकहीयेतथा
आचारजनीआशातनाटालवीतेआचारजछत्रीसेगुणेकरी
सहीत पंचंद्रीनीबेगाथाथकीजाणजो उपाध्यायनीआशा
तनाटालवी तेपचीसेगुणेकरीबिराजमान तेनेउपाध्याय

कहीये. थीवरनीआशातनाटालवी तेथीवरत्रणप्रकारना
 श्रुतथीवरबहूश्रुतनीआशातनाटालवी वीसवरसउपरां
 तचारित्रनीपरजायथइहोयतेनेकहिये तथासाठवरसउप
 रांतसाधुहोय तेनेवयथीवरकहिये हवेकुलनीआशातना
 टालवी एटलेचंद्रादिककुल सिद्धांतमांचालेलांछे तेनी
 आशातनाटालवी गणकेहेतांगछनीआशातनाटालवी ते
 गछश्रीसीद्धांतमांकह्याछेतेनी संघनीआशातनाटालवी
 संघकेहेतांजेसाधुसमुदाय क्रियापक्षीक्रियानोरागीकर
 नारो तेनीआशातनाटालवी सजोगीएटलेसरखीसमा
 चारीनासाधुहोय तेनीआशातनाटालवी मतीज्ञानश्रुत
 ज्ञान अवधिज्ञानमनपरजवज्ञान अनेकेवलज्ञान एपांच
 ज्ञाननीआशातनाटालवी एंपंदरजेदनीभक्तिबहूमानक
 रवां एवंत्रीसजेद अनेए पंदरेगुणनागुणनी वरणवता
 करीतेवाहेरदिपाववुं एटलेएपीरुतालीसभेदथया एआ
 शातनाटालवारुपवीनयतथादरशनवीनयकह्यो.

हवेचारित्रविनयकहीयेछीये तेनापांचप्रकार सामाय
 कचारित्रशुद्धउपयोगेआदरवुं१ छेदोउपस्थापनरुडीरी
 तेपालवुं२ परिहारविशुद्धचारित्र रुडीरीतेपालवुंतेविन
 य३ सुक्ष्मसंप्रायचारित्रपालवुं४ जथाक्षायकचारित्रपा
 लवुं५ एपांचेनुंस्वरुप पुर्वेसंवरद्वारमांकह्युंते एटलेचारि
 त्रविनयकह्यो हवेमनविनयलखियेछिये तेनाबेजेद एक

प्रशस्थमनविनय१ अने एकअप्रशस्थमनविनय२ हवे
अप्रशस्थमनकेहेतां मननाअभिप्रायजेमाठा कायकादि
क्रियानाविचारउठे तेपोतानेपणदुखदाइ नेपरनेपणदु
खदाइ एवंमाठुंमनप्रवरते तेनेअप्रशस्थमनविनयकहि
ये तेथकीउपरांठुजे स्वगुणपरजायनीरमणता पोताना
स्वरुपनुंभ्यावुं आत्मानेउधरवानोविचार तेनेप्रशस्थम
नविनयकहिये एटलेमनविनयकह्यो हवेवचनविनयक
हियेछिये तेवचननापणवेजेद एकअप्रशस्थवचन अने
बीजुप्रशस्थवचन अप्रशस्थवचनकेहेतां जेवचनमाठांनी
कले एकंद्रियादिकजीवनेउपद्रवथाय पोतानेकायकादि
कक्रियालागे सामानेनेपोतानेबेउने उपद्रवनुंजेकारणथ
युं आश्रवआवेतेवुंवचनजेबोलवुं तेनेअप्रशस्थवचनवि
नयकहिये हवेप्रशस्थवचनविनयकहियेछिये प्रशस्थके
हेतांभलुंजेवचनबोलवुं जेकोइजीवनेबाधापीडानथाय
पोतानेपणनवांकर्मनआवे जुतांकर्मनुंनिरजरवुंथाय पर
नेतथापोतानेसुखदाइएवुंजे अध्यात्मस्वरुप तथाद्रव्य
गुणपरजायनीचरचा तेनेप्रशस्थवचनविनयकहिये एट
लेवचनविनयकह्यो हवेकायविनयकहियेछिये तेनाबेप्र
कार एकअप्रशस्थकायविनय अनेबीजोप्रशस्थकायवि
नय हवेअप्रशस्थकायविनयकेहेतां विनाउपयोगेकाया
नेप्रवरताववी तेनासातजेदठे उपयोगविनाजेजावुंअथ

वाआववुंकरे अथवाउभुरेहेवुंअथवावेसवुं अथवासुइरेहे
 वुंअथवाखाडप्रमुखकुदीनेजावुं तथापांचइंद्रीनुंप्रवरताव
 वुं तेनेअप्रशस्थकायविनयकहिये हवेप्रशस्थकायविन
 यएटले पुर्वेअप्रशस्थकह्या तेथकीउपरांठाजलाजे आ
 णासहितउपयोगसहितप्रवरतवुं तेनेप्रशस्थकायविनय
 कहिये एटलेएकायविनयकह्यो हवेलोकविनयकहियेछि
 ये एटलेलोकसंबंधीउपचारतेनेविनयकहिये तेनासातभे
 दछेतेकहियेछिये गुरुनासमीपनेविशेसदायप्रवरतवुं १
 अथवापारकागुरुनाअजिप्रायेवरतवुं तेज्ञानादिकलेवाने
 अर्थे२ ज्ञातपाणीआणीदेवुं३ एनीएवीबुधीथायजेहुंएने
 जणावुं त्यारपणीविनयकरवो ४ आर्तउपनेतेनाआर्तनी
 चिंताकरवी.५ देशकालनुंजाणथावुं६ सर्वअर्थप्रयोजन
 नेविशेसावधानरेहेवुं तेथकीउपरांठुनाथवुं७ तेनेलोकउ
 पचारविनयकहिये एटलेएविनयतपकह्यो.

हवेवयावच्छतपकहीयेछीये तेनादसप्रकारछेआचारज
 एटलेपंचाचारनेपालनारतेनीवयावच्छकरवी१ उपाध्या
 यजीद्वादसअंगीनाजाण तेनीवयावच्छकरवी२ साधुनी
 वयावच्छकरवी३ नवदिक्षितशीष्यनीवयावच्छकरवी४ रो
 गीनीवयावच्छकरवी ५ तपसीनीवयावच्छकरवी६ थीवर
 नीवयावच्छकरवी ७ साधर्मीकपोतानीसरस्वीसमाचारी
 नासाधुहोयतेनीवयावच्छकरवी८कुलनीजेचंद्रादीकतेनी

वयावच्छकरवी ९ गणएटलेगछनीवयावच्छकरवी १० ए
 टलेवयावच्छतपकह्यो ३ हवेसजायतपचोथोकहीयेछीये
 तेनापांचजेदछे गुरुवादिकपासेवाचनाएटलेजणवुं १ प्र
 श्मनीशंकाउपजेतेपुछीनेनिश्चयकरवो २ पुर्वेभएयाहोय
 तेसंजारीवालवुं ३ शास्त्रशब्दनाअर्थएकएकनीअपेक्षा
 येविचारीजोवा ४ अनेधर्मकथाकेहेतांधर्मनीचर्चावार्ताक
 रवी ५ एटलेएसजायतपकह्यो ४ हवेध्यांनतपकहीयेगी
 ये तेनाचारभेद आर्तध्यान १ रुद्रध्यान २ धर्मध्यान ३
 शुक्लध्यान ४ हवेआर्तध्याननाचारपाया आर्तकेहेतां
 मननिजेचिंता तेनेआर्तध्यानकहीये मननेनगमेतेवाश
 ब्दरुपरसगंधफरसादिक जेजेपदार्थमल्यांतेनोएवोविचा
 रकरेजेआक्यारेअहींआंथकीटले तेनावीजोगनुंजेचींतव
 वुं तेनेअनीष्टसंजोगनामेपायोकहीये १ हवेइष्टविजोग
 नामेबीजोपायो एटलेजलाशब्दरुपरसगंधफरसपुत्रक
 लत्रसगांसंबंधीपोतानामननेगमेतेवांमलेलांठे तेनोविचा
 रजेएनोविजोगनथायअथवानथीमल्यां तेनेमलवानोवि
 चारइत्यादिकजेविचारतेनेबीजोपायोकहीये २ हवेत्रीजोरो
 गआतसपायो रोगादिकउपनेतेनीचिंताकरेजे क्यारेमट
 शेक्यारेजशे अथवानवोरोगनथायतेनोविचारकरवो ए
 त्रीजोपायो ३ हवेचोथोपायो अगामीककालनीचिंताजे
 कालआपणेअमुककरीशुं अथवाआवतीसालअमुककरी

शुं अथवा आसाल आपणे ठीक हतु हवे आवती सालेशुं यशे
 इत्यादिक चिंतववुं तेने अगामी काल नीचिंता कहिये एट
 ले आर्त ध्यान नाचार पाया कह्या हवे ते आर्त ध्यान नांचा
 र लक्षण कहिये छिये कडणिया के हेतां मोटेशब्दे करी रुदन
 विलाप करे १ सोयणीया के हेतां सोचना दिन पणु होय २
 तपणीया के हेतां आंख्य मांथी आं सुझरे ३ वलवणीया के हे
 तां मुख थकी एवो शब्द करे के हे देव हे प्रभु हवे के मथ शे एचा
 रे आर्त ध्यान ना लक्षण कह्यां हवे रुद्र ध्यान कहिये छिये रु
 द्र के हेतां माहा आकरा दुष्ट परणाम तेनाचार पाया हंशानुं
 बंधी एट ले जीव हंसा चिंतववी मन थकी आरंभ समारंज
 फोजन गरगाम लुटवां जागवां मेहेल मंदीर कराववां लेंप
 वां थेपवां एसर्व ने हंशानुं बंधी रुद्र ध्यान कहिये १ बीजोपा
 यो मरखानुं बंधी रुद्र ध्यान एट ले मन मां एवा विचार करे जे फ
 लाणाने आवीरी ते समजावीशुं अमुक ने आम कहि ने सम
 जावीशुं इत्यादिक मन थकी मरखा बोलवानो विचार करे ते
 ने मरखानुं बंधी रुद्र ध्यान कहिये २ हवे चोरानुं बंधी रुद्र ध्या
 न मन थकी चोरी करवानो विचार करवो अथवा कोइ पासे चो
 री कराववानो विचार करवो अथवा चोर ने सबुर आपवानो
 विचार करे एसर्व चोरानुं बंधी रुद्र ध्यान कहिये ३ चोथोपा
 यो परिग्रहरक्षानुं बंधी रुद्र ध्यान जे परिग्रह मे लववानो वि
 चार तथा मलो परिग्रह तेने रखो पुकरवानो विचार ते सारु

क्षीरबंदीप्रमुखराखवी अथवापरिग्रहनाक्षयकारीपुरुषो
नेहणवा बंदीखानेनांखवानखाववाइत्यादिकजेमनथीवि
चारे तेनेपरिग्रहरक्षानुबंधीरुद्रध्यानकहिये४ एरुद्रध्या
नकह्युं हवेरुद्रध्याननांचारलक्षणकहियेठिये उष्णदोश
बंधीकेहेतां प्रायेहंशामरखाअदत मीथुनपरिग्रहनेविशे
प्रवरतवुं१ शेषहूदोषायकेहेतां जेहंशाप्रमुखनेविशेबहू
प्रवरतवुं२ अणादोशकेहेतां अज्ञानथकीहंशादिकनेवि
शेप्रवरतवुंनेधर्ममानवुं३ आमरणांतदोशकेहेतां जेमर
णांतलगेकोइपापनोपश्चातापनकरे एटलेएरुद्रध्याननां
चारलक्षणकह्यां.

हवे धर्मध्यान कहिये ठिये एटलेधर्मकेहेतां जे
वस्तुधर्मनुपामवुं आत्माथकी कर्मनुनीरजरवुं तेनेध
र्मकहियेतेनाचारजेदते आज्ञावीचयधर्मध्यानकेहेतां जे
परमात्मानीशीआज्ञाछेतेविचारवुं परमात्मानीएवीआ
ज्ञाछेके ज्यांजीबनीहंशात्यांधर्मछेनही जेअज्ञानीदयापा
लेतेपणकांइधर्ममांछेनही धर्मतोज्ञाननेविशेरह्योछे ज्ञा
नतेआत्मानेविशेरह्युं त्यारेआत्मानोजेस्वभावतेजधर्मइ
त्यादिकपरमात्मानी आज्ञानुंस्वरूपविचारवुंतेपेहेलोपा
बो हवेबीजोपायोअपायवीचीय अपायकेहेतांआत्माते
नोजेविचार जेआत्माकेवोछे केजेवोफटकरत्ननिर्मलछे
तेवोआत्मानिर्मलछे नेजेआकर्मरूपमेलछेतेपुद्गलछे तेहेचे

तनतुंनहितुतोएकस्वरूपीति अनेकछेतेतोपुद्गलछे तुतोहेचे
तनअव्यावाधछे एटलेतनेकशीवाधापीडाछेनहि वाधा
पीमाजेछतेपुद्गलनेछेतेतुनही तुअनंतज्ञानमयछे जेअज्ञा
नछेतेपुद्गलछे तुअनंतदरशनमयछे अदरशनछेतेपुद्गलछे
तुअनंतचारित्रमयछे अचारित्रतेपुद्गलछे तेतुअनंतवीरज
मयछे अशक्तीवानतेपुद्गलछे तुअरागीछेनेरागतेजडछे तु
अद्वेशीछे द्वेशतेपुद्गलछे तुअक्रियछेतुअमानीछे तुअमाइ
अलोनीअवेदीअछेदीअभेदीअकंचनीअवरणीछेतुअरस
अगंधअफरसतुअप्राणीछेतेअजोनीअजरअमरछेइत्यादि
कआत्मानास्वरूपनाअनंतगुणछेअनेसामोप्रतीपक्षीजेज
डतेनाअनंताजेदोशतेविचारवातेनेअपायवीचयधर्मध्यानक
हिये.हवेवीपाकवीचयधर्मध्यानकेहेतांजेवीचीत्रप्रकारनां
शुभाशुनकर्धनाजेउदेभोगववा तेनुंजेस्वरूपवीचारवुंएट
लेआठकर्मनीएकसोअठावनप्रकृती तेनोबंधउदयउदीर
णानेसत्तातेनास्वरूपनोजे विचारतथाएकसोचोवीसप्रकृ
तीपुन्यपापनीतेनोविचारते सर्वेपुद्गलनोनागजाणीनेठां
डवानोविचारतेथकी आत्मानेछोडाववातेविचार तेसर्वेवि
पाकवीचयधर्मध्यानकहीये हवेचोथुस्वरथानवीचयधर्म
ध्यानकेहेतां चौदराजलोकतथाउर्ध्वअथो त्रीछोलोकनो
विचारतेसर्वेस्थानके हेचेतनतुंजन्ममरणकरीचुक्थो पण
कांइताराजवनोअंतआव्योनही माटेतुंतारास्वरूपनीऊल

स्वाणकरके ताराजन्ममरणमटेइत्यादिकजोविचारतेनेस्व
स्थानवीचयधर्मध्यानकहीये हवेतेधर्मध्याननांचारलक्ष
एकहीयेछीये एकतोन्नगवंतनीआज्ञानीरुचीहोय १ वि
नाउपदेशेपोतानास्वभावथकीजरुचीप्रगटथायनेसमकी
तपामे २ गुरुउपदेशथकीरुचीप्रगटे ३ अनेशास्त्रनाअ
र्थविचारवानीरुची ४ एचारलक्षणकह्यां हवेचारधर्मध्यां
ननांआलंबनकहीयेछीये गुरुसमीपेवाचनालेवी १ गुरु
पासेपाछुंगणीवालवुं २ गुरुपासेशब्दअर्थनुंमेलववुं ३ गु
रुपासेधर्मकथानुंकेहेवुं ४ एचारधर्मध्याननाअलंबनजा
एवां हवेधर्मध्यांननिर्णयकरवारुपविचारणातेनाचारभेद
कहीयेछीये प्रणातीपातादीकआश्रवद्वारनुंउपजवुं तेना
जेउपायविचारीनेदूरकरवा १ आसंसारनेविपेजेशुच्चा
शुचकारणमेलववां तेनोविचारकरीतेपणदूरकरवा २
अनंतीसंसारनीजेसमताजेश्रेणी तेनाअनंतपणानुंचींत
ववुं ३ वस्तुनापरणामक्षणक्षणपरावर्तनथायजे एटलेप्र
जायनुंपलटवुंसमेसमेछेज तेनुंस्वरुपविचारवुं ४ एटले
धर्मध्यांननीचारअनुपेक्षाकही तेधर्मध्यांनकह्यो.
हवेशुक्लध्यानकहीयेछीयेशुक्लकेहेतांनिर्मलसुद्धआत्मानुजे
ध्यांन तेनेशुक्लध्यानकहीये तेनापायाचारप्रथक्तवितर्क १
एकत्ववितर्क २ सुक्ष्मकीरीयाप्रतीपाती ३ उगीनकीरीया
नीदृष्टि ४ हवेप्रथक्तवितर्ककेहेतां जेप्रथक्तप्रथक्तजुदा

जुदाद्रव्यगुणप्रजायनावितर्ककेहेतां विचारवुंतेपेहेलोपा
 योते तेसक्षेपमात्रद्रव्यगुणप्रजायनोविचारकहीयेहोये
 हवेद्रव्यतेकोनेकहीये जेनुरुपत्रणकालमांबदलायनही
 एटलेनुतभविष्यने वर्तमानएत्रणकालकहीये अनेगुण
 प्रजायनुंपरावर्तनपणुंथाय उत्पातवयध्रुएत्रणलक्षणक
 रीनेसहीतहोयतेनेद्रव्यकहीये अनेउत्पातनेवयएप्रजाय
 नेविषेहोयअनेध्रुवतापणुतेद्रव्यनेहोय अनेगुणप्रजायते
 द्रव्यनेविशेलाधे एटलेद्रव्यतेतेप्रजायनीगोडे कोइकाले
 पलटेनही तेनेद्रव्यकहीयेतेस्वजावीकद्रव्य जेमजीवने
 विषेज्ञानादिकजे गुणतथाअव्याबाधादिकप्रजायरह्याते
 तथापुद्गलनेविशेवरणादिकजेपरजाय तथामलवावीखर
 वादिकगुणरह्याछे जेममृतीकाद्रव्यनेविशे जेआधारा
 आधेप्रमुखगुण तथारक्तादिकपरजायरह्याते तेमपटद्र
 व्यनेविशे तंतुपरजायकहिये एटलेपटनाअवयवनीअपे
 क्षायेकरिनेपरजायकेहेवाय इहांकोइकेहेशेकेतमे अपेक्षा
 येद्रव्यपरजायकोहोछो पणकांइस्वजावीकपणेनहीतेने
 कहिये जेपुद्गलस्कंधमांहेद्रव्यपरजायतेअपेक्षायेजथाय
 शामाटेजेपुद्गलनास्कंधनुजेमलवुं त्यारेएकस्कंधद्रव्यथा
 य अनेपाछातेवलीवेराइपणजाय नेस्वजावीकद्रव्यहो
 यतेवेरायनही अनेद्रव्यएकनाबेथायनही माटेइहांअपे
 क्षीतद्रव्यकेहेवाय कदापीकोइकेहेशेके त्यारेपरमाणुद्र

व्यशामाटेनथीकहेता तेनोत्तर परमाणुनेद्रव्यकहियेतो तेनेविशेप्रदेशबीजानथी एपोतेजप्रदेशअनेपोतेजद्रव्य थाय तथाबीजुकारणएजेद्रव्यथीद्रव्यमलेनहीअनेपरमा णतोबीजाद्रव्यमांमलीजाय माटेसुमतीतत्वार्थप्रमुखने विशेतोएवुंकहूंचेके द्रव्यद्रव्यनुंमलवुंहोयनही अनेइहां तोअनंताद्रव्यनुंमलवुंथायअनेअनंतद्रव्यमलीनेएकपिंढ जेवारेथाय तेवारेआत्मापणअनंतामलीने एकपंडथवो जोइये तोएतोमहामोटुंदोषणआवे केमकेअनंताआत्मा नोएकआत्माथाय तेवारेवेदांतवादीनोपक्षसाबीतथाय.

शिष्यवाक्यः--अनंतजीवनोपिंडएकनीगोदछेकेनहि?

गुरुवाक्यः--अनंताजीवनीएकनीगोदतेखरु पणएके काजीवनेबबेकायातोपोतपोतानीनोखीछे माटेकांडएक पिंढथयोनथी एतोजेमएककोठीमांबाजरीजरिये तेबाज रीनादाणाघणाछे पणसर्वजुदाजुदाछे तेमअहिंयांकोठी रुपउदारीकनीगोदपिंडछे अनेदाणारुपजीवछे अनेपुद्ग लद्रव्यनेजेमलवुं तेनेकांडभाजनबीजुंनथी जाजनपोते जछे नेद्रव्यपोतेछे माटेतेबनीनाआवे अनेजेपुद्गलनीअ पेक्षायेद्रव्यपरजायकह्या तेमांकांडदोषणनथी शामाटेजे विशेषवस्तुनोअपेक्षायेकरीनेजेव्यवहारबंधाय शामाटे केसमवायकारणप्रमुखेकरीने द्रव्यनुंलक्षणमनायछे तेने पणअपेक्षाअवश्यजाणवी॥गुणपरजायइव्यद्रव्यइतितत्वा

र्थे हवेस्वजावीककहेतांद्रव्यजावी एटलेद्रव्यतेगुणकहि
 ये एटलेजीवनोउपयोगगुण पुद्गलनोग्रहणगुण धर्मास्ती
 कायनोगतिहीत्वगुण अधर्मास्तीकायनोस्थितित्वगुण आ
 कास्तीकायनोअवगाहनाहीत्वगुण हवेकर्मजावीतेद्रव्य
 नाजेपरजायकहिये एटलेजीवनेनरनरकादिक परजाय
 पुद्गलनेवरणगंधादिकनुंपरावर्तवुं तेपरजायकहिये तेद्र
 व्यादिकनांत्रणलक्षणते निन्न १ अजिन्न २ जिन्नाभिन्न
 ३ हवेजेनिन्नकेहेतांपरदेशनाअवीभागथीत्रीवीधछे ए
 उपचारेजाणवुंएटलेलक्षणादिकथीअभिन्नते अनेएकएक
 मांत्रणत्रणभेदआवे तेथीत्रणलक्षणबांध्यां तथात्रणलक्ष
 णउत्पातवयनेध्रुवरुपते एवोपदार्थएकजएजिनवचननुंप्रमा
 णते एटलेएद्रव्यगुणपरजायनुंजिन्नपणुं खुलासेदेखाम्ही
 येछीये एकमणीरत्ननीमालाते तेमालानुंजेकोइतेजरक्त
 त्वादिपणुं तेथीमालाअलगीते तथातेमणीरत्नथकीपण
 अलगीते तेमजएद्रव्यशक्तिगुणपरजाय व्यक्तवथीअल
 गाछे तथापिएत्रणेएकप्रदेशसंबंधेवलग्याते जेमणीरत्न
 छे तेपरजायजाणवा तेरक्तत्वादिकतेजतेगुणजाणवा ने
 मालातेद्रव्यकहिये एमद्रष्टांतेअहिंयांसमजवुं आत्माते
 द्रव्यज्ञानादिकतेगुण अव्याबाधादिकतेपरजाय तेशक्ति
 तथागुणनीव्यक्तवताकरिये तेवारेतेद्रव्यथकीभिन्नछे त
 थापिमुलस्वरुपेजोतांएकप्रदेशसंबंधेवलगीरह्यातेतेमअ

संख्यातप्रदेशोपजाणवा एटलेएपरोक्षवस्तुते तथाघटा
दिनोद्रष्टांतदेइनेप्रत्यक्षदेखामियेछिये.

हवेजेघटादीकद्रव्य प्रत्यक्षप्रमाणेसामान्यविशेशरूप
तेनुंअनुभवीयेछीये तेसामान्यउपयोगजोता मृत्तिकादी
सामान्यजासेते अनेविशेशउपयोगेघटादीविशेशजासेते
एटलेसामान्यमांतेद्रव्यरूपजाणवुंअनेविशेशतेगुणप्रजा
यरूपजाणवुं हवेसामान्यनेद्रव्यकह्यो तेसामान्यबेप्रका
रनोते तेदेखामियेछीये उर्धतासामान्यअनेत्रीयगसामा
न्यतेमध्येउर्धतासामान्य तेद्रव्यनीशक्तिकहीयेतथापेहे
लाअथवापढीजेगुणनुविशेशनुंजेकरवुं तेसर्वमांहेएकरु
पशक्तिरेहे जेमकंचननेकुंडलादिकसर्वघाटनेविशेषोतेरेहे
एटलेपोतानीशक्तिसरखीराखे एटलेकंचननाअनेकघाट
निपजे वलीतेघाटभागीनेबीजाघाटबनेएटलेजेमतेघाट
नुंफरवुंथायछे तेमकंडकंचननुंफरवुंथायनही तेकंचनना
पिंडनुंकुशलतापणानुंकारणकेटलुंकेप्रजायमांहेसेहेचारी
पणरेहे अनेजोएकुंडलादिकप्रजायनेविशे जोअनुगत
कुंमलादिद्रव्यपणुं नमानीयेतेवारेसर्वेविशेशरूपथाय अ
नेविशेशरूपथतांक्षणेकवादी बोधनोमतआवे अथवासर्व
द्रव्यमांहेएकजद्रव्यआवे तेमाटेकुंडलादीद्रव्य तेमांसा
मान्यपणसुवर्णादीद्रव्य अनुभववामांआवेछे तेप्राप्तउ
र्धतासामान्यमानवा एटलेकुंडलादीद्रव्य थोडाप्रजा

यनेव्यापीछे अनेकंचनादीद्रव्यघणाप्रजायनेव्यापीछेए
 नरनरकादीद्रव्यनुपणविशेषपणेसमजवुं एसर्वेनीगमन
 यनोमतछे अनेशुद्धसंग्रहनयनेमतेतोएकजद्रव्यआवे ते
 वारेअद्वैतवादीनोमतआवे ज्यारेजीन्नद्रव्यमांजीन्नपरदे
 शीकहीये अनेविशेषमांद्रव्यनीशकिएकरूपएकाकारछे
 तेनेत्रीजगसामान्यकहीये तेदेखाडीयेछीये जेमतेकुंडल
 द्रव्यपोतानुंकुंडलताद्रव्यपणुंराखेछे हवेअहीयांकोइएवुं
 केहेशेके कुंडलादीकनुंजीन्नव्यक्तवताकरी तेकुंडलादीए
 कसामान्यमांछे तेमसोवर्णपिंडादीकनुकुशलतातेपणसा
 मान्यतोत्रीजगसामान्यने उरधतासामान्यमांशोफरकठे
 तेनेकहीयेजे कांइसर्वथकीजेदहोयनही देशथकीभेदहोय
 एटलामाटेज्यांदेशजेदजोयामांआवे अनेद्रव्यप्रजायनी
 एकाकारप्रतीतउपजे तेनेत्रीजगसामान्यकहीयेअनेज्यां
 कालभेदजोयामांआवेआवताकालनीपरतीतउपजे तेनेउ
 र्धतासामान्यकहीये अहीयांकोइमतवालाडीगंबरादिक
 एवुंबोलेछेजे खटद्रव्यनीमांहेलीकोरे एककालद्रव्यना
 प्रजायकेहेवा तेउर्धतापरचीयेछीये अनेकालविनापांच
 द्रव्यनेपोतपोतानाअवयवनीसंघातेमलीरह्यातेनेत्रीजग
 परचीयेछे एतेनेमतेत्रीजगपरचीयेनोआधार कुंडलादि
 कत्रीजगसामान्यथाय तेवारेपरमाणुरूपअपरचीयेप्रजा
 यनोआधारजीन्नद्रव्यजोइयेपरंतुत्रीजगपरचीयेनोविचा

रबहूखुलासेथी ढीगंवराणुसारीदेवआगमनामाग्रंथने
 विशेछे हवेउर्धतासामान्यशक्तिना बेजेददेखामियेछिये
 सर्वेद्रव्यपोतपोतानागुणपरजायनीशक्तिमात्रजोइये ते
 नेओघशक्तिकहिये अनेजेकारजनिपजवानेतुरतथायते
 बुंदेखिये तेकारजनीअपेक्षालेइनेजोतांतेनेसमुचीतशक्ति
 कहिये एटलेसमुचीतकेहेतां वेहेवारजोगछे इहांद्रष्टां
 तदेखामियेछिये पत्थरनेविशे धातुरहेली एवीजेकांक
 रियोतेने विशेकंचनकहियेते केहेवायनही शामाटेके
 एवातलोकनीरुचीमांआवे नही शामाटेकेलोककेहेशेके
 पत्थरमांकंचनकयांथकीआव्युं पणजोद्रष्टीदेइनेजोइयेतो
 एपत्थरमांहेनुतोकांकरीमांपणकंचनआव्युं पणतेनेओघश
 क्तिकहिये अनेजेकांकरीमांकंचनकहिये एसर्वेनेरुचीमां
 आवे कांकरीउकलेनेतरतकंचननीकले माटेतेनेसमुची
 तशक्तिकहिये तथावीजेद्रष्टांतेजेमघासनेविशेधीकहिये
 तेओघशक्तिछे एघासगायप्रमुखचरेछे तेथीदूधदेछेतेदू
 धमांघेनीशक्तिआवी तेघासनाप्रजावथकी एमअनुमा
 नथीद्रष्टांतदेइनेजोइयेतो समज्यामांआवेपण तेकेहेवाय
 नही शामाटेकेलोकनेरुचीनाआवे अनेदूधमांजेधीकही
 थेतेसर्वेलोकनीरुचीमांआवे तेसमुचीतशक्तिकहीये एट
 लेनीकटजेकारजआवेथके तेनाकारणनेसमुचीतशक्तिक
 हीये अनेपरंपराकारणकेहेतां घणुंदूरकारणरहुं माटेते

नेउघशक्तिकहीयेतेवेनुअन्नकारणताअनेप्रयोजनताएबे
 बीजांनामपणछेतेजाणवुं एआत्मद्रव्यमाटेएवेशक्तिखो
 लावीयेछीये जेमजेन्नव्यप्राणीजीवनेपुर्वे अनंतापुद्गलप
 रावरतनवीत्यांतेदाहाडेपणउघपणेसामान्यधर्मनीशक्ति
 हती अनेजोपुर्वेनहोती तोछेलेपुद्गलपरावरतेशक्तिकयां
 थीआवे बतीप्रजायविनासामर्थप्रजायथायनही माटेएपु
 र्वनीअवस्थातेनेउघशक्तिकहीयेअनेठेलापुद्गलपरावरते
 धर्मनीसमुचीतशक्तिकहीये एटलेआगलनाजेपुद्गलपरा
 वरतनविशे जीवनेबालअवस्थाकेहेवायछे अनेठेलुपुद्गल
 परावर्तनबाकीरह्युं त्यांथीतेमोक्षजायत्यांसुधीजीवनअव
 स्थाकहीये एविचारहरीभद्रसुरीकृतजोगनीवीशीविशेक
 ह्योछे एमएकएककारजनेविशे उघसमुचीतरूपअनेकश
 क्तिकएकद्रव्यनीपामीये तेसर्वेव्यवहारनयेकरीतेछेएटले
 व्यवहारनयेकारणकारजनेद नानाप्रकारनामनायठे प
 णनिश्चेनयथीतोद्रव्यनांकारजकारणअनेक परंतुशक्ति
 स्वजावजोतां एकरूपजहृदयमांजापणथायठे अनेजोए
 मनाहोयतो स्वभावनोचेदपमे स्वजावनोचेदपम्योत्यारे
 द्रव्यनोचेदपडेमाटेदेशकालादिकनीअपेक्षायेकरीनेएका
 नेककारणस्वभावमांनतांकांइदोशनथी केमकेकालंतरनी
 अपेक्षायेठे एटलेजेकारणमाटेस्वभावनुं अंतरन्नुतपणुंठे
 जतेणेकरीनेकांइतेनुनीफलपणुनहोय त्यांशुद्धनिश्चयन

यनेमतेतोकारणकारजमीथ्याते एटलेकारजकारणकल्प
नाते कल्पनायेकरीनेरहीतजेद्रव्यतेनेकहीये तेशुद्धथीर
तारुपते तेनेद्रव्यजाणवोएमएशक्तिरुप द्रव्यकेहेतांस
तानीशक्तिग्रहणकरीनेकह्यो.

हवेव्यक्तीरुपकहियेछिये एटलेव्यक्तीकहेतांजेप्रगटप
णेजेगुणपरजायथया तेप्रत्येदेखाडीयेछिये तेगुणपरजा
यव्यक्तीपणेबहूभेदेएटले अनेकप्रकारनाछे पोतपोता
नीजातीस्वजाव स्वजावीककर्मजावीकल्पनाकृतआपआ
पणावस्तुस्वजावमांवर्तेछे वलीकोइकशास्त्रवाला तथा
मिंगंवरवालातेशक्तीरुपगुणमानेछे केमकेतेएवुंकहेछेके
द्रव्यपरजायनुंकारणतेद्रव्यजछे तेमगुणपरजायनुंकार
णगुणछे तेद्रव्यपरजाय द्रव्यअनथाजाव जेमनरनर्का
दिगतीअथवा जेमद्विपरदेशत्रणपरदेशी आदिकजेखंध
तेनोगुणपरजायगुणनो अन्यथाभावछे अथवाजेममती
श्रुतादिविशेशअथवा जावस्तस्यादवादविशेशकेवल
ज्ञानछेएमद्रव्यगुणनीजातीसास्वतीछे अनेपरजायथीअ
सास्वतीछे एमएमनाकहेवामांआवे एवाततेकांइभाषण
मांबराबरआवतीनथी एपणएककल्पनापोतानीछेअथ
वातेवाशास्त्रोनीछे तथापीजुगतीएमलेनहि शामाटेकेसु
मतीग्रंथनेविशे गुणपरजायनेजुदोकह्योनथी तेप्रत्यक्षए
ग्रंथमांजोयामांआवेते उक्तंचसुमतीग्रंथे-परीगमणप

ज्जातं श्रणेगकरणेगुणतीतुल्लठाःतद्विणगुन्तीभणइः
पजवणअदेशणाजह्मा. १

जेमकर्मजावीपणानुं परजायनुं लक्षणछे तेमअनेकरीते
करवुंतेपणसर्वेपरजायनां लक्षणछे पणद्रव्यतो एकजठेअ
नेज्ञानदर्शनादिकजेजेदकरेठे तेपरजायजठे पणगुणना
कहिये शामाटेकेपरमात्मानीडेशनानेविशेतोद्रव्यपरजा
यनीदेशनाछे पणद्रव्यगुणनीदेशनानथी एगाथानोएज
अर्थछे त्यारेकोइतर्ककरशेकेगुणठे तेपरजायथीजुदानथी
एवुंज्यारेतमेकहेशेतोद्रव्यगुणपरजाय एत्रणनामशावा
स्तेकहोछो तेनोउत्तरजेएतोवविक्षाठे तेतोजेदनयनीक
ल्पनातेथकीकहेवायठे परंतुघीने घीनीधाराएकांइनोखी
नथीबोलवामांघीनेघीनीधाराबोलायस्वरूपणएकजतेमज
स्वभावीनेकर्मजावीकहिने गुणपरजायभिन्नभिन्नसमजा
ववामांआवेपरंतुमुलस्वजावेतोएकजठे अनेएभेदसर्वेउप
चरीतठे तेमाटेतेनेशक्तिकेमकहियेपरमार्थजोतांजुदाप
णुदिसतुंनथी शामाटेकेउपचरीतस्त्रीकांइहावजावकरेन
हितेमउपचरीतेगुणशक्तीपणनधरे तेमाटेजेगुणपरजा
यथीभिन्नमानेछे तेनेदोषणदेखाडियेछिये केजोद्रव्यपर
जायथकीगुणएवोपदार्थजुदोहोततो त्रिजिनयपणकही
जोइयेपणसुत्रनेविशेतोबेजनयकहिठे द्रव्यार्थअनेपरजा
यार्थ जोगुणपदार्थ नोखाहोततोगुणार्थनयजरुरकेहेता

ते उक्तं च सुमती ग्रंथे. ॥ दोउणण्यां न गवयादवष्टीय
पजवठीयाणीययो ॥ जइ पुण गुणो वीहूणो गुणं ठीयणं ओ
विजुजंतो ॥ १ ॥ जं च पुण न गवया ते सुते सुमुते सुगोयमाइ
णं ॥ पजवशणीयया वागरीया ते णं पजाया. ॥ २ ॥

रुपादीकने गुण कहिये ते सुत्रे कंडक ह्युनथी शास्त्रमां
तो एवाशब्द ठेके वनपजवा गंधपजवा रसपजवा खास
पजवा इत्यादीक परजायशब्द बोलाव्याछे अने जे एक
गुणो काळो जावत अनंत गुणो काळो इत्यादीक जे ठांम ठांम
शब्द छे ते तो गणीत शास्त्र नाछे एटले ए परजाय नी सामा
न्य वीशेशनी गणतरी आशरीठे पण ते वचन कांड गुणास्ती
कने अवीखये वांची नथी उक्तं च सुमती ग्रंथ मध्ये. ॥ २ ॥ गु
ण सदमंतरेणा वितणु पजव विशेष शंखाण ॥ सीझइणवरं
संख्याण सथद्धमोणय गुणोती ॥ १ ॥ जंपइ जंपंती अत्थीसि
मये एग गुणो दश गुणो अनंत गुणो रुवाइ परीणामा नणइत
महाविशेषो ॥ २ ॥ जह दश सुदश गुणं मीय एगं मी दशतणं
शमंतवेव ॥ अहीयं मी विगुण सदेत हे वये यंपी दठवं ॥ ३ ॥

एम गुण परजायथी परमार्थ द्रष्टी जिन्न नथी तो ते द्रव्यनी
पेरेशक्तीरुप गुण के म के हे वाय परजाय नादळने गुणनी
शक्तीरुप को होछो तेने वीशेमो होटुं दोषण आवेठे तेने दोष
ण देखाडीये छीये केजो गुण परजाय नुंदळ कहिये तो उपा
दान कारण पण ते जथाय त्यारे द्रव्य शाने कहिंशुं ने द्रव्य नुं

कामज्यारेगुणेकथं त्वारेद्रव्यं कारणं शूरं ह्युत्तरे गुणेन प
 रजाय एवैव पदार्थं ज्यारेकहीशुं त्वारे त्रीजोपदार्थं न ठर्योते
 वारेकेहे शोके अमेकहीये तीयेकेद्रव्यं परजायने गुणपरजाय
 नुं कारजभिन्नछे तेमाटेद्रव्यगुणरूपकारणजुदुकलपीयेते
 नोउत्तरके एवातकांइसंजवतीनथी शामाटेकेकारजमाटेका
 रणशब्दनोप्रवेशछे तेणे एकारणजेदकारजनो पणजेद
 थाय अनेकारजभेदथयो तेवारेतो प्रवेशपणथाय तेनेका
 रणभेदथाय एअन्योअन्याश्रीयनामेदोषणउपजे तेमाटे
 गुणपरजायजेकहीये तेगुणपरणमवानो हेतुभेदकलप
 नारूपतेथीजकेवलसंभवे पणपरमार्थेनहीं अनेजेद्रव्यगु
 णपरजाय एत्रणनामजेकहीये तेपणभेदउपचारनयेकरी
 नेसमजवाएवीरीते द्रव्यएकगुणपरजायअनेकछे परंतु
 मांहेमांहेपरस्पर भेदवीचारवो एमज आधाराधेयप्रमुख
 भावेकेहेतांस्वभाव तेहीजमनमांहीवीचारवो.

हवेतेहिजस्वरूपविवरीने देखाडियेछिये घटादिकजे
 द्रव्यतेआधाररूपदिसेछे जेमाटेएघटरूपादिकतेथकीज
 णायछे एटलेगुणपरजायरूपरसादिक आधियपणेद्रव्य
 उपररह्याछे एमआधाराधीयभावएवीरीतेद्रव्यथीगुणपर
 जायनेजेदछे तथारूपादिकगुणपरजाय एकइंद्रिगोचरक
 हेतांवीषयछे एटलेजेमरूपचक्षुइंद्रिजजाणे अनेरसजी
 भइंद्रिजाणेइत्यादि अनेघटादिद्रव्यछे तेबेइंद्रिगोचरछे

एटलेचक्षुइंद्रियकीदिठामांआवे अनेस्पर्शइंद्रियकीपणज
णाय एटलेएनेविशेएबेइंद्रिनोविषयते तथान्यायकमत
नाअनुसारथी विचारीनेजोइयेतो त्रिजिइंद्रिनोपणविष
यते एटलेघ्राणइंद्रियेकरीने पणद्रव्यप्रत्यक्षते गंधवति
एध्विइतिवचनात् इत्यादिकविचारतांज्ञाननेविशेभ्रांतप
णुंथायतेमाटेएकअनेकइंद्रियाह्यपणेद्रव्यथकीगुणप्रजा
यनेजेदजाणवो गुणप्रजायनेमांहोमांहेजेदतेस्वजावि
कपणकहिये कर्मजाविपणकहिये एबेकल्पनाथकीजाण
वा तथासंज्ञाकेहेतांनामतेथकीपण भेदद्रव्यनाम गुणना
म प्रजायनाम एसंख्यागणनादिकभेदतो द्रव्यजोइये
तोछछे अनेगुणअनेकते प्रजायपणअनेकते एमजेद
ज्ञाननुंविचारवुं एटलेद्रव्यथकीगुणप्रजायनोखाकरवा
कोइठेकाणेगुणथीप्रजायनोखाकरवा कोइठेकाणेप्रजा
द्रव्यमांसमाववा कोइठेकाणेप्रजाय गुणमांसमाववा को
इठेकाणे गुणप्रजायएबेद्रव्यमांसमाववा एवीरीतेध्यांन
करवुंतेनेशुद्धध्याननो पेहेलोपायोकहीये पणएटलो
वीशेशछेके आद्रव्यनावीचारनेवीशे अन्यमतनीअपेक्षा
ओतथाअन्यशास्त्रनी अपेक्षाउनांखणिते त्यांध्यांनमांन
होय ध्याननेवीशेतो स्वआत्मद्रव्यगुण प्रजायनोजवी
चारहोयएटले प्रथमपायोशुद्धध्याननोकह्यो.

हवेबीजोपायोएकत्ववितर्ककहियेगीये एकत्वकेहेतां

जेगुणप्रजायसहीतद्रव्य एनेएकत्वकहीये तेनोजेविचार
 तेनेवीतर्ककहीये हवेपुर्वेजेभेदप्रथक्तप्रथक्तजुदाकरीने
 विचार्युहंतु तेतोव्यवहारनयनोपक्ष अनेतेदसमागुणठा
 णासुधीहोय अनेआजेपायोतेतोशुद्धनिश्चयनयनुस्वरुप
 ठे अनेबारमेगुणठाणेलाधे एपायाथकीघातीकर्मनोक्षय
 करीनेकेवलज्ञानपामे एसर्वआपायानेविशेछे ज्ञानदरश
 नचारीत्रसहीतआत्माएकछे तेअहीयांज्ञानादिकगुणप्र
 जायआत्माथकीजुदोवीवरवोहोयनही अहीयांतोफक्तए
 कत्वस्वरुपनोविचारछे अहीयांसंक्षेपथकीअनेदज्ञानक
 हीयेठीये हवेजेअनेदपक्षनेअनुसरीने जेद्रव्यादिकनोगु
 णप्रजायनोजोएकांतनेदजन्नाखीयेतो बीजाद्रव्यनीपेरे
 स्वद्रव्यनेविशेषण गुणगुणीजावनोउछेदथइजाय केम
 केजीवद्रव्यनागुण ज्ञानदरशनचारित्रइत्यादिकछे तथा
 पुद्गलद्रव्यनामलणवीखरणादिक गुणतेपोतपोतानागु
 णपोतपोतानाद्रव्यने अहीनेरेहेछेअने जेवारेनेदमानीये
 तेवारेपोतानाद्रव्यनोनेमरेहेनही जेमजीवद्रव्यनागुण
 पुद्गलद्रव्यथीजुदाछे तेमतेपोतानाद्रव्यथकीपणजुदाप
 डीजायतेवारे एवोनीयमनरह्योके जेज्ञानादीकगुणतेनो
 गुणीजीवद्रव्य अनेमलणवीखरणगुणनो गुणीपुद्गलद्र
 व्यएवोव्यवहारनरहे माटेद्रव्यगुण प्रजायअभेदपणेज
 संभवे वळीतेअनेदपणाउपरजुक्तिकरीने देखाडियेठिये

केद्रव्यनेविशेगुणप्रजायनोअभेदजसंबंधे नेजोद्रव्यने
 विशेगुणप्रजायनोसमवायनमानीये तोसंबंधभिन्नकल्पि
 ये तेवारेअन्यअवस्थादोषणथाय जेमाटेगुणगुणीथीअ
 लगोसमवायसंबंधकह्यो तोतेउपरद्रष्टांतकहियेछिये प
 टनेपटनुंउजलतापणुंतेकंइजुदुबेनहि पटतेद्रव्यछे अनेउ
 जलतापणुं तेगुणप्रजायादिके माटेएकत्वजछे अनेक
 दापिगुणप्रजायनोसमवायद्रव्यमानहिमानो तोतेगुण
 प्रजायनेकोइबीजोसमवायपणजोइये तोतेउजलतापट
 द्रव्यनेनथीवलगीतोएनोसमवायकोएद्रव्यसाथे तेतो
 कांइबीजाद्रव्यसाथेदीसतुनथी माटेगुणप्रजायतेपोता
 नाद्रव्यमांछे तेकांइजुदानथी अनेकदापीअन्यद्रव्यनीसा
 थेसमवायमेलववाजइयेतो वलीअन्यअन्यनेमेलवाय ए
 मकरतांकंइएकठेकाएस्थीरबेसेनही अनेजोसमवायनुं
 स्वरूपसंबंधअभिन्नपणेमानेतो गुणगुणनुस्वरूपसंबंधअ
 भिन्नमानतांशुवगडेछेजेफोकटनवोसंबंधउजोकरवोनवी
 कटपनाकरवीएमांशुंहाथमांआवेछे तथाजोअभेदनहीमा
 नोतोतमनेमोटुंबाधकआवरो तेपुर्वेसोनुहतुंतेजकुंमलथयुं
 छेतथाजेपुर्वेमृतीकाहती तेजकोठलाप्रमुखआकारबंधा
 णोछेअथवाजेघटप्रथमरक्तवरणहतोतेजशामथयोएवुंस
 र्वलोकनेअनुभवशुद्धवेहेवारनघटे जोअभेदस्वभावद्रव्या
 दीकत्रणेनेनहोयतोबीजुबाधकपणदेखाडीयेछीयेकेखंधक

हीये तथा अवयवनेदेशकहीये एम अवयव नोजो भेदमानी
 येतो वमणो नारखंधमांथयोजोइये शामाटेके एकखंधनो
 नारबीजो अवयव नोजार एम वमणो भारभेदमानतांथयो
 जोइये जेमके एकलाडुतेशेरनोछे तेलाडुतेद्रव्यठे अने ए
 नोजे वातपीतहरवादीकगुण तथा श्वेतादीकप्रजाय एम
 ज्यारे लाडुथकीगुणप्रजाय जुदामानीये त्यारेशेर नारतो
 लाडुनोहतो तथा गुणनोपणपाशेर नारजोइये तथा प्रजा
 यनोपणशेर भारजोइये तेवारेशेरनो लाडुतेत्रणशेरजोइये
 तेतो वातसंजवेनही त्यारे एगुणप्रजायतेद्रव्यठे एम समज
 वुं पण जुदुन समजवुं अथवानवान्यायक एमके हेठेके अवयव
 नाभारथकी अवयवीनो भार अत्यंत श्रोठे तेनेमते द्वीपर
 देशादीकखंधमांहे कंइ एउतकष्टो नारनथयोजोइये पणते
 मीथ्याछे शामाटेजे द्वीपरदेशीखंध एकलापरमाणुनी अपे
 क्षाये अवयवीठे अने परमाणुते अवयवछे त्यारे परमाणुक
 रतां द्वीपरदेशीमांठो भारजोइये ने एकपरमाणुपरदेशक
 रतां द्वीपरदेशीखंध वमणोठे तेठोके मथवानो अथवा एक
 परमाणुमांहे उत्कृष्टभारे पणुमानीयेतो रूपादीकविशेषप
 णप्रणम्याजोइयेतो द्वीपरदेशीमांहे केमनमान्याजोइये ए
 माटे अजेदनयनां बंधमानीयेतो परदेशनो भारठे तेहजखंध
 नाभारपणे प्रणमे जेमतंतुरुपपटरुपपणे प्रणमे जेम एकशे
 रतंतुनो पटवणे तेपटपण एकशेरनोथाय तेवारेंगुरुपणानो

दोषनलागे त्यांकोइकेहेशेके तमेएकजद्रव्यएकत्वपणे
मानोछो अनेजेदमानतानथी तोकोइमेलातप्रमुखआवा
सछे तेनेविशेकाष्टपत्थरलोढुं माटीचुनोइत्यादिकनाप्रजा
यमलीनेएकजवनघरथायछे तेनेएकद्रव्यकोहोछोएकघर
इत्यादीकलोकवेहेवारमाटे एकद्रव्यकांइमनायनही शा
माटेकेएकद्रव्यमां द्रव्यगुणप्रजायनोअभेदहोयतो कही
येपणअहीयांतोद्रव्यघणाछे माटेएकद्रव्यनमनाय पाषा
ण काष्ठइत्यादीक द्रव्यनोखानोखाछे माटेनमनाय जेए
कजद्रव्यहोय तेनागुणप्रजायतेअभेदमांगणाय जेघटने
घटनोजलधारणगुण रक्ततत्त्वादीकप्रजायतेअनेदछेते
कांइघटथकीजुदानथी तेमजआत्मद्रव्यतेजआत्मगुणतेज
आत्मप्रजायएवोव्यवहारअनादिसिद्धते जेजिवद्रव्यअ
जिवद्रव्यइत्यादिकजेव्यवस्थासहितजेव्यवहारथायछेते
गुणप्रजायनाअनेदथीनिपजे ज्ञानादिकगुणप्रजायथीअ
भिन्नद्रव्यतेजिवधर्म मलणविखरणादिकगुणप्रजायथी
अभिनतेअजिवद्रव्य नहितोद्रव्यसामान्यथीविशेशसं
ज्ञाथाय तेमाटेसामान्यकांइरहेनहि अनेद्रव्यगुणएवोश
ब्दपणरहेनहि अनेजेद्रव्यगुणप्रजाय एत्रणनामछे एत्र
णेनामस्वजातीछे अनेएकत्वपणेप्रणमेछे तेमाटेएत्रणेनेए
कजप्रकारेकहिये तेमआत्मगुणप्रजायनेएमजाणवुं अ
नेजोद्रव्यगुणप्रजायने अनेदतापणुनथी तोकारणका

रजनेपणञ्जेदतापणुनाहोय त्वारेमृतिकादिकारणथी
 घटादिककारजकेमनिपजे कारजमाटेकारजनीशक्तिहो
 यतोजकारजनिपजे तेविनासर्वथाकारजनिपजेनहि कार
 णमाहेअतीवस्तुनीप्रणतीननिपजे जेमससानेसिंघना
 थायशामाटेकेससानेविशे सिंघपणानीशक्तिरहीनथीअ
 थवाविजेद्रष्टांतेएजघटवेलुकानोकानबनावेपणवेलुकामां
 घटपणानीशक्तिनथी एशक्तितोमृतिकामांजछे माटे स
 त्तामांजे शक्तिहोय तेजगुणप्रजायमांव्यक्तीपणेप्रगट
 थाय वास्तेजेकारजमाटे कारणनीसत्तामानिये त्वारेअ
 जेदपणुंसहेजजआवे अहियांकोइकहेशेजेकारजउपन्या
 पहेलांजोसत्तायेकारजकारणनेविशे रह्युंते तोप्रथमजका
 रजकेमनथीदेखातु तेनोउत्तर कारजनथीउपन्युंत्यांसुधी
 कारणमाहेकारजनीशक्तिद्रव्यरूपे तेरोभावनींते तेणेक
 रीनेकारजजणातुनथी पणसामग्रीमलेत्वारेगुणप्रजाय
 नीव्यक्तिथीआविरजावथायते तेणेकरीकारजदिसेछेए
 टलेतेरोजावतथाआवीरजावएवे दरशनादरशनजणाव
 वारूपकारजनापरजायविशेकजाणवा तंणेकरीआवीरजा
 वनेसत्यअसत्यविकल्पदोषणनहोय शामाटेकेअनुभवने
 अनुसारेपरजायविकल्पते अहियान्यायकमतवालाएवुं
 कहेछेकेअतितकालविशे जेघटादिकअबताते तेनुंजेमज्ञा
 नहोयतेपणअबतुते तेमघटादिककारजअबताजमृतिका

दिदलथकीसामग्रीमलेनिपजशेएअछतानुंज्ञानहोयतोअ
 ठतानी उत्पतीकेमनहोय एटलेघटनुंकारणदंडादिकअमे
 कहियेछिये त्यांलाघवपणुठे तमारेमतेघटाजीव्यकितनुंद
 डादिककारणकहेवुंत्यांगोरवहोय बिजुअजीव्यकतीनुंका
 रणचक्षुप्रमुखठे पणदंडादिकनथी तेमाटेजेदपक्षजद्रव्य
 घटाजीव्यकतनुंकारणदंडाभावपणजेघट चक्षुजावेगोरव
 नथी एमजेबोलतांदोषलागे अठतानीउत्पतीएवुंकहेवुंते
 पणमिथ्यावारताठे अनेभुतकालनेविशे पणघटादिक
 पदार्थअछतानथी परजायार्थथीनथी पणद्रव्यार्थथीनि
 त्यजठे अनेनिशटघटपणमृतिकारुपठे तेतोसर्वथाअस
 त्यमार्गठे तेनभकुशमवतथाय जेएवुंबोलेछेकेसर्वथाअछ
 तापदार्थनुंसर्वज्ञानमांहेभाषणछे एवुंकहेतेनेमोटोदोष
 आवेठे तेदेखाफियेठिये केजोज्ञाननेस्वजावेजअठतोअर्थ
 अतीतघटप्रमुखनोचासे एवुंमानीयेतोसर्वसंसारज्ञानना
 कारजठे एटलेबहाजआकार अनादिअविद्यावासनाए
 अठताचासेठे जेमस्वप्नमांहेअठतापदार्थभासेठे एमबहा
 जआकाररहीतशुद्धज्ञान तेबोधनेजहोय एटलेजेपुर्वेक
 ह्यांएवांवचनजेबोलवाथकी एजोगाचारनामात्रिजोबोध
 तेनोपक्षथाय तेमाटेअठतानुंज्ञाननहोय तोकोइकहेशेके
 तमनेकेमजाणवामांआव्युं केअतीतकालेघटहतो तेनोउ
 तरजेअतीतघटहमणांपणजाणीयेठियेशामाटेजेद्रव्यथीठ

ताअतीतघटनेविशेवर्तमान गयाकालरूपप्रजायथी हम
 एणंपणअतीतघटजाएयोजायछे अथवानीगमनयनेमते
 अतीतकालनेविशे वर्तमानतानोआरोपकरीयेछिये तेस
 र्वथाअछतीवस्तुनुंज्ञाननथाय एटलेधर्मजेअतीतगयाका
 लनेविशेजेअठतेकालेघटनहितो अभावकालेभासेठेअथ
 वाधर्मअतीतघटअछतेकालेजासेठे एमतुजनेचीतमांहेशुं
 जासेछे तेसर्वेअतीतअनागतवर्तमानकालेनिर्भेपणेंजासे
 ठे एद्रष्टांतजोतांतोससासिंघपणजाएयुंजायएमनथी शा
 माटेकेअछताअर्थनोबोधनहोय निश्चेएकारणकारजनो
 अजेदछेजतेद्रष्टांतेकरीने द्रव्यगुणप्रजायनोपणअजेदछे
 ज्ञानादिकगुणप्रजायेकरीने आत्मापणअजेदछे एवीरीते
 एकत्वजावथाय परंतुसमासेवातआवीतिथीबेयेनयनास्वा
 मीदेखाडियेछिये एटलेभेदनयनोस्वामी तेन्यायकठेअने
 अभेदनयनोस्वामी तेसंखठेअनेजिनमतवालाजेदतथाअ
 जेदवेहुनयनास्वामीठे एटलेएकेनयनापक्षपातीनथीस्या
 दवादपक्षनाअधिकारीछे उक्तंच अन्योअन्यपक्षप्रतिप
 क्षभावात् व्यथापरमसरिणःप्रवादः नयानशेषानविशे
 षमीथःनपक्षपातीसमयस्तथानेः १ यएवदोषाकिलनित्य
 वादे विनासीवादेविशमस्तएव परस्परसीषुकंटकेषु जय
 त्यधृष्यंजिनसासनंते.२॥ माटेजिनस्यादवादपक्षीछे हवे
 एवोजेएकत्वभावतेशूद्ध्याननोबिजोपायो बारमेगुणठा

एहोय एटले एकत्ववीतर्कबिजोपायो कह्यो तथा सुक्ष्मक्रिया प्रतिपाती त्रिजोपायो तथा उछीन क्रियावृत्ति चोथोपायो एकेवलपाम्यापणी मोक्षजवाना अवसरनाछे एटले एध्यां नतप कह्यो ५

हवे कायोतसर्ग छटोतप कहिये छिये एटले काया प्रमुख उंस राववुं तेने कायोतसर्ग कहिये एटले उपाधीनुं उंस राववुं तथा कखायनुं उंस राववुं तथा दूर ध्याननुं उंस राववुं तथा कायानुं उंस राववुं अने आत्मस्वरूपने विशेष मवुं तेने कायोतसर्ग तप कहिये एछ प्रकारे अभ्यंतर कहेतां आत्मानि मांहेली कोरे रक्षां जे कर्म तेने बालवाने समर्थ तेने अभ्यंतर तप कहिये एटले लोक एने तपस्वीना जाणे पण समजु होय ते तो एने तपस्वी जाणे अने कर्मथी गोमाववासमर्थ एहि जत पछे माटे तप तो एने कहिये एटले निर्जरानुं स्वरूप कह्यो ८

हवे मोक्षतत्त्व कहिये छिये एटले मोक्ष कहेतां जे कर्मथकी जिवने मुकाववुं.

शिष्यवाक्य—स्वामी तमे जे निर्जरा कह्यो ते कर्मथकी निर्जरवुं ते मुकाववुं ज कह्यो हतुं अने अही वली मोक्षतत्त्व जु दोक होगे ते मांशुं निन्न पणुछे.

गुरुवाक्य—हे भद्र निर्जरा ते देशथकी कर्मनुं छांढवुंछे अने सर्वथकी कर्मनुं मुकाववुं तेने मुक्ति कहिये अने निर्जरा तो निगोदिया जिवने पणुछे अने मुक्ति तो गर्जजपंचंद्रीमनुष्यचा

रीत्रीयानेचौदमेगुणठाणें.

शिष्यवाक्य--स्वामीतमेनिर्जरानाबारजेदकह्या तेमां कयाभेदनेविशे निगोदीयानेनिर्जराबेजेतमोबतावोछो.

गुरुवाक्य--निर्जरानाबेजेदबे एकसकामनिर्जराबिजि अकामनिर्जरातेअकामनिर्जरानोभेदनिगोदीयाथीमांभी नेमनुष्यसुधीछे एटलेअकामकहेतांजेनेज्ञानदर्शनचारी त्रनीउलखाणनथी पणबेदनजेदनादिकदुखसहीनेजेकर्म नुंछुटवुं तेनेअकामनिर्जराकहिये जेममनुष्यतथात्रिजंच पंचंद्रीघणांकठोरकर्मकरीनेनकेंजाय त्यांनर्कनाछेदनभे दमखमीनेकर्मनिर्जरे तथामनुष्यत्रिजंचसमकितविनाना जिवतपक्रियाकष्टप्रमुखसहीने शुभकर्मबांधीनेदेवतामां जायतेदेवतासंबंधीयासुखजोगवीनेकर्मछुटे तेबन्नेनेअ काभनिर्जराकहिये तथाजेजिवसमकितादिगुणपाम्योअ नेज्ञानदर्शनचारीत्रिनाबलथकी कर्मनिर्जरतेनेसकामनि र्जराकहिये तेविचारश्रीभगवतीजिनेविशे बालमरणत थापंमितमरणनाअधिकारथकीसमजजो हवेजेसर्वकर्मथ कीरहीतथाय तेनेमुक्तिकहिये एटलेजिवनाअसंख्यातप्र देशबेनेअकेके प्रदेशेश्रनंतांकर्मवलग्यांछे तेथकीछुटेतेने मुक्तिकहिये.

शिष्यवाक्य--स्वामी जिवतोएकद्रव्यअखंमबे तोप्रदे शेप्रदेशेमांहीजेदीनेपेसीगयाकेशीरीते एकर्मवलग्यांबे.

गुरुवाक्य--हे जद्रजिवते ते अखंडछे ते जिवथकी जिवना प्रदेश नो खानपणे परंतु ए प्रदेशना आकार नुं फरवुछे तेथी प्रदेश अके कानी अणपण बंधायतथा लोकाकाशने पुरवोहो यत्यारे जेटला आकाश प्रदेश लोकाकाशनाळे ते टले प्रदेशे आत्मानो अके क प्रदेश वेंही अपाय माटे ए प्रदेश आत्माना एवीरी ते जिन्न जिन्न थाय पण द्रव्यथकी जुदोन पडे हवे एजे कर्म वलग्यांळे चेतनने ते खीरनीर रुपवलगीर ह्यांछे तथा जेमकंचन प्रमुख धातुने अग्नि मांघालेथी अग्निने धातु एकमेक थडरहेछे तेम आत्मा साथे कर्म वलगीर ह्यांछे ते कर्म सर्व छुटे तेने मुक्ति कहिये ते सिद्धना पंदर जेदछे.

शिष्यवाक्य--स्वामी मुक्तिना अधिकारने विशेष सिद्धनुं शुं कांमछे.

गुरुवाक्य--मुक्ति कहिये अथवा सिद्ध कहिये एबने एक जनामळे अने मुक्ति कहेवानुं कारण के टलुळे के अहियां कर्म थकी मुकावुं तेनुं नाम मुक्ति तो जे कर्म थकी मुकाणो एज जिव सिद्ध अहियां कांइ बिजो अर्थछे जनहि.

शिष्यवाक्य--स्वामी सिद्ध तो लोकने अंत होय.

गुरुवाक्य--सिद्ध तो कर्म थकी मुकाणो एज सिद्ध पण तेने रहेवानुं थान क लोकने अंत छे पण त्यां कांइ बधाउने सिद्ध सम जवानहि त्यांतो सिद्ध जिव पणळे अने संसारी जिव पणळे माटे अर्ही कर्म थकी मुकाणो तेने सिद्ध कहिये हवे तेना पंदर

जेदतेदेखाडियोछिये तिर्थकरसिद्ध १ तिर्थकरविनाना
 सिद्ध २ तिर्थसिद्ध ३ अतीर्थसिद्ध ४ ग्रहस्तीलिंगेसि
 द्ध ५ अन्यलिंगेसिद्ध ६ स्वलिंगेसिद्ध ७ स्त्रीलिंगेसिद्ध ८
 नपुशकलिंगेसिद्ध ९ पुरुषलिंगेसिद्ध १० प्रत्येकबोध
 सिद्ध ११ स्वयंबोधसिद्ध १२ बुधबोधीसिद्ध १३ एक
 सिद्ध १४ अनेकसिद्ध १५ हवेतिर्थकरसिद्धतेमहावीर
 स्वामीप्रमुखजेतिर्थकरमोक्षेगया तेनेतिर्थकरसिद्धकहि
 ये १ तिर्थकरविनानासिद्ध एटलेजेगौतमादिगणधरसि
 ध्यातेनेअजनसिद्धकहिये २ तिर्थसिद्धएटलेजेजगवाननुं
 तिर्थप्रवर्त्यापणीजे एटलेजेरिखवदेवस्वामीयेप्रथमतिर्थ
 प्रवर्ताव्युं त्यारपछीजेमोक्षेगया तेनेतिर्थसिद्धकहिये एट
 लेतिर्थकहेतां जेसाधुसाधवीश्रावकश्रावीका एच्यारप्र
 कारनुंतिर्थकहिये एसाधुप्रमुखनेजंगमतिर्थनेभगवाने एम
 नेजतिर्थकह्यांछे तेतिर्थथाप्यापहेलाजेमोक्षेगयातेनेअती
 र्थसिद्धकहिये तेमरुदेव्यामाताप्रमुखएचोथोजेद ४ ग्रह
 स्तीलिंगेकहेतांसंसारपणामारह्योथको कर्मखपावीमोक्ष
 जायतेनेग्रहस्तीलिंगेसिद्धकहिये.

शिष्यवाक्य--स्वामी चारीत्रविनातोमुक्तिनीनापाडो
 गो तोग्रहस्तीपणामांकेममोक्षेगया.

गुरुवाक्य--चारीत्रविनामुक्तिहोयनहि पणचारीत्रनाबे
 प्रकारबेएकनिश्चेबिजोव्यवहारजेव्यवहारचारीत्रछेतेसंसा

रनो त्याग करवो तथा पंच महाव्रत उचरवां इत्यादिक सर्वे एव्य
वहार चारीत्र छे तेने विषे कांइ मुक्ति छे नहि तेतो अभवीप
ण आदरे छे अने मुक्ति तो निश्चे चारीत्र मां छे तेनिश्चे चारीत्र
ते आत्मरमण ने विषेर ह्युं छे ते ज्ञान ध्यान थी करीने हे ठलना
गुण ठां एने छां फतो जाय अने उपरना गुण ठां एने आदर तो
जाय एम अनुक्रमे च उदमे गुण ठां एथ इने मोक्षे पण जाय एस
वे आत्मा नीरमण ता ज्ञान ध्यान रुप उपयोग ते मां छे एकांइ
बहारना व्यवहार चारीत्र मां मुक्ति न थी माटे ग्रहस्तीने जा
व चारीत्र आवेतो मोक्षे जाय.

शिष्यवाक्यः--कोइ ग्रहस्ती मोक्षे गया के एके हेणी ज छे.

गुरुवाक्यः--मोक्षे गया छे के हेणी खोटी होय नही प्रत्यक्ष
मरुदेव्या ग्रहस्ता वासे ज मोक्षे गयां छे एणे कयां साधुपणुं
लो धुं छे एटले ग्रहस्ती लीं गे सिद्ध ५ अन्य लीं गे सिद्ध एटले
जैन सासनना लीं गधारण विना अन्य दर्शनीना जे खवाला
मोक्षे जाय तेने अन्य लीं गे सिद्ध कहिये.

शिष्यवाक्यः--स्वामी जैन सासन विना बीजाने तो मुक्ति
छे नही अन्य दर्शनने विषे परी ब्राज कनी पांचमा देव लोक
सुधी नी गती छे अने आजीवी कामतीने बारमा देव लोक सु
धी नी गती छे बीजा सर्व नी ते थी नी चि गती छे अने बारमा दे
व लोक उपर तो एक जैन दर्शन वाला नी ज गती छे अने तमे
तो अही अन्य दर्शन नी मुक्ति को होछो तेनुं केम.

ગુરુવાક્ય:--હે જદ્રતેંજે પ્રશ્ન કર્યું તે ઠીક પણ તારી નજર
બરાબર પોહોંચી નહીં શામાટે કે તેના તેજ ધર્મમાં રચ્યા પડ્યા
રહે તેની એટલા સુધી ગતી છે અને જેને અંતરમાં જૈન જ્ઞાવજ્ઞા
વે તેની કાંઈ એ ગતી નથી.

શિષ્યવાક્ય:--સ્વામી જો જૈન જ્ઞાવજ્ઞાવિતો એ બકાયનો કુ
ટો કે મકરે અને બકાયની હંશા તો ગઈ જ નથી તો સાધ પાળું ક્યાં
થકી આવ્યું.

ગુરુવાક્ય:--બકાયનો કુટો વેહેવાર થકી નમટ્યો તે દેહી
ને તું સ્વરૂપ હંશાને પાપ માને છે તે કાંઈ જ્ઞાની પુરુષ સ્વાતરમાં ગ
ણતા નથી શામાટે કે મુક્તિનુકારણ તે તો જ્ઞાન તથા સ્વભાવને
વિષે છે અને સ્વરૂપ દયા જે છે તે તો અજ્ઞાનને વિષે તથા પરજ્ઞા
વને વિષે છે.

શિષ્યવાક્ય:--જો પરજ્ઞાવને વિષે તથા અજ્ઞાનને વિષે છે
તો મહાવ્રત ઉચરવાનું શું કારણ છે.

ગુરુવાક્ય:--જે જીવ સમકીત પામીને સાતમે ગુણ ઠાળે ગ
યા અને વ્યવહાર ચારી ત્રણે તેને એ ગુણ કરતા છે શાદ્રષ્ટાંતે કે
જેમ કોઈ પુરુષ જમવા બેઠો અને સર્વ જાતની રસોઈ જાણામાં
આવી છે અને તે રસોઈ જમતાની વચ્ચેમાં જો અથાણુ આવે
તો બેક વલવધતા જાવે પણ રસોઈ જાણામાં પીરશી નથી અને
અથાણું એકલું જાણામાં આવે તેથી કાંઈ મુશ્કેલીને માટે
સમજીને પણ જીવ દયા પ્રમુશ્કેલી રીતે પાલવી એ જીવ દયા

ज्ञाननेबहूगुणकर्ताछे जेमकोइवरपरणवानेजाय अने पोशाकसारोनहोयतो लोकमांकशोचापामेतथापोताना मनथी पणबहूखोटुंलागे अनेपोशाकप्रमुखसामग्रीसारीहोयतो पोतानामनथीपणसारुलागे अनेलोकमांपणसारुदीसे जदपीकन्यातोवरनेवरवानीछे कंइपोशाकनेवरवानीनथी तेमअहीयांपणजीवदयाछे तेपोशाकतथाअथाणारूपसमजवुं माटेसमजुनेएगुणकर्ताछे अनेअन्यलीं गवालाजेमोक्षेजाय तेकंइजैनदर्शननाशास्त्रनाभोमीयानथी तेतोएकज्ञाननापरीबलथकी आत्मस्वरूपनीरमणताकरीनेकर्मखपावेछे जोएमनाहोयतोअनारजलोकअनारजनामुलकमांरह्याथकाअनंतामोक्षेगयाछे तेशाथकी मोक्षेगया त्यांकांइजैननोउपदेशछेनही परंतुएकज्ञाननापरीबलथकी आत्मस्वरूपनीओलखाणथइ तेथीस्वरूपरमणीथइनेकर्मखपावेनेमोक्षेजाय तेआगेअनंतागयाहमणांजायछे अनेआगेअनंताजशे एवातमांशंकाराखवीमही स्वलींगतथाअन्यलींगनेविषेमुक्ति तथाधर्मपेठुंनथीधर्मतथामुक्तितोएकआत्मस्वरूपमांछे एटलेअन्यलींगेसिद्धकह्या ६ हवेस्वलींगेसिद्ध एटलेजैनदर्शननोलींगएटलेसाधुवेशेसिद्धवरयाते७ पुरुषलींगेसिद्धतेपुरुषलींगेसिध्यातेगौतमादीकप्रमुख८ स्त्रीलींगेसिद्धतेचंदनबालाप्रमुख९नपुशकलींगेसिद्ध तेजातेनपुशकधर्मनपामेकृत्री

मनपुशकसिद्ध १० बुधबोधीसिद्धकेहेतांजेगुरुनाउपदेश
थकीप्रतीबोधपामीनेजेसिध्याते ११ प्रत्येकबोधकेहेतांजे
प्रतीकारणएटले कांडकारणदेखीनेप्रतीबोधपाम्या जेम
करकंडुरीखवनेजराकुलजाणीनेप्रतीबोधपाम्यातथानमि
राजाएकचूनीथकी प्रतीबोधपाम्या इत्यादिकप्रतीबोधपा
म्यातेनेप्रत्येकबोधकहीये १२ हवेस्वयंबोधकेहेतांजेस्वयं
मेवपोतानीमेले प्रतिबोधपामी चारीत्रलेइमोक्षेगयातेने
स्वयंबोधसिद्धकहीये.

शिष्यवाक्य:-स्वामीप्रत्येकबोधमांनेस्वयंबोधमांशोफेरठे
गुरुवाक्य:-प्रत्येकबोधपरकारणवडे प्रतीबोधपांमेछे
अनेस्वयंबोधतेनेपरपोतानोनियमनथी शामाटेकेमरघा
पुत्रसाधुनेदेखीनेजातीस्मर्णपांमीप्रतिबोधपांम्या तेमज
भ्रगुप्रोहिततथाभ्रगुप्रोहितनापुत्र आदेदेइनेठजिव ते
मध्येबेनेजातीस्मर्णचारएकएकनाकारणथी तथाअनाथी
मुनीरोगआकुलथकी तथाकपीलकेवलीचिक्षानाकारण
थीइत्यादिकस्वयंबोधनोकेइएकप्रकारनोनियमनथीतथा
पिप्रत्येकबोधअनेस्वयंबोध एनोअनभावएकसरखोछेप
रंतुशास्त्रकारेजेदजुदोलस्योठे तेश्रीपन्नवणासुत्रनीटिका
नेविषेएवुंकह्युंठे केस्वयंबोधपोतानेज्ञानजाणपणुहोयतो
पोतेपोतानीमेलेविचरे कोइनाजेगोनविचरे कदापिपोता
नेजाणपणुआछुंहोयतो कोइसाधुनासंघामां जेगोरही

नेक्रियाआचारशिखेपछीपोतानीखुशीहोयतो जेगोविचरे
याजुदो विचरे अहियांकदापीकोइकहेशके स्वयंबोधने
चेलाचेलीपरवारनहोय तेकहेवावालाअज्ञानिछे शामा
टेकेकपीलकेवलीयेसातसेभिलोनेदिक्षाआपीछेइत्यादिक
शास्त्रमांजुवेतो चेलाचेलीपरवारकह्याछे तथाभगवती
जिनेविषंएवुंकह्युंछेकेस्वयंबोधना साधुतथासाधवीतथा
श्रावकतथाश्रावीका इत्यादिकपाठघणासुत्रमांछेपणजे
नेअज्ञानरुपीयांपडलआडांफरथांहोय तेधणीनादेखे ते
मांकांइशास्त्रनोदोषनाजाणवो एटलेस्वयंबोधनोअधि
कारकह्यो १३ तथाएकसिद्धतेमहावीरस्वामीप्रमुख१४
अनेकसिद्धतेरीखवदेवप्रमुख १५ एमपंदरेजेदेकर्मथकी
मुकाइनेसिद्धिपदनेवरया तेनेमुक्तितत्वकहिये एटलेएन
वतत्वसंक्षेपथीदेखाडयां तेनवतत्वनुंसारतत्वएकछेतेसर्वे
मांहेआत्मतत्वएजसारठे अनेबीजोजेअजिवतत्वतेगेम
वाजोगछे एमएबेतत्वनुंस्वरूपतलखीने हे ज्ञे उपादे
एत्रणस्वरूपमांहे हे तेछांडवाजोगवस्तुनेगांडवी ज्ञे कहेतां
जाणवाजोगवस्तुनेजाणवी उपादे कहेतांआदरवाजोग
वस्तुनेआदरवी एटलेजिवाजिवपदार्थजाणवानेतेजाणी
नेअजिवपदार्थनोत्यागकरवो अनेजिवपदार्थआत्मस्वरूप
तेनुंआदरवुं एवीरीतेतत्वनोसारजाणी रागद्वेषविखयक
खायत्यागीनेपोतानास्वरूपनेविषे थिरभावेरमणताक

रवी एटलेसर्वधर्मनुं तथासर्वशास्त्रनुंसारएहिजन्ते.

॥ दुहा ॥ एग्रंथपुरणनयो पुरणनयोआणंद ॥ गुण
निधीगुणआगलो प्रगट्योचिदानंद ॥ १ ॥ चितघनआ
नंदनो भारूयोएहविचार ॥ तत्वबेतेमांजाखीया जडचेत
नएधार ॥ २ ॥ तेनातत्वनवकह्या विवरीनेविचार ॥ त
त्वएकतेमांकह्यो उध्वीतभावउदार ॥ ३ ॥ रत्नागरसमए
हछे ॥ भरीयोगहेरगंजीर बहूवस्तुबहूपदतणो वहोरीन
रीयोनिरा ॥ ४ ॥ कल्पवृक्षसमजाणजो वंछीतपुरणहार ॥ सर्व
ग्रंथसीरताजए उत्तमएहविचार ॥ ५ ॥ एहग्रंथजेवांचशे न
एशेजेमहाभाग ॥ आत्मानिर्मलतेहनो अनुभवसाथेजाग
॥ ६ ॥ अनुभवएहमांदाखीयो आत्मकेरोसार व्यक्तापुरुष
तेपिये अथवाश्रोतासार ॥ ७ ॥ अनुभवजगचिंतामणी अ
नुभववंछीतपुरा ॥ अनुभवथीकर्मसवीटले थायेतेशुरविर
॥ ८ ॥ गुणअनंतअनुभवतणा कहेतांनावेपारा ॥ एहथीशि
वसंपतिमले एहिजसुखदातार ॥ ९ ॥ समकितपणअनुभव
विषे चारीत्रपणएह ॥ अनुभवथीकेवलजहे एमांनहिसं
देह ॥ १० ॥ एमअनंतागुणकह्या अनुभवज्ञाननासार ॥ ज्ञा
तालेजोपरखीने एहग्रंथनेधार ॥ ११ ॥ अनुभवविणजेजेक
था ग्रंथप्रकरणहोया ॥ तेतेसहूनिष्फलकह्या हंसविणकाया
जोया ॥ १२ ॥ तजेकबुद्धिएहथी भजेसबुद्धिसार ॥ पढतांए
हग्रंथने भेदज्ञानमनोहार ॥ १३ ॥ तेमअभेदज्ञानठे नयनि

श्रयव्यवहार॥आत्मज्ञानीसुखलहे पामेनवनोपार॥१४॥
 कल्पव्यवहारउठेदीयो उछेद्योपरजाव॥ वादवीवादएमां
 नही नहीपरगुणगाव॥१५॥ गायोगुणएकआतमा भाव
 अध्यात्मसाथ॥ तेमद्रव्याणुजोगसही जेहछेनीजआथा॥
 १६॥सत्तास्वरुपवर्णनकह्यो शक्तिव्यक्तितेमजाण॥इत्या
 दिबहूभेदथी गुणपर्जायचित्तआण॥१७॥सुलजबोधीजी
 वहशे तेसदहशेएह ॥ अल्पकालेतेशीवलहे तेमांनहीसं
 देह ॥१८॥ बाहेरज्ञानीबापडा तेअज्ञानीकेहेवाय॥ तेने
 रुचीनवीहोवे देखतांमतीमुझाय ॥१९॥ अन्ननीरुचीनवी
 होवे जीयुंज्वरकेजोर॥ त्युं कर्मकेउदे ग्रंथनरुचेजोर ॥२०
 ॥ जावेजबज्वरतेहने अन्नपररुचीथाय ॥ त्युंमीथ्यात
 उदेमटे ग्रंथएचित्तमुहाय ॥ २१ ॥ समकीतस्वरुपनेपा
 मवा पामवानीजस्वभाव ॥ तोएग्रंथनेआदरो जेमदूरम
 तीदुरजाय ॥२२॥ पक्षीजेएग्रंथना ताकोस्थीरविश्राम॥
 वेगेतेनरपामशे शिवरमणीनोठाम ॥२३॥ उपरांठाएग्रं
 थथीरह्याजेनरतेह ॥ तेसंसारमांनटकशे बोहोलसंसा
 रीएह ॥२४॥ कामकुंभकल्पवेलजे तेमपारसपाशाण॥वं
 गीतपुरणअनेकछे एकनवकेजाण ॥२५॥ अंतेपरनवदु
 खदीये धनथीसुगतीनिहोय॥ दूखदाइसंसारमां धनक
 हुंछेसोय ॥२६॥ इहाग्रंथथीसंपजे आनवपरभवसुख ॥
 अधिपतितीनलोकको सेहेजेथायेमुख ॥२७॥ ग्रंथएहगु

एज्ज्ञानबे करेघटउद्योत ॥ स्वपरवस्तुप्रकाशनो जेनीअ
 नंतीजोत ॥२८॥ तेकारणजव्यप्राणिया करजोज्ञानअ
 भ्यास ॥ एग्रंथआधारजो तेथीसुखनीराश ॥२९॥ श्रोता
 व्यक्तासुखलहे प्रगटेआत्मरूप ॥ सेहेजेशिवरमणीवरे
 तेमुंदेभवकुपा ॥३०॥ एग्रंथअविचलरहो जेमरह्याबेशिव ॥
 सुरगीरीपरतेमरहो नजपेरेसदीव ॥३१॥ एग्रंथविस्त
 रोसही भुलोकमांएह ॥ मुखमुखएहीजग्रंथने विरूपात
 होजोतेह ॥३२॥ सर्वंतओगणीओगणीसमे श्रावणदूजो
 मास ॥ क्रश्नपक्षसप्तमीसही पुरणथइआश ॥३३॥ भ्रगु
 वारेभाखीयो साथेसंघउभेद ॥ रीइयांदलतेसर्वनां टल्या
 सर्वनोखेद ॥३४॥ मुनीहुकममोटमने रच्योग्रंथाविशाल
 तापमटायोतनको प्रगटयोअनुजवलाल ॥३५॥ अमृत
 रसपीयोभलो ज्ञानसुधारसआज ॥ दुखदोहगदुरेगया
 सरयोआत्मकाज ॥३६॥ धन्यदाहाडोतेआजनो सफल
 घडीतेआज ॥ वंढीतकाजपुरुथयुं पाम्योअनुजवराज ॥
 ॥३७॥ बहूशास्त्रनीशाखथी बहूग्रंथनाभाव ॥ मुनीहुक
 मएभाखीयो पाम्योआत्मलाव ॥३८॥

॥इति श्रीतत्त्वसारोद्धारग्रंथसंपूर्ण॥

अनुभवप्रकाश ग्रंथ.

श्रीगुरुभ्योनमः

अंतरअनुभवकेप्रकाशताजेअनुभवतेनोबोधथाय एवो
आग्रंथछेएटले आग्रंथनेविशेअनुभवनोविचारकदूछुं
शामाटेजे मुक्तिमार्गसाधननाअनेकमार्गछे पणअनुभव
विनाकोइजीवनीमुक्तीथायनही मुख्यराजमार्गतोए
जछे बीजाजेमार्गछेतेसर्वेछिंडियोछे तेपणछिंडियोअनु
भवनीहृदसुधीतोपोचतीजनथी तोआगलशांनीजचाले
अनेअनुभवतेतेकेवोछे साक्षातरत्नचिंतामणीजेवोछे जेम
रत्नचिंतामणीमनोवंडितपुरे तेपणएकजवनुनेवणासीक
सुखनोदातारछे अनेअनुभवतेतेतो अविनासीसुखनो
दातारछे शामाटेजेआजवनेविषेतो आत्मअनुभवकरवा
थी संतोषरूपीजेसुखउत्पन्नथाय तेमुखथकीतोकेहेवाय
नहि जेनेकेवलीतथाअनुभवबीजाणे केमकेएसुखनेपडखे
कोइबीजासुखनीउपमादेवाजोगठेनहि तोप्रत्यक्षजोतां
अनुभवते तेतोचिंतामणीरत्नछे अनेपरजवेसर्वकर्मथकीमु
कावीने शुद्धस्वरूपनिरंजननीराकारथइ पोतानाशुद्धस्व
भावनेथीरतापणुपामीने सिद्धक्षेत्रमांबिराजमानथको
अनंतोकालरहे एटलेएनेजनमजरामरणानांदुखटलेमाटे
अनुभवएजचिंतामणीरत्नछेएजसत्यछेपेलुंचिंतामणीरत्न

હેતેતોપુદ્ગલોકછે તેતોજીવનેઘણો કાલરસઢાવનારહે
અનેઆતોમોક્ષદાતારહે અહીયાંકોઢકેશેજેચંતામણિરત્ન
ન્નવવચારનારહે તોએનીઉપમાકેમદીધી.

તેનોઉત્તરજે સંસારનીમાંહેલીકોરેથીવીજીવસ્તુઉત્તમ
જીવામાંઆવતીનથી માટેએનીઉપમાદીધી માટેઉપમાતે
કંઢબરાવરગણવીનહી હવેજેઅનુન્નવહે તેમહાઅમૃતરસ
હેએટલેઅમૃતકેહેતાંશું કેજેનેસ્વાધેફરીથી મરવુંનપડેતે
નેઅમૃતકહીયે અહીયાંઅજાણલોક ઘણીજગાયેબત્ત
લાવેછેપણતેસરવેઅસતછે કેમકેઈંદ્રાદીક સર્વેનેજનમમ
રણરહ્યાંહે માટેત્યાંકંઢઅમૃતરસહેનહિ અમૃતરસતો
એકઅનુભવજ્ઞાનમાંજહે જેનેપીધેથકી જનમવુમરવુપમેન
હિ ઇત્યાદિકઘણીઉપમાજેસારમાંસારહોય તેઅનુભવજ્ઞા
નમાંજલાગુપડેહે પણબીજાનેસારી ઉપમાલાગુપડતીનથી
શામાટેજેમુક્તિસાધનનેવિપે તપ જપ ક્રિયા કષ્ટપૂજા
શેવાદાનાદિક એસર્વેમિથ્યાભાવહે એથકીપણમુક્તિત્રણ
કાલમાંથાયનહિ મુક્તિનોમાર્ગતો એઅનુન્નવજ્ઞાનજહે એ
ટલેઅનુન્નવછેતે શુદ્ધસ્વરુપનાંપગથીયાંહે અનેશુદ્ધસ્વરુપ
તેમુક્તીનોદરવાજોહે તેકારણમાટેધર્મઅર્થીજીવોનેઆત્મ
અનુન્નવરુપપગથીયે પગથીયેચડવુંતોકોઢસ્વતેશુદ્ધસ્વરુ
પરુપદરવાજામાંપેસાશે તોમુક્તિનાં સુખપણપામશો અને
એઅનુભવવિના બીજેઆઢેઅવલેપગથીયેચડશો તોધર્મકો

इदिनपामवानानथी मुक्तिनांसुखतमनेमलशेनहि चारग
तीसंसारमांरखडशो माटेआत्मअनुजव करोकेतमारुक
ल्याणथायएहमारो हेतुउपदेशे इतिपीठिका

हवेअनुजवपदार्थे एटलेअनुजवकेतां जेवीचार
ण तेनेअनुभवकहिये तेनावेभेदहे एकशुद्धः १ बी
जोअशुद्ध २ हवेजेअशुद्धअनुजवहे तेनावेभेदहे एकशुज
१ बीजोअशुभ २ तेमध्येअशुभनावेभेदहे एकक्रत्रिम
एकसेजथी हवेजेक्रत्रिमअशुभअनुजवहे तेसंसारनीमां
मांहेलीकोरे अशुभकृतवनोजेटलोविचार तथाकेटलाक
मांधर्मतथापुन्यकहेछे जीवादिकएसांप्रमुखसर्वेजावरह्या
हे तथारागद्वेशमोहविषय कखायादिक उत्पन्नकरवांतेने
लोकीकनेविषे धर्मतथापुन्यकेटलाएककाममांमानेछे ए
सर्वेक्रत्रिमअशुभअनुजवजाणवो हवेजेसेहेजअशुजअनु
जवतेनोविचारकहुंछुं एटलेजीवमात्रअनादिकालनाअ
ज्ञानीहेअने मिथ्या १ अवृत्त २ कखाय ३ जोग ४ प्र
मुखनेविषेकारणविनारमणताकरीरह्योछे तवसंगक्रि
यारुपहे तेअनंताकर्मनवांअशुजबांधेहे एजवीचारणाते
नेस्वभाविकअशुजअनुजवकहीये एबीजोभेद २ हवेजेशु
भक्रत्रिमअनुजव तेनोविचारकहुंछुं एटलेशुजकेहेतांजेरु
मापुदगलनुमेलववुं अशुभकेहेतांजे माठापुदगलनुमेल
ववुंमाठापुदगलतेपापरुपरुडापुदगलतेपुन्यरुप हवेअहीं

यांशुभजेऋत्रिम तेपुन्यरुपछेतेअहींयां शुंविचारकरेतेकहु
छुं हंशा मृखा अदत मैथुन ने परिग्रह इत्यादिकतजवा
नोजेविचार तेनेविषेएकाग्रचित्ततलालीनपणुंतेनेअनुभव
कहियेतेऋत्रिमअनुभवथयो पणकंइस्वप्नावथकीक्षयउप
समप्तावआवेनही तोएथीकंइआत्मानुं कल्याणथयुंनहि
विशेशपुन्यबंधपणथायनहि एसामान्यप्रकारेशुभऋत्रिम
अनुभवकहियेछीये पणएथीकंइआगल कारजसिद्धिनथी
हवेजेआगलअकृतम स्वप्नाविकजेशुच अनुभवतेनाअ
नेकभेदछे कोइकतोवेहेवारसमकीतनोविचारकरे कोइदे
शवीर्ती कोइकसर्ववीर्तीपणानोविचारकरे पणतेशुद्धनथी
शामाटेजेतेतेथानकनी प्रकृतीयोनोनाशथयोनथी माटेते
अशुद्धजठे.

शिष्यवाक्यः--स्वामी एनेस्वप्नाविकतोकहोछो अने
अशुद्धकेमकहोछो तेनोउत्तरजेस्वभाविककहियेछीयेतेनु
कारणसांजल-जेएनेस्वप्नावेजसंसारउपरथीरागादिकमं
दपड्योठे अनेजवजयथीकरिनेउद्वेगपणुंछे तेथीस्वभा
वेजशुभरमणतारहेछेतेमध्येकोइकजिवजथाप्रवर्तिकरणे
गयो अनेकोइकनगयो एमाटेएनेस्वप्नाविकशुचकहिये
पणशुद्धतोएनाथीपणुंदुरछे अनेएशुचअनुभवथीपुन्यकिं
चितसारउपार्जेमाटेएनेस्वभाविकशुचअनुभवकहिये ह
वेजेशुद्धअनुभवनुस्वरूपकहुछुंके एश्रोताजनो एकाग्रचि

तथइनेधारजो एथीतमाराआत्मानुंकल्याणथशे हवेशुद्ध
अनुभवतेविचित्रप्रकारनोबे परंतुसमुदायेतेनावेजेद २
एककृतमशुद्धअनुभव १ बीजोक्रत्रिमशुद्धअनुभव हवे
जेक्रत्रिमशुद्धअनुभवते तेआत्मानेदेवतत्वकरीविचारे अ
थवाद्रव्यगुणप्रजायनोविचारकरे अथवाज्ञानदर्शनचारी
त्रनोविचारकरे तेनेक्रत्रिमशुद्धअनुभवकहिये.

शिष्यवाक्यः—स्वामिएतोप्रथम अशुद्धवालाने घेरवि
चारहतोज तोअहिंयांविशेषशुंथयुं नेशुद्धशायकिकहोबो
॥ तेनोउत्तर ॥ हवेगुरुजामाहाराज शिष्यनेसमजावेबे
देवाणुंप्रियत्यांतो सम्यकगुणप्रगटथयो माटेएनेशुद्धक
हियेबियेएटलेजेनेसम्यकगुणप्रगटथो तेनेज्ञानीकहिये
जेनेसम्यकगुणनप्रगटथोतेनेअज्ञानीकहिये अज्ञानतेअ
शुद्धनेज्ञानतेशुद्ध तेमाटेतेनेशुद्धअनुभवकहियेछिये.

शिष्यवाक्यः—स्वामिसम्यकजावतेशुं. ॥तेनोउत्तर॥ जे
सम्यककहेतांजेनेलेप्रकारेआत्मस्वरूपनुंजाणवुंतेनेसम्य
कजावकहिये हवेतेसम्यकजावनुंजेप्रगटवुं तेनावेभेदछे
एकव्यवहारथकी १ बीजानिश्रेयकी त्यांव्यवहारथकी
जेदेवअरिहंत १ गुरुसुसाधुनिग्रंथशुद्धपरुपक शुद्ध
जावमांरमणतावाला २ धर्मजेकेवलीजाखीत खट
द्रव्य पंचास्तिकाय तेमध्येथीएकआत्मद्रव्यजिकास्ति
काय तेआदरवाजोगछे बाकीधर्मास्ति १ अधर्मास्ति

૨ આકાસ્તિ ૩ એત્રણદ્રવ્યજાણવાજોગઠે પુદ્ગલાસ્તિ
કછાંડવાજોગએત્રણેતત્ત્વ ૩ સાચાકરિનેજાણે તેનેસદહે
તેનેવ્યવહારસમકિતકહિયે એવ્યવહારસમકિત એકેકા
જીવનેઅનંતીવારઆવે પણએથકીકાંડજીવનુંકલ્યાણથા
યનહિ નેજન્મમરણનાફેરાટલેનહિ માટેએવ્યવહારસમ
કિતપણજાણવાજોગઠે.

હવેનિશ્ચેસમ્યકજાવકહૂં જેનિશ્ચેકહેતાંઆવીવસ્તુ
પાછીનફરે તેનેનિશ્ચેકહિયે અહિયાંકોઢકહેશેજેનિશ્ચેસ
મકિતતોઆવ્યુંપાછુજાયછે ॥ તેનોઉત્તર ॥જેએનીસત્તાયે
કંઈમિથ્યાતફરીવલ્યુંનથી જેમકોઢબીજનેઘણમૃતિકાનું
દલચમીજાય ત્યારેતેબિજજણાયનહિ પણજેવારેતેમૃતિ
કાનુંદલધોવાઈજાય તેવારેએજબીજડગીનેમોટુઝાપ્તથાય
તેમઅહિયાંજેગંઠીજેદકરેલોઠે તેગાંઠયફરીથી રાગદ્વેષ
નીબંધાતીનથીઅનેજેપ્રદેશેજેમિથ્યાતફરીવલ્યુતેમિથ્યાત
જ્યારેત્યારેપણનાશપાંમે શામાંટેજેઅર્ધપુદ્ગલપરાવર્તનડ
પરતોરહેવાનુંઘેનહિ અનેપુર્વેજેબીજવાવેલુછે સમાકિતરુ
પતેસમાકિતરુપબિજનેકરણપણકરવાનથી અનેગંઠીભેદ
પણકરવાનથી તુરતએવૃક્ષથઈનેમોક્ષરુપીયાફલનીપ્રાપ્તી
થાય માટેએસત્તાયેસમાકિતીછે માટેવિકેમીતતેથીકંઈસમ
કિતગયુંનહિ એમસમજવુંકેનિશ્ચેવસ્તુપામ્યા તેજાય
નહિ હવેજેનિશ્ચેસમ્યકજાવતેનુંપામવુંતેનાબેજેદછેએક

तोसम्यकज्ञान १ बिजुसम्यकदर्शन २ तेबंनेवानांक्षयउप
समभावमांरह्यांछेअनेक्षयउपसमभावतेतेतोस्वजावीकठे
तेखेउपसमचारकर्मनोथायते ज्ञानावरणी १ दर्शनावर
णी २ मोहनी ३ अंतराय ४ एच्यारक्षयउपसमीककर्मछे
बाकीच्यारकर्मरह्यांतितोउदिकजावेते अनेतेभवपर्यंतते
पणगुणठाणानीरीतमांनथी अनेआजेच्यारकर्मते तेउ
दिकजावतोतेज पणगुणस्थानकनी हदप्रमाणेक्षयउप
समथतोजाय तेमध्येचोथेगुणठाणेदर्शनआसरीउपसम
तथाक्षयउपसमतथाक्षायकत्रणेभावलाधे तथाआठमेनव
मेदशमेगुणठाणेचारीत्रआसरीउपसमजाव तथाक्षायक
भावबेलाधेतेतथाअगियारमेगुणठाणेचारीत्रआशरीएक
लोउपसमजावजलाधेछे उपरांतक्षायकभावलाधेछेतथा
ज्ञानतथापांचलब्धीनेविवे चोथागुणठाणाथीमांमीनेबा
रमागुणठाणासुधी क्षयउपसमलाधेछे उपरांतआएक
जावते माटेअहियांप्रथमगुणनुंकर्ताविशेशेकरीने क्षयउ
पसमजते तेमाटेप्रथमजजेज्ञाननोस्वजाविकक्षयउपसम
भावथायतोपोतानाआत्मस्वरूपनेजाणे अनेपरभावनो
त्यागकरे एभावपुर्वेनोतोतेजावअहियांप्रगटकरे तेदर्श
ननुंपणअपुर्वकारणकहिये एजजेवारेपोतानास्वरूपनुंज
थार्थजाणपणअंशेथायतेवारे समकितदर्शनपणप्राप्तिथा
यएटलेअहियां मिथ्यातमोहीनीतथाचारीत्रमोहीनीनो

ક્ષયઉપસમથાય.

હવેતેજેજ્ઞાનાવરણીકર્મનાક્ષયઉપસમનુંકહ્યું તેનાવિ
ચિત્રપ્રકારછે પરંતુવેભેદઅવશ્યસમજવાજોઈયે એકક્ષય
ઉપસમઅજ્ઞાનનેજેછેવીજોક્ષયોપસમજ્ઞાનનેજેછે જે
ક્ષયઉપસમઅજ્ઞાનનેજેછે તેનાઅનેકજેદછે તેના
સમુદાયેત્રણભેદકરિયેછિયે મતીઅજ્ઞાન ૧ શ્રુતઅજ્ઞાન ૨
વિભગઅજ્ઞાન ૩ તેમધ્યેનીગોદથીતેપાંચથાવરસુધી તેને
વિષેવેઅજ્ઞાનછે મતીઅજ્ઞાનનેશ્રુતઅજ્ઞાન તેનાઅનંતા
પ્રજાય અવક્તવ્યજાવેછતીપ્રજાયેછે અનેતેદ્રવ્યનુસાસ્ર
થપણુતથાકચિત્પ્રજાયહજુસાસ્રથપણુવ્યક્તવજાવેબાદર
થાવરમાંજણાયછે પણસુક્ષ્મનેવિષેતોકેવલઅવ્યક્તવ્યજા
વજભાસનથાયછે અનેજેબંનેઅજ્ઞાનકહ્યાંતેતોબાદરમાં ત
થાસુક્ષ્મમાંઅવક્તવ્યભાવેજભાસનથાયછે તથા ચેરંદ્રી તેરં
દ્રી ચોરંદ્રી એત્રણનેજ વીગલેંદ્રીકહિયેછિયે તેનેવિષેવક્ત
વ્યપણુછે શામાટેકેસુખદુઃખનેવેદેછે તેનેવિષેપણમતીઅ
જ્ઞાનનેસુતઅજ્ઞાનનો ક્ષયઉપસમછે ઇહાંકોઈકેહેશેજેમ
તીઅજ્ઞાનનેસુતઅજ્ઞાનપણસિદ્ધાંતમાંકહ્યાંછે તેનોઉત્ત
રકેએવાતસિદ્ધાંતમાંકહિછેતેસત્યછે શામાટેકેએકઉપજ
તીવચ્ચત અપ્રજાપ્તઅવસ્થામાંલાધે શામાટેકેજેકોઈક
જીવ સાસ્વાદનગુણઠાણેરહ્યોથકોમરણપામેછે અનેવી
ગલેંદ્રીમાંઉપજેછે તેજીવનેઉપજતીવચ્ચતલાધે પણકાંઈ

सर्वजीवआशरीनेकह्युंनथी माटेएगतीआशरीनेतो मती
 अज्ञाननेसूतअज्ञानएबेनो क्षयउपसमलाधेछे तथाअ
 सेनियापंचंद्रीनेमतीअज्ञाननेसूतअज्ञान एबेनोजक्षय
 उपसमलाधेछे तथासेनियापंचंद्रीनेत्रणक्षयउपसमलाधे
 मतीअज्ञानश्रूतअज्ञानने विभंगअज्ञान तेमध्येविभंग
 अज्ञानछे तेनारकीनेतथादेवनेभवप्रत्येछे अनेत्रीजंचत
 थामनुषपंचंद्रीएबेनेगुणप्रत्येछे तेपणत्रणेअज्ञाननाअ
 नंताजेदढे इहांकोइकेहेशेके अवधीनाअसंख्याता तथा
 मतीश्रूतनासंख्याताजेदढे तेनोउत्तरकेसंख्यातातथाअ
 संख्याताभेदकह्यातेतोउपजवाआशरीठे पणएज्ञाननावि
 षेनाअनंताभेदछेएअज्ञाननाक्षयउपसमनोसंक्षेपेविचारक
 ह्यो हवेज्ञाननाक्षयउपसमनोविचारकहुछुं पणतेज्ञाननोवि
 चारतोविस्तारेठे तेकेहेतांतोग्रंथगोरवथइजायनेअहीयां
 तोअनुभवनोविचार केहेवोछेमाटेअनुभवजेटलोसंक्षेपेक
 हिशुं हवेजेअनुभवकरवोतेतोसस्वरूपनो करवो फायदो
 तोतेमांजछेपरस्वरूपनाअनुभवमांकंइ फायदोतेनही हवे
 त्यांस्वस्वरूपनुं जाणवुं तेपरस्वरूपनुजाण्याविनास्वस्व
 रूपओलखायनही अहीयांकोइकेहेशेजे परस्वरूपनुजा
 णवानुशुंकामछे एकआत्मानोअनुभव करीयेतेनेकहीयेके
 जाइतारुबोलवुंकाची समजनुथायछे शामाटेजेआत्माछे
 तेतोअरुपीछे अनेरुपीनेविषेदबाणोठे हवेतुंअरुपीनेशी

रीतेजाणीश नेतेनो अनुभवशीरीतेकरीश माटेद्रव्यनांल
क्षणओलखवांजोइये लक्षणवडेकरीनेसर्वेजुदापमे पछी
तेमांहीथीआपणोद्रव्यछे तेआपणेग्रहीलइयेनेवाकीनाद्र
व्यछेतेनेपडचामुकीये अनेआपणेआपणा आत्मानोपठे
अनुभवकरीये तेमाटेप्रथमसर्वद्रव्यने जाणवाजोइयेअने
तेनालक्षणगुणप्रजाय सर्वेजाणवाजोइये त्यारेसतअ
नुभवथाय तेमाटेप्रथमद्रव्यनांनामकहुछुं धर्मास्तीकाय
१ अघर्मास्तीकाय २ आकास्तीकाय ३ पुद्गलास्तीका
य ४ जिवास्तीकाय ५ नेठ्ठोकालद्रव्य ६ हवेतेनुंलक्ष
णउत्पातवयनेध्रुवे तेउपजवुंनेवणसवुं तेप्रजायनयनी
अपेक्षायेठे अनेध्रुवतापणुतेद्रव्यार्थकनयनीअपेक्षायेठेए
जेकंइउत्पातनेवयसंजुक्तएसतलक्षणद्रव्यनांठे.

हवेतेजेप्रजायनोजेसमुदायेतेनेगुणकहियेठिये एटले
एकएकद्रव्यमांअनंतागुणरह्याठे नेएकएकगुणमांअनंता
प्रजायरह्याठे इत्यादिकअनेकविचारठेपणगुणप्रजायवंत
तेद्रव्य हवेजेअर्थक्रियाकरे तेनेद्रव्यकह्याछे त्यांतोपोत
पोतानोअर्थसाधेतेनेद्रव्यकहिये तेमधेधर्मास्तिकायचल
णसाह्यनेअधर्मास्तिकायथारिताह्यकरे आकाशअवगाह
नाआपे अनेकालवर्तनापणुकरे एसर्वेआपआपणीक्रीया
करेछेअनेपुद्गलास्तिकठे तेपणमलवुंनेवीखरवुंपुरणथवुं
नेवेराइजवुं एणपोतपोतानीशक्तीये पोतपोतानीअर्थ

क्रीयाकरेबेपणआपणो जेचेतनएज महाअज्ञानमांपड्यो
 थकोपोतानी अर्थक्रीयाछोडीने परक्रियाकरेबेएमोटुंदूःख
 थायबेशामाटेके तुंतोचेतनालक्षणबे तेतुंतारोधर्मछोडीने
 परधर्मेकेमपेसेछे पणतुंशुंकरे तनेअनादिकालनुअज्ञान
 संगीछे एकंइनवुंनथी तेअवक्तव्यजावमांपणतनेहतुं तेव
 क्तव्यजावमांपणतेअज्ञानरह्युं तेथीपरनोकीधोसंग तेवा
 रेतनेमोहेआपुअंग तेवारंतेनेविशेषेवाध्योरंग तेवारेथयो
 स्वधर्मनोजंग हवेतोतनेसदगुरुयेधणी कृपाकरीनेधर्म
 मार्गदेखाडयो अनेसर्वेअनुभवकरवालायककरयो माटे
 तुंआत्मअनुभवकर आत्मस्वरूपकेवुंछेकेशुद्धद्रव्यार्थकन
 येजोइये तोशुद्धचिदानंदमयमुर्ति परमानंदमयसाक्षात
 तुंपरमात्माबे एनिश्चेनयनुंवचनबे शामाटेकेअहींयांअनु
 भवकरवोरहेनहि केमकेउच्चारणकरवुंबंधथयुं तेवारेगुण
 गुणीनेदपणकरीशकायनहि तेवारेएकजाणवामात्रअनु
 चवरह्यो एनयतोपूर्णनेघरेछे अनेआपणेतोअधुराबि
 ये केमकेसिद्धथयानथी साधकअवस्थाबे माटेआपणने
 तोव्यवहारनयप्रधानछे केमकेजेअनुभवकरवो तेगुण
 गुणीनाजेदकरवापडे गुणप्रजायनोविचारकरवोपढेतेस
 र्वेव्यवहारनयेथायछेमाटेअधुरानेव्यवहारनयबलवानछे
 अंतेतोएव्यवहारनयमिथ्याछे हवेजेअनुभवकरवोतेप्रजा
 यनेविषेकरवानोबे हवेतेप्रजायआत्मानेविषेकेटलाकसा

मान्यथकीठेकेटलाकविशेषथकीठेतेकिंचितनामथकीजणा
 वुंछुं मुलसामान्यस्वभावना ६ ७ भेद अस्तित्व १ वस्तु
 त्व २ द्रव्यत्व ३ प्रमेयत्व ४ सतत्व ५ अगुरुलघुत्व
 ६ एवमेमूलसामान्यस्वजावकह्यातेमध्येआस्तिसामान्य
 स्वजावनाउत्तरसामान्यस्वजाव १ ३ तेरकह्याते तेनांनाम
 अस्तिस्वभाव १ नास्तिस्वजाव २ नित्यस्वजाव ३ अ
 नित्यस्वभाव ४ एकस्वभाव ५ अनेकस्वजाव ६ जेद
 स्वभाव ७ अजेदस्वजाव ८ भव्यस्वजाव ९ अभव्यस्व
 भाव १० वक्तव्यस्वभाव ११ अवक्तव्यस्वजाव १२ प
 रमस्वजाव १३ इतिउत्तरसामान्यस्वभाव हवेविशेषस्व
 भावकहूंछूं विशेषकहेतांकोइद्रव्यमांलाधे नेकोइद्रव्यमां
 नलाधे तेना २५ भेदते परिणामिकता १ कर्तृता २ ज्ञा
 यकता ३ ग्राहकता ४ जोक्तता ५ रक्षणता ६ व्याप्या
 व्यापकता ७ आधाराधेयता ८ जन्यजनकता ९ अ
 गुरुलघुता १० विभुतकारणता ११ कारकता १२ प्रभु
 ता १३ जावुकता १४ अभावुकता १५ स्वकार्यता
 १६ सप्रदेशता १७ गतिस्वभावता १८ स्थितिस्वभावता
 १९ अवगाहकस्वभावता २० अखंडता २१ अचलता
 २२ असंगता २३ अक्रियता २४ सक्रियता २५ एष
 चीसेविशेषस्वजावजाणवा हवेसामान्यप्रजायते ६ छे
 तेद्रव्यप्रजायजाणवा तेद्रव्यव्यंजनप्रजाय १ गुणप्रजा

य २ गूणव्यंजनप्रजाय ३ स्वभावप्रजाय ४ अगुरुलघुप्रजाय ५ विज्ञावप्रजाय ६ एतसामान्यप्रजाय कहिये तथा अगियारसामान्यस्वभावकह्याछे तथा विशेषस्वभावकह्याछे तथा दशसामान्यलक्षणकह्याछे तथा सोलविशेषलक्षणकह्याछे इत्यादिकद्रव्यप्रजाये समजवावास्ते अने कभेदकह्याछे ते अनुभवमां विचार करतां सर्वे कत्रिम अनुभव थाय पण स्वजाविक अनुभव एमन थी अने कत्रिम अनुभवनी हद चोथा गुण ठाणा थी मांडीने सात मा गुण ठाणा सुधीनी छे अने स्वजाविक अनुभव छे ते आठ मानी ते दश मा गुण ठाणा सुधीनी छे ने आठ मा गुण ठाणा थी हे ठलवा लाने किंचित भा गे ते पण चोथा थी ते सात मा सुधीने तरत मजोग जाणवो ए टले ए शूद्ध कत्रिम अनुभव कह्यो.

हवे शुद्ध अक्रत्रिम अनुभव ते स्वजावीक कहिये ते अनुभवनी वार्ता कहवाने तो हूं समर्थ नहीं परंतु किंचित् जागद्रष्टा ते समजवामारी शक्ति प्रमाणे कहूछुं ते स्वभावीक अनुभव तो क्यारे प्रगटे ज्यारे विजावीक अनुभव नो नाश थाय त्यारे स्वभाविक अनुभव प्रगटे श्रेष्ठ ते जेम कोइ जाजन मां दुर्गंध वस्तु भरीने भाजन मां दुर्गंधनी वासना वेठी छे ते दुर्गंधनी वासना गया विना ए जाजन ने सुगंध वासीये तो सुगंध वासी तथा नहि माटे अहियां आत्माने विभाव नो संगन छुटे त्यां सुधी स्वजाविक अनुभव के म करीने थाय अहियां कोइ कहे

શેકેવિનાવનોનાશથશે ત્યારેતોએવિતરાગથશે ત્યારેપઠી
 હેનેશેનોઅનુનવકરવોઠે તેનોઉત્તર જેનેજ્ઞાનાવર્ણીનોક્ષ
 યઉપસમથયોછે અનેજ્ઞાનભાવપ્રગટ્યોછે તેપુરુષનેજેટ
 લોજેટલોવિભાવનાઅંશનોનાશથાય તેટલોતેટલોસ્વ
 નાવીકઅનુનવપ્રગટે નેસંપૂર્ણવિનાવનોનાશથાય તોજા
 નવારુપઅનુનવપ્રગટે કરવારુપઅનુભવત્યાંનહિ હવેજે
 અંશેપ્રગટે તેનેવિવરોકરીનેદેખાડુછું તેપ્રથમદ્રષ્ટાંતકહૂછું
 તેસમજજો કેજેમસુરજઠે તેસંપૂર્ણવાદલાયેકરીનેઘરી
 લીધોઅનેનાતાપતડકાનોનાશથઈગયો અનેઅજવાલુ
 પણનહુથઈગયું અંધકારવિશેષેવાપ્યોછે તેમધ્યેથીએકવા
 દલુખસેતેટલોઅજવાસવધે અનેઅંધકારનોનાશથાયતેમ
 અહિયાંજીવદ્રવ્યનેઅનાદિકાલનો મિથ્યાત્વીઅજ્ઞાનરુપ
 વાદલાંફરીવલ્યાંહતાં તેમધ્યેથી કોઈકજીવકાલલબ્ધ
 પામીસદગુરુનાસમાગમથી કોઈનેસ્વસ્વભાવથીત્રણકર્ણ
 કરીને સમકિતરુપરીદ્વિપામ્યો ત્યાંમિથ્યાતતથાઅનંતુ
 બંધીચોકડીનોક્ષયઉપસમાદિથયો ત્યારેપ્રકૃતિયોનાપ્ર
 દેશહતા તેઆત્માનાપ્રદેશથીઅલગાટલ્યા ત્યારેઆ
 ત્માનાપ્રદેશનોઅજવાસજેટલોખુલોથયો એટલીસ્વભા
 વીકરમણતાથાય એટલેજેઅંશેખુલ્યોએટલોસ્વનાવીકઅ
 નુભવજ્ઞાનનોથયો એમસાતમાગુણઠાણાસુધીલઈયે શામા
 ટેજેઅહિયાંસુધી મોહનુંજોરઘણુછે ત્યાંસુધીઅંશેવિનાવ

नोनाशथायजअनेसेणीगतेमोहनंजोरनरमपद्मीगयुं त्यारे
 विभावरहो तेजावतदशमानेअंते विभावनोनेमोहनोसर्वे
 नोनाशथायछे त्यांशुद्धस्वजाविकअनुभवकरवामांआवेछे
 पणअहियांक्रात्रिमनथी जेआअथवाद्रव्यगुणप्रजाय ५
 त्यादिकनोविचारअहियांकरवोनथी अनेस्वभावीकगुण
 गुणीभेदअथवागुणप्रजायभेद अथवासंकरमरणएपोता
 नेस्वभावेजविचारमांचाल्योआवे पणपोतेजाणेनहि के
 हुंआविचारमांछुं एवोतदरूपएकाकारपणेप्रणमेलोएजे
 अनुभवतेनेस्वजाविकअनुभवकहिये तेनावेप्रकारछे एक
 समल १ बिजोविमल २ एटलेजेक्षपकसेणीवालानोजे
 अनुभवछे तेनिर्मलछे अनेउपसमसेणीवालानोजेअनुभ
 वछेतेसमलछे शामाटेजेउपसमसेणीवालोलएसर्वेमोहनी
 कर्मनीप्रक्रतियोनेउपसमावताकहेतांदावतोजायछे तेध
 णीअगीयारमेगुणठाणेजाय एउपसमवितरागकहेवाय
 पणआत्मप्रदेशथी मोहनीकर्मनोनाशथयोनहि अनेपो
 तानी विभावदशाजेअशुद्धप्रणती तेनोपणनाशथयोनहि
 सत्तायेएसर्वेरह्यांछे माटेजेस्थानकविषेएधणीनोकालआ
 वीपहोंच्योतोएचोथेगुणठाणेजाय एटलेअगियारमानोउ
 ठ्योचोथेगुणठाणेंआवे त्यारेमोहनीकर्मनीप्रकृती ७ सा
 तप्रकृती विनाबधीप्रकृतीयोनो उदेथइजाय पणएका
 वतारीछे सर्वार्थसिद्धेजाय अनेजेनोएगुणठाणेकालनजि

कनहिहोयतोप्रकृतीउदेशथइनेपाछोपडे तोतेजिवजावत
निगोदसुधीपणजाय कोइकजिवतद्भवमोक्षे पणजाय
कोइकजिवउपसमसेणीकरेतोएकजवमांबेवारकरेअनेआ
खीजवस्थितिमांपांचवारकरे माटेएस्वजाविकअनुभवए
उपसमसेणीवालानोसमलकहेतांमलसहीतबे.

हबेजेवीमलस्वजाविक अनुभवछेतेतो मोहनीकर्मनोना
शकरतोचाल्योआवेछे तेदसमानेअंते संपूर्णमोहनीकर्म
नोनाशकरेअहीयां अशुद्धपरणतीनो तथाविजावनोपण
नाशथयोतेवारे शुद्धस्वजावजेवोसत्तायेहतो एवोजजाण
पणारुपअनुभवथाय एटलेएवारमेगूणठाणे क्षायकभाव
नोवीतरागथयोअहीयांगूणगुणीजेदहतोतेगयोनेएकजा
वथइनेप्रणम्योअहिंशुद्धनीश्रेयजजाणवारुपअनुभवथयो
एटलेएअनुभवछे तेमनोवांछितदातारछे अनेहवेजन्मम
रणकरवोपमेनही माटेएवाएवाअनुभवनीखपकरोएजव्य
जीवोशामाटेजे एशुद्धस्वजावरुपीआदरबाजामांपेठो ए
एकक्षणनीअंदर केवलज्ञानपांमीनेमोक्षेजायकोइकनेआ
वखुवधारेहोयतो आवखुजोगवीने मोक्षेजायपणफरीथी
तोहवेकोइनेजन्ममरणकरवुंनथी एसदायेसीद्धमांबीरा
जमानअनंतुसुख जोगवतांविचारशेतेमाटेएजव्यजीवोशु
द्धस्वभावनोअनुभवकरो एजहमारोहेतुउपदेशछे.

॥दूहा॥ शुद्धस्वभावएवर्णव्यो शुद्धअनुभवजोग॥अशु

द्वस्वप्नावदुरेकले टल्योमोहनीरोग॥१॥ शुद्धअनुभवप्रत्यक्ष
क्षते शुद्धज्ञानएजाणो ॥ शुद्धस्वरूपनुदेखवुं नीश्चेचितज
आणो ॥२॥ एअनुभवमुजचीतवश्यो जेममधुकरनेकम
ल ॥ एथीसवीसुखपामीये होयआत्मनीरमल ॥३॥ निर
धननेमनदेवरीध जेमवलजलागे ॥ तेमज्ञानीनेअनुभव
शुद्धचित्तलागे ॥४॥ एजावमेंवर्णव्यो स्वपरहेतकारी ॥
ताराचंद्रनीजाचना तेमेदीलधारी ॥५॥ एहग्रंथरचनाक
री बहून्यायसाथे ॥ हेतुजुकीपणबेघणी नीजरिद्धिहा
थे ॥६॥ ज्ञानीकुंएग्रंथबे अनुजवीकुंरसलीन ॥ ग्रंथहाथ
गुंछोडेनही अमरीतघटघटपीन ॥७॥ अज्ञानीसमजेन
ही एहशब्दविचार ॥ तेमांमुजकोइदोशनही क्षयउपस
मविचार॥८॥ संवत१९३३शमें प्रथमजेष्ठकृष्णपक्ष ॥ च
तुर्थीगुरुवार एपूरणथयोदक्ष ॥९॥ हूकममुनीनोमानजो
बहूश्रुतनीस्प्रहीजोइ ॥ तेपासेग्रंथदेखजो अर्थपांमशो
सोइ ॥१०॥ एहअर्थपाम्याथकी पामशोअनुभवसार ॥
मुनीहूकमतेप्राप्ती सीववधुघरधार ॥११॥ सीववधुसेंसु
खभोगवो जोकरोअनुभवएह॥ हूकममुनीनोमाथेलइ पां
मोरिद्धितेह ॥१२॥ मुनीहूकमअनुभवग्रहे सुधानंदस्व
रूप ॥ शुद्धथीरताप्रगटसे पामेशीवस्वरूप ॥१३॥

॥ इतिअनुभवप्रकाशग्रंथसंपूर्णः ॥

अथश्रीआत्मचिंतामणी.

श्रीगुरुभ्योनमः

॥ दोहा ॥ हूंवंदुनीजआत्मा पुर्णानंदस्वामी ॥

अनुभवजोगेतेग्रहो निजअंतरजामी ॥१॥

अत्रजाषालिरुयते ॥ हवेएआत्मचिंतामणीनामाग्रंथ
केवोठेकेसाक्षातमुक्तिनोमार्गएजठे अनेएनेजमुक्तिकही
येछीये एटलेजेनेआत्मज्ञानप्रगटथयुंछे एनोरसजेणेजा
एयोछे तेनेमाहासंतोषरुपीमोटुंसुखप्राप्तथयुं एवापुरुषो
कंइराजानेपणलेखामांगणतानथीपणहवेएआत्मशास्त्रनो
जेरसतेनोद्रष्टांतकहीसमजावुंछुं एटलेजेस्त्रीनाअधरबिंब
नोजेरसतेनोजेस्वादजवानपुरुषनेसुखप्रगटथायतेरसतो
बिंदूमात्रपणनथी एवोआआत्मज्ञानरुपीशास्त्रनोजेस्वा
दतेतोसमुद्ररुपछे हवेजेप्राणीअध्यात्मशास्त्रनेविषे अथ
वानिश्रेणीवार्तानेविषेनथीसमजतां तेमांपरावर्तननथी
नेपंडीताइनोगर्वधरेछे जेअमेपंडीतछीये तेपुरुषकेवुंकरे
केजेमकोइपांगलोपुरुषकल्पवृक्षनुं फललेवानेहाथउंचो
करेतेनेकल्पवृक्षनुंफलहाथमांआवे अपीतुनजआवे तेम
एपंमीताइनोअजिमानफोगटराखेछे हवेएआत्मज्ञानछे
तेतोकर्मरुपीयावननेबालीनेचुनोकरे नेतुरतसिद्धिपदआ

पे एटलेवेदतथाविजाशास्त्र अध्यात्मशास्त्रविनानां तेतो
 बधोयेआत्मानेक्केशकरवानोठेनेआत्मज्ञानविनाजेटलांशा
 स्त्रभणोवांचो अथवातेनुजाणपणुंकरो तेसर्वफोकठेजेम
 विधवास्त्रीनुतरुणपणुंफोकठे तेमजुठुंजाणवुंजेणेआत्मज्ञा
 ननांशास्त्रजोयांअनेतेनुजाणपणुंथयुंतेनुंसर्वलेखेछेअनेज्ञा
 ननोरसतोआत्मज्ञानीजपामे एटलेथोडुंपणभणतरजणी
 नेएकआत्मानुंजाणपणुंकरेतेनुंलेखेछे तेविनाअनेकशास्त्र
 नोअभ्यासकरेतेथीकंडएने ज्ञाननारसनीप्राप्तीनथाय जे
 मखरउपरबावनाचंदनभर्युं तेथीकंडएखरनेबावनाचंदन
 नोस्वादनथी एतोभारवहीजाणेछे एनोरसस्वादतोजेभा
 ग्यवानपुरुषहोयतेजोगवेछे माटेआत्मज्ञाननोअभ्यास
 करवो बीजोसर्वआलपंपालखटपटोठेतेटालवो जेथकी
 आपणांजन्ममरणनछूटे तेकामनआदरवूं हवेआजेग्रंथ
 करीयेगीये तेबालजीवनाहीतनेअर्थकरीयेछीयेएटलेआ
 त्मज्ञानरहीत तेनेबालकहीये तेनाउपकारनेअर्थकरुछूं
 तथाजोगेश्वरपुरुष तथाआत्मज्ञानीपुरुषोनेआग्रंथघणो
 प्रितिनूकारणथाशे केमकेएनेविषेअनूभवज्ञाननोरसतेने
 स्वादेकरीमाहाप्रितिनूस्थानकथशे जेमभोगीपुरुषोनेस्त्री
 नांगीतवल्लभछे अथवाजेमसंगीतबंधनाटकवल्लभे तेम
 आग्रंथवल्लभलागे हवेएग्रंथजेजाणपुरुषोठे तेनेवल्लभ
 छे एटलेलोभीनरने जेमचींतामणीरत्नपारसपाषाणका

मकुंभसोवर्णफूरसाप्रमुख जेमतेनेवल्लभछे अनेतेमांतोगू
णएवढोछेनही तेतोपूद्वलीकवस्तूछे एकभवनोसखाइछे
वलीकंडैथकीजन्मजरामरणता फेराटलेनहीव्याधीश
रीरनीमटेनहि अनेपरभवमाठीगतीआपे अनेआजेग्रंथछे
तेतोआभवने विषेतोसंतोषसुखमोटुंआपे नेसंतोषसुख
मांसर्वेसुखसमाइगयां एनामहोडाआगलइंद्रचंद्रनागेंद्र
कोइगणतीनानथी. ॥ उक्तचगाथा ॥ इंद्रचंद्रपदरोगजा
णो॥ जेणेनिजशुद्धसत्ताधनपठांणो॥ नअंनआपेनअंनचो
रे ॥ कोणजगदीनकोणजगजोरे ॥ १ ॥ एवंएग्रंथनुंमहा
त्मजाणीने एग्रंथनोअभ्यासकरवो.

हवेग्रंथनोप्रारंभकरीयेबिये अहोभव्यजिवो सर्व
कारजगेप्तीने एकआत्मज्ञाननेविषेउद्यमकरो एआत्म
ज्ञानछे तेआत्मीकसुखनुंदातारछे नेविजांकारणछे तेपु
द्वलीकसुखनादातारछे तेथकीकांडमुक्तिथायनहि नेआथ
कीजन्ममरणनाफेराटले अनेवितरागनामार्गनेविषेख
टद्रव्यभाखेलाछे तेमध्येपांचद्रव्यछांडवा एकआत्मद्रव्य
आदरवाजोगकह्योबेतोअहियांबिजुबहारनुंजाणपणुछेअ
थवाआदरवुछे एसर्वेपुद्वलीकजावछे माटेअवश्यछांडवा
जोगछे अहियांकोइकहेशेके पगथीयेपगथीयेचडायकांड
एकेहारेमेप्तीउपरजवायनहि माटेशुजाशुजकारजनेविषे
उद्यमराखवो तथाद्विपसमुद्रदेवलोकादिकनुंजाणपणुभ

गवंतेशावास्तेकह्यं माटेतेजाणेतनेपंडितकहिये तेनेज्ञानी
पणकहिये तेनोउत्तर.

हवेजेपावडीयेपावडीयेतमचडवुंकह्यं तेखरुं पणमुक्ति
नांपावडियांतोज्ञानध्यांनठे अनेशुजाशुजपावडियांतो
पुद्गलीकठे नेपावडियेचढतांउतरतांतो अनंतोकालआगे
पणवहिगयो तेथकीकांडआपणाआत्मानुंकल्याणथयुंन
हिनेहजिएनाएजपावडियानेझालीनेबेशीरहीशुंत्यारेआ
पणीमुक्तिकेदाहाडोथवानी अनेएवांजेपावडियांनेविषेरा
गराखीरह्याठे तेजिवनेमुक्तिघणीदूरभाषणथायछे अने
जेनेपावडियांचडवानीखपहोय नेमालउपरजवुंहोयतेध
णीतोपावडियोछोढतोजाय नेउपरलेपावडियेचढतोजा
यतेधणीतोमालउपरसुखेसुखेपोचे पणप्रथमपगथियेज
अटकीनेवेठो अनेमहोमेथिएवुंकहेशेजेभाइपगथियेपग
थियेचडाशे नेउपरनेपगथियेतोचढतोछेनहि तेकांइमेडी
उपरजायनहि तेमअहियांजेजन्मपरजंतथकीजशुजाशु
जपगथियुंझालीनेवेठोतेमुवासुधीधर्मनेपगथियेचढतोछे
नहि अनेमहोमेथीकहेछेके पगथियेपगथियेचढाशेतेध
णीनिकांडमुक्तिथायनहि एतोएकवचनबोलवानुंठुपक
ड्युंछे एधामधुमनोरागीशुभाशुभमारच्योपच्योबालजि
वनेरिझवे पणएथीकांइपोतानाआत्मानुंकल्याणथायन
हि माटेहेभव्यजिवोएपगथीयुअनादिकालनुंझालेलुंएथ

कीअनंताजन्ममरणकर्यां एथकीसंसारनो पारआव्यो
नहिमाटेजोआत्मानुंहेतवंहोतो एपगथियानेहोडो नेज्ञा
नध्यांनरूपीयेपगथियेचडो समभावरुपदोरडुआलो अ
धवशायरुपवेगेकरीने चम्वामांमो तोमोक्षरुपिमेडीमां
जइनेवेसाय तथाएजाणपणुछे तेमांकांइनिश्चेछेनहिए
तोव्यवहारथकीजाणवानुंछे तेमांकांइआत्मानुंकल्याणछे
नहि एजाणवाथकीमुक्तिपांमिये एवाअक्षरतोकांइशा
स्त्रमांदिसतानथी तथाएवस्तुकोइध्यांनमांलावेलानथीए
मकरतांकदापिस्वस्थानविचयधर्मध्यांनमांगणीये तोतेप
णपुद्गीकसुखनोदातारछे तेथकीकांइमुक्तिथायनहिएसर्वे
व्यवहारअनुजोगमांगणेलाछेनिश्चेअनूजोगतोएकद्रव्या
णुजोगछे तेमध्येपणपांचद्रव्यनेछोडीएकआत्मद्रव्यनेआ
दरवोतेथकीजमुक्तिथाय माटेप्रथमआत्मस्वरुपनीउल
खाणकरवी नेपहीतेस्वरुपनेविषेचिंतवनाकरवीतेनुनाम
आत्मचिंतामणीकहिये तेनेध्यांनपणकहिये तेनेज्ञानपण
कहिये तेथकीआत्मानिशःकर्मीथाय माटेआत्मानुंध्यांन
छेएमोटुंस्वरुपछे.

॥ उक्तंच ॥आत्मध्यानफलंध्यान॥मात्मज्ञानंचमुक्तिदं॥
आत्मज्ञानायतन्नित्यं॥ यत्नःकार्योमहात्मना॥१॥

अर्थ-हवेआत्मध्यांनतेआत्मानुंध्यांनतेनुंफलपणतेध्यां
नजछेनेआत्मज्ञाननहोयत्यारेमुक्तिआपे माटेज्ञानएजज

गतमांमहोदुते तेमाटेमहोटापुरुषोपंडितज्ञानीहोय तेने
तोआत्मज्ञाननोजउद्यमकरवो एजजुक्तते.

॥श्लोक॥ज्ञातेह्यात्मनिनोभूयो॥ज्ञातव्यमवशिष्यते॥

अज्ञानंपुनरेतस्मिन् ॥ ज्ञानमन्यन्निरर्थकं ॥२॥

अर्थ--जेणेपोतानोआत्माजाएयो नेपोतानास्वरूपनीउ
लखाएथइ तेधणीनेबिजुकांइजाणवानीफरीथीजरुरते
जनहि'एगोजाणेसवेजाणेइतिवचनात्'माटेजेणेएकआ
त्माजाएयोतेणेसर्वेजाएयुंछे अनेजेनेपोतानाआत्मानुंजा
णपणुनथीथयुं नेबिजाअनेकशास्त्रनीरीत्योजाणेछे तेसर्वे
निष्फलते फोगटकायक्लेशकरेते एमांकांइएनाआत्माने
गुणथयोनाहि माटेजेआत्मातेहिजपरमात्माते अहियां
बिजोकोइपरमात्माछेनाहि एतुंजध्यानकरवुं एथीजमु
क्तिथाय.

॥उक्तंचगाथा॥एहिजअप्पासोपरमप्पा॥कमविशेषइजायो
जप्पा॥इसमेदेवजुसोपरमप्पा॥जावहूंतुंभेअपोअप्पा॥१॥

अर्थ--अहोभव्यजिवोतमोसमजो तमनेमाहाहेतका
रीछेएहिजअप्पासोपरमप्पाकहेतांआपणोआत्माजेआ
शरीरनेविषेरह्योछे तेहिजसाक्षातपरमात्माते निश्चेथकी
शुद्धपरीब्रह्मएनेजजाणवो एपुर्वअनादिकर्मनासंजोगथ
कीशुभाशुभक्रियानेविषे पडयोथकोजन्ममरणकरेते षण
एशरीरमारह्योजेचेतनएहिजदेवछे नेएहिजपरमेश्वरछे

मांटेगुजागुजक्रियानोत्यागकरीने पोतानाआत्मानुंध्यां
नकरो नेतमेएनुंजसमर्णकरोसाक्षातरणतारणजाएपो
तपोतानोआत्माजठे मांटेएवुंपोतानाआत्मानुंस्वरूपतेनी
चुलेपरनीजेशेवाआदरोठो नेपरनीआशाराखोठो नेजा
णोठोकेकोइकश्रमनेतारशे एतमारुमोटुअज्ञानपणुछेएअ
ज्ञानभावठोडीने पोतानास्वरूपनुंध्यांनकरो एथीतमारु
कारजथशे अनेकारजजेसर्वैरहयुं तेज्ञाननेविषेछे नेज्ञान
छेतेआत्माठे मांटेपोतानाआत्मानुंजस्मर्णकरवुं.

॥श्लोक॥ नवानामपीतत्वानां॥ज्ञानमात्मप्रसिद्धये॥

येनाजिवादयोभावाः ॥ स्वभेदप्रतियोगिनः ॥

नवानामपीतत्वानां कहेतांजेएनव तत्वकह्यांठेतैनांना
मजीवतत्व १ अजीवतत्व २ पुन्यतत्व ३ पापतत्व ४
आश्रवतत्व ५ संवरतत्व ६ नीरजरातत्व ७ बंधतत्व ८
मोक्षतत्व ९ एनवतत्वछे तेमध्ये एकजीवतत्व तेतत्वठे
बाकीसर्वैअतत्वछे केमकेसंवरनीरजरा नेमोक्षएतोआ
त्मानागुणठे अजीवपुन्यपापआश्रबंधएसर्वैअजीवठेते
आत्मानाजाणवामांआवे ज्ञानमात्माप्रसीद्धए केहेतांजे
ज्ञानरूपआत्मातेजमोटोछे तेवीनासर्वैकाचुछे शामाटेके
अजीवादीकजावजे सर्वैरह्यातेसर्वे आत्मज्ञानमांसमाय
छेआत्मज्ञाननेवीषेजे आदरवाजोगहोयतेआदरे छांडवा
जोगहोयतेछांडेअनेजाणवाजोगहोयतेजाणे.

॥ उक्तंचगाथा ॥ नयजंगपमाणेहि ॥ जोअप्पासाअ
वाअजावेणं ॥ जाणईमोषस्वरुवं॥समदिठियोसोनेउ॥२॥

अर्थ-नयजंगपमाणेही केहेतांनयेकरीने जांगेकरीनेप्र
माणेकरीने जेअपाशाअवाअजावणेकेहेतां जेआपणा
आत्मानेएटलेनयेकरीनेजाणवो तथासतजंगीचोभंगी
आदेदेइजांगेकरीनेजाणवो अथवाप्रत्यक्षादिकप्रमाणेक
रिनेजाणवोइत्यादिकस्यादवादमार्गेकरीने जेनेआत्मानुं
जाणपणुथयुंतेतथामोक्षनुंस्वरुपजेणेजाएयुंतेतेनेसमद्रष्टि
कहिये तेनेसमकितज्ञानपणकहिये तेनीजमुक्तिथायपण
तेविनाजेक्रियाआचारउतकष्टापाले छजिवनीदयापाले
तेथीकांडितेनाआत्मानुंकल्याणथायनहि.

॥ उक्तंचगाथा ॥ विरयासावजाउ॥कषायहिणामहव्व
यधरावि॥समदिठिविहूणा॥कयाविमुषंनपावंति॥१॥

अर्थ-विरयासावजाउकेहेतां जेजिवविरमासावदथकी
कहेतांजेप्रणातिपातजिवहिंशानोत्यागकरो तथासर्वथ
किमृखावादनोत्यागकरोतथासर्वथकीअदतादाननोत्या
गकरो तथासर्वथकीस्त्रीआदिकनोत्यागकरो तथासर्व
थकीपरीग्रहनोत्यागकरो एटलेएपांचे आश्रवनोत्याग
करो तथापांचेइंद्रियोवशकरी तथामनादिकगुप्तित्रैएपा
लेएकायाथकी तथावचनथकी तथामनथकी सर्वसावद
कर्मनोत्यागकरो कषायहिणामाहावियधाराविकहेतांक

षायकहेतां जेक्रोध मान माया लोभ रागद्वेषइत्यादि
ककषायनोनाशययो जोआमांसमपरिणामआवेअथवा
कोइकपंचमहाव्रतधारणकरी जनकल्पीतुलव्रतपालेअथ
वाशुधर्मास्वामीसरखुचारीत्रपाले तोपणशुंकांइएजिवनी
मुक्तिथाय अपीतुकोइकालेनजथाय शामाटेकेएजिवनी
समद्रष्टिथइनहि एटलेसमद्रष्टिकहेतांजेपरजावउपररा
गेनथीतेमद्वेषेनथी नेपोतानास्वरूपनेविषेथिरभावेरह्या
छेएवोजावमांहिप्राप्तथयोनहि तेथीमुक्तिनपांमे केमकेमु
क्तितोआत्मदशामांछे तेजावएनेआव्योनहि नेपरभाव
मांहेथीगयोनहि तेथीतेजिवनुंकल्याणकांइथायनहिएचा
रगतिसंसारमांपरीभ्रमणकरेजपणकारजसिद्धिथायनहि

॥श्लोक॥ श्रुतोह्यात्मपराज्ञेदो॥ नुभूतःसंस्तुतोपिच ॥
निसर्गादुपदेशाद्वा ॥ वेत्तिज्ञेदंतुकश्चन ॥ ४ ॥

हवेकारजसिद्धिथावानुंकारणकहीयेगीयेके जेनेस्वकेहे
तांपोतानाआत्मस्वरूपअनेपरकेहेतां जेपुद्गलादीकपांच
द्रव्यतेबंनेनो जेनेज्ञेदपडेलोळे अनेभेदस्वरूपजेनासम
ज्यामांआव्युं नेपरजेपुद्गलादीक पांचद्रव्यनेनोखापामी
पोतानाआत्मस्वरूपनोअनुभवकरे एनेजविषेरमणकरेए
कोइकजीवनेपोतानेसेहेज स्वजावेप्रगटथाय कोइकजी
वनेगुरुनाउपदेशथकीथाय एवीरीतेभेदजाणीआत्माने
जुदोकरिनेअनुभवकरे तेवारेएकत्ववीतर्क बीजोपायोप्रा

सथाय कोइकजगायेप्रथक्तवीतर्कप्रगटथाय तेपायाने
 विषेआत्मज्ञानहीतकारीथाय अन्यथाजेवांचवांभणवां
 जाणवां तेसर्वेफोगटजाणवां तेमीथ्यादृष्टिरुपरह्योतेनेवि
 टंबनारूपीकष्टछे त्यांतोएकजआत्मस्वभावपणेरह्योतेत्यां
 तोआत्मज्ञानदर्शनचारित्ररूपकह्युंछे तेकांइआत्माथकी
 जुदूजाणवुंनही तेतोलोळीभुतथइनेरेहेलुंछे तेउपरद्रष्टां
 तकहीयेछीये जेमरत्ननीमालानेरत्ननीकांती एवेयेनीश
 किकंइजुदीनथी तेमएज्ञानदर्शनचारित्रतेलक्षणकंइआ
 त्माथकीजुदूजाणवुंनही आत्माअनेआत्मानुंलक्षणज्ञाना
 दीकजेजेदकेहेवोते व्यवहारनयेबेएछठीविजकिनेन्याये
 करीमानीयेपणनिश्चेथीतोइहांकशोयेजेदनथी एउपरद
 र्ष्टांतकहीयेछीये जेमघटअनेघटनुंजेरुपादिकजेवर्ण तेघट
 थकीनिन्नमानीयेतेकल्पनाबे पणकंइघटनेघटनुरुपजुदू
 नथी घटविनावर्णशानेआधारेरह्युं अनेघटपणरुपादोवि
 नादृष्टीगोचरमांशानोआवे एभिन्नमानवोतेव्यवहारनय
 नीकल्पनाछे निश्चेथीतोएकजछे तेमआत्मानेआत्मानागु
 णादीकतेपणकंइजुदानथी परमार्थविचारीनेजोइयेतोएक
 जबे एवोजेशुद्धनयेकरीआत्मस्वरूपछे तेनिश्चेकरीनेअनु
 जववामांआवेबे एटलेरमणकरवामांआवेछे अनेव्यवहा
 रनयेकरीपरजेकायादिकद्रव्यओलखायछे तेगंडवाजो
 गजाणवामांआवेबे एवीरीतेनयपक्षपणविचारिजोवोतथा

वस्तुतानोभावजोतांतोगुणनेगुणीनुंअभेदस्वरूपभेअनेजो
 जेदस्वरूपमानीयेतोविरोधआवे केमकेमृतीकानेमृतीका
 मांघटादीथवानोगुण अथवामलवावीखरवानोगुणजुदो
 मानीयेतोमृतीकाविना मलेविखरेकोण तथाघटादीरुप
 शानांथाय माटेइहांभिन्नमानतांमोटुंदोषणभे तेमजआ
 त्मानेआत्मानागुणतेकांइजुदाभेजनही अनेजोजुदामान
 वाजइये तेवारेज्ञानादीकगुणजुदोनेआत्माजुदोएमथायते
 वारेज्ञानविनातोआत्माभेजनही तेवारेजडथायछेतथाज्ञा
 नादीकगुणते आत्मावनाशानेआधारेरेहे तेवारेएआत्मा
 तथाज्ञानादीकगुणसर्वनिश्फलभे एकल्पनाससासिंगवत्
 ठरीमाटेअहीयांमोटोविरोधआवे तेकारणमाटेआत्माने
 आत्मानागुणएकत्वजावेसंलग्नरह्याभे अनेचेतनएवोजे
 शब्दतेसामान्यपदभे शामाटेकेएमांसर्वआत्मानुएकठाप
 णुंथयुं निश्चेथीतोकर्मजनीत्यजेवस्तुतेजेदनेपामे तेविटंब
 नारुपछे पणतेपोतानुंस्वरूपतजीनेजुदानजाणवाअनेव्य
 वहारनयवालोएमजुदामानेभेतेकहीयेछीये तेजीवनासमु
 दायनोतरेहतरेहथी भेदकल्पेएकंद्रीआदिकगतीआश्रीत
 थाकषायादिक आश्रीतथागुणस्थानादीकआश्रीतथावय
 आश्रीतथावर्णादिकआश्री अनेकप्रकारेजेदकल्पनाकरे
 मांहोमांहेविचीत्रपणुंजणावेछे एसवेंवेहेवारनयजाणवो
 अनेएवार्तानिश्चयनयनीसमजवालो जीवतोमानतो नथी

तेनासमजवामांतोएवुंछेके जेजेजीवनीअवस्थाप्राप्तथाय
 छे शुज वा अशुज तेतोनामकर्मनी प्रकृतिनास्वभावथ
 कीछे अथवा अन्यकर्मसातमाहेली हरकोइनीप्रकृतिना
 स्वभावथीथायछे पण कांइते आत्मानास्वभावथी थतुं
 नथी आत्मातोनिर्विकल्पीछे अरुपीछे एनेविषेतो एक
 जाणवानोजस्वभावछे बीजीरीते कोइस्वभावलाधतोन
 थी अनेजेजन्मजरादिक प्रणतीजेछेतेतोसर्वकर्मनेवशछे
 तेकंइआत्मामाणेनही आत्मातोअविकारीछे अनेकर्मना
 स्वभावतेकंइआत्मानास्वभावमांसंजवतानथी अहीयां
 तोकेवलएकस्वस्वभावलाधेठे अनेजन्मजरादिकएतोक
 र्मप्रकृतीजछे नेकर्मजनीतजेभावतेआत्मानेविषेजेआरोपे
 छे तेनेज्ञानथकीभ्रष्टजाणवा तेचारेगतीसंसाररुपसमुद्र
 महाजयंकरतेमध्येजमशे एटलेजेउपाधीनाजेदथकीप्रग
 टयोजेजेदतेतोमुखप्राणीहोयतेमाने जेमफटकरत्ननी
 माहेलीकोरेअनेकपदार्थभाषणथाय तेनेफटककरीमानेते
 मुखजाणवो पणतेएमनथीसमजतोकेफटकजुदुछेअने
 तेपदार्थजुदाठेएवीजेनीसरतनपोचीतेअज्ञानकहीयेतेमअ
 हीयांआत्मानेविषे पणक्रतकर्मभेदएमानेछे पणएमनथी
 जाणतोकेएतोजडनुंकामुठे एवुंसमजेतेनेअज्ञानीकहीये
 अनेपोतानाजे व्यवहारनापक्षथकी कर्मजीनतजेउपाधी
 तेनथी एवुंमानेतेआत्मविरुपवादीजाणवो केएकक्षेत्रमां

हेरह्योछे एवो जे आत्मा अने कर्म तोय पण एसं जोग पाम तोन
थी जेम एक घटनी मां हेली कोर पुंगी फल तथा अन्य बीजु दा
णा प्रमुख अने कवस्तू नरी होय तो ये पण ते वस्तु पुंगी फल फी
टी ने दाणो न थाय अथवा दाणा फी टी पुंगी फल न थाय ते म अ
हीयां एवो जे आत्मा ते पोताना जे कोइ गुण ज्ञाना दीक अथवा
भलो पोतानो जे कंइ अस्ती त्व प्रमुख स्वभाव ते कंइ गोप्तीने
कर्म जनीत थाय न ही एवो शुद्ध स्वभावी आत्मा तो छे जेम धर्मा
स्ती काय लोक ते विषे प्रदेशे प्रदेशे व्यापी रह्यो छे अने बीजा
पण द्रव्य व्यापी ने रह्यो छे पण कंइ धर्मा स्ती काय पण फी टी
ने अर्धर्मा स्ती काय पण थाय न ही एम सर्वे द्रव्य मां समजवुं सौ
सौ ना स्वभाव मां जरहे.

हवेइहां जे जाणवामां फरक ते ते कहिये छिये जेम कोइ पुरु
ष ने आंख नु ते जमंद होय अथवा लीलां पीलां कमल आंखे
आवतां होय अथवा घरण वेहेलो होय ते धणी चंद्रमा बेदे
खे पण चंद्रमा तो आकाश मां एक जे छे अहीयां कंइ चंद्रमानी
भुलन थी अहीयां तो एना देखवामां जफरक छे तेम अहीयां
पण जे जीव ज्ञान न थी पाम्या ते जीव आत्मा नी अने क अव
स्थामा ने छे.

शिष्य वाक्यः—स्वामी अने क शास्त्र वांचे छे जुवे छे धर्म उप
देश करे छे पंडीतनाम धरावे छे ते ज्ञान के मन पाम्या कहिये ते
नो उत्तर के जे ने निश्चय वस्तु नी समज पडी न थी आत्म स्वरूप न

लस्युंनथीतेविना शास्त्रचाहेतेवांवांचोउपदेशकरोपणते
नेज्ञानीकहेवायनहि.

हवेएवानिश्रेनीवातनाजाणपणाविनानाजेप्राणरिह्या
तेनेउनमादनाजरेलाजाणवा तेममतवडेकरीनेआत्माने
अनेकप्रकारेमानेते पणजेमअनवयथी एकस्वरुपआस्ती
पणानेअनुज्ञवियेबिये एटलेसर्वेआत्मानुसरखापणुगेवि
दमांनजाणपणेते तेमाटेआत्माएकजकहिये अहियां
कांडदोषछेनहि जेव्यवहारनयथी सत्यअसत्यरुपजेचा
डियोते तेनेगोपविये एटलेतेनीगवेखणाकरवीनहि अहि
यांतोएकशुद्धनयरुपियो जेमित्रते तेतोएकत्वपणेरत्नत्री
यदेखातेतेअंगीकारकरिये तथानरनर्कादिकजेगतीरु
पप्रजायेकरिने जेउपजवुंवणसवुंछे तेजुदुभेमाटेतेप्रजाये
करीने सदायेअनवययेजशुद्धछे एटलेएपर्जायादिकमां
फरवाथकीकांइआत्मस्वरुपपोतानातत्वभावएकत्वपणा
प्रतेठांडतो नथीतेउपरद्रष्टांतकहियेबिये जथाकहेतांजेम
सोवर्णस्वरुपएकते हवेतेसोवर्णना उतपातवेनेवीषेअने
कघाटपरवर्तेते कुंडळकंठी बाजुवेढइत्यादीक पर्यायनुप
रवर्तनपणुंतेपण कंडसोवरणपणानुं पलटणनथीएघाट
नेवीषेभिन्नजावछे तेमआत्माएकजछे अनेनरनरकादीक
गतीतेभिन्नजावते पणआत्मानोस्वजावतो एकजरुपछेअ
नेजेगतीआदीक पर्जायतेतोकरमना पर्जायछे पणशुद्ध

स्वरूपसाक्षातनिश्चयनयेआत्मपर्जायनेविषे कर्मक्रिया
स्वभावछेनहि एटलेश्चात्मानेविषे एकर्मपर्यायछेनहि
आत्मातोअजस्वप्नाविकछे अथवाजेकर्मनाजेप्रमाणुवाते
कांडसर्गादिकसुखरूपजाविकनथी एतोशुजाशुचपरवर्त
ननेविषेछे कदापीकोइकप्रमाणुवाउज्वल शुभनाजोग
थीसर्गादिकसुखअथवा धनपुत्रकलत्रादिक सुखनेदेखी
नेकोइएशुचपुद्गलने सारामानेछे तेमोटुअज्ञानपणुतेनुछे
केमकेएप्रमाणुनुपरवर्तनतो नवेतत्वमारहुंछे अत्रद्रष्टांत
कहियेछिये केजेमकोइकशुचद्रव्यरुमोरंगलेइनेचित्रामण
कोइयेकाहुं तेजितजागनेविषेशोने पणकांडजितजारते
नउपाडे एणएककारमीशोजारुपछे तेनेसत्यकरीनेमा
नीये माटेकांडएभितनुंकामचित्रामणकरेनहि एणप्रपंच
जाणवा अथवाजेमस्वप्नामांहेदिठु जेराज्यअथवाधनइ
त्यादिकवस्तुपणतेजाग्यापछी देखायनहि नेस्वपमांआवे
नहि तेमआव्यवहारमार्गनाअनुसारनेविषे स्पष्टपणेदी
ठामांआवेछेधनपुत्रकलत्रादिकपणतेनिश्चयथीज्ञानद्रष्टीवि
चारीनेजोइयेतो एवस्तुयेजुदीछे नेआत्मायेजुदोछे अथवा
जन्मांतरपरियंतरहेवानो कांडनेमछेनहि एणअथीरप
दार्थछे तथाकदापीसर्गादिकसुखशास्त्रथकीस्पष्टजणाय
छेपणपुनरपीजन्मथयो त्यांतोतेकांडसुखजणातुंनथी ने
सांजरतुपणनथी माटेएसर्वखोटीकल्पनाछे शांमाटेकेए

कारणकेवुठे केजेमग्रिष्मरितुनेविषे मध्यानसमेमरघतु
 श्नाकहेतां खारनीजोमिनेविषे जेमखारझगेछे तेदीठा
 मांएवुंआवेकेजाणेसर्वपाणीपाणीजरघुंठे तेप्रमाणेआसं
 जोगथीउपनीजेस्पष्टविकार एसंसर्गजेमल्यो तेसर्वेनो
 अतेनाशजठे एवस्तुसाचीनथी माटेव्यवहारनाकर्तव्य
 मांकशोयेसाचोपदार्थभाषणथतो नथी तथाजेमगंधर्वना
 नगरवडेआकाशघणोशोभायमानदिसे पणतेक्षणेकमांस
 वेठेकाणेतइजाय त्यारेआकाशहतोएवोथइरहे तेमआ
 व्यवहारनयनाबलथकी सर्गादिकसंजोगमले तेनोविला
 सपणकदापीपांमे तोपणशुंएस्वप्नापरायछे तेकारणमाटे
 एकजजेशुद्धनयेकरीनेग्रहेलो जे एकत्वभावएटले एकत्व
 पणेकरीनेजआत्मानेविषेज पांमवुंथायठे अनेएवस्तुबी
 जेकांडिसंपूर्णमलतीनथी बीजेजेरहितेश्रंशग्राहिनेसर्वेक
 रजकरेछे जेमकोइपुरुषएकतांदूलनोदाणोलेइने एंवुक
 हेकेमारीपासेपणतांदुलठे पणतेतांदूलथीकोइसामानेप
 णजमाडीशकेनहि अनेपोतानापणभुखभागेनहि तेमए
 अंशग्राहिने कल्पनाजेकरवी तेथीकांडिकारजसिद्धीयाय
 नहि जेनेसंपूर्णआत्मस्वरुपनुंजाणपणुथयुं तेपूर्णवादीक
 हेवाय तेनेकांडिअंशकल्पनामारुंचीआवतीनथी तथासु
 त्रमध्येपणएगेआयाएवोपाठछे तोतेनोपणआशयएहिज
 कह्योठे तेकारणमाटे प्रत्यक्षएकजोतीरुप झलझलाटमां

नएकआत्मस्वरूप तेजसःयत्ने एमशुद्धनयवालापणकेहे
ताहूवा अनेजेपरपंचनोसंचेकरीनेजेसंकलेशकरवो तेतो
सर्वेदुखनुजकारणवे एटलेज्यांमाहामायारूप मोटोफंद
रह्योत्यांमारुतारु कल्पनाघणीरही त्यांकंइकारजसिद्धि
बेनही प्रगटसिद्धिपोतानाआत्मस्वरूपमा जेहुंपोतेजआ
त्माहुंहुंपोतेजभगवानहुं एवीरीतेप्रसन्नथवुं एवीरीतेशुद्ध
रूपपोतानोप्रकाशकरवो एनिश्चयनयवाळानो एजमत
वे अनेव्यवहारनयवालोछे तेनोमततोफोगटकल्पनारूप
जोवामांआवेवे तेकहीयेछीयेकेशरीरने नेआत्मानेएकत्व
पणुंकरिनेमानेवे अथवाकोइकप्रकारे आत्मानेरूपीपणुंक
रीनेमानेवे शामाटेजेशरीरादीकनी याधीव्याधीनाका
रणनेमेलवीनेकेहेवे एसर्ववेहेवारनयनीघेलछावे निश्चेन
यवालोतोएवस्तुने कबुलनथीकरतो जेकारणमाटेसा
क्षातअरूपीआत्मपदार्थछे असंख्यातप्रदेशेनीरमल तोते
नेअंशेकरीनेपण रूपीपणुंकेमपामीये अपीतुनजपामीये
जेमकोइअग्नीने केहेशेकेशीतलथइ तोतेवातकेममनाय
अग्नीशीतलकोइकालिथायजनही एतोअग्नीनाजीवग
यापछीजेदलप्रथ्वीकायनाभागनुरह्युं तेशीतलवे पणते
नेएटलीसरतनपोची तेथीतेणेअग्नीशीतलकही अथवा
कोइकेहेशेकेघृतउष्णथयुंवे पणएमनथीजाणतोके घृततो
शीतलजवेएतोअग्नीनोसंजोगमलवाथकीअग्नीनाप्रदेश

घृतमांषेठांतेउष्णं पणएकक्षणेकश्रंतरे अग्नीनाप्रदेश
वलीजायतेवारे घृतशीतलजलाधे तेमआपुदगलजेरु
पीपदार्थतेनासंजोगमां आवीनेशररिजेबांध्युं तेनेआत्मा
ठरावेछे अनेतेआत्मानेरुपीकेहेछे तेमोटीतेजीवनेभ्रमणा
जपेठेलीं एमसमजवुं शामाटेजेरुप रसगंधस्पर्श स्व
स्थानइत्यादीक वस्तुएआत्मानाघरमांनथी बाहारनुंजे
करवुंकराववुंअथवाशब्दादीकजेउचारणकरवुंएवुंदेखीनेते
नेरुपीपणुंमानेछे पणतेकांइआत्मानीवस्तुनथी आत्मातो
केवोळे केतेकांइनजरेदेखवामांआवतोनथी मनथकीपण
कांइग्रहणथतोनथी वचनथकीपण अगोचररुपछे अनेए
आत्माबीजीवस्तुने प्रकाशकरीशकेनही एतोपोताना
स्वरुपमांजप्रकाशकरेछे तेवोआत्मस्वरुप तेनेरुपीकेमक
रीनेकेहेवाय एसाक्षातआत्मस्वरुप चीदानंदमयसत्यस्व
स्वरुपतेनुस्वरुपवीचारीनेजोइयेत्यरिसुक्ष्ममांसुक्ष्मछेने
उतकष्टामांउतकष्टोपणछेएवीअन्यदर्शननेवीपेपणपुछा
थयेलीछेकेशुंआत्मा मुर्तीपणानेफरसेकेनफरसेतेनोएअन
मतीवालायेएवोउत्तरआपेलोळेकेशरीरनेवीषेइंद्रीयोछेतेमो
टीछेइंद्रीयोथकीमनघणुंमोटुंमनथकीबुद्धीघणीमोटीनेबु
द्धिथकीआत्माघणोमोटोळेअहीयांएकखेदकरीनेउत्तरकेहे
छेजेवीकललोकोकेहेतां जेअज्ञानलोकोअमुर्तीआत्माछे
तेनेमुर्तीपणानी भ्रमणाराखीरह्यावे तेथीजेज्ञानीपुरुषो

छेतेनेएकमोटुंअचंवाभूत मालुमपडे आलोकोनीशीमुर
 खाइछेजेमाटेजीव आत्मानेमुर्तीनी मतीवेदनाप्रगटण
 छेएमजोमानीये तोपुदगलनेपणवेदनाथइजोइये पणअ
 हीयांतोजेवेदनाछे तेतोआत्माने अशुद्धपणेशक्तीप्रणमेली
 तेनाअनुभवथकीथायछे केमकेजे ईद्रिद्वारेकरीनेजेअज्ञां
 नपणुंतेपोतानीमेलेज पोतेप्रणमेछे तेनापरभावथकीइष्ट
 पणुंवाअनीष्टपणानो वीषेशफर्सद्वारेकरीनेवेदनाप्रणमेछे
 अहीयांएवेदनानोमालेकआत्मउपयोगपणनथी पणकं
 इअहीयांपुदगलदशा मालकनथीअहीयां एकअज्ञानद
 शाएटलेआत्मानो अवलोउपयोगमालकछे एटलेएवी
 पाककारपांमीनेआ वेदनाप्रणामनेभजेछे एटलोअहीयां
 कल्पनाथकी आत्मानोभागमालुमपडेछे तेमाटेअहीयां
 मुर्तीपणुजेमानवुंते नीमीतमात्रथयुं एटलेअनवीयकेहेतां
 सहेचारपिणथयुं केनीगोडेकेजेम घटनेदंडचक्रतदवत्प
 णअहीयांकांइआत्मारुपीथायनहि केमकेआत्माछेतेतो
 ज्ञानमयचेतनारुपबोधछे अनेजेजीवकर्मनाअधीष्टितप
 णानेविषेरक्तछे तेणेकरिनेतेजीवने तेकर्मफलनामावेद
 नाछेतेवीपदेशिपाम्यांछे तेकारणमाटेजेआत्माछे एतोअ
 मुर्तिजछेचेतनपणाने कोइकालेओलंघेनही तेकारणमाटे
 जेआशरीरादिकजे पुदगलमुर्ती स्वभावीकछेतेनीसाथेर
 ह्योजेआत्माते कांइमुर्तिथायनही शाकारणमाटेकेदेहनी

साथेआत्माकांइ एकत्वपणुवामतो नथी.

एप्रकारेकर्मवर्गणाना तथा मनोवर्गणाना तथावच
नवर्गणाना जे आत्माने समिपे एपुद्गल प्रवर्तेंछे ते एकत्व
संगते प्रवर्तेंछे ते कीया तनधनादिकना जे पुद्गल ते तो दूर
जबे तथा मनवचनना जे पुद्गल ते पण आत्मा थकी जुदा जमा
नवा शमाटे जे पुद्गल नो गुण तो मुर्ति मानछे ने आत्मा तो
ज्ञान गुणवालो छे ते कारणमाटे पुद्गल थी आत्मद्रव्य सदाय
जुदो जबे जेम धर्मास्ती काय नो गुण गती हेतव छे ते म आ
त्मानो गुण ज्ञान मय बने ते कारणमाटे धर्मास्ती काय थकी प
ण आत्मा जुदो बने एवं ज परमेश्वर नुं वचन छे तथा अधर्मा
स्ती कायद्रव्य नो गुण ते थीर साहेकारी बने ते गुण पण कांइ
आत्मानो नथी आत्मा तो ज्ञान मय जबे ते कारणमाटे ए अ
धर्मास्ती कायद्रव्य थकी आत्मद्रव्य भिन्न कह्यो बने एवं सर्व
ज्ञये कह्युं छे तथा आकाशद्रव्य नो गुण अवगाहना हेतव छे
ते थकी पण आत्म गुण जुदो ज छे ते कारणमाटे आकाशद्रव्य
थकी आत्मद्रव्य भिन्न कह्यो छे एवं तीर्थ कर नां वचन छे ते का
रणमाटे आत्मा तो ज्ञान गुणे करीने ज सिद्ध छे तथा कालव
रतनारुप छे तो ते थकी पण आत्मा जुदो ज छे एवी रीते पांचे
अजिवद्रव्य थकी आत्मानुं जुदा पणु साबुत ठर्युं प्रगट ए भे
द करीने जुवे तो समज पडे अने देश थकी अजिव पणु आत्मा वं
छे ते नुं कारण कहियो बिये केम के जे प्राणीने शुद्ध स्वभावनी

प्राप्तीनथइ शुद्धज्ञानपणनजाएयुं अनेशुद्धस्वरूपनीरमण
तापणनआवी त्यारेतेशुद्धकारणथकीठेटेरह्योतेवारेतेनुंस
र्वअज्ञानदशारूपथयुं एटलेतेनुज्ञानपणमेलुरहयुं तेनाअ
धवशायकरतकरावतमांरह्या तेनेबाहाजपुद्गलनुपरावर्त
नरहयुं तेजिवनेअजिवजकह्याठे एवीरीतेशास्त्रमांछेजअ
नेसमजुपुरुषनेतो एवीरीतेजाणवानुंठेके इंद्रिबलसासो
श्वासनेआउखुएचारेछे तेनेद्रव्यप्राणकहिये तेतोआत्मा
थकीजिन्नठे अनेजेपर्यायजेरह्या तेपणपुद्गलनेआश्रीने
रहेलाछे तेपणआत्मस्वरूपथकीतो जुदाजछे केमकेआत्मा
नेकांइएप्राणपर्यायवने कांइजिववुंनथी शामाटेकेएप
र्यायकेवाछेके कांइज्ञानरूपनथी तथाधिरजरूपनथीतथा
नित्यसासवतानथी वलोथिरजावनथी एटलाकारणथकी
तोएरहीतठे माटेएनेविषेगुंआत्मानेमलतापणुठे नेआ
त्माजेसदीवजेथकीजिवेछे तेतोप्रकृतीरूपजे पोतानीस
क्तिसदायसदायसाश्वतीछे तेशक्तिवडेकरीने आत्मासदी
वजिवेठे एशुद्धद्रव्यार्थकनयनोपक्षजाणवो अहियांए
कअचरजकारीवारताठे तेकहियेठिये केअहोजेजिवप्रा
णैकरीनेजिवतो नथी नेप्राणविनाजिवजिवेछे तोएअचंबा
निजवारताठे जेमचित्रकारीनुं चरीत्रसांभलिकोनेहरखन
आवेअपीतुआवेज तेमएवातशुद्धनयनीकोणनग्रहे सर्वेअ
हेठे बलितेशात्माकेवोछे केपुन्यरूपतेपणआत्मानहिअ

નેપાપરુપતેપણઆત્માનહિ પુન્યતથાપાપબેયેપુદ્ગલરુપઠે
 જેબાલકાલેજેશરીરતેઉપાદાંન જાવેકરીનેકલ્પેઠે એટલે
 જેમબાલકલિલાકહેતાં બાલકછોકરાંધુલનીક્રિડાકરેછે
 તેનેસત્યકરીમાનેછે તેમએબાલજિવજ્ઞાનરહિત પુન્યપાપ
 નાકામનેઆદરવું ઘાંડવુંસત્યકરીમાનેઠેપણપુન્યછેતેશુન્ન
 કર્મઠે નેપાપછેતેશુન્નકર્મઠે ત્યાંકોઈકહેશેકેપુન્યછેતે
 આદરવાજોગઠે પાપઠેતેછાંડવાજોગઠે તેનેશિક્ષાકરેઠેકે
 શુંકાંઈશુન્નકર્મઠે તેથકીજિવશુંસંસારમાંપડેઠે કેનથીપડ
 તોમાટેએથકીપણસંસારમાં રહ્યુંજપડે એતોકેવુંઠેકેએક
 લોઢાનીબેડીઠે નેએકસોનાનીબેડીછે એબન્નેબેડીયો બંધિ
 खानાંછે બન્નેયેપરવશઠે નેબન્નેયેદૂઃખદાઈછે વિચારીનેજો
 ઇયેતોફલજેદકાંઈજણાતોનથી બન્નેવેદનીકર્મરુપઠેએક
 સુખનુંફલછે નેએકદુઃખનુંફલછે એબન્નેનુંફલપ્રગટજોઈયે
 તોપુન્યપાપમધ્યેકાંઈભેદછેનહિ જેકારણમાટેપુન્યથકીસુ
 ખવિલશે એપુન્યફલછે તેનાંજેફલતેઆગલદૂઃખરુપપ્રગ
 ટેત્યારેએમસમજવું કેએપુન્યફલથકીપાપપ્રાપ્તથયુંત્યા
 રેએપુન્યતેપાપનુંદાતારઠરચું નેએપાપકર્મનોજેવારેઉદેથ
 યોતેવારેદુઃખનીપ્રાપ્તિથાય માટેતેમાંતોમુરખહોય તેસાતા
 કરીમાને પ્રણામથકીવિચારીનેજોઈયેતોમહાતાપકારીછે
 કેમકેપંડિતજનએવુંકહેઠેજે સંસ્કારથકીઝલટાગુણનોવિ
 રોધકરતાએપુન્યછે અનેવલીતેપુન્યથકીનિપન્યુજેસુખતે

सुखनेभोगवतां पापकरीनेदूखनेपांमेढे तेउतराधेनजि
निकथानेविषेएवुंकहयुंछे जेममोटोबोकडो तेनेखानपान
सारीपेठेमलेतेथकी शरीरपुष्टथाय पोतेपणमनथीखुश
थायपणघरेपरोणोआवे तेवखतएनोवधकरे तेवारेदुखी
थाय तेमजएराजातथा इंद्रादिकतेनापणसुखमांशरीरपु
ष्टथायछे तेबोकभावतजाणवुं प्रणामेजोतांएपुन्यतेतेदुख
नुकारणजठे अथवाजेमजलोढे तेलोहिपितांथकांघणुसु
खमानेछे पणतेनेदोहिनेलोहिकाढीले तेवारेमहादूखनी
प्राप्तिथायछे तेमएपुन्यनाउदेथकी पांम्योजेसुखतेजोग
वतांघणीखुशीमानेढे पणतेसुखजोगवतांउपाज्युंजेपाप
कर्म तेथीमहादुखनिप्राप्तिथाय माटेएपुन्यपापवन्नेत
जवालायकढे ज्ञानिपुरुषतोएकेआदरवाजोगकहेतानथी
आदरवाजोगतो एकआत्मस्वरूपजछे अनेविषेभोगनिज
त्रण्णातेतोप्राणिने अंतेपणमाठिदशानेपमादे जेमअ
ग्निनुबलबलतुपाणिपिधे जलनीतृषाक्यांथकीठिपे तेम
जेठेकाणेइंद्रियोनिउतकंठा घणिरहेतो एसदायमननेवि
षेबलिरहेलोछे त्यांसुखक्यांथकीहोय तथाज्यांद्वेषघणो
रहेतेवोथको घरमांसुखेबेठोहोय तोयपणतेसुखनाअनु
भवनाकालनेविषे द्वेषरुपियातापेकरीनेमनदूखवेदे केम
के एकखभाउपरथी बिजेखभेभारआरोपणकरिये.
तेविचारीनेजोतांकांइ चारउतर्योनहितेमज इंद्रियोनाआ

एतदयकीकांइ आत्मानेसुखप्रगटयुंनहि अंतेदुखनुंदूख
 रह्युंएटलेसुखदुखने मोहएत्रणेगुणवर्तीरुपछे पणआत्मा
 नेतोविरोधीजछे पणपोतपोतानागुणमां गुणनीवृत्तीछेए
 टलेदुखरुपीजेवनतेनेतो ओलंघीशकेनहि अनेआसंसा
 रनुजेसुखअथवा दूखतेकोनाजेवुंछेके जेममोहोढोनाग
 माहाक्रोधिहोयअनेतेणे पोतानीफणाटोप विस्तार्योहोय
 तेसरखोएसंसारनोविलासबे माटेविवेकीपुरुषनेतोएमहा
 ज्ञयनोजहेतुबे एवीरीतेफलनीअपेक्षा वीचारीनेजोतांपु
 न्यपापनुएकत्वपणुंजठरेछेजेमुखनमाने तेनेअज्ञानदशा
 ठरीतेघणोसंसारपरीब्रमणकरशेअने जेएवस्तुएवीरिते
 समजीनेअंगीकारकरे तेधणीजवसमुद्रतरेएमांकांइसंदेह
 बेनहीएटलेपुन्यतथापापएबंनेएकदुखरुपजछेअनेसदाय
 कालआत्माथकीजीनछेअनेआत्मगुणनाविरोधीछे मा
 टेअवश्येतजवाजोगछेशुद्धनीश्रयथकी विचारीनेजोतां
 शुद्धआत्मासदायसत्यरुपचिदानंदमयछे एतोचोथीद
 शाजाणवाजोगछे तेवंगरुपवित्र एवोआचरणवीशेशेशो
 जेबे जेमवृषाकाले मेघवरशीरह्यापछीजेमवादलांनोना
 शथायत्यारपणी सुरजनीजेशोजाकांतिदीसेतेमएआ
 त्मानीसोजादिसे जेमजगत्तनाजीवने इंद्रियोनुसुखवृत्ती
 नूनानाप्रकारनुंथायबेअनेसमान्यप्रकारेजेचिदानंदरुपछे
 तेतोसर्वदशामांहेसरखुसुखदेखेछे तेनेकांइवधतुंछुछेज

नहीजेमतणखेकरीने अग्निदिपेनही अथवाएथकिकांइ
तापपणलागेनहि तेमजेअनुभवसहित आत्माछेतेनेपरा
भवथकीकशुयेथतुनथी जेपरवशतायेजेम सुखरुपनोसा
क्षिजेआत्मानथी तेनेअजीमानअहंकारपणनथी तेविना
जसुखनुजापणथायछे शामाटेकेविवेकदशा जेनेप्रगटप
णथइतेनेसुद्धभाषणथयुठे तेनेतोसर्वस्थानकनेविषेसुख
जदिठामांआवेठे तेकारणमांटशुद्ध निश्चेनयथकिएकचि
दानंदजावनो आत्माजोकाछे अशुद्धनिश्चयनयथकीक
रयांजेकर्मशुजाशुज तेथकिउपन्यंजेसुखदूखतेनो भोका
आत्माठे जेकर्मनाफलनोभोगदारिसर्गनिआदेदेइनेठेते
व्यवहारथकिप्रवर्तनछे एसर्वेनिगमादिकनयनीअवस्था
एविरितनीजजावनाठे शुद्धजावनोकरता जेआत्मातेतोशु
द्धनयथकिजपांमिये एसामर्थाइबिजीजगायेनथी जेसमे
शुद्धपरिणामवर्तेठे तेसमसामर्थ्यविरजनिवृत्तिने आश्रीने
शुद्धजावनोकरताजएनयवालोमानेठे उपद्रव्यअंतराया
दिकरहितसामर्थ्यपणुतेनेविषे दुष्टजावनोनाशथयेथके
शुद्धस्वभावप्रगटकरवाने आत्माप्रवर्ते अनेज्यांरागद्वे
षकलेषेकरिनेचितवाशेलुजेनुंठे तेजिवतोसंसारिजकहेवा
यअनेजेरागद्वेषमोहथकीमुकाणाछे तेनोतोमोक्षजकहिये
जेमननोपरिणामशंकलिष्टे रागद्वेषेवापेलांठे तेनेआत्मा
नकहिषे आत्मानुंरुपतोअन्यवडेनथीपोतानासत्वार्थपणे

जत्रविकारीजठे हवेआहियांशब्दनयवालो सुतज्ञानना
उपयोगवंतनेआत्माकहेछे एनयनोविचारछे माटेआहि
यान्यायग्रंथमहोटा तेथकिनयनोविचार थोमोककहि
शुं त्यांनयोवेछे एकद्रव्यार्थक विजिपर्यायार्थक तेमध्ये
द्रव्यार्थककोनेकहिये विजिनयतेनयथकीभिन्ननपडे एवो
विषयजेनोतेनेद्रव्यार्थककहिये तेनाचारजेदछे निगम १
संग्रह २ व्यवहार ३ रजुसुत्र ४ एजेदठे तथापर्याया
र्थकनात्रणभेदछे शब्द १ संभिरुढ २ एवंभुत ३ एभेद
ठे तथाविकल्पेकरीनेरजुसुत्रनयपण पर्यायार्थमांकह्योछे
एविकल्परूपनयछे हवेनिगमनयनात्रणजेदछे आरोप १
अंश २ संकल्प ३ एभेदभाख्याठे तथाआहियांचोथो
जेदउपचारपणकहेठे तेशुंकेनथीएकगमोअभिप्रायकहेठे
एटले निगमनयकहेवाय अनेकआश्रियेछे तेनिगमना
चारभेदठे तेमध्येआरोपनिगमनाचारजेदठे द्रव्यारोप १
गुणारोप २ कालारोप ३ कारणादिआरोप ४ त्यांगु
णादिकनेविषे द्रव्यपणुमानवुं तेद्रव्यारोप जेमवर्तमा
नापरिणाम तेपंचास्तीकायनेविषेप्रणमनधर्मठे तेहेनेका
लद्रव्यकहिबोलवो एभिन्नद्रव्यरूपपंडछेनहि पणद्रव्य
कहेवोतेआरोपधर्मकहोठो अथवाद्व्यनेविषे गुणनोआ
रोपकरवो जेमज्ञानगुणछे इत्यादिकआत्मानागुणकहेवा
तोएज्ञानतेजआत्माकह्योठे इत्यादिकगुणनोआरोपकह्यो

ठे २ तथाकालआरोप जेमश्रीविरनिरवाणथया घणोका
 लवित्योपणआजदिवालीने विरनुंनिरवाणठे इत्यादिक
 वचनबोलवुं एवर्तमानमांअतितनोआरोपकरयो अथवा
 आजश्रीपदमनाथप्रज्जुनुनिरवाणछे एवर्तमाननेविषे अ
 नागत्यनुंआरोपछे एमअतितनेविषेपणबेभेदथाय तथा
 अनागतनेविषेपण बेजेदथाय एविरितेकालारोपनेविषे
 ठभेदजाणवा ३ हवेकारणनेविषे कारजनोआरोपकरवो
 त्यांकारणरोपकहिये तेकारणनाचारभेदठे तेकहियेछिये
 उपादानकारण १ निमित्तकारण २असाधारणकारण ३
 अपेक्षाकारण ४ एचारकारणठे तेमध्येजेउपादानका
 रणप्रथमकह्युं तेआत्मानाज्ञानादिकगुणनुआराधन स्व
 जावग्राहि विभावत्यागि स्वसत्ताअविलंबन इत्यादिक
 पोतानास्वजावनेविषे थीरभावैरमणताकरवी तेउपादा
 नकारणकहिये १ हवेबीजुंनीमीतकारणतेनाबेजेद शुद्ध १
 अशुद्ध २ जेगुरुशुद्धमार्गनादेखाडनारा आत्मस्वरूपनीओ
 लखाणकरावे परजावनोत्यागकरावे तेजगुरुमोक्षनादा
 तारकहिये परमउपगारीस्वपरनीओलखाणनावताव
 नारं तरणतारणझाहाजसमान तेनीजेसेवाभक्तीकरवी
 एशुद्धनीमीतकहिये तथाअशुद्धनीमीतजे बाह्यकष्टक्रिया
 तपादिककरे तेद्रव्यथंकीसाध्यसाधनसापेक्षछे तेबाह्य
 जीवनेधर्मनीमीतकारणछे तेनेव्यवहारथकीधर्मकहिये

पणकारणनेविपेकर्तापणानोआरोपथयो२ एमआरोप
नाअनेकप्रकारकह्याछे अंशनीगमतोव्यवहारादिककार
णनेविपे सर्वठेकाणेव्यापीनेजरह्योछे तथासंकल्पनीग
मनाबेजेदछे एकावप्रमाणरुपजेवीर्ज चेतनानोनवोनवो
क्षयउपसमथायतेलेवो अथवाकारजंतरेनवोनवोकारज
नोउपयोगथायएबेजेदछे हवेजेअंशनीगमपुर्वेकह्यो ते
नाबेजेदसंक्षेपथकीकहुंचुं एकजिन्नास१बीजोअजिन्नास
२ तेजिन्नासकेहेतांजे पुद्गलनास्कंधजुदाजुदाकलपायछे
नेछेपणजूदाजूदा शामाटेकेएनामांमलवावीखरवानोध
र्मरह्योछे तथाअभीनासकेहेतांजे आत्मानाप्रदेशतथागु
णअजिन्नछे एकोइकालेजूदाथायनही तेमजधर्मास्तीका
य तथाअधर्मास्तीकाय तथाआकास्तीकायपणजाणवा
एटलेनिगमनयकह्यो१ हवेसंग्रहनयकहियेठिये सामा
न्यपणेमुलद्रव्यव्याक जेनीतत्वादिकसत्तापणेरह्याजेध
र्म तेनेसंग्रहकरेतेसंग्रहनयकहिये तेसंग्रहनयनाबेजेद
छे सामान्यसंग्रह१विशेषसंग्रह२ त्यांसामान्यसंग्रहनाबे
भेदछे एकमुलसामान्यसंग्रह१ तथाउत्तरसामान्यसंग्र
ह२ मुलसामान्यसंग्रहनाछेभेदछे तेआगलअस्तीतत्वा
दिस्वभावकहिगुंत्यांकेहेवाशे तथाउत्तरसामान्यनेनाबे
भेदछे एकजातीसामान्य१बीजोसमुदायसामान्य२ जा
तीसामान्यकेहेतां मनुषजातीतथात्रीजंचजातीतथादेव

जाती एजातीसामान्यछे तथासमुदायसामान्य जेमआं
 बानासमुहनेविषे अथवाआंबानावननेविषे एटलेसर्वेआं
 बाग्रहणथयाएसमुदायवचनठे अथवामनुषसमुदायनेवि
 षे मनुषसर्वेग्रहणथाय एसर्वेसमुदायसामान्यजाणवुं ए
 टले एउत्तरसामान्यजेछे तेचक्षुदर्शनतथाअचक्षुदर्शन
 ग्राहीछे अनेमुलसामान्यजेछे तेतोअवधीदर्शनथजिग्र
 हेवायठे शावास्तेकेइहांमुलवस्तुनुजाणवुछेतेप्रत्यक्षज्ञान
 दर्शनविनाग्रहणथायनहि अनेजेपरोक्षवालाजाणेछे ते
 सदगुरुनाकेहेणथकीजजाणेछे अथवाबीजेप्रकारे एसंग्र
 हनयनाबेजेदछे सामान्यसंग्रह१विषेशसंग्रह२ त्यांद्रव्य
 एवोशब्दकेहेवोतेसामान्यसंग्रहछे शामाटेकेद्रव्यकेहेतां
 छयेद्रव्यआवीगया माटेएनेसामान्यसंग्रहकहिये तथा
 विषेशसंग्रहकेहेतां जीवद्रव्यअजीवद्रव्य एमजीवथीअ
 जीवजूदापाडवा एमरुपीथीअरुपीजूदापाम्वा एविषेश
 थयो एकएकद्रव्यनेबीजाद्रव्यथकीजूदोपाडीएकद्रव्यपो
 तानीजातीनोसंग्रहकरीबोले तेनेविषेशसंग्रहनयकहिये
 तथाएविषेशसंग्रहनयनोविस्तारघणोछे तथाविषेशावि
 षेशग्रंथनेविषे एसंग्रहनयनाचारजेदकह्याठे तेगाथानो
 अभिप्रायसामान्यथकीदेखाडुंछु संग्रहणकेहेतां एकठो
 एकवचनमध्ये एकअध्यवसायउपयोगमांसमकालेग्रहे
 वो सामान्यरूपपणेसर्ववस्तुनो आकरोमनग्रहणकरवो

तेसंग्रहकहियेअथवासर्वभेदसामान्यपणेग्रहियेजेणेतेणेते
 संग्रहकहियेअथवासंग्रहीतपंडितसमुदायअर्थग्रहेवायजे
 एवचनेतेसंग्रहेवचनकहिये तेनाचारभेद संग्रहीतसंग्रह
 १पंडीतसंग्रह२ अनुगमसंग्रह३वीत्रीकसंग्रह४ सामान्य
 पणेवेहेचणवीनाजेगृहणथाय एवोजेउपयोगअथवावच
 न अथवाएवोजेधर्म कोइवस्तुनेविषेतेसंग्रहकहिये१ अ
 नेएकजातेमाटेएकपणुमानीये एकमध्येसर्वगृहणथायते
 पंडीतसंग्रहकहिये जेमएगेआयाएगेपुगला इत्यादिव
 स्तुअनंतीठेपणजातीएकठे माटेएकवचनमांगृहणथायछे
 तेनेपंडीतसंग्रहबीजोनेदकह्यो२तथासर्ववक्तीजेअनेकजी
 वरुप अनेवक्ताछेतेसर्वमांपामिये तेनेअनुगतसंग्रहकहि
 ये सतचीतमयोआत्मा एटलेसर्वजीवतथासर्वप्रदेश त
 थासर्वगुणतेजीवनाचेतनालक्षणकहिये एनेअनुगमसंग्र
 हकहिये ३ तथाजेनेताकेहेवेतेथीइतरनो सर्वसंग्रहपणे
 ज्ञानथाय एवीत्रीकसंग्रहकहिये जेमजीवतेत्यारेजीवन
 हीहतेअजीवकहिये एटलेकोइजीवठेएवुंठर्यु एवीत्रीकव
 चनेअथवाउपयोगेजीवनोगृहणथायछे तेनेवीत्रीकसंग्रह
 कहिये४ अथवाबेजेदसंग्रहकेहेवायछे एकतोमाहासत्ता
 रुप१ बीजोआवंतरसत्तारुप२ एरीतेसंग्रहनृस्वरुपकह्यु
 एटलेत्रणभुवनमांएवीवस्तुकोइठेनही जेसंग्रहनयनागृ
 हणमांआवेनही अर्थातसर्ववस्तुसंग्रहनयनागृहणमांआ

वेते ॥ उक्तंच ॥ सदितिभणीएणजम्हा ॥ सव्वगणुपव्व
 तएबुद्धी ॥ तोसव्वसंतमंतं ॥ नत्तिदंतंरंकिचि ॥ १ ॥ इति
 संगृहणयकह्यो २ हवेव्यवहारनयकहियेछिये जेपुर्वेसंगृ
 हनयेजेवस्तुगृहणकरी तेनेजेदंतरकरीनेवेहेंचवुं तेनेव्य
 वहारनयकहिये जेमद्रव्यकह्योतेसामान्यकह्यो तेमध्येवे
 हेंचणकरिये त्यारेद्रव्यनावेभेदथाय एकरूपी १ बीजोअ
 रूपी २ अरूपीनावेभेद एकचेतन १ बीजोअचेतन २ इत्या
 दिकजेभेदवेहेंचवा तेसर्वेव्यवहारनयनोपक्षजाणवो अथ
 वाव्यवहारकेहेतां प्रवर्तनतेनेव्यवहारनयकहियेछिये ते
 नावेभेदछे शुद्धव्यवहार १ अशुद्धव्यवहार २ तेशुद्धव्यव
 हारनावेजेद वस्तुगतव्यवहारकेहेतां जेसर्वद्रव्यनोस्व
 रुपरुपशुद्धप्रवर्तीहोय जेमधर्मास्तीकायनीचलणसहाय
 ता अधर्मास्तीकायनीस्थीरसहायता जीवनीज्ञायकता
 इत्यादिकवस्तुगतव्यवहारछे तेनात्रणभेदछे द्रव्यव्यव
 हार १ गुणव्यवहार २ स्वभावव्यवहार ३ बीजोसाधनव्य
 वहारनावेजेद उत्सर्गसाधन १ अपवादसाधन २ जेउत्स
 र्गसाधनते द्रव्यनुउत्सर्गनीपजाववामाटे रत्नत्रीयनी
 शुद्धताकरवी तेगुणस्थानेश्रेणीआरोहणरुपथावुं हवेजेअ
 शुद्धव्यवहारनावेजेदजे क्षेत्रअवस्थाने अजेदरह्याजेगु
 णज्ञानादिकजेदकेहेवा असदभुतव्यवहारकेहेतां अमुको
 क्रोधी मानी विषद्वइत्यादिक अथवादेवतामनुषइत्यादी

कअथवादेवतापणुं तेहेतुपणेप्रणमे ग्राहाजेदेवगतीवीपा
 कीकर्मतेनेअहोरुपप्रजावळे पणजथार्थज्ञानविनाजेदज्ञा
 नसुनजीवएककरीमानेळे तेअशुद्धव्यवहारकहीये तेवली
 अशुद्धव्यवहारनावेजेदएकसंकलेसीतअशुद्धव्यवहारजे
 शरीरमाहारुं हुंशरीरइत्यादिकअसदभुतव्यवहार तथा
 असंसलेपीतकेहेतां पुत्रधनादीएमाहारु एकेहेवुंतेअसं
 सलेपीतएअशुद्धव्यवहारनावेभेद माहानाप्यमांकह्याछे
 हवेजेव्यवहारनावेजेदमुलळे एकवेंचणरुपव्यवहार १
 बीजोप्रवृत्तिव्यवहार तथाप्रवृत्ति एकवस्तुप्रवर्तन १ सा
 धनप्रवृत्ति २ लौकिकप्रवृत्ति हवेसाधनप्रवृत्तिनावेजेद
 एकलोकोत्तरसाधनप्रवृत्ति जेअरीहंतनीआज्ञायेशुद्धसा
 धनमार्गेएहलोकसंसार पुद्गलभोगासंसाजसासंसादिर
 हीत जेरत्नत्रीयनीप्रणती परजावत्यागसहीतनेसाध
 नाप्रवृत्ति तथाजेस्यादवादविना मिथ्याजीमानसहितकु
 प्रवचनकसाधनाप्रवृत्तिक अथवालोकव्यवहारपरोवाये
 वचनेजेलोकनोस्वस्वदेशअनुकुलप्रवर्ते तेलोकव्यवहार
 कहीये एटलेआपआपणेस्वार्थनोमार्गचलववोअथवाआ
 पआपणास्वार्थनो उपदेशतेमार्गमांजेप्रवर्तेअथवाप्रवर्ता
 वेतेसर्वेलोकव्यवहारनयनाभेदजाणवा तथाद्वादशानय
 चक्रमध्येएकएकनयनासोसोजेदकह्याळेतेशास्त्ररहस्यना
 जाणजीवहोय तेनेएग्रंथथकीजाणवा एविचारधारवाथी

खुलासोघणोथशे एटलेएव्यवहारनयकह्यो ३ हवेरजु
सुत्रनयकहीयेगीये रजुसरलजेसुतकहेतांबोधते रजु
सुत्रकहीये रजुशब्देअवक्रपणुंछे एटलेसमोभावहोयते
सुतहोयतेने रजुसुत्रकहीयेअथवा रजुअवक्रपणवेस्तु
पदार्थनेसत्यकरीजाणे तेनेरजुसुत्रकहीये तेवस्तुनवक्रप
णुकेमजणायतेकहीयेछीये संप्रतेवर्तमानपणुउपन्योवर्त
मानकालवस्तु तेरजुकहीये अनेजेअतीतअनागततेर
जुसुत्रनीअपेक्षायेअबतोछे एटलेअतीततोवणशीगयोअ
नागततोआव्योनथी तेवारेअतीतअनागतएवेछे तेअव
स्तुबे अनेजेवर्तमानपर्यायवरते तेवस्तुपणुंसत्यछे पूर्व
कालपढातकाललेइवस्तुकहेवी तेनिगमनयेआरोपणरु
पढेत्यांकोइपुछशेजे संसारीजीवकर्मसहितनेसिद्धसमान
कहेछे तेअनागतकालेसिद्धथाशे तेमाटेकहेछे तेनेतमेअ
नागतनेअवस्तुकेमकहोबो तेनोउत्तर.

हेअव्यएअनागतजावी माटेकहेतानथी एतोवर्तमान
सर्वगुणनीछतीपर्याय आत्मप्रदेशेबे जोबतीपर्यायन
होयतोसामर्थ्यपर्यायक्यांथकीथाय माटेएवर्तमानमांव
स्तुबेजपणआवरणेकरीने ढंकाइगयोबे तेथीप्रवर्तननथी
तेमाटेतिरोभावपणामाटे संग्रहनयकहिये षणवस्तुमांते
सर्वेसकलज्ञानादिकगुणछतांवर्तेछे तेमाटेसिद्धकहियोबे
ये अनेजेवस्तुतेनामादिकपर्यायसहितजेवर्तेबे माटेनामा

दिकनिक्षेपातेसर्वरजुसुत्रनाभेदछे एटलेनामादिकत्रणनि
 क्षेपाद्रव्य अनेभावएवेव्याख्याकारणकारज ज्ञावनीवहें
 चणकरेतेमाटेवे पणवस्तुमांसहेजचारनिक्षेपातेभावधर्म
 जेवे तथापोतपोतानुंकारजकरताजछे एरजुसुत्र तथाबी
 जोथुलरजुसुत्रएक्षणवर्तमानकालनो एकसमयतेनेसुक्ष्म
 रजुसुत्रकहिये अनेबहूकालीरजुसुत्रएपणकालापेक्षाजा
 वेछे तथाएजावनयेछे तथाएनेजोगाविलंबीपणेतबहाज
 तेतेद्रव्यमध्येगणवे एरजुसुत्रनयकह्यो ४ हवेशब्दनयनुं
 स्वरूपकहियेछिये संप्रतीकहेतांबोलावे तेनेशब्दकहिये
 अथवासपीयेबोलावियेवस्तुपणेतेशब्दकहिये तेशब्दते
 वाचअर्थहेनेग्रहेतेप्रधानपणे जेनयेतेपणशब्दकहिये जे
 मकरतकतेंजेकर्यो तेनोहेतुजेधर्मवस्तुमां होय तेबोलावि
 येएटलेशब्दनंकारणतो वस्तुनुंधर्मथयुं जोजलाहरणध
 र्मछेतेनेघटकहियेछिये एमअहियांपणशब्देवाचअर्थग्रहे
 तेनयेपणशब्दकहेवाय जथाजेमरजुसुत्रनयने वर्तमान
 कालनुंधर्मइष्टछे तेमशब्दादिकनय तेपणवर्तमाननेजइ
 ष्टवे जेकारणेपेटेपरथु पहोलो बुधन गोलसंकोचीतउद
 रकलीत युक्तजलाहरण क्रियानेसामर्थप्रसिद्धघटरूप
 भावघटमांजघटेछे पणशेषनामथापनाद्रव्यरूपत्रणघट
 नयेघटनमानेघटशब्दनाअर्थनेतेसंकेतनेजघटकहेघटधा
 तुतेचेष्टावाचीवे तेकारणमाटे शब्दनयतेचेष्टाकरतानेजघ

टकहे एटलेरजुसुत्रनयच्यारेनक्षेपासंजुक्तछे पणघटमा
 नेअनेशब्दनय तेजावघटनेघटमाने एटलोविशेषपणोठे
 शब्दनाअर्थनीज्याउत्पत्तिहोय तेनेतेवस्तुकहे एटलेरजु
 सुत्रनयेसामान्यघटगवेख्यो अनेशब्दनयेसदजावजेअ
 स्तीधर्म असदजावजेनास्तीधर्म तेसंजुक्तवस्तुनेवस्तुपणु
 कहे एटलेवस्तुनेशब्देबोलावतां सातभांगेबोलाववो
 एटलेएसप्तजंगीजेटला तेशब्दनयनाभेदजाणे तेसप्तभं
 गीनुंस्वरूपबोधदीनकरथकीजाणवुं एशब्दादिकनय व
 स्तुनापर्यायनेअवलंबीने वस्तुनाभावधर्मनो ग्राहकछे
 तेमाटेजावनिक्षेपेएनयमुख्यठेअनेधुरनीचारनयमांनामा
 दिकत्रणानिक्षेपामुख्यछे एटलेएशब्दनयनुंस्वरूपकह्युं ५
 हवेसंजीरुठनयनीव्याख्याकहियेछिये पुर्वेजेशब्दनयक
 ह्यातेनेमतेइंद्रशंकरपुरंदरइत्यादिसर्वेनामभेदछेएकपर्या
 यवंतनेदेखिइंद्रसर्वनामकहे उक्तंच विशेषावश्यके एक
 समिनपी॥इंद्रादिकेवस्तुनीआचिताइदनसरकनपुरणंदी
 यो॥अरथाघटंतेतदधसेनसक्रादि॥बहूपरजायमपी॥ तद्ध
 वस्तुशब्दनयोमंन्यते॥संभीरुठवस्तुनेवमस्यती॥इतिनयो
 रज्ञेद॥ एकपर्यायप्रगटपणेशेषपर्यायने अणप्रगटवेतेट
 लांसर्वनामबोलावे पणसंभीरुठतेनबोलावे एटलोश
 ब्दनयतथा संभीरुठनयनोज्ञेदछे तेमाटेहवेसंभीरुठनय
 कहेछे जेसंज्ञाघटकुंभादिकामध्ये जेसंज्ञानोवाचअर्थदि

सेतेजसंज्ञाकहे संज्ञातरअर्थनेविषे प्रमुखछे तेसंभीरुढ
 नयकहिये जोएकसंज्ञामध्ये जेसर्वमंत्रमानियेतोसर्वशं
 करथाय त्यारेपर्यायनोभेदपणोरहेनहि अनेजेप्रजाअं
 तरहोवेतेतोनेदपणोजहोवे तेमाटेप्रजाअंतरनोनेदपणो
 जरह्योते तेमाटेलींगादीनेदनेसापेक्षपणे वस्तुनेभेदपणो
 जमानवो एसंभीरुढनयवखाएयो एनयपणभेदज्ञाननी
 मुख्यताछे एटलेसंभीरुढनयकह्यो ६ हवेएवंभुतनयक
 हियेठिये एवंकहेतां जेमघट एशब्दचेष्टाव्यापी इत्यादि
 करुपेशब्दनोअर्थकह्योते एरीतेजपरवर्ते तेघटादिकअर्थ
 तेएवंकहेतांएमहिजवर्ते विदमानपणेजेशब्दनाअर्थनेला
 धिनेवर्ते तेशब्दनोवाचनथी अनेशब्दार्थपणुजेमांनपांमि
 येतेवस्तुतेरुपनहि शब्दार्थमांहेथी एकपर्यायपणठछो
 होवेतोएवंभुतनयतेनेकहे एमाटेशब्दनयथी तथासंज्ञी
 रुढनयथीएवंभुतविपेशांतरछे एएवंभुतनयेस्त्रिनेमाथेच
 डयो पाणीआणवानीक्रियानोनिमित्तमार्गे आवतांपणेनी
 चेष्टाकरतोघटमाने पणघरनेखुणेरह्यो तेनेघटनमाने
 केमकेचेष्टानेअणकरवामाटे जेक्रियावंतथकोहोय तेनेव
 स्तुकहे बिजानेनकहे तेअर्थकह्यो जेलक्षणकह्यां तेरुपेवि
 शेषथीएजेचेष्टाघटशब्दवाचेप्रसिद्धछे इयोसितस्त्रिनेमाथे
 पाणीलावतोतेघट तथास्थानकेरह्यो अथवात्रणक्रिया
 करतानितेएवंभुतनयघटनकहे एशब्देअर्थ तथाअर्थेश

ब्दनेवापेठे अहियांतोरहस्यएजछे जेस्त्रिनेमाथेचन्द्रयोचे
 ष्टावंतअर्थतेघटशब्देबोलावे तेथकीअनथातेनेनबोलावे.
 जेमसामान्यकेवलीने संभीरुठनयेअरीहंतकहे जेज्ञाना
 दिकगुणसामान्यछे पणएवंभुतनयेसमोवसरणादि अ
 तिश्यसंपदासहित केवलीइंद्रादिकपुजता युक्तनेजअ
 रीहंतकहे वाचवाचकनीपूर्णतानेकहे एस्वरुपेएवंभुतनय
 जाणवो एसातेनयनाविशेषावश्यकनेअनुसारे भेदकह्या
 तेभेद॥२॥छेतेनोवीवरोनिगमना १० संग्रहना १२ व्यव
 हारना १४ रजुसुत्रना ६ शब्दनयना ७ संजीरुठनय
 ना २ एवंभुतनयनो १ जेदएवंसर्वमलीने५२जेदकह्या
 वलीनयचक्रमध्ये सातसेजेदपणकह्यावे तेपणजाणवा
 तथाअठावीसभेदपणकेटलेकठेकाणेकहेलाछेतथास्याद
 वादरत्नाकरमांनयनुस्वरुपकहयुंछेतेरीतेअहियांकहिनेदे
 खान्नियेछिये नयतेकहेतांसुतज्ञानरुपप्रमाणेपमाडे जेणे
 वीषयकीधोजेपदार्थनोअंशतेथीइतरकहेतांबीजोअंशतेथी
 उदासिनपणे तेनेजपडीवजवावालानोअभिप्रायविशेषेते
 नयकहिये एटलेवस्तुनाअंशनेग्रहेअनेबाकीपदार्थथीउ
 दासिनपणुंतेनयकहिये अनेएकअंशनेमुख्यपणेकरी बी
 जाअंशनेउथापे तेनेनियाभासकहिये तेनयनावेजेदछे
 एकद्रव्यार्थक बीजोपर्यायार्थक त्यांद्रव्यार्थकनाचारभेद
 निगम १ संग्रह २ व्यवहार ३ रजुसुत्र ४ एचारजेद

હે કોઈકરજુસુત્રનયનેભાવનયકરીગૃહેહે તેનયેદ્રવ્યાર્થક
નાત્રણજેદશાય.

હવેનીગમનયનુ સ્વરુપકેહેહે ધર્મનોપ્રધાનતથાગુણપ
ણેઅથવાધર્મને પ્રધાનઅથવાગુણપણે તેધર્મથીએબેનાપ્ર
ધાનતથાગુણપણે જેગવેસ્વ્યોએટલે ધર્મનીપ્રધાનતાતેવારે
પર્યાયનીપ્રધાનતાથાય તથાધર્મનોપ્રધાનપણો તેવારેદ્ર
વ્યનોપ્રધાનપણો તથાગુણપણું તથાધર્મનોપ્રધાનગુણપ
ણો તેજેદ્રવ્યપર્યાયનોગુણપ્રધાનપણો એરીતેજેગવેસ્વણા
રુપજ્ઞાનનોઉપિયોગ તેનેનિગમનયજાણવો તેનાબોધનેનિ
ગમબોધકાહિયે હવેએનાઉદાહરણકરેછે સતકહેતાંઠતાંપ
ણેચેતનકહેતાંજાણપણું એબેધર્મમધ્યેએકધર્મનોપક્ષમુખ્ય
ગણે બીજાનેગુણપણેકરીનેગવેસ્વે એરીતેનિગમનયજાણ
વો અહિંયાંચૈતનનામેવ્યંજનપ્રજાય તેપ્રધાનપણેગણે જે
કારણેચૈતનપણોવિશેષગુણહે અનેસત્ત્વનામાવ્યંજનપ્રજા
યહે તેસકલદ્રવ્યસાધારણછે તેમાટેતેનેગુણપણેલેખવે એ
પ્રથમનિગમનેદકહ્યો તથાવલીવસ્તુપર્યાયચદ્રવ્યંધર્મ
નોનિગમછે અહિંયાંપર્યાયએવંદ્રવ્યએમવસ્તુહે અહિંયાંદ્ર
વ્યનુંપ્રધાનપણુંવસ્તુપર્યાયવંત અહિંયાંવસ્તુનુંગુણપણુંપ
ર્યાયનુંમુખ્યપણું અહિંયાંઉચ્ચગોચરપણામાટેએનિગમબે
નેદલક્ષણમેકસુંબી વિષયાશક્ત ઇતિતુંધર્મધર્મીનોરીતિ
અહિંયાંવિષયાશક્તજેવ્યાख्या જેધર્મનીમુખ્યતાનાવિષે

कपणाथीसुखलक्षणधर्मनुं प्रधानतातेविशेषपणेकरीनेध
र्मधर्मीनेआलंबनेसंगमठारे एटलेधर्मतथाधर्मीछे नेआ
लंबेएबेगृहेतासंपुर्णवस्तुनुं गृहणथयुंतेवारेएज्ञाननेप्रमा
णकह्यो त्यांउत्तरद्रव्यपर्याय ब्रमीएकनेप्रधान एणेअ
नुभवतोजे ज्ञानतेप्रमाणथाय अह्मियांबेपक्षनेविषेगुण
ताबीजानीमुख्यतालेइनेज्ञानथायछे तेमाटेनयेकही त
थावलीसुक्ष्मनिगोदीजिवसिद्धसमासत्तावंतछे अथवाअ
जोगीजनतेसंसारीएअंशनिगमठे.

हवेनीगमाभाष्यकेहेठे वस्तुमांधर्मअनेकठे तेएकांते
एकबीजाने सापेक्षपणेनमाने एकधर्मनेमानेबीजाध
र्मनेनमानेतेनीगमाभाष्य कहीयेएदुरनयजाणवो जेकार
णेअन्यनयनेगवेखेनही तेसर्वेदुरनयजाणवो जेमआत्मा
नेविषेसत्त्वतथाचैतन एबन्नेधर्मजीनछे तेणेचैतन्यपणुमाने
सत्त्वपणुनमाने एनीगमजाष्यकहीये एटलेनीगमनयक
ह्यो १ सामान्यमात्र समस्ताविशेषरहीत सत्त्वद्रव्यत्वा
दिकनेग्रहेवानोठे स्वभावजेनो संकेहेतांपंड्यपणेविशेष
राशीनेग्रहेपणवक्तव्यपणे नग्रहेएसंग्रहकहीये एजा
वनाछेएटलेस्वजातीना दिठाजेइष्टअर्थतेने निरोधेकरी
नेविशेषधर्मने एकरूपपणेजेग्रहेवो तेसंग्रहनयकहीये
तेनाबेजेद एकपरसंग्रह बीजोअपरसंग्रह त्यांपरसंग्र
हनोअर्थलखीयेछीये॥ असेषविशेषदासीनां भजमानंसु

धद्रव्यं सनमात्रमभीमनमान्य परसंग्रह इति॥समस्तवि
शेषधर्मपणानेज्जतो एटलेविशेषपणानेअणग्रहेता शु
द्धद्रव्य सत्तामात्रप्रतेमाने तेपरसंग्रहकहिये जथाद्रव्यए
परसंग्रह विश्वएकसत्यपणामाटेएमकहेते तापणानोएक
पणानोज्ञानथायछेएटलेसर्वपदार्थनोएकएनेग्रहणते अने
जेसत्तानोअधेतश्रीकरेद्रव्यंतरभेदमानेसकलविशेषनेना
केहेतांजेगृहणकरे तेपरसंग्रहाज्ञाशयकहिये एटलेअध्वी
त्ववादीदर्शनजेवेदांतीतथाशंखदर्शन एवंनेसंग्रहाज्ञाशय
ते जेमाटेदीसताजेदधर्म तथाद्रव्यंतरनमाने तेमाटेसंग्र
हाज्ञाशयकहियेजिनतोविशेषसहीतसामान्यनेगृहेतेमाटे
संग्रहनयकहिये हवेअपरसंग्रहननुंस्वरूपकहियेछिये द्रव्य
त्वादीन अंतरसामान्यनीमीत्वातवानेदनेदेसुगजनीम
लीकाम चलमवमानअप्रसंग्रह एटलेद्रव्यजेजिवअजि
वादिकजेआवंतरसामान्यनेमानतो अनेजिवनेविषेपरती
जिवनोनेदव्य अन्नव्यसमकीतिमिथ्यात्वी नरनरकादि
जेनेदतेनेगजमलीकाकेहेतां मस्ताइयेनगवेख्योतेअप्रसं
गृहकहिये अनेद्रव्यनेसामान्यपणुमाने पणस्वद्रव्यनेप्र
णमीकतादिकधर्मनमाने तेअपरसंग्रहाभायकहिये एट
लेएसंग्रहनयनोस्वरूपकह्यो. २

हवेव्यवहारनयनुंस्वरूपकहियेछिये जेसंग्रहनयेग्रह्या
सत्त्वादिकधर्मपदार्थ तेनेजेगुणभेदेवहेंचे भिन्नभिन्नगवेखे

तथा जे पदार्थ तेनी जे गुण प्रवृत्ति तेने मनुष्यपणें गवेखे ए
व्यवहार नय कहिये जे मद्रव्य ॥ जिव १ पुद्गल २ धर्मा
स्ती ३ अधर्मास्ती ४ आकास्ती ५ काल ६ तथापर्या
यवेप्रकारना कर्मभावी १ स्वभावी २ तथाद्रव्यवेप्रका
रना एकरूपी बिजोअरूपी तेअरूपीनाबेजेद एकचेतन
बिजोअचेतन तेचेतननाबेभेद एकसिद्ध बिजासंसारी
तेसंसारीनाबेजेद एकअजोगी बिजासजोगी तेसजोगी
नाबेजेद एकसजोगीकेवलीतेरमागुणठाणाना बिजास
जोगीसंसारी तेसजोगीसंसारीनाबेजेद एकक्षिणमोहि
वारमागुणठाणाना बिजाउपसंतमोहि तेउपसंतमोहिना
बेजेद एकअकखाइ बिजासकखाइ अकखाइउपसंतमो
हिअगियारमागुणठाणानाबिजासकखाइ तेसकखाइ
नाबेभेद एकसुक्ष्मकखाइ तेदशमागुणठाणाना बिजाबा
दरकखाइ तेबादरकखाइनाबेभेद अवेदीनेसवेदी अवेदी
तेनवमागुणठाणानाबिजासवेदी तेसवेदीनाबेभेद एक
श्रेणीप्रतिपन्न तेआठमागुणठाणानाबिजाश्रेणीरहित ते
श्रेणीरहितनाबेजेद अप्रमादी तेसातमागुणठाणानाबी
जाप्रमादीतेप्रमादीनाबेजेद सर्ववर्ति तेठ्ठागुणठाणाना
बिजादेशवर्ति तेदेशवर्तिनाबेभेद एकदेशवर्ति तेआवक
तेपांचमागुणठाणानाबिजाअवर्ति तेअवर्तिनाबेभेद एकस
मकितीतेचोथागुणठाणानाबिजामिथ्यात्वीतेमिथ्यात्वीना

બેજેદ એક જ વ્યવિજાઞ્ન વ્ય તે જ વ્યના બે ભેદ એક ગ્રંથી ભે
 દી વિજાઞ્ન થી ઞ્ન જેદી રૂપાદિક ગતી પ્રમુખ ચેતનના ઞ્ન એક
 જેદ થાય તથા ઞ્ન ચેતન ઞ્ન રૂપીના ચાર જેદ ધર્માસ્તી ૧ અધ
 ર્માસ્તી ૨ આકાસ્તી ૩ કાલ ૪ તેના પળ સંધાદિક જેદ
 ઞ્ન એક જેદ થાય તથા રૂપી દ્રવ્ય કહેતાં પુદ્ગલ તેના બે જેદ
 સંધ તથા પ્રમાણ તેના પળ સંધાદિક ભેદ કરતાં ઞ્ન એક જેદ
 થાય રૂપાદિક કાર જેદે તેને ભેદ માને તેને વ્યવહાર નય
 જાણવો. હવે કર્મ જાવી પર્યાયના બે જેદ એક ક્રિયા રૂપ વીજો ઞ્ન
 ક્રિયા રૂપ એમ વહેંચણ સામર્થ્યાદિક ગુણ જેદે પદ્મે તે સર્વ વ્યવ
 હાર નય જાણવો જેષર્માર્થ વિના દ્રવ્ય પર્યાયના વિભાગ કરે
 તે વ્યવહાર ભાસ જાણવો જે કલ્પના યે કરીને જેદ વહેંચે તે દુ
 રનય જાણવો એ ચાર વાક્ય મતને વ્યવહાર નય દૂર નય છે
 શા માટે જે ચાર વાક્ય મતવાલાનું કહેવું એવું છે કે જિવ તો લો
 કમાં પ્રત્યક્ષ દ્રષ્ટી ગોચર આવતો નથી તે માટે જિવ જગતમાં છે
 નહિ જે આ જગતમાં સર્વ રૂપ મનુષ્યાદિ છે તે સર્વ પંચ ભુતનું પુ
 તલુ છે પણ કાંઈ જિવ છે નહિ એવી ટીકા કલ્પના કરીને લો
 કોને કુમાર્ગે પાડે છે પુન્ય પાપ પરલોક સર્વ ઉથાપે છે માટે તે
 મતવાલાને વ્યવહાર નય દૂર નય કહીયે એટલે વ્યવહાર ન
 યનું સ્વરૂપ કહ્યું.

હવે રજુ સુત્રાદિક ચાર નયનું સ્વરૂપ કહીયે છીયે પ્રથમ ર
 જુ સુત્ર કહેતાં સરલ અતિત અનાગતને અણગવે સ્વતાવર્તમા

नसमयेवर्ततो जेपर्यायमात्रप्रधानपणेसुतकहेतांगवेखे
तेरजुसुत्रनयकहिये जेज्ञाननेउपयोगे वर्ततानेज्ञानीकहे
दर्शननोउपयोगवर्तताने दर्शनीकहिये कखायनोउपयो
गवर्तताजिवनेकखाइकहिये समतानेउपयोगेवर्ततानेस
मायककहिये अहियांकोइपुछशेजे एमकरतांरजुसुत्रत
थाशब्दनयएवनेनयो एकथइजायछे तेनोउत्तरकहेछेजे
विशेषावश्यकग्रंथमांकह्युंठेके कारणरजुसुत्र एटलेज्ञान
नाकारणपणेवर्ततोरजुसुत्रग्रहेछे अनेज्यारेजाणपणारुप
कारजपणेथाय त्यारेशब्दनयकहिये एफेरछे वर्तमान
कालनेपणनग्रहे तेनेरजुसुत्रजासकहीये अनेठताजावअ
छताकहे अथवाविप्रीतकहे अथवाजिवनेअजिवकहे अ
जिवनेजिवकहे इत्यांगतकहेतांबोधदर्शननोएमतछे शा
माटेजेछतोसदावर्ततोजिवपदार्थ तेनेपर्यायपलटणनी
हारेद्रव्यनुंपलटणकरावेछे शामाटेकेसमेसमे पर्यायनो
विनाशथायछे तेथानके तेदर्शनवालाद्रव्यनोविनाशमा
नेछे तेकारणमाटे एदर्शनवालानेनिआजासजाणवाएट
लेरजुसुत्रनयकह्यो.

हवेशब्दनयकहियेछिये एकपर्यायनेप्रगटादिसवेअन्य
जे तेशब्दवाचकपर्यायनेतिरोभावे अणप्रगटवेपणतेप
र्यायनेग्रहे तेशब्दनयकहिये अथवाकालादिनेदेत्रणका
ल वचनत्रण लिंगनेभेदे शब्दनेभेदतेपडेतेनेदअर्थनेकहे

तेशब्दनयकहीये जलाहरणादि सामर्थ्यनेघटकहे अने
 कहेतां कुंभादिकवचन पर्यायजेटलाछे तेटलानोअर्थवर्त
 तोनदिसेपणतेनामकहीबोलावे तेकारजसामर्थ्यवंतनेग्र
 हेतेशब्दनयकहीये पणमाटिनापिंडनेघटनकहे संग्रहनी
 गमवा लोकहे तेनयवालासत्ताजोगताअंशनाग्राहकछे
 तथातत्वार्थटिकामध्येशब्दवसथीअर्थ पमीवजवतोशब्दे
 बोलातोहोयजेअर्थ तेवस्तुमांधर्मपणे प्रगटदिसेतेनेतेव
 स्तुमाने एनयशब्दअनुजाइअर्थ प्रणमतीजेवस्तुनेवस्तु
 कहेछे काललींगादिभेदेअर्थनोभेदछे तेजेदनेतेधर्मवस्तु
 माने तेशब्दनयकहिये अनेतेअर्थविनातेवस्तुमध्येतेप
 णोवर्ततोदिसतोनी तेनेवस्तुपणेसामर्थ्यकरे तेशब्दभा
 सकहिये एटलेशब्दनयकह्यो.५

हवेसंजिरुढनयकहियेछिये एकपदार्थनेअवलंबीनेजे
 टलासरखानाम तेपर्यायनामजेटलाहोय तेटलानीरू
 क्तिव्युत्पत्तिनिन्नहोयतेअर्थनेसंकहेतांसम्यकप्रकारेआरो
 हतोएटलेएटलासर्वे अर्थसंजुक्तजेतेसंजिरुढनयकहीये
 जेमइंद्राद्रीधातुपरमेश्वरनेअर्थछेतेपरमेश्वर्यवंतनेइंद्रकहि
 येतथाशकनकहेतांनवनवी संयुक्तनेशक्रकहिये पुरके०द
 इतनेदलेके०विडारेतेपुरंदरसचीतेनोपतीकहेतां स्वामीते
 सचिपतीकहिये एटलासर्वधर्मतेइंद्रजेदेवलोकनोधणीछे
 तेनेएनामेबोलावेछे विजांनामादिकइंद्रनेएनामनकहेए

टलेजेटलापर्यायनामछे तेनाजेअर्थथाय तेसर्वेनेजिन्न
भिन्नअर्थकहे पणकारजअर्थनजाणे तेसंभिरुढाभासक
हिये एटलेएसंजिरुढनयकह्यो.

हवेएवंभुतनयकहियेछिये शब्दनीप्रवृत्तिनोनीमीतभुत
जेक्रियाते विसिष्टसंजुक्तजेअर्थ तेनेवाच्यजेधर्म तेने
पोचतोजेएटलेतेकारणकारजधर्मसहित तेएवंभुतनयक
हिये तथाइश्वरीअसहिततेइंद्र शक्ररुपसिंहासनेबेसे ते
शक्रशचीनीसंगेबेठो तेसचीपतिएटलेजेशब्दना जेटला
पर्यायनेसर्वतेमांपोहोचताजाव तेनामकहिनेबोलावे जे
पर्यायपोहोचताजावने तेनामकहिनेबोलावेजेपर्यायपो
होचतोनादिसे तेपर्यायनीनाकहे एकपर्यायउणासुधीसं
जीरुढनयकहिये सकलवचनपर्यायनेपोहोचे तेवारेएवं
भुतनयकहिये जेपदार्थनामजेदोनोभेददेखीपदार्थनीजी
न्नताकहे तेनयाजासकहिये नामभेदनेवस्तुताजीन्न
हाथी घोमा हरणी जेमजिन्नछे एमभिन्नपणुमाने तेएवं
भुतनयनोदुरनयकहिये घटथीजेमपटजिन्न अर्थजिन्नमा
टे तेमइंद्रपणाथीपुरंदरपणोजिन्नमाने तेदूरनयजाणवो
एटलेघटथीजेमपटजिन्नअर्थभिन्नमाटीठे पणकइंद्रपणा
थीपुरंदरपणोजिन्नठेनाहि तेनेभिन्नमाने तेदूरनयजाणवो
एटलेएवंभुतनयकह्यो ७ एटलेसातेनयनीव्याख्याकही
अदधारणाकेहेतां चारनयतेअविशुद्धे शामाटेजेपदार्थ

જેદ્રવ્યસામાન્યકેહેવાનોઅધિકારીહે ક્યાંએકઅર્થનયણ
 વુંનામછેઅર્થશબ્દદ્રવ્યલેવો તથાશબ્દાદિકત્રણનયહે તે
 શુદ્ધનયહેજેકારણેશબ્દનાઅર્થનીએનેમુખ્યતાહે ધુરલાચા
 રનયજેદપણેવેહેચવાનેવંહેહે શબ્દાદિકજેદજેલીંગાદિકે
 અજેદવેહેચણેઅભેદકહે અનેજિન્નવચનેભિનાર્થકહિમાને
 સંજીરુદ્ધનયજિન્નશબ્દેતેવસ્તુપર્યાયમાને પણશબ્દનાપ
 ર્યાયમાને એવંભુતનયજિન્નગોચરપર્યાયભિન્નાજિન્નમાને ઘ
 ટનેચેષ્ટાકરતોઘટકહે પણખુણેપમ્ત્યોઘટનકહે ચીત્રામણ
 કરતાઉપિયોગવંતનેચીત્રકારકહે તથાસુતાજમતાનેચક્ર
 કારનકહે તેઉપિયોગરહિતહે તેમાટેનયતોશબ્દનેતથા
 અર્થનેઅજેદપણુંમાનેહે તેઅર્થશુન્યશબ્દનેપ્રમાણનથી શ
 બ્દનેપ્રધાનઅરથદ્રવ્યને ગોપણેવર્તતાશબ્દાદિકકહ્યાછે
 એસાતનયનેવિષેનિગમતેસામાન્યહે વિશેષબેનયમાનેહે ને
 સંગ્રહનયતેસામાન્યનેમાનેછે વ્યવહારનયતેવિશેષનેમાને
 અનેદ્રવ્યાર્થાઅવિલંબીહે નેરજુમુત્રવિશેષગ્રાહકછે એચા
 રનયદુરલાદ્રવ્યાર્થકનયમાંહે નેશબ્દાદિકત્રણનયપ્રજા
 યાર્થકનયમાંહે વિશેષાલંબીભાવહે તથાશબ્દાદિકનયતે
 ત્રણનિક્ષેપાનેઅવસ્તુમાનેહે

અત્રનિક્ષેપાનો વિચારસંક્ષેપથકી લક્ષીયેછિયે
 શ્રી વિશેષાવશ્યકની માણ્યમધ્યેકહ્યુંહે તેક
 હિયેભિયે ચત્તારોવથૂપજવીયા એવચનહે તેમાટેસ્વપર્યાય

कहिये शामाटेजेवस्तुनासेहेजनाजेचारानिक्षेपाबे तेवस्तु
मांजछे तेवस्तुनास्वपर्यायबे तथाश्रीअनुजोगद्वारसुत्र
मध्येकह्युंजे जेज्यांजेवस्तुनानिक्षेपाजेटलाजाणीये आप
णीबुद्धिशक्तिज्यांसुधीपोचेत्यांसुधीतेटलाजनिक्षेपाकरीये
कदाचितवधतानिक्षेपाभाषणमांनाआवेअथवाआपणीबु
द्धिशकियटलीनफेलायतोयपणचारानिक्षेपाअवश्यकरवा.

हवेतेचारानिक्षेपानांनामकहियेछिये नामनिक्षेपो १
स्थापनानिक्षेपो २ द्रव्यनिक्षेपो ३ भावनिक्षेपो ४ त्यां
नामनिक्षेपानाबेभेदबे एकसहेजनाम एकसंकेतीकनाम
सहेजनामतेचेतनजिव आत्माइत्यादिक एनामकोइनां
करेलांबेनहि एनामज्यांजशे त्यांजेगुनेजेगुजबे एनाम
नोनाशकदापीकालेथवानोनथी माटेएसतनामछे बिजुसं
केतिकनामते देवदत्तप्रमुख एटलेलोकनीबांधेलीसंज्ञाजे
एनुनामदेवदत्त अथवाएनुनामधर्मचंद इत्यादिकएलो
कसंज्ञायेनामपाडेलाले तेअसत्यकल्पनाबे शामाटेकेतेना
मप्रमाणेगुणहोय अथवानहोय वलीतेनामकांडआगल
चालेनहि तेमआभवमांपणएनुएनामरहे एवोनिश्चय
नहि एबिजोचेद एटलेनामनिक्षेपोकह्यो.

हवेथापनानिक्षेपोकहियेछिये तेनाबेभेदबे एकसहेज
थापना १ बिजोआरोपीतथापना हवेसहेजथापनानाबे
चेद एकसहेजस्वजावीकथापना १ एकसहेजविजावीक

थापना हवेसहेजस्वभाविकथापनातेआत्मानाअसंख्या
तप्रदेशरुपअवगाहनाथापना पुद्गलनोप्रमाणरुपइत्यादि
कस्वरुपअवगाहनाये सहिततेसहेजस्वभाविकथापना
कहीये तेभागोअनादीअनंतछे हवेविजोभागोजेसहेज
विजावीकथापनाकहेतां आपआपणाशरीरनीअवगाह
नातेविजाविकथापनाते अहियांकोइकहेशेके शरीरविभा
विक तेनेतमेसहेजपदकेममेलवोछो तेनोउत्तरजे एसहेज
जेजिवनोस्वभावसंसारीपणेवर्ते त्यांसुधीशरीरनोबांधना
रोतेछे अंशग्राहीनेअमेसहेजपदजोडयोछे एनिगमनय
नोपक्षते पणरजुसुत्रनयेतो एवीजावीकथापनाकहेवाय
अहियांसहेजपदलागुथायनहि पणएशरीरथापनासादी
संतजांगेते तेशरीरते तेविजाविकते नेमांहेचेतनरह्योतेस
हेजस्वभावीकछे माटेएनेसहेजविजावीकभागोकहियेते
नुंकांइदोषणतेनहि.

हवेजेआरोपितथापना तेचेतनरहितशरीरथकीभिन्न
हरकोइवस्तुनेबिषे हरकोइनामनीथापनाकरवी तेथाप
नाकृतमकहेवाय एआरोपणथकीथायछे तेअसतकल्प
नाछे पणबालजिवनेसमजाववारुपछे तेथ्रीअनुजोगद्वा
रमांदशप्रकारनीथापनाकहीछे कष्टकर्म चितकर्म इत्या
दिकछे तेमध्येपांचआकारसहितछे पांचआकाररहितछे
आकारसहित तेकाष्टनोघोडो हाथीप्रमुखअनेकछे ते

आकारसहितथापनाकहिये अथवाजेमअन्यलोकदेवदेवी
नेकाष्टनांफलांमुकेते तेआकाररहितथापनाछे एसोरठदे
शप्रसिद्धछे अथवाजेमसारंगरामजेने मोहो माथुकशुंछे
नहि गोललांबोत्रिखुणोजेवोमले तेवोथापेछे तेनुनाम
आरोपजाथापनाकहिये एटलेबीजोथापनानिक्षेपोकह्यो.

हवेद्रव्यनिक्षेपोकहियेछिये तेद्रव्यनिक्षेपानाबेभेद आ
गमद्रव्यनिक्षेपो नोआगमद्रव्यनिक्षेपो आगमद्रव्यनिक्षे
पोकेहेतांजेपुरुषनेस्वस्वरुपनुं परस्वरुपनुंजाणपणुंछेपणह
मणांतेनोउपियोगनथी हवेनोआगमकेहेतां जेतेवस्तुमां
गुणसर्वेछे पणहमणांतेवर्ततानथी तेनात्रणभेद जेपुर्वेश
रीरहतुं पणहमणांमरणपाम्युं जेमश्रीरीखवदेवस्वामिनुं
शरीरजेमजंबुद्वीपपन्नतिमांरुप लक्षण गुण वखाण्या तेम
आपणेकहियेछिये वलीभव्यशरीरकेहेतां हमणांतेगुणम
यनथी पणगुणमयेथाय जेमपद्मनाभतिर्थकरनुंशरीरव
खाणीयेतदवत् तथाद्रव्यातिरक्तकेहेतां जेणेगुणेवर्तेछे प
णहमणांतेउपियोगवस्तुतानथी जेमरंमणीकेहेतां स्त्री
महाचतुरविचिक्षण पोतानास्वामिसाथेकिडाकरवानीव
खतेरमणिकेहेवाय तेवेसमेकोइकअपरचिंताउत्पन्नथइ
तेवारे रमणिपणानोउपियोगगयो तेवारेतेद्रव्यमणिके
हेवाय तदवतःअणउवियोगोदवो एटलेएअनुजोगद्वार
सुत्रनुंवचनछे माटेउपियोगरहित तेनेद्रव्यनिक्षेपोकहिये

एटलेद्रव्यनिक्षेपोकह्यो. ३

हवेभावनिक्षेपोकहियेछिये तेभावनिक्षेपानाबेजेदछे एकआगमीक बिजोनोआगमीक हवेआगमीककहेतां जेआगमशास्त्रनोजाण वलीतेनाजउपियोगमांप्रवर्तेछे १ हवे नोआगमीकजावनिक्षेपोकहेतां जेरुपेआत्मातदवतजआत्मानेउपियोगेप्रवर्तेछे अथवाज्ञानितेज्ञाननेजउपियोगेप्रवर्तेछे दर्शनितेदर्शननेउपयोगेप्रवर्तेछे एमजेजेगुणतेगुणउपियोगसहितप्रवर्तेतदरूपहोय तेनेभावनिक्षेपोकहिये एटलेअनुजोगद्वारमांकह्युंछे उबीउगोचावो एटलेउपियोगतेजजावछे एटलेजावनिक्षेपोकह्यो. ४

एजेचारनिक्षेपाकह्या तेमध्येत्रणनिक्षेपाधुरनाजेठेतेकारणरूपछे अनेजावनिक्षेपोतोकारजरूपछे एटलेकारजविनाकारणनिष्फलछे जेमचक्रदंडदोरो कुंभकार माटिनापंडविनाघटथायनहि माटेएकारजविनानिष्फल जोमाटीनोपंडहोयतो एकारणखपलागे तेमजावनिक्षेपाविनाधुरनात्रणेनिक्षेपानिष्फलछे अनेभावनिक्षेपोनिपजतांप्रथमनात्रणेनिक्षेपाप्रमाणछे नहितरअप्रमाणछे धुरनात्रणेनिक्षेपाद्रव्यनयमांछे एकभावनिक्षेपो तेजावनयमांछेमाटेजावनयअणनिपजतांद्रव्यादि प्रवर्तीतेनिष्फलछे तेश्रीआचारंगजिनीटीकामध्येकह्युंछे तेलोकविजयनामाअध्ययननीटीकामध्येछे तेलखियेछिये.

फलमेवगुणफलगुण फलंचक्रियायाजवती सम्यग्दर्शनज्ञानचारित्रक्रियायास्त्वैकान्तिकनाबाधसुखारप्पसिद्धिगुणो॥वाप्पतेएतदूक्तंभवतीसम्यग्दर्शनादिके॥वेक्रियासिद्धिफलगुण॥नफलवन्यपरानुंसंसारिकसुखफलाभ्यास एवफलाध्यारोपानीफलेइत्यर्थ॥

एटलेज्ञानदर्शनचारीत्रनी प्रणमनविनाजेक्रियाकरवी तेसर्वेफोकते अथवाजेथकीसंसारिसुखप्राप्तथाय एटले देवताइंद्रचक्रवर्ती वासुदेवराजाशेठसाहूकार पुत्रकलत्रादीसुखनिपजे एवीजेक्रियातेसर्वेनिष्फलछे एवीरीतेएपाठछे एटलेभावनिक्षेपानाकारणविनात्रणेनिक्षेपानिष्फलछे एटलेसंक्षेपमात्रनिक्षेपानोविचारकह्यो माटेअहियां शब्दनयतेत्रणेंनिक्षेपाने अवस्तुजमानेछे एकभावनिक्षेपानेजवस्तुमानेछे तिनहं सदनियाणं अनथुएअनुजोग द्वारनुंवचनछे तथाएकएकनयनासोसोनेदथायठे एमसा तनयमलीनेसातसेंनयनाजेदथायठे एअनुजोगद्वारथकी अधिकारकह्यो.

हवेपुर्वकहेतां पुठलो नयतेनोविषयघणोजाणवो अने तेथीउपल्योनयतेपरीमीतविषयछे एटलेथोडोविषयछेसत्तामात्रनोग्राहकसंग्रहनयठे एटलेबतीसत्तानेसंग्रहनयग्रहेअनेनिगमतेबताभाव अथवासंकल्पपणु अथवाअबताभावसर्वग्रहे अथवासामान्यविशेषबन्नेग्रहे एटलेएनयनु

कोइप्रमाणेनहि अनेव्यवहारनयशक्तिविशेषनेजग्रहे
 तेमाटेसंग्रहनयथी व्यवहारनयनोविषयथोडोळे तथारजु
 सुत्रनयवर्तमानविशेषधर्मनोग्राहकछे अनेव्यवहारतर
 कालीकविषयनोग्राहकळे तेमाटेव्यवहारबहूविषयळेअने
 व्यवहारथीरजुसुत्रअल्पविषयछे नेरजुसुत्रनयवर्तमान
 कालीशब्दनयकालादी वचनलिंगथीवहेचताअर्थनेग्रहे
 अनेरजुसुत्रवचनलिंगने चिन्नपाडतोनी तेमाटेरजुसु
 त्रनयथीशब्दनयअल्पविषयळे अनेशब्दनयथीसर्वपर्या
 यनेएकग्रहे अनेसंभिरुढते जेधर्मवक्ततेवाचकपर्यायने
 ग्रहेतेमाटे शब्दनयथी संभिरुढनयनो अल्पविषयछे
 तथासंभिरुढ तेपर्यायनेबधोयेकालगवेखेळे अनेएवंभुत
 नयप्रतीसमीयेक्रियाजेदे भिनार्थपणेमानतोअल्पविषय
 लेतेमाटे एवंभुतअल्पविषइजाणवो एनयवचनछे तेपोता
 नानयनेस्वरूपेअस्तीपणुछे अनेपरनयस्वरूपेनास्तीप
 णुळे एमसर्वनयनीविधी प्रतीबंधेकरीने सप्तभंगीउपजेप
 णनयनी सप्तभंगीनउपजाववी एपुरवाआचारजियोये
 निखेदिछे.

तथारत्नाकरावतारीकायां विकलादेशस्वभावा दिन
 यसप्तभंगीवस्त्वंश मात्रपरुपकत्वात् सकलादेशस्वभा
 वानुं प्रमाणसप्तभंगीसंपूर्ण वस्तुस्वरूप परुपकत्वात्
 एवचनछे.

एटलेजथाजोग्यपणेएनयअधिकारकह्यो हवेपुर्वउत्तर
सामान्यसंग्रहनाछभेदकह्यानहोतातेकहियेछिये एटले
एमुलसामान्यनाछनेद तेसर्वद्रव्यमांव्यापिकपणेरह्याछे
तेनांनाम आस्तित्व १ वस्तुत्व २ द्रव्यत्व ३ परमेयत्व
४ सत्त्वं ५ अगुरुलघुत्वं ६ एवंठमुलस्वभावसर्वद्रव्यम
ध्येप्रणामिकपणेप्रणमेछे एधर्मनेकोइनोसाहायनथी ते
केहेतां सर्वद्रव्यनेविषेउत्तरसामान्यस्वजावनीतत्व अनि
त्वादिक तथाविशेषस्वभावप्रणामिकत्वादिक तेनोआ
धारभुतधर्म तेधर्मनेसामान्यस्वजावकहिये आस्तित्वरु
पकहेछे तिर्थकरदेवे तथागणधरेजेगुणपर्यायआधारवंत
तेवस्तुपणेकहिये अर्थजेद्रव्यतेनीजक्रियाजथाधर्मास्ति
कायनीचलणसाहायक्रिया अधर्मास्तिकायनीस्थिरसा
हायक्रिया आकाशद्रव्यनीअवगाहनाक्रिया जिवनीउपि
योगलक्षणक्रियापुद्गलनीमलवाविखरवानीक्रियाएक्रिया
नोकारीपणो अर्थक्रियाजेपर्यायनीप्रवृत्ति तेअर्थक्रिया
नोअधिकारीधर्म तेद्रव्यपणोकह्योछे तथावलीलक्षणांत
रकहेछे उतपादपर्यायनोजनकप्रसवशक्तिआवीरजावल
क्षणजेशक्ति तेनोवयभुतपर्यायनोतीरोजावथयो अथ
वाअभावथयो रुपजेशक्तिनोजेआधारभुतधर्मतेद्रव्यक
हिये स्वतेपोतेआत्मपरजेपुद्गलादिक धर्मास्तिकायादिक
अन्यतेनेजथार्थपणेजाणे तेनेज्ञानीकहिये तेज्ञाननापांच

भेदछे तेज्ञानउपियोगमांआवे एवीजेशक्ति तेनेप्रणमीये
 पणुंकहिये तेप्रणमीयेपणोसर्वद्रव्यनोमुलधर्मछे तेप्रमाणे
 मेव्यजेवस्तुतेप्रणमीयपणोकहियेतेसर्वद्रव्यपर्यायप्रणमी
 येछे अनेआत्मानोज्ञानगुणतेमांप्रमाणपणोप्रणमीयेपणो
 एबेधर्मछे पोतानोप्रमाणपणोपोतेजकरेछे दर्शनगुणनो
 प्रमाणज्ञानगुणकरेछे एकारणेदर्शनगुणतेअविशेषछे सा
 व्येवछे जेसाव्येवहोय तेअविशेषजहोय जेविशेपतेज्ञान
 जाणीये दर्शनगुणतेसामान्यद्रव्यनोग्राहकछे पणप्रमा
 णनास्वव्येवह्या त्यांज्ञानजगृहेछे तेनुंकारणजेदर्शनउपि
 योगवक्तपंडतोन्धी तेनेप्रमाणमांगवेख्योनधी.

हवेप्रमाणनाजेदलखियेछिये मुलप्रमाणनाबेजेद प्र
 त्यक्ष १ परोक्ष २

स्पष्टं पत्यक्षं परोक्ष मन्यवत् इति स्याद्वादरत्नाकरवा
 क्यात्.

एटलेउतपादकेहेतांउपजवुंवयकेहेतांविणसवुंध्रुकेहेतां
 नित्यपणो वस्तुमांएकसमेएत्रणोगुणसदायसाथेप्रणमेछे
 एवोजेप्रणमनतेसत्यपणोकहिये सत्यपणानोजावतेसत्य
 पणोकहिये.

हवेखटगुणीहाणीवृद्धिकहियेछिये अनंतजागहाणी १
 असंख्यातभागहाणी २ संख्यातभागहाणी ३ संख्यात
 गुणीहाणी ४ असंख्यातगुणीहाणी ५ अनंतगुणीहा

णी एतप्रकारनीहाणी.

हवेछप्रकारनीवृद्धिकहियेछिये अनंतजागवृद्धि १
 असंख्यातजागवृद्धि २ संख्यातजागवृद्धि ३ संख्या
 तगुणीवृद्धि ४ असंख्यातगुणीवृद्धि ५ अनंतगुणीवृ
 द्धि ६ एटलेएहाणीवृद्धि सर्वद्रव्यनेसर्वप्रदेशेछे एनु
 नामअगुरुलघुस्वजावकहेवाय एअगुरुलघुपर्यायप्रणमे
 तेएकप्रदेशे वा अनेकप्रदेशेकोइसमे अनंतजागहाणपि
 णेप्रणमेछे कोइसमेअनंतजागवृद्धिपणेप्रणमेछे एवंबारे
 प्रकारेप्रणमेछे तेअगुरुलघुपर्यायनीप्रणमनशक्ति तेअ
 गुरुलघुत्वंकहिये एटलेअगुरुलघुनोभावजाणवो तत्वार्थ
 नीटिकानेविषे पंचमेअध्याये अलोकाकाशनोअधिकारछे
 त्यांकहयुंछे एउयेस्वभावसर्वद्रव्यनेविषेप्रणमेछे एछद्र
 व्यनोमुलस्वभावछे छद्रव्यतोप्रदेशनुभिन्नपणुअगुरुल
 घुनेभेदपणेथायछे तेमाटेएमुलसामान्यस्वभावछे एद्र
 व्यादिकधर्मछे एनो प्रणमनतेप्रजास्तीधर्मछे तथासा
 मान्यस्वजाववस्तुमांअनंतारह्याछे तथाअनेकांतजयपता
 काग्रंथने विषे सामान्य स्वजाव तेरकह्याछे तथा शा
 स्त्रने विषे विशेषस्वभावपणअनेक प्रकारना कह्याछे
 अनेकग्रंथने विषेकह्याछे तथावारतीकसमुचयग्रंथश्रीह
 रीजद्रसुरीकृतमांप्रमाणस्वजावकह्याछे जिवनेजाणवाप
 णानीशकितआपआपणीतेज्ञानलक्षणजिवनुंकहिये एव

चनउतराधेनेजिमांतेतथाअवश्यकनीर्जुक्तिनेविषे जिवने
 आहकशक्तिकहीछे एटलेकर्ता जोक्तापणुपणजिवमांछे
 उक्तंच कर्तासएवजोक्ताइतिवचनात् लक्षणता १
 व्यापकता २ आधाराधेयता ३ जिन्यजनकता ४ एत
 त्वार्थटीकामध्येकह्याछे तथाअगुरु १ लघुता २ विभुता
 ३ कारणता ४ कारजता ५ कारकता ६ एशक्तीयो
 नीव्याख्याविशेषावश्यकग्रंथमध्येछेजाउकतथाअजाउक
 शक्तिनाग्रंथश्रीहरिभद्रसुरीकृतभाउक प्रकरणएमध्येछे
 एमकेटलोकशक्तियोजेनतरक अनेकांतजयपताका तथा
 सुमतिप्रमुखग्रंथनेविषेछे तथाउर्ध्वप्रचीयेशक्ति १ तरीज
 गप्रचीयेशक्ति २ उघशक्ति ३ समुचीतशक्ति ४ एसु
 मतीग्रंथनेविषेछे इत्यादिकअनेकशक्ति तथाअनेकरूप
 जेआत्मानां तथाअनेकस्वभाव तथाअनेकलक्षण तथा
 अनेकगुणजेआत्मानाकह्याछे तेग्रंथादिकशास्त्रजोयाथी
 समज्यामांआवे अथवाब्रह्मश्रुतनीसेवाकरे तेनामुख्यकी
 सांभलीनेसमज्यामांआवेतेकारणमांटेजेनेआत्मस्वरूपस
 मजवानीखपहोय नेधर्मरुचीहोय तेग्रंथजोवानीखपकर
 जो नेब्रह्मश्रुतनीसेवाकरजो एटलेजेज्ञानाउपियोगीहोय
 स्वस्वभावनरीरमणतावालोहोय मंदकखाइहोय परभाव
 त्यागीहोय एवागुणवानगुरुहोय तेनीसेवाकरजो तोत
 मारुकारजथशे एटलेएनयअधिकारकह्यो एटलेअहि

यांशब्दनयवालोसुतज्ञानवंतउपयोगीने आत्मामानेछे
माटेअहियांसमजवानुंएके शब्दादिकत्रणेंनयमांधर्मर
हयुंछे अनेत्यांतोआत्मानागुणजेमजेमप्रगटथाय तेमतेम
उपरलीनयवालोतेनेआत्मामाने माटेआत्मानोस्वस्वजा
वशुद्धउपयोगपणेग्रहणकरवो तेजधर्मछे एटलेअहियां
ज्ञानगुणविसीष्टछे तेज्ञानस्वरूपसमजवावास्ते अहियां
प्रमाणबतावीयेछिये तेप्रमाणनुंस्वरूपकहियेछियेसकल न
यनुंस्वरूपतथासप्तजंगीनुंस्वरूप तथानिक्षेपानुंस्वरूपत
थापक्षनुंस्वरूपइत्यादिक जेजेप्रकारशास्त्रमांकह्याछे तेते
रूपनेग्रहेतोसर्वधर्मनोजाण तेनेज्ञानकहिये तेज्ञानतेजप्र
माणकहिये तेप्रमाणनाकरताआत्माछे तेनेजपरमात्मा
कहिये तेप्रत्यक्षादिप्रमाण तेचेतनस्वरूपमांप्रणमेलाछे
प्रणामीतभवांधर्मथी उत्पादवयपणेप्रणमवुं तेमाटेप्र
णामीकछे एद्रव्यस्वभावछे एटलेआत्मापोतानास्वभाव
मांजप्रणमे तेनेसहेजआत्माकहिये परजावमांप्रणमेतेने
विभावीकआत्माकहिये.

हवेसहेजआत्मातेपोतानास्वरूपरमण अरुपीमुर्ति नि
रंजन निराकार अनंतज्ञानादिकगुणमय सदायरमणता
स्वउपयोगी एवीरीतेजेवर्ते तेनेजिवलमुक्तकहिये एटले
तेजिवमोक्षेत्रवश्यजाय तेमुक्तिनुंस्वरूपकिंचीतलखिये
छिये जेआचौदराजलोकछे तेनाउपरनोचौदमोराजलोक

तेनेछेडेसर्वार्थसिद्धनामाविमान तेविमाननीधजाथकीबा
 रजोजनउपरजइये त्यांसिद्धसलाफटकरत्नमयछे तेम
 ध्येआठजोजनजाफीबे बेमेउतरतीउतरतीमाखीनीपांख
 जेवीरहीछेजेवुंअध्याकोठनुआकारतेआकारेबे अथवाजे
 वोआठमनोचंद्रमातेसरखेआकारेबे उपरपीसतालीसला
 खजोजनलांबीपुर्वपश्चिमेछे दक्षिणउत्तरेपीस्तालीसला
 खजोजनथीत्रणगणीझाझेरीप्रधीपणेबे उपरनुंतलीयुंघ
 णुंसरखुंसमरमणिकछेजेवुंवाघचरमखीलेलुंसरखुंहोय ते
 सरखुंछे अथवाजेवोजलनोचागउपरनोसरखोहोयअथ
 वाजेवुंमादलनुंपडुंसरखुंहोय अथवाकाचसरखोहोय ए
 वीरीतेउपरनोभागसमोरमणिकछे घणुनिर्मलबे तेतलाथ
 कीएकजोजनउगीदआंगलनामापनुं एटलेउंचेअलोकछे
 तेजोजननातेविसजागनिचेनामुकीये त्यारेचोवीसमोभा
 गउपरलोहरह्यो तेचोवीसमाजागध्येसिद्धपरमात्माबेतेअ
 लोकनेअडीनेरह्याछे शामाटेकेचोवीसमाभागे त्रणसेंते
 त्रीसधनुषनेबत्रीसआंगलनोछे अनेपांचसेंधनुषनीकाया
 वालाउभांउजांमोक्षजाय तेत्रिजाभागनीअवगाहनापो
 लारनाजागनीघटे त्यारेबेजागनीअवगाहनाघनरुपरहे
 तेअवगाहनायेसिद्धीवरे त्यारेतेबेभागनीअवगाहनाना
 त्रणसेंतेत्रीसधनुषनेबत्रीसआंगलरहे तेअवगाहनावा
 लोतेवीसजागउपरना आकाशप्रदेशनेचरणअवगाहना

फरसेनेमस्तकनी अवगाहनाउपरअलोकनेफरसे एटले
एचोवीसमोचागसर्वेसिद्धक्षेत्रछे.

हवेत्यांसिद्धीवरे तेनाशरीरनुमानकहियेछिये उतकष्टो
पांचसेंधनुषनीकायानोमानवालोसिद्धेजघन्यबेहाथनीका
यानामानवालोसिद्धे मध्यस्थअवगाहनावेहाथथीमांडी
नेजावतपांचसेंधनुषथीउणीएकप्रदेशहोय त्यांसुधीमध्य
स्थअवगाहनाकहियेतेअवगाहनावालासिद्धेतेनेमध्यस्थ
अवगाहनाकहिये.

हवेएसिद्धक्षेत्रमांकेवीरितेअवगाहनायोरहीते तेकहि
येछिये जेअहियांउभांथकांमोक्षगयो तेनीअवगाहनासि
द्धमांपणउभीछे बेठांगयोतेनीबेठीते सुतांगयोतेनीसुती
ठेकोइचतोसुतो तथाकोइउंधोसुतो तथाकोइपाशाचेरसु
तो तेनीतेवीजअवगाहनाते अथवाकोइविकटादिकआस
नेहोय अथवाकोइविप्रीतआसनेहोय तेनीतेवीजअवगा
हनात्यांहोय अथवाकोइखोडो पांगलो कांइखोडवालो
होयतोतेनीतेवीजअवगाहनाहोय तेसर्वेउपरअलोकने
अडीनेरहे उंचीनीचीअवगाहना तेनिचलाजागमांरहेप
णउपरनाजागमांनहोय अहियांकोइप्रश्नकरशेकेज्यारे
अवगाहनातमेमानोगे त्यारेरुपघाटसर्वेसाबुतथायछे ते
नोउत्तरजे कांइपुद्गलत्यांछेनहि केरुपघाटथाय एतोएक
आत्मानाप्रदेश निरावर्णीजेअहिनाशरीरनी अवगाहना

हती तेआत्मानाप्रदेश तेप्रमाणेविस्तारिहता पणआश
रीरमध्ये एकजागनीपोलारबे तेपोलारनोजागघटाडीने
घनपणेकरी तेनेअवगाहनाकहियेठिये पणअहियांकांइ
रुपपणुबेनहि एतोअरुपी अमूर्तिजछे नेजोकदापीरुपक
हियेतोमोटोविरोधआवे शामाटेकेखटद्रव्यमां एकरुपीप
दार्थतोपुद्गलबे नेपुद्गलमांतोमलवाविखरवानोस्वभावर
ह्योछे तेस्वभावपणपाठोसिद्धनेविषे लेवोपडे त्यारेमली
नेविखरवुंशाबेतथयुं त्यारेसिद्धपणेथीपाछुंसंसारमांआ
ववुंथाय त्यारेसिद्धपणुनिष्फलथयुं माटेएमोटोविरोध
आवे अथवाज्यांरुपरहे त्यांवर्णादिकपर्यायपणहोयत्यारे
तेपर्यायनीतोसमेसमेहाणीथइजोइये त्यारेतोसिद्धनीप
णसमेसमेक्षिणताथाय एपणमोटोविरोधआवे अहियां
कोइप्रश्नकरशेजे सिद्धांतमांएवुंकह्युंबे दवठीयाए सासी
याए पजवठीयाए असासीयाए माटेपर्यायथकीक्षिण
थाय तेपर्यायतोअसाश्वताबे तेमांकांइदोपणुबेनहि तेनो
उत्तरजे सिद्धपरमात्मानेपर्यायथकी असाश्वताकहेवा
तेअपीक्षाथकीछे पणकांइस्वभावथकीछेनहिअनेजोकदा
पीस्वभावथकीकहियेतो महाविरोधआवे शामाटेजेसि
द्धनाज्ञानदर्शनादिकजेपर्याय तेनोशुंकांइनाशथाय अथ
वाशुंकांइउचुवतुथाय कदापीजोनाशकहियेतो आत्मभा
वनोनाशथाय नेजडजावथइजाय त्यारेतोनास्तीकपणु

आवेअथवा उछुवतुकहियेतो शुएमनेकर्मपाठांवलग्यां
 केमकेआवर्णविनातोज्ञानादिकगुण उगवत्ताथायनहिक
 दापी अहियांकोइतर्ककरशेके ज्ञानादिकतोगुणछे तेने
 तमेपर्यायमांकेमकहोछो तेनोउत्तर केसिद्धांतमांतोएने
 पर्यायकह्यावे ज्ञाननपजवाए दर्शनपजवाए इत्यादिक
 पाठवेमाटेज्ञानदर्शनादीकने पर्यायकहानि बोलाव्याछेअ
 नेजेद्रव्यगुणपर्याय कहियेछीये तेभेदज्ञाननीअपीक्षा
 लेइने बालजीवनेसमजवावास्तेवे शामाटेकेसीद्धांतत
 थासुमतीप्रमुखग्रंथनेविषे नयोबेकह्यावे द्रव्यार्थकतथा
 पर्यायार्थक पणकांडगुणार्थकनयकह्योनथी माटेपदार्थवे
 जछेएकद्रव्य नेबीजोपर्याय त्रिजोपदार्थछेनहि गुणपदा
 र्थजोत्रिजोहोततोगुणार्थक नयकहेतापणएगुण तेतोद्र
 व्यपर्यायनुंउलखाणकरावारुपजुदोकहियेबिये पणएनुज
 नामपर्यायछे माटेअहियांज्ञानादिक जेपर्यायतेनीहानी
 वृद्धिथायनहि कदापीअहियांकोइकहेशेके खटगुणीहा
 एवृद्धिलागेवे तेनोउत्तरजे एपरअपीक्षावडेवे शामाटे
 जेजेजेज्ञेपदार्थजाणवादेखवामांआवेवे तेज्ञेपदार्थनोनाश
 अथवाउत्पत्ती अथवाहानीवृद्धिथाय तेथीज्ञानादिकगु
 णनीहानीवृद्धिनाशकहेवायवे तेपरअपीक्षायंवे पणकांड
 पोतानुज्ञानदर्शन उछुंवतुंथतुंनथी जेटलुंछेएटलुंनेएटलुं
 जरहे माटेजेपर्यायअसाश्वताकह्या तेपरअपीक्षायेजाण

વાત્રનેએજેવર્ણાદિકપર્યાય તેતોસડણપડણસ્વભાવનાધ
 ણીછે તોતેપર્યાયકાંડસિદ્ધનેવિપેછેનહિ તેતોસંસારીનેવિ
 ષેરહ્યાંભે માટેઅહિયાંરૂપીપણુમાનતાં મહાવિરોધઆવેઅ
 થવાવલીબિજેપ્રકારેપણવિરોધઆવેછેતેસાંભલોતેકહુંછું.

હવેજેસિદ્ધછે તેઅનાદિઅનંતજાંગેહે એટલેએમસિદ્ધની
 આદ્યનથી કેફલાએદહામેસિદ્ધથયા તેમઅંતપણનથી કે
 અમુકેદહાડેસિદ્ધસંસારનેવિષેઆવશે માટેઅનાદિકેહેતાં
 આગેઅનંતાઅનંતપુદ્ગલપરાવર્તનવહીગયાં નેઅકેકાપુદ્ગ
 લપરાવર્તનમાંઅનંતા કાલચક્રવહિગયાં એમઆગલના
 કાલનુંકોઈરીતનુંપ્રમાણબંધાયનહિ નેએકકાલચક્રનાવે
 જેદ અવસર્પણી ૧ ઉસર્પણી ૨ તેઅકેકાજેદેઅકેકીચો
 વીશીગણાય તેએકચોવીશીનાદશકોડાકોઠસાગરોપમવ
 ર્ષજાયશે તેમાંપાંચમરથ નેપાંચઅઙ્ગરવર્તે એકકોડાકોઠ
 સાગરોપમમાંમુક્તિકહિશે પણપાંચમહાવિદેહમાંતોસદા
 યકાલનિરંતરમુક્તિશે અનેઆદશક્ષેત્રથઈનેતોએકમાહા
 વિદેહનીવિજયજેટલુંતોછેનહિઅનેત્યાંમાહાવિદેહમાંતોસ
 દાયમુક્તિચાલતીશે તોએવીરીતેમોક્ષેજાતાંઆગેઅનંતાઅ
 નંતકાલવહિગયોતેથીઅનંતાઅનંતજિવમોક્ષગયા નેમોક્ષ
 ક્ષેત્રતોએપિસતાલિસલાખજોજનમાંશે તેકેમકરીનેમાય
 જ્યાંરૂપકહિયે ત્યાંતોપુદ્ગલાદિકથયુંજ ત્યાંતોસંકડાશ
 થાય નેતેજિવમુક્તિમાંમાયનહિ માટેએપણએકમોટોવિ

रोधआवे माटेएअवगाहनाकहि तेअरुपिठे केहेवामात्र
छे शामाटेकेएकअवगाहनाजोसाबुतरुपहोय त्यांबिजि
अवगाहनापेशीशकेनहि अनेअहिंयांतोज्यांसिद्धपरमा
त्मानी एकअवगाहनाठे त्यांअनंतासिद्ध भगवाननी
अवगाहनाठे कोइआडी कोइउर्जी कोइवेठी कोइसुती
इत्यादिकरुपेरहीछे तेआकाशवतूठे एकजाणपणारुपल
क्षणतेचेतनागुणठे तेथीसिद्धजगवानकहेवायठे पणत्यां
कांइरुपादिकपदार्थएमनेविषेठेनहि एतोअरुपिपदार्थछे

हवेसिद्धनाजेगुणलक्षणठे तेकहियेछिये एटलेसिद्धप
रमात्माअरागीछे एटलेरागकेहेतांजे प्रेमदशातेथीरहि
त तेनावेजेद एकप्रशस्तराग १ बिजोअप्रशस्तराग २
प्रशस्तकेहेतां जेदेवगुरुधर्मसंबंधीराग नेअप्रशस्तकेहे
तां संसारादिकराग तेवनेथकिरहितठे तथाअद्वेषीछे
तेनापणवेभेद प्रशस्त १ बिजोअप्रशस्त प्रशस्तकेहेतां
देवगुरुधर्मउपरखेदकरतोदेखी तेनाउपरद्वेषआवे अप्र
शस्तकेहेतां पोतानासंसारादिक कारजपणामांखेदकर
तोदेखी तेनाउपरद्वेषआवे एवाद्वेषथकिरहितछे अज्ञान
पणाथकिरहितठे तथामोहदशाजेमारुमारुकरवुं तेथंकि
रहितठेतथाआश्रवपणाथकिरहितठे एटलेआश्रवकेहेतां
जेनवांकर्मखेंचीने आत्मसत्तामांसंग्रहकरवो तेथकिरहि
तठेतथाअनंतुज्ञानछे अहीयांकोइ प्रश्नकरशेकेज्ञानतोए

કજછે નેતમેઅનંતુકેમકોહોછો તેનોઉત્તર જેજ્ઞેપદાર્થઅનંતાભેતેપ્રતેજાણે માટેઅનંતુજ્ઞાનકહીયે તથાલોકઅલોકરૂપીઅરૂપીસર્વપદાર્થનેજાણે દેખેછે તેઅલોકપણઅનંતોછેતથાપુદ્ગલપ્રમાણુ તથાપુદ્ગલીકસ્વંધતેપણઅનંતાભેવાઅનંતપદાર્થનેજાણે માટેઅનંતુજ્ઞાનકહીયેછીયે.

શિષ્યવાક્ય--સ્વામીએતોપરઅપીક્ષાવડે કરીનેઅનંતુજ્ઞાનઠરેછે પણસ્વભાવીકજ્ઞાનતોઠરતુંનથી જેમકોઈએકચાદરનેવિષેરાઈપ્રમુખવસ્તુ નોગાંસડોબાંધીલાવ્યો તેરાઈનાદાણાઅનેકછે તેથીએચાદરપણઅનેકઠરેછે પણચાદરજોતાંતોએકજછે જેમમનુષ્યએકજ તેઅનેકપદાર્થનેજાણેદેખેછે તેથીતેમનુષ્યનાંકાંઈમનપણઅનેકનથયાં નેઆંરૂયોપણઅનેકનથઈ તેમસિદ્ધપરમાત્માનુજ્ઞાન તેએકજઠરેછે તેનોઉત્તરજે આત્માનાઅસંખ્યાતાપ્રદેશછે નેપ્રદેશપ્રદેશઅનંતુજ્ઞાનછે તેપરઅનુજાઈપણેછે સ્વઅનુજાઈપણેસર્વપ્રદેશજાણવુંછે તેજાણવાનોસ્વજાવજોતાંએકજછેપણપરઅપીક્ષાવડેકરીને અનંતપ્રકારનુંજાણવુંરહ્યું તેથીઅનંતુજ્ઞાનકહીયે તેસર્વેઉપમાવાચછે માટેઅનંતુજ્ઞાનજકહેવું એટલેસિદ્ધપરમાત્માઅનંતજ્ઞાનીછે તથાસિદ્ધપરમાત્માઅનંતદર્શનીછે એટલેઅનંતપદાર્થનેદેખવેકરીનેઅનંતદર્શનીકહીયે તેસર્વેપુર્વવતજાણવું અહિયાંકોઈકહેશેકેચોથુજ્ઞાનજેમનપરજવતેનેદર્શનછેનહિ તોકેવલજ્ઞાનનેદર્શ

નકયાંથકીથયું તેનોઉત્તરજે મનપરજવજ્ઞાનછે તેવિશેષ
 ઉપયોગીઠે શામાટેકેએકઅવધીજ્ઞાનનોભેદઠે જેઅવધી
 જ્ઞાનઠે તેસર્વેપુદ્ગલોકભાવરૂપીપદાર્થસંપૂર્ણનેજાણેદેખેઅ
 લોકવિશેલોકલોકજેવદ્વાંઅસંરૂપાતા સ્વાંદ્વાંજાણેદેખે
 અનેમનપરજવજ્ઞાનતો અઢીદ્વિપ્રમાણે મનોવર્ગણાનાપુ
 દ્ગલદ્રવ્યનેજાણે માટેઅવધીજ્ઞાનકરતાં મનપરજવજ્ઞાન
 નોવિષયઅત્યંતઅલ્પઠે અનેતેનેવિશેષણરૂપીપદાર્થનુજાણ
 વુંદેખવુંઠેનેએનેવિષેષણરૂપીપદાર્થનુજાણવુંઠે તથાઅવધી
 જ્ઞાનીપણમનનાપર્યાયનેજાણેદેખેછે એઅધિકારજગવર્તી
 જિમાંઠે જ્યાંવેદેવતાવિમાનીકેભગવાનને મનથકીવાંઘા
 પુજ્યાપ્રશ્નપુછ્યાં જગવાનેપણમનથકી ઉત્તરદીધા એવી
 રીતનો અધિકારઠેતથાપ્રત્યક્ષપણેજેમનુષ્યનીપાસેદેવનું
 આવવુંથાયછે તેમનુષ્યમનથકીદેવનેસમરેછે અથવામનથ
 કીકોઈવાતપુઠે તેનોઉત્તરદેવઆપેછે માટેએમજાણવામાં
 આવેઠેકે મનોવર્ગણાનાપ્રદેશદેવનાજોયામાંસારીરીતેઆ
 વેછે એવાતપ્રત્યક્ષમાંપણજાણથાયઠેતથાસિધાંતમાંપણ
 લેખઠે તેથીએમજાણીયેછિયે કેઅવધીજ્ઞાનસર્વરૂપીપદા
 ર્થનોવિષયછેતેમધ્યેથીમનોવર્ગણાનોઅલ્પવિષયમનપરજ
 વજ્ઞાનથીનામસંજ્ઞાકહિને જુદોજેદપામ્યોઠે તેથીતેનેદર્શ
 નગણ્યુંનથીપઠીતત્વતોજ્ઞાનીગમઠે માટેસિદ્ધપરમાત્માનેજે
 અનંતુદર્શનઠે તેસામાન્યઉપયોગીછે અનેવિશેષઉપયોગી

તોજ્ઞાનછે એજિનજદ્રગણીક્ષમાશ્રમણનેમતેછે તથાસિદ્ધ
 સેનદેવાકરનેમતેતોભિન્નઉપયોગમાન્યોનથી ત્યાંતોએક
 સમેવન્નેઉપયોગકહ્યાછે તથાસિદ્ધપરમાત્મા અનંતચારી
 ત્રનાધણીછે એટલેચારીત્રકહેતાં જેજ્ઞાનદર્શનનેવિષેથીર
 ભાવતેનેચારીત્રકહિયે અહિયાંવ્યવહારચારીત્રગવેસ્વવુંન
 હિ વ્યવહારચારીત્રતોપુદ્ગલીકજાવછે એટલેવ્યવહારક
 હેતાંજેપંચમહાવ્રતાદિકવહાજથકી પાલવુંપલાવવુંતેસર્વે
 પુદ્ગલીકભાવે તેનેવિષેકાંઈઆત્માનુંકલ્યાણનેનહિ એપુ
 દ્ગલીકભાવનોનાશથયેજમુક્તિમલે માટેઅહિયાંનિશ્ચય
 ચારીત્રલેવું તેનિશ્ચયચારીત્રતેઆત્માનોથિરજાવજાણવો
 તેજચારીત્રસિદ્ધપરમાત્માને.

વલીસિદ્ધભગવાનને અનંતુવિર્યકહ્યુંછે વિર્યકેહેતાંજે
 આત્માનીશક્તિ જ્ઞાનદર્શનનેવિષે સ્થિરતાપણેવિસ્તરેલી
 જશે અહિંયાંપુદ્ગલવિર્યજાણવુંનહિ એટલેપુદ્ગલીકવિર્ય
 થકિસિદ્ધજગવાનરહિતશે અનંતસુખમયકેહેતાંજે જ્યાં
 યાધિકેહેતાંજેમનની ચિંતા વ્યાધિકેહેતાંજેશરીરનોરો
 ગાદિક તથાક્રુધાવેદની તથાસાતજન્યપ્રમુખઅનેકરિતનાં
 સંસારમાંદુઃખછે તેદૂઃખથકિરહિતથયાતેજસુખ વલિસિ
 દ્ધજગવાનઅનંતતપનાધણીશે તેસદાયકાલજ્ઞાનદર્શનમાં
 રમણતારુપે તથાઅનંતઉપયોગીછે એટલેજ્ઞાનદર્શનનો
 ઉપયોગઅનંતાજ્ઞેપદાર્થનેવિષે પ્રવૃત્તિરહ્યોછે તથાશુદ્ધ

ठे अज्ञानभावप्रमुखअशुद्धतागइछे माटेशुद्धकहिये त
 थाबुधकहिये एटलेबुधकेहेतांजेक्षायकभावे ज्ञानदर्शन
 प्रगटेलुंछे तथाअवनासिकहिये एटलेअवनासिकेहेतां
 हवेकोइकालेसिद्धक्षेत्रथकिनाशथवानोछेनहि अजकहि
 ये अजकेहेतांजे हवेकोइकालेजन्मलेवोठेनहि अनेत्यांप
 एकांइजन्मलीधोठेनहि जेवाअहिंथीअसंरूपातप्रदेशनि
 र्मलथइनेगया तेवाजत्यांप्रगटपणेस्थिरभावेरह्याठे त
 थाअनादिठे एटलेआद्यजेनीठेजनहि तथासिद्धअनंतठे ए
 टलेएकएवाअनंताठे तथाअक्षयछे एटलेकोइकालेसि
 द्धपणानोक्षयथवानोछेजनहि तथाअक्षरछे एटलेकोइका
 लेसिद्धपणामांथीखरवानाठेनहि तथाकोइप्रदेशपणख
 रीपडेनहि तथाकोइगुणपर्यायपणखरेनहि माटेअक्षरक
 हिये तथाअणअक्षरठे एटलेअकारादिकअक्षर तेमांएरु
 पआवेनहि एटलेअक्षरादिकथकिरहितठे त्यांकोइकहेशे
 के सिद्धअथवामुक्तिजेकहेशो तेतोअक्षरसहितठे नेतमे
 अणअक्षरकेमकहोछो तेनोउत्तरजेसिद्धअथवामुक्तिइत्या
 दिककहिनेबोलाववुं तेतोअहिंयांसंसारीनेउचारणकरवा
 नीसंज्ञाछे पणत्यांनुंतोरुपबंधायनहि अनेत्यांकांइनामा
 दिकठेनहि माटेअणअक्षरजकहिये तथाअकलठे ए
 टलेएकोइनाकळवामांआवेनहि एकज्ञानिजएनेजाणे बी
 जानाजाणवामांनआवे तथाअचलठे एटलेएकप्रदेशआ

काशनो आघोपाढोनथायजे उर्ध्वधोत्रिछोबीजोप्रदेश
 एकफरशेनहि जेपांतानाआत्मप्रदेशवमेउपजतीवखतजे
 फरशेलाछे तेनातेजरहेपणआघोपाढोप्रदेशनफरशे मा
 टेअचलकहिये तथाअमरकहिये एटलेशुजाशुभकर्मथ
 किरहित एटलेपापपुन्यजेनेकरवुंनथी तथाशुजाशुजप्र
 देशथकिरहितकेहेतांजे पापपुन्यादिकनीवर्गणाओआठ
 जेआत्मानेवलगेलीहती तेवर्गणाथकिरहितथया एटले
 सर्वकर्मरुपमेलहतो तेथकिरहितथया माटेअमरकहिये
 तथाअगमकहिये एटलेजेसिद्धपरमात्मानास्वरुपनिगम
 बीजानेनेनहि एतोएकज्ञानिगमजवस्तुगे अहिंयांकोइकहे
 शेके ज्ञानिगमवस्तुएवुंकहोछो तोज्ञानिबीजानेजेवुंरुप
 होय तेकहेकेनहि जाणताहोयतोकेहेज तेनोउत्तरजेपुरुष
 जाणेछे तेनेकेटलीकवस्तुकहेवाजोगछे केटलीककेहेवा
 जोगनथी तेनुंकारणसांजलोके जेवस्तुनाहेतुजुक्तिद्रष्टां
 तसंसारीकवस्तुनेलागुथाय तेकीधामांआवे पणजेवस्तु
 नेसंसारीकहेतुद्रष्टांतलागुनथाय तेकीधामांनआवे जेम
 संसारनेविपेधृतखावानोअभ्याससर्वमाणसनेछे अनेजे
 माणसधृतखाय तेनास्वादनिपणमालुमछे पणकोइएस्वा
 दनुस्वरुपपुछेके धृतनोस्वादकेबोले तेवारेतेकेहेवानीसा
 मर्थीकोइनीनेनहि शामाटेजेएनोकोइहेतुद्रष्टांतएनास्वा
 दजेवोपडखेदेखाडवानेछेनहि तेरीतेज्ञानीपुरुषसिद्धना

स्वरूपनेजाणेछे पणकांइशक्तीनथी वलीकोइअहियांकहे
 शेकेअनुमानथकीसमजावे शामाटेकेउपमादेइनेकोइव
 स्तुसमजावाजोगछेनहि तोठीकजछे पणअनुमानप्रमा
 णकह्युंछे तेरीतेसमजावे तेनोउत्तर जेअनुमानप्रमाणप
 णवस्तुनाअनुसारविनाथतुनथी माटेजेवस्तुनोद्रष्टांतसं
 सारनीमांहेलीकोरेनहि तेनोअनुमानप्रमाणशांनोकरवो
 माटेसिद्धभगवाननुंस्वरूपअगम्यछे तथासिद्धजगवानअ
 नामिठे तेस्वरूपपुर्वेश्रावीगयुंछे तथाअरूपीछे एटलेसिद्धप
 रमात्मानेविषेरूपकशुंछेनहि एटलेरूपतेकहेतां जेवरण
 धोलो लिलो पिलो रातो शाम इत्यादिकवरणविनारु
 पशेनुंथाय एरूपतोपुद्गलनेविषेजछे माटेसिद्धअरूपीकहि
 येतथासिद्धअकर्मिछे अकर्मिकहेतां जेकर्मरहितएटले
 ज्ञानावर्णि १ दर्शनावर्णि २ वेदनी ३ मोहनी ४ आ
 युकर्म ५ नामकर्म ६ गोत्रकर्म ७ अंतरायकर्म ८ एआ
 ठकर्मथकीरहित तेनेअकर्मिकहिये तथाबिजेप्रकारेकर्म
 कहेतांजेकरवुं क्रिया आचार कष्ट प्रमुखकरवुंतेनेकर्मक
 हिये तेकर्मथकीरहितथया माटेअकर्मिकहिये तेमाटेसि
 द्धभगवानअकर्मिछे.

तथासिद्धभगवानअबंधछे बंधनाबेजेद रागबंध १
 द्वेषबंध २ तथाबंधनाचारभेद प्रकृतिबंध १ स्थीतिबंध २
 रसबंध ३ प्रदेशबंध तेनाजेदअनेकछे इत्यादिकबंधथ

कीरहितमाटेअबंधकहिये तथाअणउदयकहियेएटलेक
 र्मकांडछेनहि माटेउदयशानोहोय तेथीअणउदयकहिये
 तथाअणउदारीककहिये एटलेकर्मविनाकांडउदीरणाक
 रवीहोयनहि तथाअजोगीकहिये एटलेमनजोग १ वच
 नजोग २ कायजोग ३ एत्रणेजोगना १५ भेदभेतेसर्वे
 जोगथकीरहितभे माटेअजोगीकहिये तथाअजोगीकहि
 येएटलेपांचइंद्रिना तेवीशविषय तेमाहेलोएकेविषयत्यां
 भेनहि तथाइंद्रियोपणत्यांभेनहि तथामननोभोगपणछे
 नहितेथीरूपीपदार्थत्यांकोइभेनहि तेथीअजोगीकहियेत
 थाअरोगीकहिये रोगजेवातपितकफप्रमुखतेशरीरहोय
 तेनेथायत्यांतोकांड शरीरछेनहि माटेअरोगीकहिये तथा
 अजेदीकहियेएटलेजेअसंख्यातप्रदेशरुपआत्मानोजेघन
 भेतेनेकोइजालाप्रमुखेजेदेकहेतांविंधे एटलेछिद्रपाडवुंठ
 रचुंतेकांडपडेनहि सदायअभेदीभे तथाअछेदीकहेतांजे
 घनमांथीकोइकडकोजुदोपामवोचाहे तेकांडकोइकालेप
 णेनहि तथाअवेदीकहेतांजे पुरुषवेद १ स्त्रिवेद २ नपु
 षकवेद ३ तेत्रणेवेदेकरीनेरहीतछे तथाअखेदीकहेतांजेजे
 कारजकरतां थाकलागेतेनेखेदकहिये तेमाहेलुत्यांकांड
 कारजकरवुंकराववुंभेनहितेथीअखेदीकहियेतथाअकखाइ
 कहिये कखायकहेतांजेक्रोधादिक तेनाचारभेद क्रोधक
 हेतांजेतप्तपरिणाममानकहेतांजेअभिमान तेनेजगत्रमद

कहेते तेनाआठजेदते जातमद १ कुलमद २ बलमद ३
रुपमद ४ धनमद ५ इश्वरीयमद ६ ज्ञानमद ७ तप
मद ८ इत्यादीकअनेकजेदएमदअहंकारनाते तथामाया
कहेतांजेकपटस्वअर्थकरे परअर्थकरे तथास्वजावेपणक
पटमांजरम्याकरे लोभकहेतांजेतृप्ता धननी राजनी पु
त्रनी स्त्रिनी जसकीर्तिनी आभवनी परभवनी एसर्वेनेतृ
प्ताकहिये एक्रोधादिकचारेनेकस्वायकहिये एवाचारेक
स्वायथकीरहित तेनेअकस्वाइकहिये एटलेएसिद्धभगवा
नअस्वाइजछे तथाअसस्वाइकहेतां जेसिद्धभगवान
सस्वाइकहेतां कोइनीसाहाजकरेनहि एटलेजेमुक्तिग
यातेनीकोइजिवआशाराखे जेमहारुकारजकरे तेसर्वमि
थ्याते सिधजगवानअहियांआवेपणनहि नेकोइनुंकारज
करेपणनहि त्यांवेठापणकोइनुंकारजकरेनहि एतोपोता
नास्वभावमांस्थीरभावेछे माटेएमनेअसस्वाइकहिये अथ
वाबिजोअर्थजेअसस्वाइकहेतां एबिजाकोइनीसाहाजेसि
ध्धरह्यानथी अनेकोइनीसाहाजथकीसिद्धथयानथी एतो
पोतानीआत्मशक्तियेजसिद्धथयाछे नेपोतानीआत्मश
क्तियेजस्थीरजावेसिद्धनेविषेरह्याछेअहियांकोइनीसाहा
जखपलागतीनथीकोइनीसाहाजथकीपुर्वेसिद्धथयानथी
हमणांपणकोइनीसाहाजथकी कोइसिद्धथतानथी आवते
कालेपणकोइनीसाहाजथकीसिद्धथवानानथी अहियांतो

एकआत्मशक्तिस्वपलागेते माटेअसखाइजकहिये वली
 अलेसीते एटलेलेइयाकहेतां क्रश्चलेइया १ निललेइया
 २ कापोतलेइया ३ तेजुलेइया ४ पद्मलेइया ५ शुक्ललेइया
 ६ एछयेलेइयाथकीरहितते माटेअलेसीकहिये तथाअश
 रीरीकहेतां उदारीक १ विक्रिय २ आहारक ३ तेजस ४
 कारमण ५ एपांचेशरीरेकरीनेरहित माटेअशरीरीकहि
 येतथाअणाहारीकहेतां कवलहारकहेतां जेकोलियोवा
 लीनेमुखमांधरे १ रोमाहारकहेतां रोमरोमथकीप्रण
 मे २ उजाहारकहेतां गर्जावासप्रमुखजाणवानुं इत्यादि
 कआहारेकरीनेरहित तेनेअणाहारीकहिये तथाअव्या
 बाधकहेतां जेबाधापीमारहित तथाअणअवगाहकहेतां
 जेअवगाहनाजेशरीरनीसंसारमानोखीनोखीते तेसंक्षेप
 थीकहियेछिये प्रथवीआदिकचार थावरनीआंगलनेअसं
 रूयातमेभागेछे वनस्पतिनीहजारजोजननीते बेरंद्रीनी
 बारजोजननी तेरंद्रीनीत्रणगाउनी चौरंद्रीनीचारगाउनी
 त्रिजंचपंचंद्रीनीआंगलनोअसंरूयातमोभाग उतकष्टीह
 जारजोजननी नारकीनीपांचसेंधनुषनी देवतानीसातहा
 थनी मनुष्यनीत्रणगाउनी एवीचारपनवणासुत्रथकीजो
 इलेजोइत्यादिकअवगाहनायेकरीरहित तेनेनिरअवगा
 हनाकहियेअहियांकोइकहेशेकेसिद्धनीअवगाहनाजघन्य
 बत्रिशआंगलनीउतकष्टी त्रणसेंतेत्रिशधनुषनेबत्रिशआं

गलनीं नेतमेअणअवगाहिकेमकहोछो तेनोउत्तर जे
 त्यांकांइपुद्गलीकअवगाहनांनहि नेत्यांजेछेतेनोआत्मी
 कअवगाहनां तेएकअवगाहनात्यांअनंतीअवगाहनां
 रहिंते माटेएअवगाहनातोकहेवामात्ररहींते नेपुद्गलीकअ
 वगाहनामांएकमांबीजिसमायनहि अहियांकोइकहेशेजे
 मनुष्यतथाजनावरनाशरीरनेविषेकीडाप्रमुखपडेछे माटे
 बिजिअवगाहनां समायकेनहि तेनोउत्तर जेमनुष्यत
 थाजनावरनेविषेकीडापडेछे तेतोअल्पशरीरींते नेरोंगा
 दिककारणेपडेछे माटेकांइमनुष्यमांमनुष्यपद्मांनथी ने
 जनावरजनावरमांपडतांनथीनेस्त्रिआदिकगर्जधरेते तेतो
 गर्जनोकोठोन्यारोजछे गर्भस्थीतिपुरीथये प्रसवथायमा
 टेएअवगाहनामांअवगाहनाकहेवायनहि माटेएतोस्थी
 तियाजावछे माटेअहियांपुद्गलीकजावमां बिजिअवगाह
 नासमातीनथी नेसिद्धजगवाननेतोएक सिद्धनीअवगाह
 नात्यांअनंतासिद्धनीअवगाहनारहीछे माटेएअवगाहना
 गणायनहि तेथीसिद्धजगवानअणअवगाहीछे तथावली
 अगुरुलघुकहेतां खटगुणीहाणवृधिश्रथवाहलवोच्चारे ए
 सर्वेव्यवहारनयेकरिनि सिद्धजगवाननेकहियेछिये शामा
 टेकेस्वअपीक्षायेंतेनहि परअपीक्षायेलधेतेविचारसर्वसु
 मतीग्रंथथकीजाणजो तथाअप्रणामीकहेतां कोइगतिआ
 दिकविशेप्रणमवानोस्वजावतेनहि माटेअप्रणामीकहिये

तथाअतिंद्रियकहेतां श्रोतइंद्रि १ चक्षुइंद्रि २ घ्राणइंद्रि
 ३ रसइंद्रि ४ फरसइंद्रि ५ एइंद्रियोयेकरीनेरहिततेने
 अतिंद्रियकहिये तथाअप्राणीकहेतां पांचजेइंद्रिपूर्वेकहीते
 मनोबल१ वचनबल२ कायबल३ स्वासोस्वास४नेआव
 खुं५एदशप्राणथकीरहिततेनेअप्राणीकहिये तथासिद्धज
 गवानेनोप्रजाप्तीकहिये एटलेप्रजाप्तीकेहेतां आहार
 प्रजाप्ती१शरीरप्रजाप्ती२ इंद्रिप्रजाप्ती३स्वासोस्वास
 प्रजाप्ती४ ज्ञाषाप्रजाप्ती५मनप्रजाप्ती६ एवप्रजाप्तीथ
 कीरहिततेनेनोप्रजाप्तीकहियेतथाअयोनीकेहेतांमनुषत्री
 जंचनीआंबलीपत्रतथाकाचवादिआकारेयोनी तथादेव
 तानारकीनीउतपातयोनी समुर्छमनीअनेकजातनीयोनी
 तेयोनीमांजेनेप्राप्तनथीथावुं तेनेअयोनीकहिये तथाअ
 संसारीकेहेतां संसारजेदेवतामनुष त्रीजंचनारकीएचा
 रगतीसंसारथकीरहित तेनेअसंसारीकहिये तथाअपर
 केहेतांसंसारस्वरुपथकीनोखा तथाअपरंपारकेहेतांजेनो
 पारनपामीये अव्यापीकेहेतां संसारादिकनेविषेव्यापे
 नहि अकंपकहेतांजेवायु प्रमुखेकंपेनहि अविरोधीकहेतां
 कोइजिवसाथेविरोधछेनहि अनाश्रवकहेतांजेशुभाशुज
 पुन्यपापभेनहि अहिंशाप्रमुखपणआश्रवछेनहि तथाअ
 ढारेपापरुथानथकीरहीतथयाभे तेथीअनाश्रवकहिये असं
 गीकहेतां कोइपुद्गलादिकनोसंगभेनहि अनाकारकहेतां

परीमंमलप्रमुखस्वस्थानएकेउनेहि इत्यादिकअनंतगुणे
करीविराजमानएवेलक्षणेसहित तेनेसिद्धपरमात्माकहि
येहवेअहिंथकीसिद्धजेथाय तेकेवीरीतेथाय जेचौदमागुण
ठाणानेअंतेउबिन्नक्रियाप्रतिपातीध्यानकरतोसइलेसीक
रणकरीनेसिद्धेएटलेपुर्वेआठगुणआत्माना तेआठकर्म
दाबेलाछे तेथकीछुटेतेनुंनाममुक्तिकहिये तेआठगुणनां
नामकहियेछिये ज्ञानगुणतेज्ञानावर्णिकर्मदाब्योबे १ द
र्शनगुणतेदर्शनावर्णिकर्मदाब्योछे २ अव्याबाधगुणतेवे
दनीकर्मदाब्योछे ३ जावचारीत्रक्षायकभावनुंतेगुणमोह
नीकर्मदाब्योछे ४ अवनाशीगुणतेआयुकर्मदाब्योछे ५
अरुपीगुणतेनामकर्मदाब्योछे ६ अगुरुलघुगुणतेगोत्र
कर्मदाब्योछे ७ वीर्यादिकगुणतेअंतरायकर्मदाब्योछे ८
तेआठकर्मआठगुणदाब्याबे तेआठकर्मनेद्रव्यकर्मकहि
येतथारागद्वेषतेजावकर्मकहिये तेकर्मथकीछुटेतेनेमुक्ति
कहिये तेजिवकर्मथकीमुकाइनेसिद्धक्षेत्रमांसिद्धीवरे.

शिष्यवाक्य—केस्वामी एजिवकर्मथकीमुकाणोत्यारेके
नाजोरथकीसिद्धसुधीजाय केमकेअहियांतोजिवनेगती
आदिकनेविषे आनपुरवीछे तेखेंचीजायबे अनेअहियां
तोकोइप्रेरकउनेहि नेप्रेरकविनासातराजउंचोकेमकरीने
चडे तेनोउत्तर केपुर्वप्रयोगकहेतां जेअनादीकालनो
एजप्रयोगजवाआववानोबे तेथकीकरीनेजाय तथा बी

जे प्रकारे गती प्रणमन कहेतां जे ते गती मांजवुंछे जथा कुला
लचक्रवत् एटले कुंभार नोचाकरो प्रथम फेरवीने पळीदंड प
डतो मुके तोय पण तेचाकरो तेनी मेले फरयाज करे तेमजिव
संसार गती आदिक थकी छुटोछे तोय पण गती प्रणमन नेली
धेचाल्यो जाय तथा त्रिजे प्रकारे बंधन भेद कहेतां जे बंधन थ
की छे दाणो जेम एरंडा नुंबीज एरंडा नुं फल फाटेके एरंडा नुं
बिज उंचुचाले तेम अहियां कर्म बंध थकी छुट्यो एवो आत्मा
उंचोचाल्यो जाय तथा चोथे प्रकारे असंग क्रिया कहेतां जे
म अग्नि नोधुमा मोछे ते वायुरहित सखा बंध उंचोचाल्यो ज
जाय तेमजिव ने अनादिकालनी असंग क्रिया ये उर्ध्व गती
जवळ जे तेथी उंचोचाल्यो जाय एरी ते सिद्ध गती मांजाय

शिष्यवाक्य--स्वामी चौदमुगुण ठाणु अक्रिय छे तो चौद
मेगुण ठाणेथी एवी क्रिया केम करे केसातराज उंचो जाय ते
नो उत्तर जे सिद्ध तो अक्रिय जे परंतु पूर्ण प्रेरणा ये जाय ते जे
मतुंबडुं तेनी उपर बहू म्रतिका प्रमुखनो लेप देइ नेट हाने
तली येनाखिये तो एलेप धोवाइ जाय त्यारे तुंबडु पाणीनी उ
पर ज आवे एतुंबडानो स्वभाव तेम आत्मा कर्मना लेप थ
कीरही तथो तेथी मुल स्वभाव आत्मानो उर्ध्व गती नो भे अने
जिवने चालवानी शक्ति छे धर्मास्ती कायने साहाज करवानी
शक्ति ते तेथी जिव कर्म रहित थो तो पण जिव सिद्ध क्षेत्र मांर
हे अहियां कोइ कहे शे के आगल अलोक मां एजिव केम चाल्यो

नगयो तेनोत्तर जेअलोकनेविषे धर्मास्तीकायतेनहि
 त्यारेत्यांचालताने साहाजकोणआपे माटेप्रेरककोइनहि
 तेथीनगयो अथवाकोइकहेशेके त्यारेनिचोकेमनपड्यो
 तेनोत्तर जेजारहोयतेनिचुंआवे नेएतोआत्माकर्मरुप
 जारथीरहितथयो एटलेहलकोथयो तेनिचोशाथकीआ
 वे अथवाकोइकहेशेके त्यांडाजोमणोत्रीछो आघोपा
 छोकेमनजाय तेनोत्तर जेएतोचेतनअकंपछे तेकांडवा
 युथकीहालेचालेनहि अथवाकोइप्रेरणाकरतापणनेनहि
 जोकर्महोततोप्रेरणाकरत अथवाअचलछे एटलेपोताना
 आकाशप्रदेशजेफरसेलाळे त्यांथकीचालीनेआघोपाछो
 जायनहि शामाटेकेसिद्धभगवानअक्रियछे माटेक्रियाव
 नाएबधुकारणबनेनहि नेअहियांतोक्रियानोनाशकरीने
 सिद्धीवरचाछे माटेएकामनबने अथवाकोइकहेशेकेसिद्ध
 नेकर्मकेमनलागे तेनोत्तर जेकर्मतोअज्ञानजोगथी
 लागेते अनोसिद्धभगवानेतोअज्ञानजोगनाक्षयकर्यांते ते
 थीकरीनेकर्मकोइलागेनहि एटलेएवुंजेसिद्धक्षेत्रतेनेविषे
 आत्मासिद्धपदनेपामे अनेएवाजसिद्धपरमात्मानागुणक
 ह्यातेवाजसर्वनाआत्मानाछे तेआत्मीकगुणनुंस्मर्णध्यान
 जेकरेतेपोतेसिद्धपरमात्माथायएवातमांसंदेहराखवोनही
 ॥ दुहा ॥ सुक्ष्मबोधविणजिवने नहिआत्मअनुभव॥ ते
 कारणएवरणव्यो सुणीलेजोतमेभव्य॥१॥ आत्मचिंताव

रणवी वरणव्योसुक्ष्मबोध॥ हेज्ञेनेउपादेय एत्रणेनोक
रीशोध॥२॥ शुभाशुभदशावरणवी त्यागविकहिनिरधार॥
शुद्धभावतेआदरो निजस्वरूपसुखकार॥३॥ जेदज्ञानअ
हियांवरणव्यो जडचेतनविभाग॥ गुणपर्यायतेमजाणि
ये द्रव्यसंघातेजाग॥ ४ ॥ नयोसातेवरणवी बहूग्रंथअनु
सार॥ दोयप्रकारएहमांकह्या समजोचतुरविचार॥ ५ ॥
बावनभेदतेजाखीया सातेनयनातेह॥ एमअनेकजेदपक्ष
थी वरणव्यात्यांगुणगेह॥ ६ ॥ लक्षणगुणस्वजावते प्रत्ये
केप्रत्येकजोय॥ साधारणरीतेवरणव्या समजिलेजोसोय
॥ ७ ॥ निक्षेपाचारजाखिया ग्रंथथकीनिरधार॥ अर्थतेसवी
धारजो पंडितमुखनिरधार॥ ८ ॥ स्वरूपकह्युंजेसिद्धनुं जि
न्ननिन्नकरीसार॥ बहूहेतुबहूजुगतथी भास्युंहरखअपार
॥ ९ ॥ इत्यादिकबहूवारता जाखीग्रंथमोझार॥ सुत्रग्रंथप्र
करणथी एजास्योअधिकार॥ १० ॥ न्यायतर्कएमांघणे
समजुनेसुखदाया॥ भुरग्यानेघेवरमले तेमएग्रंथचितलाय
॥ ११ ॥ एग्रंथजेरुदियेधरे तेनेसिद्धपदसार॥ पांमवानहिते
आंतरो जाखुंछुंनिरधार॥ १२ ॥ एग्रंथथीअलगोरहे तेनेजव
स्थीतिदूर॥ जन्ममरणतेपामशे रहेसंसारजरपुर॥ १३ ॥ एह
ग्रंथअविचलरहोसुरगिरिसमतह॥ ज्यांलगीरवीशशीरहेत्यां
लगुणनोगेह॥ १४ ॥ एहग्रंथमुखमुखहोवो वसुधामांविस्ता
रातेलबिंदुजेमविस्तरेजव्यजिवसुखकार॥ १५ ॥ उगणीसतसं

वछरे तेविसकारतगमास ॥ शुक्लत्रयोदशीजाणिये जोम
वारसुखवास॥१६॥एहग्रंथपुरणहूवो संघनेअतिआनंद॥
मुजमनपणआणंदघणो प्रगट्योसुखनोकंद॥१७॥मोदी
कपुरमोटकु बहुश्रावकनोवास॥ तेहतणेआग्रहेकरीकिधु
अहियांचोमास॥१८॥श्रोताव्यक्ताबहुवसे श्रावकपुन्यप
वित॥तेहतणेआग्रहेकरी किधोग्रंथएनित॥ १९ ॥हूकम
माथेचनावियो जिनवरकेरोसारा॥तेहनांवचनअनुसारथी
जारूयोएहविचार॥२०॥हूकममुनीनोमानशे आदरशेए
ग्रंथ ॥ सुखशाश्वतापामशे होशेशिववधुकंथ॥ २१ ॥

॥ इति श्री आत्मचिंतामणीसंपूर्ण॥

श्री चिदानंद बत्रीश्री.

नाथकेसेपरघररमणसोहायो एअचरिजमोयेआयो
 ॥नाथ० १॥ मिथ्याअव्रतकपायेकरीने जोगअशुद्धमि
 लायो॥बंधउदेउदिरणाकरीने श्रद्धाशुद्धनपायो॥ना० १॥
 अवलीप्रणतीरागद्वेषनि वलीअचरणमनलायो ॥ तेथी
 परघररमणकरीने निजस्वरूपनपायो ॥ना० २॥ बहूवि
 धमरणअनंतकरीने त्रसथावरभमायो ॥ अबश्रद्धाआग
 मसुलहीने हूकमनिजघरआयो ॥ना० ३॥ पदपेहेलुसंपू
 र्णः ॥१॥ नाथकेसेनिजघररमणसोहायो एअचरीज
 मनभायो॥नाथ०॥सदबुधमीत्रमलयोजबआई तेहनेस्वरु
 पसूणायो ॥ तववृतंतमूलथीतेजाणी चीतचमत्कारपायो
 ॥ना० १॥ निद्रापरमाददुरकरीने आपसुआपजगायो ॥
 निजज्ञानदशालीधीसंभारी तवमिथ्यातदुरेजायो ॥ना०
 २॥ ओलीप्रणतिसोसवथईप्रणमी श्रद्धासेहेजसोहायो॥
 तमहूकमशुंशीवसूखलहिये सेहेजेनिजघरपायो ॥नाथ०
 ३॥पद२ संपूर्ण॥ तुहीहेतुहमारोअनूजव ॥चाल॥ अबधू
 एहीज्ञानहमारो जासुअनुभवहेप्यारो ॥अबधु०॥ वस्तु
 गतेरह्योजेधर्म सोहीधर्महमारो ॥ ओरकाजगोडीकरीरे
 उनमेंखेलेप्यारो ॥अ० १॥ बहिरअंतरनेवलीपर्म आत्म
 परनितीतीन ॥ देहादीककोभरमरह्योजीहां सोबहीरा

तमदीनरे ॥ अ० २ ॥ अंतरआत्मखेलेन्यारो ज्युंजलक
मलद्रष्टांते ॥ मुनीहुकमकहेनहीकर्मबंधन सोपरमात्म
वृंतंतरे ॥ अ० ३ ॥ संपूर्ण ३ ॥ राग आशावरी ॥ में
तोमेरीरेजोजाईकुसमरुं औरसूनहीमोयेकाज ॥ औरसू
कछुगरजसरेनहीरे घरकेसाथेलाज ॥ अबधूऔरकुकुणसं
चारै १ ॥ मेरीभोजाईमेरीपासे सोतोरहीबेमुन ॥ अहो
निशस्मरणकरतीमोरी वाकुछोमेकुण ॥ अब० २ ॥ नी
जनाजीकेरेपासेरेहेशुं करशुंआत्मकाज ॥ मुनीहुकम
कहेसांचलोरे जेशुंशीवपुरराजरे ॥ पद ४ संपूर्ण ॥

॥ पद ५ रागकल्याण ॥ चेतनक्युंखेलेतुंपरमें जोखेले
तोखेलघरमें ॥ चेतन० ॥ तुंजाणेपरबुजवुरे सोनहीतुज
गुणजाग ॥ परउपदेशपरजोगथीरे परग्रहणेतुंलागरे
॥ चेतन० १ ॥ सकलमनोरथपूरवेरे चीदानंदमहाराज ॥
जेथीभवभ्रमणमटेरे आपेशीवपूरराज ॥ चेतन० २ ॥ ते
माटेचेतनभजोरे काढीऔरबलाय ॥ हुकमकहेतुमेखेलो
सहीरे निजघेरसेहेजसमायरे ॥ चेतन० ३ ॥ पद ५ संपूर्ण ॥

॥ पद ६ रागप्रजाती ॥ अहीनेदुधपावेजेमाणस दु
णुविखवधारैरे ॥ तेनेतेखावेसहीरे उलटोगुणतेजारैरे १
चेतनक्यातुंपरसमजावे निजघरनहीतुंपावेरे ॥ चेतन० १ ॥
परसमजावतआपकुखोवत निजचेतनआपसंभारैरे ॥
आपसमजावतहोवेवधीं जेहसुहोवेसुखकारैरे ॥ चेतन०

२ ॥ परमापेसतसूखनहीपावत जेहथीबहुजंजाल ॥ आ
पसंभालतदीसेवीरला मुनीहूकमकहेतेधार ॥ चेतन० ३
संपूर्ण ॥ ॥ पद ७ रागवेलावल ॥ क्यासुवेतुंजागबाव
रा जन्ताक्युंकहावेरे ॥ चेतनकहावतधरतउमेद तोसर
द्वाशुद्धसोहावेरे ॥ क्या० १ ॥ पंचज्ञानखटद्रव्यकुजाणे गु
णपर्यायेमनआणेरें ॥ स्यादवादद्रष्टिसुदेखत नयनिक्षेप
प्रमाणेरें ॥ क्या० २ ॥ पक्षप्रमाणखटकारकउनमां एमअ
नेकजंगतुरंगरे ॥ मुनीहूकमकहेजेएजाणत सोहीसरद्धा
सुरंगरे ॥ क्या० ३ ॥ पद ७ संपूर्ण ॥

॥ पद ८ ॥ रागविलास ॥ आजगइतिसमोवसरणमां
॥ राग ॥ चेतनक्यातुं परसंजारे निजद्रव्यकुंसंजालोरे ॥ आं
कणी ॥ निजघरवहेसोसजातिजाणो अनंतगुणेतेंजरीयो
रे ॥ स्यादवादद्रष्टितेजोतां संभुरमणतेदरीयोरे ॥ चेतन
क्या० २ ॥ द्रव्यजावनिश्चेव्यवहारो एमअनेकभेदज्यां
हुतरे ॥ मुनिहूकमकहेजेएजाणत तेलहेपरमपदसंतरे ॥
चेतन० ३ ॥ पद ८ संपूर्ण ॥ ॥ पद ९ ॥ रागजेरव ॥ आ
जतोबधाइ ॥ एचाल ॥ चेतनक्यातुंकरेपरआशा ओडीदे
एहवीषासारे ॥ चे० ॥ परआशासेंपुद्गलपेसत देखतलो
कतमासा ॥ निजधणीकानामनजाणत एहीबडाउदासा
॥ चे० १ ॥ विजातितुंक्यारेबिचारत एहीपुद्गलपासा ॥
निजस्वरुपरमताचेतनमां सेहेजेहोतखुलासा ॥ चे० २ ॥

निजधणीकेपासेरहीके उरसुकहाकरनावातां ॥ मनउ
 लासप्रगट्योजेअनुजव सोतो नहिरहेछाता ॥ चेतन०३
 चिदानंदकीमोजमचीजव उरकीकुंनकरेआशा ॥ मुनिहू
 कमकहेनिजघर आपहिचिदानंदकरतुहेवासा ॥ चे०४ ॥
 पद९ संपूर्ण ॥ ॥ पद१० मुं ॥ रागप्रजाति ॥ चेतनक्या
 तुंपरमेंपैसे अल्पकालजाणतहेआपको ॥ उरसुखकुंणले
 शे ॥ चे० १ ॥ जोचेतेतोकरलेसजाइ प्राश्रितआलोयण
 पेली ॥ पछीसझायध्यानतेकरिये काउसगरसेसेहेली
 ॥ चे० २ ॥ जोचेतेतोएणीविधकरले उरसेनहिहेतुजका
 ज ॥ मूनिहूकमकहेतेजनपामत सेहेजेशिवसुखराजरे ॥
 चे०३ ॥ पद१० संपूर्ण ॥ पद११ मुं ॥ दूहो ॥ एहीगुरुएहीचेला
 एहीदेवनकादेव ॥ उरकाजबोमीकरी कीजेउनकीसेवा ॥ १
 ॥ रागआशावरी ॥ अबधुक्यातुंअनुजवपुछे निजचिदा
 नंदनहिबुजे ॥ अ० ॥ चिदानंदकीबातनजाणत उरकीक
 रतहेआशा ॥ उरतेरेकुंक्याबतलावुं एहीबडाहेपासा ॥
 अ० १ ॥ निजघटमेंचिदानंददीसे सर्वगुणेतैजरीयो ॥
 भेदज्ञानकीकरेविविक्षा सेहेजेनवजलतररीयो ॥ अ०२ ॥
 क्षयउपसमवडानहिजेहुकं पणजोएहनेनजशे ॥ मूनिहू
 कमकहेतेहनेरे सेहेजेनवजलतरशे ॥ अ०३ ॥ पद११ संपूर्ण
 ॥ पद १२ मुं ॥ वादलसेसुरजकुंडंकत ॥ राग ॥ हरेइहां
 सबहिआहारकुंध्यावे सोनवपारनपावे ॥ ह० ॥ सबहिआ

हारकिशातापुछे मोहेवसमनजेहनुं॥निजचिदानंदअंतर
खेले तिहांआहारनचिनुं ॥ह० १॥ बाहाजआहारतेपुद्गल
लेवे सोतोपुद्गलउपासी ॥ अंतरआहारचेतनलेवे सजा
यध्यानमनवाशी ॥अ० २॥ याविधआहारविवीक्षाकरे
जेलेशेएआहार ॥ मुनिहूकमकहेतेहनेरे सेजेनवजलपा
रा॥अ० ३॥पद १२संपुर्ण॥ पद १३ मुं ॥ वादलसेंसुरजकुं
ढंकत ज्युंकर्मचेतनकुंरे ॥ तेमतरियाजोगकुंखंमत उरलो
केध्यानमनकुंरे॥१॥ उरलोकनसेध्याननहोवे ध्यानएकांते
कहियुंरे ॥ ध्यानतणिजोकरेरेविवीक्षा तोभेगीमतकरस
इयुंरे ॥ वा० २ ॥ कविपणएकांतरहिने करेकवितारुडी
रे ॥ मुनिहूकमकहेसुणोभाइसंतो एमतनहिछेकुंडीरे ॥
वा० ३॥पद १३संपुर्ण॥ ॥ पद १४मुं ॥ रागगोडी॥चेत
नक्यातुंमनदोडावे एसुदुरगतिपावे ॥ चे० ॥ एमनछेपु
द्गलकाघरको सोहिबिजातीजाणो॥बिजातीकोसंगकरण
सु कालअनादिगमाणो ॥ चे० १ ॥ तोपणतेरेकुंलाजन
आवत हजिमननसमारो ॥ अबसुंचुक्योफेरहिचेतन ज
इसंसारभमारो ॥ चे० २ ॥ तेमाटेमनवशकरराखो ज्युं
शिवसुखफलचाखो ॥ मुनिहूकमकहेसुणोभाइसंतो ए
उपदेशमेंदाखो॥चे० ३॥पद १४संपुर्ण॥ ॥ पद १५मुं ॥
॥ रागगोडी॥चेतनक्यातुंमनदोडावे जेहसुंअप्पानपावो॥
॥चे०॥ द्रव्यगुणपर्यायकुजाणत भेदाभेदसबंध ॥ नयन

खेपप्रमाणतुंजाणत वलिस्यादवादसबंध ॥ चे० १ ॥
 पक्षखटकारकादिकसोजाणे निजबुद्धिनेअनुसारे ॥ चे० ॥
 पणध्यानकरिसकेनहिरे तोमनकेमनवारे ॥ चे० २ ॥ मनव
 शथीचिदानंदप्रगटे निजघटमेंहोयदिवो ॥ मुनिहूकमकहे
 सुणोजाइसंतो एहिअमृतकरीपीवो ॥ चे० ३ ॥ १५ संपूर्ण ॥
 ॥ पद १६ मुं ॥ रागकेरबो ॥ पीयाबिनकेसेरहूमें अब
 लाएकलडीनार ॥ पियातुमजिसदिनगयाविदेसे फेरख
 बरनहिपाये ॥ पी० १ ॥ जुरतजुरतबहूकालबितो धीरज
 नहिरतकोइ ॥ पी० २ ॥ सखिहमारीहांसिकरति पीउ
 तुमकेमनबोलाय ॥ पी० ३ ॥ अबतुमनामसमरणहुवो
 मोये ठुतियाफीटफीटजाय ॥ पी० ४ ॥ सासरीयेमोये
 साजनकिधि पिउपणमनसुभुलाये ॥ पी० ५ ॥ मुनिहू
 कमकहेधीरजराखे अबतेरेकुंबोलाये ॥ पी० ६ ॥ संपूर्ण ॥
 ॥ पद १७ मुं ॥ पीउसेमेंकेसेकरुंरे उरघरमेंजेजाय ॥
 एकलमीमेंघरमेरहेति तरुणअवस्थापाय ॥ पी० १ ॥ वे
 रीरेदेखीछीदरदेखे ॥ रखेकुलमेंकलंकलगाय ॥ पी० २ ॥
 मोयेकंद्रपकामेपीमी ॥ बिनअग्नितनमेंदाह्य ॥ पी० ३ ॥
 रुपरंगचतुराइतेखोइ ॥ उरसुंवातकेमथाय ॥ पी० ४ ॥
 सुणोसखीएअरजहमारी ॥ जइमोयेपीउकुजनाय ॥ पी० ५ ॥
 मुनिहूकमसुंजाइकहूंरे ॥ चेतनघरअणाय ॥ पी० ६ ॥ संपूर्ण ॥
 ॥ पद १८ मुं ॥ जोबनमातीरागजेजेवंती सुणएभमरवा

त ॥ कुणछेतेरीजात कुणतेरोमाततात तुनहिजाणोसोहि
 रे ॥०१॥ तुंतोवेठोपरघरमें पररमणितेरेदलमें ॥ सोहि
 मानतमुखमनमें एसमजनतोहिरे सु ०२ ॥ तेरोघरहे
 सोदूजो अबतेरीनारकबुजो ॥ मुनिहूकमकहेअबसुझो
 सोहिपुछुतोहिरे ॥सु०३॥ पद१८संपूर्ण॥ ॥पद१९मुं॥ रा
 गभुपालि ॥ जमरकहेसुणसखीहमारीबातरे तुमकहेघर
 दूजोसोतोकुणजातरे ॥ सखीकहेसुणजमरएतोबिजिजा
 तरे ॥ भ०१ ॥ तुंभेचिदानंदमइ तेरोरुपउरजातरे ॥ ना
 रीतेरिप्रतिव्रता सोतोजुवेवाटरे ॥ज० २ ॥ एतोनारिहे
 दुखदाइ तेरीकरेघातरे ॥ मुनिहूकमकहेअबजाणो एसो
 येअवदातरे ॥भ०३॥पद१९संपूर्ण ॥ ॥पद२०मुं॥ चेतन
 तुंकांफरेभुला चेतनकयुंकातुंभरमाये॥ तेरारुपजाणलह्या
 जोराये ॥चे० ॥ तेरीगतजाणलइघटमें जमियोहूंगतिप
 टमे ॥ चे० १ ॥ रागद्वेषबंधवहेतेरा एपरिवारनहिमेरा
 ॥चे०॥तेरिसगसैंमेकहियो नानारुपगतिमेंलहियो॥चे०२
 नर्कादिकदुखमेंसहियो सोतोमेंजाणअबलहियो ॥चे०॥
 मुनिहूकमकहेसुणजाइयो एहसुंअलगानितरहियो॥चे०
 ३ पद २० संपूर्ण ॥

॥ पद २१ मुं ॥ रागकाफि॥ मोहेनहिगमतएबात॥अ
 बतोतुंमेरेपासनआविश आविशतोखाइशगाल ॥ मेरेकुं
 तेंदुखवहुदिनो मेरेकुलकुंजरोतेंगार ॥ मो० १ ॥ वहुग

तिजवभ्रमणकरायो जन्ममर्णजंजाल ॥ कोमिजागअनं
 तबेकायो क्याकहुंवारंवार ॥ मो० २ ॥ अबमेंतेरिसंगक
 बहूनकरसुं जोहशेमोहेलाज ॥ मेरेघेरहेरमणिसुंदर हु
 कमनेएहिसुखकाज ॥ मो० ३ ॥ पद २१ संपूर्ण ॥ ॥ पद २२
 मुं ॥ रागकाफि ॥ अबजमरसोघेरआए ॥ एहिवातहुइसब
 खोटी परघररह्याएभूलाये ॥ निजघरकितोखबरनहि
 लिनि रह्योमोघेश्ररूजाये ॥ अ० १ ॥ एतेदिनघरनाहि
 पीछानो परपोताकोठराये ॥ अबतोएहिविधकरिने नि
 जघरजईखराये ॥ अ० २ ॥ एसोबिचारकरतहेजमर दे
 खेजावनदाव ॥ मुनिहूकमचिदानंदमये बिचारतसुखपा
 वे ॥ अ० ३ ॥ पद २२ ॥ संपूर्ण ॥ पद २३ मुं रागमारुसरणा ॥
 चेतनचेतोरेएचाल भमरएमचेतोरेनिजघटमांकरबिचार
 ॥ भ० ॥ तववैराग्यतिहांप्रगटयो मनसुअथिरसंसार ॥ उ
 दासिनताघरहिपाचत तवथिरवरतिधार ॥ ज० १ ॥ ओ
 गणिसअोगणत्रिसअगनोतर खपावतहेतेणिवार ॥ एक
 कोमाकोमसागररहियेहां सलतकर्मततकाल ॥ ज० २ ॥
 आगेकष्टिहेअसंख्याता चढतामुरतखपाये ॥ मुनिहूकम
 कहेचिदानंदमये अपुर्वकर्णतेथाये ॥ ज० ३ ॥ पद २३ संपूर्ण ॥
 ॥ पद २४ मुं रागमायसयाणि ॥ चेतनएमचेतोरे आई
 मनउलास सखिइमबोलेरे ॥ सुणबेहेनिकहेसखिरे व
 धाईमोयेदेराये तुमपीउकुंमेजाईबोलावुं सबंधसबहिए

सूणाये ॥स०१॥ सोयपणततकालसमजत उनकुंदूरनि
वार ॥ उनपरिवारसबकुंघाये अबआवणकितईयार ॥
स०२॥इसविदवातकहितबहरखित रोमरोमउलासाये॥
मुनिहूकमकहेतेदिपवधाई बोहोतमोजएधकाये ॥ स०
३ ॥पद२४ संपूर्ण ॥ पद २५मुं रागनायका॥ अबभमर
चेतनकुंरेधायो एआंकाणि॥ अपुरवमोगरहस्तधरतहे ल
इगंठीकुधाउं अपुरववीरजकरतउदेरी थतिमूर्तफेरधाउं
॥अ० १॥ सप्तप्रकृतितिहांउपसमाई त्रतियकरणतवजा
ये॥ असंखकष्टिकरितिहांआयो निजअंशस्वरूपदेखाये
॥अ०२॥तवसमकितप्रगटयो उपसमथतिमुरतसोहाये॥
मुनिहूकमकहेनिजघरआयो सुंदरिमोतिमेवधाये॥अ० ३॥
॥पद २५ मुं संपूर्ण॥

॥ पद २६ मुं रागरेखतो ॥ सुंदरिकहेसुणपियाएसि
क्याकरी हमकुंछोडदुररहेखबरनलहि ॥ आंकाणि ॥ पि
याकहेसुणप्रीय खबरनपडी॥ नित्यअनित्यनहिजाणि
तिनसैंएठरी ॥ सु० १ ॥ तुमसखीयेआयकह्यो तबहिस
बलहि ॥ आस्तिनास्तिजाणिमोये स्वपरसहि॥सु० २॥
एमस्वरूपजाएयोजब उनकुंदुरकरि ॥ मुनिहूकमकहेना
रि आयोघरवरी ॥सु० ३॥पद २६मुं संपूर्ण ॥पद२७मु
रागनेरवि ॥ आंगणेकलपफलोरी जबमुखदेखोपीउके
रो ॥ दुगधादुरेगयोरी चेतनसुमतादोउखेले ॥ वस्तुस्व

भावलहोरि द्रव्यगुणपर्जायविचारत ॥ भेदाभेदकिहोरी
अनुन्नवरसकुंएचाखतहैरमतसुमताघेरी ॥ मुनिहुकमकहे
सहिएपाम्योसहेजेसीवपुरशेरी ॥ आं०३ ॥ पद २७ संपूर्ण ॥

॥ पद २८ मुं रागकानुडो ॥ साधुतुं नामधरावेछे पंचं
द्रिमनवशनहितेरो ॥ विखयघेरोतेदेवेछे ॥ सा० ॥ अहो
तुंस्मरणकरविषेको साधुक्युं नामकहावेछे ॥ सा० १ ॥
अब्रह्मचारिथइनेतुंतो ब्रह्मचारिपायलगावेछे ॥ सा० ॥ यावि
परीतदिसेछेखोटुं जेहथिदुरगतिजावेछे ॥ सा० २ ॥ ते
जाणिविखेदूरनिवारो साधुपणुजोचाहेछे ॥ मुनिहुकमक
हेसुणोभाइसंतो एकाडेसुखसाहेते ॥ सा० ३ ॥ पद २८ मुं
संपूर्ण ॥ ॥ पद २९ मुं ॥ जबलगेमोहननिवारचोछे
तबलगेसंजमकिरियाजुठी ॥ क्युंतुंतनकुंतपावेछे ॥ ज० ॥
पुत्रकलत्रमनशुंसंजालत सत्रुमित्रुचितलावेछे ॥ ज० १ ॥
जबलगेमनशुंमोहननिवारचोतोचारित्रशुधीनहिपावेछे ॥
एमोहबेबहूदुखदाइ चहूंगतिभ्रमणकरावेछे ॥ ज० २ ॥ ते
माटेएमोहकुंनिवारो जेहथिसंजमखोवेछे ॥ मुनिहुकमक
हेचिदानंदभजतां मोहतेदूरेजावेते ॥ ज० ३ ॥ पद २९ मुं
संपूर्ण ॥ ॥ पद ३० मुं रागमलार ॥ एअनुन्नवहेप्या
रो आपेध्यानरसालोहे ॥ ए० ॥ निजघरखेलतचिदानंद
महि पुद्गलखंधनजाचो ॥ नाणदरसणचारित्रअनंतो ए
कपरदेशबेवाचो ॥ ए० १ ॥ नाणादिपरदेशअनंतो लोका

लोकप्रकाशो ॥ ज्ञेयप्रमाणेज्ञानतेजाणो स्यादवादपक्ष
 थीबहुरासो ॥ ए० २ ॥ नयनिक्षेपप्रमाणविचारत भेदाभेद
 तिहांआयो ॥ मुनिहुकमकहे एध्यानछे शुक्लध्याननोपायो
 ॥ ए० ३ पद ३० मुं संपुर्ण ॥ ॥ पद ३१ मुं रागधनाश्री ॥
 नटकतकुनफरेरे ॥ एदेशि ॥ सुणरेसैयांध्यानएछे
 साचो आपेशीवसुखजाचोरे ॥ सु० ॥ एकत्ववित्रकबिजे
 पाये अभेदज्ञानतेसाचो ॥ करमचारएघातिहाणिने नीज
 चतुष्टीपदमाचोरे ॥ सु० १ ॥ बादरसुक्षमजोगकुरोकिने हू
 वाअजोगिताही ॥ प्रकृतिपंचासिसतानिहाणिनेजिहांनहि
 छेबंधडाहिरे ॥ सु० २ ॥ पंचलघुअक्षररेकारणकारजक
 रीलोकअंतेपेठो ॥ मुनिहुकमकहेहेचिदानंदमय आपेथइने
 बेठोरे ॥ सु० ३ ॥ पद ३१ मुं संपुर्ण ॥

॥ इति श्रीचिदानंदवत्रिसिसमाप्तः ॥

पद १ ॥ रागबेहाग ॥ स्वभावपुरपाटणमांहि वसेचिदानं
 दरायरे ॥ आपअभ्यासेतिहांराजकरतां सेहेजस्वरुपीथा
 यरे ॥ स्वभाव ० १ ॥ स्वरुपप्रकारतेहदिसे सेहेजानंददुवारा ॥
 उपिग्रोगदरवानदिसेसुंदर नहिमोहनोपेसारा ॥ २ ॥ संमे

कखाईसुंदरजाणो गेरीगंजिरधार ॥ सेनपरायुंओलंगे
 नहि एसोगुणउद्वार॥३॥ शानिरजेपदएमतेपामि रम
 तोसमतासंग ॥ मुनिहूकमकहेचीदानंदमय दिनदिनअ
 धिकसोरंग॥४॥ पद१लुं संपूर्ण ॥ पद २॥ रागसोरठ ॥
 समजावमंदिरमांबेठो स्वभावमंडपसार ॥ अनुजवमित्र
 तिहांमल्योछे सुधानंदविचार ॥स०१॥ अशुद्धप्रणतिदु
 रनिवारी नहिसंकलेष्टलगार ॥ अध्यविसायशुद्धदिसे ए
 सैनतणोपरिवार ॥स०२॥ रीपुसेनतिहांनविपेसे एअनु
 भवनोपसाय ॥ मुनिहूकमसमताशुंरमतां टालिपरउपा
 य ॥स०३॥पद२जुं संपूर्ण॥पद३॥ रागकानडो ॥ समता
 संगेरमणकरंता नाखीकुमतातोडी ॥ सुमतिसाथेसगा
 ईकीधी मोहरायेमदमोडि ॥ स० १ ॥ ज्ञानानंदआमं
 तकीनो अनुभवसेनापतिसार ॥ दरशणादिकसरदारते
 मोटा फोजतणोनहिपार॥स०२॥हूंदूरेरह्योमोहथरथरकं
 पे रागद्वेषपरिवार ॥ अहियांजोरचालेनहिवाको करेअ
 नेकउपचार ॥स०३॥ आमंतसेनापतिएकमिजलस स्वा
 मिनुंराजसमालुं ॥ हुंपणदोयनेवशथईवेठो ध्यानवाप्पी
 मांमालुं ॥स०४॥ अबजयनहिमुजकिंचितमात्र सुधानंद
 रुपपायो ॥ मुनिहूकमसुमताघेरआयो जोतनगारोबजा
 यो ॥स०५॥ पद३जुं संपूर्ण॥

अथसिद्धनीटालो.

॥ पंदरजेदेसिद्धथयातेनी ॥ ढालपहेली ॥ पांडवपां
चमोक्षेगया ॥ एदेशी ॥ विरजिनेश्वरउपदेशे सांजलजो
चितलाइरे ॥ समज्याथीसुखउपजे पन्नवणासुत्रमांहीरे
॥ १ ॥ विरजिनेश्वरउपदेशे ॥ एआंकणी ॥ जिवसंसारी
सिद्धिया टालीरागनेद्वेपरे ॥ आश्रवआदिकारणतजी
पामीगुरुउपदेशरे ॥ वि० २ ॥ मोहमच्छरदूरेकरी चा
रित्रपांचमुंपामेरे ॥ केवलपामीअजोगीथया सिलेसीक
रणतेठामेरे ॥ वि० ३ ॥ ध्यानशुकलचउजेदथी पूर्णहो
यतेठामेरे ॥ एकसमेस्थितितेगया पूर्णसिद्धतेपामेरे ॥ वि०
४ ॥ तेसिद्धबहूविधजाणीये पणपंचदशजेदभाखुरे ॥ स्व
रुपतेनुंदाखशुं नामकहिनेदाखुरे ॥ वि० ५ ॥ तिर्थअतिर्थ
तिर्थकरु अतिर्थकरस्वयंअंगबोधभाख्यारे ॥ प्रत्येकबो
धबुद्धबोहिकह्या त्रणलिंगेसिद्धदाख्यारे ॥ वि० ६ ॥ स्व
लिंगअणलिंगग्रहिलिंगे एकअनेकतेजाणोरे ॥ एपंदरे
भेदजाखीया सिद्धतणाचित्तआणोरे ॥ वि० ७ ॥ तेनुंस्व
रुपआगेभाखशुं श्रोतासुणजोदइकानरे ॥ मुनिदूकमस्व
रुपसिद्धनुं जाणताहोयबहूमानरे ॥ वि० ८ ॥ ढालपहेली
संपूर्ण ॥ ढालबीजी ॥ आजतोबधाइराजानाभीकेदरबा
ररे ॥ एदेशी ॥ तिर्थसिद्धनेपूजियेरे भावधरीनेसाचोरे

॥ तोसिद्धिपदपामीये जाणीहीरोजाचोरे ॥ तिर्थ० १ ॥ ए
 आंकणी ॥ तिर्थचतुरविधसंगकह्योए थापनाकीधीसार
 रे ॥ तिर्थकरेउपदेशीनेए तेतिर्थसुखकाररे ॥ ति० २ ॥
 संसारसागरअनित्यजाणी नित्यचेतनाधारोरे ॥ एति
 र्थजेनरसेवे तेपामेजवपारोरे ॥ ति० ३ ॥ जीवाजीवपदा
 र्थजाणी शुद्धपरुपकदेखीरे ॥ परमगुरुनीसेवाकीजे त्यां
 सिद्धपदलेखीरे ॥ ति० ४ ॥ वचनतेनुंनिराधारछे अवर
 आशरोनलेवेरे ॥ ज्ञानदर्शनचरणकेरो एकआशरोहोवे
 रे ॥ ति० ५ ॥ स्वस्वजावेतेनररमता तजीपरभावनेदुर
 रे ॥ निजसत्ताएरिद्धिदेखी पाम्याआणंदपुररे ॥ ति० ६
 ॥ तेतिर्थासिद्धकोणछे गणधरप्रमुखजाणोरे ॥ साधुसाध
 वीश्रावकआवीका जेसिद्धांतेचित्तआणोरे ॥ ति० ७ ॥
 तिर्थप्रवर्ततापहेला जेकोइमोक्षेजायरे ॥ त्यांकोइतिर्थ
 करने वारेनकहेवायरे ॥ ति० ८ ॥ मरुदेवाप्रमुखजेसि
 द्धा तेअतिर्थासिद्धकहियेरे ॥ अथवासुवधीप्रमुखवारे ति
 र्थविछेदतेसहीयेरे ॥ ति० ९ ॥ आगलतिर्थप्रवर्तनपेला जे
 सिध्यातेजाणोरे ॥ जातिस्मरणादिकरणपामी जेसिध्याते
 चीतआणोरे ॥ ति० १० ॥ तेसर्वेनेअतिर्थाकहिये सिध्या
 तेथीसिद्धरे ॥ मुनीहूकमतेपदनेनमतां पामीयेअनुभवरि
 द्दरे ॥ ति० ११ ॥ ढालबीजिसंपूर्ण ॥

॥ ढालत्रीजी ॥ रुडुनेरलीआमणुसुरतगामजो ॥

ज्यां दीठारेमें मुरत संजवतणीरे ॥ एदेशी ॥ तिर्थंकर
हवेसिद्धनाखुविचारजो जेतिर्थंकरथइनेमोक्षेगया ॥ त्रण
ज्ञानसंयुक्तगर्जनावेजो पूर्वगतीप्रमाणेज्ञानीकह्या ॥१॥
जन्मसमेहरीप्रमुखउठवकर्ताजो तेमदिक्षासमेपणतेजा
णीये ॥ विणनमस्कारेलहेचारीत्रसारजो मनपरजवना
णतेचीतआणीये ॥२॥ लइदिक्षाप्रभुशिक्षानवीआपेजो
केवलज्ञानउपन्यापाखीजाणीये ॥ केवलनाएप्रगटेप्रभु
नेज्यारेजो दरशणपणकेवलतारेचितआणीये ॥३॥ आवे
इंद्रचोसठमीलेत्यारेजो तेमअसंख्यकोडदेवनीकही ॥समो
सरणनीरचनानीआवखाणजो परखदाबारेमीलेतेवेगेस
ही ॥४॥ जन्मअतिसेचारप्रभुनेहूताजो तेमअगीआरेहवे
प्रभुनेथया ॥ कर्मनाशथीएजाणोविचारजो तेमउगणीसे
देवकरतकह्या ॥५॥ एचोत्रीसेअतिसेवंतजगवंतजो तरप
दीआपीनेशंघतेथापीयो ॥ द्रव्यखटमेत्रीपदीकहेवायजो
उत्पातवयनेध्रुवभाखीआपीया ॥६॥ नीत्यअनीत्यनेएकअ
नेकतेजाणजो सतअसतनेवकावक्ततेकहो ॥ जेदअजेदने
जव्यअजव्यतेजोयजो आस्तीनास्तीप्रमुखशतजंगीलइ
॥७॥ नयनिक्षेपनेपरमाणवलियोयजो ॥ खटकारकजारूया
रेप्रभुमुखथी ॥ चडभंगी ॥ त्रिजंगीसप्तजंगीजाणोजो एम
बहुसभंगीसमजोतमेसुखथी ॥८॥ प्रतेकेप्रतेकेद्रव्यपरते
तेहोवेजो स्यावादमतेजारूयोतेश्रीजिनवरो ॥ इत्यादिकब

हुजेदतणोविचारजो गरुगमथीतेकारजसरे ॥९॥ पंचद्र
व्यनेटालीशेवोअंकजो जेआत्मगुणज्ञानेचरो ॥ अविना
शीअकलंकजेहनुरूपजो एमअनेकथलथीसत्तावरो१०
इत्यादिकधर्मथापीपोतासिद्धजो तेतिर्थकरसिद्धरीतजा
णीयोः मुनिहूकमकंडपुजेतेनापायजो गुणअनंताएमतेचि
तमांआणीये॥११॥इतीढालत्रीजिसंपूर्ण॥

॥ ढाल ४ थी ॥ ढोलोतेमुखनोमारु ॥ एदेशी ॥ अति
र्थकरसिद्धजेह केवलीअवरछेतेहरे ॥ अरीहंतसुखकारी
आत्मघातीजेह कर्मचारहएयाबेतेहरे॥अरी०१॥ज्ञानगुण
नेहणता ज्ञानावरणीनेगणतारे ॥अरी०॥ दर्शनगुणजे
दावे दर्शनकरवानेआबेरे ॥अरी०२॥ तेदर्शनावरणीह
णीयो गुणबीजोत्यांजणीयोरे॥अरी०॥स्थीरतागुणतेजा
णो ॥ समकीतादिकतेचीतआणोरे ॥अरी०३॥ तेहनेजे
कोइरोके मोहमायामलधोकेरे ॥अरी०॥ तेहनेजेणेहणी
यो जथास्वायकचारीत्रजणीयोरे ॥अरी०४॥ विर्यअनंतु
सार दानादिकलबधीधाररे ॥अरी०॥ अंतरायकरमते
काढुं गुणचोथोतेगुणबाधुरे ॥अरी० ५॥ आस्तीस्वभाव
तेआप पुरणथयोहवेजापरे॥अरी०॥ वस्तुत्वतेपांस्या गु
णअनंतातेशीरनाम्यारे ॥अरी० ६॥ अनंतचतुष्टपोता
नी दइरागद्वेषनेसोटानारे ॥अरी०॥ पामीसुखीयातेथा
य पछेअजोगीपदपायरे॥अरी०७॥ प्रकृतिबोतेरहणीने

प्रकृतितेरजणीने ॥अरी० ॥ सलेशीकरणतेकरता प्रकृ
तितेरहणतारे ॥ अरी०८ ॥ भागदोयतेमंडी पोलारनो
जागएकछंडीरे ॥अरी०॥ घनलेइसिद्धपोता तेअक्षयपद्मी
होतारे ॥अरी०९॥ अतिथीकरसिद्धएह भेदचोथोजाणो
तेहरे ॥अरी०॥मुनिहूकमनीतपुजे जावअंतरमांहिबुजेरे
अरीहंतसुखकारी॥ १० ॥इतिढालचोथीसंपुर्ण ॥

॥ ढाल ५ मी देशीधनराधोलानी ॥ स्वयंबुधमुनीवि
ण्वुरे जेपाम्याआपेबोधअनुभवतेरसिया बोधलेइमुगते
गयारे करीआत्मनोशोधअनुभवतेरसिया॥१॥ श्रीओप्र
गट्याजेहमुनीगुण पम्याअनुभवतेह ॥मु०॥ सेजस्वजा
वसुखकार ॥अनुभव०॥ तेस्वयंबुधमुनीवरुरे विणका
रणतेपाम्या॥ अनुभव०॥ कारणदीठावीणतेसेजे सेजस्व
रुपतेनाम्या॥अ०२॥ जातीसमरणादिकपामी बोधबीज
तेलेइ ॥अ०॥ तेस्वयंबोधदोयभेदगेरे वीवरीनेतेकहि
ये ॥अ०३॥ तीर्थकरजेजेहूआ तेस्वयंगबुधजाणो॥अ०॥
पूर्वअभ्यासेबोधलेइने शीवपोताचोतआणो ॥अ०४॥अ
वरस्वयंबुधबीजेजेदे विणतीर्थकरकहिये ॥अ०॥ जेप्र
तीबोधसेजथीपामी चारित्रगुणग्रहिये ॥अ०५॥ नहिउ
पदेशकोइगुरुकेरो तेमनहिकारणकोय ॥अ०॥ आपआ
पणासेजस्वभावे बोधबीजतेहोय ॥अ०६॥ तेस्वयंबोध
दोयप्रकारे जाखुतासविचार ॥अ०॥ जेनेश्रुतपूर्वअभ्या

सीत जोइआंखेउपसमधारा॥अ०७॥ तेमहानीपुणमहाबु
 द्विवंतो पुर्वजवअभ्यासी ॥अ०॥ तेश्रुतनेपरभावे चारित्र
 गुणआहीवासी॥अ०८॥ तेहनेलिंगदेवताआपे बोलता
 एएमदीसे ॥अ०॥ अथवासुगुरुपासजइने वेषलेइमन
 हीसे ॥अ०९॥ तेस्वयंबुद्धस्वइच्छाये एकाकीविचरता
 ॥अ०॥ जोसामर्थिहोयपीतानी तोगुणअनुजववरता
 ॥अ०१०॥ जोसामर्थिनहोयएकाकी विचरवासमरथ
 ॥अ०॥तोकोइगुरुपासेगच्छमांही लहेसुत्रनेअथा॥अ०११॥
 जोइसुगुरुतेगच्छमेंरहेवे जेपूर्वसुतनाअभ्यासी॥अ०॥मुनि
 हूकमएनिश्चेजाणो आगेजेदप्रकाशी अनुजवतेरसीया
 ॥१२॥इतिढालपांचमीसंपूर्ण॥

॥ढाल ६ ठी ॥देशीएकविसानी ॥ तेस्वयंबोधरे पूर्व
 सुतअभ्यासीजे ॥ तेगच्छमांहेरेनहिकोइकालेरहेवाशीजे
 गुरुपासेरेसुत्रअर्थधारेनहि ॥ स्ववीरजेरेपोतेविहारकरे
 सही ॥ टुटक ॥ स्ववीरजेपोतेविहारकरतां आत्मजावेजे
 रहे ॥ रागद्वेषमोहत्यागी निजस्वजावतेएमग्रहे ॥१॥ ते
 स्वयंबोधनारेचिन्हचारजाखुहवे॥तमेशुणजोरेभावधरीने
 चीतसवे बोध॥१॥उपधीरे॥२॥सुतने॥३॥वलीलिंगये॥४॥
 एचारेनेरेअर्थजथारथकहूंये ॥टुटक॥कहूविचारतेचउकेरो
 बोधस्वभावेलहे कारणेउपदेशपाखे स्वयंबोधतेएमग्रहे
 ॥ २ ॥ सुतपुर्वजवनुरे पुर्वधरतेहनेकह्या ॥ तिर्थकरनेरे

अथवाअवरनेतेवह्यां॥जघन्यथीअंगेरे ॥ अगीआरतेजा
णीये॥उतकृष्टेरे॥चउदपुर्वचीतआणीये॥टुटक॥ चउदपुर्वते
चीतआणी सुतअभ्यासतेकह्यो ॥ हवेउपधीविचारकहीशुं
पन्नवणावरतीयेलह्यो ॥३॥ उपगरणवाररे स्वयंबोधेभा
खीआ पात्रानारेसातकहिनेदाखीया॥कलपकनारे त्रण
उपगरणतेजाणीये उगोमोपतीरे एवारेवखाणीये॥टुटक॥
एवारेउपगरणभारूया स्वयंबोधनेजाणजो॥हवेलिंगपर
माणजाखु पुर्वेकह्युंतेचीतआणजो ॥४॥ एवरतीरेअनुसा
रेजोताथकाजातीसमर्णरेगुणथकीएकहीशक्या॥तेविनारे
स्वयंबोधहोवेनहि उत्तराधेनेरे अध्यनआठमेसही॥टुटक॥
अध्ययनआठमे कपीलकेवली॥विणजातीसमर्णलही बो
धबिजतेसुखपाम्याचारित्ररंगेग्रहि॥५॥अध्ययनविसमेरे
उत्तराधेनमांकह्युं मुनीअनाथीरे जातीस्मर्णविणलह्युंका
रणजेरे निजवेदनावपुतणी॥ तेथीपांम्यारेबोधबिजएची
तजणी॥टुटक॥बोधबिजतेएमपाम्या कपीललाजथकीव
ली कारणनेजातीस्मर्ण दोयजिन्नतेएममली॥६॥ तेमठा
एंगेरे स्वयंबोधभारूयासही॥ नहिजातीस्मर्णरे एमअ
नेकशास्त्रवही ॥ एस्वयंबोधनारे भेदघणाशास्त्रेलह्या॥ते
आराधिरे जिवअनंतसिद्धलह्या॥टुटक॥जिवअनंतासिद्ध
पोंता तेहनाचरणकमलनमु ॥ मुनीहूकमएकाग्रहचीते
स्वयंबोधजावेरमु ॥७॥ ॥ इतिढाल६ठीसंपुर्ण ॥ ढाल

७ मी ॥ हजियांमुनीतोविभाडगीरीजइवंदीये ॥ एदेशी ॥
 नवियांप्रत्येकबोधमुनीवंदियेजेसिध्याआगेअनेक ॥ ज्ञानी
 मोराए नवीयांप्रत्येकबोधमुनिवंदिये ॥ एआंकणी ॥
 प्रत्येकबोधमुनीतेकह्या जेपामीकारणनेक ॥ ज्ञानीमोराए
 ॥ नवी० १ ॥ भवीयांस्वयंबोधप्रत्येकबोधमां फरकछेभा
 खुतेह ॥ ज्ञा० नवीयां चारेप्रकारेतेकह्यो बोधउपधी
 सुतएह ॥ ज्ञानीमोराए न० २ ॥ नवी० लिंगप्रवरतनचोथो
 कह्यो एचारेप्रकारेभिन्न ॥ ज्ञानीमोराए ॥ जेजेविशेषदो
 यमांहीठे ॥ भाख्युंछेवचनतेभिन्न ॥ ज्ञानीमोराए० ३ ॥
 नवीयांबाह्यकारणकोइपामीने लहेप्रतीबोधसार ॥ ज्ञानी
 मोराए ॥ रिषभजराकुलदेखीने करकंडुपाम्योउदार
 ॥ ज्ञानी० ४ ॥ चुडीथकीनमीराजियो इत्यादिकएचार
 ॥ ज्ञानी० ॥ आचोवीसीमांभाखिया जातीस्मर्णविचार
 ॥ ज्ञानी० ५ ॥ तेएकाकीयेविचरे निश्चेवनतेसार ॥ ज्ञानी० ॥
 बोधहोवेहवेतेहने जघन्यथीअंगअगियार ॥ ज्ञानी० ६ ॥
 उतकृष्टेतेजाणिये दसपुर्वतेधारज्ञानी ॥ पुर्वसुतनजनाक
 हि एभाख्योसुतविचार ॥ ज्ञानी० ७ ॥ उपधीविचारहवेजा
 खशुं तेसुणोधरीकान ॥ ज्ञानी० ॥ सातपात्रानाकह्या यो
 गीमोपतिमान ॥ ज्ञानी० ८ ॥ एनवउपगरणजाणिये हवे
 कहुंलिंगविचार ॥ ज्ञानी० ॥ लिंगआपेदेवते अथवालिंग
 रहितहोयसार ॥ ज्ञानी० ९ ॥ स्वयंबोधप्रत्येकबोधमां ए

चारुयोनिन्नविचार ॥ ज्ञानी० ॥ प्रत्येकबोधमुनिराजने
एचारप्रकारेधार ॥ज्ञानी०१०॥ वनविषेएकमंदिरा ना
भिसुतनुंजाण ॥ज्ञानी०॥ चउमुखचउपरमेसरु चारदू
वारवखाण ॥ज्ञानी०११॥ चउमुखथीचउआविया प्रत्ये
कबोधमुनीराज ॥ज्ञानी० ॥ देखीकंचनस्वरपाप्रते कार
एलेइयेसाज ॥ज्ञानी०१२॥ एकत्वजावचारेथया स्वस्व
रुपसुखकार ॥ज्ञानी० ॥ घातिकर्मनेतेहणी केवलनाणउ
दार ॥ ज्ञानी०१३ ॥ लइअजोगसिद्धिवरया तेचारेमुनी
राज ॥ ज्ञानी० ॥ मुनीहूकचरणतेहना शेवतांआत्मकाज
ज्ञानीमोराए न० ॥ १४॥ इतिढालसातमीसंपूर्ण॥

॥ ढाल ८ मी ॥ आवीरुडीभगतिमेंपहेलांनजाणी
॥ एदेशी ॥ सुगुरुचरणशेवनथकीए बोधबिजपामी॥बुध
बोहितेहनेकह्या थयाशिवगामी॥सु०१ ॥ एआंकणी ॥
गुरुउपदेशबहूविधकह्योने मुख्यपणेतेदोय॥वेरागसंसार
नोकह्योए विजोअध्यात्मजोय ॥सु०२॥ संसारवेरागथी
सुणीने मोहस्वरुपजाणो॥कालअनादिसंसारमांए जन्म
मरणठाणो ॥सु०३॥ रागद्वेषएमोहछेने शुजाशुजकहिये
तेसर्वनेदूरकरीने॥चारीत्रलेइये ॥सु०४॥ पंचमहाव्रतसु
धांपाले निग्रंथपदकहिये ॥ पछेअध्यात्मसांजलीने आ
त्मगुणवहिये ॥सु०५ ॥ तेहनापणदोयजेदछे जाखुतेसु
णो द्रव्याणुजोगप्रथमकह्योए पछेअध्यात्मजणो॥सु०६॥

खटद्रव्यनेजाणवाए गुणपर्यायसंजुक्त ॥ नयनिक्षेपप्रमां
 णग्रहिने स्यादवादसंयुक्त॥सु०७॥ पठेपंचद्रव्यनेतुमे पर
 जाणीछंढो॥ एकद्रव्यतमेआदरोवली आत्मसुरढमंडो॥सु०८॥
 तेविनाअध्यात्मकरतो स्वरूपनवीबंधे॥ तेकारणभव्यप्रा
 णियाते प्रथमद्रव्यसंधे॥सु०९॥ पछेअध्यात्मध्याइयेरे
 एकत्वजावआवे॥ केवललेइमुगतेगयाकांइ निजस्वरूपजो
 वे॥सु०१०॥ गुरुतणाउपदेशथकीजे बोधाविजपाभ्या॥ तेथी
 आत्मकारजकरीने शिवपुरजइठाम्या॥सु०११॥ एभेदसात
 मोकह्यो सिद्धकेरोजाणो॥ मुनीहूकमतेशेवताये अनंतसि
 द्धनाणो ॥सु०१२॥ इतिढालआठमीसंपुर्ण॥

॥ढाल ९ मी॥ मारुमनमोह्युरेश्रीसिद्धाचलेरे एदेशी
 जेदहवेआठमोरेकहूंकंडसिद्धनोरे स्त्रीलींगरेजेह ॥ अने
 कतेसिद्धिरे बोधपामीकरीरे॥ पोंताशिवपुरगेह जेदहवे
 आठमोरेकहूंकंडसिद्धनोरे ॥१॥ आंकणी॥ तेस्त्रीनारेजेद
 त्रणकह्यारे तेसुणजोअधिकार ॥ वेदप्रथमरेशरीराकार
 दुजोकह्योरे पथतिजोतेधार ॥भे०२॥ वेदतेकर्मबंधपुर्वत
 णोरे लिंगतेशरीरनोआकार ॥ पथतेवस्त्राभुपणादीवे
 शछेरे एकह्यात्रणप्रकार ॥भे० ३॥ वेशकरेकोइपुरुषना
 रीतणोरे नेतोहोयअप्रमाण॥त्रणमांहीथीआकारसिद्धेरे
 एशुद्धचीत्त्राण ॥भे० ४॥ अहीकोइनाखेरेस्त्रीसीद्धेनही
 रे ढिगंबरमतीजेह॥ स्त्रीअशुद्धरेकहीश्रीजगवंतेरे तेहथी

मुक्तीनतेह ॥भे० ५॥ ज्ञानदर्शनगुणचारीत्रनारे एहनेशु
 द्वनहोय॥ तेहथीमुक्तीएपामेनहीरे पामेशुद्धतेजोय ॥जे०
 ६॥ हवेगुरुउत्तरतेहनोआखेसहीरे स्त्रीमुगतेरेजाय ॥ लीं
 गप्रयोजनअहींकंइछेनहीरे तेतोस्वजावेरेथाय ॥जे०
 ७॥ ज्ञानदर्शनचरणगुणतेहनोरे तेमवलीपुरुषनोजोय॥
 तेहमांफरककांइहोवेनहीरे तेतोस्वजावीकसोय ॥भे० ८॥
 समकीतशुद्धतेपामेसहीरे पछेसीद्धांतअनेक ॥ ब्रह्मचर्य
 तेपालेरेआकरुरे तेमवलीतपविधनेक ॥जे० ९॥ संज
 मपालेसस्त्रप्रकारथीरे एमनिश्चेनेव्यवहार ॥ तोमुक्तिके
 मस्त्रीजायेनहिरे करोतमोमनशुंविचार ॥भे० १०॥ तवडि
 गंबरमतवादीकहेरे स्त्रिनेजेठेफेर ॥ ज्ञानदर्शणशुद्धहोवे
 सहीरे पणशुद्धचारीत्रनमेल ॥भे० ११॥ स्त्रिवस्त्रप्रमुखरा
 खतीरे तेतोपरिग्रहकहेवाय ॥ निग्रंथविनातोमुक्तिहोय
 नहिरे एतोअनिग्रंथथाय ॥भे० १२॥ वस्त्रविनास्त्रिशोभेन
 हिरे होवेविक्रताचार ॥ पुरुषवस्त्रविनातेशोभतोरे उपस
 र्गनवीहोवेधार ॥जे० १३॥ ज्यांपरीग्रहत्यांचारीत्रनहिरे
 इत्यादिकबोलोतेह ॥ मुनीहूकमउत्तरहवेआगलेरे सांभ
 लजोगुणगेह ॥जे० १४॥ ढाल९मीसंपूर्ण॥

॥ ढाल १० मी ॥ चोमासीपारणुआवे ॥एदेशी॥ हवे
 उत्तरतेहनेदिजे न्यायजुगतीथीलीजे ॥ सुत्रशास्त्रथीकीजे
 तेहजहृदयधरीजेरे॥ जेदआठमोमोक्षेकीजे हवेउत्तरतेह

नेदिजेरे॥आंकणी॥ १ ॥जेवस्त्रपरीग्रहमानाजे मुक्तितो
 न्यायजणीजे ॥ एवीदेशनाकेमसुणीजे एतोधर्मपोतानो
 खणीजेरे॥ हवेउत्तर २ ॥ जगवतिसारग्रंथजाखु तुमचा
 घरमांहितेदाखु ॥ वस्त्रराखवानीसाखु तेमाटेपरीग्रहन
 आखुरे॥हवेउत्तर ३ ॥ परीग्रहतेमुरछाकहिये साधसाध
 विनेतेनलहिये ॥ समजावसदातेवहिये शुद्धस्वजावमां
 रहियेरे ॥ भे० ४ ॥ वस्त्रादिकउपग्रहणजेह तेतोधर्मना
 भाख्याएह ॥ नहितोचमरीआदिकतेह परीग्रहथावे
 सुणएहरे ॥भे०५॥ तवमिंगंवरमतिबोले रुदियेपोताने
 खोले॥कर्मआकरुतेनतोले स्त्रिसातमीएनजोवेरे॥भे०६॥
 जोसातमीनर्कनजावे तोमोक्षकयांथीथावे ॥ विर्यशक्ति
 कहोकेमआवे चक्रवर्तितेनहिंथावेरे ॥जे०७॥ वासुदेवब
 लदेवनथावे विद्याचारणपद्विनपावे ॥ झंघाचारणशक्ति
 नआवे तोमोक्षेकेमजावे ॥भे०८॥ हवेउत्तरएहनोदिजे
 आगलढालमांकीजे ॥ रागद्वेषत्यांनवीलिजे संजावरहि
 समजिजेरे ॥जे०९॥ मुनीहूकमउपगारबुद्धि भवीजिव
 नेकाजेशुद्धी ॥ परुपेविभावनेरुंधी पांमिपदशुद्धीरे
 ॥भे०१०॥ इतिढालदशमीसंपूर्ण॥

॥ ढाल११मी ॥आदितवारदेवदर्शनकरियेरे॥एदेशी॥
 सुधुधारोएमजवीतमेदिलमांरे कहामीमिथ्यातदूर॥चित
 नहिमलमेरे॥ग०१आंकणी॥ सातमियेनवीजाये तेथीमु

कितवारोरे ॥ तोसुमीनमुगतेजाय गतिसातमीएधारोरे
 ॥ सु०२ ॥ एवोनदिसेनेम सातमीजावेरे ॥ तेहिजमुगते
 जाय एमनिश्चेनथावेरे ॥ सु०३ ॥ नहिसंग्रामादिकतेह
 पातिकमोटुरे ॥ तेमांकृपीकर्मदेख इत्यादिकनहिखोटुरे
 ॥ सु०४ ॥ तेथीनकेनजाय स्त्रितेजाणोरे ॥ पणतेमांक्षेजाय
 चितमांआणोरे ॥ सु०५ ॥ जोगतिथीलेइयेपरीमाण तोत
 मेसुणजोरे ॥ भुजपरीदुजीएजोय त्रिजियेपंखीनणजोरे
 ॥ सु०६ ॥ चतुःपदचोथियेजाय उरपरीजाणोरे ॥ पांचमी
 नकेतेह एमचितआणोरे ॥ सु०७ ॥ एमअधोगतिनुंमान
 भिन्नभिन्नकहियेरे ॥ उर्धगतियेअंक आठमेसर्गलइयेरे
 ॥ सु०८ ॥ अधोगतिनोनेम उर्धनलाधेरे ॥ ज्ञानादिकगु
 णजेह मुकिततेसाधेरे ॥ सु०९ ॥ चक्रीअरीबलजेह स्त्रिनवि
 थावेरे ॥ तेसुणजोअधिकार आगलकेहेवेरे ॥ सु०१० ॥
 मुनीदूकमभाखेएम दिलमांधरजोरे ॥ स्त्रिमुक्तेजाय शं
 कामतकरज्योरे ॥ सु०११ ॥ इतिढाल ११ मीसंपूर्ण ॥

॥ ढाल १२ मी ॥ अजितजिनेश्वरचरणनिशेवा ॥ एदेशी ॥
 सुधीरेसरधाभवीतमेकरजो टालीमतपक्षदुर ॥ मुकितत
 णुएकारणजाखु ज्ञानगुणतेभुर ॥ जवितमेसमजोरे एह
 वचनछेसाचु ॥ १ ॥ एआंकणी ॥ पद्विपामेतेत्यांइजमुकित
 एवचनछेअप्रमाण ॥ तोवासुदेवनेमहानके चक्रिपणव
 खाण ॥ न०२ ॥ बलदेवतोनकेनजावे दोयगतीतसन्नाखी

चक्रीपणचारीत्रलेतो दोहगतितसजाखी ॥न०३॥ तेथी
 पद्धिमांसमपणुए दिसेनहितेकांइ॥ मुक्तिकारणतोसहेज
 स्वजावे आत्मशक्तिमांइ ॥न०४॥ अथवागोमतसारग्रं
 थे स्त्रिमुक्तियेजाय॥एकसमेचालीसजाखी तोकेमजुठुथाय
 ॥ न०५॥ अथवासिद्धपनरजेदे जारूयाश्रीजिनवरे ॥
 तोचउदभेदजकहिये असत्यवचनतेठरे॥न०६॥ तेकार
 णमतपक्षनेठंडी सत्यवचनचितधारो ॥ स्त्रिमुक्तेजायते
 साचु एमअनेकविचारो ॥न०७॥ चेतनमांनवीलिंगपणु
 ठे त्रणेवेदनोजाणो ॥ अवेदीचेतनकहेवाये तेथीमुक्तिव
 खाणो ॥ भ०८ ॥ अरुपीअमूर्तिचेतन तेहनेननडेलिंग ॥
 स्वस्वरुपरहेतातेहने ॥ पांमेशीवपुररंग ॥ न०९ ॥ आ
 स्तीस्वजावग्रहिनेपोतानो कर्मसवीखपावे ॥ मुनीहुकमते
 सुखसाश्वता शिवरमणीघरपावे ॥न०१०॥ इतिढाल१२
 मी संपूर्ण ॥

॥ढाल १३ मी ॥ घरआंगणसुरतरुफलो ॥एदेशी॥
 पुरुषवेदसिधीयाजी करीपुरुषाकारउदार ॥ तेपुरुषाकार
 द्विविधेजी जाखुतासविचार ॥१॥ नवमोभेदएसिद्धनोजी
 कहाश्रीजिनराय॥एआंकणी॥ द्रव्यभावदोयजाणियेजी
 निमितउपादानदेखा॥कालअनादिनोविसरघोजी प्रगटघो
 तेगुणपेख ॥न०२॥ उलीपरणतीजेहनीजी परजावमांजा
 ण॥तेपरणतीशोलीथइजी निजस्वजावेचितआण॥न०३॥

ज्ञानथकीशुद्धलखीजी जेदकीधादोय ॥ परवस्तुजेजेक
हिजी टालणप्रगट्योरेसोय ॥ न०४॥ ध्यानअग्नीलगावीने
जी करीपरनोनाश ॥ स्वगुणस्वसत्ताग्रहिजी पोंताशीव
पुरवास ॥ न०५॥ नपुशकवेदेसहिजी सिध्याछेजेजीव ॥
जातीनपुशकनवीलहेजी लहेकृत्रिमशीव ॥ न०६॥ एक
समेमेविसनोजी एहनोजाख्योनेम ॥ एनपुशकजाणिये
जि सिध्यातेथीप्रेम ॥ न०७॥ स्वलिंगेजेसिधियाजी जा
खुतासविचार ॥ जिनशासनअनुसारनोजी पामिलिंग
उदार ॥ न०८॥ उधोमोपतितेग्रहेजी चरणराखणएधार
लोचमुंडशीरकरेजी एजिनलिंगविचार ॥ न०९॥ एलिंग
ग्रहेसिधियाजि तेस्वलिंगकहाय ॥ तेथीविपरीतजेरह्या
जि तेअन्यलिंगथाय ॥ न०१०॥ अवरदर्शणमांसहिजि
जोगीसन्यासीआद ॥ सर्वेदर्शणमांहिथीजि सर्वेजेखयाद
॥ न०११॥ तेतेमेखेसिधियाजी तेअन्यलिंगकहेवाय ॥
बारमोभेदएसिद्धनोजी मुनीहूकमजेथाय ॥ न०१२॥ इति
ढाल १३ मी संपूर्ण ॥

॥ ढाल १४ मी ॥ पंचमीतपविधिसांजलो ॥ एदेशी ॥
नपुशकलिंगेसिधिया गंगीलमुनीधाररे ॥ इत्यादिकबहू
जाणिये नपुशकसिद्धविचाररे सिद्धपदनमोभावथी ॥ १॥
॥ एआंकणी ॥ अन्यलिंगेसिद्धतेकह्या वक्रचुरीप्रमुखरे
आरजअनारजमांहिथी पाम्याअनंतासुखरे ॥ सि०

॥२॥ हवेग्रस्थिलिंगेकहूं ॥ द्रव्यचारीत्रनपाम्यारे
 वेषनेखनवीआदरे ॥ नहिसाधुपदनाम्यारे ॥ सि० ३ ॥
 गृहवासवस्तेथके केवललेइजेसिद्धरे ॥ तेग्रहस्थिसि
 द्धजाखिया रीद्धअनंतीलीधरे ॥ सि० ५ ॥ मरुदे
 वात्रमुखजाणिये ग्रहस्थिलिंगेसिद्धरे ॥ स्वस्वजावमांजे
 रम्या तेपाम्याअनंतीरिद्धरे ॥ सि० ५ ॥ एकसमेजेए
 कला मुक्तिसुखनेवरियारे ॥ गयसुकुमारप्रमुखसहि ए
 कसिद्धतेठरियारे ॥ सि० ६ ॥ अनेकसिद्धहवेवरणवुं सुण
 जोतासविचाररे ॥ एकसमयदोयतिनचार अठोतरसत
 धाररे ॥ सि० ७ ॥ किंचितविवरोतसकहूं श्रोतासुणजोउदा
 ररे ॥ प्रथमसमेतेजघन्यथी एकथीबत्रिसधाररे ॥ सि० ८ ॥
 एउत्कृष्टेपदेकह्यो एमबिजेसमेविचाररे ॥ एकवेअथवाधु
 तिरस जघन्यउत्कृष्टेधाररे ॥ सि० ९ ॥ एमआठमेलगे जो
 सिद्धेएसिद्धरे तोब्रेहेकालआवेसहि ॥ बंधमार्गमोक्षकधि
 रे ॥ सि० १० ॥ एमसिद्धअनेकपेरे कहिशुंआगेतेजा
 णोरे ॥ मुनिहूकमएसिद्धना भेदघणावखाणोरे सिद्धपद
 नमोभावथी ॥ ११ ॥ इतिढाल १४ मी संपूर्ण ॥

॥ ढाल १५ मी ॥ रागधनाश्री धनधनसिद्धमहारा
 जने जेसर्वकर्मनिवारिरे ॥ आत्मसत्ताप्रगटी हूआनीज
 गुणधारीरे ॥ धनधनसिद्धमहाराजने ॥ एआंकणी ॥
 प्रथमसमयेएकजे सिध्याजघन्यथीजाणोरे ॥ तेत्रिसलगी

तेजाखियुं उत्कृष्टेअमतालीसमानोरे॥ध०२॥ एमद्वितीये
 त्रातिथेसमे जावतसातमेकहियेरे॥ एसंख्यायेजेसिध्धवरे
 पछेविरहेकालजहियेरे ॥ ध०३ ॥ अथवाउगणपचासजे
 जघन्यथीसमयेसिध्धेरे ॥ उत्कृष्टेसायथजे एमखटसमय
 किजेरे॥ध०४॥ सिध्धतेउपरव्रहेकालजे निश्चेथीतेहोयरे
 अथवाएकसतजघन्यथी उत्कृष्टेबोतेरजोयरे ॥ ध०५ ॥
 पंचसमेलगेजाणिये पछेविरहकालजाणोरे ॥ जघन्यथी
 तोतेरएकसमे उत्कृष्टेचोरासीवखाणोरे॥ध०६॥ चारसमे
 लगेजेसिध्धशे अथवापंच्याशीजाणोरे॥ उत्कृष्टेछनुकह्या
 तेअणसमयेलगीवखाणोरे ॥ध०७॥ अथवासताणुसिद्धे
 जघन्यथीएपदकहियेरे ॥ एकसतदोयउत्कृष्टथी एमदोय
 समेलगेलहियेरे॥ध०८॥ एपदसर्वेजाखिया जघन्यउत्कृ
 ष्टुमानरे॥विरहकालतेपछेखरो एसिद्धतणीसानरोध०९।
 जघन्यथीएकसोत्रणथी उत्कृष्टेएकसोआठरे॥ तेतोएकज
 समेसिध्धिया जेहनांकर्मसवीनाठरे ॥ ध०१०॥ त्यांव्रहे
 कालजाणिये खटमासनोधारोरे॥एअनेकसिध्धवरणव्या
 संक्षेपेएहविचारोरे ॥ध०११॥ सिध्धस्वरुपभाखीयुं तमे
 धरजोचितमांप्राणीरे ॥ जेध्यावेतेहिजलहे एविजिननी
 वाणीरे ॥ध०१२॥ तेसिध्धसहेजस्वभावमां निश्चेथीजेद
 एकरे॥व्यवहारथीपंदरकह्या अथवाजेदअनेकरेध०१३।
 सदगुरुमुखथीधारजो जेज्ञानगुणजरियारे ॥ मुनीहूकम

अनुजवी जेसहेजसुखनादरियारे ॥ ध० १४ ॥ इतिढाल
१५ मी संपुर्ण ॥

॥ कलश ॥ एमसिध्वगुणजाषा सहेजउलाषा ॥ पनर
जेदएभाखिया संक्षेपतसवरणवकीधो सिध्वांतमांहेजेदा
खिया ॥ ग० १ ॥ व्यवहारनयथीएभेदछे पंचदशकह्यासही
निश्चेथीसहेजस्वभावरमता आत्मसिध्वहोवेवही ॥ ग० २ ॥
आत्मस्वरुपमेलिंगादिकजे कोइजेदादिसेनहि ॥ स्वजाव
दशामांथिररहे सलेशिकरणेसिध्वकहि ॥ ग० ३ ॥ एमसि
ध्वतुंस्वरुपध्यावे परभावर्थाअलगोरहि ॥ अरुपीअमुर्ति
जेह पामेसुखअनंतवही ॥ ग० ४ ॥ संवतउगणिसेसतावीशे
अषाढकृष्णपक्षसहि ॥ अमावासदिनएकीधो वारइंदुए
वहि ॥ ग० ५ ॥ संघसुंदरसुरतशेहेरनो तसआग्रहेचोमासु
रहि ॥ एहस्वरुपरचनाकिधी संघनेअतिआणंदलहि
॥ ग० ६ ॥ शुध्वसमकिततेहपामे जेसरधाकरेएहनी ॥ मुनि
हूकमशुध्वचिदानंदमय सिध्वपद्वीतेहनी ॥ ग० ७ ॥ संपुर्ण ॥

॥ एसिध्वनापंदरजेदनी ॥

॥ ढालोसंपुर्ण ॥